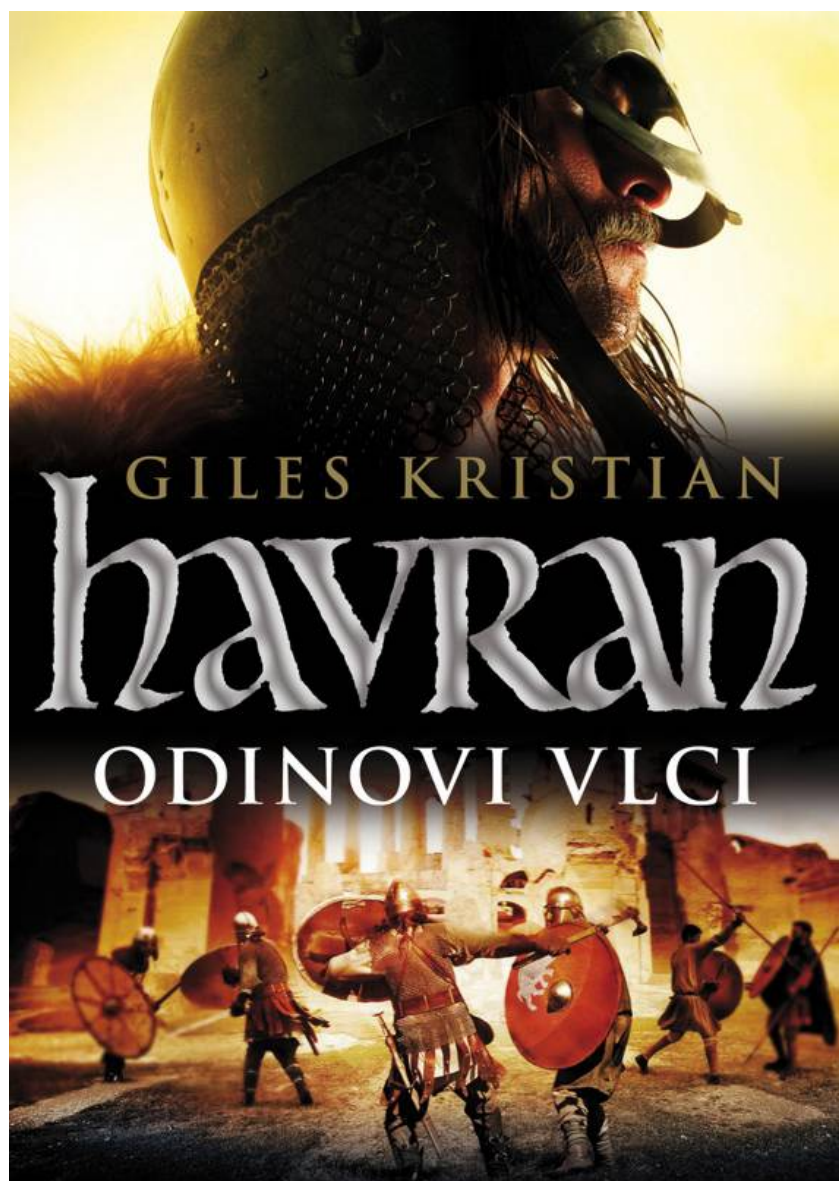

GILES KRISTIAN

HAVRAN

ODINOVİ VLČI

Autor pokračuje ve vyprávění příběhu záhadného chlapce
Osrika, který se dostal do světa pohanských Norů a jako
Havran Krvavé oko se stal jedním z nich.

ISBN 978-80-7461-315-9

9 788074 613159

Cena 299 Kč

Nakladatelství BB/art
bbart@bbart.cz
www.bbart.cz

„Vyplujeme za dalšími boji a naplníme naše truhlice,“ říká jarl Sigurd v předchozím dílu Havranových dobrodružství, v němž jeho Norové přišli v zemi Franků nejen o bohatou kořist, ale i o mnoho dobrých mužů. Pro Nory však existuje ještě něco cennějšího než stříbro a zlato – něco, co bojovníkovi nevezme žádný zrádný nepřítel ani to nespálí oheň. Je to sláva, která po něm zůstává, když on sám už vydechl naposledy.

A tak se Sigurdovi muži vydávají na dlouhou plavbu do Miklagardu, jak tehdy na severu nazývali Cařihrad, do země, v níž lze najít obojí: slávu i bohatství. Plavba je ale zavádí do neznámých a nebezpečných vod i zemí.

Sigurdova vlčí smečka však bude muset za svou touhu po slávě zaplatit vysokou cenu, neboť i když se zdá, že ulice Miklagardu jsou vydlážděné zlatem, teče jimi také krev...

GILES KRISTIAN

se narodil v roce 1975 anglickému otci a norské matce. Otec, rock'n'rollový zpěvák, snil o tom, že syn půjde v jeho stopách. A když Giles dostal nabídku působit jako vedoucí zpěvák v chlapecké skupině Upside Down, známé na konci devadesátých let, a přerušil kvůli tomu studia anglického jazyka a literatury na univerzitě, zdálo se, že se opravdu dá touto cestou. Sláva skupiny však nevydržela dlouho a Giles se později živil modelingem a v reklamní branži.

Potom, co se rozhodl věnovat kariéře spisovatele, se Giles vrátil ke studiu a na Londýnské univerzitě absolvoval obor medievalistiky. Je autorem historické série *Havran*, ve které česky vyšly dva díly: *Krvavé oko* a *Synové břemenu*.

Další informace o autorovi naleznete na:
www.gileskristian.com

V nakladatelství BB/art již vyšlo:

GILES KRISTIAN
hAVRAN
ODINOVI VLCI

Přeložil Jiří Beneš

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2013

Bořivojova 75, Praha 3

Copyright © 2011 Giles Kristian

All rights reserved.

Z anglického originálu *Odin's Wolves. The Third Raven adventure.*

(First Published by Bantam Press, Great Britain, 2011)

přeložil © 2013 Jiří Beneš

Redakce textu: Růžena Steklačová

Jazyková korektura: Jan Řehoř

Tisk: CENT A, spol. s r. o., Vídeňská 113, Brno

První vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7461-315-9

Odinovy vlky věnuji své sestře Jackii,
která byla vždy zlatým vláknem
v tkanině mého života.

CESTA VLČÍ SMEČKY DO MIKLAGARDU

STŘEDOZEMÍ NA POČÁTKU
9. STOLETÍ

SEZNAM POSTAV

NOROVÉ

Osríc (Havran)

Sigurd Šťastný, jarl

Olaf řečený Strýc, kapitán lodi *Serpent*

Knut, kormidelník lodi *Serpent*

Bragi, kapitán lodi *Fjord-Elk*

Kjar, kormidelník lodi *Fjord-Elk*

Asgot, *godi*

Svein

Floki

Bjarni

Bram

Bothvar

Arnvid

Aslak

Gunnar

Halfdan

Halldor, Flokiho bratranec

Hastein

Hedin

Ingolf

Kalf

Kveldulf

Orm

Osk

Osten

Ulf

Yrsa

WESSEXŠTÍ

Penda

Baldred
Gytha
Ulíbert
Wiglaf
Cynethryth
otec Egfrith

DÁNOVÉ

Rolf
Agnar
Arngrim
Beiner
Boe
Bork
Byrnjolf
Egill Ketilsson (Burlufótr)
Geitir
Gorm
Kolfinn
Ogn
Ottar
Skap
Tufi
Yngvar

MODROČERNÍ

Amina
Völund

ŘEKOVÉ

Nikeforos, byzantský císař
Staurakios, jeho syn a spoluvládce
Bardanes Tourkos, generál
Arsaber
Karbeas

Theofilos

BOHOVÉ

Odin, Otec veškerenstva – bůh bojovníků, války, moudrosti a poezie

Frigg, Odinoва žena

Thor, Odinův syn – hromovládce a bojovník s obry

Baldr, Odinův syn – krasavec a bůh dobra a míru

Týr, bůh války a cti

Loki, bůh sváru a lsti

Rán, matka vln

Njord, bůh moře a ochránce mořeplavců

Frey, bůh, patron plodnosti, míru a prosperity

Freya, bohyně plodnosti, lásky a smyslné slasti

Hel, bohyně podsvětí, kde vládne mrtvým, kteří zemřeli na nemoc nebo stářím

Völund, bůh kovářské výhně

Eir, bohyně léčitelka a pomocnice Frigg

Heimdall, strážce bohů

Bílý Kristus neboli

Hvitakrist, jméno nového boha používané v té době v severských zemích křesťanskými misionáři

MYTOLOGIE

Ásové, mladší skupina bohů v severské mytologii

Midgard, svět lidí

Asgard, sídlo bohů

Valhalla, Odinoва síň mrtvých bojovníků

Yggdrasil, strom světa

Bifröst, duhový most, který spojuje Midgard a Asgard, světy bohů a lidí

Ragnarök, konec světa, poslední bitva mocností dobra a zla
valkýry, Odinovy služebnice smrti

norny, tři sudičky, které určují osudy lidí

Fenrir, obrovský vlk

Jormungand, had, který obtáčí svět lidí Midgard

Hugin (Myšlenka), jeden ze dvou Odinových havranů
Munin (Paměť), jeden ze dvou Odinových havranů
Mjöllnir, kouzelné Thorovo kladivo
Fimbulvetr, tři po sobě následující kruté zimy; předzvěst Ragnaröku
Fáfnir, drak, který hlídá bájný poklad
Gleipnir, magický řetěz, jímž byl spoután vlk Fenrir
Garm, pekelný pes střežící vchod do Helheimu
Sköll, vlk, který každý den pronásleduje vůz bohyně slunce Sol
Gerd, krásná obryně
svartálfaři, černí skřítki žijící v podzemní říši Svartálfheimu
Gymir, obr v norské mytologii
Sæhrimnir, kanec, jehož maso každý den pečou a požívají ve
Valhalle
ulfhédnaři, diví bojovníci, kteří bojují ve vlčí kůži
Mani, bůh měsíce a bratr bohyně slunce Sol
Jötunheim, země obývaná ledovými a skalními obry

Je zlé dívat se
na prázdné lavice u vesel
a jižní oblohu doruda zbarvenou
horkou krví mužů.
Je to zlé, i když hrdiny meče
odnesly valkýry do Valhally.
A přesto jejich bojová píseň zní
dnes stejně jako tenkrát...

Havranova sága

PROLOG

TAK JSTE TADY ZAS A ZDÁ SE, že vidím i pár nových tváří. Plahočili jste se sněhem, abyste si poslechli vzpomínky starého muže, neboť žádný z vás se nikdy nezmohl na něco, co by za vzpomínání stálo. Žijete jako kozy nebo koně a už teď se třesete u svých krbů strachem, zatímco venku fičí mrazivý blizzard. Začal Fimbulvetr, dejte na mě. Tohle je první ze tří krutých zim, po kterých přijde konec našich dnů a zánik bohů. A přesto jste tady, přesto jste se sešli v téhle staré síni, v níž pořád odněkud táhne. Zmáčeli jste si boty, škubete si z vousů hrudky ledu a mnete si ruce jako nenasytní řeční obchodníci, protože dychtíte po příběhu. Chcete slyšet o tom, jak teče krev, nesnažte se to popřít. Přišli jste si poslechnout o bojích a o smrti, neboť jste přesvědčeni, že v tom je podstata slávy. Myslím, že je to moje chyba, protože i když se vysmívám skaldům a jejich výmyslům, přesto jsem vplétal do svého vyprávění příliš mnoho zlatých nití a ne dost syrové pravdy. A pravda, to je člověk, jemuž hnisají rány, páchne a je plný odporného hnisu. A stejně tak je pravda, když se díváte na svého druhá od vesel, jak se snaží nacpat si zpátky do rozseknutého břicha střeva. Možná jsem měl mluvit víc o těchhle věcech, abyste okusili, jak chutná pravda. Míň medu do ovesné kaše.

Přesto pořád říkám, že jestli přijde na jaře jarl hledat muže ke svým veslům, zvedněte zadky, vy mladíci, kterým sotva začal rašit vous, a jděte na přístavní hráz. Nafoukněte hruď a napněte svaly na svých nezjizvených pažích. Mládenci, jako jste vy, by neměli nosit šlichtu prasatům a chodit celý den za pluhem. Na to je škoda síly mladých paží, dychtivých vzít pořádně za veslo. Sbalte si svou cestovní truhlici, polibte něžně matku a řekněte otci, že jim přivezete dost stříbra na to, aby se už nikdy nemuseli hrbit jako otroci. Vydejte se na velrybí cestu a poznejte svět.

Staňte na přídi a nechte si stříkat do tváří slanou vodní tříšť. Věřte mi, že je to to nejlejší, co kdy může pravý muž zažít.

A taky se naučíte bojovat. Muž, který má strach z jiných mužů, protože se neumí bránit, není nic. Bohové milují odvážné, i když vás neuchrání před hroznou smrtí, jestli je to váš osud. A věřte mi, že jsem žil dost dlouho na to, abych o lidských osudech něco věděl. Osud je jako hromada klád navršených jedna na druhou vedle domu. Na jejím spodku je vrstva, kterou tam někdo naskládal a nechal vysychat už před léty. Tyhle kmeny nevytáhnete, aniž byste si neskřípli prsty nebo nezpůsobili, že se celá hromada zhroutlí a zavalí vás. Ale také nemůžete přenést celou hromadu na jiné místo. Jestliže žijete tak, že vám hrdinské příběhy nic neříkají, zůstanete těmi posledními vzadu a jednou shledáte, že vám váš osud příliš zbytněl a ztěžkl, abyste s ním pohnuli. Zřejmě vás pak čeká smrt na slavníku či po pádu z útesu, nebo se budete muset dívat, jak vaše tělo rozežírá ohavná nemoc. Ale pokud jste muži, kteří za sebou chtějí nechat zářící stopu, až budou přecházet po duhovém mostu, dokážete hrdinskými skutky nebo činy, jež vyžadují odvalu, odstranit novější vrstvy vašeho osudu a vzepřít se nornám, těm čubkám, které s takovou oblibou spřádají běh života mužů k špatnému konci. Někdy jsou však lidské osudy příliš propletené jeden s druhým a pak je těžké jimi pohnout, takže jediné, co vám zbývá, je ze všech sil bojovat, když se za vámi plíží smrt.

Já jsem svou hromadu klád přemístil víckrát, než bych si dokázal vzpomenout. Po celý život jsem páral vlákno svého osudu a nevidím důvod, proč bych s tím měl přestat právě teď. Proto, jak všichni víte, staré panty mé cestovní truhlice zaskřípaly jako chycená myš. Poslal jsem několik vašich synů do světa a také pět svých otroků, kteří mi ostatně nebyli k ničemu a raději se mi sami klidili z cesty. Nežil jsem tak dlouho a nepřežil tolik bojů, abych si mohl dovolit zemřít ve spánku. Na to mám příliš mnoho přátel a druhů od vesel, kteří na mě čekají v hodovní síni Otce veškerenstva, i když se někdy bojím, že mě po tak dlouhé době s mými bílými vlasy a ochablým tělem nepoznají. Celé roky jsem živil plamen naděje, že někteří z mých nepřátel stále žijí. Bohové, ale že jsem jich měl!

Jistě tam venku ještě je pár těch, kterým jsem zůstal dlužen cenu za krev. Tak často jsem tohle šeptal do tmy. A vaši synové si zaslouží tu spoustu stříbra, jež na ně čeká. A získají ho ještě víc, když budou do uší těch synů děvek plivat mé výzvy k boji.

Po vesnici se teď šíří řeči – poletují tu jako můry –, že jeden z nich přichází, a možná je jich víc. Jsou to tvrdí muži, kteří vědí, že když mě zabijí, nafoukne to jejich pověst jako hnilobné plyny nafukují břicho mrtvoly. A já za to děkuju starému Jednookému, protože je to on, kdo nadouvá plíce mužů a vhání do jejich hrudí nepotlačitelnou touhu po slávě.

„Přicházejí pro Havrana,“ šeptají muži do svých rohů s medovinou a oči jim těkají.

Dobrá, nechme je tedy, ať přijdou.

PRVNÍ KAPITOLA

BYLO NÁS JEDNASEDMDESÁT BOJOVNÍKŮ, nejpodivnější posádka, s jakou jsem se kdy plavil velrybí cestou. Norové, Dánové a Angličané, muži, kteří by za jiných okolností stáli ve štítové hradbě proti sobě, teď sdíleli společně palubu pod hvězdnatou oblohou a spolu také zabírali za vesla z borového dřeva tak, aby tepala vodu jako orlí křídla, a příd' naší lodi se prodírala vpřed mořskými vlnami. Dokonce jsme s sebou měli i mnicha a ženu, i když mnich je na vikinské válečné lodi stejně užitečný jako díra ve štítu. Přesto musím říct, že otec Egrith byl dobrý muž navzdory svým pošetilým nadějím, že z našich černých duší vypudí všechny staré bohy. A pokud jde o ženu, byla to Cynethryth, krásná Cynethryth, a tím je řečeno vše.

Po sedm týdnů nás had Jormungand na přídí vedl podél franckého pobřeží do neznáma a pak, po dlouhé plavbě na jih, jsme zamířili Temným mořem na západ podél pobřeží s množstvím holých rozeklaných skalisek, za nímž se k obloze vypínaly hory poseté balvany. Pusté skalnaté pobřeží občas střídaly kamenité pláže, z nichž většina byla sevřená mezi strmými útesy, o něž se tříštily zpěněné příbojové vlny, takže jsme jen zřídka přiráželi ke břehu v obavě, že bychom mohli loď o nějaké skryté skalisko rozbít.

Teď jsme však opět pluli na jih. Na pravoboku se táhla k západu, až kam oko dohlédlo, temná hladina moře a nikdo z nás netušil, jaká pevnina, a zda vůbec nějaká tím směrem leží. My jsme se však drželi tak blízko pobřeží, jak jen jsme se odvážili, neboť jsme téměř zázrakem unikli pomstě francké říše a byli jsme rádi, že jsme vyvázli se zdravou kůží a v žilách nám koluje krev. V brázdě naší lodi nás následovala další tři plavidla: Sigurdův druhý drakar *Fjord-Elk* a za ním dvě lodě Dánů, štíhlé a rychlé snekkary, pojmenované *Wave-Sieed* a *Sea-Arrow*. Unikli jsme Frankům a jisté smrti, ale pouze za cenu toho, že jsme přišli o všechno stříbro, které se třpytilo tak, že nám zřejmě i bohové v Asgardu záviděli. Asi proto se rozhodli, že si

s námi zle pohrají. Aspoň jsem však poznal, že bohové jsou krutí a nevypočitatelní, neboť povzbuzují muže k činům hodným písní skaldů, a pak je kopnou do zadku. Možná nás vůbec nemají v lásce, ale pouze sledují vlákna osudů našich malých životů a občas je přeruší nebo podivně zapletou, aby nám pomohli dostat se do jejich světa velké věčnosti. Ano, je možné, že nás bohové nemilují, ale zato milují chaos. A kde je chaos, tam jsou bojovníci, meče, kopí a štíty, krev, bolest a smrt.

Nyní jsme tedy pluli na jih k Miklagardu, Velkému městu. Neboť i když jsme přišli o bohatství, které se rovnalo bájnemu pokladu draka Fáfnira, pořád jsme byli bojovníci. A protože jsme toužili získat ještě větší bohatství, než o jaké jsme přišli, vydali jsme se vstříc pověstem, že v Miklagardu jsou domy ze zlata. Viděl jsem v očích mužů dychtivost, která se odrážela v lesku přileb, puklic štítů a hlavic seker. Vybojovat kořist znamená získat slávu, a ta je základem písní skaldů, jimž lidé na severu tak dychtivě naslouchají, když sedí kolem ohniště, zatímco do dveří síně šlehá studený vítr. Sláva je jediná hodnota, kterou nelze ukrást ani ji spálit.

A my jsme chtěli získat slávu v Miklagardu.

„Je to marný,“ řekl Penda a zavrtěl hlavou. Měli jsme vytaženou plachtu, kterou nadouval příznivý vítr, ale protože s sebou nesl chlad a my jsme neveslovali, většina z nás si přehodila přes ramena kožešiny. „Musí to bolet jako samotnej pekelnej oheň,“ zamumlal wessexský bojovník.

„Takže není naděje?“ zeptal jsem se, i když jsem si na to mohl odpovědět sám. Přesto jsem tu otázku vyslovil.

„Byla by, kdyby se rána znovu otevřela a včas se vyčistil hnis,“ řekl Penda. „Jenže takhle...“ Znovu pokrčil rameny. „Chudák. Já mu hádám tak pár dní. A ještě pro něj budou zatraceně těžké.“

Halldor stál na přídi *Serpenta* a díval se kamsi do dálky. Zřejmě se nechtěl obrátit k nám, protože se styděl. Francké kopí mu rozřalo tvář, a i když mu ji godi Asgot sešil, rána začala hnisat, takže teď Halldorova tvář vypadala jako měch plný zkaženého mléka a právě oko mu nebylo skoro vidět. Přes hrubé stehy, které hrozily, že každou chvíli prasknou, mu z rány vytékal páchnoucí žlutý hnis a mně se ani nechtělo představit si, jakou bolest chudák Halldor zakouší. Už předchozí den jsem si všiml, že napnutá zanícená kůže

na jeho tváři má nazelenalý nádech, a dnes nám všem došlo, že Halldor to má spočítané.

„Kdyby se to stalo mně, už bych dál nečekal,“ řekl Penda. Vytáhl z pochvy nůž a zkusil palcem ostří. „Kousek provazu a kámen se vždycky najde,“ ukázal nožem na zátěžové balvany *Serpenta*.

„A pak by ses třásl v říši Hel až do Ragnaröku, co?“ nadhodil jsem. „Ne, Nor si nikdy nevybere smrt ve vodě.“ Sám jsem se zachvěl při tom pomyšlení. Ten, kdo se utopí, se nikdy neshledá se svými druhy ve Valhalle a je odsouzený k tomu, aby poznal jen mrazivý chlad a ztuhlé černé mrtvolky těch, co zemřeli věkem nebo na nějakou nemoc. Nemluvě o tom, že na něj bude u vchodu do říše mrtvých čekat obrovský pes Garm, který má ve zvyku ohlodávat promrzlé kosti těchto nešťastníků, aby se dostal na morek. „Udělá to Floki, až přijde čas,“ dodal jsem. Nápor větru chrstl na palubu studenou spršku slané vody, která zasáhla závětrnou stranu plachty, až ostře plácla.

„Lepší, když to udělá dřív než pozděj,“ zabručel Penda a spokojený s ostřím zasunul nůž zpátky do pochvy. Na moři musí být člověk opatrný, aby čepel z nudy neostřil pořád dokola a příliš ji neztenčil.

„Myslím, že si dává dohromady vzpomínky, aby si je mohl vzít s sebou,“ řekl jsem a zhluboka jsem se nadechl chladného mořského vzduchu s pachem smoly, kterou byly slepené zkroucené koňské žíně, jimiž se utěšňovaly spáry mezi plaňkami obšívky. „Ať už odejde kamkoliv, bude chtít vzpomínat, jaký to bylo, když se plavil velrybí cestou,“ dodal jsem a dál jsem sledoval, jak si Halldor natírá napuchlou tvář medem, aby si aspoň trochu ulevil od bolesti.

„Už jsi skončil s tím svým hlubokomyslným mudrováním, chlapče?“ zabručel Bram. Došel k okraji paluby, stáhl si kalhoty a začal přes okraj lodi močit. „Já bych chtěl vědět, jak mi hodláš zaplatit, co mi dlužíš, ty kozí synu,“ zavolal na mě přes rameno. „A to nejsem sám.“

Unaveně jsem povzdechl. Bylo mi jasné, že tohle se mi bude vracet ještě hodně dlouho jako vlny odražené od pobřeží. Protože to byl můj nápad nechat naše stříbro odplout na malých vorech, abychom na ně zlákali Franky, kteří nás po řece pronásledovali. To se mi také skutečně povedlo, jinak by s námi byl konec, neboť

Franků bylo pětkrát víc než nás a my jsme byli veslováním vyčerpaní jako Norové v klášteře jeptišek.

„Naopak ty dlužíš mně za to, že jsem ti zachránil tvou chlupatou kůži, Brame,“ odpověděl jsem. „Nebýt mě, už by byla nejspíš přibitá na dveřích nějakýho Franka.“

„Pcha,“ mávl rukou, jako by zaháněl komáry. „To by těch pitomých Franků muselo být víc, aby mě vyřídili, chlapče.“ Pak ukázal hlavou směrem k Halldorovi a zamyšleně si potáhl za vous. „Kdyby držel štít nahoře... nebo hlavu dole, nemusel by si balit truhlici na temnou cestu.“ Skončil s močením, natáhl si kalhoty a ukázal na mě prstem. „Ne, Havrane, ty dlužíš mně. Víš dobře, že nemám rád, když se ženu přes půl světa za stříbrem, a pak mám truhlici prázdnou.“ Všiml jsem si, že se Penda zazubil. Přece jen se mu už podařilo něco z norštiny pochytit a nebudu mu tedy muset všechno překládat.

„A k čemu vlastně to stříbro potřebuješ, Brame?“ zeptal jsem se. „Pít se nedá, tak co s ním? A že bych kolem viděl nějakou krčmu, kde by se dalo utratit, to taky ne.“ Poškrábal jsem se na bradě a svraštil jsem čelo. „Začínám uvažovat, jestli vůbec celou tu cestu do Miklagardu vydržíš. Vidím, že už teď jsi starší než hvězdy, a Velký město je pořád daleko.“ Pár mužů se tomu zasmálo, ale Bram na mě vrhl zuřivý pohled, jako by mě chtěl uškrtit.

„Dej si pozor na jazyk, štěně, nebo ti ho ušmíknou,“ zavrčel vztekle a sáhl si na pochvu s nožem u pasu. „Říkáš, že jsem starší než hvězdy, drzej parchante? Hej, Sveine, slyšels to?“

„Mám dojem, že na to Havran kápl,“ ozval se Svein a změřil si Brama zkoumavým pohledem. „Poslední dny opravdu vypadáš, jako bys zestárnul o sto let.“

„Kašlu na tebe, synu trollice,“ odsekl Bram a Svein se jen zazubil. „A pokud jde o tebe, štěně,“ obrátil se Bram znovu ke mně, „budeš rád, když se dožiješ příštího léta, jestli se nenaučíš úctě k lepším bojovníkům, než jsi ty. A na to stříbro, který nám dlužíš, nezapomínej, Havrane,“ dodal a *výhruzně* zvedl bradu, až se mu na ní ve větru zježil vous. „Nikdo není rád, když přijde o to, co si vybojoval.“ Na to dokonce i Svein souhlasně přikývl.

Znovu jsem jen povzdechl.

Ale za chvíli jsme si už dělali legraci z Yrsy kvůli velkému

zarudlému nežitu, který mu vykvetl na nose. A po Yrsovi přišel na řadu wessexský bojovník Baldred, protože ho přepadla běhavka tak rychle, že si dřepl na nejbližší džber, čistě náhodou jeden z těch, v nichž jsme měli vodu na pití.

Dobírali jsme si jeden druhého, protože v nás vřel neklid. I já jsem se plavil po moři dost dlouho na to, abych poznal, že ve vzduchu visí bouře. A tahle se blížila k nám a už po nás natahovala své spáry. První její pozdrav jsem zpozoroval v pruzích temné zčeřené vody, jež se výrazně odlišovaly od pruhů světle modrých v místech, kde spolu proudy a vítr bojovaly o to, kterým směrem by se měly valit vlny. Po chvíli vítr ještě zesílil a stříkal do výšky pěnu z vrcholků vln. A když se napínací lano rozkývalo a tlouklo do plachty, začali jsme mluvit jeden přes druhého ve snaze předstírat, že to není nic víc, než že se zvedl vánek, který za chvíli ustane, i když jsme všichni věděli, že pravda je jiná a máme z ní strach. Myslím, že jediným mužem na palubě, který ten strach neměl, byl Halldor, neboť cítil, že už teď je mrtvý muž. Na druhou stranu ani on jistě nechtěl skončit jako utopenec.

A pak se ozvalo Ulfbertovo zaklení, protože mu prudký poryv větru strhl z hlavy čepici z medvědí kožešiny a jemu nezbylo, než se jen vztekle dívat, jak kus od lodi zmizela mezi zčeřenými hřebínky vln.

„Co myslíš, Strýci?“ zavolał Sigurd ze zádi, kde stál vedle Knuta u kormidlové páky. Olaf poručil Oskovi a Hedinovi, aby zkontrolovali, jestli máme dobře připoutaný náklad, a oba teď spolu s Bothvarem stahovali ráhno a připravovali skasání plachty.

„To pobřeží se mi moc nezdá,“ odpověděl Olaf, aniž zvedl hlavu od lana. „Myslím, že tyhle vody pohlcují muže i lodě od doby, co se Otec veškerenstva začal chlubit vousem. A taky si myslím, že můj dědeček měl pravdu, když říkal, že je lepší skasat plachtu radši dřív než pozdě.“

Sigurd přikývl a dál sledoval mrak temný jako dobře vybarvená modřina, který narůstal na severovýchodě a blížil se k nám takovou rychlostí, že mi z toho naskakovala husí kůže. Představil jsem si, že se to na nás valí hněv franckého císaře, aby nás ztrestal. „Jenže když zůstaneme na moři, Strýci, bude si s námi Rán dělat, co se jí zachce,“ odpověděl Sigurd.

„Vypadá to tak,“ souhlasil Olaf stále s pohledem upřeným na ráhno, které právě stáhl o výšku muže z vrcholu stěžně. „A zdá se, že nemá zrovna nejlepší náladu.“

Sigurd něco řekl Knutovi, ten si volnou rukou protáhl dlouhý vous, jako by přemýšlel, a pak něco odpověděl. Sigurd přikývl. Zřejmě se rozhodl. „Zamíříme k pobřeží a podíváme se, kde by se dalo přirazit!“ zavolal na Strýce. Olaf souhlasil. Sigurd dal znamení Ostenovi, který vytáhl roh zastrčený za pasem a třikrát do něj krátce zadul. Byl to signál pro ostatní lodě, že se chystáme zamířit k pobřeží. Viděl jsem, že posádky *Fjord-Elka*, *Wave-Steady* a *Sea-Arrow* hned nato zahájily přípravy. Na všech třech plavidlech se na přídi objevili muži s provazci k měření hloubky a další se nakláněli přes okraj lodi a pohledy zkoumali, jestli nejsou v blízkosti zrádná skaliska nebo písčné mělčiny. Jeden z Dánů na *Sea-Arrowu* dokonce vylezl na stěžň a rozkýval ho, aby lépe viděl, co je pod hladinou. Na tak vzedmutém moři to bylo skutečné hrdinství.

Knut, jenž zápolil s kormidlovou pákou, zavolal na Olafa a ten zase houkl na muže, kteří se potýkali s plachtou. V tu chvíli jsem byl rád, že můj život je v jejich rukou. Věděl jsem, že je jen málo těch, co by se jim vyrovnali v ovládání lodi na moři. Kormidelník obrátil Jormunganda na příďovém zobci proti dmoucím se vlnám, které příď naší lodi zatím snadno rozrážela. Bylo však jasné, že tohle je pouhá ochutnávka toho, co teprve přijde, a tak jsem se instinktivně dotkl Odinova amuletu pověšeného na krku. Starý Asgot něco štrachal pod kůžemi, kterými jsme měli zakrytý náklad, a po chvíli se vynořil s nádherným rohem na pití, ozdobeným stříbrnými pásky. Byl to Sigurdův roh a zřejmě proto jarl zkrivil tvář, když godi hodil roh do vody a nabídl ho tak Njordovi. Ale i Sigurd věděl, že je moudré dát bohům něco cenného, a tak vytáhl ze své truhlice ještě hrst stříbrných mincí a rozhodil je do vzdouvajících se temných vod, aby se nad námi matka vln Rán smílovala a nesnažila se kvůli těm několika lesklým cetkám v našich truhlicích stáhnout do své chladné říše nás všechny.

A pak se zdálo, jako bychom narazili do neviditelné zdi. *Serpent* se prudce naklonil a plachta chytila nápor bočního větru, takže ji Ulf a Arnvid neudrželi a spodní lem divoce zaplácal. Na okamžik to dokonce vypadalo, že se celá plachta namotá na stěžň, ale Olaf,

Bothvar a několik dalších mužů dokázalo její tlustý lem chytit, pověsit se na ni a pak ji znovu upevnit. Podíval jsem se směrem k pobřeží a do tváře mi šlehl déšť. To bylo zlé. Znamenalo to, že se vítr změnil a útočí teď proti nám.

„Kriste na kříži, to nevypadá dobře,“ zamumlal Ulfbert při pohledu na napjaté úpony, které vrzaly, jak se snažily udržet stěžeň. *Serpent* byl postaven tak, aby spíš na moře útočil, než se mu bránil. Byla to skvělá loď, taková, jaké se vždy stavěly, ale teď se i ona otřásala do posledního trámce pod nárazy mocných vln, zmítaná proudy a větrem, který jako by se snažil překroutit její plachtu a strhnout stěžeň. „Odkud se ta děvka přihnala?“ zeptal se Ulfbert a těkal vystrašenýma očima z jednoho Nora na druhého. Jeho přítel Gytha vyléval spolu s otcem Egfrithem vodu ze dna lodi, ale zdálo se, že v tom boji prohrávají, protože na palubu stříkaly další a další vydatné spršky.

„Nebojte se, dostaneme se na břeh dřív, než nás to potopí,“ řekl jsem, i když jsem tomu moc nevěřil. Ostatně teď už pobřeží nebylo vidět, protože zmizelo za šedou clonou deště, který mě šlehal do očí, když jsem se tím směrem podíval. Ulfbert vytáhl zpod haleny dřevěný křížek a políbil ho a tentokrát jsem proti tomu nic neměl, neboť jsem si řekl, že neuškodí, když bude jeho bůh na naší straně pro případ, že by naši bohové leželi opilí po dalším z mnoha hodování v Asgardu a naše prosby a žalostné skřípění trámů *Serpenta* by k jejich uším nedolehly. Ulfbert to zřejmě poznal, protože se dopotácel ke mně, chytil se obrubnice a nabídl mi, abych jeho křížek políbil taky.

„Jeden polibek mladému statečnému pohanovi, jako seš ty, neublíží,“ řekl.

„Dej to pryč, nebo to hodím do vody a tebe pošlu za tím,“ odpověděl jsem. Ulfbert se ušklíbl a zastrčil křížek zpátky pod halenu. Pomyslel jsem si, že Sigurd zřejmě věděl, proč přijal do své posádky těchto pár mužů. Přes jejich lásku k ukřižovanému bohu to byli dobří chlapi a já jsem byl rád, že jsme je nezabili.

„Hej!“ houkl Sigurd přes skučení větru, plácání plachty a hukot vln narážejících do trupu. „Všichni k veslům! *Serpent* nás žádá o pomoc a my mu ji dlužíme. Takže všichni na svá místa a chopte se vesel! Podkasat na tři pásy, Strýci!“

Ráhno se kousek po kousku sunulo po stěžni dolů a my u vesel, kteří jsme práci Olafových mužů jen přihlíželi, jsme byli rádi, že se držíme na truhlách. Přesto bylo skvělé cítit, jak se veslo noří do temných vod vzdutého moře. Co však znamenalo štíhlé borové veslo v rukou slabého člověka proti obrovské síle přírodního živlu? Na druhou stranu jsme tím dávali najevo, že se jen tak snadno nevzdáme, že se odmítáme trpně poddat. A tohle mají bohové rádi, když smrtelný člověk projeví tolik sebedůvěry, že se chce rovnat gigantům.

„Veslujte!“ zařval Sigurd a odhrnul si mokré zlaté vlasy ze zjizveného čela. „Veslujte, vlci!“ Stál na zvýšené bojové plošině na zádi a čelil zuřivosti deště a vln, jejichž spršky mě šlehalý do zad sehnutých nad veslem. Pro zbývající lodě nemohl jarl nic udělat a jejich posádky se teď o sebe musely postarat samy. Ale mohl pomoci *Serpentovi*, a tak stál tam, kde jsme na něho všichni viděli, a vyzývavě křičel, jako by nás vedl do boje.

A my jsme veslovali. *Serpent* se natočil přídí šikmo k větru, takže náporý vln narážely do trupu z boku a divoce lodí houpaly. Teď už Olaf se svými pomocníky skasával plachtu potřetí, takže z ní zbylo jen to, co jsme mohli zvládnout.

„Je dobrý vidět, že už je čilá jako rybka,“ řekl Penda vedle mě. Teprve nyní jsem si všiml, že Cynethryth vylévá spolu s ostatními vodu. Kdysi chodila pěkně oblečená, ale teď měla na sobě mokré potrhané hadry, které na ní visely a lpěly na jejím útlém těle. Celé týdny jsem ji sotva zahlédl, protože zůstávala v provizorním stanu na zádi a zotavovala se z toho, co musela vytrpět ve franckém ženském klášteři, odkud jsme ji vysvobodili. Předtím, ještě ve Wessexu, nám prozradila, že se nás její otec chystá zradit, a tím zachránila mnohým z nás život. A teď tedy patřila k nám stejně jako kdokoliv jiný ze Sigurdových vlků. Navíc si všichni ostatní mysleli, že je to moje žena. I já jsem si to nějakou dobu myslel, jenže teď už jsem věděl, že to byla pošetilost. Možná mě dříve Cynethryth milovala nebo se aspoň cítila v mé přítomnosti dobře, ale také věděla, že udělám všechno, co ode mě chce. A tak se stalo, že jsem splnil slib, který jsem jí dal, a zachránil jsem jejího otce, i když teď už byl Ealdred mrtvý, navíc zabítý její rukou. A to už bylo pro Cynethryth příliš, aby to unesla. Anebo ji možná zlomily jeptišky ve franckém klášteři,

kde ji bitím a hladověním málem umožily k smrti, aby z ní vyhnaly satana. Zřejmě z jejich krutostí jí přeskočilo v hlavě. Ale ať byla pravda jakákoliv, Cynethryth už za mnou celé týdny nepřišla.

„Nenávidí mě, Pendo,“ řekl jsem smutně a pozoroval jsem ji, i když mě v očích pálila sůl. Klečela v pěníci se vodě, a jak se *Serpent* kymácel ze strany na stranu, držela se obrubnice. Olaf, Bothvar, Ulfbert a Wiglaf se stále potýkali s plachtou, už teď ztěžklou a nasáklou vodou, a já jsem věděl, že lana rozedřou Wessexským ruce do krve, protože nejsou na takovou práci zvyklí.

„Vždycky pro tebe byla příliš dobrá, chlapče, ale podle mě není její zapšklost zaměřená proti tobě,“ řekl Penda. „To děvče má za sebou plavbu mnohem drsnějším mořem, než je tohle. Potřebuje čas, aby se z toho vzpamatovala.“ *Serpent* se znovu smýkl stranou a sklouzl z obrovské vlny, a když jsem se v tu chvíli otočil, uviděl jsem, že kormidelní veslo je celé venku z vody. Pak jsme ale prošli čelo další vlny a já jsem zaslechl, jak Bjarni zahulákal radostí. „A my zase potřebujeme vlnu, která by toho bastarda spláchl,“ dodal Penda a já jsem věděl, že mluví o Asgotovi. Právě pomáhal Cynethryth na nohy. Dlouhé zplhlé vlasy, v nichž měl zapletené kůstky, se mu přilepily na tvář, takže vypadal ještě děsivěji. Starému godimu se nějak podařilo zatnout do Cynethryth své spáry, a to bylo ze všeho nejpodivnější, poněvadž byla křesťanka, nebo aspoň bývala.

„Země!“ zvolal kdosi a ať to byl, kdo byl, měl lepší oči než já, protože když jsem se otočil, viděl jsem jen temnotu, v níž jsem nedokázal rozeznat vůbec nic. Mým úkolem však bylo veslovat a *Serpent* proti bouři obstál, takže jsme dopluli do úzkého ústí nějaké řeky, jedné z těch mnoha zátok, které jsou od svého ústí k nejzazšímu konci někde mezi skalnatými kopci čím dál mělčejší.

„Teď pomalu!“ zavolal Olaf ze zádi. Ráhnou už leželo položené podélně na palubě, protože teď nám stačila k ovládnutí lodi pouze vesla. Olaf a Asgot stáli každý na jedné straně Jormunganda a zatímco jsme se pomalu blížili k pobřeží, neustále kontrolovali provazci se závažím hloubku, což nebylo v rozbouřeném moři vůbec snadné. I přes hučení větru a výkřiky mužů jsem slyšel, jak se vlny třísť o skaliska, a to jsou pro posádku každé lodi zvuky, při nichž stydne krev v těle. Kdesi v temnotě nad námi se ozýval křik racků. Ucítil jsem pach slizkých mořských chaluh. Už jsme byli blízko.

Pořád jsem s hrůzou čekal, kdy sebou loď prudce trhne a ozve se praskot lámaného dřeva, ale dál jsem zabíral za veslo. A pak Sigurd zvolal: „Dost! Zvednout vesla!“ Zvedl jsem veslo a hukot rozbouřeného moře náhle ustal.

Oddechovali jsme, až nám šla v prudkém dešti pára od úst, a konečně jsme se mohli rozhlédnout. Na obou stranách se ze zpěněné vody zvedala skaliska. Všichni jsme sebou trhli, když trup *Serpenta* zaskřípal o mělčinu, ale vzápětí se opět uvolnil a bylo jasné, že už jsme mimo dosah bouře. Pak jsem zaslechl hlasy posádky *Fjord-Elka* a chvíli nato se objevila jeho hrdá příď a také druhá naše loď vplula do útočiště zátoky. Kapitán Bragi se skláněl nad okrajem lodi a holou hlavou se téměř dotýkal vody, jak stále kontroloval hloubku.

Uvázali jsme příď i zád' ke skaliskům, spustili jsme kotevní kámen, a než se do zátoky dostaly i *Wave-Steed*, a *Sea-Arrow*, svlažili jsme hrdla vyprahlá ze slaneého mořského vzduchu. Dánové vypadali, jako by právě unikli samotné Hel, a v jejich bledých tvářích byl děs a hrůza. Když však viděli, jak se jim smějeme, přece jen se uvolnili a mnozí se i zazubili. Teprve teď si mohli být jisti, že si se svými malými loděmi vedli dobře.

„Jsou to dobrý plavci,“ pochválil je zdráhavé Aslak.

„Nebo mají štěstí,“ nadhodil Orm.

„Nebo oboje,“ mínil Olaf, „a to je ze všeho nejlepší, jestli chcete co vědět.“

Floki plivl do vody. „A jsou taky dobrý bojovníci? To bysme potřebovali vědět, než s nima budeme stát v štítové hradbě.“ Ozvalo se mumlání na souhlas, protože není dobré, když jdete do boje a nevíte, jestli se můžete na muže po svém boku spolehnout.

Veslovali jsme pak do zátoky ještě hlouběji a kolem nás se k šedé obloze zvedala skaliska s vrcholy porostlými temným lesem. To se Norům líbilo a později řekli, že jsme konečně našli místo, které snese srovnání s norskými fjordy. Propluli jsme kolem několika dalších ústí menších přítoků, která vypadala nebezpečně mělce, až se náš hlavní kanál zúžil natolik, že když jsme všechny čtyři lodě uvázali a zakotvili vedle sebe s příďmi obrácenými k moři, zbylo na každé straně už jen málo místa. Ale nebyly tu silné proudy a skály nás chránily před větrem. Vybrali jsme co nejvíc vody ze dna lodí, abychom věděli, jestli se neobjevila nová místa, kudy zatéká, a pak

jsme se schoulili pod vlněné houně a kůže promazané lojem, abychom se uchránili před deštěm.

Sigurd chodil mezi námi, poplácával nás po ramenou a se smíchem říkal, že na posádku, v níž je skoro každý odjinud, jsme si vedli docela dobře. To už jsme i my našli svůj obvyklý humor a ozvaly se hlasy, že to ani pořádná bouře nebyla a že takových jsme zažili spoustu.

„Už jsem cítil silnější vítr ze Sveinova zadku,“ prohlásil Bram a zvedl směrem k Bjarnimu roh na pití. Bjarni mu odpověděl stejným způsobem.

„A já zase viděl větší vlny ve svém pivním korbetu,“ přidal se Hastein. Muži kolem se zasmáli a ozvalo se pár výkřiků, protože strach polevil a všichni se uvolnili.

Přesto jsme postavili hlídky a ti, na které ta povinnost nepadla, ulehli ke spánku. A na moři za zátokou, v níž jsme našli bezpečí, dál zuřila bouře.

DRUHÁ KAPITOLA

KONEČNĚ PŘESTALO PRŠET, jenže místo deště se na nás snesla hustá mlha, která zahalila zátoku a v chuchvalcích se valila z vysokých skalních stěn jako nespředená vlna. Přestože slunce už vyšlo, stále jsme zůstávali v chladném stínu vysokých pobřežních hor na východě, takže jsme si dýchali do dlaní a třeli si paže a teplý dech čtyř posádek stoupal, jako by chtěl párou ještě zahustit mlhu.

„Chlapi, kdo se chce vydat na obhlídku?“ zvolal Olaf, když muži ještě srkali z misek kouřící šlichty. Voda v zálivu byla tak klidná, že jsme mohli zavěsit kotlíky nad zátěžové kameny a uvařit z dešťové vody, nachytané v předešlém dni, řídkou ovesnou kaši.

Přihlásil se Floki, ale zdálo se, že nikoho jiného vyhlídka na šplhání po rozeklaných skalách neláká.

„Podle mě tady není nic, co by nás mohlo zajímat, Strýci,“ prohlásil Svein, mocně říhl a rozhlédl se po divokých útesech kolem. Muži přecházeli z jedné lodi na druhou, rozmlouvali s přáteli a osahávali galionové figury, nasazené na zobci jejich příďe.

„Myslíš, že jsme první posádky, který tady přirazily s ocasem staženým mezi nohama, Sveine?“ ozval se Olaf, zatímco si nasazoval přilbici a utahoval si řemínek pod bradou. „Vsadím se, že tomuhle moři vydrží špatná nálada dýl než Bramově Borghild.“

„Jo, ale pořád je lepší zažít si stokrát bouřku s temným mořem než jednou s Borghild,“ zamumlal Bram do vousu.

„Některý z těch, co tu našli útočiště, možná nebyli tak líný jako vy, mizerové,“ pokračoval Svein, „a možná měli dost odvahy, aby se kolem porozhlédli. Skoro bych se vsadil, že se jich pár rozhodlo tady zůstat.“ Sehnul se, aby sebral kopí. „Co můžeme vědět, třeba je za těma skaliskama vesnice plná povolných ženských a všechny tam dřepí a obrůstají pavučinama, protože nemají dost pořádných chlapů.“

Na několik mužů to zřejmě zapůsobilo, protože zvedli přilby a kopí. Floki jen zakoulel očima.

„Jdeš s náma, Sigurde?“ zeptal se Olaf. Jarl si splétal vous do tlustého provazce a svazoval si ho řemínkem se sponou, na níž byla stříbrná vlčí hlava.

„Asi by bylo lepší, kdybych si zavázal nohy na uzel, Strýci,“ řekl Sigurd a pousmál se. „Dnes se cítím skoro tak starý, jako ty vypadáš.“

Olafovy odpovědi jsme se už nedočkali, protože ho vyrušilo hlasité šplouchnutí.

„U starýho Njorda, co to bylo?“ vyhrkl Bram. Všichni jsem pohlédli směrem, odkud se šplouchnutí ozvalo, ale nic zvláštního jsme neviděli.

„Že by nějaká mořská příšera?“ ozval se Svein, zamířil k přídi a podíval se dolů. Také z ostatních posádek se šli podívat, co to šplouchlo. Pak kdosi vykřikl a náhle se začaly do paluby zabodávat a kolem lodi šplouchat šípy. V jednu chvíli dokonce vystříkla voda tak vysoko, že pocákala několik mužů na *Fjord-Elkovi*. Další šíp se zabodl do Jormungandovy hlavy hned za jeho rudým okem.

„To budou nejspíš ty neukojený děvky,“ zabručel Bram směrem k Olafovi, sehnul se a zvedl svou přilbu.

„Štítu!“ křikl Sigurd. Zíral do rozeklaných skalisek a pátral po neviditelném nepříteli. Vzápětí jsem zahlédl další kámen a sledoval jsem, jak letí, až opět rozstříkl vodu a skončil pod hladinou.

„K čertu, to budeme čekat, až nějakej prorazí trup?“ zvolal Penda.

Dívat se vzhůru, když létají šípy, není dobrý nápad, ale my jsme se dívali přes okraj štítu a takhle jsem uviděl na vrcholu skaliska muže. Byla jich spousta.

„Na týhle straně jsou taky!“ vykřikl kdosi na levoboku lodi. Šípy bouchaly a zabodávaly se do všech čtyř lodí a muži na nich řvali bolestí a hněvem. V obavě o Cynethryth jsem se protlačil ve zmatku na záď a našel jsem ji, jak se krčí pod Kalfovým štítem. Nor na mě kývl, ustoupil a já jsem nad ní zvedl svůj štít.

„Musíme ti najít nějakou přilbici,“ řekl jsem a vzápětí jsem sebou trhl, protože na délku prstu od paty mé pravé nohy se do paluby zabodl další šíp. Cynethryth se zasmála, jako by si nebyla schopná uvědomit, že ty prokleté šípy nám mohou nést smrt. Sundal jsem svou přilbu a nasadil jí ji na hlavu. Byla pro ni velká a málem jí

zakryla i oči. „Zapni si řemínek,“ řekl jsem. Znovu se zasmála, ale byl to podivně studený smích. Víc než polovinou svého štítu jsem kryl ji, takže jsem měl většinu těla nekrytou. A to jsem neměl drátěnou košili. Napadlo mě, jestli by se taky smála, kdyby se mi některý šíp zabodl do krku. „Dám ti jednu ze svých, která se ti bude nejlíp hodit,“ řekl jsem.

„Mě nemůžou zabít, Havrane,“ prohlásila klidně. Bože, jak byla krásná navzdory ledovému krunýři, kterým se v těch dnech obalila.

„I bohy je možný zabít,“ zamumlal jsem. Ostatní členové posádky se snažili dostat ke svým zbraním a zbroji a někteří přelézali z lodi na loď.

„Jsou ti synové děvek ochotný s náma bojovat?“ zařval Bram. „Nebo po nás budou jenom házet hovna?“ Pomyslel jsem si, že bych raději bral to první.

„Asgot mě naučil kouzla,“ řekla Cynethryth a naklonila se ke mně, jako když si děti sdělují tajemství.

Zůstal jsem jako opařený. Byla nemocná a godi toho využil a zařal do ní své spáry. Nenáviděl jsem ho. Už dříve zabil mého pěstouna Ealhstana a teď se mi pokoušel vzít i Cynethryth. „Proč myslíš, že přežil tak dlouho?“ pokračovala klidně, jako by si ani neuvědomovala, co se kolem nás děje. Věděl jsem, že kdybych vstal a vzal s sebou svůj štít, zůstala by s tím svým podivným úsměvem tam, kde je.

„Myslel jsem, že jsi křesťanka,“ namítl jsem. Do puklice mého štítu narazil šíp, sklouzl po ní a spadl vedle na palubu.

Cynethryth na mě pohlédla, jako by chtěla říct, že ničemu nerozumím. Zdálo se mi, že v jejích očích vidím podivnou zášť, a v tu chvíli jsem měl chuť vstát a odejít od ní do bouře šípů.

„Ty ses nenarodil k tomu, abys přemýšlel, Havrane,“ řekla. „Ty jsi zabiják. Tak běž a zabíjej.“

Do vesel na stojanu *Fjord-Elka* bouchl velký kámen, několik jich přerazil a odštípl kus dřeva z botky stěžně.

„Myslím, že zůstanu tady, jestli ti to nevádí,“ odpověděl jsem.

„Vytáhněte kotvu!“ zařval Sigurd. „Nemůžeme bojovat s nepřítelem, který se jen schovává.“ Floki a Aslak se drželi v jarlově blízkosti a chránili ho svými štíty, zatímco on chodil po palubě a udílel rozkazy. Jedinou naší výhodou byla mořská mlha, která se

pomalu plížila ve vlhkých vlnách do zálivu a musela nás částečně halit.

„Pojďte dolů a bojujte, zbabělci!“ zařval Svein a jeho hlas se nesl ozvěnou mezi skalními stěnami. Stál s roztaženými pažemi, jako by tak chtěl neznámé útočníky vylákat z úkrytů, a díval se na vrchol útesu. „Co jste to za muže? Pojďte a bojujte s námi, kozí hovna!“ Do medvědí kůže, kterou měl přehozenou přes ramena jako plášť, se zabodl šíp. Svein ho vztekle vytrhl, plivl na zkrvavený hrot a hodil ho do vody. „Moje stará má větší odvalu než vy!“ zařval znovu mezi skaliska.

„Můžeš ten štít podržet?“ požádal jsem Cynethryth. Muži už sedali na veslařské lavice a já jsem nevěděl, co udělat. Cynethryth zírala na otce Egfritha, který stál u stěžně a neměl proti kamenům a šípům jinou ochranu než svou vlněnou kutnu. Držel proti vrcholům útesů napřáhnutý dřevěný kříž jako by doufal, že pouhý pohled na něj změní naše nepřátele v prach.

„Odvážnej bastard,“ ukázal Penda zpoza štítu na mnicha.

„Spíš hlupák,“ řekl jsem pohrdlivě. „Tak můžeš ho podržet?“ zeptal jsem se znovu Cynethryth. Tentokrát už přikývla a přitiskla se k žeburu trupu se štítem nad hlavou. Tahle jsem ji tam nechal, vzal jsem si ze stojanu veslo a došel jsem ke své lavici. Penda usedl vedle mě, protože Sigurd poručil, aby polovina z nás veslovala a ostatní kryli štítem sebe i veslaře. Jenže Halldor neudělal jedno ani druhé. Stál vedle Jormunganda bez přilby i bez štítu. Stál tam, díval se vzhůru, zuby v ohyzdně opuchlé tváři plné hnisu měl zaťaté a svíral meč, až mu zbělely klouby. Všem bylo jasné, co chce. Flokiho bratranec doufal, že ho probodne některý z šípů, nebo mu rozrazí lebku kámen a ukončí jeho trápení. Takhle, s mečem v ruce, by se dostal do Valhally jako bojovník spíš, než kdyby pomalu umíral na staré zranění. Přesto na něj byl nevýslovně smutný pohled, jak tam čekal na smrt. V každém případě to byl špatný konec pro takového muže.

Také na ostatních lodích se posádky horečně připravovaly, aby mohly co nejdříve vyplout, a po celou dobu se na ně shora snašel déšť šípů a kamenů. Všichni jsme v duchu proklínali ty zákeřné syny trollů, kteří neměli dost odvahy, aby s námi bojovali jako muži.

Podíval jsem se na *Wave-Steeda* a uviděl jsem, jak jednoho z

Dánů zasáhl kámen do přílby. Nešťastník chvíli jen strnule stál, pak se mu na tváři objevila krev a vzápětí se zhroutil na palubu.

„Z toho žádná píseň skaldů nekouká,“ ozval se Bjarni ze svého místa, když jsme veslovali pryč, s kotevními lany halabala stočenými a ve zmatku hozenými na hromadu oděvů, zbraní a misek s nedojedeným jídlem. „Připomeňte mi, abych na tenhle den zapomněl,“ dodal Bjarni.

Podíval jsem se na Sveina – ten už také seděl na své lavici. Jeho tvář byla temná jako val mraků blížící se bouře a nebylo těžké představit si, jak se tváří Floki. Jenže co jsme mohli dělat? Kdybychom v té zátoce zůstali, mohli jsme nakonec jen sledovat, jak naše lodě klesají ke dnu. Nic bychom však nezmohli, ani kdybychom se vyhrnuli se štíty a meči na břeh a šplhali vzhůru do neznámých skal. Sigurd dobře věděl, že tady žádnou slávu získat nemůžeme, a tak jsme odsud utíkali stejně jako před Franky na jejich řece plné zákrutů. Ale tentokrát to bylo o to horší, že jsme veslovali zpátky na otevřené moře, před nímž jsme se sem uchýlili a které mohlo být za ústím stále ještě rozbouřené.

Nějakou dobu se naši zbabělí nepřátelé snažili pohybovat podél vrcholů útesů s námi a stále nás zasypávali šípy. Bylo zřejmé, že střelbu z luků ovládají víc než dobře. Dokonce měli tolik drзости, že se nám posmívali, jako bychom těmi zbabělci byli my, ne oni. A to pro nás bylo nejtěžší snést. Po chvíli ostrého veslování jsme se však dostali do hlubších vod mimo dosah jejich šípů a blížili jsme se k ústí. A tam jsme uviděli, že moře stále vře.

„Aspoň že nám přeje odliv!“ zvolal Bjarni. Trpce jsem se ušklíbl. Z toho, jak se věci vyvíjely, jsem usoudil, že si s námi bohové pohrávají jako kočka s myší. A každý ví, jak tahle hra končí.

„U Thorových koulí, to nevypadá dobře,“ ozval se Orm, který zřejmě Bjarniho optimismus nesdílel. Držel svůj štít nad Arnvidem u vesla, ale teď se přemístil na bok *Serpenta* a vyhlížel přes jeho příď.

„Z kotle do ohně,“ souhlasil Halfdan a vytáhl si zpod tuniky Thorovo kladivo, aby ho Hromovládce viděl a věděl, že nad ním má držet ochrannou ruku.

Pluli jsme teď v čele našich lodí a Olaf se Sigurdem dohlíželi na zvedání a podkasávání plachty, protože nyní už nás odliv neúprosně táhl na volné moře. Nechali jsme jen tři kasací pásy, a to nám

umožnilo snadněji loď ovládat v bouři, i když pořád hrozilo, že nás nějaký mocný nápor větru převrhne nebo náraz vlny zlomí kormidelní veslo a nechá nás bezmocné a odkázané na milost a nemilost Njordovy vůle. A já už jsem ty vlny slyšel – Rániny bělovlasé dcery, které se řítily proti pobřeží a ve zpěněných sprškách se o ně tříštily. A pak už nás ústí řeky vyvrhlo do vzdmutého vodního živlu moře, přídě *Serpenta* se v příboji vzepjala a vlny, jež narážely do trupu, nás zalévaly sprškami slané vody, která nás zmáčela, páčila nás v očích a přimrazovala nám ruce na žerdích vesel. Některé vlny byly třikrát vyšší než výška muže a *Serpent* sténal aúpěl, jako by si stěžoval, že jsme ho zavedli zpátky do zuřící bouře. Kolem nohou se nám ve vodě zmítaly šípy, poháry a misky, ale my jsme zabírali za vesla v pevné důvěře v Olafovo umění zvládnout loď a v Knutovy kormidelnické schopnosti. My ostatní jsme už mohli pouze napínat svaly proti bouři a mumlat prosby k našim bohům, aby nás ušetřili zlého konce.

Veslovali jsme na vzduté moře, a když Sigurd usoudil, že jsme se dostali dostatečně daleko od pobřežních skalisek, poručil nám odložit vesla. Teď už jsme byli mimo vystouplý mys na pravoboku, do plachty se nám opřel vítr ze severu a Olaf prudký nápor zachytil a využil ho, takže jsme se spíš přes vlny hnali, než bychom se jimi prodírali. Byla to nebezpečná hra, ale zároveň vzrušující, neboť *Serpent* letěl, jeho lanová zvučela a trup se chvěl.

Bragi u kormidla *Fjord-Elka* následoval naši loď, Dánové stejně tak a takhle všechna čtyři válečná plavidla letěla před větrem na jih. Střídavě jsme obsluhovali plachtu, neustále jsme ji skasávali a zase vytahovali podle toho, jak se Olaf nebo Sigurd odvažovali riskovat, napínali jsme stěhy a nad námi se valily šedé mraky v děsivé podobě moře zmítaného větrem. Takhle jsme proplouvali kolem zalesněných útesů, malých zátok zahalených mlhou a osamělých ostrých skalisek, z nichž proti nám vybuchovala zpěněná bílá tříšť příbojových vln. A po celou dobu do nás šlehal déšť, takže jsme navzdory vši snaze chránit se kůžemi promazanými lojem a klobouky vypadali jako utopenci. Vítr ze severu se nás neustále snažil hnát proti pobřeží. Kvílel a skučel, ale Knut zápolil s kormidlovou pákou, pořád vši silou tlačil pravobok *Serpenta* proti moři a udržoval náš kurz. Slunce nebylo vidět a naznačovala ho jen nepatrná narudlá zář v temných

mračnech na východě nad pevninou zahalenou mlhou.

„Tak tohle mi bude chybět, Sigurde!“ zvolal Halldor. Stál přímo nad předním vazem, držel se upínacího lana a mokré, tmavě žluté vlasy měl připlácnuté na hlavu. „O tomhle jsme všichni snili, co?“

„Aspoň budou moct skaldi zpívat o Halldorovi, který se vysmíval bouřím,“ odpověděl Sigurd. „Vytesáme ti to na runový kámen.“ Halldorovu groteskně napuchlou tvář zkřivil úšklebek. Musel trpět hroznou bolestí, ale navzdory ledovým sprškám mu teď zřejmě při jarlových slovech zalila srdce vlna hřejivé pýchy, protože ne každý muž může čekat, že na jeho počest bude vztyčen runový kámen. Pohlédl na Bjarniho. Ten přikývl, jako by ho ujišťoval, že si dá záležet, až bude tesat do kamene jeho příběh. Pak se Halldor otočil zpátky proti stříkajícím sprškám a s vyzývavě zvednutou hlavou vzhlížel k olověné obloze.

Později toho dne jsme připluli k širokému plochému pobřeží ošlehanému větrem. Bylo pusté, vystavené bouřím, a nad ním poletovali jako vířící suché listí ve větru raci. Nebyly tam však žádné skalní stěny, z jejichž vrcholů by na nás mohl někdo vrhat kameny nebo střílet šípy. Probíhal odliv, a protože jsme si nemohli být jisti, že před setměním najdeme ještě jiné takové místo, obrátili jsme předě našich lodí k pevnině v naději, že za příbojovými vlnami se táhne písčité pobřeží. Naše podkasané plachty nadouval vítr a my jsme řídili loď přímo proti pevnině, až kým sklouzly po mělkém mořském dnu a dál k zelenohnědému příkrovu mořských řas na přílivové čáře. V náporech větru, který nám skučel v uších a přehlušoval naše hlasy, jsme pak zarazili hluboko do písku kotevní kůly a bezpečně loď uvázali. Krčili jsme se v lodi, protože pobřeží tady bylo holé a lepší úkryt před větrem jsme měli na lodích než na břehu. A pustota pobřeží vystaveného mořským větrům byl zřejmě důvod, proč tady nežili žádní lidé, kteří by na nás zaútočili nebo kterým bychom mohli něco ukrást.

Serpent se kolébal pod nárazy větru, jako by byl stále na moři, a když jsme se snažili usnout, kvílel nám vítr otvory pro vesla do uší. Ležel jsem zabalený v kožešinách a kůžích, pozoroval jsem, jak bledý srpek měsíce zachází za temné mraky a zase se z nich vynořuje, a v hlavě se mi honily myšlenky, které se neustále točily kolem Cynethryth. Náhle mě z nich vytrhl jakýsi ruch na přidi. V

sinavém měsíčním světle jsem uviděl Olafa a Halldora, jak drží jeden druhého za paže. Byli tam také Halldorův bratranec Floki, Svein a Bram.

„Nastal čas, Havrane,“ ozval se nade mnou tichý hlas a něčí ruka mě chytila za rameno. Sigurdova tvář byla, kromě lesknoucích se očí, samý stín. „Najdi mi něco blýskavého, Havrane. Něco pro bojovníka.“ Ve tmě mu zasvítily zuby, ale nebyl to úsměv. „Viděl jsem, že nespíš, tak jsem si řekl, že by ses k nám mohl přidat,“ dodal.

„Ano,“ řekl jsem mrzutě. Začal jsem se vyhrabávat ze svého hnízda a rozechvělý chladem jsem se proplétal kolem svých druhů zabalených stejně jako já a nehybných, takže je člověk mohl považovat za mrtvolu. Poklekl jsem v prostoru pro náklad. „Něco pro bojovníka,“ zamumlal jsem si pro sebe. Dýchl jsem si na zkrhlé ruce a začal jsem odstraňovat volná prkna a kůže, jimiž byl náklad v břichu *Serpenta* zakrytý. Pak jsem zvedl víko dubové truhly. V slabém světle se matně zaleskly poklady, které jsme v ní měli uložené. Byly tam stříbrné spony, mince i sekané stříbro, pásy kolem hrdla z krouceného kovu, prsteny a stříbrné řetězy, a já jsem se tím snažil opatrně probírat, abych jednotlivé šperky v temnotě poznal. A potom jsem mezi vším tím studeným bohatstvím ucítil něco teplejšího a hladkého. Vytáhl jsem to a v slabém světle jsem rozeznal, že je to postava bojovníka vyřezaná z kosti a ohlazená častým ohmatáváním. Zřejmě měla malou cenu v porovnání s ostatními věcmi v truhle, ale musel to být předmět, který v sobě skrýval velkou moc, protože postava zpodobňovala boha války Týra. Jednou rukou svíral jílec meče pověšeného u pasu a druhá paže, kterou mu utrl vlk Fenrir, končila pahýlem. Záštitu nosu jeho přilby končila v bodě mezi očima vytřeštěnými v bojovém vzrušení, protože Týr je bůh vítězství. Figurka byla velká asi jako má sevřená pěst a mohla se postavit na rovnou plochu na nohy obuté v botách, které řezbář vyřezal tak dokonale, že vypadaly, jako by byly z kožešiny.

„Tobě nestačí, žeš naházel naše bohatství do vody? To nás ještě musíš o to, co zbylo, okrádat?“ zabručel Osten, jehož jedno oko se zalesklo ze stínů mezi žebry *Serpenta*.

„Vrať se do svého snu o chlípné ovci, Ostene,“ odsekl jsem. Zasmál se a já jsem se se soškou v ruce opatrně proplétal mezi

chrápajícími muži na příď, kde jsem přelezl přes okraj lodi na lávku a po ní sešel na písčitou pláž. Na dostřel šípem po větru, jen kousek za hranicí, k níž se rozlévaly zpěněné vlny, plál oheň. Zamířil jsem k němu. Zachvěl jsem se, neboť jsem podvědomě cítil, že se tam odbývá nějaký temný obřad, a i když jsem nevěděl, jaký účel má na tomhle divokém pobřeží hromádka kůží, nepřekvapilo mě, když jsem uviděl mezi muži starého Asgota. Ale nečekal jsem, že tam bude i Cynethryth, a z nějakého důvodu mě při pohledu na ni zamrazilo.

Otočili se ke mně, někteří příkývli, jako by mě mezi sebe přijímali, a Halldor se na mě podíval koutkem levého oka. To bylo za jeho děsivou opuchlou tvář sotva vidět, zatímco jeho pravé oko nebylo vidět vůbec. Vypadal jako nějaký hrůzný tvor z říše trollů v dětských snech, a přesto se na mě pousmál, než se obrátil zpátky k Asgotovi, který k němu tiše mluvil. Halldor byl oblečený, jako by šel do boje, s nablýskanou drátěnou košilí, a u pasu se mu houpala pochva s mečem. Neměl nasazenou prilbu a mě napadlo, že už se mu do ní oteklá hlava zřejmě nevejde. Jinak ale vypadal, jako by byl připravený pustit se do boje s hadem Jormungandem. Pak jsem si všiml Flokiho v Halldorově stínu. Stál s mečem v ruce a s tváří staženou ponurým výrazem. A náhle mi došlo, co Sigurd mínil, když řekl, že nastal čas.

„Pojď sem, Havrane,“ kývl na mě, a tak jsem popošel k němu. Temným pobřežím hvízdal vítr a hnal mi do tváře jemný písek. Otočil jsem se, abych vyplívl chuchvalec slin plný slaných zrněk, a pak jsem podal jarlovi kostěnou sošku Týra. Vzal ji, otočil ji v ruce a v první chvíli jen zamručel. „Už jsem viděl hovno lesklejší než tohle, Havrane,“ řekl. Bylo mi jasné, že si představoval něco jiného.

„Nic horšího jsi tam už nenašel?“ přidal se Olaf. Pokrčil jsem rameny a v tu chvíli jsem litoval, že jsem nevzal třeba stříbrný náramek na paži nebo aspoň kousek sekaného stříbra.

„To bude stačit,“ prohlásil Sigurd a pokynul Flokimu. Ten vystoupil dopředu s lehce pozvednutým mečem. Čepel se zablýskla, jako by cítila krev.

„Pro nás smrt na slamníku není, bratranče,“ řekl Halldor, i když se mu přitom zachvěl hlas. Jeho opuchlá tvář se groteskně zkřivila v pokusu o úsměv. Svein a Bram stáli zachmuření a ve větru jim povlávaly rozpuštěné vlasy a rozčuchané vousy. Po chvíli Asgot od

Halldora odstoupil a s vážným výrazem pokynul Sigurdovi. Teď k tomu dojde, pomyslel jsem si a pohlédl jsem na Cynethryth. Ta se však dívala na Halldora, jako by už byl *haugbui* pohřbené v mohyle, a něco nesrozumitelného si mumlala.

„Čekej na mě ve Valhalle, bratranče!“ řekl Floki. Zuby měl zaťaté a v očích tvrdý výraz. „Brzy přijdu za tebou.“ Ze vzdutého moře zadul studený závan větru. Potlačil jsem chuť přitáhnout si plášť až ke krku.

„Doufám, že mi nevypiješ všechnu dobrou medovinu, než přijdu po Bifröstu za tebou,“ zabručel Bram a namířil na Halldora prst. „A taky mi tam připrav nějakou pěknou holku, nebo ještě líp dvě, aby mi zahřívaly postel,“ dodal.

Halldor přikývl, ale stále se díval na Flokiho. Ten mu pokynul, aby vytáhl meč. Halldor to udělal a čepel zaskřípala o hrdlo pochvy.

„Něco pro tebe mám, Halldore, synu Olega,“ řekl Sigurd a postoupil dopředu s kostěnou soškou boha Týra. „Něco, co by sis měl vzít na cestu. Není to stříbro, ale možná to budeš moct ukázat Ásům a ověřit si její podobu. Myslím, že je to skvělá práce,“ dodal a zvedl sošku do bledého měsíčního světla, aby ji všichni viděli. Na rozdíl od Sigurda se Halldor nezdál ani trochu zklamaný, naopak se zatvářil pohnutě. Pochopil, že je to pro něj velké vyznamenání, když mu jarl dává pod chladným stínem Flokiho meče sošku Týra, nejstatečnějšího z bohů.

Sigurd postoupil dopředu a podal sošku Halldorovi. Zdálo se, že se oba bojovníci obejmou, ale místo toho si Sigurd rychlým pohybem přitáhl Halldora k sobě, vzápětí se mihl záblesk čepele, Halldor hekl a jeho jediné oko, které bylo vidět, se děsivě vyboulilo. Floki se vrhl vpřed, ale Olaf ho zadržel. Sigurd mezitím sevřel Halldorovi ruku, aby nemohl pustit meč, pak mu něco zašeptal a já bych přísahal, že na rtech umírajícího se jako plochý kamínek nad vodou mihl úsměv. Z hrdla se mu vydral dlouhý vzdech, hlava mu klesla na Sigurdovo rameno a nohy se mu podlomily v kolenou, i když ho držely aspoň tak dlouho, dokud z jeho těla neunikl poslední záchvěv života. A pak už bylo po všem. My zbývající jsme tam jen bezmocně stáli a musím přiznat, že jsem cítil v hrdle hroudu velikou jako vejce.

Sigurd pomalu bojovníkovu nehybné tělo položil do vířícího

písku a my jsme se obrátili k Flokimu. Ten se už vytrhl Olafovi a nasupeně na jarla hleděl,

„To jsem měl udělat já, Sigurde!“ vyštěkl. „Byl to můj příbuzný. Čekal to ode mě.“ Meč držel stále zvednutý a na okamžik jsem cítil, že čepel ještě pořád lační po krvi.

„A já jsem zase tvůj jarl, Floki, a Halldor byl zavázaný přísahou mně,“ odpověděl Sigurd a zvedl čepel, kterou vnořil do Halldorova srdce. Její kostěný jílec, stejně jako jarlova ruka, byly zalité krví a já jsem se díval, jak z ní stoupá pára a ztrácí se ve tmě. „Měl jsem na to právo,“ pokračoval Sigurd. „Halldor čekal na smrt dost dlouho a snášel své utrpení statečně, jak by to dokázal málokdo. Neměl zapotřebí stát tu celou noc a civět na meč, který ho zabije. Takhle se to stalo rychle a je to skončené.“ Sigurd se odmlčel a rozhlédl se po nás zbývajících. „A my, až nám určí osud, se setkáme s Halldorem v hodovní síni Otce veškerenstva.“ Sklonil hlavu a pohlédl na tělo ležící u jeho nohou a na obludně nafouklou mrtvou tvář jednoho ze svých mužů. „Je to skončené,“ opakoval unaveně slova těžká jako žulový balvan.

Floki ještě chvíli stál a přemáhal hněv, ale pak chabě přikývl, zastrčil meč do pochvy a přikročil k bratrancovu mrtvému tělu. Svein se nabídl, že mu pomůže, ale Floki byl dost silný, aby Halldorovo tělo zvedl sám. Přehodil si ho přes rameno a odnesl ho tam, kde mělo být na hranici spáleno.

„A teď zpátky do postelí, fešáci,“ řekl Olaf, zakašlal a odplivl si, jako by teprve tímhle chtěl celou nepříjemnou záležitost ukončit. „Pokud bude Njord prdět tímhle směrem jako dosud, čekají na nás zítra vesla.“

„A zatímco my budeme veslovat, ten mizera Halldor si už bude máčet vous v Odinově nejsladší medovině,“ řekl Bram Sveinovi. Ten uznale pokýval hlavou, jako by chtěl říct, že tohle je to nejlepší zakončení, a pak se spolu vydali za Asgotem, Olafem a Cynethryth zpátky ke břehu. Sigurd přistoupil ke mně. Jeho oči na mě v polosvětle mdle svítily.

„Až tě příště požádám o něco lesklého, tak mi přines náramek na paži nebo hrst stříbra, ne kus staré kosti,“ řekl.

„Ano, jarle,“ přikývl jsem a v rozpacích jsem si prohrábl vous. Ale Sigurd už mířil ke břehu, aby si ve zpěněné vodě smyl z ruky

Halldorovu krev.

TŘETÍ KAPITOLA

ZA ÚSVITU SE SIGURT POSTAVIL na zadní vaz a promluvil k nám o Halldorovi. Vzpomínal hlavně na jeho hrdinství a na to, jak statečně zemřel, i když ne přímo v boji, ale po dlouhém utrpení.

„Norny pro něj upředly temné vlákno,“ řekl a mnozí muži souhlasně zamručeli a pokývali hlavami. „Nakonec však odešel z tohoto světa tak, jak si to přejeme všichni, mezi svými druhy a s mečem v ruce. Ani norny nemají vždy takovou moc, aby nás o tohle právo připravily,“ dodal.

Navršili jsme pro Halldora hranici a položili na ni jeho tělo spolu s věcmi, které bude potřebovat na druhé straně duhového mostu Bifröst. Pak jsme mu do jedné ruky vložili jeho meč a do druhé kostěnou sošku Týra. Ani po smrti se však Halldor nezbavil neblahého osudu, neboť jakmile jsme hranici z naplaveného dřeva, vyběleného a vyhlazeného mořem, zapálili, přihnala se černá mračna s deštěm, blesky a burácením hromu. Hranice dlouho jen dýmala a stoupala z ní pára, a i když se plameny snažily se záplavou vody bojovat, stačily mrtvé tělo pouze ožehnout. Pro všechny, kteří jsme stáli kolem v žalostném hloučku pod kůžemi, to byl smutný pohled a nejeden bojovník mezi námi se musel zachvět při představě, že by i jemu mohlo být souzeno, aby se loučil se světem lidí tak ubohým obřadem.

Nakonec si ale Bothvar vzpomněl, že ještě pořád někde máme pár věder tuleního tuku, a když jsme je našli, naplácali jsme mazlavé kusy na dřevo, namazali jimi Halldorův plášť, a dokonce mu vetřeli tuk i do vousu. Olaf k tomu potom přihodil pár hrud staré borové pryskyřice a oheň konečně k naší úlevě vzplál tak, že jsme se u něj mohli i ohřát. K temným nízkým mrakům se táhl sloup černého kouře a tam, kam sahal žár ohně, syčely v písku kaluže vody a stoupala z nich pára. A my jsme tomu ze stínů záře přihlíželi a mezi burácením hromu spolu tiše rozmlouvali, zatímco dřevo praskalo a syčelo a na Halldorově mrtvole naskakovaly puchýře, jak plameny

tělo spalovaly.

„Kdyby mě v boji zabili, zaříd', aby nade mnou řekl pár slov otec Egfrith,“ požádal mě Penda, když zíral do plamenů a z vlněného pláště mu kapala voda. „A taky aby mě pořádně pohřbili. Pěkně hluboko. Můžeš jim s tím kopáním pomoci, ale ostatní nech na Egfrithovi.“

Podíval jsem se na jizvu, která se táhla po Pendově tváři. Byla po starém zranění, ale tehdy mohl klidně skončit stejně jako Halldor.

„Vykopu ti tak hlubokou jámu, že by se v ní schoval stojící Svein,“ slíbil jsem mu. „A vykašli se na Egfritha. Promluvím nad tebou já. Bude to pro mě čest.“ Penda na mě vrhl pochybovačný pohled. „Řeknu, že pohřbíváme Pendu, náramného wessexského bastarda.“

Penda si odplívl. „Jo, to bude stačit,“ zabručel a obrátil se k hranici, protože právě vzplál jasným oranžovým plamenem Halldorův vous.

Čekali jsme na tom pustém pobřeží další dva dny, až trochu poleví vítr, a když jsme se konečně dočkali, vykopali jsme loď z písku, který jsme kolem nich navršili, aby se přestaly kývat, a připravovali jsme se k vyplutí. Za tu dobu se nám podařilo nachytat spoustu ryb, většinou makrel, ale i jiné, zvláštní, které uvízly na mělčinách plných naplavených chaluh. Byly ploché a měly tvar jako obrovské oko, ale chutnaly líp než všechny ryby, které jsem kdy jedl. Také jsme rozvěsili promočené kožešiny přes obrubnici, aby ve větru proschly, a pak jsme už zasedli k veslům, dychtiví nechat tohle zrádné pobřeží, ošlehávané bouřemi, za sebou a najít klidnější vody. Nějakou dobu jsme veslovali, až jsme se dostali do hlubokých vod a z dosahu větrů, které vířily uvnitř stínů skalnatého pobřeží. Potom všechny čtyři lodě vytáhly plachtu, takže jsme mohli složit vesla, a pak jsme střídavě odpočívali, vylévali vodu, hráli tafl nebo pozorovali mořské ptáky zmítané větrem či nekonečně ubíhající pobřeží.

V následujících dnech jsme urazili pěkný kus cesty. Na noc jsme se vždy uchýlili do některého z chráněných ústí řek a za úsvitu, když to vítr dovolil, jsme pokračovali dál. Takhle jsme se snažili omezit riziko, že na nás zase nějakí místní lidé zaútočí šípy a kameny. Konečně se počasí zlepšilo. Šedivé moře, jež se tak dlouho

vzdouvalo a vlnilo, jako by pod hladinou vířilo vlnící se tělo hada Jormunganda, se přece jen uklidnilo, a také ostrý bodavý déšť zeslábl a přešel ve vytrvalé mrholení, které jsme už ani nebrali na vědomí. A muži si opět začali jeden druhého dobírat, což je vždy neklamná známka toho, že jsou spokojení. Konec bouře také poskytl Sigurdovi čas k tomu, aby přemýšlel o dalším problému. A tím byli Dánové.

„Potřebují přílby, drátěné košile a zbraně,“ řekl jednou Olafovi, když spolu sledovali, jak slunce uniká z dosahu tesáků vlka Skölla a schovává se za okraj světa. Stáli jsme zakotveni v malé zátoce mezi skalami, kde byla klidná voda a dostatek ryb ochotných nechat se ulovit.

„Ano, potřebují,“ souhlasil Olaf s plnými ústy, neboť právě žvýkal jednu ze zbylých uzených prasečích nožiček. „Protože teď nám jsou stejně užiteční jako býčí vemena.“

Sigurd pohlédl na dánské lodě, jejichž posádky se navzdory tomu, co jsme měli za sebou, zdály v dobré náladě. Uvažoval jsem, že pro muže, kteří už byli smíření s tím, že shnijí ve Frankii v okovech, musela být bouře a nebezpečí s ní spojená úplnou idylou. „A až to bude třeba, postavíme je do štítové hradby,“ dodal Sigurd.

„Ale pak budou stát v poslední řadě a jestli těma svýma pitomýma párátkama, kterým říkají kopí, někoho z nás bodnou, vyrvu jim vlastní rukou střeva z těla a udělám z nich provazy,“ zabručel Olaf.

Úvahy o boji byly namístě, neboť za útesem, porostlým duby, tisy a vrbami, se na obloze objevil kouř, který musel prozrazovat dost velkou vesnici. Sigurd si uvědomoval, že jeho muži potřebují něco, co by jim znovu rozproudilo krev, a nejlepším prostředkem k tomu byl boj a naděje na dobrou kořist. Nevěděl však o tomhle kusu země ani o lidech, kteří tu žili, zhola nic a kdybychom narazili na opravdové bojovníky, nebyli by nám Dánové bez slušné válečné výzbroje k ničemu, jak řekl Olaf.

„No jo, jenže já jsem je pořád ještě neviděl bojovat, Sigurde,“ namítl Olaf pochybovačně. „I kdyby měli dobrý zbraně, nevíme, jestli by s nima uměli zacházet. A taky se na ně podívej. Na vrabčích nohách je víc masa než na těch jejich. Podle mě stačí, aby trochu zadul vítr, a odfoukne je.“

„Neměj strach, Strýci, však oni ti dokážou, že umí bojovat,“

uklidňoval ho Sigurd. „Ale nemůžu to od nich chtít dřív, dokud jim nedám meče a přilby. A to zase nemůžu, dokud nebudu vědět, co jsou vlastně zač.“

„Takže co máš v plánu, Loki?“ zeptal se Olaf a znovu pohlédl na Dány, shromážděné na druhé straně *Fjord-Elka*. „Chceš k nim poslat Flokiho, aby to vyčmuchal?“

Sigurd zamyšleně ohrnul ret, ale neřekl nic. Olaf se tedy obrátil k Yrsovi. „Zvedni zadek, mladej, a pošli za námi Flokiho,“ řekl mu, vytáhl hřeben a s bolestnou grimasou si jím začal pročesávat splený vous. „A taky nám přines něco na svlažení hrdla.“ Yrsa přikývl a odběhl.

„Floki na lodi není, Strýci,“ ozval se Orm, který právě močil přes obrubnici a z jeho teplé moči stoupala do večerního vzduchu pára. „Dobrodil se na břeh ještě předtím, než jsme spustili kotvu. Od té doby jsem ho neviděl.“

Olafova ruka s hřebenem se zastavila a svažtilo se mu obočí. A Sigurd se zazubil.

Floki se vrátil k večeru, kdy už na západní obloze zůstaly po slunci jen krvavě rudé červánky. Prozradil ho křik racků s černými hlavičkami, kteří se hemžili na skalách kolem nás. Věděl jsem, že Floki nebude rád, neboť si zakládal na tom, že se dovede pohybovat nepozorovaně. Byl přesvědčený, že dokáže ukrást Odinovi vous, aniž by si toho Otec veškerenstva všiml. Vyškrábal se na palubu jenom v kalhotách a chvíli si vytřepával z dlouhých vlasů, černých jako havraní peří, slanou vodu. Jedinou zbraní, kterou si vzal na pevninu, byl dlouhý nůž, a sotva vylezl do lodi, pečlivě ho oťrel, aby čepel nerezivěla. Ale i bez nože byl Floki někdo, s kým nebylo radno dostat se do křížku. Podobně jako Penda byl rozený zabiják, nebezpečný jako tenký led na jezeře.

„Doufám, že jste mi, vy mizerové, nechali něco k jídlu,“ zabručel, když si vytíral vlasy kusem plátna. Arnvid, který právě rozdělil poslední uzené maso a sýr, na něj neklidně pohlédl, protože musel Flokimu říct, že na něj zbyla jen sušená ryba a trochu vyčpělé medoviny. A to byl další důvod, proč závoj kouře nad pevninou zlákal Sigurda do téhle zátoky – potřebovali jsme doplnit zásoby jídla.

„Ty smradlavý kozí hovno!“ vyštěkl Floki na Arnvida, když z jeho výrazu poznal, jak to s jídlem pro něj vypadá. „Já se honím tam venku, zatímco vy si tady válíte koule, a ještě mi nějakéj smradlavej parchant sežere můj podíl!“ Jizvy, jimiž měl posetou hrud' a paže, byly svraštělé a bílé od studené vody a chvěl se zimou. Ještě se na Arnvida ušklíbl, ale pak ho nechal být a otočil se k Sigurdovi, aby mu řekl, co zjistil. Jarl čekal s rukama založenýma na hrudi, s vousem visícím v jediném tlustém pletenci a s rozevlátými zlatými vlasy.

„Příště raději pošli někoho jinýho, Sigurde,“ zabručel Floki, opřel se o pažení a začal si stahovat boty.

„Kdybych poslal někoho jiného, stěžoval by sis ještě víc,“ odpověděl Sigurd a vrhl významný pohled na Olafa.

Floki se zamračil. „Ale něco k jídlu jste mi nechat mohli. V žaludku mi kručí, že se to musí rozléhat po skalách.“

„Moudrý muž své nejlepší lovecké psy nepřecpává,“ opáčil Sigurd a znovu mrkl na Olafa. Ten se snažil potlačit úsměv. „A jestli máš pro mě dobré zprávy, budeme mít zanedlouho plná břicha všichni.“

Floki vystrčil hlavu ze suché haleny, kterou si oblékal, a konečně se přestal mračit.

„Zdá se, že brzy budem všichni tlustý jako ty, Strýci,“ řekl.

Sigurd nám pak vysvětlil svůj plán. Vyrozuměl jsem, že dvacet Dánů má tvořit návnadu, na kterou by se případný nepřítel chytil, a ostatní by se pak do nich zasekli jako háček. Sigurd však nepoužil slovo návnada, ale kovadlina. Dánové měli být kovadlina a zbývající měli tvořit kladivo. Já jsem je však vnímal jako návnadu, zřejmě proto, že jsem byl mezi nimi. A tak jsem se taky cítil, když jsme veslovali se *Sea-Arrowem* za houstnoucího šera k přístavní hrázi a narazili jsme trupem na ni. Aspoň že se mnou byl Penda, který požádal Sigurda, aby mohl jít taky, protože se těšil na příležitost konečně smočit svůj meč v krvi. A já jsem byl rád, že ho mám. Takže jsme my dva s dvaceti Dány zanechali vlčí smečku v klidné zátoce a vypluli jsme kolem útesu. Netrvalo dlouho a ocitli jsme se v širokém zálivu, v němž se pokojně pohupovalo asi deset rybářských člunů. Z nízkého břehu vybíhalo několik dřevěných lávek, k nimž byla většina člunů uvázaná, a z toho jsme usoudili, že za holým

návřším se musí nacházet slušně velká osada.

„Zdá se, že to tady není zrovna rybářskej ráj,“ poznamenal Penda se zlomyslným úsměvem, když se před námi rybářské čluny rozprchly jako blechy před plamenem a my jsme vystupovali s našimi chabými zbraněmi – většinou kopími, třebaže několik mužů mělo i sekery nebo lovecké luky – na přístavní můstek. Kromě Pendy a mě neměl nikdo drátěnou košili, ale já jsem trval na tom, abychom si vzali aspoň meče, i když prilby jsme nechali na *Serpentovi*.

„Co to tady žije za lidi?“ zeptal se Dán jménem Agnar. Dotkl se amuletu pověšeného na krku a odplivl si. Místní obyvatelé, kteří čekali, aby viděli, co jsme zač, se hned rozutekli. Přesto jsme stačili zahlédnout, že vypadají jinak než všichni lidé, které jsme kdy viděli. Měli temnou, skoro namodralou pleť jako někdo, kdo ležel týden v hrobě, vousy měli černé nebo šedivé a na hlavě nosili něco, co vypadalo jako hromada plátna.

„Takový lidi jsem nikdy neviděl,“ řekl vůdce Dánů Rolf. Vrhł po jednom z místních kopí, ale minul. „Vypadají jako mrtvoly.“

„Jako *draugar*, kterej vystoupil z hrobu,“ přidal se další z Dánů.

„Ale na mrtvý běžej docela dobře,“ poznamenal jsem a sám jsem se rozběhl. Dupali jsem po přístavní lávce a hnali se za těmi podivnými namodralými lidmi. Na lodi jsme nechali čtyři Dány pod velením muže jménem Ogn.

„Zatracený nohy,“ stěžoval si Penda v běhu, „jako by patřily někomu jinýmu.“ Ale stejně jako já se zubil, protože jsme si připadali jako psi vypuštění ke štvanci. Naše kořist před námi prchala a my jsme cítili, jak nám v žilách probíhá vzrušení. A taky jsme byli rychlí jako honící psi, dokonce i na úsecích, kde jsme museli překonávat písečné návěje nebo se brodit vodou. Bez drátěné košile a štítu jsme se cítili, jako bychom měli křídla, a já jsem se hnál s úžasným pocitem radosti, že už nejsem omezený stísněným prostorem *Serpenta*.

Jeden z Dánů vlekl starého muže s šedivou bradou, na jehož košili z nebarveného plátna byla velká rudá skvrna. Proběhli jsme houstnoucí tmou kolem starých rybářských sítí, košů na ulovené ryby a člunů obrácených dnem vzhůru a pokračovali jsme dál vyprahlým terénem porostlým křovisky a zakrslými dřevinami. Ze tmy k nám doléhal křik tmavých lidí, a byly to zvláštní, skoro zvířecí zvuky. Ale

podobně jako štvaná zvěř dělali osudnou chybu tím, že nás vedli přímo ke svému doupěti, kterým byl velký shluk bílých kamenných domků a přístavků, osvětlených pochodněmi.

A pak se proti nám mihl šíp a vzápětí jen kousek od mé hlavy proletěl další. Měl jsem chuť vykřiknout „Štítovou hradbu!“ a hledat bezpečí v soudržnosti, jenže teď jsme byli nájezdníci, ne bojový oddíl, a žádné štíty jsme neměli. A i kdybychom postavili *skjaldborg*, jenom bychom poskytli nepříteli snadný cíl pro jeho šípy a kopí.

V úzké uličce osvětlené pochodněmi se jeden Dán skláněl nad mrtvým mužem, odvíjel z hlavy své oběti plátno a vykřikoval v úžasu nad tím, jak je pruh plátna dlouhý. Dánové, jejichž deformované stíny poskakovaly nestvůrně na bílých zdech, už byli mezi domky, vykopávali dveře a vyvlékali ven do noci tmavé ženy.

„Havrane!“ křikl na mě Penda a ukázal kopím k severovýchodu. „Vypadá to, že si užijeme boj!“ Oči mu svítily a jizva na tváři se mu v záři obrovského měsíce leskla.

„Už se houfujou!“ křikl jsem. Někteří z Dánů pustili ženy a doběhli ke mně, dychtiví po opravdovém boji. A k němu se skutečně schylovalo, neboť mezi muži s tmavou kůží jsem zahlédl štíty, jež musely být pokryté kovem, protože se od nich odrážela zář plamenů. Už jich bylo sedm nebo osm, ale přibíhali další bojovníci, dokonce s luky, aby se připojili k oběma lučištníkům, kteří už po nás vystřelili.

„Jak někdo může být tak černej a pořád dýchat?“ zakroutil hlavou jeden z Dánů.

„Chtějí nás vylákat, abychom na ně zaútočili,“ řekl Penda.

„Vypadá to tak,“ odpověděl jsem, protože počet namodralých mužů dál vzrůstal. Uvědomil jsem si, že čím déle budeme váhat, tím víc jich proti nám půjde. „Musíme do nich jít,“ řekl jsem norský Rolfovi. „A čím dřív, tím líp.“

Rolf našpulil tenké rty a poškrábal se na propadlé tváři zarostlé vousem.

„Uvažuju, co asi je v tom Gerdině prsu,“ řekl a kývl hlavou směrem k podivné stavbě s půlkulatou střechou. Jeho druhové se zasmáli, neboť Gerda byla krásná obryně, o kterou usiloval bůh deště, slunce a mužné síly Frey, a nakonec ji získal za cenu toho, že se musel vzdát svého kouzelného meče vykovaného elfy –

kouzelného proto, že stačilo pouhé pomyšlení a začal stínat nepřátele. Napadlo mě, že vzhledem k tvaru té stavby je to výstižné pojmenování.

„Právě to ta černá banda chrání,“ dodal Rolf, „ne svý ženy.“ Měl pravdu. Zdálo, že muži v dlouhých košilích se skutečně drží kolem podivné budovy, která byla třikrát nebo čtyřikrát větší než jejich domky a měla střechu vyboulenou a hladkou jako Bragiho hlava. Její kopuli obkružovala dřevěná lávka osvětlená pochodněmi, takže z ní bylo vidět daleko do kraje, dokonce i v noci.

„Vsadím se, že tam maj stříbro, chlapče,“ mínil Penda. „Nebo možná i zlato.“

„Svolej svý muže, Rolfe,“ řekl jsem. Pozoroval jsem nepřátele a snažil jsem se odhadnout, jestli se na nás chystají zaútočit. Někteří měli slušné zbraně i výbroj, ale pořád jich bylo míň než nás. „Potřebujeme všechny dánský kopí, který máme,“ dodal jsem k Rolfovi. „Jestli na ně nezaútočíme teď, začnou být čím dál odvážnější.“

„To je jasný,“ přidal se Penda. „Musíme na ně vlítnout hned, než si začnou myslet, že se jich bojíme.“

„Já vím,“ přikývl jsem. Jenomže část Dánů stále ještě vylupovala domky a podle křiku, který se z nich ozýval, se seznamovali s místními ženami. Jeden z namodralých povzbuzoval ostatní, mával směrem k nám rukama a křičel jako zběsilý. Znovu jsem si pomyslel, že do toho musíme jít hned teď. Polohlasně jsem poprosil Odina, aby mě naplnil bojovou zuřivostí, a obrátil jsem se k Pendovi. „Jdeš se mnou, ty uctívači Krista?“ zeptal jsem se ho s kopím v jedné ruce a s mečem v druhé. A pak jsem zařval, jako bych chtěl vzbudit všechny mrtvé, a vyrazil jsem proti nepřítelům.

V boji člověk zažívá divokou opojnou radost, která ho zcela pohlcuje a zbavuje ho pocitu nebezpečí; radost, jež z něj dělá zvíře a potlačuje v něm všechno to, co ho povyšuje nad obyčejné šelmy. Zažívá taky strach, ale když se krev vzbouří a začíná v těle proudit jako voda v rozvodněné bystřině, ustoupí strach před divokou touhou zabíjet, protože to, co zabijete, už nemůže zabít vás.

Hrot mého kopí narazil do štítu pokrytého kovem, ale jeden z Dánů zahákl okraj štítu sekerou, strhl ho dolů a já jsem vrazil meč do tváře zarostlé tmavým vousem. Muž se zhroutil a já jsem znovu

zařval, odkopl jsem mrtvé tělo stranou a prorazil nepřátelskou štítovou hradbou dřív, než se stačila semknout. Bodl jsem kopím jednoho muže do zad, Penda zase sekal namodralé po nohou a Dánové řvali a vyli jako smečka vyhladovělých psů a divoce sekali do nepřátel, aniž se starali o svůj život. Ti s tmavou kůží také řvali a nastal divoký boj, v němž život od smrti dělil jen záblesk čepele v měsíčním světle.

„Ti tví Dáni jsou pěkně divoký bastardi!“ křikl na mě Penda a vrhl kopí po jednom z namodralých, který se obrátil na útěk, a srazil ho. Já jsem naznačil útok kopím, ale můj protivník poznal, že se ho snažím oklamat, a vyrazil mi těžkým zakřiveným mečem kopí z ruky. Poskočil jsem dopředu, udeřil jsem ho loktem do brady a vzápětí jsem znovu prudce couvl a sekl ho mečem do krku. Na okamžik na mě vytřeštil oči, ale pak už se mu podlomily nohy a klesl k zemi. Vytrhl jsem čepel a zatímco na bílou zeď zalitou měsíčním světlem vystříkl proud temné krve, vrhl se na muže jeden z Dánů a s řevem jako rozzuřená šelma ho bodal do obličeje a do hrudi. Otočil jsem se zpátky k štítové hradbě, lapal jsem po dechu a sledoval jsem konec boje.

„Všechny jsme nedostali!“ zvolal Penda a ukázal na tři prchající muže, kteří odhodili zbraně a utíkali pryč.

„To nevadí,“ řekl jsem. Poklekl jsem vedle jednoho z mrtvých a utřel si zkrvavenou čepel do jeho dlouhé haleny. Dánové svlékali další mrtvé zbrocené krví, smáli se a hledali u nich cokoli, co by si mohli odnést jako kořist. Jenže mezi mrtvými leželi i dva jejich druhové a několik dalších utrpělo rány. Celkově si však vedli dobře a věděli to, protože hlučně oslavovali v radosti, která přichází, když si bojovník uvědomí, že boj přežil, zatímco jiní zůstali ležet mrtví.

„Nebojovali jako Sigurdovi vlci,“ prohlásil Penda, když zastrkával meč do pochvy. Viděl jsem, že se ani nezpotil, zatímco ze mě pot jen lil a stále jsem se chvěl bojovým vzrušením. „Ještě to moc neumějí, i když tady na ty to stačilo,“ dodal a ukázal na mrtvolu v bílé haleně. „Mrtvej je mrtvej bez ohledu na to, jak ho kdo zabil.“

„Samozřejmě,“ souhlasil jsem. Také já jsem schoval meč do pochvy a otočil jsem se ke zdi postříkané krví, abych se na ni vymočil. Když jsem se obrátil zpátky, zubil se na mě Rolf. I on měl na tváři cákance krve.

„Tak co? Viděls, jak umí dánští muži bojovat?“ zeptal se se zjevnou hrdostí. „A to jsme měli jen pár mizerných kopí a seker.“ Podíval se na mrtvoly, které však ke zklamání Dánů neposkytly příliš kořisti. „Myslím, že tihle mouřeníní ještě nikdy proti Dánům nestáli.“

„A už ani nebudou,“ ozval se muž jménem Byrnjolf a vycenil zkažené zuby. Vedle něho klečel další Dán nad bečící kozou a podřezával jí hrdlo.

„Ale ti ostatní už vědí, jak jsou tvoji muži statečný, Rolfe,“ řekl jsem. „A Sigurd bude rád, až mu řeknu, že Dánové jsou skvělý bojovníci.“ Rolf spokojeně pokýval hlavou. „Ale teď by bylo dobrý se porozhlédnout, co by se tu dalo najít,“ dodal jsem a obrátil jsem se k té zvláštní budově s kopulovitou střechou. Náhle mě napadlo, jestli uvnitř nejsou připravení další ozbrojení muži a zda na nás nezačnou z té lávky nahoře padat kameny. Nic se však nedělo.

„Podle mě tam mají něco tak cenného, že jsou za to ochotní umírat,“ uvažoval jsem. „Viděl někdo z vás někdy něco podobného?“

Penda, který si prohlížel dveře z tmavého dubového dřeva, pobité kovovými hřeby a vysoké skoro dvakrát tak jako já, se poškrábal na hlavě a zavrtěl hlavou. Napadlo mě, že dřevo těch dveří může pocházet z vikinské válečné lodi, ale nechal jsem si to pro sebe. Dokonce v něm byly patrné dírky od mořských červů a rýhy, které vypadaly jako runové znaky.

„Vypadají pěkně pevný,“ řekl Penda. „Ty jen tak lehce nevyrazíme.“

Naštěstí jsme je vyrážet nemuseli, protože nebyly zajištěné. Právě jsme se rozhlíželi po nějakém trámu, který bychom použili jako beranidlo, když Rolf zkusil otočit kovovým kruhem na dveřích, a ty se otevřely. Zevnitř zavanul nasládlé vonící kouř.

Rolf překvapeně zvedl obočí a Penda zakoulel očima nad tím, jací jsme hlupáci. Málem jsme ty dveře rozbili na třísky, aniž jsme je vůbec zkusili otevřít.

Několik Dánů zůstalo na stráži a zírali do tmy, aby nás nepřekvapila jiná horda ozbrojených tmavokožců, zatímco my ostatní jsme opatrně vstoupili do podivné budovy v dychtivém očekávání, že tam najdeme stříbrný poklad.

„K čemu jim tohle může sloužit?“ uvažoval Penda, když nakoukl do prázdného prostoru osvětleného svící a zašklebil se, protože zevnitř zavanul zvláštní silný pach. „Žádný lavice, žádný postele, dokonce ani džber na chcanky. Vypadá to, jak by je tady už někdo vykradl. I ve Sveinově hlavě je toho víc než tady.“

„Myslíš, že je to jejich kostel, Havrane?“ zeptal se Rolf. Věděl, že jsem nějaký čas žil ve Wessexu mezi uctívající Krista.

„Jestli je to kostel, tak se nepodobá žádnýmu, kterej jsem kdy viděl,“ odpověděl jsem. Přitiskl jsem dlaň na hladkou zeď postavenou z nespočetných modrých kamínků, z nichž žádný nebyl větší než kroužek na drátěné košili. Některé byly tmavé jako moře, jiné světlejší jako letní nebe a další, na východní zdi, kde lemovaly otvor pro dveře, jasně žluté jako blatouchy. Jenže žádné dveře tam nebyly a otvor vedl pouze do výklenku hlubokého asi dvě stopy, jehož stěny pokrývaly podivné propletené znaky, ve kterých jsem se nevyznal. „Kdyby to byl kostel, museli by tu někde mít Kristův kříž,“ řekl jsem. Přistoupil jsem ke kamennému korytu, v němž proudila voda, a smyl jsem si z obličeje zaschlou krev.

„Z toho zatracenýho kouře se mi začíná točit hlava,“ řekl Penda a ukázal do kouta, kde bylo vidět točité schody, které stoupaly vzhůru a končily někde u vyboulené střechy bez jediného trámu. „Možná bude ten jejich poklad tam,“ dodal.

Znovu jsem vytáhl pro všechny případy meč a začal jsem stoupat po úzkých schodech. Nezbylo mi než doufat, že na nás nahoře nečekají žádní ozbrojenci. Došel jsem k dalším dveřím, a když jsem je otevřel, opatrně jsem vystoupil na dřevěnou plošinu, kterou jsme viděli zdola. Penda byl těsně za mnou. Báł jsem se, že se pode mnou prkna prolomí a zřítím se dolů, ale lávka kolem kopule střechy byla stejně pevná jako celá budova, takže jsem si jen musel dávat pozor, abych nepřepadl přes sloupkové zábradlí.

„Takhle vysoko nad zemí jsem ještě nebyl,“ řekl jsem Pendovi a obhlížel jsem okolní domky a temné uličky. Kdesi neustále štěkal pes, ale jinak se zdálo, že je všude klid. Až příliš velký. Když se člověk soustředil a zaposlouchal se, slyšel od jihu slabý hukot moře, třebaže se nedalo dohlédnout dál než k nízkému kopci nad pobřežím, porostlému křovisky.

„Cítím, jako bych tu byl blíž Bohu,“ řekl Penda vážně.

„Kterýmu?“ zeptal jsem se a taky jsem se snažil tvářit vážně. Nebyl jsem zvyklý, aby Penda mluvil o takových věcech.

„Vy zatracený pohani,“ zabručel. „Ale nechtěl bych se tady ocitnout s měchem Bramovy medoviny v břiše.“ Na visuté lávce byl vzduch v porovnání s čpavým kouřem uvnitř chladný a čistý. Penda mi ukázal, abych se vydal po lávce na jednu stranu, a sám se obrátil na druhou. Opatrně jsem vykročil. Upřeně jsem hleděl do tmy a uvažoval jsem, co tím Penda myslel, když řekl, že se tady cítí blíž bohu.

„Možná to opravdu je kostel,“ nadhodil jsem, když jsme se setkali na západní straně vyboulené střechy. „Třeba ti zdejší neuctívají Kristův kříž. Taky podle mě nevypadají ani trochu jako ostatní křesťani Ale pořád to může být něco jako kostel. To myslíš vážně, že se tady cítíš blíž tomu vašemu bohu?“ zeptal jsem se a skoro mě zamrazilo. Vždyť Pendův bůh a moji bohové jsou nepřátelé.

Wessexský bojovník si poškrábal dlouhou jizvu na tváři, ale neodpověděl. Vraceli jsme se spolu po severovýchodní straně, a teprve když jsme se dostali na místo, odkud jsme vyšli, zakroutil hlavou a otočil se ke mně. „Kdyby to byl kostel, něco by v něm určitě měli,“ řekl. „Něco, co stojí za to, aby to chránili. Podle mě jim tahle stavba slouží k něčemu jinému. Třeba k tomu, aby odsud shora vyhlíželi nájezdníky a mohli se na ně připravit.“

„Ale nás neviděli,“ namítl jsem a znovu jsem zastrčil meč do pochvy.

„To je pravda. Ale teď je aspoň uvidíme my, kdyby si s námi ještě chtěli zabojovat,“ řekl a zazubil se.

Postavili jsme tři Dány nahoru na stráž a zatím jsme my ostatní po dvojicích chodili od jednoho domku k druhému, vykopávali jsme dveře a hledali cokoli, co by mělo nějakou cenu. Zatímco s námi namodralí bojovali, zbývající obyvatelé vesnice utekli a Penda mínil, že nás bojovníci možná schválně chtěli přilákat k té zvláštní stavbě, aby jejich ženy, děti a starci mohli utéct. Připadlo mi, že by to tak opravdu mohlo být, a vlastně jsem za to byl vděčný, protože teď už jsem věděl, co by Dánové dokázali udělat s každým, koho by našli.

„Myslíš si, že ty bezbožný dánský bastardi dají všechen svůj lup na společnou hromadu?“ zeptal se mě Penda. Sehnul se, vytáhl z

malé skříňky vedle dětské kolébky cinkající kožený váček, a když ho rozvázal, vysypal na dlaň několik stříbrných mincí. „Vsaď se, že ten hubeňour Rolf a jeho tlupa si tohle všechno nastrkají do zadku, aby to před Sigurdem ukryli, a při chůzi to v nich bude chrastit jako zuby starý děvky.“

„Takže proto se ty o svůj lup taky nechceš dělit, co?“ nadhodil jsem.

Penda se zamračil. „Nech si ty úšklebky,“ zabručel a nasypal mince zpátky do váčku. „Jsou moje podle práva, protože sloužily jako návnada pastí.“ Nacpal si váček za opasek a protáhl se. „Tak pojďme dál, chlapče. Nebudem tu přece stát a čekat, až zestárnem.“ Spokojeně váček s mincemi pohládl. „Tam, odkud tyhle mince pocházejí, jich bude ještě víc, a ať mě čert veme, jestli hodlám nechat Dány, aby na ně vztáhli svý špinavý pracky.“

Ve dveřích se náhle objevil Rolf a mně neušlo, že se jeho pohled okamžitě stočil k váčku za Pendovým opaskem. „Gorm našel něco, co byste měli vidět,“ řekl a vyšel ven.

„Doufám, že se to něco dá jíst,“ zabručel Penda. „Hodilo by se prasátko nebo cokoli, co má nohy. Už jsem do sebe nacpal tolik sušených ryb, že mi to vydrží do soudního dne.“

Jenže do toho, co Gorm našel, by se nezakousl ani vyhladovělý pes.

„Podle mě je to pivo, nebo dokonce víno,“ prohlásil Dán a čichl k víku bečky, kterou otevřel. To už se k němu seběhla většina ostatních, dychtivých zjistit, co objevil. Gorm se podíval na Rolfa a ten přikývl. Gorm tedy chytil bečku za okraj, převrátil ji a tekutinu, která v ní byla, vylil. A s ní se vyhrnuly ven hlavy. Děsivě páchnoucí lidské hlavy. Bylo jich pět a kromě popelavé barvy obličeje vypadaly čerstvé, jako by ještě dnes ráno seděly někomu na krku.

„Panebože!“ vyjekl jeden z Dánů a Penda se pokřížoval. Byrnjolf šťouchl do jedné hlavy hrotem kopí.

„V tý vodě, co v ní byly naložený, musí být nějaký kouzlo,“ mínil Rolf. „V každém případě ti, co tyhle hlavy nosili, nemohli ve svejch posledních dnech dechat stejnej vzduch jako my.“ Pomyslel jsem si, že Rolf má zřejmě pravdu, protože rána pod bradou každé hlavy byla stejně popelavě šedá jako zbytek kůže a vůbec nevypadala tak, jak by člověk čekal u uříznuté hlavy.

„A ještě něco jsme našli,“ ozval se Dán jménem Tufi a zvedl stříbrný Kristův kříž. Někteří z jeho druhů zděšeně couvli, ale Tufi si z Kristovy moci, pokud v té věci nějaká byla, nic nedělal a ještě křížem proti svým druhům mávl. „Byl zabalenej ve starý kůži a zamčenej v truhle,“ řekl. „Ale že je ten krám pěkně těžkej. Představte si, kolik by z toho bylo náramků.“ Hodně, pomyslel jsem si, protože kříž byl dlouhý jako moje ruka.

„Vsadím se, že tahle patřila jednomu z těch namodralejch bastardů,“ řekl Penda a ukázal na hlavu, jejíž hnědý vous vypadal úhledněji než většina těch, kterými jsme měli porostlé brady my. A to bylo přinejmenším zvláštní.

„Možná to ani nejsou uctíváči Bílýho Krista,“ mínil Byrnjolf. „Takže by asi bylo lepší s nima obchodovat, než je zabíjet. Mohli bysme jim dát Sigurdovy křesťany a oni zase nám svý ženy.“

Ostatní se tomu zasmáli a já jsem usoudil, že radši nebudu Pendu dráždit a nepřeložím mu to. „Buď rád, Byrnjolf, že v tom sudu není naložená tvoje hlava,“ řekl jsem. „A teď zpátky do práce. Moc času nemáme.“

Poberte všechno stříbro, co najdete, spalte, co hoří, a pak se shromážděte v Gerdině prsu,“ ukázal jsem na podivnou prázdnou budovu. „A taky přineste kotle a naplňte je hlínou.“

„My v Dánsku jíme maso, ne hlínu, Havrane,“ ozval se vysoký Dán s černým vousem prokvetlým šedivými prameny.

„V těch kotlích se nic vařit nebude,“ řekl jsem. „Ale jídlo by se hodilo, takže přineste všechno, co najdete. A taky pár koz. A ty, Gorme, vem tam nahoru ty hlavy,“ dodal jsem a podíval jsem se na Dána. Ten se zazubil, ale pak uviděl, že to myslím vážně. „Jsou těžký, co?“

„Stejně těžký jako každý jiný,“ odpověděl Gorm.

„Takže je vem,“ řekl jsem a zamířil jsem k budově podobné Gerdinu prsu.

Tam už praskal oheň, od něhož se šířila vůně pečeného masa. Doufal jsem, že budeme mít větší štěstí než křesťané, jejichž hlavy se nyní kývaly na hrotech dánských kopí.

ČTVRTÁ KAPITOLA

Z RUDE ZÁŘE NA VÝCHODĚ vyjeli namodralí. První se objevili na vysokých čiperných koních a zůstali stát rozestaveni podél křovinatého hřebenu nad pobřežím. To znamenalo, že nejsou žádní hlupáci. Museli jet po pobřeží a snažili se najít naše lodě, aby věděli, kolik nás je. Nepochyboval jsem, že Ogn a muži na palubě *Sea-Arowa* jsou natolik ostražití, aby jezdce zpozorovali, stačili odplout z jejich dosahu a držet se v zálivu blízko břehu. My jsme však měli cestu k moři odříznutou a bojovníci na koních museli být přesvědčeni, že s námi snadno skončí.

„Ty máš lepší oči než já,“ řekl Penda. „Kolik jich vidíš?“ Stáli jsme na dřevěné lávce na střeše Gerdina prsu a clonili jsme si oči proti vycházejícímu slunci. Ráno bylo jasné a nad námi se do nedohledna klenula modrá obloha. Vysoko, výš než tam, kde se míhaly černé tečky poletujících ptáků, plulo napříč střechou světa k východu pár drobných obláčků nesených větrem.

„Je těžký je spočítat, když pořád přejíždějí. Pěťadvacet? Třicet?“ odpověděl jsem. Koně pohazovali hlavami a ržáli, jako by cítili vzrušení svých jezdců a tušili, že dojde k boji. To je schopnost zvířat, cítit krev dřív, než je prolita. *Možná to jsou havrani tam nahoře*, pomyslel jsem si, když jsem pohlédl k obloze. *Trpělivě čekají, protože vědí, že se brzy dočkají hostiny.*

„Myslím, že jich brzy bude mnohem víc,“ řekl Penda. „Přijdou ty chudší bastardi, který musejí pěšky, a pak už nás bude čekat boj.“ Měl pravdu, protože dřív, než by člověk nabrousil meč, se na severním obzoru objevila další horda. Viděli jsme, jak se v slunci lesknou hroty jejich kopí, přilby a spony, když si kontrolovali zbraně, protahovali údy a zkoušeli házet kopí. Měli stejné dlouhé bílé tuniky a balíky plátna na hlavách jako ti, které jsme pobíjeli předchozí den. A také měli stejné štíty pokryté kovem. Zřejmě mezi nimi byli i ti, co před námi utekli, když jsme zaútočili na jejich vesnici, ale teď se vrátili a jako všichni bojovníci toužili po odplatě.

Naši muži byli dole kolem kruhové budovy, kontrolovali si zbraně a neklidně vyhlíželi do chladného rána. Instinkt jim říkal, že tentokrát budeme čelit přesile, navíc v nevýhodném postavení. Otočil jsem se a uviděl jsem, že Gorm rovná podél dřevěného ochozu kotle naplněné hlínou.

„Máš ty hlavy?“ zeptal jsem se ho. Necítil jsem se zrovna nejlíp. Můj žaludek si stěžoval na to, že jsem večer snědl příliš moc tuhého kozího masa.

Gormovy rty rozpukané od slunce a soli se roztáhly do úsměvu. „To víš, že mám,“ řekl. Už pochopil, proč jsem po něm chtěl cokoli těžkého. „Jsou tamhle na schodech,“ ukázal ke dveřím, které vedly dovnitř. „Myslel jsem, že bude lepší nenechávat je na slunci. Kdoví, jak dlouho tady budeme muset trčet. Ale mohl bych je dát trochu nahřát,“ dodal s úšklebkem.

„Budou stačit tak, jak jsou,“ řekl jsem. Usmál jsem se, abych potlačil strach, který po mně začínal sahat ledovými prsty. „Tvrdý a studený, nebo teplý a lepkavý, to je jedno. Nikomu se nelíbí, když na něj shora padají ušmíknuté hlavy.“ Gorm se zazubil a mně při pohledu na něj napadlo, že je ošklivý jako Völundův chlupatý zadek. Přesto to byl dobrý bojovník, jakého se vyplatí mít, když jste v cizí zemi a proti vám jde přesila místních bojovníků s jediným cílem poslat vás na onen svět.

Na visutém ochozu se objevil Rolf a opřel se o zábradlí. Chvilí mlčel a jenom se díval na jezdce, kteří pořád stáli na návrší ve vzdálenosti asi tří dostřelů lukem od nás na jihovýchod. „Jak to s nima chceš sehrát?“ zeptal se, aniž se ke mně otočil. Nebyl jsem si jistý, jestli Rolf oslovuje jako vůdce mě nebo Pendu, a taky nebylo zřejmé, jestli má svou představu, jak bychom se měli bránit. Cítil jsem, že se mi útroby stahují jako pěst, která se snaží sevřít vodu.

„Tak řekni něco, chlapče,“ zamumlal Penda. Uvědomil jsem si, že jsem Rolfovi neodpověděl. „Řekni mu cokoliv, ale tvař se, že si víš rady,“ dodal Penda.

„Jsme kovadlina, Rolfe,“ řekl jsem, když jsem si vzpomněl na Sigurdova slova, „a namodralý jsou kus železa, který je třeba na tu kovadlinu dostat, aby do něj mohlo udeřit kladivo.“

Rolf přikývl, ale ani teď neodtrhl pohled od jezdců. „A Sigurd?“

„Sigurd? Ten je to kladivo.“

„I tu svou zatracenou vlajku mají černou,“ řekl Penda a ukázal bradou na sever, kde pěší část nepřátel zarazila do země žerď se svou vlajkou. A pak se k nám donesl podivný naříkavý zvuk. Kvílivý hlas sílil a zase slábl, jako když se rozlévá voda na oblázkovém pobřeží, a chvil se jako listí osiky v mírném větru. Tmaví bojovníci padli jako jeden muž na kolena, dotkli se čely země, pak opět vstali, ale vzápětí znovu klesli na kolena, zatímco kvílivý hlas postupně utíchal. Po chvíli se to celé opakovalo a hlas opět sílil a slábl. Koutkem oka jsem zahlédl, že se Rolf dotkl hlavice krátké sekery zastrčené za pasem, aby od sebe odvrátil zlo.

„To je určitě nějaký jejich kouzlo,“ řekl. „V životě jsem nikoho neslyšel takhle kvílet.“ Odmlčel se a poškrábal se v ohybu lokte. „Až mě z toho mrazí,“ dodal.

„Křesťani vždycky zpívají,“ řekl jsem. „Ale tohle..., tohle je jiný.“ Pohlédl jsem na Pendu.

„Mně to připadá, jako když pár vlků hoduje na jehněti,“ mínil wesexský bojovník. Takže ani on neměl ponětí, co to znamená. „A taky bych rád věděl, proč strkají ty své nosy do prachu. Možná jsou tak vyhladovělí.“ Penda se přitom zazubil, ale i jemu při tom zvuku musela naskakovat husí kůže, protože se pokřivoval, pak vytáhl nůž a nervózně zkoušel, jestli je dost ostrý.

Jezdci na jihovýchodě mezitím sesedli a začali provádět stejný rituál jako ti pěší. Jejich koně trpělivě čekali a někteří sklonili hlavy, jako by i na ně to zvláštní kouzlo působilo.

„Vezmi si k sobě ještě dva muže a zůstaňte tady,“ řekl jsem Gormovi. Přikývl a zavolal na své dva druhy. „Ale nic na nás dolů neházejte, nebo vám strčím hlavu do džberu s chcankama.“

„To by nebylo poprvé,“ zazubil se Gorm a udělal na Rolfa grimasu. A zatímco namodralí zdravili východ slunce s nosy v prachu, my jsme sestoupili dolů a začali jsme se připravovat na boj.

Bylo nás třináct s třemi dalšími na stráži nahoře, jejichž úkolem bylo sledovat nepřítel a hlásit nám dolů jeho pohyb.

„Doufejme, že přijdou,“ zamumlal jsem směrem k Pendovi, když jsme stáli v zalomené řadě tak, aby polovina byla obrácená na severovýchod proti pěším nepřítelům a polovina na jihovýchod proti jezdcům. Drželi jsme se co by kopím dohodil od vchodu do Gerdina prsu, což znamenalo, že budeme muset ustoupit čtyřicet kroků. Tak

jsem to aspoň odhadl.

„Přijdou, Havrane, neměj strach,“ odpověděl Penda a zakroužil kopím, aby si uvolnil svaly na paži. „Slítnou se celý dychtivý jako krkavci k šibenici. Přece jsme vypálili jejich osadu, nebo aspoň to, co vypálit šlo.“

V místech, kde ještě včera stály dřevěné kůlny, přístřešky nebo chlěvy pro dobytek a domácí zvířectvo, se teď z hromad doutnajících trosek a popela táhly k obloze sloupy šedého kouře a mnohé z kamenných domků, které se nacházely poblíž, byly ožehnuté, jejich dveře buď spálené, nebo vylomené a rozštípané na naše ohně. Penda měl pravdu. Namodralí přijdou, protože jsme přinesli do jejich domova oheň a smrt. Ale přijdou také proto, že vypadáme jako ubohý houfec nájezdníků, v němž sotva pět nebo šest mužů má pořádnou zbraň. Podíval jsem se na hrot svého kopí – volal po brusném kamenu. Ale i tupé kopí vržené dostatečnou silou stačí, aby probodlo tělo člověka a zabilo ho, i když já jsem kopí vrhat nemínil. Aspoň pokud k tomu nebudu nucen.

„Dánové!“ zvolal Rolf hlasem mohutnějším, než byl sám. „Budete poslouchat Havranovy příkazy. Dělejte, co vám řekne on, a brzy se vrátíme na *Sea-Arrowa* s bohatou kořistí a dalším příběhem pro naše skaldy.“

„To máme poslouchat Havrana?“ ozval se muž jménem Beiner. „Já jsem zabíjel své nepřátele, když se ještě Havran držel mámina prsu.“ Podíval jsem se na něj. Mračil se na mě a já jsem věděl, že má pravdu. Byl to mohutný muž, který si udržel svalnatou postavu, i když byl ve franckém pekle přikovaný jako vzteklý pes. „Chceš po mně, abych poslouchal štěně?“ pokračoval. „Moje máma má mezi nohama hustší vous, než je ten jeho.“ Ostatní Dánové se tomu zasmáli a Rolf jen pokrčil rameny, jako by chtěl říct, že je na mně, abych Beinera a ty další, kteří to potřebují, přesvědčil o své schopnosti je vést. Já jsem však věděl, že už jsem začal získávat pověst zabijáka. I Beiner musel slyšet o tom, jak jsem vyřídil obrovitého Franka, který přeskočil na *Serpenta*. Ale pověst je jako hladové zvíře, které musí člověk pořád krmit, aby ho udržel naživu. Takže aniž bych řekl Pendovi, o co jde, odepnul jsem opasek a podal ho i s mečem jemu. Pak jsem vystoupil z řady a vykročil směrem k namodralým bojovníkům na severovýchodě. Jenže asi po deseti

krocích jsem tiše zaklel, protože napravo ode mě dva jezdci pobídlí koně směrem ke mně, a já bych radši stál proti těm pěším.

„Vrať se, ty zatracenej pohanskej hlupáku!“ houkl na mě Penda, ale já jsem šel dál a myslel jsem na to, že bohové rádi sledují nás smrtelné, jak házíme za hlavu zdravý rozum a vrháme se do pavučiny, kterou pro nás upředly norny, abychom viděli, jestli nás vlákna udrží, nebo prasknou. „Havrane!“ zařval znovu Penda. „Vrať se, k čertu!“ Náhle se mi zdálo, že kopí v mé ruce je lehké jako pírkó, protože krev v mých žilách začínala klokotat jako voda na žhavém uhlí. Ale to už jsem znal, tak je to před bojem vždycky. A přesto jsem cítil nohy podivně těžké a začal jsem se bát, že když mi selžou nervy a dám se na útěk, donesou mě jen do půli vzdálenosti k Dánům a namodralí mě dostihnou a zabijí. Ale na druhou stranu to bylo dobré, neboť to znamenalo, že se neobráťm a nepoběžím zpátky, i když jsem byl už teď v pokušení to udělat.

„U všech Thorových děvek,“ zamumlal jsem úlevou. Jeden z jezdců se zastavil a druhý pokračoval sám se štítem široko od těla na znamení, že nemíní útočit. Pohlédl jsem na ptáky, na ty temné tečky, které se míhaly na modrém nebi. Už dřív jsem si všiml, že obloha se zdá tím větší, čím dál na jih plujeme. Ale nejen větší, ale i vyšší, takže jsem uvažoval, jak může být Yggdrasil tak velký, že vidím ptáky mezi střešními trámy světa, a pořád ještě nevidím jeho větve.

Vítr se změnil, a jak se vzdálenost mezi mnou a jezdce krátila, přinášel teď k mému nosu pach koňského potu a kůže. Už jsem zřetelně rozeznával jeho obličej tmavý jako dehet a oči, jejichž pohled byl hrdý, a skoro až povýšený. Muž měl krátký knír a vous, obojí upravené a lesklé olejem. Dlouhou bílou tuniku pod krátkou drátěnou košilí měl zaprášenou a postříkanou blátem, třebaže plátno omotané kolem hlavy zářilo bíle jako čerstvě padlý sníh. Když byl asi na tři délky kopí ode mě, přimhouřil oči a jeho silné rty se pevně semkly. Byl to výraz arogance smíšený s hlubokým odporem, protože až teď uviděl mé krvavé oko.

„*All-majus*“ řekl, trhl uzdou a zastavil svou hnědou klisnu. Kůň zaržál a vycenil zuby, jako by se ani jemu pohled na mě nelíbil, zatímco muž směrem ke mně zadrmolil cosi jazykem, o němž jsem pochyboval, že mu rozumí on sám. Jen jsem se tedy usmál a nic jsem neodpověděl. Muž se zamračil a otočil se ke svému druhovi, který

zůstal stát asi padesát kroků za ním. V tu chvíli jsem uchopil kopí oběma rukama, skočil jsem dopředu a vrazil mu hrot přes drátěnou košili hluboko do hrudi. Muž zařval šokem a hněvem a jeho klisna šklubla hlavou s vyceněnými zuby proti mně a málem mě srazila k zemi, takže jsem musel kopí pustit. Zapotácel jsem se a sedm stop jasanového ratiště zůstalo trčet v jezdcově hrudi. Z úst se mu vyhrnula krev a kapala mu z vousu a zatímco v sedle umíral, stále chabě svíral kopí a zíral na mě s ústy pootevřenými k výkřiku, který z nich už nevyšel.

Zaslechl jsem dusot kopyt a křik, ale to už jsem se otočil a utíkal zpátky. Samozřejmě bych radši odcházel pomalu, s hlavou vztyčenou, pevnou bradou a pohledem chladným jako jeptiščiny cecíky ve chvíli, kdy bych se k tomu rozhodl sám, aniž bych dbal na ozbrojené jezdce, kteří mřili ke mně. Tak by to líčili skaldi ve svých písních. Ale pravda byla taková, že jsem utíkal, jak jen jsem mohl, s očima vytřeštěnými, jako by se za mnou hnál sám vlk Fenrir. Nejspíš jsem i křičel strachem a vzrušením z toho, co jsem udělal, protože jsem byl bez zbraně, za mnou dusala do tvrdé půdy kopyta a srdce mi divoce bušilo jako Thorovo kladivo. Rolf stále držel řadu semknutou, ale Dánové křičeli a máchali zbraněmi a pobízeli mě. Penda mi však vyrazil naproti, a to znamenalo, že jezdci už museli být těsně za mnou. A já jsem běžel, i když mi bylo jasné, že trámy Valhally se třesou Ódinovým smíchem.

„Dolů!“ zařval Penda, hodil mi pochvu s mým mečem a pak mrštil kopí. Vrhł jsem se na zem a převalil jsem se právě včas, abych uviděl, jak wessexský bojovník skočil, sevřel jezdce levou paží kolem krku a strhl ho z koně dozadu, i když byl zároveň stržen jím a letěl vzduchem jako zajíc, kterým smýkne morda loveckého psa. Vyhrabal jsem se na nohy a chopil jsem se svého meče. Uviděl jsem, že ostatní namodralí jsou už skoro u nás a ženou se se zakřivenými meči nad hlavou, připraveni useknout nám jediným máchnutím hlavu od těla.

Pomohl jsem otřesenému Pendovi na nohy a chystal jsem se postavit jezcům, kteří se, zběsilí hněvem, hnali na nás.

„Zpátky, Havrane! Sem k nám!“ křikl na mě Rolf. Otočil jsem se a uviděl jsem, že Dánové nám vyšli naproti, i když stále v řadě. Zdálo se, že jejich seskupení nemůže útoku většího počtu jezdců

odolat, ale i v té chabé obraně bylo dost kopí, aby to namodralé, nebo aspoň jejich koně, odradilo. Ti zaváhali, a dopřáli nám tak čas k tomu, abychom se já a Penda v dešti kopí stáhli a připojili k Dánům.

„Všichni zpátky!“ houkl jsem. Celá rozházená řada začala s napraženými kopími ustupovat a Rolf v jednu chvíli odrazil ratištěm kopí letící nepřátelský oštěp, který by se jinak zabodl jednomu z jeho mužů do břicha. „Rychleji!“ pobízel jsem Dány, protože Gorm z Gerdina prsu křičel, že se k nám blíží další horda namodralých, a Dánové věděli stejně jako já, že pokud nezrychlíme, zastihnou nás ještě na otevřeném prostranství.

„Jestli se dostanou za nás, je s námi konec!“ zvolal Tufi a zaklel, když mu vzápětí šlehl kolem tváře šíp.

„Tak nekecej a přidej!“ odpověděl jsem mu. Mezi houfem jezdců před námi jsem uviděl muže, který gestikuloval na ostatní, aby nás objeli a uzavřeli nám ústupovou cestu.

„Mám dojem, že za chvíli budem tím kusem železa na kovadlině my,“ křikl na mě Penda. Všiml jsem si, že si drží rameno, jako by ho měl vykloubené. Jezdec, kterého strhl z koně, ležel kus od nás na zemi se zlomeným vazem.

„Vrhněte proti nim kopí a pak úprkem k prsu!“ houkl jsem. Bylo mi jasné, že Dánové nechtějí o svá kopí přijít, ale zřejmě si uvědomili, že se později vždycky dají nějaká sehnat, a tak s klením vrhli kopí proti blížícím se jezdcům a potom se už všichni hnali za mnou k té podivné kruhové stavbě. Jeden z Dánů padl, ale druzí dva ho chytili pod pažemi a hnali se s ním dál, jako by jim za patami hořelo. První, kteří doběhli ke Gerdinu prsu, drželi dveře otevřené, dokud jsme se všichni nedostali dovnitř. Polovina Dánů pokračovala po kamenných schodech nahoru a my zbývající jsme zatarasili dveře trámy a prkny z pobořených domků.

„Proč do nás nevjeli a nepobili nás?“ zeptal se Byrnjolf. Stál opřený dlaněmi o kolena a popadal dech. „Proč nebojovali?“ Svíce pořád klidně hořely a vrhaly do temných koutů podivné prázdné stavby stíny.

„A proč by měli?“ odpověděl Rolf a zamračeně si prohlížel krví potřísněný kožený kabátec, rozseknutý na rameni. „Mají nás tady jako krysy v díře, takže jim stačí čekat, až tu vyhladovíme.“

„Zatracený mouřeníni!“ zabručel Tufi a vztekle odkopl slepici,

kteřá se odvážila dál od ostatních a zobala cosi kousek od jeho nohy.

„Nemyslím, že budou čekat dlouho,“ řekl jsem. „Tohle místo je pro ně nějak důležitý. Včera přece měli snahu ho bránit,“ ukázal jsem hlavou k zabarikádovaným dveřím. „Podle mě nebudou rádi, že jsme tady.“ Jako v odpovědi na má slova se dveře zatřáslý pod ranami. Nejbližší svíce zablikala a od dveří se zvedl oblak prachu.

„Gorme, pokoušejí se dostat dovnitř!“ křikl jsem vzhůru do prázdného prostoru nad námi. „Ukažte jim něco z vaší dánské pohostinnosti!“ Nevím, jestli mě Gorm nahoře na ochozu slyšel, ale během chvíle se venku ozvaly rány po dopadech kamenů a kotlů naplněných hlínou a do toho výkřiky zasažených.

„To je ono!“ zvolal Beiner. „Pár rozkřáplých hlav, to je zchladí!“

Křik venku a rány na dveře utichly, takže Gormovi a ostatním se podařilo naše obléhatele zahnat. Aspoň prozatím.

„Jenže oni se vrátí,“ řekl Byrnjolf.

„Taky si myslím,“ ozval se Tufi a zvedl jedinou zbraň, která mu zbyla, nůž na jídlo. „A co proti nim budu mít pak? Zuby a nehty? Pobijou nás jako ovce v ohradě, navíc našima zbraněma.“

„Aby ses z toho nepochcal, Tufi,“ zabručel Beinar a pohladil hlavici své sekery s dlouhým toporem. „Pokud jde o mě, mám pořád něco, co bych těm *svartálfarum* venku ukázal.“ Věděl jsem, že *svartálfaň* jsou zlí černí skřítci, kteří žijí pod zemí. Poprvé od chvíle, kdy proti mně Beiner vyjel, jsem se na něj podíval, abych zjistil, jak to teď mezi námi je.

„Viděl jsem, že máš rychlejší nohy než ruku s mečem, Beinare,“ řekl jsem, zatímco jsem si připínal opasek s pochvou. „A myslím i silnější, protože tvoje kopí k nikomu z nepřátel ani nedoletělo.“ Po pravdě řečeno, vůbec jsem neviděl, jak mohutný Dán své kopí vrhl, ale musel jsem nějak dokončit, co jsem začal tam venku, kde jsem zabil jezdce, který se mnou chtěl vyjednávat a nebyl na můj útok připravený. „Na druhou stranu uznávám, že na starce jsi rychlý dost,“ dodal jsem. Chvilí na mě hleděl se rty semknutými hněvem, zatímco moje urážka visela v těžkém vzduchu mezi námi.

Pak Beiner vrhl krátký pohled na Rolfa, ale ten neudělal nic, jenom zaťal zuby. Náhle se Beiner zasmál, jako by ho něco napadlo.

„Ty musíš být Dán, chlapče,“ řekl a zakroutil hlavou. „Jen Dán vyrazí proti hordě *svartálfarum* nebo *draugarum*, nebo co to ti černý

mizerové jsou, jenom s pitomým kopím.“

Usmál jsem se, i když spíš úlevou z toho, že mou urážku takhle přešel a nezdvihl na mě svou sekeru, než jeho žertu. „Takže budeš dělat, co řeknu já, Beinere?“ zeptal jsem se.

Poškrábal se na tváři a zvedl obočí. „Chceš, abych vyšel ven a požádal ty mouřeníny, aby nám vrátili naše kopí?“

„Chci, abys vzal sekeru a zabil pár slepic,“ řekl jsem a ukázal jsem do kouta, kde slepice hrabaly v zemi. „Mám hlad.“

„On je vážně cvok,“ zakroutil Beiner hlavou, svěřil sekeru ze zad a šel splnit můj příkaz. Rolf na mě ohromeně pohlédl a já jsem jen pokrčil rameny. Znovu jsem si oddechl úlevou. Mohl jsem si gratulovat, že tenhle konflikt skončil tak dobře.

PÁTÁ KAPITOLA

NÁŠ PLÁN SE ODVÍJEL jako pevné lněné vlákno na vřetenu. Namodralí se utábořili na dostřel šípem jihovýchodně od nás, pěší bojovníci i jezdci dohromady kolem ohňů, od nichž se k nám na visutou lávku na střeše Gerdina prsu nesla zvláštní vůně. Odtud jsem pozoroval, jak znovu provádějí svůj podivný rituál. Slunce se sklánělo k západu, denní světlo přepouštělo vyprahlou zem stínům a k nám doléhala naříkavá píseň. Obával jsem se dvou věcí. Jednak toho, že namodralí odtáhnou bez boje, ale zároveň, že znovu zaútočí na dveře, vyrazí je a vtrhnou dovnitř. Bylo jasné, že jednou nám kameny a všechno těžké, co jim budeme házet na hlavu, dojde a pořádnou zbraň mělo jen několik z nás. Jenže to, že jsme neměli dobrou válečnou výzbroj, bylo součástí našeho plánu a bezpochyby hlavní důvod toho, že namodralí byli pořád tady. Hráli jsme roli návnady na háčku, kterou už skoro spolkli, i když jsem chtěl háček zaseknout až v poslední chvíli.

V prázdném prostoru Gerdina prsu zazněl bolestný výkřik – dva Dánové vrátili Pendovi na místo vykloubené rameno.

„Potřebujeme, aby přišli blíž,“ řekl mi Rolf. „Jestli se rozhodnou, že nestojíme za to, aby kvůli nám prolévali krev, bylo to všechno k ničemu.“

„Myslíš zaútočit na ně?“ nadhodil jsem, i když jsem do toho měl pramalou chuť. „Ne. Tam venku by nás rozesli na kopytech a zadupali do země.“ Znovu jsem se zakousl do stehna upečené slepice. „Dávejte pozor na znamení od moře a já už něco vymyslím.“

Temnotu uvnitř Gerdina prsu osvětlovaly svíce a napjaté tváře Dánů teď ke mně vzhlížely jako k někomu, od koho čekají, že jim zachrání život. Ten, kterého zasáhl při našem ústupu šíp, ležel a dusil se krví. Z úst mu vytékala na vous krvavá pěna a jeho přátelé kolem něj tiše rozmlouvali o tom, jak bude brzy ve Valhalle hodovat a užívat si se ženami.

Všichni to byli dobří muži, tihle Dánové. Tvrdí a věrní, i když

možná trochu divocí v boji. A jak jsem v tom prázdném kamenném prostoru seděl a pozoroval je, jak si ostří své ubohé zbraně a jeden druhého si dobírají, aby se trochu uvolnili, v mysli mi vytanula nová přísaha, na které jsme se dohodli u franckého pobřeží na ostrůvku ošlehaném větrem.

Každý z nás tehdy začal tím, že vychvaloval své předky a chlubil se jejich činy, pokud stály za zmínku. Jenom já jsem se děsil toho, až na mě přijde řada, protože jsem neznal ani jméno svého otce, natož abych věděl, jestli byl bojovník, obdělával půdu nebo dokázal něco, o čem by se mohlo vyprávět za zimních večerů u ohniště. Ne že bych věřil byt' jen polovině z toho, co tehdy musely mé uši vyslechnout. Měl jsem snad věřit tomu, že Sveinův dědeček opravdu vyvraždil rodinu obrů a že se s mečem stále zbroceným jejich krví vrhl do příboje, aby potom ještě zabil velkou mořskou obludu? Cítil jsem v tom víc než jen závan příběhu o Beowulfovi a myslím, že jsem nebyl sám. Ale když muž vedle mě skončil a nastalo ticho těžší než hora, všechny oči se obrátily ke mně a já jsem spolkl strach a mluvil jsem, jak nejlíp jsem svedl.

Skládám tuhle přísahu před svými bratry v meči a stvrzuju, že já, Havran, schovanec Ealhstana z Wessexu, jsem přísežný muž jarla Sigurda a že můj meč je i jeho mečem. Říkali jsme ta slova s pravou rukou na jílci Sigurdova meče, který zdědil po svém otci. Neuteču před nikým, komu se vyrovnám statečností i zbraněmi. Pomstím všechny své přísežné bratry, jako bychom byli skuteční pokrevní bratři. Nevypustím z úst slova strachu a nebudu se bát ničeho bez ohledu na to, v jak těžké situaci se ocitnu. Přinesu všechnu kořist svému jarlovi a on mě za to odmění, jak se sluší na správného vůdce. Muži přikyvovali a mumlali a já jsem sevřel prsty kolem úchopu Sigurdova meče, aby nebylo poznat, jak se mi chvěje ruka. Protože přísaha je to nejvážnější, co může bojovník vyslovit, a ti, kteří svou přísahu poruší, nejsou o nic lepší než úkladní vrazi nebo zloději olupující své druhy. Budu zabíjet své nepřátele a oni poznají jméno Havrana z vlčí smečky, který bojuje za jarla Sigurda. Cítil jsem na sobě Sigurdův pohled, ale nenašel jsem odvahu se s ním setkat, a tak jsem místo toho zachytil pohled Olafův.

Zazubil se a spiklenecky na mě zamrkal, jako by mě přistihl krást se od své první dívky. *Poruším-li tuto přísahu a zradím svého jarla*

a své druhy, budu nic naplněné hnisem a pak ať Otec veškerenstva způsobí, že mé oči zaživa proděraví červi. Skončil jsem a sotva jsem pustil jílec Sigurdova meče, už ho uchopila další ruka a mezi skalisky zněla další slova.

Když bylo po všem a každý z nás, kromě otce Egfritha, odříkal novou přísahu, zmocnil se mě pocit, jako by na našich duších náhle ležela těžká plachta nasáklá vodou. Říká se, že moudrý muž složí za život málo přísah a neporuší žádnou. A všichni jsme tehdy věděli, že tato přísaha nás spoutává těžšími pouty, než byla ta, která jsme měli na rukou a na nohou v onom páchnoucím franckém vězení, a pevnějšími než Gleipnir, jímž byl spoután vlk Fenrir. Brzy jsem však pocítil, že se ta drtivá tíha zvedá, neboť v přísaze je rovněž síla, kterou člověku dává vědomí, že je součástí něčeho trvalého a pravdivého.

Další výkřik mě vrátil do současnosti. Jeden z mužů na střeše uviděl, že na jihovýchodě, za táborem našich nepřátel a návrším, za nímž se skrývalo pobřeží, stoupá k obloze tenký proužek kouře. Přikývl jsem, spokojený s bojovníky, se kterými jsem tu byl. Každého z nich vážala přísaha, každý byl jako větev Iggdrasilu, velkého stromu světa, a já jsem nepochyboval, že to dokážeme a bohové v Asgardu uvidí naše skvělé činy. A pak už nebude záležet na tom, že můj skutečný otec možná za celý život nic statečného nevykonal. Bohové uvidí mě. Zapamatují si mě jako muže, kterého stojí za to přijmout do Valhally a zařadit ho do vojska pro poslední bitvu.

„Co tvoje rameno?“ zeptal jsem se Pendy. Snažil se ramenem kroužit, ale křivil přitom obličej bolestí.

„Naštěstí v té ruce nedržím meč a štít stejně nemám,“ odpověděl. Viděl jsem, že mu není moc do řeči, tak jsem se obrátil k Beinerovi. Pomyslel jsem si, že si zaslouží, abych si ho trochu usmířil po tom, co jsem na něj tak vyjel.

„Potřeboval bych muže, který to umí v boji se sekerou. Neznáš někoho takového, Beinere?“

Roztáhl tmavý vous se stříbrnými prameny do úsměvu. Měl širokou tvář a měřil si mě přimhouřenýma očima, jako by se snažil přijít na to, o co mi jde.

„Čistě náhodou znám,“ prohlásil a hodil za sebe napolo obranou

slepičí kost. Několik jeho přátel začalo vyvolávat jeho jméno, zatímco on sám zvedl sekeru a políbil mastnými rty plochou část její hlavičky. Nedivil bych se, kdyby byl Beiner se svou sekerou oddaný jako s ženou a měl s ní spoustu malých seker, které jednou budou v Dánsku řadit jako morová rána.

„Pojď se mnou,“ řekl jsem mu, „a taky si prohrábní hřebenem vous, ať nevypadáš jako divoch,“ dodal jsem s úsměvem. „Jsi náš šampión a půjdeš vyzvat namodralý tam venku, aby přišli, vykuchali tě a rozhodili tvoje střeva po zemi.“

Beinerovo obočí se vyklenulo jako Jormungandův hřbet.

„Začínám si myslet, chlapče, že mě nemáš moc rád,“ řekl, ale následoval mě k zataraseným dveřím.

Od stráží na střeše jsem si už předtím ověřil, že na sto kroků od dveří žádní namodralí nejsou, takže jsme nyní odstranili zátaras z trámů a oba jsme vyšli ven. Po slunci zůstaly na západním obzoru jenom rudě zbarvené obláčky a pomalu se snášelo večerní šero. Ve vzduchu byly cítit vůně neznámého koření smíšené s pachem koní a kožených strojů namazaných lojem. Zdálo se, že naši obléhatelé se chystají na klidnou noc, i když jakmile nás uviděli, většina z nich vstala od ohňů. Temně modrou oblohou na západě se táhly rudé pruhy, jako by slunce při svém ústupu ze světa krvácelo. Ten pohled se mi nelíbil, ale řekl jsem si, že když to je země namodralých, platí to zlé znamení pro ně, ne pro nás.

„A co teď?“ zeptal se Beiner. Zdálo se, že znejistěl, když jsme se ocitli venku sami a jeho druhové zůstali v bezpečí uvnitř.

„Začni máchat sekerou kolem sebe, jako bys s někým bojoval,“ řekl jsem. „A taky při tom choď, jestli to dokážeš. Ale hlavně tou sekerou nevezmi přes hlavu mě.“ Neotočil jsem se, ale věděl jsem, že Dán dělá, co jsem mu řekl, protože jsem slyšel tvrdé plesnutí pokaždé, když na konci každého oblouku, který zbraň opsala vzduchem, narazil topor sekery do dlaně. Také jsem věděl, že brzy začnou Beinerova ramena proti takové námaze protestovat, ale počítal jsem s tím, že hrdost Dánovi nedovolí přestat, dokud mu to neporučím.

Byli jsme teď od kruhové budovy na vzdálenost, kterou by dohodil Svein kopím, a připouštím, že mi po zádech stékal studený pot, neboť jsem se cítil jako myš, která vylezla z díry a ví, že na

nedalekém stromě číhá sova. Nemohl jsem však dělat nic jiného, než nechat meč v pochvě, i když jsem měl sto chutí zachovat se jako kdysi Egfrith, když se snažil zahnat hordy pohanů tím, že před sebou držel meč jako kříž.

„Zpomaluješ, Beinere, slyším to,“ řekl jsem.

„Táhni k čertu, štěň,“ zavrčel téměř bez dechu. Funěl jako kovářské měchy.

„Už to nebudeš muset dělat dlouho. Všimli si nás a teď si musíme jejich pozornost udržet.“ A namodralí přicházeli. Jezdci nasedli na koně a ostatní se vydali směrem k nám pěšky. Zdálo se však, že všichni jdou za jedním mužem, který kráčel lehce uprostřed před nimi. „Vypadá to, že si vybrali svého šampióna, Beinere,“ řekl jsem. „Ale nemyslím, že by tak velkej Dán jako ty z něj měl mít strach. Už jsem viděl svalnatější pšoukanec, než je on.“

„Taky si myslím,“ souhlasil Beiner, aniž přestal kroužit sekerou. „Ten černej parchant se nese jako ženská.“

„Jestli se ti naplete do rány, přesekeš ho vejpůl, ani si toho nevšimneš,“ snažil jsem se Beinera povzbudit. Vlastně jsem vůbec nechtěl, aby k nějakému boji šampiónů došlo. Kouř, který jsme uviděli ze střechy Gerdina prsu stoupat kdesi z pobřeží, bylo znamení od Sigurda, že ostatní zakotvili lodě a jsou připraveni. Vytáhl jsem Beinera ven, abych přivábil namodralé blíž, vlákal je do pastí a odvrátil jejich pozornost od pobřeží. Jenže teď už byli tak blízko, že jsem cítil jejich pachy, a vypadalo to, že Beiner bude muset sekeru, kterou stále máchal, opravdu použít.

„Můžeš přestat, Beinere!“ zvolal jsem a ustoupil jsem z dosahu jeho zbraně. „Už se mi z toho tvýho kroužení točí hlava.“

„Budu s ním bojovat?“ zeptal se. Tvář se mu leskla potem a pot mu kapal i z čerstvě pročesaného vousu.

„Co myslíš, že se bude dít?“ zeptal jsem se zase já. Pokrčil rameny a chvíli jen oddychoval. Pak položil hlavici sekery na zem a opřel si topor o nohu, aby si mohl utřít zpoceně dlaně o kalhoty.

„Jenom toho hubenýho zkurvysyna nezabij moc rychle,“ řekl jsem, „protože jinak by s námi dvěma skoncovali dřív, než by sem stačil dorazit Sigurd a rozpráshit je.“ Díval jsem se na šampióna namodralých a to, co jsem viděl, se mi pranic nelíbilo. Byl štíhlý a kráčel sebejistě a pružně jako kočka. Šampióni obvykle bývají

mohutní jako trollové, muži jako Svein nebo Frank, který přeskočil na palubu *Serpenta*, když jsme prchali po jejich řece, ale tenhle byl štíhlý a svižný, takže se dalo čekat, že bude rychlý. Zakřivený meč měl stále v pochvě u boku a pod dlouhou žlutou tunikou, vyzdobenou vyšítymi květy a staženou v pase rudou šerpou, jsem viděl řady malých kovových destiček, které vypadaly jako rybí šupiny. Pod nimi mu chránila hrdlo a spodní polovinu obličeje drátěná košile a na rozdíl od ostatních mouřeníků neměl na hlavě chumel bílého plátna, ale malovanou přilbu.

„Je obložené jako krab,“ zamumlal Beiner. „Budu mu muset ten jeho krunýř rozbít, abych se dostal na tělo.“

„Tvá sekera jím pronikne jako horkej nůž vrstvou medu. Říkals, že ji máš dobře nabroušenou.“

„To mám,“ přikývl. Namodralí se zastavili. Jejich koně ržáli a neklidně pohazovali hlavami.

Cítil jsem, že mi buší srdce jako pěsti zaživa pohřbeného do víka rakve. Napadlo mě, že nemůžeme čekat nic jiného, než že nás teď oba zabijí, a zaťal jsem zuby, aby na mně nebyl vidět strach. Po tom, co jsem udělal jejich jezdcí, který přijel, aby se mnou vyjednával, bych se nemohl divit, kdyby mě na místě rozsekali na kusy. Ale naštěstí pro mě, i když ne pro Beinera, se zdálo, že chtějí, abychom všichni viděli jejich šampióna v boji. Jeden z jezdců, který měl plátno na hlavě upevněné zlatým kruhem a z jehož sedla viselo zřasené purpurové hedvábí, mi pokynul na znamení, že přijímá naši výzvu. Byl to zřejmě nějaký místní velmož, který těmhle novým mužům velel, a jeho úkolem nepochybně bylo nájezdníky, jako jsme my, pobít. Přivedl své muže, aby s námi bojovali, a já jsem byl rád, když jsem viděl, že mají dobrou válečnou výzbroj. Sestávala ze zvláštních zakřivených mečů, ale i rovných s jednostranně broušenou čepelí, dále z kopí, z nichž některá měla hrot dlouhý jako mužské předloktí, z drátěných košil nebo kabátců pošitých tuhými koženými šupinami, z krátkých seker, palcátů a luků. V jakékoliv jiné situaci bych proklínal osud, který mě postavil proti takhle vyzbrojenému nepříteli, ale dnes ne.

Vůdce nepřátel promluvil, ale kdyby to bylo slepičí kvokání, vyšlo by to nastejno, protože kromě slov *Al-majus* někde uprostřed, jež jsem už znal od předchozího vyjednávače, kterého jsem zapíchl

jako vepře, jsem nerozuměl zhola ničemu.

Zatímco vůdce namodralých mluvil, obrátil jsem se na Beinera. „Jsi připraveněj?“ zeptal jsem se ho. Přikývl, ale v jeho šedých očích jsem postřehl nejistotu. Věděl stejně dobře jako já, že jejich hubený šampion si své postavení vysloužil tím, že je rychlý.

„Všechno to železo, co na sobě má, ho zpomalí,“ řekl jsem.

„Doufám,“ odpověděl Dán. „Těžko ho budu moct zabít, když ho má rána nezastihne.“

Na rozdíl od bojovníka před námi, který už stál rozkročený tak, že kdybych se ho pokusil napodobit, asi bych si nejspíš natrhl rozkrok, měl Beiner na sobě pouze několik útržků ze staré drátěné košile našitých na kožený kabátec, jenž už měl také své nejlepší dny dávno za sebou. Zato Beinerova sekera, jeho jediná zbraň, vypadala dost ostrá na to, aby rozsekla i stín.

Černá vlajka namodralých zaplácala v náhlém poryvu větru od východu a muž, který držel její žerď, se podíval nahoru, jako by se chtěl přesvědčit, že vlajka neuletěla. Pak vůdce křikl nějaký rozkaz a všech padesát jezdců začalo couvat. Zařídil jsem se podle nich a také jsem ustoupil dozadu, takže vpředu zůstali jen oba šampioni. Stáli proti sobě ve vzdálenosti dvou délek kopí a měřili se pohledy.

„Zapomeň na to, že jsem ti řekl, abys ho nezabil moc rychle,“ zavolal jsem na Beinera v náhlé obavě, že by to mohlo dopadnout naopak, protože cizí bojovník se tvářil jako kocour, který drží v tlapkách hraboše. „Jak se ti naskytne příležitost, využij jí a skoncuji s ním.“

Šampion namodralých tasil meč, okamžitě jako blesk zaútočil a sekl Beinera do ramene dřív, než stačil zvednout sekuru.

Dán ustoupil, aniž se na ránu podíval – zřejmě cítil, že to není nic vážného. „Parchant jeden!“ zamumlal. „Ještě jsem nebyl připraveněj.“

Náhle tmavý bojovník vyskočil tak vysoko, že se málem dotkl koleny hrudi, dopadl do širokého podřepu a vzápětí uskočil dozadu, otočil se kolem dokola a vzduchem zasvištěla čepel jeho meče. Nechápal jsem, jak mohl tohle dokázat v takové zbroji. Jeho druhové jásalí a pak se podívali na Beinera, čím na to odpoví. Ale ten stál jako strom vrostlý do země.

„Je jako obrovská blecha,“ procedil skrz zaťaté zuby. A šampion

namodralých zaútočil znovu. Tentokrát sekl nízko a rozřal hrotem meče Beinerovu pravou nohu těsně nad kolenem. Také Beiner máchl sekerou, ale jeho sok už stačil uskočit mimo její dosah. „To už jsem cítil,“ zamumlal Beiner. Právě jsem mu chtěl říct, aby znovu sekeru roztočil, ale on už na to přišel sám a těžká hlavice začala nad jeho hlavou opisovat široké kruhy. A Dán k tomu řval.

Ohlédl jsem se, ale žádné známky toho, že by se blížila vlčí smečka, jsem neviděl. *Na co čekáš, Sigurde?* „Pořád tou sekerou toč!“ křikl jsem na Beinera.

„To se ti lehce řekne!“ odpověděl. Funěl jako tažný volek pod jhem, zatímco šampion našich nepřátel začal kolem něj hbitě kroužit krátkými bočními úskoky, při nichž vždy překřížil jednu nohu přes druhou jako při tanci. Beiner se otáčel s ním, vytřeštěnýma očima ho sledoval a čekal na svou příležitost. A vedl si dobře. Všem, co se na to dívali, včetně Dánů na střeše Gerdina prsu, bylo jasné, že Beinerovi stačí zasáhnout svého soka jedinou ranou a bude konec. Jenže nejlíp ze všech to věděl právě jeho soupeř, který se stále pohyboval mrštně jako lasice, a mně se začalo zdát, že je mnohem silnější, než vypadal na první pohled.

Další zásah hrotem meče, kterým Beinerův sok sekl Dána přes žebra pod pravou paží, jsem spíš uslyšel než uviděl. Beiner zařval bolestí a hněvem, až mu na vous vystříkly sliny, pokročil ke svému soku a kroužil sekerou s takovou silou, jako by se chystal useknout obřímu hadu Jormungandovi hlavu od jeho svíjícího se těla. Namodralý se však jen usmíval, a když jsem viděl svítit v černé tváři jeho bílé zuby, zmocňovaly se mě hněv i strach zároveň. Bylo mi jasné, že Beiner nemůže točit sekerou věčně a šampion našich nepřátel ho pak rozseká na kusy. A stane se to mou vinou. Ale pak jsem zaslechl od Gerdina prsu zvuky, jako když vyje smečka vlků, a uviděl jsem, že z otevřených dveří vybíhají Dánové a s divokým řevem se ženou k nám.

„Beinere, ke mně!“ houkl jsem, aby mě bylo slyšet, a mohutný Dán zastavil sekeru a ustupoval, zatímco já jsem vytáhl meč. V tu chvíli jsem byl přesvědčen, že tímhle bezhlavým výpadem nad námi všemi vyslovili Dánové ortel smrti, protože proti padesáti jezdcům jsme v otevřeném terénu neměli šanci. Ale pak jsem s úžasem uviděl, že část nepřátel se otáčí a prchá, a také jezdci nasedali a ujížděli

pryč. Protože na hřebeni, který clonil výhled na pobřeží, se objevil Sigurd s vlčí smečkou.

„Zrovna jsem se chystal toho střízlíka vykuchat,“ vyrazil ze sebe Beiner, i když lapal po dechu. Hrud' se mu mohutně dmula a dech mu chrastil v hrdle jako meč v příliš velké pochvě.

„Viděl jsem to,“ řekl jsem a chystal jsem se na nastávající boj. To už kolem nás byli Dánové a začali se řadit do štítové hradby bez štítů. A o chvíli později vtrhlo do zpanikařené tlačence bojovníků v tunikách téměř padesát dobře ozbrojených mužů pod vlajkou s vlčí hlavou.

„Zpátky!“ křičel jsem, protože někteří z Dánů už vyrazili do útoku. „Zpátky, vy dánští psi!“ Ne proto, že jsme byli špatně vyzbrojení a neměli jsme štíty ani drátěné košile, ale protože hrozilo nebezpečí, že namodralí prorazí naši linii a zmocní se Gerdina prsu, kde by se pak opevnili jako předtím my. Kdyby měli aspoň trochu zdravého rozumu, museli by se o to pokusit.

„Stát!“ křičel i Penda a chytil jednoho z mladých Dánů lačného po krvi za tlustý cop a smýkl jím zpátky. Připomněl mi tím Griffina z Abbotsendu a jeho psa Rafa. „Zůstaň tady, hloupej bastarde!“ zavrčel Penda na Dána a ten náhle pochopil, i když nevypadal, že by mu to udělalo radost. Sigurdovi muži přesekávali koním šlachy na zadních nohou a jezdci se zoufale snažili uniknout. Ve vzduchu se vznášel kovový pach krve a zněl řinkot kovu o kov i tupé údery čepelí do těl. Floki vrazil jednomu černému muži kopí okem do mozku a vytrhl zbraň dřív, než se muž zhroutl z koně. Bram zase přeřel jednomu z koní krátkou sekerou krční tepnu a krev vystříkla kolem, takže ti, co byli v tu chvíli nejbliž, se museli zastavit a protírat si oči, aby vůbec něco viděli. Sigurd třímal v každé ruce jedno kopí a oběma najednou bodal do nepřátel. Něco takového jsem viděl poprvé, přitom se Sigurd ještě stačil smát.

Zařval jsem a vrhl jsem se do bojové vřavy. Prvním máchnutím meče jsem čistě uřal jednomu z pěších nepřátel hlavu. Také Penda kolem sebe rozséval smrt a Dánové se vrhali do boje se svým divokým vytím. Někteří namodralí se snažili bojovat a bojovali dobře, ale většina ostatních padala pod našimi ranami téměř bez odporu, protože je zachvátil strach a nemysleli na nic jiného, než jak masakru v panice uniknout.

„Zabíjejte je, parchanty černý!“ řval Tufi a vzápětí vrazil jednomu z prchajících do zad krátký nůž. Muž zakvílel, jako když hvízdá ledový vítr říší bohyně Hel, a Tufi do něj znovu a znovu vrážel nůž a divoce se podivnému jekotu své oběti smál.

Nejlítější boj se odehrával kolem šampiona namodralých, který se bránil Bramovi a Bjarnimu a ještě na ně stačil útočit a bušit ranami do jejich štítů, až od nich odletovaly třísky. Zdálo se, že si s ním oba Norové nevědí rady, takže vypadali jako dva medvědi, kteří se marně snaží vyhodit z horské bystřiny rybu. Nakonec se však za tmavého bojovníka dobelhal Beiner, máchl sekerou a zařal mu těžkou hlavici do levého ramene s takovou silou, že mu rozsekl trup skoro až k pravému boku. Dán ze sebe vyrazil divoký vítězoslavný výkřik a Bram a Bjarni, postříkaní krví, na sebe pohlédli, jako by oceňovali Beinerovu práci se sekerou. Smrt šampiona našich nepřátel však zachránila životy dalším, protože jakmile to jejich vůdce uviděl, hodil svůj zakřivený meč na zem na znamení, že boj vzdává, a Aslak by ho zřejmě srazil z koně, kdyby ho Sigurd výkřikem nezastavil.

„Dost!“ houkl jarl a jeho muži zvedli štíty a začali se stahovat do sevřené linie. Namodralí následovali svého vůdce a na znamení, že vzdávají boj, odhazovali zbraně, i když si někteří museli myslet, že je to chyba. Přesto poslechli. Wessexský bojovník Ulfbert ležel mrtvý se sekerou zařatou do krku. Kolem něj stáli Baldred, Wiglaf a Gytha a škrábali se ve vousu. Vedle leželi mrtví Dán Geitier a jeho druh, jehož jméno jsem neznal, a několik dalších mužů si tisklo drobnější sečné rány a pohmožděnin y a čekalo na jarlovy rozkazy.

Slunce už zašlo za obzor a já jsem cítil, že mě začíná studit pot na zádech. Vůdce namodralých se otočil k východu a zvedl ruce k obloze. Ostatní jeho muži udělali totéž.

„*Alláh akbar!*“ zvolal a všichni poražení nepřátelé to opakovali po něm. A pak začal jiný muž kvílet oním způsobem, který jsme slyšeli už předtím. Floki se podíval na Sigurda, a když jarl přikývl, zamířil Floki ke kvílícímu muži a ranou pěstí do obličeje ho srazil k zemi. Tím však nezabránil ostatním, aby ve svém rituálu pokračovali. Dívali jsme se nevěřicně jeden na druhého a někteří z nás se dotkli amuletu nebo jílce meče, aby od sebe odvrátili neznámé kouzlo. Mezitím už starý Asgot mumlal slova na obranu před cizími mocnostmi a vyzýval Odina, aby nás před magií namodralých

uchránil.

„Měli jsme ty mizery černý pobít všechny do jednoho,“ ozval se Bothvar a se zdviženým štítem, jako by ho mohl chránit před jejich podivnými slovy, pozvedl proti jednomu z nich kopí.

„Všichni víte, co máte dělat,“ řekl Sigurd. „Jestli bude někdo z těch psů klást odpor, zabijte ho.“ Aslak začal první. Strhl z přílby vůdce místních bojovníků zlatý kruh, hodil ho Sigurdovi, potom chytil jeho šupinatou drátěnou košili u krku a škulbl jí takovou silou, že muž okamžitě pochopil, co se od něj chce. Všichni jsme pak dělali totéž s těmi, co nám byli nejbližší, a namodralí začali neochotně kus po kusu svlékat svou zbroj. Náhle jsem si uvědomil, proč Sigurd zabíjení zastavil. Je snadnější, když vám poražený bojovník dá svou zbroj dobrovolně, než ji stahovat z jeho tuhnoucí mrtvolky lepkavé krví a výkaly. Sebrali jsme namodralým všechno, co mělo nějakou cenu, a nechali jsme je trást se ve spodním oblečení. A přesto se nedali vytrhnout ze svého podivného rituálu, takže jsme je ponechali při tom a odtáhli jsme pryč. Penda prohlásil, že se určitě modlili ke svému bohu, a já jsem si to myslel taky.

Bylo to lepší vysvětlení, než kdyby proti nám osnovali nějaké mocné kouzlo. Přesto by mě zajímalo, jaký je to bůh, když nutí své uctíváče na znamení věrnosti klekat a strkat obličej do prachu. Takový bůh musí být buď krutý a nelítostný, nebo jeho stoupenci nejsou hrdí muži jako Norové.

Sledovali jsme, jak poražení nepřátelé odvázejí mrtvé naložené na koních, které jsme jim nechali, protože nám k ničemu nebyli, a mizí ve tmě. Věděli jsme, že budeme mít právě tak čas naložit jídlo a kořist na lodě a odplout, než se místní vrátí s ještě větším množstvím bojovníků. Přesto bylo od Sigurda velkomyslné, že jim koně nechal.

Rolfovi se však jeho rozhodnutí zjevně nelíbilo a jeho hubená tvář se zvrásnila zmatkem.

„Liška zadává všechny slepice v kurníku jen proto, že to může udělat,“ odpověděl mu jarl na jeho nevyslovenou otázku. Potom si položil zlatý kruh vůdce namodralých na vlastní helmici a odnesl si jeho krásné kožené sedlo, stejně jako zakřivený meč a košili z kovových šupin. Z helmice nejdřív strhl plátěný povlak, jímž si setřel krev z meče, a pak si ji přivázal k pasu. „Ale vlk...“ dodal k Rolfovi, který šel za ním stejně obtížený, „vlk zadává občas jedno jehně a

ovce se ho budou bát. Až příště na tyhle namodralé narazíme, možná před námi utečou a ani je nenapadne bojovat.“ Usmál se spokojený tím, co se nám podařilo. „Nevím, jak ty, Rolfe, ale já zjišťuju, že když nejsem unavený bojem, odnesu dvakrát víc kořisti.“

Dán se zasmál a stejně tak my ostatní. Protože náš plán vyšel a namodralí se nechali vtáhnout do pasti jako hloupé zvíře do nastražených želez a my jsme je pobili a vzali jim všechno, co jsme uznali, že stojí za to, abychom si odnesli na své loď. Ztratili jsme ovšem pár dobrých mužů, a to vždycky zanechá v ústech špatnou chuť. Pohřbili jsme pět Dánů a jednoho wessexského bojovníka společně uvnitř kruhu kamenů položených ve tvaru lodi, což jim dávalo jistou čest, i když je Sigurd poslal na cestu přes Bifröst pouze s kopími. To se některým Dánům nelíbilo a reptali proti tomu, jenže dobré meče jsme potřebovali a nemohli jsme si dovolit nechat je u mrtvých. Wessexští nejdřív chtěli pohřbít Ulfberta odděleně křesťanským způsobem, ale pak, když viděli nakladené kameny ve tvaru lodi, se rozhodli položit ho tam vedle ostatních.

„Určitě se nakonec dostane do nebe,“ řekl Baldred, „ale necháme ho ještě jednou plout s pohany, když tak miloval moře.“

Sigurd teď měl dost zbroje a zbraní, aby vybavil k boji všechny vlky své smečky. Na přístavní hrázi před *Serpentem*, *Fjord-Elkem*, *Wave-Steedem* a *Sea-Arrowem* ve stříbrném světle dorůstajícího měsíce Dánové vrátili vypůjčené zbraně a zbroj Norům a chválili, jak byly čepele ostré, štíty pevné a helmice pohodlné. Pak Sigurd rozdělil kopí, drátěné košile, krátké sekery, podivně vypadající helmy a lehké, jednostranně broušené, ale ostré zakřivené meče těm, kteří to potřebovali. Všichni Dánové byli vděční za zbraně, jež jim dal, protože některé z nich měly cenu ryzího stříbra. A když bylo po všem, vybavila se mi slova přísahy: *Neuteču před nikým, komu se vyrovnám statečností i zbraněmi. Pomstím všechny své přísežné bratry, jako bychom byli skuteční pokrevní bratři*. Vlci bojovali za svého jarla, pobili jeho nepřátele, aby nakrmili krkavce a červy, a Sigurd tak mohl hrát roli pravého vůdce, který odměňuje své bojovníky náramky. *Poruším-li tuto přísahu a zradím svého jarla a své druhy, budu nic naplněné hnisem...*

„Teď mají sice slušný zbraně, ale to neznamená, že se na ně můžu spolehnout, když budu stát vedle nich v štítový hradbě,“

prohlásil Floki a jeho slova rozptýlila mé myšlenky jako oblázek hosený do rybníka. „Bojujou jako divoký psi.“

„Jasně, ale svý si zastali,“ ozval se Olaf. „Jenom je budem muset naučit pár věcí,“ dodal. Nastavil čepel ukořistěného meče, aby se leskla, a když se díval podél ostří, zasvítily mu v záři měsíce zuby.

„Já bych raděj nestál moc blízko, až je to budeš učit, strýci,“ řekl Osk, obtížený na každém rameni jednou kozí nohou. Podal obě nohy Bramovi na palubu *Fjord-Elka* a Bram zamlaskal, jako by je už cítil upečené. Byl to skvělý pocit mít na lodi dostatek čerstvého masa, ale na to, abychom se jím začali cpát, jsme si museli počkat, až budeme trochu dál od pobřeží.

„Však oni se to naučí, Osku,“ řekl Olaf a máchl mečem, který se zdál v jeho velkých rukou podivně malý. „Uvědom si, že byla doba, kdy jsi nedosáhl hlavou ani na spodní ráhno. A taky jsem už viděl mnichy Bílýho Krista, který si vedli s děvkama zkušeněji než ty s kopím.“

Osk jenom něco zamumlal.

„Jo, Strýci, taky si ty doby pamatuju,“ přidal se Bram, i když funěl jako býk, protože právě předal velký kus masa dalšímu muži, který ho zvedl přes pravobok *Fjord-Elka* a přenesl dál na *Serpenta*, uvázaného hned vedle. „Mladej Osk si tenkrát nedochcal ani na boty!“

„Jdi do hajzlu, Brame!“ zabručel Osk, zatímco slézal z *Fjord-Elka*. Teprve teď začaly obvyklé řeči, jimiž se bojovníci častují, když mají dobrou náladu.

„A nedokázal plácnout veslem přes zadek ani mou ženu!“ zvolal ošklivý Hedin.

„Slyšel jsem, že Osk jednou skočil do moře a netrefil se do vody,“ řekl Svein a zachechtal se.

„A lukem střílel tak, že si jeho rodiče prvních patnáct let mysleli, že je slepej!“ přidal se kdosi jiný a nakonec se ani Osk neudržel a bylo vidět, že se pod vousem pousmál.

Také z dánského *Sea-Arowa* se ozval smích, který splýval s tichým pleskáním příbojových vln, když posádka, obtížená kořistí, nastupovala v temnotě stříbřené měsícem na palubu.

Doufal jsem, že lesk zasloužené kořisti upoutá oči Dánů tak, že už nebudou vidět čerstvě navršenou hromadu hlíny na hřebenu, pod

níž leželi vedle jednoho Angličana jejich druhové. Ale moje obava byla zbytečná. Právě když jsem dosedl na svou truhlici, začali Dánové zpívat.

„Přišli jsme a porazili nepřátele
s kůží černou jak saze.
Vyšoustali jsme jejich ženy
a naplnili naše lodě kořistí.“

Někdy mě napadlo, jestli náš smích neuráží uši bohů podobně jako oplzlé písně a smích, které zněly v Heorotu, hodovní síni dánského krále Hrothgara, uši obludy Grendela. Neboť se často stává, že ten, kdo je v jednu chvíli opojený radostí a ovládla ho bezstarostnost, v následujícím okamžiku padne mrtev. Je to, jako by norny krutě vplétaly do pavučiny lidských osudů zlaté vlákno, aby ho v další chvíli přestřihly.

„Pohněte, chlapi!“ zavolal Rolf od stěžně *Sea-Arrowa*. „Přece tu nebudem trčet, když už tu nic nezbylo!“ Poslední Dánové se chystali vystoupit na loď, ale příliš nespěchali, a zatímco využívali příležitosti vyprázdnit si močové měchýře na suchou zem, chlubili se jeden druhému, kolik tmavých bojovníků zabili.

Poslední se objevil Tufi a pyšně si vykračoval po přístavní hrázi. Na rameni nesl velký stříbrný kříž s Kristem, který našel ve vesnici, a tvářil se, jako by právě obšťastnil houf děvek. Podal kříž Ognovi, aby mohl vylézt na palubu své lodi, ale když Ogn uviděl, co to je, ucukl a dotkl se hrubě vyřezaného Thorova kladiva Mjöllnir, zavěšeného na krku.

„Tenhle krám sem netahej!“ vyštěkl na Tufiho.

„Nebud' stará baba, Ogne, a vem to,“ nedal se odradit Tufi. „Podívej se, co je na tom stříbra.“

„Ogn má pravdu, Tufi,“ ozval se muž jménem Bork, s vlasy mdými jako oheň. „Tohle bys na loď tahat neměl.“

Tufi zakroutil nechápavě hlavou a odplivl si. „Jděte z cesty, srabi!“ houkl a položil nohu na okrajovou obrubnici *See-Arrowa*. Zřejmě však špatně došlápl a uklouzl, nebo se loď právě v tom okamžiku zhoupla, ale ať tak či onak, Tufi spadl a vzápětí zmizel i s křížem pod trupem lodi. V tu chvíli ještě nikoho nenapadlo, že jeho

výkřik bylo to poslední, co od něho kdy slyšeli. Několik Dánů se hned vrhlo k okraji lodi, aby mu pomohli, a nikdo z nich nepochyboval, že se jim to podaří, protože tam nebylo hluboko. Dokonce se někteří zprvu smáli, ale pak...

„Je pryč!“ zvolal po chvíli Ogn, když marně zíral přes okraj do temné vody. Také Rolf už tam byl a hleděl dolů, jako by nemohl uvěřit, že se Tufi opravdu neobjeví.

„Mám za ním skočit?“ zeptal se Gorm. Teď už se nikdo nesmál a v Gormově hlase zazněla úzkost.

Ralf zavrtěl hlavou. „Utopil se,“ řekl. „Ten kříž ho stáhl dolů.“ Přesto jsme všichni stále civěli do vody neschopni uvěřit, že se Tufi po všech plavbách po bezedném moři utopil v místě, kde bylo vody sotva víc než jemu nad hlavu. Nakonec nám došlo, že se musel při pádu udeřit o okraj lodi do hlavy, a proto se už nevynořil. Nechtělo se nám věřit, že by těžký kříž nepustil, když se ocitl ve vodě. Pak ale Ogn, který byl nejblíže v okamžiku, kdy se to stalo, vyslovil domněnku, že se ten prokletý kříž mohl Tufimu zachytit za závěs meče. Všem nám bylo jasné, jak musel být kříž těžký, a v tu chvíli jsme si uvědomili, co to znamená: že Tufiho stihlo prokletí symbolu křesťanů.

„Zabilo ho kouzlo Bílýho Krista,“ řekl nakonec Beiner to, co už mezitím napadlo mnohé z nás. A možná proto se nikdo ani neodvážil navrhnout, že by bylo dobré vylovit aspoň Tufiho mrtvé tělo. Všichni se báli, že by zlověstné kouzlo toho prokletého kříže mohlo ulpět i na mrtvole a přenést se na ně.

Otec Egfrith se pokřivoval a nabídl nám, že se za nás pomodlí ke svému bohu. Sigurd, který vše sledoval z plošiny na zádi *Serpenta*, vypadal stejně zaraženě, jako jsem se cítil já. Kroutil nevěřícně hlavou, zatímco Olaf vedle něho cosi mumlal. Tvář starého Asgota zkřivila grimasa, jako by snědl něco odporného, a z očí mu šlehala na otce Egfritha nenávist. Už dlouho jsem si říkal, že by mě nepřekvapilo, kdybychom jednou ráno našli mnicha mrtvého a na godiho noži jeho zaschlou krev. A teď jsem si na to vzpomněl znovu.

„Odplujeme!“ zvolal Sigurd a ukázal stále ještě zkoprnělým mužům, aby zasedli k veslům a veslovali na volné moře.

ŠESTÁ KAPITOLA

PRŠELO A MY JSME POKRAČOVALI k jihu. Dorazili jsme na nejjižnější výspu pobřeží, podél něhož vedla naše plavba, a zde se zvedl příznivý vítr, takže jsme několik dní nemuseli sáhnout na vesla. Na pravoboční straně se táhla pevnina stejně hornatá a pustá jako ta, kterou jsme nechali za sebou severněji, a Egfrith nám řekl, že to musí být místo, které Římané nazývají Herkulovy sloupy.

„A kdo to ten Herkules, u Baldrových chlupatých koulí, byl?“ zeptal se Bothvar, když jsem to přeložil Norům.

„Náramně velkej hrdina, Bothvare,“ odpověděl jsem. „Aspoň to tvrdí mnich. A taky řekl, že je to syn hlavního boha Řeků Dia a že je to nejsilnější muž na světě.“ Bothvar se poškrábal na bradě a našpulil rty. Yrsa uznale pokýval hlavou.

„Takže něco jako Thor, co?“ ozval se Olaf.

„Nebo Beowulf,“ dodal Sigurd.

Egfritha zjevně zájem Noru o jeho příběh těšil. Vždycky se naklonil dopředu, řekl mi pár vět anglicky, pak se znovu opřel o žebro *Serpenta* a sledoval, jak to na muže působí.

„Byl to velký šampion,“ pokračoval jsem a pohlédl jsem na Sigurda, „ale kromě toho, že uměl skvěle bojovat, byl taky prohnanej a lstivej jako Loki.“

„A to zase vypadá na tebe, Sigurde!“ zvolal Olaf, plácl jarla po zádech a rozchechtal se.

„Máš pravdu, Strýci,“ souhlasil s vážným výrazem Sigurd. „Myslím, že ten Herkules byl takový hrdina, že když chcal proti větru, vítr změnil směr.“ Teprve pak se rozesmál a my s ním, i když nám od Tufiho smrti pořád ještě do smíchu nebylo a nikdo neměl do žertů chuť. Dokonce jsem zaslechl řeči, že nás pořád ještě pronásleduje smůla, která nás připravila o francké bohatství. Jako obvykle pocházely většinou od Asgota, ale po tom, co na naší lodi opět zazněl smích, se nám všem ulevilo. Jenže když jsme ten večer zakotvili v zálivu sevřeném strmými skalnatými svahy, opět na nás

padla chmurná nálada. Podle mě to bylo částečně tím, že nám došla medovina. Dokonce ani Bramovi z jeho zásob už nic nezbylo. Když není co pít, člověk moc přemýšlí a ať chce či nechce, začnou se mu v hlavě honit myšlenky. A čím víc se snaží na ně nedbat, tím se ozývají hlasitěji.

Mně se neustále vracely myšlenky na Halldora, na jeho nestvůrně oteklou tvář plnou hnisu a na tělo ležící na deštěm skrápěné hranici, na kterém pomalu naskakovaly obrovské puchýře. Také se mi zdálo, že mezi Flokim a Sigurdem stále panuje jakási nevraživost kvůli tomu, že Sigurd upřel Flokimu právo Halldora zabít a udělal to sám. To se dotklo Flokiho hrdosti, protože Halldor byl jeho bratranec a on považoval za samozřejmé, že o jeho odchod do Valhally by se měl postarat jenom on. Pokud jsem věděl, k žádným hádkám nedocházelo, ale přesto bylo cítit, že mezi ním a Sigurdem panuje napětí. A Halldorova bídná smrt mě stále pronásledovala.

„Měl bys tu holku pustit z hlavy, chlapče,“ řekl mi jednou Olaf. Byli jsme s Pendou na zádi a chytali jsme ryby, jenže ty o mou návnadu neměly zájem, a tak jsme jen seděli a za celou dobu, než se slunce schovalo za hory na západě, jsme si vyměnili sotva pár slov.

„Já nemyslím na Cynethryth, Strýci,“ odpověděl jsem a tentokrát to byla pravda. Cynethryth byla někde na přídí, zřejmě se učila s Asgotem norský. Egfrith mě před tím varoval, ale já jsem mu odpověděl, že nevím, co bych proti tomu mohl dělat. „To Halldor mě nechce nechat na pokoji.“

Olaf zakoulel očima. Měli jsme tři pytle žíní z koní, které jsme vzali namodralým, a Olaf z nich odděloval prameny a zkrucoval je do provazců na utěšňování spár.

„To bys měl pustit z hlavy stejně tak,“ řekl. „K čemu ti to bude dobrý, když o tom budeš pořád mudrovat?“

„Já vím,“ povzdechl jsem. „Ale pochop, že jsem nikdy neviděl, aby muž takhle zemřel.“

Olaf se zamračil. „Halldor zemřel dobrou smrtí,“ prohlásil. „Držel meč a zabila ho dobrá zbraň.“

Zavrtěl jsem hlavou. „To už byl v podstatě mrtvej,“ řekl jsem a před očima se mi znovu objevil Halldorův děsivě opuchlý obličej. „Nikdy jsem necítil hroznější zápach. Vždyť on zaživa hnil. Jen Týr ví, jak to mohl vydržet tak dlouho.“

„Zabírá,“ ozval se náhle Penda a škulbl šňůrou. Pak ale zaklel a zklamaně zíral do temné vody. „Utekla, potvora.“ Nereagovali jsme na něj.

„Sigurd to proved správně,“ pokračoval Olaf. „Udělal, co bylo třeba, a Halldor mu za to určitě děkuje.“

Znovu jsem nesouhlasně zavrtěl hlavou. „Jenže Flokimu se to nelíbilo,“ řekl jsem. „Pořád mu to leží v žaludku.“

„Hm,“ odfrkl Olaf. „Floki udělá nejlíp, když na to zapomene stejně jako ty. Podle mě by měl i on Sigurdovi poděkovat. Ale znáš Flokiho, ten už se jako morous narodil.“

„Ale proč to tak Sigurd udělal, Strýci? Věděl přece, že o to Halldor požádal Flokiho. Všichni jsme to věděli.“

Olaf se rozhlédl, jestli nás nemůže nikdo slyšet. Většina mužů už spala zabalená v kožešinách nebo se k tomu chystala. „Byl v tom ten Sigurdův syn,“ řekl Olaf.

„Já vím, zemřel jako dítě, když ho kopl kůň.“ Uvažoval jsem, co to má společného s Halldorovou smrtí.

„Jo, tak to bylo. Jenže ten holomek malej nezemřel hned, jak by to bylo správný.“ Olaf naklonil chundelatou hlavu, jako by zvažoval, jestli má pokračovat, nebo ta další slova spolknout. „Ten chlapec byl spíš mrtvej než živej. Už jsem viděl víc života ve skaliskách než v něm. Ale mrtvej nebyl. Pořád dejchal, i když tak, že se tomu ani dech nedalo říkat.“

Penda se otočil, aby něco řekl, ale když uviděl Olafův výraz, raději se obrátil zpátky a jenom zamumlal cosi o tom, že mu svým pohanským jazykem plašíme ryby.

„A zůstal tak dva týdny, nebo možná tři. Chudák,“ povzdechl Olaf a utřel si slzu, která mu sklouzla z oka. Na chvíli jsem se zadíval jinam.

„Takže to byla pomalá smrt,“ řekl jsem.

„Ne,“ zavrtěl Olaf hlavou. „Sigurd nechal Gudrid plakat u dveří, odnesl chlapce na pastvisko a tam to skončil sám. Zabil své vlastní dítě.“

Vytřeštil jsem na něho oči.

„Neměl na vybranou, chlapče. Syn, kterýho znal, už byl tak jako tak pryč. Bylo to jediný rozumný řešení.“

„Norny jsou děvky,“ řekl jsem.

„To máš pravdu, chlapče, naprostou pravdu,“ pokýval Olaf hlavou a znovu se pustil do kroucení koňských žíní. „Ale teď už je ti jasný, co jsem chtěl říct – že Sigurd ví, jaký to je, když zabíjíš někoho blízkýho. To člověka drtí. Stahuje ho to dolů jako stáhl ten Kristův kříž Tufiho. A Sigurd tu tíhu z Flokiho sejmul. Chceš vědět proč? Protože Sigurd je nejlepší jarl, který kdy vedl posádku na plavbě po velrybí cestě. A Floki to ví. Jenom nedovede překousnout, že se to dotklo jeho hrdosti.“

„Kdyby mi někdy začala rána hnisat tak jako Halldorovi, přešel bych po Bifröstu dřív, než bych začal páchnout,“ řekl jsem.

Olaf přikývl a zamyšleně si pohladil vous. „Jenom nežádej Oska, aby tě na Bifröst poslal. Ten by se do tebe ani nestrefil.“

Usmál jsem se, ale uvnitř mě zamrazilo. A Olaf dál splétal a kroutil koňské žíně do úhledného provazce.

„Ryby šly spát,“ řekl Penda, jako by chtěl porušit tíživé ticho. Zachytil jsem jeho pohled, ale v mysli jsem stále viděl Sigurda, jak zabíjí malého chlapce, svého syna. Penda ukázal na šňůru, kterou jsem stále držel. „A uděláme nejlíp, když taky zalehnem,“ řekl a začal svou šňůru navíjet na kus dřeva. Pak vstal a odešel.

Zůstal jsem na zádi *Serpenta*, poslouchal jsem, jak se chrápání a pšoukání spáčů mísí s šumem moře a pleskáním vln o trup lodi, a tak jsem vydržel až do doby, kdy se obloha nad východním obzorem začala barvit slabou narudlou září.

O tři dny později uviděl Bragi bílou plachtu. Malá loď plula na severozápad k hornatému pobřeží a pomalu se prodírala proti stejnému západnímu větru, který držel naše vesla na stojanech a naše plachty napnuté. Nebylo to zdaleka první plavidlo, které jsme v těchto vodách spatřili, ale když jsme se k němu dostali blíž, poznali jsme, že je to obchodní loď. Byla široká jako knarr, takže nemohla mít víc než čtyři páry vesel, a ta ještě používala, jen když přirážela k přístavní hrázi nebo když musela posádka udržovat příď proti větru v bouřlivém počasí. Měla také hluboký ponor, takže se dalo předpokládat, že její podpalubí je plné zboží a posádku netvoří víc než dvanáct mužů.

Bragi stál na přídi *Fjord-Elka* a já jsem i z dálky viděl jeho vlčí úsměv.

„Moje matka vždycky říkala, že člověk by neměl odmítat

pozvání!“ zavolal na Sigurda. „A tohle mně jako pozvání připadá!“

„Bragiho matka taky říkala, že jsem nejlepší milenec, jakýho kdy měla,“ poznamenal Bram a všichni kolem se rozchechtali.

Sigurd stál na stěžňové botce a pozoroval loď s bílou plachtou jako jestráb.

„Mělo by to být lehčí než stáhnout zajíce,“ prohlásil Olaf. Stál opřený o obrubnici a mžoural proti třpytící se hladině. „Ani nebudeme muset měnit kurz. Stačí je jen cestou popadnout.“

Jako vlk, který chňapne po můře, pomyslel jsem si.

Zdálo se, že to Sigurd ještě zvažuje, ale pak přikývl, plácl dlaní do hladkého dřeva stěžně a seskočil dolů. „Bragi! Rolfe!“ zvolal. „Teď jsme mořští orli a tamhle je naše makrela! Uvidíme, kdo z nás má křídla tak rychlá, jako máme ostré spáry.“ Muži zavýskli a nadšeně křičeli, protože jejich jarl vyhlásil soutěž a teď se uvidí, která z lodí je nejrychlejší. Na všech čtyřech lodích nastal horečný ruch. Posádky začaly nastavovat plachtu, aby chytila co nejlepší vítr, zatímco další muži si už nasazovali přilby a chápali se kopí a luků. Několik si jich navlékalo drátěnou košili, ale já jsem patřil k těm, co se tím neobtěžovali, neboť se dalo těžko předpokládat, že by se posádka obchodního plavidla odvážila bojovat se čtyřmi vikinskými válečnými loděmi.

„Podle mě už litujou, že dnes vůbec vypluli na moře,“ prohlásil Penda.

„Nechte je být, Sigurde,“ ozval se otec Egfrith, jako by si myslel, že se mu podaří Sigurdovo rozhodnutí zvrátit.

„Z cesty, mnichu!“ zavrčel na něj Sigurd a už si nasazoval přilbu s novým zlatým řemínkem.

„Ale ty ubohé duše ti ničím neuškodily, pane,“ nedal se odradit Egfrith.

„Zato já uškodím tobě, že to zatraceně pocítíš, jestli mi budeš dál hučet do uší,“ odbyl ho Sigurd. To už chytil Floki Egfritha za rameno a smýkl jím stranou tak prudce, že mnich zakopl o jednu z truhlic a roztáhl se na palubě.

„Začínám si myslet, že z něj nikdy Nora neuděláme,“ řekl Sigurd. „Pojďme, Strýci!“ křikl a ukázal posádce *Fjord-Elka*, aby se zařadila nalevo od nás. „Ti mizerové nás určitě porazí!“ dodal. Všiml jsem si, že Cynethryth stojí na přídi s paží ovinutou kolem Jormungandova

krku. Její vlasy, dříve zlaté jako dozrálé obilí, ale teď tmavší špínou, vlály ve větru za ní. Uvažoval jsem, co se jí teď asi honí hlavou. Měl jsem pocit, že je mi už zcela cizí, jako by dívka, kterou jsem znal, byla pryč a místo ní se tu objevila zatrpklá žena ovládaná podivnými temnými myšlenkami.

„Budou u nich první!“ zvolal Bjarni, když se *Elk* dostal téměř o délku lodi před nás. Udělal na muže z posádky *Fjord-Elka* oplzlé gesto a ti mu samozřejmě odpovídali stejným způsobem. Také *Sea-Arrow* napravo od nás si vedl dobře a ani *Wave-Steed* se nechtěl nechat zahanbit. „Takhle se ani nedozvíme, jak to skončilo,“ zabručel Bjarni.

„Vyhodíme Sveina do vody a poletíme jako pšoukanec ve větru,“ navrhl Orm a namířil na Sveina kopí.

„Já za to nemůžu, že mám tak velkého ptáka,“ odpověděl Svein a zatvářil se provinile, jako by to myslel vážně.

Posádka obchodního knarru už nasadila vesla a zoufale se snažila doplout k pobřeží na severu a uniknout nám. Bylo však zřejmé, že nemají šanci, protože naše lodě se za nimi hnaly jako smečka loveckých psů. Plachty byly nadmuté, ráhna skřípala, lanoví ve větru hvízdalo a já jsem měl pocit, že mi z toho všeho samým vzrušením bublá v žilách krev.

„Tohle bys ve Wessexu nezažil,“ řekl jsem a plácl jsem Pendu po zádech. Zavrtěl hlavou a zvedl kopí, jako by se už nemohl dočkat boje. Byli jsme v tu chvíli téměř na úrovni skalnatého mysu, který vystupoval do moře na našem levoboku a o jehož útesy se do výšky tříštily vlny a v bílých zpěněných sprškách padaly zpátky. Teď už jsme neměli šanci *Fjord-Elka* předstihnout, i když to bylo jasné předem, protože nás zpomaloval mnohem těžší náklad. Ale aspoň se zdálo, že porazíme obě dánské lodě, které měly ve srovnání se *Serpentem* téměř poloviční plachtu.

„U všech hromů!“ zařval náhle Olaf na přídi a otočil se. „Sigurde, vlákali nás do pasti!“

Vyskočil jsem na truhlici, chytil jsem se úponu, abych nespádl, a napjatě jsem hleděl na mys. Za skalisky, vystupujícími do moře, se objevily přidě dvou lodí, jejichž vesla bila do vody jako křídla letícího ptáka.

„To jsou válečníci!“ křičel Olaf.

Také Bragi už poznal, jak se věci mají, ubral vítr z plachty a čekal na nás, aby zjistil, co Sigurd hodlá v nové situaci dělat.

„Teď vidíš, jaké to je, když se řídíš jen právem meče!“ křičel Egfrith s očima vytřeštěnýma strachem.

„Tak co, Bragi, pořád chceš přijmout jejich pozvání?“ zavolal Sigurd, ale jeho slova odvál vítr.

„Pustíme se s nimi do boje?“ zeptal se Olaf. Na dlouhé rozhodování už nebyl čas a jak to vypadalo, střet s nepřátelskými loděmi nás čekal dřív, než by vyhladovělý zhltnul snídani.

„Máme čtyři lodě proti dvěma, Strýci,“ odpověděl jarl a poslal Orma, aby si navlékl drátěnou košili. „Uvidíme, jak jsou namodralí silní na moři.“ Z Olafova výrazu jsem usoudil, že není Sigurdovým rozhodnutím příliš nadšený, ale přesto začal udílet rozkazy a připravovat se k boji.

Když Bragi viděl, že nezpomalujeme, opět nabral do plachty vítr a *Fjord-Elk* se znovu probudil k životu. Jakmile jsme se všichni nasoukali do drátěných košil, zadul Bram na roh dlouhý signál, kterým dal všem čtyřem posádkám na vědomí, že jdeme do útoku.

„Namodralí!“ křikl Olaf z přídě a Sigurd přikývl. Také on si už přetáhl přes hlavu drátěnou košili.

„Zdá se, že to není žádná horda zbabělců,“ řekl uznale na adresu našich nepřátel a plácl se několikrát po ramenou, aby mu drátěná košile dobře sedla na tělo. „Jejich bohové musejí být bojovníci. Měli bychom jednoho chytit, přivést ho domů a ukázat našim lidem. Tak co, Havrane,“ obrátil se ke mně, „porazíme je?“

„Máš pravdu, jarle,“ souhlasil jsem. „Musejí to být statečný bojovníci a jejich bohové nebudou v boji o nic horší než naši. Ale stejně je porazíme.“ Vybral jsem si krátkou sekeru, protože meč může být v boji na palubě lodi příliš nešikovný. Vstrčil jsem levou ruku do smyčky řemínku a obtočil jsem si ho kolem pěsti. Všichni, kdo měli luky, byli teď na přídě a vybírali si první šíp, který na nepřítele vypustí. Někteří se pro štěstí dotkli hrotem šípu amuletů Odina, Thora nebo Thorova kladiva Mjöltnir. Většinou jsme se seřadili na levé straně, protože z té jsme se chystali nepřátelskou loď zahákovat, pokud se Knutovi podaří dostat *Serpenta* k jejímu boku.

„Není špatné mít čtyři lodě, Strýci,“ řekl Sigurd. Olaf už stál vedle něho a zamračeně vyhlížel zpod okraje přílbice.

„Jenom jestli Dánové vědí, co mají dělat,“ poznamenal Olaf se zaťatými zuby.

Sea-Arrow měl zaútočit společně s námi na první nepřátelskou loď tak, aby namodralí museli bránit oba boky lodi. Stejným způsobem měly zaútočit na druhou nepřátelskou loď *Fjord-Elk* a *Wave-Steed*. Byl to dobrý plán a všichni jsme byli přesvědčeni, že zvítězíme.

Jenže tohle sebevědomí nám vydrželo jen do chvíle, kdy jsme se na nepřátelské lodě podívali pozorněji.

„Panebože i s anděly, ty jsou obrovský!“ zvolal Baldred. A wessexský bojovník měl pravdu. Trupy jejich lodí byly štíhlé a dlouhé, delší než trup *Serpenta*, s palubou vysoko nad čarou ponoru. Už jsme bojovali s franckou lodí, která měla vysoké boky, ale tyhle lodě byly delší a každá měla opevněnou příď, na níž stálo dobře deset bojovníků s luky a kopími.

„To bude těžký, zatraceně těžký,“ zamumlal Bram a se zdviženým obočím pozoroval nepřátelské lodě.

„Kolik mají vesel?“ zeptal se kdosi.

„Moc. To se ani nedá spočítat,“ odpověděl Olaf. „Řekl bych přes sto.“

„Podle mě sto padesát,“ ozval se jiný hlas. A všechna se zvedala a klesala s neuvěřitelnou rychlostí a hnala lodě proti větru.

„Jsou to troufalý bastardi,“ řekl Gytha.

„Chystají se nás zahákovat,“ ukázal Osk na příď nepřátelských lodí, namířené dopředu jako dravčí zobáky a dost široké, aby se na ně vešlo vedle sebe pět mužů.

„To si spíš zlámou přední vaz,“ mínil Olaf a já jsem si pomyslel, že má pravdu, protože zatímco zobáky na jejich přídích by byly dobré pro zahákování lodi se stejně vysokými boky, proti nám by toho moc nezmohli. Přesto na nich mohli stát bojovníci a střílet po nás šípy. A to nebyla příjemná představa.

„Kožešiny!“ zvolal Sigurd. „Vemte si každý svoje kožešiny a upevněte si je na hrud'. Dobrá kožešina šíp zachytí.“ Pak hvízdal na Bragiho a několika posunky i jemu naznačil, co řekl nám. Kapitán *Fjord-Elka* okamžitě pochopil, protože přikývl a houkl rozkazy na svou posádku. Doběhli jsme si tedy pro kožešiny a sepnuli je sponami nebo v nich propíchli otvory, abychom je mohli svázat

řemínkem a upevnit na hrudi. Jarl pak odešel na zád', aby řekl Knutovi, co má v úmyslu.

„To na ně pořád chcete útočit?“ zeptal se nejistě Baldred.

Penda ho poplácával po rameni. „A co jinýho máš dnes na práci, Baldrede?“ zasmál se a ukázal na mě. „Ale být sebou, držel bych se dál od Havrana. Viděl jsem, jak cvičí se sekerou, a je opravdu nebezpečnej.“

Sigurd křikl na Dány a několikrát máchl rukou dopředu, aby jim naznačil, že mají obrátit přídě na jihovýchod a pokračovat tím směrem, aniž by se zapojili do boje. Rolf, který stál na obrubnici *Sea-Arrowa*, zvedl ruku na znamení, že rozumí, a seskočil na palubu. Teď už jsme byli tak blízko, že jsme viděli tváře mužů na velké bojové plošině na přídí obou lodí. Neviděli jsme však zbytek posádky ukrytý někde uvnitř těch obrovských dřevěných potvor.

„Štíty!“ zvolal kdosi. Všichni jsme zvedli štíty a pak už se ozvalo zvláštní bzučení šípů svištících vzduchem a vzápětí první z nich začaly zvonit o puklice našich štítů, s boucháním se zabodávat do jejich dřevěných desek nebo šplouchat do moře.

„Dostal to někdo?“ křikl Sigurd a muži se rozestoupili, aby ho pustili dopředu. První salva nikoho nezasáhla. Zvedl jsem pohled a uviděl jsem, že několik šípů uvízlo v plachtě *Serpenta*, a pár jich dokonce silné vlněné plátno plachty protrhlo a proletělo jím. A také jsem zahlédl Cynethryth, jak se krčí za jednou z cestovních truhlic a drží si nad hlavou štít. Navíc měla na hlavě přilbici z tvrzené kůže a jeden z kožených kabátců, které jsme ukořistili při posledním nájezdu na pevninu. Málem jsem ji nepoznal. Za ní stal u kormidla Knut, kterého chránil dvěma štíty Bjarni.

„Nemusíte vidět všechno, co se děje, chlapi,“ křikl Olaf, když si všiml, jak se rozhlížím. „Strýc Olaf vám řekne, co máte dělat. Teď jen držte hlavy za štíty, dokud vám já nebo jarl nedáme vědět, co dál. Ukážeme těm zkurvysynům, že se nevyplatí líčit past na vlky, když nemají odvahu skočit do jámy a zabít je!“

Po chvilce klidu do nás začala šlehat další salva šípů, a tentokrát se ozvalo pár výkřiků těch, kteří měli smůlu, že jim hrot šípu pronikl kožešinou nebo si našel cestu do nekryté části těla. Znovu jsem se podíval směrem, kde se krčila Cynethryth, a děkoval jsem Otci veškerenstva, že ani teď nepřipustil, aby utrpěla zranění. Nyní se už k

nám donesl bojový řev namodralých. Uviděl jsem, že si Bram, Bothvar a Irsa připravují hákovací kotvice, a také se ozvalo brnkání, jak někteří naši muži vypustili šíp. V ústech jsem měl tak vyprahlo, že jsem nemohl polknout. Snažil jsem se přemoci strach, i když jsem věděl, že až dojde k boji muže proti muži, strach zmizí a změní se v divokou radost ze zabíjení, která žene bojovníka do nejprudší řeže. Přesto jsem cítil, že se mi chvějí nohy, a věděl jsem, že strach bude stoupat výš, sevře mi útroby a dospěje až do úst, křečovitě mi stiskne čelist a vyvolá svíravou chuť.

„Snažej se držet se proti nám přídí!“ křikl Olaf, když vykoukl přes okraj štítu. „Myslejí si, že si lehnu na záda a necháme je, aby nás škrábali na břiše.“

„Bragi udeří na první loď!“ houkl Sigurd. To pro mě bylo překvapení. Odvážil jsem se vykouknout, abych posoudil situaci, a uviděl jsem, že druhá loď namodralých se stočila na jihozápad. Bylo jasné, že chce od nás obě dánské *snekkjes* odříznout a nechat druhou loď, aby se vypořádala s námi.

Opravdu to jsou troufalí bastardi, pomyslel jsem si. „Budeš potřebovat větší sekeru, Havrane,“ řekl Sigurd a zašklebil se na mě. Jenže teď už bylo pozdě na to, abych šel hledat do podpalubí těžkou dvouruční sekeru. A než jsem to stačil říct, ozval se z *Fjord-Elka* řev, protože kormidelník Kjar, v součinnosti s muži, kteří pracovali s plachtou, otočil pravobok k nepřátelské lodi a ostatní vrhli kopí a vystřelili šípy na ty, kteří stáli na její předové bojové plošině. Vesla na pravoboku lodi namodralých vířila vodu, jak se její kapitán snažil otočit loď na sever a zůstat dlouhým zobákem mezi námi a *Fjord-Elkem*. Vál dost silný boční vítr, s jehož pomocí bychom mohli proplout přímo kolem zádě nepřátelské lodi do otevřeného kanálu za ní, a pokud by se to podařilo, pochyboval jsem, že by nás namodralí chytili, i kdyby měli dvě stě vesel. A pak dal Bragi stáhnout plachtu. To byl troufalý manévř, protože bez vesel byla loď bezmocná, navíc kapitán namodralých se snažil navést zobec proti *Fjord-Elkovi*, aby mohl využít výhody výšky své lodi. Chvilí se zdálo, že Sigurd chce, aby nás západní vítr hnál mimo střet, ale pak houkl na Knuta a Jormungand se vzepjal a vycenil na nepříteli zuby. Plachta ostře plácla, jak vítr prudce nadul závětrnou stranu, ale přesto nás to nestačilo zpomalit. Namodralí neměli čas vytáhnout vesla a před

Serpenta vrazila mezi ně na levoboční straně, lámala je a vzduchem létaly kusy dřev, jak deset nebo víc žerdí prasklo jako chrastí na podpal. Veslaři křičeli, protože je do hrudi udeřil úchop vesla, ale pak už se nad námi objevily tmavé tváře zkřivené vztekem a nenávistí.

„Sekejte do nich, chlapi!“ zařval Sigurd se štítem zdviženým nad levým ramenem a sám sekal velkým mečem do vesel uprostřed nepřátelské lodi. „Rozsekejte je na třísky!“ Svein už stačil zničit dvě vesla a s řevem máchl těžkou dvouruční sekerou do dalšího a jedinou ranou ho přerazil na půl. Z medvědí kožešiny, kterou měl upevněnou na hrudi, mu trčely dva šípy, ale on na to nedbal ani za mák. Já jsem sekl do vesla malou sekerou, jenže hlavice v něm zůstala vězet, a protože se loď pohybovala dál, musel jsem sekeru pustit a vytáhnout místo ní meč.

„Bragi je už musel zahákovat,“ zvolal Penda, vzápětí kryl štítem letící kopí a odrazil ho do moře. Jeden z Hedinových šípů zasáhl muže na opevněné příďové plošině nepřátelské lodi do krku a ten zavravoral dozadu a zmizel. *Fjord-Elka* jsme na pravoboční straně lodi namodralých neviděli, ale podle řevu a hluku boje jsem usoudil, že se Bragiho posádce podařilo dostat na nepřátelskou palubu. Krátce jsem se podíval na východ a uviděl jsem, že veslaři na druhé lodi namodralých veslují ze všech sil pryč a že Dánové se k nám připojují. Veslovali, protože vítr teď vál proti nám.

Bothvar a Irsa už zasekli hákovací kotvice do obrubnice nepřátelské lodi a vši silou táhli, aby přiblížili trupy obou lodí k sobě.

„Tady! Chytej!“ ozvalo se shora. Uviděl jsem, že se na nás dívá muž s vousem matným špínou, a pak nám hodil lano s uzly. Sigurd ho chytil. Muž vzápětí zmizel.

Sigurd zasunul meč do pochvy a s divokým úsměvem se obrátil k nám.

„Kdo jde za mnou?“ křikl na nás a aniž čekal, začal lézt vzhůru sám. Dolů se mihlo kopí. Uviděl jsem ho v poslední chvíli, ale ještě jsem stačil uhnout tak, že mi hrot sklouzl po kožešině na rameni a bouchl do štítu některého z Norů. Všude kolem mě se kožešiny jen ježily šípy, ale díky Sigurdově chytrosti byli muži pod nimi živí. Pověsil jsem si štít na záda a začal jsem lézt po laně za Sigurdem. Nahoře jsem se převalil přes okraj nepřátelské lodi a na okamžik

jsem se zastavil, abych se zorientoval ve zmatku, který tam panoval. A byl to krvavý zmatek. Namodralí bojovali mezi sebou, ale já jsem postřehl, že někteří z nich jsou zřejmě otroci, protože byli v hadrech a vypadali, jako by právě vylezli z pohřební mohyly, i když paže a ramena měli svalnaté od věčného veslování. Mnozí z nich byli stále spojeni okovy jeden s druhým, ale bojovali proti svým pánům se zoufalou zuřivostí, která mi připomínala Dány. A ti právě teď přiřázel k zádi. Svěsil jsem ze zad štít a vrhl se do boje.

„Řežte do nich!“ řval Olaf. Vrazil puklici štítu do tváře jednoho z namodralých a vzápětí mu přibodl hrotem meče nohu k palubě.

Jiný bojovník na mě cosi vykřikl a sekl po mně zakřiveným mečem, ale já jsem ránu kryl čepelí svého meče a okamžitě jsem zaútočil a vrazil mu jílec do tváře. Vytřeštil na mě v šoku oči a rozbitá čelist mu zůstala viset nakřivo. Pokusil se couvnout, ale nemohl, protože všude kolem byla tlačence. Naznačil jsem, že ho chci seknout po přední noze, a když strhl štít dolů, vrazil jsem mu meč zespodu do krku. Z rány vytryskl proud krve. Namodralí nás vlákali do pastí a chtěli nás pobít a vzít nám všechno, co je naše, ale podcenili naši sílu a teď umírali. Mnozí ze sebe svlékali kabátce z hovězí kůže, odhazovali zbraně a v zoufalství se vrhali do vody, aby unikli smrti, i když jí uniknout nemohli, protože jsme byli daleko od pobřeží a museli se utopit. Zřejmě však dávali přednost takové smrti před tou, kterou jsme jim nabízeli my.

A pak jsem uviděl muže, který nám hodil lano. Klečel a škrtil jednoho z tmavých nepřátel a já jsem si uvědomil, že to není nikdo z Dánů, jak jsem si myslel, ale zřejmě otrok namodralých. Žíly na pažích měl jako provazy a na kůži ošklivé jizvy, patrně od spálenin. Další veslaři se zoufale snažili krýt vším možným, někteří žerděmi vesel, jiní holýma rukama.

„Loď je naše!“ zvolal kdosi z Wessexských anglicky. Vpravo ode mě se už přes okraj lodi hrnuli na palubu první Dánové, dychtiví připojit se k zabíjení. Jeden z mužů posádky *Fjord-Elka* jménem Kveldulf se otočil a postříkal mě teplou krví ze sečné rány na tváři. Vzápětí se mu zabodlo nepřátelské kopí do hrudi a Kveldulf padl na kolena. Všude tekla nebo stříkala krev, muži řvali a nás se zmocňovala opojná radost z boje. Meče zvonily, štíty řinčely, bouchaly rány do dřeva a svět kolem nás naplňoval hluk šílenství.

„Štítovou hradbu!“ houkl Sigurd.

„Postavte štítovou hradbu!“ opakoval Olaf a prodíral se zmatkem, aby se postavil vedle jarla. Byl to dobrý nápad, protože v takovém zmatku a na nejisté palubě houpající se lodi se mohlo snadno stát, že bychom se zabíjeli navzájem. Postavit štítovou hradbu v takové vřavě tedy mělo smysl a jakmile by byla zformovaná, mohli bychom postupovat přes celou palubu jako pevná linie ostré oceli a boj ukončit.

„Vsadím se, že se nás pokusí vlákat do pasti znovu, mizerové černý,“ prohlásil Svein, když se zařadil mezi dva Nory ve formujícím se valu štítů, který už teď překlenul celou šířku paluby. Na zádi utvořili Dánové vlastní štítovou hradbu, a i když vypadali v nových drátěných košilích a s podivnými zbraněmi namodralých z předchozího boje zvláštně, šel z nich strach. Také naši nepřátelé se mezi těmito dvěma smrtícími vály snažili zformovat k odporu, ale nevěděli, na kterou stranu se obrátit. Mnozí otroci se stále skrývali mezi veslařskými lavicemi spoutaní a bezmocní, ale ti, jimž se nějak podařilo zbavit se pout, včetně muže, který nám hodil lano, se teď shromáždili kolem stěžně a nejistě se rozhlíželi, jako by se rozhodovali, na čí straně mají větší naději přežít. Muži na sebe pokřikovali nadávky, drželi si krvácející rány, ztěžka oddychovali a někteří sténali bolestí nebo tiše umírali.

„Držte!“ křikl Sigurd. Přesvědčili jsme se, že se naše štíty překrývají, pevně jsme se rozkročili, aby nás nerozhodilo houpání lodi, a pak jsme čekali. Ztěžka jsme oddychovali a ústa jsme měli vyprahlá jako popel z mrtvého psa.

„Norové!“ zvolal kdosi. Poznal jsem, že je to muž, který nám pomohl dostat se na nepřátelskou loď. „Nezabíjejte nás! Já jsem z Aggersborgu.“

„Už žádný Dány,“ zamumlal Bram do vousu, na němž mu zasychaly kapky krve.

„Jsme otroci těch psů,“ naléhal muž a plivl směrem k namodralým, kteří na nás zírali pohledy plnými strachu jako zpráskaní psi. Bylo jich asi třicet, stále ještě ozbrojených a schopných bojovat, ale viděli, že jejich druhá loď mizí v dálce. „Dvě horký léta jsem pro ty psy vesloval,“ pokračoval dánský otrok, „ale věděl jsem, že jednou připluje ze severu skvělá posádka mužů

statečných jako Týr a pobije ty zkurvysyny. Jmenuju se Yngvar.“

Sigurd vystoupil dopředu a z výrazu Yngvarovy tváře bylo zřejmé, že v něm okamžitě poznal našeho jarla.

„To tys nám hodil to lano?“ zeptal se Sigurd.

„Ano, já,“ odpověděl Yngvar a sklonil hlavu, i když bylo zřejmé, že mu nechybí hrdost.

„To jsi udělal dobře, Yngvare,“ řekl Sigurd. Ostatní otroci byli všichni namodralí a dívali se na nás v zoufalství, protože netušili, co od nás mohou čekat. „Já jsem jarl Sigurd a to jsou mí přísežní muži. Mluvíš jazykem těch lidí?“ zeptal se Yngvara a ukázal zkrvaveným mečem na nepřátelské bojovníky, z nichž někteří si cosi tiše nesrozumitelně mumlali.

„Ne,“ zavrtěl Yngvar hlavou. „Proč by měl severan jíst kozí bobky?“

Několik mužů se zasmálo. „Ale můj druh tu jejich prokletou řeč umí,“ ukázal Dán na tmavého muže, který stál hrdě mezi otroky. Až na kousek plátna kolem beder byl nahý. Měl statné svalnaté tělo, temná kůže se mu leskla potem a podobně jako Yngvar byl i on poznamenaný stopami po ranách koženými důtkami. „Sdíleli jsme spolu tyhle rezavý pouta,“ řekl Yngvar a zachrastil kusem řetězu na nohou, který se mu nějakým způsobem podařilo přervat, „a dlouho jsme tahali za stejný veslo. Naučil jsem ho naše slova, ale můj pes u nás doma mluví líp.“

Sigurd přikývl. „Řekni těm namodralým, že ušetřím jejich život, když složí zbraně.“ Yngvar se zatvářil zděšeně, ale mně bylo jasné, že Sigurd nechce zbytečně riskovat naše životy.

„Ale můj pane, ty psi si nezasloužej nic jiného než ostrost našich mečů,“ namítl Yngvar. „Vlákali vás touhle obchodní lodí do pasti a chtěli vás všechny pobít nebo z vás udělat otroky. I tebe, jarle Sigurde, by zbili a jednali by s tebou hůř než se psem.“ Jeho pohled ztvrdl. „Pobijte je!“

„Stačí slovo, Sigurde, a pošleme ty chodící mumie zpátky do jejich hrobů!“ zvolal Rolf ze zádi a nenávistné pohledy jeho mužů jeho slova potvrzovaly.

„Pobij je, Sigurde,“ žádal znovu Yngvar. „Všechny do jednoho.“

„Dej si pozor na jazyk, Dáne,“ varoval ho Olaf a namířil na Yngvara prst. „Dělej, co ti řekneme, nebo s tebou budeme hotoví

jedna dvě.“

Yngvar se jen ušklíbl, ale dal znamení svému druhovi, aby přišel k němu, a pak mu řekl, co chce Sigurd. Tmavý otrok přikývl, otočil se k těm, co ho drželi bůhvíjak dlouho v okovech, a spíš směrem k nim vyplívl než promluvil pár slov. Namodralí na to nereagovali.

„Tak co?“ ozval se Sigurd. „Nemůžou se dočkat, až je pošleme na onen svět?“ Jeden z namodralých pak něco řekl a Yngvarův druh se obrátil k Sigurdovi.

„Nevěří, že dodržíte slovo. Pro ně jste pohanští ďábli.“ Bylo zvláštní slyšet norská slova od muže s tmavou kůží.

Sigurd se zasmál. „Mluví jako křesťan, i když na křesťana nevypadá ani trochu,“ řekl a pohlédl na Olafa. „Dobrá, Strýci, zdá se, že chodící mumie nám nevěří. Možná bychom měli nejdřív složit zbraně my, ať je přesvědčíme.“

Olaf se zazubil. „Jo, a pak jim ještě vylížem prdele, abychom jim ukázali, že to s nimi myslíme dobře, co?“ Yngvarův tmavý druh se obrátil k namodralým a znovu k nim promluvil.

„Budou bojovat,“ oznámil potom směrem k nám. „Prý je všemohoucí Alláh ochrání.“

Sigurd se zamračil.

„Ten Alláh je zřejmě nějaký jejich bůh,“ řekl jsem.

„Bůh je jen jeden,“ opravil mě Yngvarův druh.

„Oni vážně mluví jako křesťani,“ poznamenal Sigurd. Pak se podíval na Olafa, pokrčil rameny a zvedl štít. „Jste připraveni, Rolfe?“ zavolal přes celou délku lodi.

Ze strany Dánů se ozvalo bouchání do štítů.

„Slyšíš, Sigurde?“ odpověděl Rolf. „Mí muži dychtí po boji, že by je ani Gleipnir neudržel.“

Sigurd přikývl. „Pobijeme je všechny do posledního,“ řekl nám. Zaťal jsem zuby, zvedl jsem štít a pohledem jsem si vybíral toho, kterého zabiju. Penda zakroutil hlavou, aby si uvolnil svaly na krku, a Svein plácl dlaní do jílce svého dlouhého meče.

A pak bouchl do paluby jiný meč a ze shluku namodralých vystoupil muž s šedivým vousem. Držel hlavu zvednutou, až mu brada trčela vzhůru, a chvíli na nás pohlížel přes nos podobný zobáku, jako by se díval na vědro se sračkami, které je třeba vyprázdnit. Několik jeho druhů vystoupilo s hrozivě zvednutými

zakřivenými meči před něj, aby ho chránili, ale pár ostrých slov jejich vůdce je přinutilo sklonit hlavy a vrátit se zpátky za něj.

„To je ten nejhorší,“ řekl Yngvar s nenávistí. „Syn trolla, kterej rád bičuje muže připoutaný řetězem k palubě.“

Vůdce namodralých cosi vyštěkl na Yngvarova druha, jako by byl pořád připoutaný řetězem k veslařské lavici.

„Ale odvalu má, to se musí nechat,“ poznamenal Bram.

Yngvarův druh kývl vůdci namodralých a znovu se obrátil k Sigurdovi.

„Říká, že ho můžete zabít, ale jen když pustíte jeho muže. Jinak budou bojovat a mnozí z tvých lidí zemrou.“ Nevěděl jsem, o kolik mužů jsme v tomhle boji přišli, ale bylo jisté, že nějací už po Bifröstu do jiného světa jdou.

Sigurd si chvíli prohlížel muže, který nabídl svůj život výměnou za životy ostatních.

„Máš pravdu, Brame,“ řekl pak, „na mrtvého má odvahy dost.“

Asgot postřehl šanci na uspokojení bohů a s chřestěním kostiček ve vlasech vystoupil dopředu. „Sigurde, Otec veškerenstva jistě přijme krvavou oběť s povděkem.“

Zdálo se, že o tom Sigurd uvažuje, ale potom zavrtěl hlavou.

„Ne, godi,“ řekl. „Žádnou takovou oběť nechci. Odin by si myslel, že zabíjíme mrtvolu, kterou jsme vykopali.“ I Asgot musel připustit, že to nebyl nejlepší nápad. „Říkáš, že tenhle muž vás šlehal důtkami?“ zeptal se Sigurd Yngvara.

„Ano,“ přikývl Dán. „I když jsme veslovali ze všech sil.“

„Dobře,“ pokýval Sigurd hlavou. „Tak mu řekni, že jeho oběť přijímám.“

Yngvar na nás nasupeně hleděl, zjevně zděšený pomyšlením, že bychom nechali jeho věznitele naživu, ale pak přikývl, protože se těžko mohl stavět jarlovi na odpor. Ostatně ani nevěděl, co hodláme udělat s ním.

Když Yngvarův druh potvrdil vůdci namodralých Sigurdovo rozhodnutí, starý muž sklonil hlavu a něco zamumlal, zřejmě ke svému bohu. Potom však v sobě našel tolik opovázlivosti, že žádal, aby Sigurd nejdřív vysadil jeho muže na pevninu, a teprve pak na něho vztáhl svůj špinavý pohanský meč.

„Vykuchej toho *draugara*, Sigurde!“ zvolal Bram.

„Vykuchej ho a já hodím jeho střeva rybám,“ přidal se Svein a zvedl sekeru, jako by chtěl ortel nad drzým nepřítelem vykonat sám.

„Ne,“ zavrtil Sigurd hlavou a obrátil se k Olafovi. „Myslíš, Strýci, že by malá posádka zvládla jejich loď?“ zeptal se.

Olaf našpulil rty a chvíli uvažoval. „Při tomhle počasí by deset mužů mohlo stačit,“ odpověděl. „Myslím pokud se v řízení lodi aspoň trochu vyznají.“ Podíval se na oblohu a chvíli zkoumal mrak, který pomalu houstl v nakupené vrstvy barvy ostříhané vlny a táhl k severovýchodu. „Ale pokud se změní...“

Sigurd přikývl na znamení, že chápe, a obrátil se k Yngvarovi. „Vyber devět dobrých mužů a řekni jim, že každému zaplatím tři velké stříbrné mince, jestli budou řídit loď tak dlouho, dokud ji nebudu moct prodat.“

Yngvar se podíval na svého veslařského druha, jehož oči se zdály proti tmavé kůži žluté jako máslo. „Jenom její plachtu musí obsluhovat deset mužů, jarle Sigurde,“ řekl Yngvar. „Zvlášť když se zvedne vítr.“

„Tak vyber patnáct mužů a každý dostane dvě stříbrné mince,“ řekl Sigurd. Teď už Yngvar nic nenamítl a z jeho výrazu bylo těžké usoudit, co si myslí. „A ty, Strýci,“ obrátil se Sigurd k Olafovi, „vezmi zbývající namodralé na palubu *Fjord-Elka* a vysaď je na břeh.“

„A to jim mám dát taky vodu a jídlo?“ zeptal se Olaf užasle.

„Dostanou život, to jim musí stačit,“ řekl Sigurd.

A tak jsme pozorovali, jak namodralí, společně otroci i jejich nedávní páni, všichni bez zbraní, nastupují na palubu *Fjord-Elka* a veslují k mělčině. Bragi nebyl ochotný riskovat kvůli nim poškození kýlu, a tak je přinutil hroty kopí svých mužů, aby vyskákali tři lodní délky od příboje, který se rozléval na tmavém písčném pobřeží. Mezi namodralými byla většina otroků, a tak jsme s napětím sledovali, jestli se na své bývalé trýznitele vrhnou a budou se jim chtít pomstít. K našemu zklamání se však žalostná skupina otroků odšourala pryč jako stádečko ovcí a nechala zbývající, kterým se zřejmě přičilo opustit své pány a nechat je odkázané naší libovůli, zírat na moře.

„Jestli někdo bije svého otroka, musí si být jistý, že takový otrok

nikdy nedostane volnost, protože s prvními doušky svobodného vzduchu, kterého se nadechne, si připomene každé šlehnutí dűtkami a každou ránu pěstí,“ řekl Sigurd vůdci namodralých. Ten mu však nerozuměl nebo aspoň nedal ničím najevo, že mu rozumí, jenom upíral na jarla pohled chladný jako říše bohyně Hel. Sigurd se od něho odvrátil. „Je špatné, když musí být hrdý muž od fjordů otrokem chodící mumie,“ řekl Yngvarovi. „Ale ještě horší je, když ten ožehnutý kozí ocas bije muže, kteří se dřou u vesel jeho lodi.“ Potom se podíval na Orma. Ten ležel na palubě a život z něj unikal spolu s krví, jež se mu valila z břicha probodnutého kopím. Olaf mu nalil do úst vývar z cibule a teď u něj klečel a čichal k ráně, zatímco Orm kousal do hřebenu, aby potlačil bolest. Olaf se podíval na Sigurda a zavrtil hlavou na znamení, že cítí cibuli, takže hrot kopí zasáhl i žaludek. Tím byl Ormův osud zpečetěn.

Sigurd zkrivil tvář nad ztrátou dalšího muže a znovu se podíval na vůdce namodralých. „Nalož s ním, jak uznáš za vhodné,“ řekl pak Yngvarovi.

Dán se zazubil. Jeho druh postoupil dopředu, jako by se chtěl na ztrestání otrokáře podílet, ale Yngvar ho odstrčil. „Já jsem od toho zkurvysyna zakusil víc než ty. Musíš počkat, až co na tebe zbude.“

Ale nakonec na něj nezbylo nic. Vůdce namodralých na svou obranu nezvedl ani prst. Někteří Norové to považovali za projev hanebné zbabělosti, ale já jsem souhlasil s Flokim, který ty dva proklínal za jejich tupost. Neboť to, že se vůdce namodralých ani nepokusil bránit, nebyla zbabělost. Naopak, byla to statečnost hodná Týra, jakou jsem snad ještě neviděl. Stál na palubě vlastní lodi a přijímal ránu za ranou, až měl Yngvar pěst celou zkrvavenou. A i po tom, co se už nedokázal udržet na nohou a padl s rozmláceným obličejem k zemi, sepal ruce na břicho a čekal, až ho Yngvar udupe k smrti. Dobře věděl, že se brzy stane potravou krabů a že jakýkoliv odpor je nejen zbytečný, ale ještě by při něm vypadal uboze. A tak se s železnou vůlí nechal utloukat a přijímal smrt, která zůstane druhým v paměti. Nebyl jsem si jistý, jestli i jeho muži na břehu viděli, jak umírá, ale zřejmě ne. Zato já jsem viděl všechno a hrdého vůdce namodralých jsem obdivoval. A když nakonec Yngvarův tmavý druh od vesla svrhl jeho zkrvavené tělo do moře, pomyslel jsem si, že Alláh musí být opravdu mocný bůh, když dokáže naplnit svůj lid

takovou statečností.

SEDMÁ KAPITOLA

YNGVAROVU DRUHOVI jsme dali jméno Völund. Nějaké jméno už zřejmě měl, ale pochybovali jsme, že by ho někdo z nás dokázal vyslovit, aniž by se mu zapletl jazyk. A protože byl svalnatý a kůži měl černou jako kovář umazaný od sazí kovářské výhně, pojmenovali jsme ho podle kováře bohů Völanda. Po boji vzal Rolf naše mrtvé na palubu *Sea-Arowa* a přirazil s nimi o kus dál ke břehu. Dánové potom pohřbili Nory Orma a Kveldulfa společně se svým mrtvým, kterého zasáhl šíp neuvěřitelně přímo do oka. Všichni spočinuli v hrobě s dobrými zbraněmi, protože teď, po dalším vítězném boji, jsme jich měli tolik, že by každý z nás potřeboval čtyři ruce, abychom je všechny mohli využít. Sigurd řekl, že je těžké pohřbívat muže tak daleko od domova, ale na druhou stranu na ně budou moct být jejich blízcí hrdí, že se na své cestě dostali až na opačný konec světa a vybojovali tolik vítězných bojů. A všichni jsme s ním souhlasili.

Na palubě lodi namodralých jsme našli spoustu jídla: většinou chleba, ale i nějaké nasolené maso, obilí a sýr. Také tam byl koš jakéhosi zvláštního žlutého ovoce, které však bylo tak kyselé, že když se do něj Svein jako první odvážil kousnout, málem se mu obličej obrátil naruby. A zatímco mu oči málem vylézaly z důlků a ústa se dál křivila, jako by se už ani neměla narovnat, my jsme se smáli, až jsme se ohýbali.

„To je ještě kyselejší než Borghild,“ prohlásil potom, když se trochu vzpamatoval.

„Vidím, že mou ženu moc dobře neznáš, protože nic kyselejšího než Borghild už neexistuje,“ ozval se Bram. A my jsme znovu řvali smíchy, neboť se zdálo, že Bram nežertuje.

Pluli jsme v šípovité formaci jako hejno divokých husí – *Serpent* v čele s oběma dánskými loděmi *Wave-Steedem* a *Sea-Arowem* napravo od nás a *Fjord-Elkem* a *Goliášem*, jak jsme pojmenovali ukořistěnou loď namodralých, nalevo. Přestože měl *Goliáš*

obrovskou bílou plachtu, byl zoufale pomalý a nemotorný, a tak nás nemohlo napadnout nic jiného, než že druhá loď namodralých, která z boje uprchla, musela být rychlejší.

„Podle mě to měli rozdělený tak, že ta rychlejší dostihla kořist a tahle připlula za ní, aby ji dorazila,“ mínil Bragi, když jsme si ukořistěnou loď lépe prohlédli. Jméno *Goliáš* jsme jí dali podle příběhu o obrovi z dávných dob, který nám vyprávěl otec Egfrith jednou večer u ohně ve Frankii. Všem se nám moc líbil začátek příběhu o tom, jak obrovitý filištínský bojovník vyšel před své druhy v krásné zbroji, která se na slunci blýskala, a vyzýval nepřátele na souboj. Zato málokomu z Norů se líbil konec. V kom by taky vzbuzovalo nadšení, že pak přišel obyčejný mladíček a největšího filištínského hrdinu zabil pouhým kamenem. Takže když Egfrith skončil, všichni se mračili.

„Já si myslím, že David zabil Goliáše jeho vlastním mečem,“ pokusil se Egfrith zachránit svůj příběh. Ale to už ho nikdo neposlouchal, protože muži se začali balit do kožešin a ukládat k spánku a nechávali mnicha rozmrzelého z toho, že příběh, který začal tak dobře, nakonec vyzněl špatně a všichni na něj chtěli zapomenout.

Přesto jsme si na něj vzpomněli a jméno *Goliáš* se nám pro obrovskou ukořistěnou loď zdálo vhodné. Jenže *Goliáš* pro nás byl něco jako kámen přivázaný na krk, protože jsme museli plout pomalu podle něj. Všichni se ale shodli, že je to příliš cenná kořist, abychom se jí vzdali. Navíc jsme brzy poznali, že s ní z nás jde zřejmě větší strach. Jakmile nás posádky cizích lodí uviděly, hned měnily kurz a snažily se nám vyhnout, jako se klidí pes z dosahu boty svého opilého pána.

Rozeklaná skaliska a hory, které dlouho ubíhaly nalevo od nás, nyní přešly v méně divoký kraj, jenž se pozvolna svažoval k moři. A to bylo teplé a místy tak průzračně čisté, že člověk měl chuť sáhnout dolů a vylovit rybu holýma rukama. Dokonce i když jsme se vzdálili od pobřeží, vytahovali jsme kámen namazaný tukem, kterým jsme měřili hloubku, obalený pískem. To nás varovalo, že se musíme držet od pobřeží dál, než jsme obvykle považovali za nutné. Právě kvůli mělkému dnu zřejmě vlny nabíraly pro své útoky na pevninu takovou sílu a my jsme sledovali, jak se z dálky valí a nakonec se rozlijí po pobřeží v bílých zpěněných hřebenech a rozplynou se.

Přesto jsme se několikrát odvážili přirazit k pevnině, navíc jsme nyní měli možnost dozvědět se víc od posádky *Goliáše*. Ukázalo se, že Völund norský mluví lépe, než jak to líčil Yngvar, a byl šťastný, když nám mohl odpovědět na otázky, na které Yngvar odpověď neznal. Předtím, než padl do zajetí a stal se z něj otrok, byl zřejmě nájezdník, a proto znal zdejší pobřeží víc než dobře. Byl silný, svalnatý a dovedl jsem si představit, že z něj jde v boji strach. Nikdy však neměl daleko k úsměvu a po nějaké době jsem si musel přiznat, že ho mám raději než Yngvara.

A právě od Völunda jsme se dozvěděli, že ta podivná stavba, které jsme my říkali Gerdin prs, se správně nazývá mešita a pro namodralé je to jakýsi kostel jejich boha. A všechny prý mají takovou vyboulenou střechu, jakou jsme nikde jinde neviděli.

Při našem posledním přistání k pevnině se řeč stočila na ostrov, který jsme během předchozí plavby zahlédli na severovýchodě. Völund řekl, že ho zná z dob svých nájezdnických plaveb. Vypadal, jako by vyrostl rovnou z modrého moře, a tvořila ho rozeklaná bílá skaliska semtam porostlá tmavě zelenými keři. U samého okraje vody na úzkém oblázkovém pobřeží ležely jako stráž obrovské balvany. Před dávnou dobou prý spadly ze skalisek a teď tam budou odpočívat, omývány vlnami a nehybné jako Yggdrasil, až do zániku bohů. A Völund nám také řekl, že na severní straně ostrova stojí mešita, v níž se zastavují mnozí bohatí muži, aby se modlili. Z jeho slov jsem pochopil, že odlehlost ostrova brání tomu, aby do těchto míst pronikly lidské hříchy, a když si dal někdo námahu a doplnul sem, aby se pomodlil k Alláhovi, bůh ho za to odměnil. Egfrith pak dodal, že podobné křesťanské kostely a kláštery, do nichž se uchylovalo mnoho zbožných a bohabojných lidí, aby zasvětili svůj život Bohu, pobořili nájezdníci a lupiči.

„My takový místa taky známe, mnichu,“ řekl Olaf a mrkl na Sigurda. Ten přikývl a zazubil se.

„V Gerdině prsu nebylo nic, co by se dalo odnýt,“ prohlásil Rolf. To byla pravda a já jsem to potvrdil, zatímco Dán seděl a rozmačkával vši, které se zachytily na zubech hřebenu.

„O to nám nešlo,“ vysvětloval Völund. „My jsme čekali nedaleko mešity, až přicestuje bohatý emír.“ Völund se odmlčel a zahleděl se do vzpomínek. „Ale někdy se stane, že se u kurníku setkají dvě lišky

a ta větší vyhraje,“ dodal.

Vyšlo najevo, že právě u tohoto ostrova padla Völundova loď do rukou posádky namodralých, která ho zajala. Většina jeho mužů byla pobita, i když ty nejsilnější nechal vůdce namodralých naživu, aby je mohl využít jako veslaře. Někdy potom se namodralí dostali do křížku s dánskou posádkou a Yngvar byl jedním z těch, kteří se snažili odstrčit vesly nepřátelskou loď od trupu jejich lodi. Měl však smůlu, že přitom spadl přes palubu. Ještě z něj crčela voda, když mu nasadili pouta a strčili ho na lavici vedle Völunda. V tuhle chvíli vyprávění jsem zachytil Olafuv pohled a hned jsem věděl, na co si vzpomněl – na to, že i já jsem se ocitl u vesla *Serpenta*, když ještě na oblohu stoupal kouř z mé vesnice. A přesto se mi to teď zdálo tak dávno. Kývl jsem na Olafa na znamení, že jsem pochopil, a snažil jsem se vybavit si strach, který jsem kdysi při pohledu na něj cítil.

„Možná bychom tu mešitu měli navštívit, Strýci,“ navrhl Sigurd a bezděčně si přejížděl prstem po jizvě na pravé tváři, kam mu kdysi Mauger v zoufalství zaťal prsty. Ale Mauger byl už dávno mrtvý.

„Že bys potřeboval vypláchnout uši?“ odpověděl Olaf. „Slyšels přece, co se tam stalo Völundovi.“

„Kolik jsi měl tenkrát lodí?“ zeptal se Sigurd Völunda.

„Jednu,“ odpověděl. Sigurd pohlédl na Olafa a vous mu roztáhl bohorovný úsměv.

„A ti emírové cestují se svým stříbrem?“ zeptal se Olaf Völunda.

„A se zlatém, Nore,“ odpověděl Völund a bílé zuby se mu zablýskly. „Se poustou zlata.“

Přídě našich lodí se tedy obrátily k Yebisahu, jak se podle Völunda ostrov jmenoval. Sigurd nám řekl, že pokud to půjde, budeme snažit vyhýbat boji. Mnohým se stále ještě nezahojily drobné rány, které utrpěli ve střetech s namodralými, a nikdo z nás neměl chuť jít tak brzy do dalšího boje. I když pomyšlení na zlato nějakého emíra bylo lákavé.

Zakotvili jsme v jedné z opuštěných zátok na severozápadní straně ostrova, jakých tam byly snad stovky. Tahle však nebyla vidět z moře a nebýt Völunda, který ji poznal podle pyramidové hromady kamení na vrcholu útesu, zřejmě bychom kolem ní propluli, aniž bychom si jí všimli. Právě odsud kdysi vyrazila loď namodralých a

zmocnila se malé Völundovy lodi, jež do ní právě vplouvala.

„Myslím, že z toho mouřenína, co ho Yngvar utloukl, by byl dobrej Nor,“ řekl Olaf obdivně. „Zřejmě chytal lodě podobně jako pavouk mouchy.“

„Ale nás by taková pavoučí síť neudržela, Strýci,“ poznamenal jsem.

„To by bylo, jako kdyby se pavouk snažil chytit orla,“ dodal Svein. Zdálo se mi to výstižné, zvlášť od Sveina, který zrovna nevynikal chytrostí slov.

Ti z nás, které Sigurd vybral, aby podnikli nájezd, se začali připravovat na vyloďení. Bylo nás deset, tedy víc než dost na to, abychom odnesli případný lup na loď dřív, než by se mohlo něco přihodit, jak řekl Sigurd. A kdybychom narazili na příliš velkou sílu namodralých, stejně bychom s nimi nebojovali. Takže nás deset muselo v každém případě stačit. Všichni – Sigurd, Svein, Bram, Floki, Aslak, Bjarni, Penda, Wiglaf, Völund a já – jsme byli ozbrojeni jako bohové války, v drátěných košilích a nablýskaných přilbách. A z Völunda šel opravdu strach, jak jsem si pomyslel, když jsem ho uviděl poprvé. Oblékl si zbroj po Kveldulfovi, i když někteří Norové se jen těžko vyrovnávali s tím, že drátěnou košili a přilbu jejich mrtvého druha má nosit namodralý. Navíc trávil půl dne na rukou a na kolenou a klaněl se svému bohu, takže dát někomu takovému dobrou válečnou zbroj bylo něco jako její znesvěcení.

Dokonce i Yngvar si stěžoval, že si Sigurd nevzal na ostrov jeho a dal přednost jeho bývalému druhovi u vesla. Sigurd mu však vysvětlil, že je mu Völund při téhle výpravě užitečnější bez ohledu na to, že je namodralý, protože zná ostrov a domluví se jazykem uctívačů Alláha. To museli všichni uznat, i když někteří přesto namítali, že až se vrátíme, měl by Völund uložit zbroj zpátky do Kveldulfovy truhlice. Říkali, že Kveldulf má doma v Norsku syna a otcovu zbroj by měl dostat on.

K vyloďení jsme použili *Sea-Arowa*, na němž jsme se dostali blíž k některým skaliskům, takže jsme se vyškrábali na břeh, aniž bychom se moc zmáčeli ve vodě. To je na začátek nájezdu vždycky dobré. Rozhlédli jsme se, chvíli jsme mžourali proti jasu poledního slunce odraženého od bílých skal a pak jsme následovali Völunda. Vedl nás do skal a už teď nám pot zmáčel vousy a stékal nám po

zádech. Bylo hrozné horko. Nesli jsme meče, štíty, kopí a sekery a někteří si vzali i luk, protože vždycky je lepší, když jsou nájezdníci schopni zabít každého, kdo by se pokoušel zabít je. Také jsme s sebou měli jídlo a kůže a kožešiny pro špatné počasí, abychom mohli strávit jednu či dvě noci na ostrově, aniž bychom se museli vracet na loď.

Kromě několika divokých koz, které nás bez většího zájmu pozorovaly, se zdál Yebisah opuštěný. Lezli jsme přes skály, na nichž nebyly žádné známky toho, že by na ně kdy stoupala lidská noha, a přesto nás Völund ujišťoval, že tady namodralí postavili svému bohu svatyni a že ji brzy uvidíme na vlastní oči. Byl jsem rád, že nás je jen deset, protože jsme věřili prach, a kdyby nás bylo víc, mohl být oblak prachu tak velký, že by náš příchod ohlašoval jako troubení válečných rohů.

Slunce se už sklánělo k západu, když jsme vyprahlí žízní stoupali do posledního svahu a prodírali se trnitými keři k jeho vrcholu. Před ním nám Völund dal znamení, abychom se přikrčili, a sám pak dolezl až nahoru a opatrně vykoukl přes vrchol. Potom nás vedl oklikou, abychom se dostali k mešitě z jihovýchodní strany a mohli využít výhody vyšší polohy jako mořští orli, kteří vyhlížejí kořist odněkud ze skály.

„Gerdin prs byl větší,“ zamumlal Svein, jemuž se tvář pod rudým vousem leskla potem.

„Nepřišli jsme sem kvůli mešitě,“ připomněl mu Sigurd a plác velkého Nora po zádech, až se z jeho kožešiny zvedl prach.

Odhrnul jsem násadou kopí pár větví keře a poprvé jsem uviděl dole pod sebou Alláhovu svatyni. Měla stejně vyboulenou střechu, jakou jsme viděli už dřív, a obklopovala ji nízká zeď. Střecha téhle mešity však neměla žádný ochoz, z něhož by se dalo vyhlížet do dálky, ale zato se na východní straně tyčila kamenná věž, kterou Völund nazval *ma'dhanah*. A celé to bylo bílé jako *Goliášova* plachta, takže z toho šel takový jas, že jsem musel přivírat oči. Jediná část celé stavby, která nebyla bílá, byly dveře z tmavého dřeva. Na nádvoří jsem uviděl řadu kamenných koryt, z nichž každé bylo umístěno níž než předchozí, aby jimi protékala voda a mohla se nabírat na několika místech.

„Nikdo tam není,“ řekl jsem.

„Však on někdo přijde,“ odpověděl Völund. Čekali jsme tedy, ale jediný, koho jsme po zbytek toho dne viděli, byl muž v bílé tunice, jenž dvakrát vystoupil po schodech *ma'dhanah* a zazpíval nebo spíš zakvílel onu zvláštní, až děsivou píseň, kterou jsme slyšeli od namodralých už dřív. Völund při ní poklekl, dotkl se čelem země a udělal další zvláštní věci, jejichž smysl jsme nechápali. Ráno jsme byli vzhůru ještě před východem slunce a hned jsme se doplížili k vrcholu svahu, z něhož se nám naskytl jiný pohled než na konci předchozího dne, protože bílý kámen stavby se zbarvil světlem nového dne dorůžova. Bylo těžké nesejít dolů a nenaplnit si měchy čerstvou tekoucí vodou, která se na slunci třpytila, zatímco ta naše už byla teplá a nechutná. Sigurd však nechtěl riskovat, že nás tam někdo zastihne.

„Co bys dělal na místě toho kvílivce tam dole, kdybys nás uviděl?“ zeptal se, když si Bram stěžoval, že voda v jeho měchu chutná hůř než koňské hcanky.

Bram pokrčil rameny. „Asi bojoval, ne?“ odpověděl váhavě.

„Sám proti nám všem?“

Floki se podíval na mě a pohledem mě vybízел, abych z toho Brama vytáhl.

„Vystoupil bych na tu věž a zajistil bych za sebou dveře, jestli tam nějaký jsou,“ řekl jsem. „A pak bych nahoře zapálil oheň, abych dal svým lidem znamení, že tu jsou nájezdníci.“

Sigurd se obrátil zpátky k Bramovi.

„To by udělal jen zbabělec,“ zamumlal Bram a zamařil se, když viděl, že se mu všichni kolem tiše vysmívají.

Zůstali jsme tedy na vrcholu svahu, poslouchali jsme podivnou píseň namodralého a sledovali přitom stejně podivný rituál, k němuž ten kvílivý hlas pokaždé strhl i Völunda. Protože to byl úkol toho muže na věži, oznámit ostatním uctívacům Alláha, že nastal čas k modlitbám.

„Ten jeho bůh musí bejt pěkně tvrdej bastard, když dokáže přinutit svý věřící líbat kvůli němu pětikrát denně zem,“ řekl Penda užasle. Zopakoval jsem to norsky Völundovi.

„Klíč k ráji je v modlitbě,“ odpověděl.

„Ale pak se ten klíč ošoupe, že nebude k ničemu, až ho budeš potřebovat,“ řekl Bjarni.

Tu noc přšlo a my jsme se střídali na stráž, skrčení pod sobími kůžemi promazanými lojem. Uvažoval jsem, jak dlouho Sigurd hodlá čekat na něco, co by nám slibovalo lákavou kořist. Jako obvykle, když je špatné počasí a v hladovém žaludku kručí, rozpovídali se ostatní o svých blízkých doma. Představovali si, jak sedí kolem praskajícího ohně, smějí se, mluví spolu o tom, co kdo udělal nebo co je třeba udělat, a stěžují si, že jejich muži jsou kdesi daleko a plují velrybí cestou, místo aby seděli doma. Blížila se zima a bylo třeba rozhodnout, která domácí zvířata nechat naživu a která porazit. O těchhle věcech spolu Norové i Wessexští rozmlouvali a já jsem jen poslouchal, protože jsem žádnou rodinu neměl nebo jsem o ní aspoň nevěděl. Nejbližšími osobami mi byli muži, s nimiž jsem sdílel tuhle bídnou noc mezi skalami na ostrově Yebisahu, a anglická dívka, která se však na mě poslední dobou ani nepodívala.

První zpozoroval našeho zajíce v trávě Floki. Znuděný řečmi ostatních o domově vyšel do deštivé noci, aby se z vrcholu útesu podíval po plachtách. Byl jediný, komu Sigurd dovolil opustit místo, kde jsme nocovali, a vrátil se za úsvitu promočený na kůži. Vlasý černé jako havraní peří měl zplihle přilepené na hlavě a z vousu mu kapala voda, ale usmíval se. Sigurd si právě vnitřkem tuniky vysušoval přilbu a ostatní buď močili nebo si teprve protírali oči a zívali.

„Přicházejí namodralí,“ řekl Floki a ukázal na východ. „Jejich loď je zakotvená co by kamenem dohodil od pobřeží.“

„Tak blízko?“ podivil se Bram.

„No, spíš co by Svein kamenem dohodil,“ upřesnil Floki a roztáhl vous do jednoho ze svých vzácných úsměvů. „Ale bylo to zatracený štěstí, že na nás nenarazili,“ dodal.

„Štěstí pro ně,“ zamumlal Bram.

Bjarni si zaťukal kotníky prstů do hlavy. „Každej, kdo má trochu rozumu, by se snažil strávit noc v suchu a nebloudil by deštivou nocí jako mrtvola bez hrobu.“

„Kolik jich je?“ zeptal se Sigurd.

„Napočítal jsem jich dvacet, ale může jich být víc,“ odpověděl Floki. „Nerozdělali žádný ohně. Byla tam tma. Ale určitě mají namířený sem. Sám Odin ví, že na tomhle ostrově nic jinýho není, kvůli čemu by stálo za to spouštět tady kotvu.“

„To vypadá dobře,“ zaradoval se Svein.

„Ale namodralí jsou statečný bojovníci,“ připomněl Bjarni.

„Mám nápad,“ ozval jsem se, i když se mi ta myšlenka teprve rodila v hlavě.

„A není v něm taky něco o tom, že pak musíme všechno stříbro hodit do moře?“ zeptal se Bram a Bjarni mu dal lehký pohlavek, aby byl ticho.

„Poslouchám, Hugine,“ řekl Sigurd. Hugin byl jeden z Odinových havranů a jeho jméno znamenalo „myšlenka“.

„Tak to vyklop, Havrane rozumbrado,“ pobídl mě Floki s úšklebkem.

„Předpokládám, že se chceme vyhnout boji, pokud to bude možný,“ začal jsem. Většina přikývla, i když ne všichni. „Völund je namodralej, stejně jako ten kvílící mizera tam dole.“

„Frigginy cecky, chlapče, tohle vím taky, ani jsem o tom nemusel mudrovat,“ ozval se posměšně Bram, ale Sigurd se zamračil a zvedl ruku. „Ticho, teď není čas na špičkování.“

„Takže Völund sejde dolů, samozřejmě bez zbraní,“ pokračoval jsem, „a řekne dlouhému vousovi, že se přišel modlit. No a pak mu řekne, aby mu dal svou tuniku, a kdyby se vzpíral, pohrozí mu, že mu uřízne obě uši.“

„A proč by mu neměl rovnou podříznout krk?“ zeptal se Svein.

„Protože by byla krev na té bílé tunice z daleka vidět, ty tupá hlavo,“ řekl Floki a zakroutil hlavou. Svein se zatvrdil a zmlkl.

„To do té mešity půjdou všichni namodralý z té lodi?“ zeptal jsem se Völunda.

„Asi ano,“ odpověděl. „Ale obvykle tam jde nejdřív emír a modlí se sám, a teprve pak tam pustí ostatní, aby se poklonili Alláhovi.“

„Takže když emír vstoupí do mešity,“ pokračoval jsem, „Völund se ho zmocní a přinutí tak jeho bojovníky, aby složili zbraně.“

„A když to neudělají?“ zeptal se Bjarni.

„Když to neudělají, odebere se jejich vůdce k tomu jejich Alláhovi mnohem dřív, než si myslel.“ Pohlédl jsem na Völunda. „A jakmile složí zbraně, a to udělají, pokud chtějí zachránit svého živitele, objevíme se my.“ Völundovy silné rty se roztáhly do úsměvu, protože mu bylo jasné, že tohle by mohlo vyjít.

„Jsem rád, že v tom plánu nepočítáš s tím, že nakonec o všechnu

kořist přijdeme,“ ozval se znovu Bram, když jsem všechno vysvětlil Pendovi a Wiglafovi, i když i oni to už předtím v podstatě pochopili.

„To by mohlo vyjít,“ řekl Sigurd a chvíli se mi díval do očí.

„Ale musíme jednat rychle,“ připomněl Floki. „Podle mě tu jsou coby dup.“

Podívali jsme se na Völunda, ale ten už svlékal Kveldulfovou drátěnou košili.

OSMÁ KAPITOLA

EMÍR BYL NEJTlustší ČLOVĚK, jakého jsem kdy viděl. Sledovali jsme ho z našeho úkrytu na hřebeni, zatímco se průvod namodralých blížil z východní strany k mešitě. Völund se díval z nádvoří směrem k nám a Sigurd mu dal zvednutým mečem znamení, že emír už není daleko. Völundovi nedělalo žádný problém přesvědčit kvílivého svolavatele k modlitbám, aby mu dal svou bílou tuniku, a zdálo se, že bývalý otrok se ve své roli vyžívá. Schoval si pod tunikou dlouhý nůž a čekal.

„Možná nemůže chodit,“ nadhodil Bjarni, protože emír k mešitě nešel, ale blížil se k ní vleže na nosítkách, které neslo šest mohutných otroků, obložený jasně modrými a žlutými polštáři. Před nosítky kráčelo deset bojovníků v bílých tunikách s kopími v rukou, s meči za pasem a se zlatými štíty zavěšenými na zádech. Ale my jsme nesledovali jenom tlustého emíra a jeho bojovníky. Naše pohledy snad ještě víc upoutalo na třicet žen, které šly za ním. Na sobě měly krásné volné tuniky ke kolenům ve všech barvách Bifröstu a pod nimi plandavé kalhoty. Byly bosé a z našeho místa se zdálo, že tmavá kůže jejich bosých nohou je pokrytá tetováním. Tváře a hlavy měly zahalené jemnou lesklou látkou, která se ve větru chvěla jako osikové listí. Za ženami šlo dalších deset bojovníků s luky podivného tvaru, zavěšenými na rameni.

„Nevadí, že tomu tlustšochovi neslouží nohy, na to má lidi, aby ho nesli,“ řekl Bram. „Ale vsadím se, že mu musely upadnout uši, když cestuje s tolika ženskýma.“

„Nevím jak vy, šoustači ovcí,“ ozval se Aslak, „ale já si říkám, co tu ještě trčíme, když je tam dole taková spousta krásných ženských.“

„Jak víš, že jsou krásný?“ zeptal se Bjarni. „Vždyť z nich vidíš jen nohy, a to ještě jen kousek.“

„Kdybys měl koule tak těžký jako já, zdály by se ti všechny ženský krásný.“

„Dobrá, vyrazíme,“ řekl Sigurd a opatrně se stáhl z vrcholu

hřebenu. Také my jsme se posunuli níž a začali jsme si nasazovat přilby a sbírat zbraně, i když jsme museli dávat pozor, abychom se neprozradili cinkáním a chřestěním zbroje. Sigurd měl na přilbě zlatý kruh a spolu s drahými zbraněmi a zbrojí to dodávalo jeho zjevu takový lesk, že vypadal jako samotný bůh války Týr.

„Jarle,“ řekl jsem tiše, když si ostatní ještě zapínali přezky a utahovali řemeny, „jestli dojde k boji, budou vědět, že jsi náš vůdce,“ ukázal jsem na zlatý kruh, který se leskl na šedém kovu přilby. „A pak se jejich lučištníci zaměří na tebe.“

Sigurd našpulil rty a poškrábal se na bradě, jako by přemýšlel. Samozřejmě jsem mu to nemusel připomínat, věděl to sám. Pak přikývl a usmál se. „V tom případě zatímco já budu odrážet jejich šípy, ty je můžeš pobít, Havrane,“ řekl, jako by to byla nejjednodušší věc na světě. Svein mě plácl po zádech, zasvítíl na mě z vousu zuby a pak jsme vyrazili za Flokim dolů temnou soutěskou, jež se místy zužovala téměř na šíři Sveinových ramen. Byla to však nejrychlejší cesta, jakou jsme se mohli dostat k mešitě. Mezi oblázky, které nám chřestily pod nohama, se vinuly drobné praménky vody a náš dech zněl v úzkém chladném prostoru jako šumění moře. Brzy jsme se však dostali na konec a oslnilo nás prudké denní světlo. Floki nás zvednutou rukou zastavil a sám se začal plížit podél zdi z bílého kamene. Pak opatrně vykoukl za roh a po chvíli dal znamení Sigurdovi, že může dojít až k němu.

Také Sigurd nejdřív vyhlédl za roh a potom se obrátil k nám. „*Svinfylkja*“ řekl a my jsme přikýkli. Bylo jasné, že se Völund chystá vyrazit proti emírovi. Potom už Sigurd zvolal povel a se zdviženým štítem a s kopím v pravé ruce vystoupil z úkrytu. Následovali ho po obou stranách Bram a Svein a za nimi Floki, Aslak a Bjarni, kteří nás chránili štíty z boku. Já jsem šel hned po nich s Pendou po pravé straně a Wiglafem po levé, takže naše formace tvořila pevný klín dřeva a oceli, kterému Norové říkají *svinfylkja*, protože má tvar kančího rypáku. Když ho tvoří víc mužů, je *svinfylkja* nejlepší způsob, jak prorazit štítovou hradbu, ale pro nás to v tu chvíli byla nejlepší obranná formace proti šípům namodralých.

Mezerami mezi hlavami ostatních jsem uviděl, že se někteří namodralí otočili a s šokovanými výrazy proti nám pozvedli zbraně a

štíty. Ale také jsem stačil zahlédnout Völunda, který měl paži ovinutou kolem tlustého emírova krku a tiskl mu k tmavé kůži čepel zakřiveného nože. Emír měl oči vyboulené jako dvě uvařená vejce a ústa široce otevřená. Ale já jsem se jeho zděšení nedivil, protože kněz jeho boha mu držel na hrdle nůž a šklebil se na něj jako sám ďábel.

„Štítý těsně u sebe, chlapi,“ zavrčel Bram. „A držte je vysoko. Lepší chytit šíp do nohy než do oka.“

Völund něco křičel na emírovy muže, zřejmě aby odhodili zbraně, ale zdálo se, že váhají, jak se zachovat. Viděli, že postupujeme přímo proti nim, takže mohli poslechnout Völunda, ale také se mohli vrhnout proti nám. Jenže ani do jednoho z toho neměli chuť. I když je vás dvakrát tolik než nepřátel, jestliže proti vám jdou pevně bez jakéhokoli názaku strachu, začne ve vás hlodat pochybnost. Sigurd však nechtěl, abychom je přinutili k boji, a tak nás zastavil. Otroci, kteří nesli emíra, stáli u vodní kaskády a civěli na nás zboceni potem, jenž vytvářel na jejich černé kůži šedavé proužky. Vedle nich seděly na příkrývkách ženy. Byly obrácené k nám, ale tváře měly ukryté pod pestrobarevnými pokrývkami hlavy.

Emír zavolal na své muže tenkým hlasem staženým úzkostí a zřejmě je vyzval, aby se vzdali, protože poslušně přikývli, opatrně odložili meče, luky a štíty na zem a se zvednutýma rukama od nich ustoupili.

„Štítovou hradbu!“ zavelel Sigurd, protože teď už jsme kančí rypák nepotřebovali. Přesto nebylo na škodu vypadat jako formace mužů připravených zabíjet, a tak jsme se seřadili štít vedle štítu a jako jeden muž jsme se pohnuli vpřed. Namodralí ustoupili, ale nespouštěli z nás oči, a jakmile jsme přešli přes jejich odložené zbraně, zastavili jsme se. Bram na ně vrčel jako šelma a Svein vrhal pohledy, které by snad samy o sobě stačily srazit muže k zemi.

„Havrane, posbírej s Pendou jejich zbraně,“ řekl Sigurd. „Ty nejlepší si vezmeme a ostatní Svein rozláme.“

„Škoda lámat dobrý čepele,“ zamumlal Bram. „Můžeme se pro ně vrátit.“

„Moudrý host ví, kdy má odejít od stolu,“ odpověděl Sigurd, aniž spustil z namodralých pohled.

„O tom nemůže Bram nic vědět, protože u něj nikdy žádnéj host

nebyl,“ řekl Bjarni.

Bram si odplivl. „Zato z tvýho domu odcházejí hosti hned. Medovina, kterou nám minulou zimu nalívala tvá žena, chutnala jako koňský chcanky.“

„Však to taky byly koňský chcanky,“ prohlásil Bjarni s naprosto vážnou tváří.

„Nech emíra mně!“ křikl Sigurd na Völunda. „A ty, Floki, zajisti, aby se nepohnuli.“

Floki přikývl, vystoupil s lukem z tisového dřeva dopředu a vyvolal Aslaka, Bjarniho a Wiglafa, aby se k němu připojili. Ti čtyři pak vytáhli z vaku šíp, nasadili ho na tětivu a postavili se tak blízko emírových strážců, že nemohli minout, a zároveň dost daleko na to, aby stačili vrhnout kopí nebo vytáhnout meč, kdyby se nepřítel odhodlal k nějakému zoufalému útoku.

Völund postrčil emíra k Sigurdovi tak prudce, že tlustý muž zakopl a natáhl se. To samozřejmě vyvolalo posměšný chechtot Norů. Jenom Sigurd se nesmál. Podal mi kopí, popošel k emírovi a pomohl mu na nohy. Dokonce mu oprášil tuniku na jeho obrovském břichu. „Takhle není možné se chovat k vůdci před jeho bojovníky,“ řekl směrem k nám. Svein hodil Völundovi stočenou Kveldulfovou drátěnou košili a ten už se soukal z bílé tuniky.

„Ty ženy nevypadají jako otrokyně,“ řekl Sigurd.

„Některý jsou emírovy ženy,“ odpověděl Völund, jakmile si přetáhl drátěnou košili přes hlavu. „A některý má jen..., jak tomu říkáte... na šoustání?“

„Správně, hochu,“ ozval se Bram. „Je vidět, že ses naučil z našeho jazyka to nejdůležitější.“

„Chceš říct, že namodralý mají víc než jednu ženu?“ zeptal se Svein a poprvé, co jsem ho znal, se zatvářil vylekaně.

„Některý mají,“ přikývl Völund, „aspoň ty bohatý určitě. A můžete si bejt jistý, že to jsou všechno krasavice,“ dodal a ukázal směrem k ženám. Závan větru donesl k mému nosu jejich vůni. Byla sladká a dřevitá a připomněla mi Gerdin prs.

„To je dobře, protože si je vezmeme,“ prohlásil Sigurd. Ostatní na něj zůstali zírat zpola užasle a zpola dychtivě jako vyhladovělý, který se těší na hostinu. Spolu s Pendou jsem vybral nejlepší meče namodralých, nebo spíš ty pokud možno rovné, a s těmi ostatními si

už poradil Svein. Stoupl na čepel, uchopil jílec oběma rukama a táhl k sobě, až se některé meče ohnuly a jiné praskly. Bram přitom kroutil hlavou, stále přesvědčený, že je věčná škoda takhle ničit dobré zbraně. Emírový muže a otroky, kteří emíra nesli, jsme nahnali do mešity jako ovce do ohrady, a i když z jejich pohledů číselna nenávisť, nikdo z nich se nepokusil o odpor. Pak jsme za nimi zajistili dveře, naplnili jsme si měchy čerstvou vodou a ukázali jsme emírovým ženám naše kopí, aby věděly, že nejlepší, co můžou udělat, je jít s námi. To jim slovy tlumočil Völund. Ten nám také řekl, že v mešitě není nic cenného. Věřili jsme mu, takže se do ní nikdo z nás ani nepodíval. Když jsme teď věděli, že je to sídlo jejich boha, usoudili jsme, že bude lepší držet se od ní dál. Napadlo mě, co asi Völund udělal s kvílivým svolavatelem k modlitbám, protože po něm nebylo ani vidu ani slechu, ale nezeptal jsem se na to. Pomocí kopí, která jsme drželi napříč před sebou, jsme strkali emíra a jeho ženy směrem k lodi, zatímco Floki, Aslak a Bjarni zůstávali vzadu, aby náš ústup jistili. Na začátku kozí stezky, jež se vinula ze strmého svahu dolů k zátoce, na nás čekal Kalf.

„Vidím dobře, nebo se mně to jen zdá!“ zvolal, když uviděl naši kořist. Dokonce mu úžas a radost potlačily škubání ve tváři, které mu zůstalo po tom, co ho v zemi Franků zasáhl šíp. „Jak vypadají?“ zeptal se Sveina. Ten jenom pokrčil širokými rameny. „Vy nevíte?“ Škubání se do Kalfovy tváře vrátilo. „A která je teda moje?“

„Můžeš si vzít tuhle,“ řekl Bram a postrčil dopředu tlustého emíra tak prudce, až pisklavým hlasem vykřikl. Přinutili jsme ho nést ukořistěné meče svázané provazem, ale byl zázrak, že je nepustil, jak se mu třásly ruce. Tvář se mu leskla potem ne z horka, ale ze strachu, pot mu kapal i z rozčuchaného vousu a plátno, které měl omotané kolem hlavy, se mu sesmeklo a odhalilo řídké prameny lesknoucích se černých vlasů. Jeho šmolkově modrou tuniku teď hyzdily tmavé skvrny od potu a já jsem si nevzpomínal, kdy jsem naposledy viděl žalostněji vypadajícího muže. I jeho boty, zřejmě ze stejného jemného plátna, jež obalovalo jeho obrovské tělo, byly rozedrané na cáry, takže z nich vykukovaly tlusté prsty i chodidla.

„Völunde, zeptej se emíra, která je jeho favoritka?“ řekl Sigurd a ukázal na ženy. Ty se teď choulily k sobě a plakaly. Předtím, než jsme opustili mešitu, ujistil Sigurd emírový muže, že jim jejich pána

v pořádku vrátíme, a protože nám nezpůsobili žádné problémy, hodlal své slovo dodržet. Völund k emírovi promluvil a z tlusťochovy tváře konečně zmizel žalostný výraz, který vystřídalo něco, co se podobalo náznaku vráceného sebevědomí. Neřekl nic, ale upíral na Völunda zlý pohled a zvednutou bradou s vousem jako by nás vyzýval, abychom si proti němu něco zkusili podniknout. Völund pokrčil rameny, a tak Sigurd vytáhl nůž, pokročil dopředu a jednou rukou chytil emíra za krk. Přiložil hrot nože k emírovi oku a řekl Völundovi, aby mu otázku zopakoval. Teď už si emír uvědomil svou situaci a ukázal na jednu z žen. Všiml jsem si, že je o něco tlustší než ostatní. Emírova favoritka vystoupila dopředu, zvedla jemné plátno, které jí zakrývalo tvář, a smutně se na emíra usmála.

Pleť měla tmavě hnědou jako kaštan a bylo vidět, že bývala hezká. Jenže teď už místo krásy nosila spíš hrdost. Přesto z ní emír nemohl spustit oči.

„Zůstane s tebou,“ rozhodl Sigurd a postrčil emíra směrem k ní. Žena se na něj vrhla a objala ho, zatímco zbývající ženy začaly žalostně kvílet. „Ty ostatní odvedte na loď,“ dodal Sigurd.

Podíval jsem se na Pendu, který na jarlův projev velkorysosti souhlasně přikývl. Nechali jsme emíra a jeho nejoblíbenější ženu tam, kde stáli, otočili jsme se a začali jsme sestupovat po kozí stezce dolů.

„Věděl jsem, že Sigurd toho tlusťocha nepustí jen tak lehce,“ řekl Bram a všichni jsme se ještě cestou k lodím smáli.

Vysadili jsme ženy na palubu *Goliáše* a dali jim jídlo, kůže a kožešiny. Sigurd pohrozil mužům Yngvarovy posádky, že je rozseká na kusy a nahází do moře rybám, jestli na ně jen sáhnou prstem. Ženy měly už opět tváře zakryté, neboť Sigurd usoudil, že takhle budou jeho muži vystaveni menšímu pokušení dostat se k nim. Olaf s tím však nesouhlasil. „Když člověk neví, co se v kotli vaří, dostane ještě větší chuť na jídlo,“ řekl. Ale Sigurd už rozhodl, a tak nám nezbylo, než si jen představovat, co se opravdu skrývá pod tenkým plátnem, chvějícím se ve větru.

Völund navrhl, abychom si počkali u mešity na bohatší muže. Tvrdil, že někteří si určitě vezmou své bohatství s sebou, než aby ho nechali na lodi. Ale Sigurd byl s naší kořistí víc než spokojený.

„Tohle je nejlepší bohatství, k jakému jsme se mohli dostat,“

prohlásil a s hlavou na stranu si prohlížel jednu z emírových žen, jako by doufal, že při vhodném úhlu pohledu zahlédne přes řídkou tkaninu její tvář. „Protože má své vlastní nohy, takže ho nemusíš pořád přenášet.“

„A taky ho můžeš šoustat,“ nadhodil Dán Beiner a několik mužů na to souhlasně přikývlo.

Pluli jsme teď na sever, i když jsme věděli, že brzy znovu otočíme příď našich lodí k severovýchodu, neboť tím směrem ležel Miklagard se svou slávou a bohatstvím, které na nás čekalo.

Po tom, co jsme opustili ostrov s mešitou, jsme museli plout bouřlivým mořem, ale přesto mnozí muži obsluhovali plachtu nebo tahali za vesla s jedním okem na *Goliášovi* a slibovali Njordovi bohaté oběti, jestli ten drahocenný náklad ušetří své zloby. Dokonce jsem zaslechl, že jeden z Norů žádal matku vln Rán, aby raději stáhla do hlubin své říše některou z dánských posádek, pokud to bude nutné. Ale posádka *Goliáše*, třebaže příliš malá na tak velkou loď, statečně bojovala s vodním živlem, držela příď proti valícím se vlnám a začínalo být jisté, že Yngvar o řízení lodi opravdu něco ví. Jakmile jsme se přiblížili k pobřeží, dostávali jsme se do velkých vzdutých vln, které *Serpenta* vysoko zvedly a vzápětí ho nechaly sklouznout po strmé hraně valící se vodní spousty dolů. Neustále nám však hrozila další nebezpečí. Vítr se často bez varování prudce měnil a moře bylo plné temných stínů, jak spolu vzájemně bojovaly proudy a vytvářely víry, které hrozily stáhnout loď do hlubin. Stěžeň *Serpenta* rozhořčeně skřípal, lana se napínala a v místech, kde se dorážejícím vlnám podařilo plaňky trupu nepatrně posunout, vnikala škvírami do lodi voda. Jormungand vrčel, vzdorný a vyzývavý jako obvykle, ale Knut stál u páky kormidla popelavě bledý a Olaf se usilovně snažil přizpůsobit loď neustále se měnícím náladám moře. Navíc nás trápil chlad; bylo mnohem chladněji, než předtím dál na jihu. Blížila se zima, a protože jen hlupák se plaví v zimě, začali jsme sledovat pevninu a pobřežní ostrovy, abychom našli nějaké opuštěné místo, kde bychom si mohli odpočinout, provést nejnnutnější opravy lodí a vůbec přečkat celou tu dobu nejhoršího počasí.

Nakonec jsme se rozhodli pro ostrov, který jsme později pojmenovali Lyngvi po ostrovu, na němž byl spoután vlk Fenrir.

Bylo to pusté, bažinaté a větry ošlehané místo a zřejmě proto také neobydlené. Ale právě tím pro nás bylo bezpečné, takže jsme se rozhodli rozbít tam tábor a po dvou dnech, kdy jsme se brodili ledovou vodou, našlo pár mužů zátoku, v níž jsme mohli zakotvit loď tak, aby nebyly z moře vidět. Prochladlí, zpola utopení a zbědovaní jsme se vrátili k lodím, s nimiž jsme se pak snažili proplout chuchvalci mlh zpátky na to místo, vedeni mihotavými plameny pochodní, které jsme nechali plát podél tuctu úzkých kanálů. A čím hlouběji jsme se dostávali, tím větší ticho na nás padalo.

Jenže *Goliáš* měl mnohem hlubší ponor než naše štíhlé válečné lodě a kousek od začátku třetího kanálu uvízl v bahně. Museli jsme ho tedy opustit jako dodělávající zvíře a doufat, že až se rozhodneme pokračovat v plavbě, stále tam ještě bude.

Západně od našeho kotviště, za bažinatými plochami s mořskými levandulemi a slanobýly, se terén přece jen trochu zvedal a půda byla porostlá vysokou vlnicí se trávou. Tam jsme se rozhodli utábořit. Zdálo se, že nad tímhle místem se neustále válí mlha hustá jako dračí zuby, ale brzy jsme přišli na to, že i když je nepříjemná, je pro nás užitečná, protože jsme se nemuseli bát rozdělovat ohně. Nebyly tam sice žádné stromy, ale všude hustě rostly keře tamaryšku, jejichž suché větve dobře hořely, a navíc nám keře poskytovaly dobrý úkryt před větrem. Ohně tedy plály dnem i nocí, neboť nikdo z nás v životě neviděl tolik vodního ptactva, které bylo snadné chytat do ok nebo střílet lukem a potom upéct, takže jsme měli břicha neustále plná voňavého masa.

A protože přicházely studené větry, věděli jsme, že brzy budeme potřebovat obojí, ohně i maso. Větry se přihnaly ze severovýchodu, fičely napříč přes duny a bažiny a řezaly nás svým chladem jako ostrý nůž. Bram a Bjarni zjistili, že směrem na východ se nachází malý ostrov hustě porostlý vysokými stromy, které však svým rozvětveným kmenem a kulovitou korunou vypadaly spíš jako obrovské keře. Z jejich jehlicovitých listů se šířila vůně koření a pryskyřice. Otec Egfrith prohlásil, že to musejí být jalovce, i když já jsem nechápal, jak to může vědět, když takové stromy nikdy neviděl. Ale ať to bylo co bylo, spoustu takových stromů jsme podřáli a z jejich kmenů sroubili hrubou palisádu na ochranu před větrem, k níž

jsme potom začali z rákosí a spletených větví přistavovat kostry přístřešků, které jsme potáhli kůžemi a uvnitř vyložili tlustými kožešinami. Přesto jsme mrzli, i když jsme se shodovali, že na moři, kde není možné rozdělávat ohně na vaření a na sušení oděvů, bychom strádali ještě víc.

Emírovy ženy však snášely nepohodlí a zimu mnohem hůř, protože na nic takového nebyly zvyklé. Völund řekl, že žily v emírově paláci a jen zřídkakdy se z něj dostávaly ven. Také se tam každý den koupaly v teplé vodě a pak byly k dispozici emírovým chlípným touhám. Teď už Sigurd dovolil mužům, aby k nim šli. Čekal, až se kolem ohňů ozvou první řeči o tom, kde je všechna ta sláva a bohatství, které jim slíbil. Původně jsem myslel, že Sigurd chce ženy co nejdřív prodat, neboť by za ně jistě dostal velké peníze, ale později jsem usoudil, že pro ně má lepší využití. Protože reptání mezi muži ustalo zároveň s tím, jak začali s ženami obcovat. A opravdu byly krásné. Zprvu se choulily k sobě, naříkaly a snažily se bránit, ale po nějaké době se zřejmě smířily se svým osudem. Některé dokonce začaly vyhledávat ochranu určitých mužů a ti jim ji poskytovali. Brzy si jedna oblíbila Sveina a od té doby se k ní nesměl nikdo jiný přiblížit. Sigurd si zase vybral krasavici s plnými rty a žádný z nás se proti tomu neodvážil nic namítat. A pak tu byla Amina. Všiml jsem si, že mě pozoruje, a nejdřív jsem si myslel, že ji zaujalo mé krvavé oko. Ale jednou, když jsem si s prsty promodralými zimou budoval vlastní úkryt, se na mě usmála, třebaže se pod medvědí kožešinou chvěla jako osika. Také já jsem se na ni usmál, i když možná jen proto, že kolem ní čmuchar jako chlípny pes Dán Byrnjolf, z jehož dechu se dělalo zle i mně. Ale pak už jsem se ocitl v moci Amininých očí ve tvaru mátových listů, v nichž se mísily šedé a zlatavé odstíny. Když jsem svůj úkryt dokončil, jednoduše přišla, vlezla dovnitř a od té chvíle byla moje.

Zprvu jsem uvažoval, co si o tom myslí Cynethryth, ale ke svému zklamání jsem brzy zjistil, že si o tom nemyslí vůbec nic a že je jí to jedno. Také s žádnou emírovou ženou nenavázala vztah, jak Penda předpokládal. Místo toho byla pořád pryč někde v bažinách, lovila a učila se od Asgota starým způsobům. Dokonce ani otec Egfrith se v ní nedokázal vynat.

Týdny ubíhaly a nakonec jsme začali mít dost těch věčných

ptáků, zvlášť když se někteří z Dánů vraceli z lovu a mluvili o tom, že viděli v bahně kančí stezky. Začali jsme tedy kopat v měkké půdě pasti na kance. Vykopali jsme velkou jámu, jejíž dno jsme vystlali větvemi tamaryšku, abychom o žádné chycené zvíře nepřišli, protože do jámy rychle prosakovala voda. Pak jsme přes vrch jámy položili tenké větve a na ně nakladli dlouhou trávu, abychom past zamaskovali. A v takové jámě chytila Cynethryth vlka. Jednu zvlášť chladnou noc jsme mezi neustávajícím kvákáním a skřehotáním žab zaslechli vlčí vytlí. Ještě dlouho potom, co jsme šelmu chytili, jsem netušil, že Cynethryth a godi dali do své pasti jako návnadu čerstvé maso. Vlk neodolal, skončil v Asgotově jámě a už v ní zůstal. Cynethryth s godim ho pak každé dva nebo tři dny krmili, až jeho zuřivost opadla a prohnané vlčí oči začaly zkoumat jiné způsoby, jak přežít. Byl to velký samec s tesáky, které by dokázaly utrhnout muži ruku. My ostatní jsme chodili k jámě, abychom si zvíře prohlédli, a někteří si mumlali, že to nepřinese nic dobrého chytit takovou šelmu a nechávat ji naživu. Vždyť nám bylo všem známo, že i bohové se dívali s hrůzou, jak vlk Fenrir roste a s tím jak roste i jeho zášť k nim. A stejně tak jsme věděli, že až nastane Ragnarök a všechny nás zastihne zkáza bohů, zabije vlk Fenrir samotného Odina.

Nakonec se však vlk na našem vlastním Lyngvi stal skoro tak krotkým jako pes, aspoň pokud byla nablízku Cynethryth. Pořád sice na nás ostatní vrčel a cenil děsivé tesáky, jako by nám chtěl připomenout, že je zabiják a měli bychom se před ním mít na pozoru, ale většinou chodil se svěšeným ocasem a s vyplazeným jazykem za Cynethryth. Dala mu jméno Sköll po vlkovi, který pronásledoval po obloze slunce, a mně se zdálo, že Sigurd to vše považuje za dobré znamení, protože jeho válečným znakem byl vlk.

„Hrozně se změnila,“ řekl jednou ráno Penda, když přikládal na hlavní táborový oheň, který jsme zřídkakdy, pokud vůbec, nechávali vyhasnout. „Už v ní vůbec nevidím tu Cynethryth, jakou jsem znal dřív. Je to ztracená duše,“ dodal a zakroutil hlavou. Měli jsme oheň v jámě, abychom ho uchránili před prudkými větry, a za ním jsme mezi dva šikmé kůly zaražené do země navršili hromadu větví. Tahle hráz způsobovala, že se teplo vracelo zpátky k nám, takže muži vydrželi před jámou s ohněm stát celé hodiny, držet ruce natažené k sálajícímu teplu a rozmlouvat o všem možném. Völund se od ohně

skoro nevzdaloval. Nebyl na zimu zvyklý a přes všechny své svaly se třásl chladem, až jsem měl někdy strach, že mu z neustálého cvakání vypadnou zuby a ztratí se v bahně.

Ženy měly svůj vlastní oheň a taky si ho samy udržovaly, i když se často některá z nich objevila u našeho ohně.

„Ten starej kozel jí otrávil mysl,“ pokračoval Penda v mudrování a já jsem věděl, že mluví o Cynethryth a o Asgotovi. Nad našimi hlavami kroužil na šedé obloze jakýsi dravý pták, občas zamával mocnými křídly a já jsem si vzpomněl, jak jsem říkával, že Cynethryth je můj sokol. Zíral jsem do plamenů a snažil jsem se ztratit v jejich věčně hladovém tanci. „Miloval jsem ji, Pendo,“ řekl jsem po chvíli mlčení. Měl jsem oči suché od tepla, i když jsem stále cítil, že se mi do zad zakusují ledové zuby větru.

„Já vím, chlapče, já vím,“ pokýval Penda hlavou, aniž se na mě podíval.

DEVÁTÁ KAPITOLA

JEDNO RÁNO JSME SE PROBUDILI do dne, v němž věčný severozápadní vítr konečně ustal. Věděli jsme, že na nás nezapomněl a vrátí se, protože byla stále zima, ale v bezvětrí nám bylo teplo, skoro jako by už nastalo jaro. Někteří muži dostali nápad, že bychom toho měli využít a vydat se na lov. Ale ne kopat jámy nebo klást pasti, ale opravdu lovit luky a kopími. Předtím se nám sice podařilo chytit do jámy dva kance, ale není nad to vyhnat zvíře z křoví a zabít ho dobře mířeným šípem nebo ranou kopí. A tak se Sigurd rozhodl uspořádat soutěž. Našlo se sice pár těch, kteří dali přednost posedávání u ohně, pospávání nebo obcování se ženami, ale my, co jsme přijali Sigurdovu výzvu, jsme se rozdělili do čtyř skupin po pěti mužích a vyrazili jsme na lov. Sigurd prohlásil, že skupina, která se vrátí první s uloveným dospělým kňourem, vyhraje tolik stříbra, kolik bude vážit kňourova hlava. Tím bylo zaručeno, že se nikdo z nás nespokojí s nějakým malým kusem. Pět mužů však někdy nemusí při lovu dospělého kance stačit, neboť zdivočelé zvíře může člověku přelámat nohy nebo mu vrazit kly do břicha, ani se nenaděje. A tak jsme v naší skupině potřebovali každého muže a každou zbraň, a to byla smůla, protože právě my jsme se museli vláčet s otcem Egfrithem.

„Vždycky jsem se chtěl zúčastnit lovu na kance,“ prohlásil, zatímco si dýchal na ruce a mnul si je. „Jednou před lety jsem se na něj vypravil s Maugerem a ealdormanem. Ale netvrdím, že jsem jim s tím nějak pomohl, protože jakmile jsme se dostali blízko k místu, kde se váleli v bahně, Ealdred mě donutil vylézt na strom.“ Rozesmál jsem se a Egfrith upadl do rozpaků. „Pak odešli do lesa a já jsem zůstal trčet na stromě jako chudák Zacheus.“

„Jestli chceš jít s námi, budeš potřebovat tohle,“ řekl jsem a vrazil jsem mu do ruky kopí. Zbývající tři v mé skupině, Penda, Bjarni a Wiglaf, měli z toho, že s námi půjde mnich, spíš zábavu, než by si s tím dělali starost. Všichni jsme se tedy zabalili do kožešin, vzali kopí

a dlouhé nože a celí dychtiví jsme se chystali vyrazit. I Sigurd se usmíval vzrušením jako malý kluk, když si splétal zlaté vlasy vzadu do copu. Floki vedle něho si ostříl nůž a zřejmě nepochyboval, že jím brzy dorazí kňoura skoleného kopím.

„Jestli zabijeme víc než jednoho kance, připadne stříbro tomu, kdo ulovil většího,“ zvolal Sigurd.

„To už můžeš to stříbro dát rovnou mně, Sigurde, a bude to,“ odpověděl Bram. „Ty mladý štěňata nechytanou ani trojnožku, kdyby na ní seděli.“

„Udržuj pořádněj oheň, protože můj kňour se už těší na to, jak ho budem opíkat,“ řekl Beiner Olafovi, který prohlásil, že už je moc starý na to, aby se honil bažinami.

Vyrazili jsme močálovitou půdou k severu a plašili lysky, které před námi s kejháním vystřelovaly z rákosí. S Pendou jsem se shodl, že čím dál půjdeme, tím větší šanci budeme mít, a tak jsme byli připraveni na dlouhou cestu. Původně jsme chtěli vyjít na západ, ale tam zamířila těsně před námi Bramova skupinka, a tak pro nás zbyl sever. Občas nad námi přeletěla velká volavka a pobouřeně mávala bílými křídly. Jindy bychom po ní aspoň vrhli kopí, ale dnes jsme každou zbraň potřebovali na kance a v bažinách vždýcky hrozí nebezpečí, že už se člověk s vrženým kopím neshledá.

„To je skvělé,“ liboval si Egfrith a bodal kopím do křoví, které jsme míjeli. Zvedl si lem kutny, jako by nám chtěl ukázat bosé nohy obalené blátem. Pořád bylo chladno, ale otec Egfrith byl tvrdá povaha a k mé rozmrzelosti se vyrovnával se vším nepohodlím víc než dobře. „Budu připravený, Havrane,“ dodal. „Můžeš se na mě spolehnout.“

„Jestli budeš pořád mlít jazykem, mnichu, všechno, co má nohy, před námi uteče,“ odsekl jsem. Už jsem chápal, proč mu Ealdred pomčil, aby vylezl na strom.

„Máš pravdu, chlapče, naprostou pravdu,“ řekl a semkl rty, jako by si mé napomenutí vzal k srdci. „Budu tichý jako myška a trpělivý jako Job. Budu...“

„Egfrith!“ zasyčel jsem vztekle. Přikývl, dal si prst na ústa a já jsem si všiml, že se Penda s Wiglafem na sebe podívali a ušklíbli se.

„A co teď?“ zeptal se Wiglaf o chvíli později. Položil si kopí napříč přes ramena, pověsil si na něj ruce a pohlédl na mě. „Doufám,

že po mně nebudeš chtít, abych do té vody vlezl.“

„Ani já teď nemám chuť si zaplavat,“ přidal se Penda.

Nikdo z nás se předtím tak daleko neodvážil a teď jsme tedy zírali na něco, co už nebyla bažina, ale spíš jezero. Zřejmě mělké, ale přece jen jezero.

„Obejdeme to,“ řekl jsem. „Nemůže to být daleko.“

Jenže ono to vypadalo, že to daleko je. Bjarni uviděl něco na šedivé obloze a ukázal na to. Dva skalní orli útočili na mořského orla s bílým ocasem. Střídavě se na něj vrhali a chňapali po něm svými spáry. Pomyslel jsem si, že Asgot by v tom poznal nějaký skrytý význam.

„Nebo se přes to můžeme přebrodit,“ navrhl Penda a ukázal na šedou vodní hladinu zčeřenou větrem, po níž plulo hejno černých bahenních slípek.

„Já jsem dobrý plavec,“ ozval se Egfrith hrdě a ukázal vpravo od nás, kde asi ve vzdálenosti, kam by člověk dohodil kopím, vyčníval z vody kmen starého stromu. A pak jsem těch kmenů uviděl víc a uvědomil jsem si, že jsem si jich dřív nevšiml proto, že se ztrácely na pozadí trsů rákosí daleko za nimi na obzoru. Některé nesahaly výš než ke kolenům, ale teď už jsem nepochyboval, že tu kdysi vedla zvýšená cesta, po níž se dalo bažinaté jezírko přejít.

Takže tu chodili lidé, i když někdy dávno, neboť se zdálo, že cesta je pod vodou už celé roky. Dalo se předpokládat, že je měkká jako bahno a budeme se na ní bořit, ale ti, co ji stavěli, ji jistě vedli buď po přirozeném zvýšeném prahu, nebo ten práh sami navršili. V každém případě nám umožnila překonat jezírko tak, že jsme se museli brodit jen na některých místech.

Přešli jsme spoustu tůňek a úzkých písčín, na nichž tisíce rybáků naplňovalo svět svým krátkým ostrým skřehotáním. Později začala být půda pevnější, bažina přecházela v louky s vysokou ostrou trávou a vřesem a po poledni jsme se dostali do lesa tvořeného keřovitými stromy, které později vystřídaly vyšší stromy jehličnaté a místy i ovocné.

„Tady by byl lepší tábor,“ poznamenal Wiglaf a začichal vzduch, v němž bylo cítit ostrý pach lišek.

„Ale byl by daleko od lodí,“ řekl jsem a připomněl jsem si hrozný transport *Serpenta* a *Fjord-Elka* ve Frankii, kdy jsme obě lodi vlekli

dlouhou cestu po souši tak, že jsme je valili po kulech. „Ale vsadím se, že tady narazíme na kance,“ dodal jsem.

„Tady je toho víc než jen kanci,“ ozval se Egfrith a ukázal kopím na shluk holých jabloní, který připomínal sad. A vedle se ve větru vlnilo políčko ozimého ječmene.

„Podívejte, tam!“ zvolal vzrušeně Bjarni, protože zaječmenným polem byla vidět palisáda, nad níž vykukoval shluk doškových střech.

„To jsou křesťané!“ dodal Egfrith a pokřižoval se, neboť i když se domky zdály roztroušené, nejvyšší střecha byla orientovaná ve směru východ-západ a z toho Egfrith usoudil, že to zřejmě bude kostel.

„Takže už nejsme na území namodralých?“ zeptal jsem se.

„Já myslím, že jsme zpátky na území říše císaře Charlemagne,“ řekl Egfrith.

„Ve Frankii?“ vyhrkl užasle Penda.

„Ano, ale v jižní Frankii,“ mínil Egfrith. „Ale já bych se toho nehrozil, Pendo. Charlemagnova říše je obrovská a podle mě jsme tady v naprostém bezpečí.“ Egfrith se hned vydal k vesnici a Bjarni vykročil za ním.

„Počkej, Bjarni,“ zastavil jsem ho. „Jestli jsou to křesťani, bylo by nejlepší otočit se a vrátit se zpátky.“

Bjarni mávl rukou a šel dál. „Penda a Wiglaf jsou taky křesťani, navíc máme s sebou kněze Bílýho Krista,“ řekl a teprve teď se otočil. „Pojďme, Havrane. Co se nám může stát?“

Vykročil jsem tedy za ním.

„To chcete jít až tam?“ zavolal za námi Wiglaf. Ohlédl jsem se a viděl jsem, že Penda pokrčil rameny a taky se vydal za mnou.

„Samozřejmě že půjdem až tam,“ odpověděl Penda Wiglafovi. „Jestli budem mít štěstí, možná nám prodají zatraceně velkýho kance.“

Vesnice byla mnohem menší, než jsme si mysleli. Člověk ji mohl obejít dřív, než by se v kotlíku uvařila voda. Kromě nízké a nepřítliš pevné palisády neměla žádnou jinou obranu. Hlavní brána byla otevřená dokořán, a když jsme k ní přišli, otec Egfrith zavolal, aby nás ohlásil. Nikdo se však neozval ani neobjevil, a tak jsme vešli dovnitř s připravenými kopími pro případ, že by šlo o léčku. Stále

jsme však nikoho neviděli a nebýt tří starých psů a dvou bílých poníků, kteří okusovali okraj doškové střechy jedné chýše, vypadala by vesnice jako opuštěná, třebaže na zahrádkách rostly v úhledných řádcích tymián a další byliny. Z jedné malé chýše stoupal nasládlý kouř, a když Bjarni nakoukl dovnitř, uviděl, že se tam udí maso. V kádi vedle vchodu se zase v klubku svíjeli úhoři a v jiné chýši jsme našli máslo, sýr a putýnku soli. Pořád jsme však nenarazili na jediného obyvatele.

„Nejspíš všichni utekli, jakmile uviděli tebe,“ řekl jsem Pendovi, protože tvář wessexského bojovníka s děsivou jizvou, která se mu táhla od spánku k bradě, by nahnala strach i vzteklému psu.

„Co to tu může žít za lidi, že nás takhle nechají špacírovat po vesnici?“ kroutil hlavou Penda s hroudou sýra v ruce, z níž si už stačil ukousnout pořádné sousto.

„Vypadá to, že tu nejsou žádní muži, takže to nejspíš bude konvent,“ mínil Egrith.

Penda se rozhlédl a přikývl, protože náhle, stejně jako my zbývající, pochopil. Byla to zvláštní vesnice, odlehlá od světa, a přesto spořádaná a upravená. Bylo vidět, že její obyvatelé jsou pracovití, ale na druhou stranu tu chyběla spousta věcí, které by ve vesnici člověk očekával, jako třeba kovárna nebo jiná řemeslnická dílna. Neměli jsme tušení, kam ženy oddané Kristu zmizely, ale nepochybovali jsme, že nás odněkud pozorují. Vzpomněl jsem si na abatyši Bertu a zachvěl jsem se.

„Docela rád bych se pomodlil, když už jsme tady,“ obrátil se Wiglaf na otce Egritha, jako by ho žádal o souhlas.

Mnich si chvíli třel čerstvě oholenou tonzuru a zdálo se, že váhá. „Ano, jistě,“ řekl pak. „Předpokládám, že by proti tomu zbožné sestry nic nenamítaly. Ale myslím, že bychom se tady neměli dlouho zdržovat. Vyuřili jsme je v jejich duchovním zasvěcení, a to by jim mohlo v očích Boha uškodit. A co ty, Pendo, ty se s námi nechceš pomodlit?“

Penda nejdřív pohlédl na mě a pak pokrčil rameny. „Zdá se, že je to dobrý místo k tomu, aby tady člověk hledal požehnání Pána,“ řekl. „Zvlášť ten, co žije celou dobu mezi pohany.“

„Zcela správně, Pendo, zcela správně,“ pokýval hlavou Egrith, ukázal prstem na oblohu a potom zamířil s oběma wessexskými muži

ke kostelu. Ušklíbl jsem se a pomalu jsem vykročil za nimi.

Byla to prostá stavba s dřevěnou kostrou, s postranními kaplemi podél hlavní lodi a s hrubě stlučeným oltářem na východním konci. Na něm stál na vyšívané oltářní pokrývce velký dřevěný kříž s Kristem a vedle něj blikalo do těžké temnoty několik lojových svící. V zatuchlém vzduchu byly stále cítit pachy neznámých lidí, a náhle jsem měl pocit, jako bych se nacházel někde daleko od vnějšího světa. Člověka to nutilo být tiše a zřejmě proto jsem promluvil.

„Možná to takhle nějak vypadá v posmrtném životě,“ poznamenal jsem k Bjarnimu norsky. Nic na to neřekl, jenom podmračeně pokrčil rameny. Bylo zřejmé, že lidé, kteří tu žijí, jsou chudí a nemají nic, co by stálo za to jim vzít. A to bylo jen dobře, protože jsem si nebyl jistý, jak by se Penda a Wiglaf zachovali, kdyby tady chtěl Bjarni loupit.

„Tenhle kříž by Tufiho ke krabům nestáhl,“ ukázal Bjarni na oltář a hned se dotkl jílce meče, aby od sebe odvrátil smůlu, která stála Dána život.

„Neměl ho brát, a byl by ještě s námi,“ odpověděl jsem. Zahlédl jsem, že po podlaze přeběhly dvě myši. Jedna zmizela, ale druhá se zastavila, jako by čekala, co se bude dít dál.

„Už bychom měli jít,“ řekl otec Egfrith. Nejistě se podíval na mě a pak na oba wessexské bojovníky.

„Ještě jsem neskončil, otče,“ ozval se Wiglaf.

„Už jsme tu rušili dost dlouho, Wiglafe,“ řekl Egfrith nervózně. „Musíme odejít, aby se sestry mohly vrátit k modlitbám. Ty ubohé duše jsou někde v lese celé vyděšené a čekají, až odejdeme.“

Wiglaf pohlédl na Pendu. Ten se zatvářil, jako by mu to bylo jedno, a tak jsme vyšli z kostela a chvíli mžourali v denním světle.

„Co tak vzít s sebou pár koz?“ nadhodil Bjarni. „A taky sýr.“ Na druhé straně kostela jsme našli tři kozy a opodál stála díže do poloviny plná mléka. Toho jsme se jeden po druhém pořádně napili, i když Egfrith to odmítl s tím, že takové mléko je poznamenané hříchem zlodějství. Penda na to namítl, že krást je lidská přirozenost, na kterou by si měl zvyknout, ale mnich už byl podivně neklidný a chtěl, abychom odešli co nejdříve.

„Ale koza není kanec, Bjarni,“ řekl jsem, když jsem si utřel hřbetem ruky ústa. Mléko bylo husté a stále ještě teplé. „To by nám

neprošlo. Bram by na to první upozornil.“

„Ale to by mu nebránilo, aby pak pil mlíko za dva,“ řekl Bjarni a významně zvedl obočí.

„To chceš vzít ubohým sestrám těch pár zvířat, která je živí?“ vyjel Egfrith vyčítavým tónem na Bjarniho. Uvědomil jsem si, že ten mužiček s lasiččím obličejem už stačil pochytit z norštiny víc, než jsem si myslel. „O tom nechci nic slyšet! Musíme odejít, Havrane, než Pán usoudí, že zasloužíme potrestat,“ naléhal znovu a obrátil se ke mně. „A nepochybuji, že to udělá, jestli budeme dál zkoušet jeho trpělivost.“

Penda mu položil ruku na rameno. „Ještě pořád se, otče, snažíš vnést do duše toho rudookýho syna trolla světlo?“ řekl a krátce na mě mrkl. „To už rovnou můžeš přemlouvat vodu, aby nebyla mokrá.“

Egfrith se na mě podíval přimhouřenýma očima. „*Gutta cavat lapidem non vi sed saepe cadendo*,“ řekl a hned mi tu hařmatilku přeložil. „Kapka vyhloubí v kameni důlek ne silou, ale tím, že padá často. Jak jste už poznali, jsem trpělivý a ještě jsem Havrana nezatratil.“

„Takže pořád máš v hlavě piliny místo mozku,“ řekl jsem a obrátil jsem se k odchodu.

„Tak co, odvedem ty kozy?“ zavolal za mnou Bjarni.

„To je chceš vláčet celou tu dálku přes bažiny?“ odpověděl jsem.

A tak jsme odešli s prázdnou.

Došli jsme příliš daleko, takže jsme se pátrání po stopách kanců věnovali jen krátce, protože jsme nechtěli, aby nás v bažinách zastihla noc. Už tak jsme těžko hledali cestu zpátky a ve tmě by to bylo zhora nemožné. Také jsme všichni cítili strach z toho, jací cizí duchové mohou v odlehlých mokřinách v temnotě bloudit, i když se o tom ani jeden z nás nezmínil. Smířili jsme se tedy s tím, že Sigurdovu cenu nezískáme, ale na druhou stranu jsme se vraceli se zajímavou novinou.

Zprvu nás Sigurd a ostatní poslouchali dychtivě a oči se jim leskly jako rybí šupiny, když jsme jim líčili, že jsme na severu ostrova narazili na kostel křesťanského boha. Ale jakmile Bjarni řekl, že vesnice, kterou jsme objevili, je chudší než nejubožejší usedlost u něj doma, lesk jejich očí pohasl. „Můj strýc měl pajdavou nohu,

takže se nikdy nikam za bohatstvím nevypravil,“ dodal Bjarni.

„To je pravda, starej Tjorvi chodil jako jednoonohá kachna,“ poznamenal Olaf a rozesmál se. A ti, co Tjorviho znali, se smáli s ním, i když pak se k nim přidali všichni.

„Jo, to máš pravdu,“ souhlasil Bjarni, „byl chudej jako kostelní myš. Ale i u něj by se našlo víc, co by stálo za to vzít. Proto ho jednou v létě navštívil ten mizera Hogni Ketillson se svými syny a odnesl si od něj dvě plný truhly. A co mohl můj strýc dělat?“

„Slyšel jsem, že se za nima i tak pokoušel pajdat,“ řekl Svein. Dokonce vstal a za řehotu všech Tjorviho pajdání předvedl. „Jenže pak zakopl zdravou nohou o kámen a potom už pajdal na obě nohy.“

Olaf se smál tak, že se musel opřít o Sigurda. „Od té doby chodil starej Tjorvi pořád jen do kruhu,“ dodal.

„Aspoň se neztratil,“ poznamenal kdosi ledabyle a všichni se znovu rozchechtali.

„Takže nedošlo k boji?“ zeptal se Sigurd vážně, když se smích konečně uklidnil. „Nikoho jste nezabili?“

„Nikdo tam nebyl, jarle,“ odpověděl jsem. „Kristovy nevěsty zřejmě utekly do lesa. A taky jsme tam nic nevzali.“ Věděl jsem, proč se Sigurd ptá, jestli tam nedošlo k nějakému konfliktu. Nechtěl, aby se krajem šířila zvěst o nájezdnících a dorazila až k válečným vůdcům, kteří by se mohli cítit dost silní na to, aby nás přišli ztrestat.

„Dobře, že jsme ty kozy nevzali,“ zašeptal mi po straně Bjarni do ucha. Přikývl jsem. A pak jsme na opuštěnou vesnici Kristových nevěst zapomněli, protože se vrátil Bram s Knutem, Bothvarem, Hasteinem a Baldredem a na silné větvi nesli za nohy pověšeného kance, z něhož ještě kapala krev. Byl to snad největší kňour, jakého jsem kdy viděl.

Ten večer jsme jedli jako králové. Také Flokiho skupina se vrátila s kancem, který zaútočil na Ingolfa. Chudák Ingolf se vrhl do trnitého houští, ale přes všechny krvavé škrábance se teď usmíval od ucha k uchu, protože zatímco šel kanec po něm, Floki a ostatní ho kopími dobili. Také to byl pěkně velký kus, ale všichni se shodli, že Bramův je větší, a tak Sigurdovo stříbro připadlo Bramově skupině. Rolfovi Dánové se zase ukázali jako dobří střelci z luku a vrátili se se čtyřmi zajíci. Měli jsme tedy hostinu, která nám dala zapomenout na strádání v chladu a vlhku tohoto nehostinného místa.

S plnými břichy jsme pak odvedli ženy do jejich úkrytů, nebo taky do svých, a začali jsme se připravovat na noc. Znovu se zvedl vítr ze severu. Amina už na mě čekala a já jsem věděl, že je pod kožešinami nahá. Právě jsem se chystal vlézt za ní, když mě zvenčí někdo zatahal za plášť.

„Jdi k čertu, Egfrithe!“ zavrčel jsem, protože jsem neměl nejmenší chuť na cokoliv, co by mě zdržovalo od tepla a rozkoší, na které jsem se už těšil.

„Je to důležité!“ zasyčel mnich.

„Zůstaň vzhůru, Amino, než se vrátím,“ řekl jsem, i když jsem věděl, že z toho nerozumí jedinému slovu. Znovu jsem se tedy vysoukal ven, ale při vidině, že jsem už mohl ležet mezi teplými ženskými stehny, jsem posílal Egfritha do horoucích pekel. „Co chceš?“ vyštěkl jsem popuzeně.

Za Egfrithem bylo vidět žhnoucí uhlíky skomírajícího ohně, z nichž občas vylétly jiskry. Některé hned uhasly, ale jiné vylétly vysoko do tmy a teprve tam se ztratily. Tvář mnicha byla zastíněná, ale jeho tonzura se leskla a bělmo očí mu ve tmě znepokojeně svítilo.

„Zaslechl jsem, co si muži šuškaají,“ řekl. „Není těžké ten váš jazyk pochytit,“ dodal na vysvětlenou, když viděl můj překvapený výraz. „Halfdan, Gunnar a někteří z Dánů se chtějí zítra vypravit na sever.“

„No a?“ nechápal jsem.

„Chtějí jít do toho konventu, Havrane. Přece víš, jak to může dopadnout.“

„A co to má společného se mnou?“ zeptal jsem se. „Anebo s tebou, když na to přijde.“

„Musíš jim v tom zabránit,“ řekl. „Jako dobrý sluha Boží se nemůžu tvářit, že mě to nezajímá, a nic proti tomu nepodniknout. Řekni Halfdanovi a těm dalším, aby tam nechodili.“

„A proč bych to měl dělat, mnichu? Já nejsem jejich jarl.“

Pořád jsem se nemohl zbavit myšlenky na to, že jen pár kroků ode mě leží Amina. Tak teplá, tak vzrušující! „Navíc tam Kristovy nevěsty nebyly. Uviděly nás, jak přicházíme, a utekly.“ *Příště to budeme muset udělat jinak*, pomyslel jsem si. „A stejně tak utečou i před Halfdanem a Dány, dřív než se dostanou na dostřel lukem.“

Na nějakou dobu bělmo jeho očí zmizelo.

„To je právě ono, Havrane,“ řekl, když zase oči otevřel. „Nebyly ukryté v lese.“ Chvilí jsem vzpomínal, co jsme ve vesnici viděli, a uvažoval, jak to mnich myslí. „Víc říct nemůžu,“ dodal.

„Bud’to vyklopíš všechno, co víš, anebo zalezu zpátky a za chvíli uslyšíš, jak chrápu,“ ukázal jsem hlavou ke svému přístřešku, i když chrápání zrovna nebylo to, nač jsem myslel.

„Nemůžu, Havrane. Jako že je Bůh nade mnou, nemůžu to říct.“

Otočil jsem se k němu zády, ale než jsem stačil zmizet, chytil mě za rameno. V tichu zapraskalo hořící poleno.

„Byly v kostele,“ zašeptal.

„Pod podlahou, co?“ vyhrkl jsem.

„Pssst!“ sykl. Vzpomněl jsem si na myš, která přeběhla v kostele po podlaze na místě, kde nebyly poházené sítiny. Nemohly být, protože se tam shrnuly, když někdo odklopil poklop vstupu do podzemí.

„Takže Kristovy nevěsty byly ukryté pod podlahou, a proto jsi nechtěl dovolit Wiglafovi, aby dokončil modlení,“ řekl jsem.

„Ano. Když jsem poznal, že ubohé sestry jsou jen pár kroků od nás, nebo spíš pod námi, musel jsem vás dostat ven, abyste na to nepřišli i vy. Myslel jsem, že sis toho místa na podlaze všiml taky, Havrane, ale zřejmě jsi stejně natvrdlý jako ostatní, za což v tomto případě děkuju Bohu.“

„Wiglaf ani Penda by jim neublížili,“ řekl jsem, aniž jsem reagoval na jeho pohrdlivou poznámku.

„A co Bjarni? Nebo ty, Havrane? Ty bys je taky nechal být?“ Vzpomněl jsem si, jak jsem vzal abatyši Bertu pěstí, až kecla na svůj obrovský zadek. „Mužům vládne hněv a chlípnost,“ pokračoval Egfrith. „Musel sis všimnout, jak jim svítily oči, když jsi říkal Sigurdovi, že tam na severu žijí řádové sestry.“ Odmlčel se a zakroutil hlavou. „Chlípnost člověka je jedním z jeho největších hříchů.“

„To si můžeš říkat, až se budeš dnes v noci tetelit zimou sám,“ prohlásil jsem a znovu jsem se v myšlenkách vrátil k Amině.

„Poslechni mě, Havrane,“ začal znovu ještě úpěnlivěji. „Zkus přesvědčit Halfdana a Gunara, aby tam nechodili. Řekni jim, že tě před tím varovali vaši bohové.“

„Takže chceš, aby ti pomáhali naši bohové?“ zeptal jsem se a

skoro jsem se tomu musel zasmát.

„Řekni jim, že by tam mohli hlídkovat frančtí bojovníci. Nebo jim namluv cokoli jiného, co tě napadne. Jenom jim zabraň, aby do toho konventu šli. Udělej to pro mě, Havrane, když ne pro svou duši. Nezapomenu ti to. Budu se o to víc modlit za spásu tvé...“ Nedopověděl, protože z vedlejšího úkrytu vykoukla Hedinova protáhlá tvář a vzápětí vylezl Hedin celý, aby si ulevil. Egfrith se ke mně naklonil, až jsem ucítil na tváři jeho dech. „Věřím, že ti bude Kristus vděčný za to, že zachráníš jeho dcery,“ zašeptal.

„Dobrá, udělám co budu moct,“ zabručel jsem. Ne proto, že mě o to požádal Egfrith, ale že jsem stále nedokázal, jakkoli jsem se snažil, zapomenout na tu černovlasou dívku v Caer Dyffrynu a na to, co jsem jí udělal. „Ale ne teď, promluvím s nimi ráno. To bude menší šance, že mě pošlou jebat bradatýho kozla.“ Egfrith přikývl, zřejmě pro tuto chvíli uklidněný. „A teď už mě nech na pokoji, nebo mi Amina vychladne,“ řekl jsem.

Odhrnul jsem kůži u vchodu a vlezl jsem dovnitř. A pak jsem tiše zaklel. Protože Amina už spala.

DESÁTÁ KAPITOLA

SPAL JSEM ŠPATNĚ a probudil jsem se brzy. V noci mě trápily zlé sny, z nichž jsem si nic nepamatoval, i když mě stále držely a nemohl jsem z jejich temné, studené bažiny vybřednout, ani když nad východním obzorem vyšlo mlhavé slunce. Také uprostřed noci jsem se probudil a chvíli jsem si zmateně myslel, že vedle mě oddychuje Cynethryth, ne Amina. Možná proto jsem se rozhodl za úsvitu Cynethryth vyhledat v naději, že se mi podaří zastihnout v ní onu dřívější dívku, kterou jsem znával.

Teplo od ohně ještě ani nestačilo proniknout kůží a svaly, aby mi zahrálo zkřehlé kosti, když se objevil Egfrith, na jehož tváři se ježilo strniště počínajícího vousu.

„Neboj se, nezapomněl jsem,“ ubezpečoval jsem ho, třebaže to byla lež.

„Neměl jsem strach, že zapomeneš,“ odpověděl, i když i to byla lež, protože jinak by na mě nečekal jako pes u králičí nory.

Kolem už panoval ruch, protože celý tábor vstával a odevšad se ozývalo zívání, pšoukání, chrchlání a plivání.

„Ale měl bys to udělat hned teď, než se nepozorovaně vytratí.“

„Ano, jenže nejdřív si potřebuju promluvit s Cynethryth,“ odbyl jsem ho. Egfrith musel vědět, že se mnou nepohne, anebo jsem v něm vzbudil zvědavost, co jí chci, protože zvedl obočí a gestem mě vyzval, abych tedy šel.

Cynethryth si postavila přístěnek na východním konci tábora hned vedle Asgotova přístřešku, který se dal snadno poznat podle zvířecích lebek zavěšených na provázcích po obou stranách vchodu. Ty největší byly liščí a jezevčí, ale viděl jsem tam i lebký zajíce, lasice a krysy s žlutými tesáky. Naopak ty nejmenší byly ptačí, většinou vraní a krkavčí. Godi je měl zavěšené za prázdné oční důlky a vypadaly jako velké bílé hroty šípů.

Vlka Skölla jsem nikde neviděl a to byla první známka toho, že Cynethryth je už pryč.

„Kde je?“ zeptal jsem se Bothvara, který seděl na své truhlici a vyřezával z kousku kosti háček na ryby.

„Já myslel, Havrane, že máš teď jinou ženu,“ řekl a zašklebil se, aniž zvedl oči od práce. „Jednu z těch tmavookých děvek, kterou jsi uchvátil pro sebe, i když by ses o ni měl dělit s ostatními.“

„Ptal jsem se tě, jestli nevíš, kde je Cynethryth,“ připomněl jsem mu. Bothvar zavrtěl hlavou, a tak jsem zavolal na Asgota. Ale ani z jeho doupěte se neozvala odpověď. Tábořem profukoval vítr, vlnil kůže nad vchody přístřešků a chrstil s godiho zavěšenými lebkami.

„Asi už odešli na lov,“ ozval se vedle mě Egfrith.

Otočil jsem se k němu a znovu jsem si vybavil výraz v godiho očích, když jsme u ohně vyprávěli o konventu na severu.

„Toho jsem se bál,“ řekl jsem.

Vzal jsem kopí a přílbu a na záda jsem si pověsil štít. Olaf si toho všiml a zeptal se mě, kam se chystám. Odpověděl jsem, že chci jít hledat Cynethryth. Jenže Olaf nebyl žádný hlupák, aby uvěřil, že na to musím být ozbrojený, jako bych se chystal do boje, a tak jsem mu nakonec musel říct pravdu. „Mám strach, že Cynethryth s Asgotem odešli hledat konvent.“ Olaf zaklel a hned se vypravil za Sigurdem.

„Proč myslíš, že šli na sever, Havrane?“ zeptal se mě Sigurd, když se s ním Olaf vrátil.

„Přece znáš Asgota,“ řekl jsem. Jarl přikývl. „Otec Egfrith tvrdí, že nedaleko musí být nějaká pevnost nebo aspoň město, jinak by Kristovy nevěsty nemohly v pustině přežít,“ pokračoval jsem. „A jestli o nás poslaly zprávu, budu po zbytek zimy spát s jedním okem otevřeným.“ Pohlédl jsem na Egfritha.

„To je pravda, Sigurde,“ přitakal mnich a poškrábal se na bradě. „A sestry taky určitě prodávají místním lidem sýr, mléko a chleba. Takhle to bývá. Proto budou mít někde nablízku ochránce, samozřejmě ozbrojené.“

To už byla to ráno druhá Egfrithova lež. Pokud jsem věděl, zakládaly se konventy, podobně jako mužské kláštery, daleko od osad běžných lidí, aby byly co nejdál od všeho zkaženého. Aspoň tak jsem o tom slyšel mluvit Egfritha. „Hřích je jako páchnoucí pšouk, Havrane,“ řekl mi jednou.

„Taky se rychle šíří.“ Zdálo se, že Sigurd mnichova slova zvažuje, ale nakonec přikývl. „Dobrá, Havrane, tak leť. A zajisti, aby

na nás Asgot nepřivedl další Franky. Už jsem jich viděl tolik, že mi to stačí až do Ragnaröku.“ Všichni, kdo stáli poblíž, s tím souhlasili. „A ty běž s ním,“ řekl Sigurd Flokimu. Ten přikývl a odešel si pro zbraně a zbroj, zatímco Egfrith si šel vzít, co bude potřebovat on.

Sigurd s Olafem si vyměnili pohledy. Olaf si pohladil břicho a ukázal na kančí žebro, které Sigurd okusoval. „Taky si jdu vzít nějaký sousto, jestli už to ten mizera Svein nestačil všechno sníst sám.“

Byl jsem připravený vyrazit, a tak jsem stál opřený o kopí a pozoroval jsem havrany a vrány poletující na okraji temnoty, která se stále ještě držela na západě.

„Takže ty máš obavu, že by Asgot s Cynethryth mohli rýpnout do vosího hnízda a způsobit, že budeme mít znovu na krku boj s Franky?“ zeptal se mě Sigurd.

Podíval jsem se do jeho modrých očí, hlubokých jako severské fjordy. „Podle mě je lepší vyhnout se boji, pokud to jde,“ odpověděl jsem, i když jsem vlastně jen opakoval to, co už prohlásil mnohokrát on sám.

Sigurd přikývl, ale mlčel.

„Myslím, že bys ji měl pustit z hlavy, Havrane,“ řekl po chvíli. „To už není ta dívka, jako byla dřív. Uvědom si, že ji ty zmatky a události, kterými jsme prošli, změnily. Všechny nás změnily, jako omílá příboj balvany na pobřeží.“

Cítil jsem, že ve mně začíná kypět krev. Nečekal jsem, že by někdo znal mé myšlenky, natož aby se k nim takhle vyslovil. Ale už to bylo venku.

„Asgot do ní hučí od chvíle, co jsme opustili Wessex,“ řekl jsem s trpkostí. „Dokonce už teď skoro ani nepromluví s Egfrithem. Bylo pro ni lepší, když se modlila k Bílému Kristu, ale teď má hlavu plnou Asgotových kouzel.“

„Zdá se, že ten starý vlk opravdu má jistou moc,“ řekl Sigurd. „Prošel tolika boji a mnohokrát už mohl zemřít, a přesto pořád žije. Cynethryth se v tom chaosu ztratila, ale našel ji Asgot, ne ty.“ Ta poslední slova mě zasáhla do srdce jako ostrá čepel.

„Ano, našel, ale vyvedl ji z temnoty do bažiny,“ řekl jsem. „Jednoho dne ho zabiju.“

Sigurd ke mně přistoupil a vzal mě za rameno. „Běž a najdi ji,“

řekl. „A pak už ji nech být.“

Někdo na mě zavolal. Otočil jsem se. Floki stál připravený s kopím v ruce a se štítem na zádech a vedle něho čekal otec Egfrith. Mnich měl přes rameno menší vak a v ruce hůl.

„Už jdu,“ řekl jsem. Obrátil jsem se k jarlovi zády a vykročil jsem do bažin.

Bylo chladno. Bledé slunce, které právě vyšlo, sice nemělo sílu a nehrálo, ale aspoň jsme se mohli podle něj orientovat, že jdeme k severu. Také kolem poledne viselo nízko a ztrácelo se kdesi za mrazivým oparem, jenž se vznášel nad pustými bažinami. Nad hlavami nám s hlasitým plácáním křídel přeletělo několik hejn divokých husí a i to nás vedlo, protože když jsme šli opačným směrem, nemohli jsme jít špatně. Kromě toho jsme tu a tam zpozorovali v měkké půdě stopy bot a vedle nich otisky vlčích tlap, takže jsme měli jistotu, že Asgot s Cynethryth jsou někde před námi. Znepokojující, zvláště pro Egfritha, však bylo, že těch lidských stop bylo víc. První si jich všiml Floki.

„Za těma dvěma s vlkem jde asi pět mužů,“ prohlásil, když si chvíli stopy zblízka prohlížel.

„Musíme si pospíšet“ řekl netrpělivě Egfrith. Nenesl zbraně ani zbroj, a tak málem běžel, a když jsme se mu snažili stačit, bouchal nám štít do zad. Naštěstí jsem si nevzal drátěnou košili. Byl jsem si jistý, že by Egfrith šel dál bez nás, kdybychom mu nestačili. Jenže co by sám zmohl? Bylo mi jasné, co by Asgot neváhal udělat, kdyby se mu mnich snažil v čemkoli bránit. Proto jsem se snažil držet s ním krok, i když mi měkká půda brala síly.

„Tohle je jedinej způsob, jak nepromrznout,“ zasupěl jsem směrem k Flokimu, když jsme čvachtali mělkou vodou a prodírali se rákosím. Kolem nás se rozvázně brodily volavky a semtam bodly černými zobáky do vody. Za Egfrithem přeběhla lasice, na chvíli se zastavila a pozorovala mě, ale pak několika skoky zmizela. Náhle se nad námi ozvalo skřehotání a nad hlavou nám od západu směrem k mořskému pobřeží s křikem přeletělo velké hejno racků.

„V tomhle je ztratíme!“ zvolal Egfrith, když viděl, že mlha nad mokřinami houstne. Vypadala skoro jako vodní příval, který se chystá zalít celou pevninu a jednou provždy ji pod sebou pohřbít.

„Už jsme skoro tam,“ odpověděl jsem, protože jsem poznal

rozlehlou plochu porostlou červenými keři slanobýlu. Den předtím se Egfrith zmínil, že Frankové tomu říkají bylina svatého Petra, a já jsem si pomyslel, že to vypovídá o křesťanství a o jejich bohu všechno. Ódin má mocný jasan a dub, zatímco Kristův svatý jenom mizerný nízký keř.

Když jsme dorazili k jezírku se zaplavenou zvýšenou cestou, přesunula se už nejjasnější část pošmourné oblohy na západ. Na krajích jezírka se brodili vodouši a šedé čejky a na hladině pluly potáplice, které používaly peří jako plachty, jímž chytaly vítr.

„Možná ten chodník neobjevili a musejí to obcházet,“ řekl Egfrith a zkoumal pohledem obzor na východě i na západě. „V tom případě bychom se mohli dostat před ně.“

„Možná,“ řekl jsem a smetl jsem si z nohavice tlustého pavouka. Plášť mi odspodu nasakoval vodou jako knot a začal být těžký, takže i když byla zima, měl jsem chuť ho ze sebe shodit. „Je fakt, že vlk by tohle nepřelával.“

„Jenomže teď už to není obyčejný vlk,“ ozval se Egfrith. „Asgot na něj určitě použil nějaké kouzlo.“ Podobně jako na Cynethryth, pomyslel jsem si a opatrně jsem vkročil do ledové vody. Jakmile jsme byli na druhé straně, přešli jsme rozechvělí chladem přes louku, na níž vítr vlnil trávou, a pokračovali jsme dál do pozvolného svahu ke skupině jabloní.

A tam, mezi pokroucenými stromy, jsme je zastihli. Egfrith to uviděl první a padl na kolena. V první chvíli jsem myslel, že jen zakopl, ale když ze sebe vyrazil táhlé zaúpění, bylo mi jasné, že se něco stalo.

„Ach Bože! Milosrdný Bože! Co to udělali!“ naříkal a lomil rukama. Došli jsme k němu a zírali jsme přes holé koruny jabloní. Po zádech mi přeběhl mráz, protože ze sukovitých větví visely temné tvary lidských těl. „Zabili jste Boží dcery!“ vzlykal Egfrith se svěšenou hlavou a s obličejem v dlaních, jako by už nebyl schopný se na tu hrůzu dívat. Přistoupil jsem k němu a položil jsem mu ruku na rameno, i když jsem tím chtěl uklidnit spíš sám sebe. Kristovy nevěsty visely pověšené za krk, a jak jejich mrtvolami otáčel vítr, modré tváře a vypoulené oči nás postupně všechny obviňovaly. Viselo jich tam sedm a jejich bosé nohy se komíhaly mezi stébly vysoké trávy.

Vzpomněl jsem si na okamžik, kdy jsem našel v lese Ealhstana se střevy omotanými kolem stromu jako oběť godiho zvrácené krvelačnosti. Tentokrát jeho zločinu přihlíželi Dánové a v jejich očích jsem stále viděl hrůzu a bázeň z toho, co udělali. Asgot dokončil svůj rituál a teď stál a hovořil s jedním z nich, zatímco já jsem opustil Egfritha a vstoupil jsem do háje mrtvých.

„Ty francký děvky se nás pokusily očarovat Kristovými kouzly, Havrane!“ zvolal Dán jménem Arngrim. Nevšímal jsem si ho, protože jsem hledal Cynethryth. Stála tak blízko jedné z visících žen, že mohla natáhnout ruku a dotknout se jí, a zdálo se, že mě nebere na vědomí, ani když jsem přišel až k ní.

„Pozor!“ zvolal Asgot. „Když jsme tohle dělali naposledy, Havran se rozzuřil jako zbavený smyslů a zabil muže jménem Einar. A Sigurd mu to prominul.“

Cítil jsem, že se na mě upřely oči Dánů, ale já jsem se stále díval na Cynethryth.

„Proč jste to udělali?“ zeptal jsem se jí. Jakýsi zvuk mě přiměl, abych pohlédl za ni. Vlk Sköll tam okusoval nějakou kost s kusem masa. Zavřel jsem oči a myslí mi proletělo, čemu nebo komu asi ta kost patřila. „Tyhle Kristovy nevěsty ti ničím neuškodily,“ řekl jsem. „Cynethryth,“ začal jsem znovu, když nereagovala, a dotkl jsem se její paže. Trhla sebou, jako bych ji spálil.

„Havrane,“ řekla a konečně se na mě podívala. Na kratičky okamžik jsem měl pocit, že opět vidím v jejích zelených očích tu starou Cynethryth. Vzápětí však světlo v nich pohaslo a její výraz ztvrdl. „Teď už neuškodí nikomu,“ řekla a na jejích rtech se objevil zlý úšklebek.

„Copak tobě uškodily?“ zeptal jsem se.

Zavrtěla hlavou. *Tyhle ne*, pomyslel jsem si, *ale jiné, jim podobné*. Cynethryth se dívala na děsivě natažený krk mladé ženy nad sebou. Mohla být přibližně stejně stará jako ona.

„Poslyš, Havrane,“ zasyčel Asgot. „Je tady. Sestoupil sem na tohle místo.“ Oči starého godiho zasvítily, jako jsem to u něj vídával vždy, když byla nablízku smrt. Věděl jsem, že mluví o Otci veškerenstva, a i když jsem neslyšel nic než vrzání provazů uvázaných na větvích, dech mužů a mlaskavé zvuky, které vydával Cynethrythin vlk, cítil jsem kouzlo, které tu působilo. Háj jabloní ho

byl plný.

„Měli jsme s nima pověsit i toho mnicha,“ ozval se jeden z Dánů jménem Boe a ukázal na Egfritha. Ten už vstal, ale předkloněný zvracel.

„Jestli se ho jen dotkneš, zabiju tě, Boe,“ řekl jsem. V první chvíli se zdálo, že proti mně vyrazí, ale pak mi odpověděl oplzlým gestem a zazubil se.

„Poslyš, Havrane, nevěděl jsem, že je to tvůj přítel,“ řekl.

„To taky je,“ odpověděl jsem a podíval jsem se na mnicha, který se k nám blížil s rukávem přitisknutým na ústa.

„To je mocný kouzlo, Havrane,“ zamumlal Floki. Všiml jsem si, že mu levá ruka instinktivně sklouzla k jílcí meče. „Zabilo sedm Kristových nevěst.“

Měl pravdu. Něčeho takového si bohové jistě všimli. Bylo to jako zapálit velký oheň o slavnosti Yule v zimním slunovratu k přivolání duší mrtvých.

„Zajistili jsme si tím přízeň bohů pro další cestu, která nás čeká,“ řekl Arngrim. „Ostatní budou rádi.“

„Měli jsme něco takovýho udělat už dřív a Tufi mohl být pořád s námi,“ dodal Dán Ottar a zaražené pohledy jeho druhů ožily.

„Sigurd chce, abychom se všichni vrátili do tábora,“ řekl jsem tak hlasitě, jak jen jsem se odvážil v háji, ve kterém zřejmě stále prodléval Odin, přivolaný sem Asgotovou myšlenkou, když ne Asgotem samotným. A Cynethryth v tom hrála také svou roli. Neviděl jsem ji při tom, ale věděl jsem, že to tak bylo. Dánové kolem ní chodili jako chodili kolem Asgota. To mocné kouzlo ji zasáhlo stejně jako nás zbývající. Dovolila, aby do ní vstoupilo jako borová smola do nových planěk, a ten, kdo ji neznal, by nikdy neuvěřil, že mohla někdy být křesťanka. „A podařilo se nějakým Kristovým nevěstám utéct?“ zeptal jsem se.

„Ne, jsou tady všechny,“ odpověděl Ottar a s uspokojením pohlédl na těla, která se ve větru lehce kývala. Po větvích se k mrtvolám přikrádaly dvě vrány, ale teď se zastavily, naklonily hlavy na stranu a pozorovaly nás.

„Dobře,“ přikývl jsem. „A teď odtud odejděme, než se začne stmívat. Nerad bych ztratil v bažinách cestu a narazil tam na duchy těch zabitých žen. Nezapomeňte, že jsme v zemi Franků.“

„Havran má pravdu,“ řekl Asgot. „Bílý Kristus tady pořád má svou moc. Udělali jsme, co bylo třeba, a teď bychom měli odejít.“

„Nechte mě, abych je aspoň pohřbil,“ prosil Egfrith a jeho ostrý plačtivý hlas hrozil porušit rovnováhu obou kouzel. „Mějte slitování s mrtvými a nechte mě, abych je odřízl.“ Asgot na něj zasyčel jako vzteklý kocour a Arngrim tiše zaklel.

Vzal jsem mnicha za rameno. „Drž jazyk za zuby, nebo si taky vykoleduješ provaz kolem krku a budeš se tady houpat s nimi,“ řekl jsem mu. Jeho lasiččí tvář se scvrkla v uzlík úzkosti a zoufalství a v jeho očích jsem zahlédl stejnou prázdnotu, jakou jsem viděl v Halldorových očích předtím, než ho Sigurd zabil. To, co se stalo, mnicha zlomilo.

„Ale příště se vzdálíte z tábora, jen když o tom bude Sigurd vědět a povolí vám to,“ zabručel Floki. „To platí i pro tebe, Asgote,“ dodal. Dánové zahučeli na souhlas, ale Asgot ohrnul na Flokiho ret a sáhl si na kůstky vpletené do vlasů, jako by tím chtěl naznačit temnou hrozbu. Floki mu však neústupně hleděl do očí. A pak sebou Dánové trhli, když se do ticha ozvalo Sköllovo vytí, při němž se mi vzadu na krku zježily chlupy. Obě vrány se zvedly a s krákáním odletěly. Cynethryth před vlkem poklekla, sklonila se čelem až k jeho mordě a něco mu něžně šeptala. Odněkud z jihu dolehlo vytí jiného vlka. Sköll přimhouřil zlatavé oči a stáhl uši dozadu.

„Pojďme,“ řekl jsem. Protože den se chýlil k večeru a mezi námi byli bohové.

JEDENÁCTÁ KAPITOLA

„ONA JE POMÁHALA tomu starýmu bastardovi věšet?“ zeptal se mě užasle Penda. Díval jsem se, jak plameny olizují větev, kterou před chvílí Penda přihodil na oheň. Dřevo prskalo a táhl se z něj šedavý dým, protože ještě nebylo suché. Kolem se scházeli další muži, aby si vyslechli vyprávění Asgota a Dánů o obětním obřadu, který provedli, a o tom, že háj mrtvých navštívil Otec veškerenstva. Všichni poslouchali jako děti s vyvalenýma očima a pootevřenými ústy. Většina byla Asgotovi vděčná. Asgotovi a Cynethryth.

„Bojím se, že je to ještě horší,“ povzdechl jsem. „Podle mě mu nejen pomáhala, ale celé to byl její nápad.“

„Ne, Havrane,“ zavrtěl Penda hlavou a podíval se na mě. „Vím, že se změnila. Připouštím, že to už není ta dívka, kterou jsem znal ve Wessexu, ale...“ Odmlčel se a podrbal se pěstí na hlavě. „Nevěřím, že to zpunktovala ona. Panebože, vždyť to byly jeptišky!“

„Tamti si myslej, že má nějakou tajemnou moc,“ ukázal jsem palcem na hlouček Dánů. Teď už jsem neviděl důvod, proč bych se měl vyhýbat pravdě. Vzpomněl jsem si, jaké znechucení se mě zmocnilo, když jsem se díval na těla Kristových nevěst, která v děsivě strnulých polohách visela z větví a pomalu v mrazivém vzduchu chladla. I kdyby nám jejich smrt měla znovu zajistit přízeň našich bohů, o niž jsme přišli, jak si mnozí mysleli, přesto ve mně ten čin vzbuzoval odpor. Vždycky jsem považoval za vrchol zbabělosti, když muž zabije ženu, a ten večer jsem poznal, že si to nemyslím jen já. Viděl jsem, že se někteří při Asgotově vyprávění mračí, a Sigurd byl mezi nimi. I když věděl, jakou moc může taková oběť mít, nemohl se zbavit znechucení, které to v něm vyvolalo. Ale to, co svíralo mé útroby a vzbuzovalo ve mně chuť vytrhnout z pochvy meč a jedinou ranou jím protnout Asgotovo hrdlo, bylo pomyšlení, že smyčku provazu navlékala jeptiškám na krk Cynethryth. To mučilo mou mysl jako zlý noční sen, protože to s děsivou jistotou potvrzovalo, čeho jsem se už dlouho bál – že jsem

Cynethryth ztratil navždy.

„A co ty, Havrane?“ zeptal se Penda. „Taky si myslíš, že má... zvláštní moc?“ Cítil jsem v jeho slovech úšklebek.

„Na tom, co si myslím já, nezáleží,“ řekl jsem. „Důležitý je, že tomu věří jiní. A taky ten zatracenej vlk.“

Penda přihodil do ohně další větve a k obloze vylétl chumel jisker. Díval jsem se, jak víří ve vzduchu, ale myslel jsem na temná vlákna vpletená do Cynethrythina osudu a uvažoval jsem, jestli je v mé moci některá z nich rozplést a vytáhnout.

Na Lyngvi jsme zůstali ještě další tři měsíce, během nichž jsme opravovali lodě, tloustli z dostatku masa a obcovali se ženami, aby nám bylo teplo. Yule jsme strávili tím, že jsme se cpali spoustou masa z býčků, které jsme našli, jak bloudí bažinami. Byla to prohnaná zvířata, a proto jsme na ně nepřišli dřív. Jakmile jsme však objevili tuň, k níž chodili pít, stačilo počkat si na ně v rákosí a dávat pozor na vítr, aby nás neučili. Nejdřív jsme na ně šli s luky a šípy, ale brzy jsme poznali, že jsou schopni na nás útočit, přestože mají v těle zabodnutých deset i víc šípů. A když jsme je pak našli vykrvácené, bylo jejich maso tuhé jako kůže. Proto jsme je později chytali pomocí provazů, a zatímco je muži drželi ze všech stran, mohl se k nim někdo přiblížit a protnout jim hrdlo. To byl nejlepší způsob, jak je zabít. Ale ani dostatek masa nám nemohl nahradit pivo a medovinu. Bram nebyl jediný, kdo si stěžoval, že je to první svátek Yule, který tráví střízlivý, a nebýt tmavých krás, jež mu zahřívaly lůžko, byl by to prý nejhorší Yule v jeho životě.

Pokud šlo o mě, stále víc jsem nacházel zalíbení v Amině, a kdybychom si rozuměli, mohl bych ji dokonce opravdu milovat. Zatím byla schopná pochytit jen pár slov a já jsem se ji snažil učit základní věty v angličtině i norštině. Většinou jsme se však k sobě tiskli pod hřejivými kožešinami, zatímco kolem nás v bažinách skučel vítr nebo tábor dusila hustá mrazivá mlha. Amina i ostatní ženy rychle zahodily své pestrobarevné tuniky a plachetky, kterými si dříve zakrývaly hlavy, protože byly příliš jemné a tenké, aby je ochránily před věčným chladem, a místo nich si ušily oblečení z našich zásob kožešin, takže by v nich teď těžko někdo poznal emírovu ženu. Ale přestože se skoro ztrácely pod kožešinami a

huňatými čepicemi, každý muž musel vidět, že jsou to krasavice. Občas jsme žertovali o tom, jak musel emír bez nich ztloustnout, i když jeho uši si zřejmě libovaly, že mají konečně klid.

Otec Egfrith byl od onoho neblahého dne sklíčený a zjevně nešťastný. Už mnoho týdnů si neholil hlavu, a dokonce si nechal narůst vous, takže nebyť jeho utahané a potřhané mnišské kutny, kterou stále nosil pod starou medvědí kůží, těžko by někdo poznal, že je Kristův sluha. Podle Pandy Egfrith ztratil všechnu naději, že nás ostatní přivede do houfce oveček svého boha, a trápil se výčitkami, že ve své svaté povinnosti selhal.

Měl jsem zkušenost, že pokaždé, když lidé pobývají ve vzdálených zemích, se o to víc upínají ke zvykům a obyčejům svého domova. A stejně tak to bylo s námi. Muži dávali přednost určitým stromům nebo hlubokým tůním, u nichž nechávali jídlo jako oběť nebo kde obětovali zvířata Odinovi, Freyovi nebo Njördovi. A pokud šlo o Egfritha, i ti, co předtím naslouchali jeho řečem o Bílém Kristu třeba jen proto, že nějaký příběh je lepší než žádný, se teď od něho odtahovali. Asgot se z těch dvou ukázal jako mocnější a jeho krvavá oběť řádových sester nám zajistila přízeň bohů, takže jsme trávili zimu i když ne v pohodlí, přece jen s dostatkem jídla a bezpečí před útokem jakýchkoliv nepřátel. Jediní, kdo teď Egfrithovi naslouchali, byli wessexští muži Penda, Gytha, Baldred a Wiglaf. Ale i oni strávili v ty dny s mnichem méně času, možná proto, že dávali přednost společnosti žen, za což museli snášet Egfrithovy výtky. Egfrith se tedy stáhl do sebe, věčně zadumaný a trpký jako plané jablko, a kdyby mohl, zřejmě by nás nechal v našich hříšných způsobech a odešel by od nás.

Jakmile severní vítr ztratil něco ze své mrazivé ostrosti, začali jsme se připravovat na další cestu. Každých pár dní jeden z nás došel podél kanálů s poloslanou vodou zpátky k pobřeží, aby posoudil náladu moře a podmínky k plavbě. Sledovali jsme pouť slunce po obloze a s uspokojením jsme zaznamenávali, že oblouk, po němž slunce denně putuje, je každý den o maličko vyklenutější a trvá déle, než dospěje k západnímu obzoru a schová se za něj. Naše stíny se krátily a poletující hmyz se začal houfovat v roje, kterým bylo lépe se vyhnout. Pozorovali jsme rovněž pupeny na stromech a keřích a také ptáky na obloze, táhnoucí k severu, a všechno to nám říkalo, že

zima pomalu ale jistě končí.

Zima však nebyla laskavá ke *Goliášovi*. Loď ošlehávaly větry, ledové deště a vzduté vlny rozbouřeného moře. A protože nikdo nevyléval vodu, nashromáždilo se jí na dně trupu po kolena a většina paluby hnila. Loď se také lehce nachýlila na pravobok a Knut s Olafem se shodli, že pokud s ní vyplujeme na volné moře, mohla by se při první větší bouři rozpadnout. Vzali jsme tedy všechno, co jsme mohli upotřebit, včetně většiny lanoví a plachty, kterou jsme uložili přes zimu do podpalubí *Fjord-Elka*, a také některé zdravé dřevěné části a zbytek jsme nechali napospas moři. Potom jsme náš tábor opustili. Přenesli jsme zpátky na loď své cestovní truhlice a ženy jsme umístili na paluby dánských lodí, protože Sigurd je na *Serpentovi* ani na *Fjord-Elkovi* nechtěl. Cynethryth trvalo dlouho, než přesvědčila Skölla, aby vkročil na nalodňovací lávku *Serpenta*. Šelma se krčila s ocasem staženým mezi nohy a sklopenýma ušima, ale nakonec ji Cynethryth zlákala kusem syrového srdce z býčka, a jakmile ho dostala na loď, vlk se schoulil na přídi, chvěl se a kňučel, až mi ho bylo málem líto.

Mohli jsme klidně čekat, až se změní vítr, abychom mohli proplout bahnitými kanály zpátky do moře, protože den sem nebo tam nehrál žádnou roli, ale Sigurd prohlásil, že jsme příliš dlouho žili pohodlným životem a cesta z bažin připomene našim pažím a ramenům, co nás čeká na moři při veslování. A po pravdě řečeno všichni jsme se už těšili, až se znovu chopíme žerdí vesel a proměníme ve svaly všechno to maso, co jsme snědli. Muži byli v dobré náladě jak vždy, když po delší době na souši znovu vidí, že po obou bocích lodi ubíhá voda. Také jsme byli rádi, že můžeme konečně opustit ostrov, i když jsme se shodli, že by to možná mohlo být příjemné místo k životu v létě, pokud by tu nebylo příliš obtížného hmyzu.

Propluli jsme kolem *Goliáše*, který stál opuštěný v ústí a vypadal jako hnijící mrtvola velryby, zvláště když vytrhané plaňky odhalovaly žebrovní. Ale naše lodě byly opravené a vyčištěné, takže nám nic nebránilo veslovat na otevřené moře a potom dál směrem na východ, s teplými paprsky vycházejícího slunce v zádech. Trup *Serpenta* se chvěl, jako by se i jeho zmocnilo vzrušení, že je opět na volném moři. Zhluboka jsem se nadechl. Nechal jsem vlasy rozpuštěné, aby

z nich v čerstvém mořském vzduchu vyvanul vlhký pach lyngviských bažin, a zhluboka jsem se nadechl. Když nás začaly svaly bolet a pálit, protože nebyly zvyklé na námahu, přinutil nás Sigurd veslovat ještě usilovněji a nikdo si nestěžoval, neboť jarl vesloval také a potil se a zažíval stejné pocity jako kdokoliv z nás. A když jsme pak po tom, co se slunce ponořilo do vody, vytáhli vesla a spustili kotvy, cítili jsme se unavení jako otroci v době žní; tak unavení, že jsme ani nebyli schopni jíst, i když naše těla se dožadovala jídla. Ale přesto to byl skvělý pocit být ukolébáván k spánku pohupováním lodi na nekonečně ubíhajících vlnách, poslouchat vrzání lanoví, ráhen a stěžně a zvláštní a přesto uklidňující zvuk bublin, přebíhajících po pláčkách na spodu trupu.

Druhý den jsme zasedli k veslům unavení a ztuhlí a den následující to bylo ještě horší. Čtvrtý den na moři jsme se však už dostali do obvyklého rytmu a bolest ve svazech otupěla, jako by nám pouze chtěla připomínat, abychom je příště nenechávali tak dlouho zahálet. Otroky namodralých, které jsme osvobodili spolu s Yngvarem a Völundem, jsme posadili k veslům na *Fjord-Elka* a ukázalo se, že si s nimi vedou dobře, i když původní posádka *Fjord-Elka* nebyla příliš nadšená tím, že má sdílet jednu loď s muži, jejichž jazyku nerozumí. Občas se přihnaly vzduté vlny vyvolané vzdálenou bouří nebo se náhle zvedl vítr, jako by nás chtěl varovat, že jsme možná opustili bezpečí ostrova Lyngvi příliš brzy, ale všichni jsme už byli nedočkaví a na moře jsme se těšili. Věřili jsme, že pokud se budeme držet při pobřeží a jedním okem sledovat oblohu a druhým moře, vypořádáme se se všemi nástrahami bez problémů. Ostatně kolem nás už plulo tolik obchodních galér jako poletuje racků nad rybářskými čluny plnými sledů. Neminul den, abychom nespatriili dvě nebo tři plachty nadouvané teplým větrem, a když nemají strach vyplouvat na volné moře obchodníci, neměli by ho mít ani takoví mořeplavci jako my. Nenechávali jsme na předních nasazené hlavy našich netvorů, třebaže to nebylo nutné, protože ostatní lodě by se nám i tak vyhýbaly. A to jsme teď chtěli.

Desátý den po tom, co jsme opustil Lyngvi, jsme připluli k zemi Římanů. Většina z nás už slyšela příběhy o dobách jejich největší slávy, kdy římsí králové vládli zemím široko daleko za nejzazšími obzory ve všech směrech. Tito vládci vysílali proti svým nepřítelům

obrovská vojska, v nichž bylo bojovníků víc než hvězd na obloze, stavěli nádherné kamenné síně, mnohem větší než ty, které jsme viděli v zemi Franků, a i nejchudší z Římanů se mohli považovat za pány mezi obyvateli jiných zemí. Zlaté časy Říma sice dávno minuly, ale vládu nad jejich říší dnes držel muž, jehož moc nebyla o nic menší než moc dřívějších vládců – císař Karolus, řečený Charlemagne.

„Korunu starých římských vládců vložila na Charlemagnovu hlavu sama Jeho Svatost papež Lev,“ řekl Egfrith, když jsme vyhlíželi válečné lodě mezi plavidly zakotvenými po našem levoboku. Vypadalo to na malé rušné přístaviště s obchodními i rybářskými plavidly, uvázanými přímo k molu nebo k přístavním lávkám podél břehu, i když většina obchodování se zastavila, protože lidé stáli, stínili si oči proti ostrému jasů hladiny ozářené sluncem a dívali se na moře.

„Začínám si myslet, že můžeme obeplout celý svět a stejně skončíme v Charlemagnově klínu,“ řekl Sigurd a zakroutil užasle hlavou. „Teď vidím, jaké jsme měli štěstí, že jsme mu unikli živí, co říkáš, mnichu?“

Egfrith zvedl obočí. „Štěstí? Spíš to byl zázrak.“ Otec Egfrith se dlouho držel v ústraní, stále ještě zasažený tím, co se stalo na ostrově Lyngvi, ale když začal poznávat nízké pobřeží a některé ostrůvky, o nichž četl ve svých náboženských knihách, přece jen znovu ožil. Celé dny jsme pluli podél pevniny s měkkými písečnými plážemi, za nimiž se táhla plochá krajina, na které bychom zdaleka spatřili blížící se vojsko nebo jen houf ozbrojenců. Takže když jsme uviděli tenhle přístav, dostali jsme ještě větší chuť se na něm zastavit. Nepotřebovali jsme jídlo, protože jsme měli tolik vyuzeného hovězího i masa z vodních ptáků nebo sladkovodních ryb, že by nám to vystačilo málem až do Ragnaröku. Ale chyběla nám medovina.

„Zdá se, že by nám tu nemuselo nic hrozit,“ mínil Olaf.

„Taky si myslím,“ řekl Knut a pohlédl na jarla.

Sigurd přikývl. „Ale zakotvíme s předí obrácenou k moři,“ řekl. Sem tam se ozvalo mumlání, neboť to znamenalo, že budeme muset zůstat dál od přístavní hráze. Na druhou stranu jsme věděli, že je to rozumné, protože nám to umožní v případě jakéhokoliv nebezpečí rychle odplout. Olaf rozkázal stáhnout plachtu a Bram křikl na

kapitány dalších našich lodí, co mají dělat. Pak jsme nasadili vesla, zasedli na cestovní truhlice a připravili se na obtížný manévr, kterým jsme měli loď otočit a přiblížit k hrázi zádí. Nakonec se to ukázalo snadnější, než jsme si mysleli, protože posádky pěti obchodních lodí rychle zvedly kotvy, vytáhly plachty a odpluly.

„Nevím, z čeho mají takovej strach,“ ozval se Bjarni a ušklíbl se.

„Co zlého by jim mohly udělat čtyři lodě pohanů v takovém malém klidném přístavišti?“ přidal jsem se a sledoval jsem Olafa, který nám dával znamení, kdy vesly zabrat dopředu a kdy dozadu. Když jsme zakotvili, Sigurd poručil ostatním posádkám, aby zůstaly na svých lodích, dokud se on s vybranými muži neporozhlédne po přístavišti.

„Otec mně vždycky říkal, že bojovník nemá nikdy chodit moc daleko před svý kopí,“ prohlásil Olaf a jako na dotvrzení, že se hodlá pravdou svého otce řídit, se chopil kopí a potěžkal ho. „Člověk nikdy neví, jaký nebezpečí na něj čeká.“

„A neumřel tvůj táta náhodou tak, že si zlomil vaz, Strýci?“ zeptal se Osk. Olaf přikývl.

„Nejspíš zakopl o kopí,“ zamumlal Yrsa. Olaf se po něm ohnal pěstí, ale Yrsa uskočil, i když se přitom smekl a padl na palubu.

„Jdeme!“ zavelel Olaf a začal přelézat okraj lodi. Následovali jsme ho na přístavní hráz. Většina lidí se před námi rozprchla jako hejno slepic před liškou, ale ne všichni. Někteří vycítili příležitost, že by s námi mohli udělat výhodný obchod, a tak se kolem nás shlukli, brebentili svým jazykem zřejmě o tom, co nám mohou prodat, a mě znovu napadlo, jako už mnohokrát, že se často díváme na obchodníky neprávem s pohrdáním a nedoceňujeme jejich odvahu. Vždyť nás bylo pět bojovníků, mužů divokého vzezření, ošlehaných mořskými větry a ozbrojených meči a kopími. A naše oči svítily touhou po medovině, takže ten, kdo neměl medovinu nebo pivo, by udělal líp, kdyby nám šel z cesty. Vedli nás Sigurd s Olafem a já, Floki a Svein jsme je následovali. Za námi pak cupital otec Egfrith, který se snažil oslovovat místní lidi latinou, ale jak jsem viděl, měl u nich stejný úspěch, jako kdyby mluvil latinsky se mnou.

Vykořčili jsme od přístavní hráze a ať jsme se obrátili tím nebo oním směrem, naše boty se bořily do písku. I když se opravdu zdálo, že nám tady nic nehrozí, přesto jsme museli být ostražití, takže jsme

se zpola rozhlíželi po bojovnicích a zpola po čemkoli cenném, čeho bychom se mohli zmocnit. Zatím toho moc nebylo. Starý rybář seděl a klidně spravoval sítě – neměl důvod se nás bát, protože jediné své stříbro měl ve vlasech. Jinde zase dva chlapci vytahovali ze sítě rozprostřené na písku uschlé vodní řasy a malé mrtvé rybky. V bezpečné vzdálenosti se za námi táhli tři starší chlapci a na jejich vůdci, nejvyšším z nich, mladíkovi s černými kudrnatými vlasy a hladovým pohledem, bylo vidět, že čeká na vhodnou chvíli, kdy se k nám přiblížit. Jiná skupinka starých mužů seděla v loďce vytažené na břeh a hrála jakousi hru podobnou taflu, i když teď se dívali spíš na nás než na kostky.

Nás však smysly táhly za nasládlou vůní ryb, které se opékaly na pánvi s cibulí a s kořením. Olaf dal chlapci u pánve stříbrnou minci velikosti nehtu a chlapcovy oči se rozšířily úžasem. Otočil se k otci, který nám věnoval široký úsměv a gestem nás zval, abychom okusili z toho, co tak lákavě syčelo a prskalo na pánvi nad žhavým dřevěným uhlím. Olaf mi hodil rybu. Chvíli jsem ji přehazoval z ruky do ruky a foukal na ni, pak jsem sloupil upečenou kůži a zakousl se do horkého voňavého masa. Zazubil jsem se na Sveina, ale ten si už taky pochutnával a k naprostému štěstí mu zřejmě chybělo jen něco dobrého na pití, čím by voňavé jídlo spláchl.

„Tak tohle je lepší než ty věčný sledě,“ řekl jsem, když jsem si utřel rty a mastný vous.

„Lepší než cokoli jiného, co kdy Arnvid vylovil z kotlíku,“ prohlásil Sigurd a přátelsky kývl na chlapce, který roztáhl ústa v úsměvu od ucha k uchu a nafoukl hrud' jako čermáček.

„Arnvid dokáže připálit i vodu,“ poznamenal Floki ledabyly, i když zkoumavým pohledem přehlížel pobřeží a pás zelených keřů dál ve vnitrozemí. Za keři směrem na východ bylo vidět shluk chudých chýší, zřejmě obydlí rybářů, kteří prodávali své úlovky dál ve vnitrozemí nebo podél pobřeží.

Zvedl jsem k ústům pomyslný roh, naznačil jsem pití, pak jsem táhle povzdechl a utřel si ústa rukávem. Všichni tři chlapci, kteří k nám mezitím došli, se tomu zasmáli a kudrnatý něco řekl světlovlasému. Ten přikývl a rozběhl se po písku podél pobřeží stejně lehce jako vodní had přes tůň. Sigurd vytáhl zpod tuniky železný kruh, jaký se nasazuje otrokům, přistoupil k Egfrithovi a vzal

mu ruku, jako by mu chtěl nasadit pouta. Chlapci se na sebe podívali, svraštili čelo, chvíli si něco říkali a pak se ten kudrnatý odvážil přistoupit k Sigurdovi a vzít ho za paži. Otočil jarla směrem na západ, zpátky k moři, ukázal hubenou rukou k slunci a zvedl dva prsty. Dovtípili jsme se, že to znamená dva dny, a potom se chlapec udeřil dlaní do hrudi a ukázal na naše lodě u přístavní hráze.

„Jasný jako vědro bahnitý vody,“ prohlásil Olaf a zakroutil hlavou.

Sigurd dal kudrnatému malou minci. Chlapec si ji nejdříve prohlédl a pak bez velkého nadšení přikývl, i když určitě věděl, že musel mnohokrát odvést víc práce za menší odměnu.

„Strýci, vyříd' mužům, že tu pár dní zůstaneme,“ řekl Sigurd Olafovi. Oba chlapci odběhli na jihovýchod, kde se zřejmě nacházela větší osada. „Zůstaneme tady a trochu si protáhneme nohy,“ dodal Sigurd a zhluboka se nadechl teplého jarního vzduchu. Olaf přikývl a chystal se odejít. „A ještě jim řekni, aby se pomalu loučili se ženami,“ zastavil ho Sigurd. Olaf jen zvedl ruku, jako by chtěl říct, že na to už pomyslel sám. „Ty taky, Havrane,“ obrátil se Sigurd ke mně. „Vlk, který žere farmářovy ovce, má horší tesáky než ten, co musí honit v lesích.“

Podíval jsem se na Sveina, který se tvářil jak kluk, kterému rodiče zakázali hrát si s kamarády. Pak jsem následoval Olafa zpátky k lodím. A k Amině.

J

Ten večer se všichni tři chlapci vrátili a přivedli s sebou starého unaveného osla s tak obrovským nákladem měchů s pitím na hřbetě, že se pod ním zvíře skoro ztrácelo. Přesto se v měkkém písku poslušně vleklo, kam ho vedli, a chlapci vedle něj zářili pýchou. Ještě se ani nedostali mezi přístřešky, které jsme postavili na pobřeží my, když se kolem nich Norové, Dánové a Wessexští se shlukli, jako by umírali žízni. Ukázalo se, že místní chlapci nepřivezli medovinu ani pivo, ale víno rudé jako krev a sladké, svíravě trpké i lahodné zároveň. Přivezli také několik měchů s čerstvou vodou, a když viděli, že do sebe Bram lije tolik vína, že by se v něm utopil kůň – s velkým potěšením nám ukázali správný – způsob, jak mísit víno s vodou, třebaže mnozí z nás na jejich rady nedbali. Když jim pak Sigurd

zaplatil, zdáli se víc než šťastní, že mohou zůstat a strávit zbytek noci pobíháním mezi námi a neustálým doléváním našich rohů a pohárů. Ohně praskaly a vlny postříbřené měsícem se rozlévaly v táhlých vzdeších, z nichž každý s sebou přinášel čerstvý pach moře. Jakmile místní lidé usoudili, že jim nemíníme ublížit, přicházeli a nabízeli nám na prodej hustou polévku z ječmene, ryb, olivového oleje a vína. Přinesli také sýr, čerstvě upečený chléb, všelijakou zeleninu a vepřové maso udušené v nějaké omáčce. Mně však nejvíc chutnaly kůrky chleba namočené v mléce, upečené na tuku a potom pomazané medem. Cpal jsem se tím tak dlouho, až už jsem do sebe nemohl dostat jediné sousto.

Muži a ženy spolu pak souložili jen tak v písku a někteří i na samém okraji pláže omývání vlnami a všichni do sebe znovu a znovu lili víno. Yngvar a Völund byli teď členy naší posádky, a dokonce souhlasili se Sigurdovou přísahou, ale žádný z nich neviděl důvod, proč bychom se měli dělit o jídlo a pití s těmi ostatními, které jsme osvobodili, a tak jim Sigurd vyplatil, co jim slíbil, a poslal je pryč, aby si šli za tím, co jim osud připravil na římské půdě. Váhavě se trousili pryč směrem k městu, zatímco my jsme dál pili a hodovali, a pokud teklo víno a nosilo se jídlo, o nic jsme se nestarali. Bram vyzval muže k zápasu a sám vyhrál pět soubojů v řadě, až ho nakonec porazilo víno, které dokázalo to, co žádný jeho soupeř, a Bram padl tváří do písku. Jeden z místních mužů přišel se čtyřmi tmavovlasými dívkami a představil je jako své dcery. Tři z nich byly krasavice, ale čtvrté bych se nedotkl ani dlouhým veslem. Zájem však byl o všechny, protože muži zatoužili po změně, i když soudě z toho, jak se tvářily ty, s nimiž obvykle sdíleli lůžko, si někteří z nich zřejmě později přáli, aby nechali nové dívky na pokoji.

Penda ležel na zádech s nahou hrudí a opřený o lokty, a protože měl zpocené tělo olepené pískem, vypadal bledý jako čerstvá mrtvola. V jedné ruce držel roh na pití a v druhé kus masa. Byl skoro stejně opilý jako já.

„Všichni vyváděj, jako by čekali, že jim zítra spadne nebe na hlavu,“ zamumlal a opilecký mžoural na mumraj kolem sebe. A měl pravdu. Ani géatský lid nemohl slavit bouřlivěji, když se Beowulf vrátil z Heorotu, hodovní síně krále Hrothgara, a mával paží, kterou utrl lidožravému netvoru Grendelovi. Snažil jsem se odpovědět, ale

slova mi splynula v nesrozumitelné opilecké mumlání. Amina ležela s hlavou opřenou o mé rameno a šeptala mi do ucha cosi ve svém jazyce. A pak jí ruka vklouzla do mých kalhot a já jsem se zachvěl blahem.

„Zítra, Baldrede!“ houkl Penda na svého wessexského druha, který chrochtal jako kňour na jedné z místních dívek. „Zítra nám ta pitomá obloha spadne na hlavu všem. Honem vypij, co se dá, protože zítra už bude všemu konec.“

A taky byl. Protože následující den jsme přišli o své ženy.

DVANÁCTÁ KAPITOLA

PROBUDIL JSEM SE S POCITEM, že mám místo mozku v hlavě otmby. V krku jsem měl tak vyprahlo, že jsem ani nemohl mluvit, v břiše se mi cosi kroutilo jako úhoř ve vrši a do úst mi stoupala hořká chuť žluči, takže jsem byl každou chvíli připravený zvracet. Amina ještě pořád vyspávala po bujaré noci. Chvíli jsem se díval na její lesklé černé vlasy rozhozené na kožešině a poslouchal její dech, který připomínal tichou ozvěnu nedalekého příboje. Pak už jsem pomalu vylezl z pelechu, ale zastavil jsem se a na rukou a na kolenou jsem čekal, až si mé oči zvyknou na ostré ranní světlo. Konečně jsem vstal a ještě stále na nejistých nohou jsem se rozhlédl po táboře. Z kopečků bílého popela pořád stoupal dým a na zemi, zpola zaboření v písku, ležely opuštěné rohy na pití. Všude se také povalovaly nedojedené zbytky ze včerejší hostiny a dál na pobřeží jsem viděl Cynethrythina vlka, jak spokojeně ohlodává kosti. Sem tam mezi vším tím nepořádkem vyspávali muži, kteří zůstali tam, kde padli, a dokonce jsem mezi nimi poznal dva nebo tři místní.

„Havrane!“ zavolal na mě někdo. Otočil jsem se a uviděl jsem Sigurda. Byl ve vodě a mával na mě, abych se k němu přidal.

„Já plavu jako kámen, jarle!“ odpověděl jsem a třel jsem si bolavé čelo.

„To je dobře, Havrane, protože kámen se neutopí.“ V tu chvíli se ze svého přístřešku vynořil jako troll z jeskyně Svein. Něco si mumlal a byl skoro stejně šedavě bledý jako hromádky popela po včerejších ohních. „Sveine!“ Zavolal na něho Sigurd. „Seber Havrana a dovleč ho sem!“ Svein zamířil ke mně, ale já jsem ho zarazil, otočil jsem se a ulevil si. Teprve pak jsem došel k okraji pláže a vkročil jsem do příboje.

„Shoď ty kalhoty a vlez do vody celý!“ přemlouval mě Sigurd. „Uvidíš, jak tě to vzpruží.“ Jenže já jsem ho neposlouchal, protože jsem zvracel.

„Asi jsem snědl... něco... špatného,“ mumlal jsem a díval jsem

se, jak vlny rozlévají mé zvratky do písku. Sigurd se na mě zubil.

„Nic špatnýho, jenom jsi nevěděl, kdy přestat,“ zasmál se a odhodil si mokré vlasy ze zjizvené tváře. Také ramena měl poznamenaná jizvami, které se na nich křížily jako runové znaky.

„Raděj bych na to nevzpomínal,“ řekl jsem a znovu jsem vyplivl odporný chuchvalec slin. Na různých místech podél pobřeží spouštěli muži do vody rybářské čluny. Některé už vypluly a na obzoru se pohupovaly jako skořápky kokosového ořechu, jak z nich rybáři spouštěli do vody sítě. Odněkud ke mně zavanula vůně cibulky smažené na tuku.

„Nesmíš se s tím tak prát!“ křikl na mě Sigurd, když viděl, jak zuřivě kopu do vody nohama a plácám rukama. „Dívej se na mě.“ Ležel na zádech, takže měl nos, oči, a dokonce i uši nad vodou, a takhle nechával vlny, aby ho zvedaly a zase spouštěly zpátky. „Musíš se zhluboka nadechnout a pak v sobě vzduch zadržet, aby tě nesl,“ řekl a zíral na oblohu, jako kdyby ležel na louce. Po chvíli se však převalil a vyfrkl z nosu sopl. „Zkus to.“ O kus dál sletěl do vody racek a vzápětí se zvedl s nějakou rybou. Jenže hned u něj byl jiný racek, který ji chtěl taky, a protože ryba byla moc velká, ten, co ji ulovil, ji pustil do vody, a tak se po ní pro změnu vrhl ten druhý. „Neboj se, Havrane!“ halekal Sigurd. „V tvém osudu není, že se utopíš. Na to vsadím celou svou truhlici.“ A tak jsem zařal zuby a položil se na vodu jako on. Ale právě v tu chvíli se mi přes obličej přelila vlna, a protože jsem si ve zmatku pořádně lokl slané vody, začal jsem se dusit. Znovu jsem tedy začal zvracet. A Sigurd se smál, až se zalykal. „Vidíš, tohle je na osudu nejzajímavější,“ zvolal, když se brodil ke břehu, „že nikdy nevíš, co pro tebe chystá.“

Kudrnatý mladík a jeho dva kamarádi se odpoledne vrátili a přivedli s sebou zámožně vyhlížejícího muže, oblečeného podobně jako emír, jehož jsme připravili o ženy, i když tenhle nebyl namodralý. Přišel se čtyřmi osobními strážci, mohutnými muži s těžkými kopími, kteří působili dojmem, jako by se jim to, co jim chybělo na rozumu, proměnilo ve svaly. Jenže když teď kolem sebe všude viděli motat se stále ještě zpola opilé bojovníky, znervózněli a zřejmě doufali, že se jejich pán nedostane do žádného konfliktu, který by je přinutil zakročít.

Muž se jmenoval Azriel a obchodoval s otroky. Přišel, protože Sigurd předtím ukázal kudrnatému mladíkovi okovy, a chlapec pochopil. Věděl, že když na zdejším pobřeží vystoupí muži na břeh, hledají otroky. Jenže Sigurd nechtěl otroky koupit, ale naopak prodat. Už předtím nám řekl, že se musíme s našimi ženami rozloučit. A to bylo těžké. Většina z nás si už na ně zvykla natolik, že byla schopná uronit pro ně slzu, a přiznávám, že i mně se stáhlo hrdlo, když jsem Aminu naposledy políbil. Ženy si musely na břehu stoupnout do řady a Azriel si jednu po druhé prohlížel, přitom nejednou zakroutil nespokojeně hlavou nebo dal mlasknutím jazykem najevo nelibost, která však zřejmě byla slabá jako víno ředěné vodou soudě podle toho, jak rychle potom jarlovi učinil nabídku. A ne pouze na některé ženy, ale na všechny. To se ovšem dalo čekat, protože pořád to byly emírové ženy, které žily v pohodlí a v dostatku, což bylo vidět na pleti, na zubech i na všech dalších rozkošných částech jejich těl. Možná vypadaly po těch posledních měsících strávených mezi námi hruběji, ale obchodník znal své řemeslo a dokázal poznat dobré zboží.

„Bude mi chybět,“ prohlásil smutně Svein, když Azriel otevřel jeho ženě ústa a nakukoval jí do nich. „Byla nejlepší, jakou jsem kdy měl.“ Jenom jsem přikývl, protože se mi k tomu ani nechtělo nic říkat, ale dobře jsem věděl, o čem Svein mluví. Amina mi poskytovala takové rozkoše, že na ně nikdy nezapomenu. „Ale co, budou zase jiný,“ dodal Svein s úsměvem, poplácal mě po zádech a vydal se zpátky k táboru. Jenže já jsem viděl, že z žalostné řady žen se na mě dívají zlatohnědé Amininy oči a po tmavé tváři se jí koulejí slzy. Kousek ode mě se Sigurd a Olaf dohadovali s Azrielem o ceně.

„Těžko se s těma hnědýma cecíkama loučíš, co, Havrane?“ zavolal na mě Bram.

Znovu jsem se podíval na Aminu a uvažoval jsem, co by mohlo být, kdybychom se my dva spolu ocitli někde jinde. Už se mi vzdalovala, ale o to víc jsem toužil vrátit se k ní a políbit ji, jako by to mohlo zahnat trpkou pachů loučení. Bylo pro mě těžší, než jsem si byl ochotný připustit. Cítil jsem se zle jako hoblík zadrhávající o suky ve dřevě a její oči, které za mnou hleděly, mi loučení ani trochu neulehčily.

„Zase bude jiná,“ opakoval jsem po Sveinovi, otočil jsem se k

ženám zády a odcházel jsem.

O dva dny později jsme vypluli. Severozápadní vítr nás hnál podél římského pobřeží, kolem nesčetných malých přístavišť, vesnic a osad s domky z bílého kamene na jihovýchod. Míjeli jsme pláže s bílým pískem, ale také rozeklaná skaliska a útesy, z nichž mnohé byly porostlé tmavě zelenými borovicemi a až k nám na moře tu a tam zavanula jejich sladká pryskyřičná vůně. Vítr býval po ránu silnější a hnál nás kolem výběžků pevniny a ostrohu porostlých stromy a jindy zase kolem zářivě bílých písečných dun. A všichni jsme se shodli, že jsme nikdy neviděli tak průzračně modrou vodu.

„Myslím, že tady je střecha světa výš než u nás doma,“ řekl jednou Olaf, když pozoroval, jak vysoko nad borovými lesy na levoboku plachtí na obloze jestřáb. A ještě mnohem výš nad ptákem v nesmírném modravém prostoru viselo zdánlivě nehybně několik bílých obláčků.

„A taky chrání zemi líp před deštěm,“ řekl Sigurd s úsměvem. Oba stáli na botce stěžně a pozorovali muže, kteří napínali stěhy a upravovali plachtu. My ostatní jsme seděli na svých truhlicích, i když většina vesel ležela vytažená na palubě. Vzduch měl v sobě stále ještě ostrou jarní svěžest, ale my jsme už schovali teplé oblečení do podpalubí a v noci jsme spali jenom v kožešinách.

O našich ženách, o něž jsem tak náhle přišli, nikdo nemluvil. Bylo to pro nás těžké dívat se, jak je Sigurd prodává, i když stříbro, které za ně utržil, rozdělil mezi nás rovným dílem, takže jsme si každý mohl uložit do cestovní truhly čtyři stříbrné mince. Přesto i to mělo v sobě jistou trpkost, protože na každé byla vyražená podobizna krále Karola, vládce Franků a našeho nepřítele.

„To může být kdokoliv,“ prohlásil Bram klidně, když si jednu minci prohlédl zblízka. „Vždyť ani nemá vous.“

„Mnich říká, že tam je taky vyražený jeho jméno,“ poznamenal Bjarni. „Podívej se, tady,“ ukázal na nápis na okraji. Všichni jsme se podívali na své mince a znovu jsme si uvědomili, jak je král Franků mocný. Ale Brama ani to nepřesvědčilo.

„Vždyť ani jako Karolus nevypadá,“ prohlásil.

„Jestli ty své mince nechceš, tak je dej mně,“ řekl Olaf. Bram něco zabručel a schoval stříbrňáky do koženého váčku na opasku.

„Jen jsem řekl, že to může být kdokoliv, to je celý,“ dodal.

„Ale ty bys to mohl být těžko, Brame,“ ozval jsem se. „Tvoje hlava by se na tak malý místo nevešla. Možná do kotle s vařící vodou, ale na minci ne.“

Bram mrkl na Sveina. „Překvapuje mě, žeš tys ty svoje nehodil do vody, Havrane, jako to máš ve zvyku,“ řekl. Všichni věděli, co tím myslí, a hned se na mou adresu ozvalo pár pichlavých poznámek. Pomyslel jsem si, že mi to patří, když jsem nedržel jazyk za zuby. Nahlas jsem však řekl, že Bram je psí hovno, a odešel jsem na zád' za Knutem. Cestou jsem však zahlédl na levoboční straně zádi otce Egfritha. Seděl tam skrčený a zíral na pevninu. Vítr mu cuchal chomáče šedivějících vlasů nad ušima a vous, který teď nosil. Něco mě přimělo, abych místo ke kormidlu zamířil za ním, i když bych si mnohem radši popovídal s Knutem.

„Ta země nevypadá špatně, co?“ nadhodil jsem a díval jsem se, jak se stín *Serpenta* sune podél skalisek rozpálených sluncem. Jeho temný tvar se neustále měnil a vypadal jako živý tvor.

„Člověk si ani nedovede představit, co všechno se v těchhle vodách a na tomhle pobřeží v minulosti odehrálo,“ řekl Egfrith, aniž se na mě podíval. „Tady se zrodily velké civilizace. Tady žili muži, jejichž ambice oťrásaly světem, a shlíželi na stejné skály, jaké teď vidíme my. Muži, kteří si cenili osvícenosti, vzdělanosti a moudrosti, ne jenom meče a sekery.“

„Myslel jsem, že ti největší římsí králové byli válečníci, kteří pobili tisíce lidí ve spoustě zemí jen proto, že se nechtěli podrobit jejich vládě,“ namítl jsem.

„Ano,“ přikývl Egfrith. „Třeba Caesar. Jmenoval se Julius Caesar a připouštím, že byl stejně krvelačný jako vy pohané. Ale byl to taky velký muž. Měl však smůlu, že žil ještě předtím, než stačil Kristus osvítit svět.“

„Římaní měli víc bohů, ne? Jako my,“ řekl jsem. Egfrith přikývl. „A byli mezi nimi bohové války jako naši Odin, Thor nebo Týr?“ zeptal jsem se.

„Římané byli jen lidé a samozřejmě měli chyby. Všichni jsme hříšníci.“

Teprve teď se otočil a podíval se mi do očí. „I když jsou hříchy, které nelze odpustit,“ dodal. Myslel jsem, že to míní na mě, ale pak jsem viděl, že jeho unavené oči hledí spíš do jeho nitra, třebaže se

upíraly na mě. A věděl jsem, že stín, který ležel na jeho tváři, je ve skutečnosti pocit hanby. Znovu se zadíval na pobřeží.

„Ty jeptišky jsi nemohl zachránit,“ řekl jsem a z toho, jak mu škubly svaly kolem úst, jsem poznal, že jsem ťal do živého.

„Ano, nemohl,“ povzdechl. „Ale kdybych předtím dokázal zachránit ty muže, mohly být jeptišky ještě dnes naživu.“ Věděl jsem, které muže, a také, že slůvkem „zachránit“ míní obrátit je na křesťanskou víru. Ale raději jsem mlčel a snažil se skrýt svůj bezděčný úšklebek pod vousem.

„Ještě nejsi s Dány tak dlouho, abys to mohl dokázat,“ řekl jsem. „A pokud jde o Asgota, snad si nemyslíš, že bys z něj někdy mohl udělat křesťana.“ Kdyby si to opravdu myslel, byl by Egfrith větší hlupák, než za jakého jsem ho měl.

„Selhal jsem, Havrane,“ prohlásil sveřepě. Nad námi plácla plachta a na pravé tváři jsem ucítil závan východního větru.

„Ale přece jsi pomohl tomu, aby se vzácná kniha toho vašeho Ježíše dostala ke králi Karolovi,“ namítl jsem znovu.

Skoro se tomu zasmál. „To je pravda. Bylo to malé vítězství, ale to nestačí.“

„A Sigurd si tě cení,“ pokračoval jsem. „Jen Loki ví proč, ale je to tak. Jinak by tě už dávno hodil rybám. Nevesluješ a ve štítové hradbě jsem tě taky neviděl.“

„Sigurd by mohl učit lišky lstivosti,“ řekl a tentokrát se mu přece jen roztáhla ústa ve vouse do úsměvu. „Krmí mě drobty naděje, že jednoho dne získám jeho duši pro Boha. A na oplátku...? Na oplátku já mlčky souhlasím se vším, co vy pohanští zlotřilci provádíte. Jsem jako hříšná děvka, Havrane. Prodal jsem svou duši, a kvůli čemu?“ Nevěděl jsem, co na to odpovědět, neboť jsem byl přesvědčen, že se spíš celý oceán pokryje ledem, než by se Sigurdova vlčí smečka sklonila před Bílým Kristem. „A co horšího,“ pokračoval Egfrith, „jsem otrokem vlastní pýchy.“ Odmlčel se a podíval se na mě. „Nemysli si, že jenom vám bojovníkům vládne pýcha. S vědomím, že jsem selhal a že jsem zklamal našeho Pána, bych měl tuhle prokletou loď opustit a vrátit se do své církve a ke svým bratrům a tam se modlit, prosit za odpuštění a tiše hledat nějaký méně obtížný úkol, na který bych, dá-li Bůh, stačil.“

„Myslím, že by tě Sigurd nechal jít,“ řekl jsem. „V takové náladě

mu nejsi k ničemu. Už celý týdný se tváříš zatrpkle jako střízlivej Nor.“

„Jenže já nemůžu odejít, Havrane,“ pokýval smutně hlavou. „To je to, nemůžu. Moje hloupá hrdost mi to nedovolí. Setkal jsem se s Alcuinem z Yorku, největším učencem naší doby, mluvil jsem s císařem Charlemagnem, vládcem křesťanského světa, ale ještě bych se chtěl dožít toho, že uvidím úžasné chrámy Konstantinopole. Miklagard je srdce Východořímské říše, Havrane.“ Odmklčel se a povzdechl. „Zvědavá mysl je někdy těžké břímě. Víš, že bychom měli brzy proplout kolem ústí řeky Tiber?“ Zavrtěl jsem hlavou. Dokonce jsem o takové řece nikdy neslyšel. „Je to řeka, která protéká samotným Římem,“ poučil mě Egfrith. „Sigurd to ví, protože jsem mu to řekl.“ Pohlédl jsem na Sigurda, který právě v přední části lodi povoloval lano, zatímco Olaf omotával jiné lano kolem upínky. Ti dva si dokonale rozuměli a věděli, co ten druhý v příští chvíli udělá. „Tvůj jarl pořád zvažuje riziko, do jakého vás vede, proti tomu, co můžete získat. Sláva Říma už pohasla a jeho věhlas zastínila sesterská říše na východě. Ale přesto je stále ještě takový, že proti němu vypadají Cáchy jako chudá vesnice.“

„A ty myslíš, že bychom po té řece měli plout?“ zeptal jsem se a pohledem jsem pátral po zvířené vodě u pobřeží, která by prozradila ústí řeky. Nic takového jsem však neviděl, jenom cosi tmavého, co moře vyplavilo na písčité pobřeží a nad čím kroužilo hejno křičících racků.

„Obávám se, že můj důvod k tomu, proč bych chtěl plout do Říma, je úplně jiný, než by mohl být důvod Sigurdův,“ řekl mnich po chvíli a oči mu na okamžik zasvítily. „Ale když se ptáš, tak ano. Po tom, co jsem o Římu četl v různých knihách, bych ho chtěl vidět na vlastní oči.“ Zavřel oči a pomalu přikývl, jako by odpovídal hlasu, který jsem neslyšel. Když potom oči znovu otevřel, zdály se mi matné, jako potažené vrstvou ledu. „Chtivost je chtivost, chlapče, a chtivost mnicha navštívit místa, která si dosud jen představoval ve své chabé myslí, je stejně silná jako chtivost pohanů po stříbře. Aspoň teď vidím, proč jsem selhal. Protože jsem se nechal chytit do pastí svých vlastních tužeb, místo abych se plně oddal službě Bohu.“

„Ale tys ty jeptišky nezabil,“ namítl jsem znovu, protože jsem nevěděl, co jiného říct. „A tvůj bůh je mírný a ochotný odpouštět, jak

nám pořád opakuješ, takže tě za tu trochu touhy po cestování jistě neztratíš.“ Vstal jsem a chystal jsem se zamířit za Knutem, abych se z něj pokusil vytáhnout něco, z čeho by se dalo soudit, že nás Sigurd chce vést dál po řece, o které mluvil Egfrith. „A pokud jde o tvůj úkol udělat z nás všech křesťany, na to máš pořád čas,“ dodal jsem přes rameno, když jsem už odcházel. A i mrzutý mnich, zklamaný sám sebou, se tomu zasmál.

O osm dní později po noci, v níž nás bičoval hustý déšť a trápily temné sny, jsme průzračné modré pobřežní vody nechali za sebou a vpluli jsme do ústí řeky Tiber. Sňali jsme ze zobce přídě Jormunganda a ostatní naše lodě udělaly totéž, neboť jsme nechtěli riskovat, že urazíme místní, zřejmě staré a stále mocné duchy. Nakonec Sigurd svolal radu, na které mohl každý říct svůj názor, a téměř všichni muži na všech lodích se vyslovili pro to, abychom pluli po řece, ať se děje co děje.

„Jak bychom se mohli vrátit do Wessexu a říct našim lidem, že jsme pluli kolem Říma a ani jsme se tam nepodívali, protože jsme byli podělaný strachem,“ prohlásil Wiglaf. A na tom jsme se shodli i my zbývající. Takže teď jsme veslovali a tvrdě, protože někde daleko na východě řeku rozvodnily jarní povodně z roztálého sněhu a museli jsme tedy sílu jejího proudu překonávat vlastními pažemi. A při veslování jsem se znovu snažil vybavit si sen, který se mi zdál, protože i když se mi jeho děj vytratil jako kouř, děsivý dojem z něj ve mně zůstal a držel se mě od chvíle, kdy jsem se probudil. Dokonce i teď, když jsem tahal za veslo, mi srdce bušilo a spáry toho snu byly do mě stále zařáté. Zbytek té bestie mi však zůstal zahalený.

Kolem ústí řeky do moře jsme viděli opuštěné a rozpadávající se vesnice. Zřejmě je příliš často napadali mořští nájezdníci, takže jejich obyvatelé se rozhodli odejít do vnitrozemí a nechat své domovy napospas pomalejšímu, ale o to jistějšímu pustošení vegetací. A teď, za ústím s vodou zkalenou zvířeným bahenním nánosem, se táhly břehy hustě porostlé jehličnatými stromy a hlodášovými keři, které sahaly až k samému okraji vody, jako by se celé svěže zelené údolí chtělo napít čerstvé vody. Slunce, jež vycházelo někde za pramenem řeky, barvilo hustou ranní mlhu načervenalým nádechem a mnohem výš nad ní pluly od východu k moři pruhy oblačnosti, tenké jako závoje emírových žen.

Hukot moře se měnil ve vzdálený šum pobřežního příboje, ale i ten postupně slábl, až utichl docela a vzal s sebou i křik racků. Všechny ty zvuky byly tlumené, takže i když jsme ohýbali záda u vesel, uvědomovali jsme si, že nás obklopují kouzla dávných lidí. Naše vesla se nořila do vody a v nepřetržitém rytmu stehovala dráhu *Serpenta* temnou vodou, žerď vesel tloukly v otvorech a náš namáhavý dech ještě víc zamlžoval vzduch kolem nás.

„Ta velká voda je dobrá aspoň k tomu, že neuvíznem v nějaký pitomý mělčině,“ prohlásil Bjarni.

„Ale pořád to není žádná velká řeka,“ poznamenal Ingolf. „Ráno po dobrý oslavě toho nachčiju víc.“

Věděl jsem, co Ingolf míní. Ve všem, co jsme kdy o Římanech slyšeli, se vždycky mluvilo o obrovských stavbách, vedle kterých vypadali lidé jako mravenci. Dříve jsem tomu moc nevěřil, neboť jsem věděl, že v každém příběhu se neustálým vyprávěním všemu přidává. Ale to mi vydrželo jen do země Franků. Tam jsem viděl věci, o nichž bych si nikdy nemyslel, že by takové mohly být ve skutečnosti: kamenné chrámy a síně postavené jakoby pro obry. A podle Egfritha to nebylo nic ve srovnání se starými římskými stavbami. Proto jsem i já očekával větší řeku, než byla ta, po níž jsme se teď plavili, a která nevypadala jako „tepna do srdce světa“, jak se vyjádřil Egfrith.

Vinula se směrem k severu. Minuli jsme válečnou galéru plnou namodralých, která plula po proudu k ústí, a i když by se od nich mohl Völund něco dozvědět, nenaskytla se mu k tomu příležitost, protože jsme na ně křičeli nadávky a oni nám stejným způsobem odpovídali. Bylo to celkem neškodné, třebaže někteří Dánové na chvíli odložili veslo a vystřelili na namodralé pár šípů, aby se neřeklo. Minuli jsem také tři plně naložené říční čluny, které táhli proti proudu volí, a když nás jejich poháněči uviděli, bylo vidět, že z nás mají hrůzu. Nic jsme jim však neudělali, a protože se změnil vítr, dokonce jsme se ani nezastavili, abychom se podívali, jaký náklad vezou. Ráno vítr foukal proti nám a to ve spojení s proudem znamenalo, že jsme museli veslovat, ale teď se stočil a vanul od západu a Sigurd se rozhodl, že stojí za to vytáhnout plachtu. Stále jsme však pluli pomalu a možná by byl v Římě dřív ten, kdo by šel podél břehu pěšky. To nám však nevadilo a aspoň jsme měli čas

navléci si drátěnou košili, napnout tětívu na luky a chopit se meče. Nevěděli jsme, s čím se můžeme v horním toku řeky setkat, a vždycky je lepší připravit se na boj, k němuž nakonec nedojde, než muset bojovat nepřípraveni.

A tak jsme také dopluli pod plachtou do Říma, se štíty položenými u nohou pro případ, že bychom byli nuceni utvořit z nich na boku lodi obranný val nebo postavit štítovou hradbu. Bylo pozdní odpoledne a vítr, který nás hnál proti proudu Tiberu, zakryl střechu světa příkrovem černých mraků, takže jsme byli nuceni přehodit si přes zbroj kůže promazané lojem. Nemuseli jsme čekat dlouho. V hrozivých mracích nad námi se skrývala bouře s krupobitím, které se teď v náhlém přívalu spustilo a vztekle bičovalo řeku i nás malými kuličkami ledu. Během chvíle se kolem žeber *Serpenta* a mezi vesly uloženými na stojanech nahromadily návěje krup. Svein chytl kroupy do úst jako malý kluk, až potom zařval bolestí a zaklel, když mu jedna větší narazila do zubu. Otec Egfrith se krčil ukrytý pod jedním ze záložních štítů, kroupy mu zvonily o železnou puklici a já jsem pozoroval, jak to množství krup žlutá řeka pohlcuje, zakaluje se a rozvodňuje. Potom, stejně rychle, jako se přihnalo, krupobití ustalo.

Serpent plul dál a ostatní lodě ho následovaly. Lesy kolem postupně řídly a v příštím zákrutu, kde se proud řeky zpomalil, jsme uviděli, že na obou stranách ze břehu vystupují můstky na uvazování člunů. Náhle šlehl bílý záblesk, krátký jako mžik oka, následovaný ostrým prásknutím, které se rozpadlo do buráčení hromu, jež se valilo oblohou, jako by nemělo nikdy utichnout. A potom se spustil déšť. Zpočátku jen tak šuměl na hladině řeky, ale pak do ní začaly šlehat proudy vody rovné jako kopí a v hluku, který nás obklopoval ze všech stran, se do ní zabodávaly.

„Tak to je Řím!“ zvolal Sigurd z přídě. Díval se na velkou rozpadávající se hradbu, která se táhla podél břehu na pravoboční straně, a po tvářích mu v promáčených pramenech splývaly zplhlé vlasy. Většina vnější cihlové vrstvy hradby už odpadla a odhalila plno děr po vydrolených kamenech, ale přesto to byl stále masivní val vysoký nejméně deset výšek muže. „Jak mohli lidi něco takového postavit, Strýci?“ houkl Sigurd přes hukot deště. Olaf hned neodpověděl, neboť stejně jako my ostatní stál a zíral na hradbu s otevřenými ústy a vytřeštěnými očima.

„Taková zeď, jako je tahle, musí chránit Asgard,“ zvolal po chvíli. Každých zhruba padesát kroků podél její délky stála hranatá věž a právě v těchto místech jsme viděli, že zeď je asi dvě délky kopí silná.

„Proti tomu vypadá Offův val jako ohrada pro prasata,“ řekl Penda.

Tiber se vinul dál k severovýchodu a my jsme propluli mezi hradbami, protože podobné opevnění se táhlo i podél vzdáleného břehu k severu a zřejmě ohraničovalo celé město. A to znamenalo, že jsme se ocitli uvnitř starobylého Říma.

„Tak to bylo zatraceně jednoduchý,“ prohlásil Bram. A měl pravdu. Vždyť se nás nikdo ani nepokusil zastavit.

„K čemu je dobrá zeď, na kterou by se musel i obr Gymir vyškrábat, aby přes ni nakoukl, když nechají barbary, jako jsme my, jen tak proplout kolem?“ zvolal Olaf, zatímco pátral skrz závoj deště po jakýchkoliv známkách toho, že vplouváme do pasti.

„Je to zatracený krysí hnízdo,“ řekl Gytha.

Ted' už jsme se všichni vynořili zpod klobouků a nepromokavých kůží a nestarali jsme se o hustý déšť nebo o to, jestli budeme promočení na kůži, protože jsme nechtěli propást nic z těch úžasných pohledů, které kolem nás vystávaly za závojem deště a šedé mlhy. Oba břehy lemovaly přístavní hráze, jež se táhly k dalšímu ohybu řeky, obsypané plavidly všech možných tvarů a velikostí a skřípající pod vahou sudů, vysokých podlouhlých džbánů a beden s nejrůznějším zbožím. Na molu nervózně podupávali a ržáli koně, jako by věděli, že je budou nakládat do lodí, a báli se toho. Lidé smlouvali s kupci o cenách a posádky obchodních plavidel se dohadovaly o tom, kolik jejich loď unese nebo jaké množství kterého zboží pojme. Davem se tlačili vojáci za zlodějíčky, které stejně neměli šanci chytit. Děvky s rudými rty a namalovanými očima se nestoudně promenovaly, jako by v nich touha po stříbru už definitivně vyhrála boj s tím, co v nich ještě zbylo z hrdosti, a muži drželi víka sudů nad kouřícími pánvemi se žhavým uhlím a snažili se uchránit opékané maso před deštěm. Vplouvali jsme do husté směsi ruchu, vůní a pachů všeho druhu, v níž se v jednu chvíli člověku sbíhaly v ústech sliny a v další se mu málem obrátil žaludek z čehosi odporného, co k němu zavanulo.

„Vesla!“ zvolal Sigurd. Olaf už začal spolu s třemi dalšími muži stahovat plachtu, protože jsme byli nuceni kvůli množství lodí kolem zpomalit. Zasedli jsme tedy na cestovní truhlice a ponořili listy vesel do řeky, abychom *Serpenta* ještě víc zpomalili, třebaže jsme museli dávat pozor, abychom vesly nezachytili jiná plavidla. *Fjord-Elk* za námi a obě dánské lodě udělaly totéž a byli jsme rádi, že i když kolem přístavních můstků stálo plno lodí, jen málo jich bylo v kanálu, protože jejich kapitáni čekali, až se změní vítr, který stále vanul k městu.

Oba břehy za přístavními můstky a hrázemi lemovaly domy, z nichž některým se už bílé zdi rozpadaly a na střechách se černaly díry po chybějících taškách. Jiné však byly podle vzhledu stále ještě obývané a další vyrůstaly z trosek starých domů, jako by chtěly potlačit převládající dojem chátrání a rozpadu bývalé slávy. Na pravoboční straně se břeh zvedal, ale výhled na město částečně zakrývaly dlouhé kamenné budovy, zřejmě skladiště, jež se táhly podél řeky, až kam jsem dohlédl. Na straně k řece byly otevřené a až po střechu nacpané zbožím, které střežili ozbrojenci s kopími, kyji a krátkými sekerami. Pod otevřenou střechou seděli muži u stolu a něco psali, jiní počítali odvážené nebo naopak přivážené sudy, které odvlékali svalnatí, do pasu nazí otroci, jejichž těla se leskla deštěm i potem. Někteří tlačili ruční káry nebo vedli záprahy s osly, voly či koňmi s vozy, jež přepravovaly zboží mezi skladišti a přístavní hrází.

Další stará hradba se na naší pravoboční straně ohýbala směrem na východ a na té byli vidět vojáci, kteří sice občas pohlédli na chaos pod sebou, ale vcelku se zdálo, že je moc nezajímá, co se tam děje. U paty zdi zela jako obrovská ústa dokořán otevřená velká brána, přes níž neustále proudily davy mužů, žen, dětí a zvířat.

„Musíme najít místo k zakotvení někde dál,“ zvolal Sigurd a ukázal z přídě *Serpenta* za dlouhou řadu rojících se plavidel. A tak jsme doveslovali až k místu, kde dřevěné molo končilo a začínalo molo ze starého rozpadávajícího se kamene. U něj už bylo mnohem volněji, protože jeho větší část byla zatopená zvýšenou hladinou řeky, stále ještě rozvodněné jarními vodami, které se valily ze vzdálených kopců. Navíc dřevěná část mola byla blíž bráně a tedy pro většinu obchodníků výhodnější.

„Bram, Svein a Bjarni vezmou vesla a zjistí, jestli tahle hráz

nemá pod vodou další úroveň, která by nám mohla rozpárat břicho,“ poručil Olaf. „Musíme přirazit hladce, chlapi, tak do toho. Lidi nás budou pozorovat a doufám, že nechcete těm Římanům poskytnout dobrou historku o seveřanech, který se nevyznají v ovládání lodi.“ U horního konce kamenné hráze byl dostatečný prostor pro zakotvení *Serpenta* na délku, ale pro další naše lodě už nestačil a bylo jasné, že musí zakotvit vedle sebe, trup vedle trupu. To však znamenalo, že jejich posádky budou muset vystupovat na pevninu přes *Serpenta*. Tušil jsem, že to povede k hádkám, pokud se někomu něco ztratí. Byli jsme však Sigurdovi vlci a vzájemně nás spojovala přísaha k němu. Proto jsem pevně věřil, že můžu nechat své stříbro v truhlici a odejít na pevninu s klidným vědomím, že až se vrátím, najdu všechno nedotčené.

Do kamenné zdi byly vytesané zvířecí hlavy a my jsme se dohadovali, jaká šelma to je, protože měla tesáky jako vlk, ale tlamu spíš jako medvěd a širokou hlavu ověncenou huňatou kožešinou. V pootevřené tlamě byl vetknutý železný kruh, kterým jsme provlékli uvazovací lano, a ještě jsme na něm ani nestačili udělat uzel a už u nás byl správce a žádal přístavní poplatek. Doprovázeli ho dva další muži, kteří nesli pytel přehozený přes rameno, a dvanáct znuřeně vypadajících vojáků. Nikdo z nich se nezdál ani za mák překvapený pohledem na naše lodě, na nichž muselo být jasně patrné, že je nepostavily ruce křesťanů. Správce byl malý, živý muž s holou hlavou a neklidnýma rukama, a když si prohlížel těkavýma očima *Serpenta*, jako by se podle něj snažil poznat, co jsme zač, připomínal mi veverku. Zdálo se však, že na něho *Serpent* žádný velký dojem neudělal. Zřejmě podle malého prostoru pro náklad poznal, že jsme nepřipluli s úmyslem obchodovat. Naštěstí pro nás se s ním otec Egfrith domluvil latinou a vysvětlil mu, kdo jsme.

„Řekl jsem Gratosovi, že jsme připluli zdaleka a překonali jsme mnohá nebezpečí, aby se naše oči mohly pokochat pohledem na jeho úžasné město, proslavené po celém světě,“ řekl Egfrith Sigurdovi s lehkým úsměvem skrytým pod vousem, na který jsem si stále ještě na jeho obličejí nestačil zvyknout.

Jarl přikývl. „A kolik chce zaplatit?“ zeptal se mnicha.

Egfrithův úsměv se maličko rozšířil. „Gratosus říká, že je zvyklý jednat s lidmi, jako jsme my. Cena za *Serpenta* a *Fjord-Elka* je šest

solidů a tři solidy za dvě menší lodě. Ale ví, že barbaři neplatí mincemi, takže přinesl váhy.“ Pak něco řekl Gratosovi, jak se správce jmenoval, ten luskl prsty na jednoho z mužů, který vytáhl z pytle váhy a opatrně je postavil na molo. „Jestli chceme zaplatit stříbrem, musíme jím prý vyvážit jeho závaží,“ řekl Egfrith a pokrčil rameny. Teď se pro změnu usmál Sigurd, protože také Gratosus zalovil v pytli, vytáhl velkou železnou cihlu, zvedl ji, aby ji všichni viděli, a pak ji položil na jednu miskou vah.

„Ten kus musí vážit víc než Sveinova hlava,“ zamumlal Bram.

„Dovol, Sigurde, abych položil na tu druhou miskou svého macka. To by mělo stačit,“ zavolal Hedín a chlapi kolem něj se rozchechtali.

Jenže Sigurd byl na tuhle chvíli připravený. „Jestli je to všechno, co ten Říman chce, budiž, ať je to odbyté,“ řekl, shodil z pravého ramene plášť nasáklý vodou a ukázal paži, na které měl sedm stříbrných náramků, každý silnější než lidský zub. Na jeho znamení položil Bothvar na molo prkno a Sigurd po něm přešel a jako první z nás vystoupil na římskou půdu. Vrhla na Gratiosa a jeho muže vlčí úsměv, pak stáhl z paže pět stříbrných náramků a položil je všechny na druhou miskou. Železná cihla málem vylétla do výšky, zatímco protější miska udeřila do kamene mola. Také Gratiovo obočí vylétlo vzhůru. Sigurd pak stáhl z paže další stříbrný náramek a přiložil ho na miskou k ostatním, teď už zpola zaplaveným dešťovou vodou.

Gratosus na jarla zíral, jako by nevěděl, jestli má utíkat, nebo začít Nory objímat. Potom něco zamumlal, jako by se bál promluvit nahlas.

„Co řekl?“ zeptal se Sigurd Egfritha, zpola otočený k můstku na palubu *Serpenta*.

Mnich si utřel tvář od dešťové vody a pokřižoval se. „Že nás vítá v Římě.“

TŘINÁCTÁ KAPITOLA

PROCHÁZELI JSME ULICEMI ŘÍMA dlážděnými kamenem. Gratosus nám poslal průvodce, mladíka přibližně mého věku, opáleného dohněda, s upřímným pohledem a výrazem neustále připraveným k úsměvu. Jmenoval se Gregororovius, ale nikdo z nás si to jméno nedokázal zapamatovat natož vyslovit, takže jsme mu říkali Gregor. Do města chtěli všichni, ale nemohli jsme nechat loď nestřežené, a tak jsme tahali los a čtrnáct těch, co měli smůlu, muselo zůstat. Samozřejmě se to neobešlo bez zklamaných povzdechů a nadávek na adresu nás ostatních, zvlášť když jsme odcházeli. Následovali jsme Gregora bránou pojmenovanou Porta Trigemina, kterou rámovaly sloupy z hladkého kamene vysoké jako dub. Při močení jsem na jeden z nich přitiskl dlaň a uvažoval jsem, kolik užaslých návštěvníků tady udělalo totéž co já.

„Dobře že nám ten Říman poslal průvodce,“ poznamenal Bram, když jsme prošli mezi dvěma dlouhými domy se střechou z červených tašek do otevřeného prostoru a poprvé jsme mohli uvidět něco z vlastního města. „Ale měl vybrat někoho, kdo umí norsky,“ dodal. Naštěstí Gregor mluvil slušně anglicky, a tak kdykoliv na něco ukázal, obrátily se hlavy Norů a Dánů ke mně.

„Je s námi hlavně proto, aby nás hlídal, ty hlavo skopová“ odpověděl jsem Bramovi. „Jakmile ten správce přístaviště uviděl tebe, usoudil, že na lidi, kterým ani nejsou kvůli vousu vidět oči, je třeba dávat pozor.“

„A má pravdu,“ souhlasil Bram, „protože... Hrome, co je zase tohle?“ zvolal užasle, když uviděl kruhovou kamennou stavbu obklopenou lesklými sloupy, se střechou jako je u severských kruhových domů, jenže tahle byla z červených cihel místo ze slámy.

„To je chrám boha Herkula, kterýho uctívali starý Říman,“ překládal jsem, „ale teď je zasvěcena Bílýmu Kristu.“ Někteří si přitom odplivli nebo se dotkli amuletu, případně jílce meče, protože se jim příběh o hrdinovi Herkulovi, napůl člověku, napůl bohu, líbil a

pobouřilo je, když slyšeli, že mu křesťané jeho chrám ukradli a zasvětili ho svému bohu, který v životě nadržel v ruce meč. Pokud šlo o nás, nechali jsme drátěné košile, helmy a štíty na lodích, ale meče a dlouhé nože jsme si vzali, i když jsme žádné problémy neočekávali. Zdálo se, že Římané jsou na takové, jako jsme my, vcelku zvyklí. Člověk se musel jenom dívat kolem sebe, aby viděl, co tady kdysi bylo a co z toho zůstalo. Řím byl jako zašmodrchaná rybářská síť. Žilo v něm víc různých lidí než druhů ryb v moři. Když jsme mezi tu rozpadající se slávu vstoupili, uviděl jsem muže i ženy všech barev kůže, jaké si jen člověk může představit, od namodralých s holou hlavou po rudolící a rudovlasé. Viděl jsem dívku s očima šikmýma jako kočka a žlutavou kůží a pak zase muže s tak jemnými rysy, že mohli soupeřit krásou s ženami, které Sigurd prodal. Někteří měli dokonce namalované tváře, což jsme všichni svorně odsoudili jako něco, co se k pořádnému muži nehodí. Ale viděl jsem i další typy, muže černé jako saze s velkou koulí kudrnatých vlasů na hlavě a s očima žlutýma jako máslo, nebo zase jiné, s očima hnědýma jako jestřáb, dlouhým nosem a hlubokými vráskami na kůži, zřejmě od slunce. A potom ty, které jsem považoval za potomky starých Římanů, protože se tvářili povzneseně, jako by Řím patřil jen jim. Byli tu také muži z posádek lodí, kteří sem připluli zdaleka jako my a teď bloudili po ulicích s užaslými výrazy, sahalí na každý sloup a vzhlíželi vzhůru k průčelím vysokých budov nebo k nádherným sochám. Mnozí měli stejně jako my zbraně, a tak jsme byli rádi, že jsme si nevyšli do toho lidského mumraje jen tak neozbrojení. Řím byl jeden velký chaos. Dokonce se zdálo, že i vzduch tady praská jako právě zapálené chrástí, a já jsem se nemohl zbavit dojmu, že tu panuje zvláštní napětí, které může každou chvíli vybuchnout.

„Už mě tady z toho všeho bolejí oči,“ stěžoval si Olaf, i když ho mohly bolet jenom z dešťové vody, protože pořád lilo jako z konve.

„V životě jsem nic podobného neviděl,“ řekl Sigurd. „Ale to je jen polovina důvodu, proč jsme tady. Ne jenom kvůli zvědavosti na tohle všechno nebo kvůli stříbru, které bychom tu mohli získat, ale protože nás Řím může připravit na to, co nás čeká v Miklagardu. Podle mě se tady můžeme hodně naučit,“ dodal a usmál se nad tím, jak mudruje. „Myslíš, Havrane, že takhle nějak to vypadá v

Asgardu?“ zeptal se mě.

„Možná,“ pokrčil jsem rameny, „i když bez těch dřevěných chajd.“ Téměř u všech zdí z pevného kamene se totiž krčila dřevěná obydlí, z nichž mnohá, jak nám řekl Gregor, vlastnili farmáři a rodiny, které pracují na vinohradech a na polích uvnitř i vně Aurelianových hradeb. I když některé z těchto přístavků padly v minulosti, a zřejmě i nedávno, za obět ohni a zbyla z nich pouhá ohořelá kostra. Dokonce i pro chrámy, které nepřevzali křesťané, se našlo nové využití v podobě sýpek nebo i obytných domů.

„Vlastně jsem si vždycky myslel, že bohové v Asgardu žijí ve velkých dřevěných síních, jako jsou naše, ale samozřejmě v mnohem větších, sroubených tak dokonale, že by to žádný smrtelník nedokázal. Ale teď...“ Znovu jsem pokrčil rameny. „Když tohle všechno postavili Římané z kamene, nevím, proč by to naši bohové nemohli dokázat taky.“

„Je to něco úžasného,“ řekl Sigurd a našpulil rty. „Kdybych to neviděl na vlastní oči, nikdy bych nevěřil, že je něco takového možné. Ale nemyslíš, že je to všechno jaksi studené, všechn ten mrtvý kámen?“ Myslí mi bleskla vzpomínka na můj děsivý noční sen. „Všichni duchové, kteří tady kdy byli, tu zůstali,“ dodal Sigurd.

Rozhlédl jsem se kolem. I když mnohé z těch obrovských staveb pořád hrdě stály, daleko víc se jich už rozpadalo a lidé si z nich brali kámen k záplatování svých obydlí, takže celé město působilo dojmem, že umírá a zároveň se rodí v jiné, skromnější podobě.

„Mně se o tom zdálo,“ řekl jsem s náhlým pocitem tísně. Předchozí noc na mě stále těžce doléhala. Ten sen byl jako pohřební mohyla, z níž jsem se snažil vyhrabat do nového dne, stále však studeného a deštivého.

Sigurd se zastavil a podíval se na mě. Mnozí z našich si už šli každý po svém. Ztratili trpělivost pořád čekat na to, co jim přetlumočím, a tak se ve dvojicích nebo trojicích rozešli, i když předtím museli Olafovi nebo Sigurdovi slíbit, že se budou vyhýbat jakýmkoliv problémům, neboť jsme všichni cítili, že v Římě se k něčemu schyluje.

„Tobě se zdálo o tomhle městě?“ zeptal se Sigurd. „O Římě?“

Zavrtěl jsem hlavou. „Přímo o Římě ne. Zdálo se mně o mrtvole. Byla už nějakou dobu stará a rozkládala se, takže z ní vylízaly kosti.

A taky byla plná červů. Říkám, byl to jen sen, ale slyšel jsem, jak se tím hnijícím masem prokousávají.“ Otrásl jsem se odporem. „A teď si myslím, že ta mrtvola byl Řím.“ Chvilí jsem sledoval hezkou dívku, která se proplétala davem, ale brzy jsem ji ztratil. „A ty červi, to jsou všechny tyhle lidi tady,“ dodal jsem. „A vylízající kosti z hnijícího masa jsou zase tyhle kamenné budovy.“

Sigurd sraštil čelo a upřel na mě pohled, i když spíš na mé levé oko. Aspoň se mi to zdálo. Už jsem si zvykl, že se lidé bezděčně upínají k mému krvavému oku, i když se tomu brání, tak jako můra vletí do plamene svíčky, protože nemůže jinak.

„Byl to jen sen, Havrane,“ řekl Sigurd. „Každému se občas zdá sen o smrti.“ Usmál se a ze zlatavého vousu mu kapala voda. „Připomíná nám to, že jsme smrtelní a že bychom se měli starat, aby nás smrt nezastihla moc brzy.“

„Vám se naše město nelíbí?“ zeptal se Gregor, když viděl, jak se tváříme.

„O takových divech se nám v životě ani nezdálo,“ odpověděl jsem. Spokojeně se usmál a vedl nás dál. „Ale taky jsme v životě neviděli na jednom místě tolik lidí,“ dodal jsem.

„To proto, že se sem každý touží dostat. Řím je světlo světa!“ zvolal Gregor a rozpráhl paže, až se po něm několik lidí ohlédlo. „Víte, kdo to řekl?“ zeptal se nás.

„Ano,“ ozval se otec Egfrith, i když tak tiše, že to Gregor nemohl slyšet. Už jsem myslel, že se nám mnich ztratil u některého z mnoha kostelů, ale náhle byl znovu s námi a jeho starý hábit tvořila víc voda než vlna.

„Byl to Angličan,“ oznámil nám Gregor hrdě, „velký Alcuin z Yorku. Muž, kterého náš císař požádal, aby se stal jeho rádcem.“

„My jsme se s Alcuinem setkali,“ neodolal jsem a pochlubil jsem se. Ale Gregor to přešel, aniž se na mě podíval. Zřejmě považoval naše setkání s Alcuinem za stejně pravděpodobné jako to, že se sám stane příštím římským císařem.

„Světlo světa!“ zvolal znovu, tentokrát ale na starého muže, který tlačil ruční káru vrchovatě naloženou zlatavými bochníky chleba, zakrytými nepromokavou plachtou. Všiml jsem si, že muž je ozbrojený – za pasem měl jen tak bez pochvy zastrčený nůž s dlouhou čepelí, možná starší, než byl on sám. Zastavil se, abychom

mohli přejít, vrhl na nás pohled, který by spálil kopřivu, a znovu se rozjel.

„Jenže teď už z něj zbývá pouze spousta ruin,“ poznamenal Egfrith.

„Jak to myslíš?“ zeptal jsem se ho.

„To je zbytek toho, co řekl Alcuin o Římu,“ odpověděl Egfrith. „Protože věděl, co Řím kdysi byl, ale co už není. Gregororovius tenhle dodatek zřejmě zapomněl.“

Pomyslel jsem si, že je zvláštní, když mám uprostřed toho lidského hemžení, všech těch obchodníků, řemeslníků, poutníků, děvek a cestovatelů pocit, že mě obklopuje nesmírné ticho obrovských chátrajících pomníků někdejší slávy.

„Kam nás teď vedeš?“ zeptal jsem se Gregora. Už mě začínal bolet krk, jak jsem neustále kroutil hlavou nalevo i napravo. Kousek ode mě si Penda prohlížel kamenný pomník jednoho z římských císařů, starý několik set let. Císař svíral meč stejně pevně, jako když se kdysi chystal do boje.

„K Palatinu,“ odpověděl Gregor. „Řím je postavený na sedmi pahorcích, ale Palatinus je z nich nejbližší středu města. A na něm to taky všechno začalo.“

„Těma krátkýma mečema pobíjeli naše předky,“ zavolal Penda na Wiglafa, který hodil minci skupině křesťanských otroků zpívajících před dalším chrámem jednu ze svých ukňouraných písní.

„Správně, Wiglafe!“ křikl jsem. „Zaplať jim, aby už s tím skuhráním přestali.“

„Takovým mečem se nesevalo, ale bodalo,“ pokračoval Penda a naznačil, jak by takový meč vrazil do těla nepřítele. „To se hodilo zvlášť při boji ve štítové hradbě, když bylo málo místa na rozmáchnutí.“ Nedovedl jsem si představit, jak mohl někdo vytesat z kamene muže se všemi jeho rysy, oblečením a zbraněmi. Kamenný bojovník, kterého si Penda prohlížel, vypadal i po všech těch staletích, jako by se znovu chystal pobít své dávno mrtvé nepřátele. Těch dojmů bylo tolik, že se v nich má mysl utápěla.

A to pořád nebylo všechno. Už pohled z kopce, na který nás zavedl Gregor, byl ohromující. Teprve odsud jsem i přes hustou clonu deště pochopil, jak je to město obrovské. Zdálo se, jako by některé stavby mezi sebou bojovaly o místo, přičemž nikde nebyl

žádný jasný vítěz. Jiné si zase pro sebe uchvátily malá návrší, jako by se na nich chtěly před náporem nových a nových kamenných staveb opevnit, i když se neubránily před dnešní římskou chudinou, která si stavěla dřevěná obydlí opřená o jejich zdi, takže měli aspoň jednu vlastní kamennou zeď.

„Teď už vím, jak se musí cítit myš, když kouká nahoru na Sveina,“ řekl jsem Pendovi. Ten jenom přikývl a odhrnul si z čela mokré vlasy.

„Tam na jihu je Aventin a na východě Caelius,“ řekl Gregor. „A tamhle,“ ukázal na severozápad, „mezi Forem a Mariovým polem, vidíte Kapitol s chrámy, které nemají svou krásou na světě obdobu. A směrem na východ je další kopec, Esquilin. Za nimi na sever je Viminal, i když ten není pro déšť vidět, a dál od něj na sever Quirinal.“ Gregor se zachvěl a přitáhl si k tělu promočený plášť. „Takhle tady leje už celé týdny,“ řekl, jako by se nám za špatné počasí omlouval.

„U nás doma nikdy neodkládáme přilby, aby nám z toho věčného bušení deště nebrněla hlava,“ poznamenal Sigurd. Gregor na něj chvíli civěl, ale pak mu došlo, že si jarl dělá legraci. Náš průvodce pokračoval a vyprávěl nám příběhy, jež se k tomu nebo onomu místu pojí, ale já jsem ho poslouchal jen na půl ucha a myslím, že tak to bylo s většinou ostatních, kteří stanuli na tom kopci a nevnímali déšť, jak byli chyceni do sítě kouzla toho neuvěřitelného města. Protože jsem nyní zíral na takovou stavbu, jaké by se snad velkolepostí nemohla rovnat ani sídla samotných bohů.

„To je Flaviův amfiteátr,“ řekl Gregor a rovněž v jeho hlase byl patrný úžas. „Stojí tam skoro osm set let. Samozřejmě už taky není to, co býval, ale i dnes má tu moc uchvátit nás, nemyslíte?“

„A co to je?“ zeptal jsem se. Byla to tak obrovská stavba, že se tyčila nad většinou z těch, o kterých bych ještě před chvílí řekl, že jsou největší, jaké jsem kdy viděl. Měla tvar spíš vejce než dokonalého kruhu, byla postavená na čtyřech vrstvách sloupů jeden vedle druhého a mezi sloupy byly naprosto stejné zaoblené otvory, takže celá stavba vypadala jako krajkoví. Z větší části byla k obloze otevřená, zřejmě proto, že ani Římané ji nedokázali zaklenout střechou.

„Neříkejte mi, že to je dům toho jejich Krista,“ poznamenal kdosi

z Norů.

„Ve starých dobách se tam lidé chodili dívat na zápasy mužů s divokými šelmami, které se sem svezly ze všech koutů říše,“ vysvětloval Gregor. „Vešlo se tam padesát tisíc Římanů.“

„Máš nás za hlupáky, chlapče?“ ozval se popuzeně Wiglaf. „Padesát tisíc v jednom domě? To štěně nás má opravdu za idioty.“

„Přisahám, že je to pravda,“ dušoval se Gregor pohoršený tím, že bychom ho mohli považovat za lháře.

„A co dnes?“ zeptal jsem se. „K čemu to slouží v dnešní době?“

„K mnoha věcem,“ odpověděl Gregor. „Ale nedávno k něčemu, o čem je mi hanba mluvit,“ dodal a chvíli na tu obrovskou stavbu mlčky hleděl. „Je to místo smrti,“ řekl potom. „Vždycky to bylo místo smrti.“

„Zaveď mě tam,“ řekl Sigurd. Na okamžik se zdálo, že Gregor váhá. Nadšený a energický mladík byl najednou ten tam a na jeho město, pro které ještě před chvílí tak horoval, jako by náhle dolehly problémy, o nichž se mu zjevně nechťelo mluvit.

„Gratiosus řekl, že vám mám být k službám do té doby, dokud budete v Římě.“ Pohlédl na mě, pak na Pendu, Wiglafa a otce Egfritha. „Jestli tam opravdu chcete jít, vezmu vás tam pozítří.“

„A proč ne hned?“ zeptal se Sigurd. „Ten déšť nám nevadí.“

Gregor k nám přistoupil blíž. Ucítil jsem v jeho dechu víno. „Promiň mi, pane, ale je lepší o tom nemluvit. Pozítří to pochopíš sám. Ale teď mi dovolu, abych vám ukázal některé naše další divy. Pojdme, ještě je toho hodně, co musíte vidět.“ Bezstarostný mladík v něm se vrátil, jako by nás ani na chvíli neopustil. „Uvidíte, jak budete žasnout před Cirkem Maximem,“ řekl a vykročil na sever po dlážděné cestě, jejímiž postranními strouhami tekly proudy vody. „Tam se pořádaly závody dvoukolových válečných vozů. Do Maxima přicházelo na dvě stě padesát tisíc lidí, aby sledovali, jak vozatajové jezdí kolem dokola a předhánějí se.“

„Dvě stě padesát tisíc?“ ozval se znovu Wiglaf. „Poslyš, ty holobrádku, jestli nám lžeš, nakopu ti tu tvou římskou prdel tak, že už si na ni v životě nesedneš.“

Chýlilo se k večeru, když jsme se vraceli podle pachu kachního trusu a slizkých zelených řas k řece a k lodím. Ti, co na nich zůstali na

stráži, už byli popuzení a vyčítali nám, kde jsme byli tak dlouho, zvlášť když věděli, že ten den se už do města nedostanou a budou muset počkat na ráno. Nezbývalo jim tedy, než poslouchat, jak si sdělujeme dojmy o stovkách úžasných věcí, které jsme viděli, a dívat se, jak nám svítí oči, zatímco ty jejich na nás nevěřičně zíraly. A přesto poslouchali a myslím, že jsme ve svém líčení římských divů nepřeháněli, neboť úplně stačila prostá pravda. Potom si strážci vynahradili zklamání s několika místními děvkami, které prodávaly své zboží přímo u řeky, kde neustále postávali nebo posedávali znudění muži hlídající své lodě. To už konečně přestalo pršet, a tak jsme využili příležitosti převléknout se do suchých věcí, vyždímat ty promočené a pověsit je přes okraj lodi, aby uschly.

Následující den na mě spolu s několika dalšími vyšla strážní služba u lodí a ještě ani pořádně nezačalo slunce hřát, když jsem si vybral z hloučku, který přivedl Svein přímo na palubu, svou děvku.

„To jsou nejlepší, který jsem našel,“ řekl a omluvně pokrčil rameny. „Můžeš si vzít tuhle pěknou, když mně necháš tyhle dvě,“ navrhl a ukázal na dívky s nažloutlými vlasy a popelavou pletí, jakou mívají lidé, kteří pracují v noci a ve dne spí. Vypadaly, jako by si vypadly z oka, ale zatímco jedna měla tři černé zuby, druhá, pokud jsem si všiml, neměla žádné.

„Asi to budou sestry,“ mínil Svein, jako by mi četl myšlenky. Už jsem mu chtěl odpovědět, že jeho návrh přijímám, když na palubu vystoupila Cynethryth s oslí nohou přes rameno.

„To bych radši chroupal hrst hřebíků než tohle,“ odpověděl jsem Sveinovi tak hlasitě, aby to slyšela i Cynethryth. „Ale tobě přeju, ať si s nima užiješ, i když na tvém místě byl bych s touhle opatrněj,“ ukázal jsem na jednu ze žlutovlasých dívek. „Jestli s těma jejíma kostma zachrastíš trochu silněji, mohly by jí vypadnout i ty zuby, co jí ještě zbyly.“

Obrovitý Nor se zamračil a poškrábal se na hlavě. V tu chvíli zavolala Cynethryth na Skölla a Svein se otočil a sledoval, jak se vlk hladově vrhl na oslí maso. Po chvíli se Svein obrátil znovu ke mně a zakroutil hlavou. Pochopil jsem. V jeho gestu byla spíš lítost než znechucení a raději jsem se zahanbeně otočil.

Proč by mělo Cynethryth zajímat, jestli si беру děvku? Ostatně vždyť jsem to po celou dobu na ostrově Lyngvi táhl s Aminou a

Cynethryth na to neřekla ani popel. Jenže kdykoliv přišlo na Cynethryth, něco se ve mně sevřelo a cítil jsem, že mé city jsou jako chumel zašmodrchaného provazu, který zřejmě nikdy nerozpletu. Možná jsem si přál, aby jí nebylo jedno, co dělám, nebo aby dokonce žárlila a toužila po tom, co mezi námi bylo dřív. A tím se to všechno ještě zhoršovalo, neboť bylo naprosto jasné, že jí na mě ani za mák nezáleží.

Z výskání, smíchu a hekání, které se ozývalo ze Sveinova pelechu mezi žebry *Serpenta*, se zdálo, že si Svein mé přání vzal k srdci a se všemi třemi děvkami si s chutí užívá.

Já jsem hrál s Bjarnim tafl a pak jsme s několika Dány posbírali vědro zablácených oblázků a uzavírali sázky, komu se podaří lepší hod. Cílem byla kamenná socha jakéhosi dávno mrtvého Římana, která stála přímo proti naší lodi na vzdáleném břehu, a nejlepší na ní bylo, že místo kamenné hlavy měla hlavu vyřezanou ze dřeva, takže když se do ní někdo z nás strefil, hlasitě to bouchlo. Mně se to však nepodařilo, i když jsem tvrdil, že můj oblázek jednou škrtl o Římanovo levé ucho. Nejlepší byl Floki, který zasahoval dřevěnou hlavu málem každým hodem, a nakonec ho to přestalo bavit. Když jsme vyházeli všechny oblázky, sesedli jsme se do kruhu a vymýšleli verše o dobrodružstvích, jež jsme zažili nebo teprve zažijeme. Nejlepším skaldem mezi námi byl Dán Arngrim. Ten vymýšlel květnaté verše plné živých obrazů, které v člověku vyvolávaly dojem, že stačí natáhnout ruku a dotknout se jich. Jediným problémem bylo, že s námi Arngrim neplul od počátku, takže to byly spíš příběhy Dánů než Sigurdových vlků. I když při jeho verších o tom, jak zaživa hnili ve franckém zajetí, v němž jsem s nimi nějakou dobu pobyl i já, se mi svíralo hrdlo. V tomhle byl Arngrim možná až příliš dobrý.

Následující ráno měl opět přijít náš průvodce Gregor. Starobylé město kolem nás znovu ožilo ruchem nového dne jako už nesčetněkrát předtím a jeho obyvatelé se ve stínu někdejší římské slávy rozcházeli za svým živobytím. Nad přístavní hráze stoupala z řeky páchnoucí mlha, která se pak táhla mezi ubohými chatrčemi a úzkými uličkami vzhůru kolem větších a výstavnějších domů až k úpatí Palatinu. A když potom slunce říční mlhu rozpustilo a začalo se zdát, že nás čeká jasný a teplý den, a římsští kupci začali vyvolávat

chválu svého zboží, mnozí muži ztratili trpělivost a vyšli do města bez Gregora. My jsme však čekali.

„Věděl jsem, že se tomu zatracenému Římanovi nedá věřit,“ brblal Wiglaf právě ve chvíli, když na nás Gregor zavolal z přístavní hráze. Byl jsem ochotný se vsadit, že se Wiglaf pod vousem začervenal.

„Tak co, Wiglafe, jsi připravený jít se podívat na velkou arénu?“ zeptal se Gregor a tím, že si pamatoval jeho jméno, zahanbil Wiglafa ještě víc.

„Na arénu?“ opakoval wesexský bojovník.

„Amfiteátrům Flavium,“ řekl Gregor a roztáhl paže. „A ty, Havrane, taky si chceš prohlédnout naše město takové, jaké bývalo předtím, než Římané objevili světlo Kristova učení?“

„Samozřejmě“ přikývl jsem. „Už se nemůžu dočkat.“ Podíval jsem se na Pendu, který, ač křesťan, se zdál stejně dychtivý vidět, jak vypadalo město v pohanských dobách.

„Dobrá, tak můžeme vyrazit,“ řekl Gregor. „Ale je tu jeden problém, s nímž vám nepomůžu,“ dodal.

„Jaký?“ zeptal se Sigurd, který právě přelézal na naši loď z *Fjord-Elka*, kde od samého rána o něčem mluvil s Rolfem a Bragim.

„Však uvidíte, jestli k tomu dojde,“ odpověděl Gregor. „Protože v posledních týdnech začalo být v našem městě nebezpečno.“ Bylo vidět, že se chystá říct ještě něco, ale že se mu do toho moc nechce. „Možná budete potřebovat nějaké stříbro, myslím mince. Ve Flaviově amfiteátru náramky bojovníků neberou.“

Čtrnáctá kapitola

NEVÍM, ŽE BY KDY ARNGRIM SLOŽIL verše o římské aréně, ale rád bych, aby to udělal, protože já nejsem skald a nemám básnický jazyk, abych jím dokázal vyjádřit, co vidím, vnímám a cítím tak, jak to bylo ten den. Než jsme do arény vstoupili, stáli jsme venku a málem jsme si vykroutili krky, jak jsme obhlíželi všechny ty spousty dokonale otesaného kamene, hladkých sloupů vysokých jako strom a červených cihel. Z kopce Palatinu jsme předtím viděli Řím a Amfiteátrum Flavium pouze jako jeden z mnoha pozůstatků dávno mrtvé minulosti. Jenže z místa, kde jsme byli teď, mezi Stánky, sochami, dřevěnými přístavky a obchodníky, jsem nedokázal vtěsnat celou tu obrovitou stavbu do očí. Stáli jsme přímo před jedním z vchodů, ale museli jsme brzy ustoupit stranou, protože jsme nebyli zdaleka jediní, kteří si toho dne přišli arénu prohlédnout. Lidé přicházeli po dvou nebo po třech, ale také větší skupiny, dokonce celé posádky lodí, jak se dalo soudit podle vzhledu. Vchody, lemovanými mnoha sloupy, proudili dovnitř muži i ženy, obchodníci nebo houfy umazaných chlapců a všichni mluvili jeden přes druhého jako švitořící vrabci za úsvitu, takže nás obklopoval šum hlasů podobný vzdálenému šumu oceánu a připomínal mi plnou hodovni síň předtím, než se začne nosit jídlo. A když je řeč o jídle, vzduch tady byl plný vůní smažené cibule, hub, ryb, koření a česneku, které se táhly od desítek Stánků, jejichž majitelé měli na tvářích ten zvláštní vzrušený výraz, jaký mívají kupci, když se jim zdá, že jim kyne naděje na lepší obchod než obvykle.

„Tahle jedna stavba zabírá víc půdy než u nás doma celá vesnice,“ řekl Sigurd s pohledem upřeným na sochu nahé ženy, která stála na římsě nad vchodem. Její kyprá ňadra vypadala tak, že jsem byl v pokušení vylézt na římsu k ní a zkusit, jestli jsou opravdu vytesaná z kamene jako skoro všechno tady. Vedle sochy ženy stála kdysi další kamenná postava, ale dnes z ní zbyly jen nohy a spodní část trupu. Hlavou mi blesklo, že když ta horní část trupu spadla,

mohlo to někoho zabít.

„Kolik myslíte, že by se muselo postavit mužů jeden druhému na hlavu, aby dosáhli na vrchol?“ zeptal se Sigurd.

Olaf vyšpulil spodní ret, podrbal se ve vousu, pak si zastínil oči před poledním sluncem a chvíli hleděl vzhůru. „Třicet?“ odpověděl. Sigurd pokýval hlavou, jako by to odhadoval podobně. „Ale u všech asgardských bohů, Sigurde, nechápu, jak to udělali. Ty seš takovej mudrlant, Havrane – řekni, jak mohli takovouhle stavbu postavit.“

Pokrčil jsem rameny, zatímco se kolem nás prodrali dva bojovníci s potetovanými tvářemi, páchnoucí po víně a česneku. „Možná jim přitom pomáhali jejich bohové, Strýci,“ odpověděl jsem.

„Pcha!“ mávl Olaf odmítavě rukou. „Když jsem já stavěl svou hodovní síň, nikde jsem neviděl, že by mně Frey nebo Heimdall, nebo třeba Thor pomáhali a nosili mně prkna nebo zatloukali hřeby. A to jsem jim obětoval svého nejlepššího býka, vzpomínáš, Sigurde?“

„Vzpomínám, Strýci, vzpomínám,“ pokýval Sigurd s úsměvem hlavou. „A taky si vzpomínám, že tam Halldor spadl ze střechy.“

„Ten měl vždycky smůlu,“ povzdechl Olaf při vzpomínce na Halldora, kterého Sigurd zabil, aby ho zbavil nesnesitelných bolestí. Zdálo se mi to už tak dávno. „Taky by rád viděl Řím,“ dodal Olaf.

„Však mu budeme vyprávět, až se s ním setkáme v Odinově hodovní síni,“ řekl Sigurd. „A taky Bjornovi a všem ostatním.“

„Tak co?“ ozval se Bram a plácl Sigurda po rameni. „To tu budem v těch česnekových smradech stát celý den, nebo už konečně půjdeme dovnitř?“ kývl hlavou ke vchodu, kterým právě procházeli pod sochou ženy s velkými nahými ňadry otec se synem.

Šli jsme tedy za nimi. Nechali jsme za sebou ruch a hemžení města a vstoupili jsme do místa, jehož kouzlo viselo ve vzduchu husté jako ovesná kaše.

„Frigginy cecky,“ zamumlal náhle Olaf. Ruka mu bezděčně sjela k boku a sevřela jílec meče.

Sigurd hvízdal, oči mu zasvítily a mně unikl povzdech, jako by mi někdo propíchl plíce. Otočil jsem se a skoro jsem ztratil rovnováhu. „Tady je snad celý Řím,“ řekl jsem s ještě větším úžasem z toho, co jsem uviděl uvnitř amfiteátru, než z jeho vnějšku. Mezi nesčetnými úrovněmi stavby, které obkružovaly otevřený vnitřní prostor – do něhož by se vešla má stará vesnice Abbotsend nejméně pětkrát –,

stály nebo seděly tisíce lidí, a přesto nebyla ani z poloviny zaplněná. Vešli jsme sem temnými tunely, v nichž to páchlo vlhkostí, a slepě jsme přitom následovali toho, kdo šel před námi. Pak jsme pokračovali stíny dál a nekonečně dlouho jsme stoupali po schodech. Cítil jsem, že se mi vzadu na krku vzrušením ježí chlupy. Po prastarém kameni stavby šouply boty lidí, jejichž tváře jsem nemohl vidět, a zdálo se mi, že jsme jako procesí bojovníků zabitých na bojišti, které nechaly Odinovy služebnice valkýry ležet bez povšimnutí, takže se musí trmácet temnou cestou do posmrtného života sami. Chladné bludiště chodeb prořezávaly pruhy ostrého světla, až nás nakonec, mrkající a zmatené, dovedla jedna chodba do oslepujícího poledního jasu. Vynořili jsme se v třetině výšky obrovské mísy a já jsem se pro štěstí dotkl kůstky z havraního křídla, které mi kdysi vpletla do vlasů Cynethryth.

Každou vrstvu kamenných lavic oddělovala nízká zeď a schody, jež vycházely z ostatních tunelů, je dělily rovnoměrně po celém obvodu mísy do klínů. Z většiny temných chodeb se valily dychtivé davy lidí, kteří se pak rozcházeli podél řad lavic a vyhlíželi volná místa.

Lidé si sedali, vzrušeně volali a mávali na známé v jiných úrovních řad, rozhlíželi se a mnozí na ten zázrak kolem zírali s pootevřenými ústy.

„Bzučí to tady jako v rozkopnutém úlu,“ řekl Bram po tom, co nešetrně strčil do tlustého Římana, který se kolem něj prodíral. Muž se popuzeně otočil, vrhl na Brama krátký pohled a pak s omluvným gestem pokračoval dál. Kolem okraje podlahy arény bylo vidět dřevěné přístavky a zbytky stavebního materiálu a výkopy pro základy prozrazovaly, kde až donedávna stály další domky.

„Vidím, že tady žili lidi,“ řekl jsem a podíval jsem se na Gregora. „Co se s nima stalo?“

„Ano, žili. Od dob, kdy se před více než třemi sty lety aréna přestala používat,“ odpověděl. „Možná dostali zaplacený, aby odešli,“ poznamenal jsem a ukázal jsem na jizvy v zemi. „Ale to asi těžko, že?“ dodal jsem vzápětí. A právě v tu chvíli kdesi dole zazněl zvuk rohu.

„Už to začne,“ zamumlal Olaf. Sum davu podobný oceánu se ztišil v šepot a tisíce očí pohlédly na prázdnou plochu dole. Roh

zazněl znovu, i když to byl hluchý a jakoby vzdálený zvuk.

„Teď už musím jít, Sigurde,“ řekl náhle Gregor. Udělal znamení kříže a tím mi připomněl Egfritha, který s námi dnes nebyl, protože chtěl navštívit římské kostely, zvláště jeden z nich na jihu města, v němž měl mít hrob svatý Petr. Pokud jsem věděl, byl Petr druhý po Bílém Kristu asi jako Olaf po Sigurdovi, a Kristovi stoupenci stále uctívali jeho ducha, i když dnes není víc než pšouk ve větru.

„Kam jde?“ zeptal se Bram a ukázal na Gregora, který už mizel v davu.

„Udělal znamení Bílýho Krista a prchá pryč jako myš z hořící stodoly,“ odpověděl jsem.

„Mám dojem, že přijde o to, co se tu chystá,“ řekl Bram a obrátil se zpátky do arény. Na volnou plochu dole vyšli tři muži. Tvářili se překvapeně, že je tu tolik lidí, třebaže museli vědět, co se tu bude dít. Dva z nich byli bojovníci, vyzbrojení, jako by šli do boje. A zřejmě také šli. Jeden byl mohutný plavovlasý muž, možná Nor nebo Dán, a druhý tmavý, a i když menší, byl svalnatý a pohyboval se jako lovec. Třetí muž, v dlouhém červeném plášti, který mu sahal k vysokým botám z jemné kůže, vypadal zámožně. Byl tmavý jako ten menší z bojovníků, a třebaže jeho bohatý oděv skrýval jakékoliv zjevné známky toho, že i on je bojovník, měl u boku pochvu s mečem.

„*Holmgang*,“ řekl Sigurd tónem muže, který byl v podobném souboji málem zabít.

„Jo, vypadá to tak,“ přitakal Olaf. „Cítím to.“ Teprve teď jsem si všiml několika skupin mužů, kteří se shromáždili podél spodní řady jen asi na dvě délky kopí nad plochou arény. A tři muži na ploše čekali.

„Uzavírají se sázky,“ řekl Svein, který se právě protlačil davem k nám. Spolu s Flokim a několika dalšími se nám v tunelu ztratili, ale teď už nás našli. „Taky jsme si vsadili,“ dodal vzrušeně Svein. Ukázal palcem za sebe, zavrtil hlavou a vous se mu rozevřel do širokého úsměvu. „Floki vsadil tři stříbrňáky na toho menšího, ale každé vidí, že ten druhý je silnější. Podle mě ten prcek nemá šanci.“ Floki na to nic neřekl a s výrazem chladným jako kamenná lavice pod mým zadkem sledoval bojovníky na ploše arény. „Kam zmizel ten klouček?“ zajímal se Svein. „Mohli jsme se od něj dozvědět, co ten Říman říká.“ Podle mě muž v bohatém oděvu představoval

bojovníky, protože ten vysoký, který vypadal jako Nor, se lidem v hledišti uklonil a sklidil za to výkřiky a potlesk. Pak s rozmáchlým gestem odhodil hnědý plášť a ohnul pravou paži, aby ukázal svaly, které se mu pod krátkým rukávem drátěné košile vyboulily. Dav v hledišti mu znovu aplaudoval. Druhý bojovník, muž římského zjevu, si ho vůbec nevšímal, jenom kroužil rameny a uvolňoval si svaly pro nadcházející boj. Na hlavě měl lesklou přilbu, na níž mu ve větru povlávaly prahy jemné červené látky. Holeně mu chránily zaoblené železné pláty a pod zářivě bílou tunikou měl košili z lesklých kovových šupin. Nebylo pochyb, že i on je skvělý bojovník, když má takovou zbroj.

Oba bojovníci pak zřejmě dostali pokyn, aby si vzali štíty a odstoupili od sebe na určitou vzdálenost. Muž v červeném plášti, který předtím zvolal k davu, odešel k okraji arény a vydal rozkaz, po němž se z nejbližšího průchodu vyhrnulo šestnáct bojovníků se štíty, kopími a meči a utvořilo kolem obou soků kruh. Když se hnědý prach usadil a strážci zaujali svá místa, aby zajistili, že se žádný z bojujících nepokusí utéct – aspoň tak jsme si to mysleli –, dal muž v bohatém oděvu znamení jinému muži, a ten znovu zatroubil na roh.

„Nic si z toho nedělej“ utěšoval Flokiho Svein. „Já ti koupím za peníze, který vyhraju, měch vína.“

„Není špatné být zase jednou na místě těch, co se na to jen dívají,“ poznamenal Sigurd a pousmál se. Protože v těžkém vzduchu tisíců potících se těl davu jsme teď ucítili ostrý pach násilí. A boj začal.

Žádný ze soků se neodvážil rizika vrhnout po svém protivníkovi kopí. Oba postupovali opatrně proti sobě, krátkými výpady zkoušeli najít soupeřovy slabiny a vzájemně se ořukávali. Jak jsem čekal, byl menší bojovník rychlejší a čepel jeho kopí vyrážela k výpadům jako šlehající hadí jazyk. Jeho protivník byl však na svou výšku také rychlý, navíc své výpady vedl silou, která by prorazila štít, a ten menší tedy musel využít vši své rychlosti, aby zbrani svého soka unikl. Dobře se pohyboval a také se snažil udržet v pohybu toho druhého, protože když bojovník nestojí pevně, může jen těžko vložit do výpadu všechnu sílu. Hroty kopí bušily do štítů, klouzaly po přilbách nebo je odrazila násada kopí toho, kdo se právě bránil. Boty vířily prach, zuby blýskaly a dav řval. Čepel menšího muže zasáhla

pravou paží soka a roztrhla ji tak, že mu z bicepsu zůstal viset cár kůže. Viděl jsem, že raněný křičí bolestí, ale neslyšel jsem to kvůli řevu obecenstva. O chvíli později celou jeho paží zalila jasně červená krev a kapala na zem.

„Uvidíš, že se teď ten velkej bastard rozzuří,“ zvolal vzrušeně Penda a jako na potvrzení raněný bojovník vyrazil k útoku, ale znovu minul, protože jeho soupeř stačil díky rychlým nohám uskočit. Chvilí se pohyboval v dosahu svého soka, ale zase z něj unikal a jeho kopí bodalo a sekalo.

Raněný bojovník náhle setřásl z levé paže štít a odhodil ho za sebe, protože si potřeboval utřít krev z dlaně, aby mu neklouzalo kopí. Bylo riskantní udělat něco takového proti rychlému soupeři, ale on zřejmě počítal s tím, že když uchopí kopí oběma rukama, bude ho moc lépe ovládat a vkládat do útoků větší sílu.

„Myslím, že tenhle boj neskončí s první krví,“ řekl Sigurd a údivem zdvihl obočí, když i druhý bojovník odhodil štít. Z hlediště se ozvalo nespokojené hučení, zřejmě si všichni uvědomili, že boj bez štítů nemůže trvat dlouho. Vzpomněl jsem si na *holmgang* mezi Sigurdem a Maugerem, který skončil smrtí wessexského bojovníka, i když Sigurd krvácel z mnoha ran a málem boj taky nepřežil. Nikdy předtím ani potom jsem nic podobného neviděl a teď jsem si pomyslel, že kdyby byl na místě některého z těch dvou dole Sigurd nebo Mauger, byl by už dávno konec.

„Ten tmavovlasý umí bojovat, to se musí nechat,“ prohlásil Sigurd. „Podle mě to protahuje kvůli lidem. Mohl toho druhého už několikrát zabít a ten to ví.“

„Proč by měl riskovat, že může být sám zabit, jen kvůli tomu, aby nám dopřál zábavu?“ zapochyboval jsem. „Kdyby se tomu druhému podařilo ho zasáhnout, asi by byl konec.“

„Proč? Protože patří tomu v červeným plášti,“ řekl Sigurd a ukázal na muže, který boji přihlížel z okraje arény. „Stejně jako tamti,“ dodal a kývl hlavou směrem k bojovníkům s kopími a dlouhými štíty, kteří tvořili kolem obou zápasících hradbu z kovu a těl. „Všiml jsem si, že se ten černovlasý po něm několikrát podíval, jako by žádal o souhlas. Lidé vložili do sázek spoustu peněz,“ řekl a krátce pohlédl na Sveina, který povzbuzoval svého bojovníka. „A ti, co o své peníze přijdou, budou mít lepší pocit, když za to dostanou

aspoň vzrušení a budou mít co vyprávět.“ Sigurd měl samozřejmě pravdu a já jsem se jen divil, že jsem na to nepřišel sám. Každý pohyb menšího muže, každý jeho předstíraný útok nebo krytí útoku soupeře a pohyb nohou, dokonce i rána do ruky jeho soka, to všechno mělo jediný cíl: uspokojit ty, kteří se přišli podívat na opravdový boj na život a na smrt.

Oba sokové teď kolem sebe kroužili s vědomím, že jediná chyba může znamenat konec a smrt. Znovu a znovu naznačovali útok, násady jejich kopí na sebe znovu a znovu narážely a pak ten větší máchl kopím, jako by chtěl zbraň toho druhého nejdříve srazit a pak teprve na nekrytého soka zaútočit. Ale ten byl připravený a uskočil, takže kopí jeho soupeře švihlo do prázdna. Potom menší bojovník nečekaně poskočil dopředu a vrazil patku kopí sokovi do brady. Byl to úder, který by porazil koně, a světlovlasý bojovník se zapotácel. Přesto se znovu pokusil zaútočit na přední paži soka, ale ten nyní otočil kopí dolů, odrazil soupeřovu čepel násadou a pak jediným bleskovým pohybem máchl kopím vzhůru a rozsekl hrotem protivníkovi hrdlo. Na písek arény vystříkl proud krve. Světlovlasý bojovník se ještě stačil zapotáčet o tři kroky dopředu a teprve potom padl na kolena, třebaže se stále snažil bodat kopím proti svému soupeři. Kolem mě lidé cosi křičeli, ale já jsem jim nerozuměl, i když bylo zřejmé, že někteří jásají a jiní jsou rozhořčení. Menší bojovník znovu pohlédl na muže v červeném plášti. Ten se nejdříve podíval na křičící dav a teprve pak přikývl. Vítězný bojovník zabodl kopí do země, vykročil vpřed a vytrhl z pochvy meč. Pak se zastavil, protože jeho sok, jemuž z hrdla crčela krev jako vodopád, pustil kopí a sahal po meči u pasu. Ne proto, že by ještě pořád chtěl bojovat, ale protože byl Nor a chtěl popíjet se svými předky v Odinově hodovní síni. Vítěz počkal, až jeho krví zbocený sok vytáhne meč z pochvy, a teprve potom přistoupil až k němu. Bojovník na zemi téměř neznatelně kývl hlavou. Muž nad ním se rozmáchl a vrazil svůj meč do zející rány svého soka a vrážel ho dál až do hrudi a do srdce velkého Nora. Ten sebou ještě křečovitě škubl a byl mrtvý. Poslední, co ve svém životě slyšel, byl jásot tisíců lidí, kteří díky jeho smrti vyhráli peníze.

Ozbrojenci mrtvolu odtáhli, zatímco vítěz boje zvedl ze země své kopí, prošel mezi dvěma strážci s dlouhými štíty, krátce si vyměnil

pohled s mužem v červeném plášti a pak zmizel v tunelu jako ten, kdo odchází od dobře vykonané práce.

„Dobrej boj,“ prohlásil Bram a spokojeně si založil ruce na hrudi.

„Tomu mému musel sednout prach do očí, jinak to není možný,“ brumlal rozmrzele Svein.

„Ale stejně bych rád věděl, o co bojovali,“ řekl Bram.

„O ženskou, o co jinýho,“ mínil Svein. „Skoro vždycky je to o ženskou.“

Krve však zřejmě ještě nebylo dost, protože dřív, než si stačili vítězové sázek vyzvednout výhni, vstoupili do arény další dva bojovníci. Jeden byl namodralý se zakřiveným mečem a malým koženým štítem a druhý Frank. Ten nastupoval do boje bez štítu, ale zato v každé ruce třímal krátkou jednoruční sekeru.

„Tohle nemá nic společného s ženskýma,“ řekl Olaf. „Tady se bojuje o peníze. O pěkný lesklý stříbro.“ Ostatní přikyvovali na souhlas a já jsem si náhle vzpomněl na to, co řekl Gregor, že Amfiteátrům Flavium bylo vždycky místo smrti. „Havrane,“ kývl na mě Olaf a podal mi pět malých stříbrných mincí, „vezmi to a vsaď je na Franka.“ Spokojeně si zamnul ruce jako ten, kdo právě vyměnil odřenou kožešinu prolezlou blechami za pěkný nůž nebo pár bot z měkké kůže. „A pohni kostrou, chlapče,“ zavolal za mnou, když jsem se už prodíral mezi lidmi. „Ten Frank vypadá jako pravej zabiják, takže počítám, že je to dobrá sázka.“

Ale nebyla, protože vítězem druhého boje se stal namodralý. Usekl Frankovi polovinu chodidla, i když my jsme nad tím nespokojeně kroutili hlavou, protože jsme to považovali za podlost. Frank neměl bez prstů stabilitu a přestože to se sekerami uměl, stačilo namodralému kolem něj kroužit, až jeho sok upadl. Pak už mu zakřivený meč odsekal jednu končetinu po druhé, a i ti, co vsadili na namodralého, při pohledu na to mručeli nevolí.

Další boj to však odčinil. Dva namodralí, zruční se svými zbraněmi, spolu bojovali dlouho a tvrdě a krváceli z mnoha ran, než se Červený plášť konečně rozhodl jejich boj ukončit, protože žádný z nich neměl sílu zasadit svému soku smrtící ránu. Ten, který vypadal, že by mohl svá zranění přežít, byl prohlášen vítězem a já jsem na tom vydělal dva zlaté solidy. Všichni jsme se potom shodli, že to byl nejlepší boj toho dne.

Lidé odcházeli z amfiteátru se zvláštním vzrušením z toho, že viděli boje muže proti muži na život a na smrt, a my jsme se vraceli k lodím v době, kdy se už nad starobylym městem šerilo a ochladilo se tak, že jsme se chvěli. A na přístavní hrázi čekal Gregor.

„Myslel jsem, že na nás máš dohlížet“ řekl Wiglaf.

„Ano, proč jsi od nás utekl?“ zeptal jsem se a poplácal jsem malý váček pověšený na opasku, ve kterém to zacinkalo. „Mohl sis přijít k penězům.“

Gregor zakroutil hlavou a neklidně se rozhlédl. „To, co se dělo v aréně, je hnus,“ řekl. „Nezůstal jsem tam, protože s tím nechci nic mít. Tohle město zamořují ti nejhorší lidé, jako se to dělo, když byl Řím mladý. Já jsem křesťan, Havrane,“ dodal a vrhl vyčítavý pohled na Wiglafa. Zřejmě věděl, že wessexský bojovník je také vyznavač Krista, i když jsem na to i já občas zapomínal. „Nechápu, jak může křesťan s klidným svědomím sledovat, jak se lidé vzájemně mrzačí a zabíjejí, a ještě z toho mít požitek.“ Znovu zakroutil hlavou. „Říkal jsem vám, že je to místo smrti. Ve Flaviově amfiteátru se lidé zabíjejí už od doby, kdy byl postaven. A vždycky pro potěšení davu.“ Mlčel jsem, protože jsem v jeho slovech cítil těžké obvinění.

„Máš pravdu,“ ozval se Penda. „Tehdejší Římané museli být zatraceně krvežízniví bastardi. A řekl bych, že jsou pořád.“

„Ne všichni,“ ohradil se Gregor a přitáhl si plášť ke krku, protože od vody šel chlad.

„Ale dost z vás,“ trval na svém Penda. „Zítra se tam bude zabíjet znovu a pozitří zas.“ Zřejmě si všiml mého překvapení, protože se obrátil ke mně. „Setkal jsem se před arénou s jedním Mercianem. Je tady už dva roky, tak jsme si povykládali.“

„Myslel jsem, že vy z Wessexu každého Merciana, který vám zkrří cestu, zabijete,“ poznamenal jsem s úšklebkem.

„Tenhle se se mnou podělil o víno. Kdyby to neudělal, na místě bych ho vykuchal,“ odpověděl Penda a úšklebek mi oplatil. „Řekl, že ty boje začaly před dvěma měsíci. Nejdřív na ně moc lidí nechodilo. Báli se, že jim papež nebo císař uřízne za to sázení kulky, protože to není křesťanský. Ale ani jeden se proti tomu neozval a nezastavil to.“

Gregor přikývl. „Viděl jsem před arénou vojáky Svatého otce, ale proti zápasům nezakročili.“

„Samozřejmě že ty zápasy nezastavili,“ ozval se kdosi. Byl to

otec Egfrith. Seděl na kraji hráze obrácený k západnímu břehu Tiberu, navíc měl na hlavě kápi, takže jsem si ho nevšiml. Teď se však otočil a na jeho lasiččí tvář padlo světlo tisíců pochodní, které ve městě plály. „Nezastavili je, protože to nemůžou udělat.“ Sigurd a Olaf přišli blíž dychtiví poslechnout si, co se dnes mnich ve městě dozvěděl. „Zeptejte se Gregororovia na to, jaká nálada panuje mezi lidmi v posledních měsících. Než znovu otevřeli brány Flaviova amfiteátru, tekla v ulicích Říma krev.“

Podívali jsme se na Gregora. Ten mi v tu chvíli připomínal červa, který uviděl nablízku ptáky a snaží se zavrtat do země.

„Lidé hladověli,“ řekl. „Je těžké žít, když člověk nemá dost peněz ani na to, aby nakrmil děti. Nebyl chleba, nebylo nic. Někteří z toho vinili Jeho Svatost, jiní císaře. Městem táhly ozbrojené bandy, kradly, co se dalo, a kdo jim nedal jídlo, toho zabili. Proto obchodníci své zásoby ukryli a tím se situace ještě zhoršila. Mocní muži bojovali o ovládnutí města, a jak řekl otec Egfrith, bylo prolito mnoho krve.“

„A Karolus proti tomu nic neudělal?“ zeptal se Sigurd. „Římané jsou přeci jeho poddaní, ne?“

„Císař je daleko,“ odpověděl Gregor.

„Naštěstí pro nás,“ poznamenal Olaf.

„Jeho Svatost papež Lev má možná dost vojáků na to, aby s těmi tlupami vrahů a zlodějů skoncoval, ale...,“ pokračoval Gregor. Nechal však větu nedopovězenou a jenom bezmocně rozhodil ruce. „Čekám, že se římská pání domluví a spojenými silami zaútočí na Svatého Jana v Lateránu.“

„Proč by měli útočit na svatého?“ podivil jsem se.

„Myslel baziliku svatého Jana v Lateránu,“ řekl otec Egfrith. „Tam žije Jeho Svatost papež. Lev má spoustu nepřátel. Římská pání mu zazlívají jeho nízký původ a radši by měli papeže, který by pocházel ze šlechtických kruhů. Taky ho obviňují z cizoložství, z křivopřísežnictví a z mnoha dalších zločinů. Ale já jsem přesvědčený, že jsou to všechno pomluvy a Svatý otec je nevinný.“

„Ano,“ přikývl Gregor. „Před čtyřmi lety napadli Jeho Svatost muži, kteří mu chtěli vytrhnout jazyk a vyloupnout oči. Jenom díky Bohu tohle ďábelské zlo nevyšlo a dnes jsme všichni šťastní, že se papež těší císařově ochraně, protože právě Lev vložil na Karelovu

hlavu korunu. Ale přesto má Jeho Svatost v Římě stále nepřátele, kteří by ho rádi z papežského stolce svrhli.“

Kvůli Bramovi, Sveinovi a dalším mužům kolem jsem to přetlumočil do norštiny.

„Ten papež je vůdce všech uctíváčů Bílýho Krista a žije v Římě?“ zeptal se Bram.

„Jejich bůh šeptá do jeho ucha dnem i nocí,“ řekl jsem.

„Vsadím se, že má někde ukrytý bohatství, který by stálo za to přemístit na naše lodě,“ prohlásil Bram a vyměnil si se Sveinem úšklebek. Litoval jsem, že jsem vůbec něco řekl, protože těm dvěma by bylo podobné, kdyby vykopli dveře papežova sídla a bez ohledu na následky mu strhali z prstů prsteny. Nechal jsem je při jejich myšlenkách obtěžkaných stříbrem a znovu jsem se obrátil ke Gregorovi.

„Ale od té doby, co se začaly v aréně pořádat zápasy na život a na smrt, se do Říma vrátil mír,“ pokračoval. „Začal se péct chleba a lidé měli zase co jíst.“

„Lidi jsou rádi, když vydělávají peníze,“ poznamenal Olaf a poklepal si na váček, který byl zřejmě mnohem těžší než můj.

„Ale určitě o tom poslali císařovi zprávu,“ varoval Egfrith. „Ty barbarské souboje ve Flaviově aréně budou zastaveny. Karolus nedovolí, aby se Řím vrátil do dob své pohanské bezbožnosti.“

Gregor se pokřížoval a sklíčeně se na Egfritha podíval. „Modlím se za to, abys měl pravdu, otče,“ řekl. „A pokud jde o mě, budu se snažit být od arény co nejdál, až přijde císař.“

PATNÁCTÁ KAPITOLA

O DVA DNY POZDĚJI jsme přišli do arény dřív, abychom obsadili místa blíž prostoru, v němž se bojovalo, než při první návštěvě. To už jsme věděli, že tmavovlasý bojovník, na něhož předtím vsadil Floki, je Řek Theo. Tentokrát jsme sledovali, jak zabil namodralého, jenž před dvěma dny rozsekal Franka bojujícího s dvěma krátkými sekerami, a já jsem přišel o výhru z prvního dne. K boji však nastoupili další dva muži, kteří si, jak se zdálo, už udělali v areně jméno: byli to Vend jménem Berstuk a muž s přezdívkou Afričan. Berstuk předtím vyhrál pět soubojů a Afričan čtyři. Oba byli rození zabijáci, poznamenaní mnoha jizvami z nesčetných bojů, a šel z nich strach. Byli to mohutní muži, silní, rychlí, dovední, zkrátka měli všechno, co skvělí bojovníci potřebují, a ve dvou následujících týdnech jsme mezi obchodováním a obstaráváním zásob pro další plavbu sledovali, jak tihle dva znovu a znovu zabíjejí své soupeře.

„Začíná mně to být podezřelý, Sigurde,“ řekl. jednou večer Olaf, když podával jarlovi měch s vínem. Leželi jsme pod kůžemi na přístavní hrázi, kde si polovina z nás vybudovala hrubé přístřešky, abychom se nemuseli všichni tlačit na lodích. Nikdo nám to nezakázal, protože papež nechtěl žádné nepříjemnosti, a tak jsme si dělali, co jsme chtěli. „Jak to, že ten Řek, Vend a Afričan nikdy nebojujou proti sobě?“ uvažoval Olaf. O kus dál se na hrázi několik mužů hlasitě hádalo a někde blíž kdosi hlasitě říhl. Každý večer jsme se opili a pak jsme se přeli, kdo z bojovníků, které jsme viděli, je nejlepší.

„Podle mě jsou pro Červeného pláště příliš cenní, Strýci,“ odpověděl Sigurd. „Přitahují do arény davy lidí a vždycky se najdou bojovníci, kteří si myslí, že je porazí.“

Na dřevěném molu vypukla rvačka a my jsme sledovali, jak padají kopance a rány pěstí. Dokonce se zableskly meče, ale pak si zřejmě někteří rozumnější uvědomili, že hádka o cizí bojovníky nestojí za to, abychom se pobili mezi sebou, protože se chumel mužů

rozdělil a obě strany se uchýlily k nadávkám a ke klení. Denně připlouvaly lodě všech možných tvarů a velikostí a muži z jejich posádek, většinou po zuby ozbrojení, se rozcházeli do města. V těch dnech nebylo po správci přístaviště Gratosovi ani vidu, a dokonce ani Gregor nevěděl, co s ním je. Pro nás to bylo dobré, neboť to znamenalo, že nám nehrozí vymáhání dalších přístavních poplatků. „Nejspíš vytáhl ty své váhy před špatnou posádkou a ta nakrmila jeho římskýma ůtrobama říční krysy,“ prohlásil jednou Bram a skoro všichni jsme usoudili, že to tak asi bude.

„Ale Červenej plášť musí přicházet na sázkách o peníze,“ pokračoval Bjarni v našich úvahách, když se na chvíli zvedl od pěkné děvky. „Kdo by sázel proti těm třem? Podle mě jsme neviděli nikoho ani zpola tak dobrýho, aby je moh porazit.“

Zalil jsem hrdlo dlouhým hltem vína a zašklebil jsem se, protože bylo kyselé. „Červenej plášť záměrně buduje jejich slávu,“ řekl jsem, „v tom to celý je.“ Všichni zpozorněli, protože jsem řekl něco o slávě a pro Nory je sláva víc než stříbro. „Gregor nám řekl, že za starých dob, kdy ještě byl Řím nejmocnější říší světa, se jejich císaři báli svých poddaných.“

„To proto, že jich bylo jako blech na prašivým psu,“ řekl Bram. *Nebo červů v mrtvole*, pomyslel jsem si.

„Aby si získali oblibu a udrželi mír, pořádali boje mezi otroky. A nejen mezi nima,“ pokračoval jsem. „Říkalo se jim gladiátoři a cvičili je nejlepší bojovníci na světě, aby byli připravený pro arénu. A dnes je to zrovna tak.“ Podíval jsem se na Sigurda. „To je, o co jim jde – dát těm krvežíznivým Římanům zábavu, aby nedělali problémy.“

„Takže ten Červenej plášť si myslí, že je císař,“ řekl Bjarni.

„Podle mě je to jen pěkně prohnanej syn kozla, to je celý,“ řekl Olaf. „Bohatne z toho, že jiný umíraj.“ Ozvalo se souhlasné mumlání, protože to bylo dobře řečeno. Rozhlédl jsem se a i ve špatném světle ohňů a bledé záři měsíce jsem viděl oči mužů, kteří spolu hovořili o domově, o ženách nebo o svých mrtvých kamarádech. Popíjeli kyselé víno a slabé pivo a okusovali pečená vepřová žebra pomazaná česnekovým olejem, ale oči jim zářily jako zlaté solidy. A já jsem si přál, abych se před nimi o slávě nikdy nezmínil ani slovem, protože to bylo jako položit večer

-

psovi před čumák masitou kost a čekat, že tam ráno pořád bude netknutá.

O pár dní později nám Sigurd řekl, abychom naplnili břicha lodí jídlem, protože odplouváme. Jestliže se dalo věřit tomu, co se Egfrith dozvěděl od svých křesťanských bratrů, pak byl císař Karolus skutečně na cestě do Říma, aby podpořil papeže Lva a vrátil římským pánům moc nad lidem. A v tom případě by pro nás bylo lepší, kdybychom už byli daleko. Dopřáli jsme svým očím, aby se nasytily pohledy na všechny zázraky starého města, jedli jsme jídla, jimiž bychom se chtěli cpát pořád, ale také jsme poznali věci tak hrozné, že jsme se od nich znechuceně odvraceli. Rovněž jsme vydělali nějaké peníze prodejem kožešin, jantaru, kostí a zbraní, které jsme vzali namodralým, i když jsme zase o většinu těch peněz přišli v sázkách v aréně. Zkrátka nastal správný čas na to, aby přídě našich lodí opět okusily slanou mořskou vodu, protože cílem naší plavby nebyl Řím, ale Velké město Miklagard. A tak jsme se znovu chystali vydat na cestu, i když jsme neměli tušení, co nám na ni norny, sudičky lidských osudů, připravily.

„Pověz jim to, Havrane. Určitě na to skočej,“ řekl mi Penda, když se spolu s Gythou, Baldredem a Wiglafem vrátili z tržnice na úpatí kopce Esquilinu, kde se dal koupit nejlepší uzený sýr v celém Římě, jak nám řekl Gregor. Každý z Wessexských přivlekl promaštěný plátěný pytel, z něhož se táhla nasládlá dřevitá vůně té pochoutky. Ale nebyl to sýr, s čím se na mě tak vzrušeně obrátili.

Cítil jsem, že se mi obočí vyklenulo jako natažený luk. „Raději ne, Pendo,“ odpověděl jsem, když jsem chvíli uvažoval o tom, co jsem se od nich dozvěděl. Přišel Ingolf a já jsem mu plácl na rameno pořádný kus uzených hovězích žeber. Na lodích panoval ruch, ostatně jako vždy, když jsme opouštěli nějaké místo a znovu se vydávali na cestu.

„Já bych jim to řekl sám, kdybych mluvil jiným než svým poctivým křesťanským jazykem“ prohlásil Penda a zazubil se na Gythu a ostatní. „Ale ty vaše pohanský slova mně jaksi pořád nejdou z huby,“ dodal.

„Ne,“ zavrtěl jsem hlavou. „Neřeknu jim to. Stejně ráno odplouváme, takže už je na to pozdě.“

„Řekni jim to.“

„Ne“

„Řekni,“ naléhal Penda.

Zakoulel jsem očima.

„Aspoň Sigurdovi,“ snažil se mě přemluvit Baldred a ukázal mi v černém vousu několik skoro stejně černých zubů. Wessexští se leskli potem, protože odpoledne bylo teplé a museli táhnout pytle zdaleka.

„Hej, Havrane, o čem to ty Angláni pořád melou?“ zeptal se Svein, když se zastavil, kousek ode mě, aby pevně uchopil soudek piva, který nesl po molu kluzkém od deště k *Serpentovi*. Vítr přivál déšť od severovýchodu a byl to týž vítr, který se zvedl každé ráno a trval celé odpoledne a který následující den naduje naše plachty, aby nás hnál po Tibera zpátky k moři.

Věděl jsem, že bych měl držet jazyk za zuby, že bych měl spolknout ta slova, která mi stoupala do hrdla jako bublinky dobrého piva. Ale něco ve mně zřejmě miluje chaos a libuje si v klapotu runových hůlek na palubě právě ve chvíli, kdy není jisté nic a možné je všechno. Myslím, že každý bojovník slyší v tlukotu svého srdce ozvěnu bušení meče o štít a je tím zvukem neúprosně přitahován. Proto jsem pověděl Sveinovi, Braunovi a všem ostatním, kteří byli právě v doslechu, co mi řekl Penda – že Římem poskakuje jako blecha zvěst o výzvě, kterou vyhlásil Červený plášť. Tři bojovníci, Řek Theo, Vend Berstuk a muž známý pod přezdívkou Afričan, o nichž Červený plášť prohlásil, že to jsou největší bojovníci od gladiátorských časů, zabili všechny soky, kteří se s nimi odvážili bojovat, a teď nastoupí k boji vedle sebe jako mečovní bratři v největší podívané, jakou kdy Amfiteatrum Flavium vidělo za posledních čtyři sta let. Najdou se v celém Římě tři muži, kteří by se jim vyrovnali odvahou i bojovým uměním? Afričan, Maur, Seveřan, Frank, Vend, na tom nezáleží, pokud mají dost odvahy.

„A co když se tři takoví hlupáci najdou a ty tři zabijáky nějakým zázrakem porazí?“ zeptal se Egfrith. „Co za to získají?“

„Tisíc dvě stě padesát liber,“ odpověděl jsem, „což je...“

„Což je váha pěti mužů ve stříbře,“ předešel mě Sigurd a pohlédl na Olafa, který si zamyšleně hladil vous. Mezi muži to zašumělo a

několik jich tiše hvízdlo, když si představili tolik stříbra.

„A jaký je v tom háček?“ zeptal se Olaf, jako by tušil, že za tím je ještě něco jiného.

„Že ať proti těm třem bojuje kdokoliv, nejspíš ten boj nepřežije, Strýci,“ řekl jsem. „A že za tu kratochvíli budou muset zaplatit Červenému pláští pět set liber.“

„Pak si tím určitě zajistěj, že vyhrajou,“ prohlásil s úšklebkem Svein.

„V každém případě, ať to dopadne jak dopadne, Červený plášť vydělá na sázkách tolik, že se může nakonec stát císařem,“ řekl Sigurd. „Strýci, svolěj všechny při západu slunce sem na *Serpenta*. A řekni Asgotovi, aby vzal runy.“ Olaf přikývl a odešel. „A ty, Havrane,“ obrátil se jarl ke mně, „najdi Červeného pláště a řekni mu, že Odinovi vlci, jejichž lodě jsou zakotvené v zákrutu řeky, přijímají jeho výzvu a zaplatí šest set liber, jestli odmítne všechny ostatní.“

Chvilí jsem na něj zíral, jako bych najednou nerozuměl norský. Nemohl jsem uvěřit, že to myslí vážně.

„U všech severských bohů, Havrane, to si myslíš, že muži jako my si mohou dovolit na takovou výzvu neodpovědět?“ zahřměl na mě Sigurd. „Copak jsme připluli do Říma jen proto, abychom civěli na ruiny po dávno mrtvých lidech? Přece jsi musel vědět ještě dřív, než jsi nám to řekl, že to takhle dopadne.“ Měl pravdu, věděl jsem to. Ale věděl jsem také, že cosi ve mně miluje chaos. A tak jsem svému jarlovi přikývl, zatímco mezi Nory, Dány a Angličany to vřelo jako voda na žhavém uhlí a všichni zapomněli na napínání plachet. A já jsem se vydal hledat Červeného pláště.

Otec Egfrith šel se mnou, protože mi mohl být užitečný svou latinou. Když jsem ho o to požádal, v první chvíli odmítl, protože nechtěl mít s naším novým úmyslem nic společného a samozřejmě by raději strávil den dalšími návštěvami křesťanských chrámů a svatyní, a hlavně hrobu svatého jménem Pavel. Sigurd mu však pohrozil, že ho nechá v Římě, jestli nám nepomůže. Myslím, že ta hrozbu musela znít Egfrithovi jako libá píseň, neboť se už dávno vzdal naděje, že se mu podaří obrátit nás na svou víru a udělat z nás uctívače Bílého Krista, kteří se svému jedinému bohu klaní na kolenou. Ale Egfrith byl také zvědavý jako stará vrána a stejně jako ostatní muži toužil uvidět Miklagard neboli Konstantinopol, jak se

tomu městu taky říká. A teď, když poznal Řím, po tom možná toužil ještě víc. A tak se mnou vyrazil do města a ptal se stovek lidí, jestli někdo neví, kde bychom našli bohatého muže s tmavší pletí, který vládne tomu, co se děje v aréně. Ti, kteří nám porozuměli, se na nás dívali podezíravě a o aréně odmítali mluvit. Možná si mysleli, že nás platí papež Lev nebo císař a že se je snažíme přimět lstí k tomu, aby se přiznali, že tam také chodí.

„V aréně nejsou ani trochu zamlklí“ povzdechl jsem, když jsme odcházeli od dalšího muže, který tvrdil, že ani neví, kde Amfiteatrum Flavium je. „Měl bys slyšet, jak tam ty davy řvou. Divím se, že jsem z toho neohluchl.“

„Je to barbarství,“ zabručel Egfrith. „Boha z toho určitě bolí uši.“

V tom jsem s ním souhlasil a taky jsem to řekl. „Zato naši bohové z toho mají zábavu,“ dodal jsem. „Dovedu si představit, jak se na to dívají a popíjejí přitom medovinu.“

„To ti věřím, Havrane, že si to dovedeš představit, protože jsi mizerný pohan a tvá duše je odsouzená k věčnému zatracení.“ Lidí v ulicích ubývalo, protože kupci pomalu balili Stánky a všichni se vraceli domů. S večerem a tmou byla stále spojená jistá hrozba, protože vojáci, kteří za normálních okolností patrolovali v ulicích, nyní střežili sídlo papeže Lva. „Bože, co tady děláme?“ zeptal se náhle Egfrith a zastavil se. Ocitli jsme se na Fóru mezi Palatinem a Kapitolem a uši nám zněly lomozem nesčetných kladiv a dlát bušících do kamene. Věděl jsem, že se tu z ruin starých staveb stavějí pevnostní věže, z nichž by mohli vojáci obhlížet město a případného nepřítele. Kameníci, od kamenného prachu bílí jako bezkrevné mrtvoly, na sebe křičeli a dohadovali se, zatímco jiní lezli nahoru a dolů po dřevěných lešeních, která obklopovala rozestavěné věže jako hradní koš srdce. Mezi troskami starých staveb se honili malí chlapi, dívky trpělivě čekaly na zákazníky, psi se prali o kosti a o odřezky z ryb zbylé po trhovcích a nad tím vším se vznášel pach potu a výkalů od volských potahů, které všude, kam člověk pohlédl, táhly sáně naložené otesanými kamennými bloky.

„Myslel jsem, že se ti tady bude líbit,“ odpověděl jsem a žertovně jsem na Egfritha mrkl. „Podívej se na všechny ty domy Bílýho Krista.“ Po obvodu Fóra stálo mnoho římských chrámů proměněných v křesťanské kostely. „A taky se mně zdá,“ pokračoval

jsem, „že když je člověk bohatý Říman, tak by si právě tady mohl postavit opevněný dům. Blízko řeky, ale ne zase tak, aby ho zasáhla povodeň, a na drahou stranu dost daleko od papeže, aby si mohl dělat, co chce. A taky dost vysoký, aby mohl ostatním lidem chcát na hlavu.“

Egfrith musel připustit, že mám možná pravdu, i když to byl nakonec Červený plášť, kdo nás našel. Anebo to byli spíš jeho lidé. Narazili jsme totiž na tlustého muže, prodavače fíků potřených medem, které, jak jsem se dozvěděl, se mají jíst střídmě, pokud člověk nechce strávit celý den dřepěním na vědru s výkaly. A tenhle muž uměl anglicky natolik, aby pochopil, že mu ušmíknou koule a hodím je psům, jestli nám neřekne, co se potřebujeme dozvědět. Egfrith mi před ním za mou pohružku vynadal, ale já jsem už byl unavený a bolely mě nohy. Netušil jsem, že hledání muže, jehož podobu znají z arény tisíce lidí, bude tak těžké. Teprve když se jakýsi malý chlapec s krysím obličejem vrátil s pěti ozbrojenci, vzpomněl jsem si, že jsem ho zahlédl, jak kamsi běží, krátce po tom, co jsem chytil prodavače fíků za jeho tlustý krk.

Tlustoch cosi vzrušeně ozbrojencům říkal a ti mě a Egfritha obklopili. A i když proti nám ještě nenapřáhli kopí, dívali se na mě, jako bych byl dvouhlavý horský troll. „Člověk by si myslel, že jsem mu opravdu ušmíkl koule,“ řekl jsem, znechucený tlustochovým skuhráním a hrůzou v jeho očích, protože jsem občas zapomínal na své krvavé oko a na to, jak na lidi působí.

„Chtějí vědět, proč pana Guida hledáš,“ řekl prodavač fíků. *Takže jsme se aspoň dozvěděli, jak se Červený plášť jmenuje*, pomyslel jsem si. Později se ukázalo, že to vůbec není jméno Červeného pláště, ale v tu chvíli jsme to nemohli vědět.

„Zeptej se těch křivohubých mizerů, jak máme výzvu toho jejich pana Guida přijmout, když ho nemůžeme nikde najít,“ řekl jsem. Tlustoch vyvalil oči, až jsem měl strach, že by mu mohly vypadnout z důlků, ale pak se obrátil k ozbrojencům a zřejmě jim mou žádost přetlumočil. K Egfrithovu překvapení, a přiznávám že i k mému, se jeden z Guidových vojáků usmál, a tak jsem jim dopověděl zbytek Sigurdova vzkazu. A za šera jsme byli zpátky u přístavní hráze.

Během chvíle se tam shromáždili naši muži. Nechyběl ani jeden. Dokonce jsem zahlédl i Cynethryth s jejím vlkem, který se už stal

skoro stejnou součástí Sigurdovy smečky jako ti, co jarlovi složili v zemi Franků novou přísahu. Zachytil jsem Sigurdův pohled a přikývl jsem na znamení, že jsme naši odpověď na výzvu Červeného pláště předali. Spokojeně přikývl a mně neušlo, že mu zablýsklo v očích. Na přístavním molu už nebyly žádné děvky, žádní prodavači vepřového masa smaženého na olivovém oleji, hub potíraných česnekem a chleba, žádní muži nabízející ostré zbraně, ševci opravující díry v botách nebo chlapci s buclatými měchy s vínem. Byli tam jen muži z posádek *Serpenta*, *Fjord-Elka*, *Wave-Steeda* a *Sea-Arrowa*. A oči všech se upíraly k jarlovi, který stál v jejich středu jako hrot puklice uprostřed štítu, se zlatými vlasy spletenými do dvou tlustých copů, v zeleném plášti sepnutém sponou ve tvaru vlčí hlavy a s otcovým mečem u boku. Hrdost bojovníků visela ve vzduchu hustá jako kouř ze zeleného listí.

„Každý z vás se vyrovná kterémukoliv bojovníkovi Červeného pláště,“ řekl Sigurd. „Všichni jste zabijáci, kteří dokonale ovládají své zbraně i umění boje. Ale já jsem mluvil s naším godim a ten souhlasil, že v takové záležitosti, jako je tahle, je třeba víc, než jen umět bodat kopím nebo sekat mečem. Jak všichni víte, v tomhle mají prsty norny. Proto není na mně, abych vybíral, kdo z vás by měl bojovat.“ Všiml jsem si, že v tu chvíli se Sveinova tvář protáhla zklamáním. Znal jsem ho už natolik dobře, abych věděl, že si nepřeje nic vroucněji, než bojovat v aréně, a jistě počítal s tím, že právě jeho Sigurd vybere. V čele shluku mužů stáli Völund a Dán Yngvar a bylo na nich vidět, že i oni by chtěli bojovat a vysloužit si tím místo mezi Sigurdovými vlky.

„Asgot nám řekne, jakým způsobem výběr provedeme,“ pokračoval Sigurd, „protože k němu promluvily runy a my musíme dát na ně.“ Ustoupil dozadu a udělal místo Asgotovi, který si předtím vpletl do popelavě šedivého vousu pět malých myších lebek.

„Tohle je záležitost boha války,“ řekl godi. „Věřte mi, že v tom bude mít ruku až po loket.“ Odmlčel se a ukázal křivým prstem přes řeku postříbřenou měsícem. „Na druhém břehu, kousek cesty pěšky na severozápad od kamenného bojovníka, jsou trosky zarostlé trnitými keři. Z větve nejvyššího stromu tam visí pytel. Od téhle chvíle po zítřejší východ slunce musí ten, kdo chce bojovat v římské aréně, do toho pytle vložit nějakou svou věc. Ale nesmí se do pytle

podívat.“

„A jaká by to měla být věc, Asgote?“ zeptal se Dán Beiner.

„Taková, se kterou se už dlouho plavíš po moři,“ odpověděl godi s jedním okem přivřeným. „Tak dlouho, že na ní ulpěl tvůj pach a dokázal bys ji poznat, i kdybys oslepl a přišel o všechny prsty.“ Mezi muži nastal šum.

„Ráno nám bůh války pomůže vybrat, koho pošleme do boje.“ Muži pokyvovali hlavami a tiše mezi sebou rozmlouvali, opatrní, aby nevypadali vychloubačně, neboť když godi řekne, že kostkou na naší taflové desce pohybuje ruka jednoho z Ásů, je lépe mlčet. Protože bohové dokáží být krutí a když jsou nablízku, hlasitě vykřikuje a chlubí se jen velký opovázlivec nebo naopak hlupák.

Ze shluku mužů vystoupil Olaf a zvedl v obou rukou dva vinné měchy, jako by to byly trofeje získané po tuhém boji. „Když vidím, že se tu ještě pár dní zdržíme, myslím, že bychom teď mohli vypít pár kapek, co říkáte?“

Odpověď byl hlasitý souhlas všech, neboť bohové nikdy nemají problém s opilými muži, a tak jsme oslavovali, protože tisíce lidí brzy uvidí boj tří našich bojovníků a jejich vítězství nad římskými šampióny. Nikdo nepochyboval, že nás v aréně čeká hromada blýskavého stříbra a v záři jeho lesku budou norny spřádat naše další osudy.

Měchy s vínem putovaly od jednoho muže k druhému, a poněvadž děvky a chlapci s pivem usoudili, že jim mezi námi nic nehrozí, slétli se na nás a drželi se nás jako blechy kožichu, až nakonec Byrnjolf hodil toho nejdotěrnějšího do řeky a proud ho strhl pryč, že se už neobjevil. Potom nám už dali aspoň na chvíli vydechnout.

Vysvětlil jsem Wessexským, co by měli udělat, pokud chtějí mít šanci bojovat v aréně.

„Nepotřebuju bojovat s nějakým černým bastardem, abych dokázal, že poznám, za kterej konec se drží meč,“ prohlásil Baldred a pozvedl k ústům meč s vínem.

Wiglaf přikývl. „Necháme ty krvežíznivý divochy, ať se nechaj pro potěšení davu rozsekat oni,“ řekl a otřel si o kalhoty prst, kterým cosi vydloubl z nosu.

„A co ty, Pendo?“ zeptal se Gytha.

Penda sáhl pod košili a vytáhl kus spletených rudých vlasů, svázaných na obou koncích šňůrkou. Viděl jsem mnohokrát, že ty vlasy vytáhl a přičichl k nim, ale nikdy jsem se na ně nezeptal. V každém případě bylo jisté, že hlava, z níž pocházejí, je teď někde daleko.

Baldred si zaťukal prsty na hlavu. „Máš v hlavě otruby místo mozku, Pendo,“ řekl. Dobře pochopil, že Penda chce vložit pletenec vlasů do Asgotova pytle.

„Jestli se do arény dostanu, pak pomáhej Bůh tomu, kdo se proti mně postaví,“ řekl Penda. „Je mně jedno, kterej z těch bastardů to bude. Vykuchám je všechny,“ dodal a natáhl se pro vinný měch. Vyměnil jsem si pohled s Wiglafem, neboť jsme oba věděli, že když tohle řekne Penda, není to žádné vychloubání, ale čirá pravda. Protože Penda patřil k mužům, o kterých se říká, že se s mečem v ruce už narodili. Tím mi připomínal Flokiho, i když ve všem ostatním byli rozdílní jako voda a oheň.

„A co ty, Havrane?“ zeptal se Baldred. „Řekni, že máš víc rozumu než tahle dutá lebka,“ ukázal hlavou na Pendu.

Usmál jsem se. „Nespěchám na to, abych viděl, jak vypadaj můj střeva, Baldrede.“

„To je rozumný,“ řekl a spokojeně přikývl. Také Penda byl s mou odpovědí spokojený a pak jsme už jen jedli, až se nám zdálo, že nám prasknou břicha, a pili, až jsme postupně jeden po druhém usnuli. V noci jsem se občas probral, a když jsem zamžoural do tmy, uviděl jsem odcházet a přicházet temné postavy. A věděl jsem, že někde na druhém břehu se Asgotův kožený vak začíná plnit.

ŠESTNÁCTÁ KAPITOLA

VZBUDIL MĚ HROZNÝ ŘEV. Zvedl jsem se a uviděl jsem, že kousek ode mě se deset mužů zoufale snaží udržet zmítajícího se býka na velkém kamenném podstavci dávno odstraněné sochy, aby mu mohl Asgot podříznout hrdlo. Noční tma už přešla v šedavé světlo počínajícího úsvitu. Zachvěl jsem se chladem, protože mlha, která se táhla od řeky, se zdála hustší než obvykle a všechno bylo vlhké a studené. Ale ani zima, ani bolavé hlavy po včerejším popíjení nemohly zchladit náladu, jež se šířila táborem jako oheň suchou štěpní trávou. Dnes jsme se měli dozvědět, který náš bojovník bude mít tu čest bojovat ve Flaviově amfiteátru. Na rozpálené železné pánvi syčela cibule a muži si kladli na chleba kousky opečené ryby, zatímco jiní krájeli plátky z velkého kola uzeného sýra. Všichni ale s plnými ústy mluvili a táborem se nesl šum, který se mísil s šumem řeky.

„Cítím v kostech, že to dopadne dobře,“ prohlásil Bram a hodil přímo z pánve Bjarnimu kus opečené ryby. Bjarni ji chytil a chvíli si ji přehazoval z ruky do ruky. „Mám hroznou chuť ukázat těm dánským vychrtlíkům, jak bojujou Norové,“ pokračoval Bram. Býk ještě jednou zařval, ale to už se mu do měkké tkáně na spodu krku zabořil Asgotův nůž a z rány vystříkl na kamenný podstavec proud teplé krve. Přední nohy zvířete se podlomily, býk klesl nejdřív na kolena a pak se převálil na stranu. Muži, kteří ho drželi, stačili jen tak tak za smíchu ostatních uskočit, ale to už Asgot vzýval boha války Týra.

„Vsadím se, že se Dánové i Římani budou skvěle bavit, až uvidí bojovníka, kterýho učil bojovat sám Grendel,“ řekl Bjarni a snažil se udržet vážný výraz. „Ale myslím, že ještě víc se jim bude líbit, když uvidí bojovat někoho, kdo bojovat opravdu umí. Proto si Týr vybere mě.“

„Pcha!“ odpověděl pohrdlivě Bram. „Vsadím se, že jsi vylezl z kožešin jen proto, aby ses šel vychcat.“ Muži kolem se pošťuchování

obou usmívali.

„Je čas,“ řekl Sigurd a položil ruku Bramovi na rameno. Nad námi proletělo hejno krákajících racků a následovalo směrem k moři rybářské lodě, které právě vyplouvaly. Náhle všichni mluvili jeden přes druhého a stahovali se k býkovi, kolem jehož mrtvoly se šířila kaluž krve a moči. Byla to důstojná oběť a já jsem doufal, že bude stačit, aby k nám přitáhla pozornost nejstatečnějšího z Asů, boha Týra. „Asgot teď třikrát sáhne do vaku a postupně vytáhne tři věci,“ řekl Sigurd a ukázal tři prsty. Všiml jsem si, že má plášť sepnutý sponou ve tvaru jelena ve skoku, a došlo mi, že jeho spona s vlčí hlavou je ve vaku, který teď držel Asgot. „Každá ta věc,“ pokračoval Sigurd, „nám řekne, koho si naši bohové přejí, aby bojoval v římské aréně, protože kormidlo na této plavbě svírají Ásové.“ Byl to však Asgot, kdo svíral v zakrvácených rukou vak, a když se už všichni shromáždili kolem něj, Sigurd mu pokynul, aby začal. Godiho staré prsty chvíli zápolily se šňůrkou, ale pak přece jen vak rozvázal. Nastalo ticho, v němž bylo slyšet jenom šumění řeky a nezřetelné hlasy, které doléhaly odněkud zdálky. Asgot obrátil žluté oči k obloze, vstřčil ruku do vaku a mumlal přitom slova možná starší než samotný Řím. Pak ruku vytáhl. Držel v ní starý hřeben s mnoha chybějícími zuby a mně napadlo, že jsem ho naposledy viděl někdy dávno. Svein ho musel mít schovaný, ale my, kteří jsme ho poznali, jsme se teď otočili k nejmohutnějšímu z nás, jehož velký, rozsochatý rudý vous nyní rozdělil široký úsměv. Všichni jsme zajásali, protože mezi námi nebyl nikdo, kdo by si víc zasloužil bojovat za naši čest než Svein. Obr vystoupil z hloučku, vzal si od Asgota hřeben, pak se otočil a zvedl ho, jako by to byl stříbrný jarlovský náhrdelník z krouceného kovu, a my jsme jásali ještě hlasitěji. Vlk Sköll, vzbuzený hlukem, zavyl, jako by se k nám chtěl přidat svým souhlasem, a já jsem uvažoval, co si občané Říma musejí myslet, když se k nim ten zlověstný zvuk donesl.

Zatímco Svein vystoupil dopředu před shluk mužů, znovu se rozhostilo tíživé ticho, hustší než mlha nad řekou. Muži se nervózně potahovali za vous nebo se dotýkali amuletů, okusovali si nehty, pokašlávali a uvažovali, co připravil osud jim, protože už zbývaly jen dvě volby.

Asgot znovu vnořil ruku do vaku, tentokrát pomaleji, jako by se

bál, že se uvnitř skrývá některý z těch ostrozubých tvorů, jejichž lebky měl vpletené ve vlasech.

„Uvidíte, že vytáhne další Sveinův hřeben!“ zvolal kdosi, ale zasmálo se tomu jen pár mužů. Godi ruku vytáhl. „Frigginy cecky!“ ozval se jiný hlas a všichni jsme okamžitě věděli, komu patří. Protože to, co držel Asgot a co zvedl do výšky, aby to všichni viděli, byl medvědí dráp, černý, lesklý, dlouhý jako prst, ale zlověstně zakřivený a ostrý jako jehla. Otočil jsem se a zazubil se na Brama. Jenže ten se už díval se zdviženým obočím na mě a také pohledy ostatních se upíraly ke mně.

„Hlupáku zatracenej!“ zasyčel na mě Penda. Zmateně jsem se obrátil na Asgota, protože jsem nechápal, co se děje. A pak jsem pochopil. Žahl mě studený pot a málem se pode mnou podlomily nohy. Godi stále držel Bra mův přívěsek s medvědí drápem, jenže na jeho řemínku, který visel dolů, se kývalo cosi černého a roztrěpeného, ale přesto něco, co jsem bezpečně poznal a co poznali i ostatní – havraní křídlo. To, které mi Cynethryth vpletla do vlasů kdysi dávno ve wessexském lese.

„Bude se to počítat?“ zeptal se kdosi.

„Ne!“ ozval se Bjarni. „Dej ten černej krám zpátky, Asgote. Vytáhls ho jen proto, že se zachytil za Bramův dráp.“

„Ano, vrať to zpátky,“ přidal se Bram a ostatní také souhlasili. Jenže Asgot zavrtěl hlavou.

„Vy hlupáci!“ zasyčel. „Copak v tom nevidíte Týrovu ruku? Byly vytaženy tři věci, to se už nedá změnit.“

„Jestliže Asgot řekl, že je to dílo Týrovo, kdo z nás by se to odvážil zpochybnit?“ zvolal Arngrim.

„Sigurde, udělej něco,“ ozval se Olaf. „Vždyť ten kluk půjde na jistou smrt.“ Sigurd jen sraštil čelo, ale neřekl nic. Olaf se tedy obrátil na Asgota. „Vytáhni další věc,“ řekl a ukázal na vak.

„Nemůže, Strýci,“ prohlásil Sigurd hlasitě, aby to všichni slyšeli, a tenké godiho rty se roztáhly do křivého úsměvu. „To, že Asgot vytáhl havraní křídlo, aniž se ho dotkl, musí znamenat, že ti nahoře s tím mají nějaký úmysl,“ dodal Sigurd.

Chystal jsem se vykřiknout, že jsem havraní křídlo do Asgotova vaku nevložil. Nechtěl jsem bojovat v aréně. Jenom pomyšlení na to ve mně vyvolávalo hrůzu. Jak bych si to mohl přát, když jsem viděl,

že Guidovi muži zabili mnohem lepší bojovníky, než jsem já. Zemřu v kaluži krve, s vyhrzlými střevy vedle sebe a s ušima plnými řevu Římanů. Ale i kdybych chtěl bojovat, kdybych chtěl vložit své havraní křídlo do Asgotova vaku, tak bych to nedokázal. Vždyť jsem byl v noci tak opilý, že jsem usnul na molu tam, kde jsem padl, s prázdným vinným měchem pod hlavou a v takovém stavu bych spíš spadl do řeky, než bych se dostal přes most na druhou stranu ke stromu, na jehož větvi visel Asgotův vak. A v tu chvíli jsem pochopil. Spal jsem jako zabítý, takže Asgotovi nedalo žádnou práci vzít mi křídlo z vlasů, aniž bych o tom věděl. Podíval jsem se na něj a mé oči mu slibovaly krutou pomstu. Neřekl jsem však nic.

„Já na tebe dám pozor, chlapče,“ řekl Svein a objal mě kolem ramen. Cítil jsem jeho ruku jako dubový trám.

Pokusil jsem se usmát, ale vyšla mi z toho spíš strnulá grimasa. Kdybych jim řekl, jak to bylo, kdo by tomu věřil? Kdo by uvěřil, že mi Asgot uprostřed noci, když jsem spal, vypletl křídlo z vlasů? Vždyť bych vypadal jako zbabělec bez kousku cti v těle, který se snaží vykroutit ze svého osudu. Navíc nebylo jisté, jak se to vlastně stalo. Teď už jsem nepochyboval, že mi Asgot vzal křídlo, když jsem spal, a dal ho do vaku. Ale co dál? Přivázal ho na řemínek Bramova medvědího drápu? Nebo to byla jen zatracená smůla, že se na něm křídlo zachytilo? Anebo do toho skutečně zasáhl Týr? Odtrhl jsem oči od Asgota, ale když jsem sklouzl pohledem k Cynethryth, která stála vedle godiho, pořád mi v nich svítila nenávisť. Věděla o tom? Ne! Nemohl jsem uvěřit, že by si přála vidět, jak v aréně umírám. V jejích zelených očích jsem nic neviděl.

Mé úvahy přerušil Bothvar. „A teď provolejme slávu Týrovým vyvolencům!“ zvolal a všichni začali křičet a poplácávat nás po zádech, a někteří dokonce doběhli pro měchy s vínem, i když bylo stále časné ráno a mně bušilo v hlavě, jako buší jílec meče zevnitř do štítu.

Několik následujících dní jsme tvrdě cvičili. Na úpatí kopce Aventinu, ve stínu rozpadající se Serviovy hradby, rostla křoviska, mezi nimiž muž jménem Paschal pásal ovce, kozy a pár koní. Sigurd mu dal roh na pití plný jantaru, za což nám Paschal ochotně dovolil, abychom víc než polovinu jeho pastviska zdupali. Tam mi Sigurd a

Floki dávali do těla a dřeli ze mě kůži, až jsem se chvěl vyčerpáním a zvracel jsem. Většinou jsme bojovali kopími, jejichž hroty jsme obalili kůží, protože ten, kdo to umí s kopím, má proti meči i sekeře výhodu. Utočili na mě oba zároveň, abych se musel otáčet hned po jednom, hned po druhém a znovu a znovu krýt jejich výpady, až jsem supěl a chrčel jako kňour a měl jsem pocit, že mi praskne hrud'. Jakmile odhalili nějakou moji slabinu nebo viděli, že toho začínám mít dost, jeden z nich mě přetáhl násadou kopí přes nohy nebo přes záda a já jsem neměl jinou možnost než zatnout zuby a bojovat ještě tvrději, nebo budu později trpět. Když jsem si po každém kole takového boje prohlížel modřiny po celém těle, musel jsem sám sebe přesvědčovat, že na mě jdou opatrně a nechtějí mi před velkým bojem v aréně způsobit vážnější poranění. Jenže to mému zbitému tělu žádnou úlevu nepřineslo.

Také jsme cvičili sílu. Svein, Bram a já jsme se postavili vedle sebe s překrývajícími se štíty a čelili jsme štítové hradbě o šesti nebo sedmi, a někdy dokonce o deseti mužích. Nebojovali jsme s nimi, jenom jsme se přetlačovali, nebo se spíš zoufale snažili nenechat se přetlačit od nich. A opět nám srdce tloukla jako kovářská kladiva a plíce nás pálily, když jsme se zapřeli nohama a s rameny přitisknutými k sobě tlačili. Ale třebaže jsme měli na své straně obra Sveina a s tvářemi zalitými potem a rudými jako římské víno jsme vyrývali botami drny, přesila proti nám nás vždycky přetlačila. Ani sebevětší množství potu, modřin a podlitin na mém těle však nezměnilo nic na skutečnosti, že jsem stále nebyl ani zpola tak dobrý, abych mohl porazit Řeka Thea, Venda Berstuka nebo namodralého bojovníka známého jako Afričan. A stejně jako já to věděli i všichni ostatní. Všiml jsem si také, že jak se blížil den boje v aréně, začali se ke mně někteří chovat chladně a já jsem si říkal, že na mě mají vztek, protože mě nepovažují za dost dobrého, abych bojoval nejen za svou, ale i za jejich čest – za čest Sigurdovy smečky. Anebo mi jen záviděli, že Týr dal šanci mně, zatímco oni byli přesvědčeni, že měla připadnout jim. Aspoň tak to viděli na rozdíl ode mě a také od Pendy.

„U všech svatých, chlapče, pořád nechápu, co tě to napadlo,“ řekl mi jednou. „To jsou opravdový bojovníci, ne žádný farmářův povoláný k obraně země, který maj ruce jako lopaty, ale se zbraní si

nerozumějí. Ten Řek je rychlejší jako ryba a bojovat umí tak, že ty si o tom můžeš jenom nechat zdát. A navíc je chytřejší. A ten Afričan... Nechci to vidět černě, ale nepřekvapilo by mě, kdyby si poradil i se Sveinem. A ten Vend má vrozený instinkt pro zabíjení a kdybych s ním měl bojovat já, celou noc neusnu.“

„Už jsem zabil lepší,“ namítl jsem. Byl večer před velkým bojem a Penda se mnou celý den probíral pohyby a figle, které z něho dělaly jednoho z nejlepších bojovníků, jakého jsem kdy viděl. Celou dobu mlčel a teď mu možná rozvázalo jazyk víno. Já jsem raději nepil, abych aspoň takhle zvýšil svou chabou naději, že zítřejší den přežiju.

Zavrtěl hlavou a v záři plamenů mu zasvítilo bělmo očí. „To jsi měl jen zatracený štěstí, chlapče. A taky trochu bojovýho instinktu. Ale to nestačí. Úhoř má lepší práci nohou než ty,“ dodal a usmál se, i když mu úsměv pohasl dřív, než se dostal do očí. „To se pořád snažíš usmířit si je za to, žeš naházel to francký stříbro do řeky?“ zeptal se a ukázal na nejbližší Nory. Ti spolu tiše rozmlouvali, odpočítávali mince, které chtěli vsadit na naše vítězství, a přeli se o to, s kým by se měl kdo utkat, abychom měli největší šanci odejít z arény živí.

„Ne,“ zavrtěl jsem hlavou. „Možná se jim to nelíbilo, ale dobře vědí, že kdybych to neudělal, už by teď jejich kosti hnily na dně řeky.“

„Takže je to kvůli té holce?“ vyzvídal dál. „Má s tím něco společnýho Cynethryth, že se chceš nechat zabít?“

Cítil jsem, že se mi při jejím jménu sevřel žaludek. „Ani to ne. Teď už se o ni nestarám,“ lhal jsem. Penda zakroutil hlavou, protože pro něj bylo čím dál nepochopitelnější, že se chci postavit proti mnohem lepším bojovníkům. A protože Penda byl můj přítel a já jsem věděl, že cítí můj strach tak, jako lovecký pes zachytí pach lišky, i když zaleze do nory, rozhodl jsem se mu svěřit. Řekl jsem mu tedy, jak k tomu muselo dojít, že Asgot vytáhl z vaku mé havraní křídlo, a zatímco mě Penda poslouchal, čelist mu stále víc klesala a svíral pěsti, až mu na nich bělely klouby.

„Ten zatracenej nenávisnej skrček!“ vyrazil ze sebe nakonec tak hlasitě, že jsem ho musel tišit.

„Ale nikomu ani slovo. Přísahěj, že nikomu nic neřekneš.“

„Jenže tak bys nemusel bojovat,“ namítl vzrušeně. „Asgot by

vytáhl hřeben někoho jinýho a ty bys mohl žít dál.“

„Ne, Pendo, už se s tím nedá nic dělat. Kdybych s tím teď vyšel, všichni by si pomysleli, že jsem dostal strach, a měli by mě za zbabělce.“ Penda o tom dlouho přemýšlel a škrábal si jizvu na tváři, jak se usilovně snažil vymyslet způsob, kterým bych se mohl vyhnout boji v aréně, aniž bych ztratil čest bojovníka.

„Osudu člověk neujde, to je marný,“ řekl jsem a natáhl jsem ruku pro vinný měch opřený o Pendovu nohu. Slabé pivo mi skoro vůbec nezakalilo mysl a jestliže to měla být moje poslední noc, nehodlal jsem ji strávit myšlenkami na smrt. Penda mi měch podal a já jsem si dal první dlouhý doušek.

„Takže ti nezbývá, než abys ten boj vyhrál,“ řekl Penda.

A právě v tu chvíli se strhl jásot mužů, kteří byli rozloženi v blízkosti kamenného mostu přes Tiber. Mnozí z nás vstali a upírali pohledy do tmy, dychtiví zbavit se obav ze zítřejšího dne, které, jak se zdálo, na nás všechny dolehly. Uviděl jsem, že po molu krácejí Sigurd, Olaf a Rolf, každý s poraženým seletem na zádech.

„Hrome, copak někdo umřel?“ zvolal Sigurd a zazubil se na nás. „Anebo jsme v téhle páchnoucí římské řece přišli o loď? Ne? Tak proč máte všichni tak protáhlé tváře a skloněné hlavy? Hej, Strýci, viděl jsi někdy tak skleslou posádku? Tak zbědované vypadající bojovníky?“

„Viděl,“ odpověděl Olaf. „Ale byli to křesťani“

„Svein, Bram a Havran zítra vysoko pozvednou vlajku naší slávy, aby ji viděl celý Řím,“ zvolal Sigurd a shodil sele na zem, aby ho mohli Arnvid a Bothvar nabodnout na rožeň a pověsit nad oheň. „Jestli tohle nestojí za oslavu, tak už nevím, co by to mělo být.“

Teď už nikdo žádné další povzbuzení nepotřeboval. Bjarni někde sehnal Římany, kteří nám začali hrát na píšťaly a lyru se strunami ze zkroucených koňských žíní, a Bork s Beinerem zase přivedli ženy. Všichni jsme se pak shromáždili kolem velkého ohně, popíjeli jsme a smáli se a pozorovali jsme, jak z opékaných selat kape do ohně lesknoucí se rozpuštěné sádlo. Když jsme ohryzali jedno sele až na kosti, zvedl se Olaf nejistě na nohy, až mu z rohu vykládaného stříbrem vyšpláchno pivo.

„Na Odina, Otce veškerenstva!“ zvolal a zvedl roh.

„Na Odina, Otce veškerenstva!“ opakovali jsme

„A teď bych si rád poslechl naše šampiony,“ řekl Olaf a ukázal prstem do shluku mužů, kteří přecházeli sem a tam. „Sveine, ty ryšavěj býku! Lituju toho chudáka, kterej s tebou bude muset bojovat. Dopřeješ mu rychlou smrt?“

„Ne!“ ozvaly se výkřiky.

„Vstaň, Sveine, Thorův syne, ať tě vidíme!“

Obr Svein vstal a mohutný vous se mu roztáhl do úsměvu. Pozdravili jsme ho jásotem. „Být tak velkej je výhoda i nevýhoda, co, Sveine?“ zvolal Bjarni a otočil se k nám. „Svein je sice první, komu zmokne hlava, když začne pršet, ale zato poslední, kdo ucítí smrad, když si někdo uprdne.“

„Co nám předvedeš zítra, Sveine?“ ozval se do smíchu Sigurdův hlas.

„Rozpáru svýmu sokovi břicho, takže uvidíte, co měl k snídani,“ odpověděl Svein. „Pak mu vytáhnu střeva, omotám mu je kolem krku a tak ho uškrtím.“ Muži to znovu přijali s jásotem. „A kdyby byl pořád ještě živej,“ pokračoval Svein, „seznámím ho se svou sekerou. Myslím, že z toho nebude mít radost. Škoda, protože sekera z toho bude mít radost velkou.“

Všichni souhlasili, že to Svein řekl dobře, protože teď byl čas na vychloubání, a pokud jde o norského bojovníka, čím jsou jeho chlubitvější řeči květnatější, tím líp. Svein pozvedl směrem k mužům roh a pak se opět posadil.

„Bram, Bram, Bram!“ ozvalo se z houfu mužů. Bram nechal volání chvíli znít a teprve potom vstal s vinným měchem v jedné ruce. Tvář a vous mu zbarvila dobronozova zář ohně živého kapající mastnotou.

„Tak co, Medvěde? Dovolíš, aby tvůj sok odešel zítra z arény a chlubil se, že zabil Nora?“ zeptal se Sigurd, jako by chtěl podpálit troud pod Bramovou pověstnou hrdoostí.

„Pcha! Leda že by šel po nose a ryl jím v zemi,“ odpověděl Bram. Cítil jsem, že se mi začíná točit hlava, i když jsem si nebyl jistý, jestli vínem nebo narůstajícím strachem. „Jsem Bram, ale některý mně říkaj Medvěd. Bojoval jsem za krále Gorma ve Fyrkatu, kde tekla krev proudem a vlci a havrani byli tak nažraný, že vlci už nedokázali vstát a havrani vzlítnout. Zabil jsem Olofa, nejlepšího bojovníka krále Hygelaka, a spoustu dalších mužů.“ Nemohl odolat a

podíval se na Dány, protože Hygelac byl dánský král a všichni museli o jeho šampionu Olofovi slyšet. „A u Ribe jsem zabil proslulý bojovníky bratry Randvera a Hreidmara.“ Z davu mužů se ozvalo několik hlasů na souhlas. „A zamlada,“ pokračoval Bram, „jsem přeplaval Kattegatský moře z Grenenu na ostrov Lasso, zatímco ty, co mě vyzvali k závodu, se utopili. V životě jsem neslyšel, že by tak daleko doplaval někdo jinej.“ Nikdo se proti tomu neozval, i když já jsem nechápal, jak by mohl někdo uplavat takovou vzdálenost. Ani ryba by to nedokázala.

„A nezabils jednou trolla?“ zeptal se Osk a v záři ohně mu zablýskly pahýly zlomených zubů.

Bram se chytil za rozsochatý vous a rozpačitě se usmál. „Jo, vzpomínám si na tu škaredou obludu,“ řekl a protáhl si vous v sevřené dlani. „Ale někdy uvažuju, jestli to spíš než troll nebyl někdo ze Sveinových příbuzných. Možná bratranec. Byla tma a byl jsem opilej.“ Všichni se rozchechtali, a dokonce i Svein se tomu zasmál.

„Opilej? Ty?“ vytřeštil na něj Sigurd oči. „Že bych špatně slyšel?“

„Je to pravda,“ řekl Bram a zahoupal měchem s vínem. „Dokázal jsem přepít nejlepší muže, který si kdy nahýbali z měchu.“

„Tak na Brama!“ zvolal Sigurd a zvedl roh na Bramovu počest. My ostatní jsme se připojili.

„Ten parchant, co s ním budu zejtra bojovat, si bude přát, aby ho jeho sviní máma nikdy nevyprdla na svět,“ zakončil Bram svou řeč. Všichni muži řvali na souhlas a někteří už začínali obracet pohledy ke mně. Cítil jsem, že se mi potí dlaně a jazyk jsem měl jako vyschlou tresku.

„Vstaň, Havrane,“ vyzval mě Sigurd. „Nenech se těmi dvěma chvástávkami mizery zahanbit.“

„Řekni jim, co chtěj slyšet, chlapče,“ zamumlal Penda, když jsem vstával.

„Nechci, aby za nás bojoval ten mladíček,“ ozval se mohutný Dán Beiner. „Viděl jsem, jak probodl namodralýho, kterej chtěl jen vyjednávat. Ten kluk je jako utrženej ze řetězu! Podle mě to nemá v hlavě v pořádku.“

„Jo,“ souhlasil Yrsa řečený Prasečí rypák. „Nebojuje fér. Vzpomínáte na toho Franka, co přeskočil na *Serpenta*?“

Samozřejmě, že si všichni vzpomínali. „Ten si určitě nikdy nemyslel, že ho někdo zapíchne pitomým špendlíkem od spony.“ Všichni se rozchechtali, ale Sigurd je utišil, abych mohl mluvit.

„Děkuju Týrovi, že mi umožnil bojovat vedle těchhle dvou,“ ukázal jsem na Sveina a Brama, „protože neznám lepší a statečnější bojovníky, než jsou oni. Ani lepší pijáky,“ dodal jsem a všichni znovu pozvedli rohy, poháry nebo vinné měchy. „Ale jestli si někdo myslí, že ten, kdo nastoupí proti mně, to bude mít lehčí, zatraceně se mýlí. Od té doby, co jsem v Sigurdově smečce, se mě snažilo zabít mnoho mužů, ale většinu z nich už dávno sežrali červi, zatímco já jsem pořád tady.“ Ozval se šum, muži se nakláněli k sobě a něco si sdělovali. „Jsou takový, co tvrděj, že jsem Odinův oblíbenec, protože jsem vyšel živý ze všech bojů, ve kterých jsem měl zemřít. *Krvavý oko nejde zabít*, říkají. *Chrání ho Otec veškerenstva*. Slyšel jsem, jak si to šeptáte, když myslíte, že spím. Dokonce jsem zaslechl něco o tom, že se mě drží smrt jako černej plášť. Ale ti, co to říkají, by se ode mě měli držet dál, jestli se jim ještě nechce odejít k Odinovi.“ Neaplaudovali mi jako těm dvěma předchozím, ale mumlání sílilo, jako stoupá voda v řece po velkých deštích. Chvilí jsem mlčel, jenom jsem pozoroval tváře mužů a nechával působit kouzlo svého krvavého oka. „Všechno je to pravda,“ pokračoval jsem, „a ten, co proti mně bude zítra bojovat, to ke své škodě zjistí. Jsem Havran, Odinův oblíbenec, který zabíjí. Můj sok se zítra probudí, ale dalšího západu slunce se už nedočká.“ Viděl jsem, že na mě zírají oči velké jako oblázky, takže se v nich odrážela zář ohně, zatímco jiné byly pouhé štěrby pod zkrabaceným obočím. Už jsem nevěděl, co říct dál, a tak jsem se naklonil k Pendovi, vzal mu vinný měch a pozvedl ho. „Připíjím Odinovi!“ zvolal jsem a muži pozvedli své rohy nebo číše a někteří můj přípitek opakovali, i když to celé vyšlo dost chabě.

„Vedle Sveina a Brama jsem jen ubohej chlubílek,“ zamumlal jsem, když jsem se zase posadil. Zvedl jsem měch s vínem k ústům, abych se napil, ale v tu chvíli jsem pocítil, že se mi už točí hlava, a tak jsem si to rozmyslel.

Penda na to neodpověděl, a když jsem se na něj podíval, uviděl jsem, že na mě zírá úplně stejně jako ostatní. Znovu jsem řekl, že bych si měl své vychloubačské řeči líp nacvičit.

„Přiznávám, že většinu toho, cos řekl, jsem nepochopil,“

prohlásil potom Penda, „ale neviděl jsem, že by se někdo smál, až se ohýbal. To teda ne.“

„Nejraděj bych tomu smradlavému kozlovi nachcal do tváře,“ ukázal jsem hlavou směrem k Asgotovi. Starý godi rozhazoval na tařlovou desku runové kameny a s očima obrácenýma vzhůru hleděl tam, kam nikdo z ostatních nedohlédl. Vedle něj seděla Cynethryth a hladila stříbrný hřbet vlka, který měl hlavu na jejím klíně. „Jestli ten zítřek přežiju, zabiju ho,“ řekl jsem, i když jsem to nemínil zcela vážně, protože bych tím porušil přísahu, kterou jsme všichni složili Sigurdovi.

„Cos jim to vlastně řekl, že o tom ještě teď mudrujou?“ zeptal se Penda. Měl pravdu. Na tábor znovu padla chmurná nálada a to mohlo těžko ulevit bušení v mé hlavě. Zaklel jsem, zvedl jsem měch a dal si další pořádný hlt vína.

Nade mnou se ozvalo mé jméno a zároveň se někdo dotkl mého ramene. Byl to Sigurd. Kývl na Pendu a podíval se na mě. „Pojď se se mnou projít, Havrane,“ řekl.

Šli jsme podél Tiberu na sever až k místu, kde se začal zvedat svah kopce Palatinu. Doléhal k nám tlumený šum řeky i vzdálený hluk města plného lidí.

„Asi z toho nebyli moc chytrý, co?“ řekl jsem Sigurdovi, když jsem se konečně odhodlal prolomit dlouhé mlčení.

„Chybělo tomu trochu pozlátka, Havrane,“ odpověděl, aniž na mě pohlédl. Díval se na město, na jeho kláštery a kostely osvětlené pochodněmi, na obrovské chrámy a paláce z bílého kamene, které už dnešní lidé nedovedou opravit nebo na to nejsou peníze.

„Mně na tom chybělo víc než to,“ řekl jsem.

Usmál se, ale byl to trochu křečovitý úsměv. „Když přišel Beowulf do Hrothgarovy síně, šlo mu to chlubení líp,“ připustil. Po několika dalších krocích se zastavil a pohlédl na mě. Jizvy na vysedlých lících kostech a na spánku se mu leskly, i když oči zůstaly ve stínu. „Nemůžu tě zítra nechat bojovat, Havrane,“ řekl.

Na kratičký okamžik jsem pocítil úlevu.

„Ale já musím bojovat,“ odpověděl jsem vzápětí.

Sigurd zavrtěl hlavou. „Proč jsi to udělal, Havrane? Vždyť už jsi jim přece dokázal, že nejsi zbabělec a patříš mezi ně. Víš, Havrane, jedna věc je odvaha, ale něco jiného přehnaná hrdost, která nejde

dohromady s rozumem. Nikdo by se nedozvěděl, žes do Asgotova vaku nedal to své vypelichané křídlo. Proto jsme to tak udělali, abych nemusel přede všemi vyhlašovat, kteří z nás jsou nejlepší bojovníci, a přesto vybírat jen z těch nejlepších tak, aby se ostatní nemuseli hanbit.“

„A já jsem myslel, že volbu měl provádět bůh války Týr,“ řekl jsem. Sigurd se na mě podíval. V tu chvíli jsem byl v pokušení svěřit se mu, jak to skutečně bylo. Říct mu, že páku kormidla mého osudu držel Asgot, protože mě nenávidí a chce mě vidět mrtvého, anebo se chce jednou provždy dozvědět, jestli jsem opravdu Odinovým oblíbencem. Když boj v aréně přežiju, možná godi přijme, že se skutečně těším Odinově přízni, a s útoky proti mně skončí.

„Ale na druhou stranou musím říct, že jsem byl na tebe hrdý,“ pokračoval Sigurd. „Když jsem uviděl to křídlo na Bramově medvědím drápu, v první chvíli jsem nevěřil svým očím a popadl mě vztek. Zároveň jsem však pocítil hrdost.“ A to rozhodlo, že jsem pravdu o Asgotově lsti musel spolknout. „Ale tak jako tak do toho nemůžeš jít.“

„Musím, jarle. Určil mě k tomu osud. Všichni to viděli.“

„Ale taky viděli něco jiného,“ řekl náhle s grimasou, jako by z něj někdo ta slova páčil.

„Co?“ zeptal jsem se a krev ve mně ztuhla.

„Tvůj výraz, když jsi to říkal, Havrane. Byl jsi bledý jako smrt. Všichni jsme to viděli. Tvé oko vypadalo jako krvavá skvrna ve sněhu.“

„To bylo možná tím vínem,“ vyhrkl jsem. „Už jsem pil lepší. Nebo jsem moc rychle vstal.“ Sigurd zavrtěl hlavou. Kůže na temeni hlavy mě svrběla a v ústech jsem cítil trpkou chuť, protože jsem dobře věděl, kolem jaké temné věci Sigurd obchází. „Myslíš si, že jsem *feigr*,“ řekl jsem. Nebyla to otázka. Kdysi jsem slyšel, že když něčí tvář náhle změní barvu, věští to *feigr*, jeho smrt. A muži si mysleli, že jsem *feigr* a že můj osud je tedy zpečetěn. Sigurd na to nic neřekl, ale byla to hlasitější odpověď než jakákoliv jiná.

„Jestli jsem *feigr*, tak budiž,“ řekl jsem a snažil jsem se potlačit strach, který mi vězel v hrdle jako hrot šípu. „Asgot vytáhl z vaku mé křídlo, a proto zítra bojovat musím.“

„Jsem tvůj jarl,“ řekl Sigurd. „Nemůžu ti poručit, abys

nebojoval.“ Jeho hlas zněl pevně, ale když se otočil a na tvář mu padlo bledé měsíční světlo, jeho oči prozradily, co hlas zamlčel. A říkaly, že opravdu musím následující den bojovat spolu se Sveinem a Bramem. Že nemám jinou možnost, než nechat se řídit osudem, který pro mě utkal norny, ať mě povede kamkoliv.

„Ale že nezničíš mou pověst, jarle?“ řekl jsem a náhle jsem si uvědomil, že ta možnost je horší než smrt. V tu chvíli jsem se skutečně víc bál toho, že mi Sigurd zabrání nastoupit k boji, než čehokoliv jiného na světě.

„Ne,“ zavrtěl smutně hlavou, jako by se smířil s tím, co je nevyhnutelné. „Neudělám to.“ Nikdy jsem neviděl jeho oči tak prázdné a obočí pokleslé jako okraj střechy obtížený mokrým sněhem. Vypadal smutně.

„Havrane,“ ozval se po chvíli mlčení naplněné nevyřčenými slovy, „Jestli k tomu dojde, bojuj. Nevzdávej to, rozumíš mi?“ Díval se upřeně na mě a do očí se mu vrátila stará jiskra. „Bohové s námi mají své plány, ale já

r

říkám, kašleme na ně.“ A to bylo Sigurdovo břímě. Celý jeho život se odehrával jako jeden dlouhý boj s bohy. Asgot řekl, že je Sigurd nemá v takové úctě, v jaké by je měl mít. Ale jarl už dávno přerval pouta, která většinu mužů svazují, a já jsem byl přesvědčen, že si tím získal obdiv bohů. I když se může stát, že už jím jednoho dne budou unaveni. A teď mi jarl říkal, abych se svému osudu vzepřel, abych se mu postavil na odpor. „Musíš ten zítřek přežít, Havrane,“ řekl s náhlým výrazem hněvu. „Kašli na bohy a jejich *feigr*. Až pro tebe zítra přijde smrt, chci, abys s ní bojoval celým svým srdcem. Přežiješ to, Havrane, a pak spolu vykonáme věci, o kterých budou skaldi zpívat dalších tisíc let.“

Pokusil jsem se usmát, ale zdálo se mi, že mám kůži na lících kostech scvrklou a nejde to. Mí druhové si mysleli, že jsem *feigr*. Věděli, že než zítřejší den dospěje k svému konci, budu mrtvý. Věděli to stejně jistě jako to, že čerstvá rána krvácí. A já jsem se vracel k nim, abych dál pil a vychloubal se, kolik slavných bojovníků jsem zabil.

SEDMNÁCTÁ KAPITOLA

AMFITEATRUM FLAVIUM VŘELO jako kotel vody nad ohněm. Byl rozdíl stát dole na ploše a dívat se vzhůru na kamenné terasy zaplněné davy lidí, kteří přišli, aby viděli téct krev, než sedět v hledišti. Celý prostor vyplňoval šum jejich hlasů jako bzukot tisíců letících šípů a vzduch se zdál tak hustý jejich nasládlým pachem, že by se dal krájet. Bylo to jako na moři před bouří. Všechno je podivně klidné, a přesto člověk ví, co bude následovat. Neviděl jsem zřetelně jednotlivé tváře, ale dobře jsem věděl, kde jsou Sigurdovi muži. Přišli ozbrojení pro případ, že by nastaly potíže s papežovými nebo císařovými lidmi, a shromáždili se na spodní úrovni západní strany, co možná nejdál od Stánků a oltářů Bílého Krista na podstavcích. Na zdi pod sebou vyvěsili Sigurdovu vlajku s vlčí hlavou na rudém plátně a já jsem se k ní pohledem neustále vracel, abych si dodal odvahy. Kdyby mezi nimi byl Svein, mohl by vrhnout kopí kterýmkoli směrem a nikoho by nezasáhl, protože když Římané viděli po zuby ozbrojené muže, nikdo se k nim neodvážil ani přiblížit.

Uvažoval jsem, jestli je s nimi také Cynethryth; neviděl jsem ji, ale to neznamenal, že tam není. Navíc jsem věděl, že Asgot tam je, aby mohl slintat blahem, že mu jeho mrzký plán vyšel, a zdálo se tedy víc než pravděpodobné, že Cynethryth přišla s ním.

„Jestliže dostaneš Berstuka, útoč na jeho levou stranu,“ radil mi Bram, zatímco kroužil rameny a protahoval si svaly na krku. „Má dole na levý noze starý zranění, takže se spoléhá víc na pravou. Dobře to maskuje, ale je to tak, jak ti říkám. Zaměř se na jeho levou stranu a buď budeš mít štěstí a zasáhneš ho tam, nebo se na levou soustředí až moc a odkryje ti pravou.“ Z davu v hledišti se už ozýval skandovaný pokřik. Obloha byla modrá, slunce svítilo a všichni se těšili, že na sázkách vydělají peníze. Guido stál za stolem, na němž trůnily tři okované truhlice s odklopeným víkem. Jeho vojáci se snažili udržovat pořádek a nutili zájemce o sázky, aby se stavěli do

řady. Lidé si nás prohlíželi a odhadovali, co se od nás dá čekat, než se rozhodli rozloučit se se svým stříbrem. „A teď k Afričanovi,“ pokračoval Bram. „Jestli na tebe vyjde, musíš se pořád pohybovat. Přinut ho, aby se otáčel, jako když se pes honí za vlastním ocasem, a jak jen to půjde, běž mu po nohách.“ Naklonil hlavu směrem k Sveinovi. „Tyhle velký trollové nechávají nohy nechráněny. Neznám strom, kterej by nedokázala podseknout dobrá čepel na konci silný paže.“

Přikývl jsem. V ústech jsem měl sucho jako pšouk staré mrtvoly. „A co když dostanu Řeka?“ zeptal jsem se. Bram chvíli uvažoval a potom pokrčil rameny.

„V tom případě ti poradím jen to, abys vzal nohy na ramena,“ řekl. „A já pak toho mizeru zabiju hned, jak budu hotovej s tím svým.“

„Ty truhlice bychom mohli vzít s sebou, až to tady skončíme,“ nadhodil Svein a ukázal ke stolu, u kterého stál Guido obklopený vojáky. Svein měl pravdu. Bylo nás dost na to, abychom Guidovy dlouhé štíty pobili a truhlice se stříbrem odnesli na loď. Pochyboval jsem, že by se někdo z Římanů či kdokoliv jiný pokusil proti nám vystoupit a zastavit nás.

„Víš stejně dobře jako já, že tohle už není záležitost peněz,“ odpověděl na Sveinův návrh Bram. A mně bylo jasné, že i on má pravdu. Svein přikývl, zatímco si svazoval ryšavé vlasy dozadu, aby mu v boji nepadaly do očí. „Odplujeme odsud s bohatstvím, který bude zářit víc než Baldrův zlatej pytlík,“ řekl. Bram, zatímco si utahoval, řemeny a naopak povytahoval drátěnou košili z opasku, aby mu nebránila v pohybu.

Guido nám ukázal, že máme přejít do středu arény, aby lidé viděli, jak se pohybujeme, a mohli si prohlédnout naše zbraně. Myslím, že jsme museli vypadat jako bohové války. Kroužky mé drátěné košile se v slunci leskly a naleštěná přilbice se blýskala, jako by byla ze stříbra, a ne ze železa. Měl jsem obuté vysoké boty a na holeních a předloktích ochranné návleky z vyvařené kůže, protože tyto části těla jsou nejvíc vystavené sečným ranám. Ozbrojený jsem byl mečem, dlouhým a krátkým nožem, kopím a štítem. Stejně ozbrojený byl i Bram, zatímco Svein měl dlouhou dvouruční sekeru, jejíž ostří se zlověstně blýskalo. Ani jeden z nás neměl plášť, takže

jsme byli jen v železe, a bez ohledu na pověst, která předcházela Guidovy bojovníky, jsme byli připraveni s nimi skoncovat. A kdybych byl ten den v hledišti, vůbec bych nespěchal vsadit si proti nám.

„Dej mi ruku, chlapče,“ řekl mi Olaf, který nám přišel popřát štěstí. Přišla s ním i Cynethryth. Dívala se do hlediště a zřejmě si představovala, jak to tady vypadalo v dobách dávných císařů. Natáhl jsem pravou ruku a Olaf mi na zápěstí upevnil vázací pásek ze spletených kožených řemínků, na jehož konci byla smyčka. „Jestli dojde na boj mečem, stáhni si to pevně přes úchop.“ Věděl jsem, proč mi to dává – abych dokázal udržet meč i v případě, že už bych ležel na zemi v krvi a umíral. Při tom pomyšlení se mi znovu sevřely útroby. „Pro všechny případy,“ dodal Olaf, poplácal mě po rameni a usmál se na mě. „Ale já doufám, že ho vyřídíš kopím a na meče vůbec nedojde,“ dodal.

„Díky, Strýci,“ řekl jsem nebo spíš zasípal, protože jsem měl stažené hrdlo a v ústech sucho. Olaf sáhl do váčku u pasu a vytáhl z něj stříbrnou minci.

„Dej si ji pod jazyk, to ti pomůže.“ Poslechl jsem a opravdu mi to pomohlo. „Jsem na tebe hrdý, Havrane,“ řekl Olaf a pohlédl vzhůru na zdi amfiteátru poznamenané zubem času. „A Sigurd taky. Víc, než by rád, abys věděl.“

Vytáhl jsem minci z úst a chabě jsem se usmál. „Poradil mi, abych se vykašlal na bohy,“ řekl jsem. Olaf se ke mně znovu otočil a upřel na mě pohled očí modrých jako ledovcová stěna.

„Tak ho poslechni,“ řekl.

Olaf poodešel, aby si promluvil s Bramem, a když jsem zvedl oči k Cynethryth, zachytil jsem její pohled. Uvědomil jsem si, že takhle blízko jsem jí nebyl už hodně dlouho. Dokonce se mě zmocnil pocit, že v tuhle chvíli jsme v celém amfiteátru jen my dva, a hluk davu v hledišti jsem vnímal jen jako šum vzdáleného mořského pobřeží. Zato se mi zdálo, že slyším, jak mi v žilách proudí krev.

„Vědělas o tom, Cynethryth?“ zeptal jsem se a mráz těch slov mi snad rozechvěl kosti ve tváři.

„O čem?“ nechápala. Její vpadlé tváře byly jako tůňky stínu, které vzdorují polednímu slunci. Zlaté vlasy měla teď matné a zcuhané a pleť bílou jako torza soch, která na nás shlížela z horních

ochozů.

„O tom, že mé havraní křídlo dal do vaku Asgot,“ řekl jsem. Její pohled se neklidně zachvěl. „Myslíš si, že bych tu stál, kdybych měl jinou možnost?“

Svraštila čelo. „Vím jen, že se tě Asgot bojí,“ řekla. „Je přesvědčený, že tě chrání Odin, i když to nepřizná. A myslí si, že to je příčina všech neštěstí, která nás postihla, Havrane.“ Ať jsem se snažil jak snažil, nepodařilo se mi do jejího pohledu proniknout. Zdálo se mi, jako by byla na druhé straně kouřícího ohniště. „Protože jméno Otce zabitých představuje šílenství a jeho láska k chaosu se prostřednictvím tebe projevuje i na nás.“

„Takže ty už věříš v naše bohy, Cynethryth?“ zeptal jsem se. Zvedla jedno obočí a ret se jí škubl jako šňůra, když zabere ryba.

„Smrt ti jde v patách, Havrane. Anebo ty jdeš v patách smrti.“

„Pak je mé jméno správné,“ procedil jsem přes zaťaté zuby. Přistoupila ke mně blíž. Ucítíl jsem její pach a s odporem jsem si uvědomil, že je to pach Asgotův. Vzala malý váček na šňůrce ze spletených koňských žíní a pověsila mi ho na krk.

„Nesundávej si to, dokud boj neskončí,“ řekla a zastrčila mi tu věcíčku pod drátěnou košili. „Ani to neotvírej. Jenom mi to vrať, až bude po všem.“

„Co je to?“ zeptal jsem se. Hrud' se mi svírala, že jsem sotva dýchal.

„Něco, co tě bude chránit,“ odpověděla.

„Od té doby, co jsme odpluli ze země Franků, ses na mě ani nepodívala.“

Ustoupila ode mě a já jsem v ní na okamžik uviděl mlhavý obraz dívky, kterou jsem znal dřív. „Kdysi jsi přísahal, že mě budeš chránit, Havrane,“ řekla. „Jak bys to mohl dodržet, kdybys byl mrtvý?“ S tím odešla a ke mně dolehl jako mohutná vlna hluk tisícíhlavého davu.

„Je čas, chlapče,“ řekl Bram a chytil mě za rameno.

„Na to, abychom je rozsekali,“ dodal Svein a plácl dlaní do toporu sekery.

Před námi už stáli a čekali Guidovi šampióni, jejichž zbraně se v slunci blýskaly. „Bohové, stůjte při nás!“ zašeptal jsem, protože z hrozivých tváří našich soků šel strach. Na okraji arény se lidé tlačili,

aby si ještě stihli vsadit, dokud je čas. Zbývající Guidovy dlouhé štíty vpochodovaly do arény a utvořily velký kruh z těl a železné zbroje. Jejich opálené tváře zíraly před sebe, jako by byly vytesané z kamene, a v tom se lišily od Norů jako kočka od psa.

Také Guido vyšel na zápasíště a zastavil se před námi. Jeho tmavé oči nás zkoumaly a lehký náznak úšklebku na rtech prozrazoval muže, který si oškliví blátivou cestu, i když ví, že jí musí projít, aby se dostal k hostině. Nepochybně to byl bojovník. Měl orlí oči dravce, rty semknuté v tenké lince a holou hlavu, kterou doplňoval krátký černý vous, zastřižený do dokonalého klínu.

„Na co čekáme, Guido?“ zavrčel Bram. „Na to, až ti povyroste tvůj pitomej vous? Vypadá jako ženský přirození.“ Guido na něj pohlédl, ale neřekl nic. Zdálo se, že je se Sveinem a Bramem spokojen, a teď upřel pohled orlích očí na mě. Nemohl vědět, jak došlo k tomu, že před ním stojíme právě my, a musel předpokládat, že jsme nejlepší bojovníci jarla Sigurda. Zřejmě proto se jeho pronikavý pohled zastavil u mého řídkého vousu mladíčka a možná i u mých zařatých zubů, jako by věděl, že jen tak jsem schopen je udržet, aby mi nedrkotaly strachem. Protože moje *feigr* mě drželo a lpělo na mně jako puch vědra plného hoven, a Guidův nos, zahnutý jako zobák, ho musel být plný.

Konečně se otočil a ukázal levou rukou na Sveina a pravou na holohlavého Afričana. Oba obři se chvíli měřili pohledy tak tvrdými, že by se z nich dala vykřesat jiskra, což byla neklamná známka toho, že jsou Guidovou volbou spokojeni. Pak Guido svedl proti sobě Brama s Řekem Theem, a to znamenalo, že na mě vyšel Vend Berstuk. Guido ukázal, že máme ustoupit, aby mezi námi vznikl prostor, a jeho bojovníci couvli zpátky k dlouhým štítům.

„Nezapomeň, co jsem ti řekl,“ zamumlal směrem ke mně Bram, „že je slabej na levou nohu.“

Viděl jsem Berstuka bojovat několikrát, ale nikdy jsem na něm žádnou slabinu nepozoroval. Přesto jsem Bramovi přikývl a pak už jsme se rozestupovali každý proti svému soku, zatímco hluk v aréně sílil. Hlediště ještě nebylo ani z třetiny plné a přesto se mi zdál hluk strašný. Vzpomněl jsem si na Gregorova slova a teď se mi znovu a znovu vracela: *Vždycky to bylo místo smrti.*

„Ať je Thor s tebou, chlapče!“ zahřměl nad hlukem davu Sveinův

hlas. Slyšel jsem to, ale nemohl jsem se na Sveina podívat, aby na mně nepoznal strach. Už bylo dost zlé, že ho viděl Guido, ale lepší on než můj příslezný druh. Zakroužil jsem rameny, protože se mi zdál štít na levé paži těžký jako kotva *Serpenta*. A stejně těžké se mi zdály nohy. Připadalo mi, že je mám vrostlé do země jako strom světa Yggdrasil, a bál jsem se, že až se pokusím pohnout, zůstanou na místě a já přepadnu dopředu. Srdce mi v hrudi tlouklo jako splašené a chlupy vzadu na krku se mi ježily. Cítil

r

jsem, že mi po zádech stéká studený pot, svaly na stehnech se mi začaly chvět a oči se nemohly odtrhnout od hrotu kopí ve Vendově ruce. *Takovým kopím musel být skolen obří kanec Sæhrimnir, na kterém pak hodují ve Valhalle*, pomyslel jsem si. Jeho ratiště pobité železem bylo o dvě hlavy delší než sám Berstuk a obrovská francká hlavice měla křídélka, aby hrot nepronikl příliš hluboko a nezůstal vězet v těle. V mém těle!

Berstuk měl místo drátěné košile kabátec z kožešiny a vařené kůže, ale jen hlupák by si mohl myslet, že bojovníka s takovou zbrojí je snazší zabít, protože kůže často kryje tělo líp než drátěná košile. Kromě toho Berstuk musel zabít víc než dost mužů na to, aby si jako svou kořist mohl vybrat nejednu, ale třeba deset drátěných košil, kdyby chtěl. A přesto dal přednost kůži ze zvěře před kovem, a to znamenalo, že svému způsobu boje věří. A právem, protože ho zatím nikdo nezabil, i když se o to jistě pokoušeli mnozí.

Přilbu měl však železnou, zřejmě po nějakém namodralém, kterého zabil, protože měla podobný zašpičatělý tvar jako ty, které jsme našli pod turbany emírových mužů. Byla mu však příliš těsná a svírala mu obočí, takže měl oči jako díry po chcankách ve špinavém sněhu a vypadal v ní ošklivý jako troll, neboť z něj byl vidět jen šedivý vous, baňatý nos a kousek tváře s hnisavými vřidky. Ani vlastní matce by se nemohl líbit. Jenže horší bylo, že z něj šel o to větší strach, dokonce takový, že se mi svíraly koule a přál jsem si, abych minulou noc ve spánku zemřel.

Zřejmě zaslechl ve vřavě hlasů v hledišti své jméno, protože se otočil směrem, odkud zaznělo, a zvedl štít a kopí, jak jsem ho to viděl dělat už předtím.

„Nore, víš, co znamená jméno Berstuk?“ zvolal jeden z dlouhých štítů anglicky se silným cizím přízvukem. Byl malý, ale podsaditý, s úhledně upraveným vousem a hluboce vsazenýma očima. „Nikdy jsi to jméno neslyšel?“ Zavrtěl jsem hlavou. „Berstuk je jméno boha zla, v kterého věří jeho lidé,“ ukázal na mého soka. „Je to bůh lesa.“ Mával těmi slovy přede mnou jako kusem masa před psím čumákem, a upřeně se na mě díval, zvědavý, co na to řeknu.

„Pak ten bůh musí být odpornější než pytel sraček, soudě podle toho kusu prasečího hovna, na který se dívám,“ odpověděl jsem. „Ani se nedivím, že se musí schovávat v lese.“ Najednou jsem se cítil líp, možná proto, že na mě dlouhý štít překvapeně vytřeštil oči. Guido už odešel a *zbývající* bojovníci se k sobě začali přibližovat, dychtiví ukončit čekání a zahájit boj. Posunul jsem tedy jednu nohu dopředu, a když to šlo, vykročil jsem vstříc svému osudu.

Svein a Afričan se už střetli a jejich štíty zachřestily jako parohy dvou losích samců. V hledišti se zvedl řev, který zněl jako hukot velkého požáru, kdy oheň vytváří vlastní vítr.

A pak Vend zaútočil. Máchl kopím ze strany jako sekerou a jeho dlouhá čepel by mi usekla hlavu, kdybych včas nezvedl štít a ránu jím nekryl. Vend okamžitě zaútočil znovu. Tentokrát jsem přímý výpad odrazil ratištěm kopí a vzápětí jsem odpověděl bodným výpadem do jeho obličeje. Poprvé však ukázal, jak je rychlý, a skrčil se, takže hrot mého kopí mu sklouzl po přílbě. Postřehl jsem, že v hledišti to zahučelo a ozval se i aplaus.

Slyšel jsem však také rány a řinčení zbraní zbývajících čtyř bojovníků: údery Sveinovy sekery o puklici Afričanova štítu a Řekova kopí narážejícího do ratiště kopí Bramova. Stejně tak jsem vnímal jejich hekání, ale neodvážil jsem se ani na zlomek vteřiny odvrátit pohled od ošklivého Venda, který svým těžkým kopím s ratištěm pobitým železnými plátky vládl s neuvěřitelnou lehkostí, a zdálo se, že na mě útočí z několika různých směrů zároveň. Jeho křídlatá čepel odsekávala z mého štítu velké štěpiny a já jsem se v zoufalé snaze neposkytnout svému protivníkovi snadný terč snažil být stále v pohybu. Vend zkoušel bodat pod můj štít, ale čepel se smekala po kožených chráničích holení. Potom však náhle bodl nad štít a já jsem nebyl dost rychlý, takže hrot kopí zasáhl drátěnou košili a vyrazil z ní několik kroužků, které odletěly, jako když na slunci

vystříknou kapky vody. Dav lačný po krvi zařval a já jsem se zapotácel, ale když jsem se podíval dolů, neviděl jsem žádnou krev, takže můj kožený kabátec zásah vydržel. *Útoč na jeho levou stranu, chlapče... má dole na levý noze starý zranění...*, zazněl mi v hlavě Bramův hlas, a tak jsem zkusil výpad na Berstukovo levé stehno. Kryl ránu štítem, ale já jsem okamžitě útočil znovu a znovu. Ucukl doleva, abych se musel otočit s ním, a ani pak jsem jeho obranu neprorazil. Bylo mi jasné, že nemít za sebou všechnu tu dřinu a cvičení se Sigurdem a Flokim, už bych zřejmě ležel zkrvavený v prachu zápasiště. A přesto *feigr* je *feigr*.

„To je boj!“ křikl Svein, ale já jsem neměl čas plýtvat slovy a zdálo se, že ani Bram ho nemá. Chvilími jsem stačil koutkem oka postřehnout, že na Thea útočí jako zuřící bouře železa, ale Řek byl rychlý a silný a zatím si dokázal poradit se vším, co proti němu Bram zkoušel, se stejným klidem, jako by vyléval vodu ze dna lodi.

Kryl jsem štítem Berstukovu ránu a odrazil jsem hrot jeho kopí do výšky, ale Vend využil pohybu, v němž byl, bleskově kopí otočil a po rychlém úskoku stranou vyrazil patkou ratiště proti mé tváři. Tenhle útok jsem už krýt nestihl, jenom jsem se stačil skrčit, takže jsem chytil úder do přílby. Přesto mnou těžce otřásl. Zatmělo se mi před očima a zavrával jsem. Berstuk se toho snažil využít a vyrážel kopím proti mně znovu a znovu a mně se spíš se štěstím než bojovým uměním dařilo jeho výpady krýt štítem.

„Vydrž, Havrane!“ zařval Bram. „Vydrž!“ Jenže mně už podklesávaly nohy a bránil jsem se s vypětím všech sil za cenu toho, že jsem krůček po krůčku ustupoval. Až jsem náhle narazil na zeď. Vlastně ne na zeď, na štít na Sveinových zádech, do něhož jsem bouchl přílbou.

Zřejmě o mně věděl, protože neuhnul a poskytl mi tak oporu. A ještě se na mě stačil zašklebit. „Tak už toho ohavného Venda zabij!“ zavrčel na mě a pak spustil proti Afričanovi svůj pověstný tanec se sekerou. Namodralý se v poslední chvíli zaklonil, aby těžké hlavici unikl, zatímco já, stále ještě otřesený, jsem mžoural po svém soku a snažil se odolávat jeho útokům. Berstukovo kopí bylo hrozně dlouhé, takže jsem se k němu nemohl se svým kopím dostat, a znovu jsem ustupoval, abych získal čas. Naštěstí pro mě toho Vend využil k tomu, že se obrátil k davu a opět zvedl vítězoslavně paže, jako bych

už byl mrtvý. Musel v sobě mít víc arogance než jarl se zlatou přilbou. Rychle jsem si přehodil kopí do nadhmatu, rozmáchl jsem se a paží svalnatou z veslování a cvičení jsem kopí mrštíł po svém soku. Jenže Berstukův instinkt byl stejně ostrý jako jeho francké kopí. Bleskově se otočil a ještě stačil zvednout štít a odrazit mé kopí tak, že odletělo přes jeho levé rameno někam za něj. A pak se zazubil, neboť byl přesvědčen, že jsem na tenhle okamžik vsadil všechno a sázku jsem prohrál.

„Vypadáš jako klín trollovy děvky,“ zavrčel jsem na něj, vyplivl jsem hustou slinu z vousu a tasil meč. Dav křičel a žádal krev. „Tvoje matka musela šoustat se smradlavou mrtvolou,“ pokračoval jsem, i když jsem neměl tušení, jestli tomu rozumí. Ale na tom nezáleželo, protože mě tak jako tak chtěl zabít a teď, když jsem přišel o kopí, předpokládal, že to bude mít snadné. Přiblížil se ke mně, že by na mě doplivil, a já jsem viděl, že je ještě ošklivější, než jsem si myslel. Jak se usmál, praskl mu vřed na spodním rtu a do vousu mu z něj vytekl žlutavý hnís. Náhle se ozval bolestný výkřik a v hledišti to zahučelo, ale kdo byl zraněn, jsem nevěděl.

„Tak pojď, Vende!“ křikl jsem na svého soka a ukázal jsem mu svůj úsměv. Náhle jsem si uvědomil, že mě opustil strach. Možná ho ze mě Berstuk ranou do přilby vyrazil anebo jsem si řekl, že když jsem *feigr*, budiž, ať se stane, co se má stát. Měl jsem dojem, že jsem přes řev davu zaslechl Olafův hlas, a krev ve mně začala vřít jako voda v kotlíku nad ohněm. „Pojď a přetni vlákno mého života, jestli si myslíš, že to dokážeš,“ zavrčel jsem.

Zaútočil kopím nízkou bodnou ranou, a když jsem ji kryl čepelí meče, obrátil kopí, vkročil do mého nízkého výpadu a srazil ho vpravo. Naše štíty o sebe bouchly a na okamžik jsem ucítil jeho pach, ale vzápětí jsme se odtrhli a Berstuk mě odstrčil. Dobře věděl, že jsem pro něj nebezpečný, když mě má blíž než na délku svého kopí. Stále jsem čekal na jeho chybu a v duchu jsem klel, protože jsem nebyl schopen ho při ní přistihnout. Potřeboval jsem si utřít pot, který mě pálil v očích, ale věděl jsem, že když jen na kratičký okamžik odpoutám pohled od jeho kopí, zemřu. Šlehl očima po mé hrudi a můj meč už tam šel, aby útok kryl, ale Vend pak pohyb strhl stranou, takže jsem máchl mečem doprázdna a vzápětí se mi hrot jeho kopí zasekl do drátěné košile a sklouzl mi po žebrech. Celým

tělem mi projela prudká bolest a ani jsem se nemusel dívat dolů, abych věděl, že tentokrát se mu podařilo mě zranit. A podle řevu to věděl i dav v hledišti.

A Berstuk zaútočil znovu. Máchl kopím zprava kolem své hlavy, což nebylo jednou rukou snadné, a ratiště pobité železem udeřilo do mého meče a vyrazilo mi ho z ruky. Naštěstí jsem ho neztratil, protože zůstal viset na koženém řemínku, který mi dal Olaf, a zatímco jsem se potácel mimo dosah jeho zbraně a snažil se znovu jílec kluzký potem uchopit, máchl Berstuk kopím jako kosou, zahákl jedním křídlem čepele za okraj mého štítu a strhl mi ho z ruky.

Mé *feigr* se vzepjalo jako příď na zpěněné valící se vlně a já jsem věděl, že smrt se blíží. Zařval jsem tedy výzvu k Otci veškerenstva a vší silou, která mi ještě zbývala, jsem naslepo máchl mečem. Ťal jsem jím přes kov a dřevo a Berstukovo kopí jsem tři stopy od konce přesekl. Vzápětí jsem poskočil vpřed a vrazil svému soku jílec meče do vousu. Jenže Vend měl krk silný jako šíje mladého býčka a úder ho jen rozzuřil, takže odhodil přeražené kopí a vytrhl z pochvy meč. A pak se znovu ozval výkřik. Byl tak děsivý, že jsem se musel otočit, a to, co jsem uviděl, mnou otřásl skoro stejně jako předchozí Berstukův úder do přílby. Bram klečel na kolenou a přes civící oči mu crčela do vousu a na zem krev. Jedna paže mu bezvládně visela, ale druhá byla napřažená jako pokroucená větev a prsty na ní po něčem sahaly. I Berstuk se díval, jak se Řek Theo sklonil, zvedl za čepel Bramův meč a nabídl svému soku, aby sevřel jeho jílec. Bramova chvějící se ruka ho uchopila, ale na víc neměla sílu, a tak s ním bezvládně klesla a čepel se zabodla do země.

Řek se otočil ke Guidovi – utíral si pot z očí a hrud' se mu dmula. Guido se podíval do míst, kde seděl Sigurd a zbývající Norové, a pak dal svému muži znamení. Ten klidně přistoupil ke svému poraženému soku a vložil hrot meče za Bramovu klíční kost.

Svein a Afričan stále bojovali a já jsem byl příliš daleko, ale stejně se už nedalo nic dělat. Řek ještě chvíli váhal, jako by vychutnával své vítězství, ale pak, s oběma rukama na jílcích, vrazil meč hluboko do Bramovy hrudi a do jeho statečného srdce. Z Bramových úst vytryskl proud krve a jeho tělo se zhroutilo na bok. Svein musel vědět, co se stalo, protože zařval tak, že to muselo roztřást trámy Valhally.

Berstuk se divoce zašklebil a znovu zaútočil, dychtivý ukončit boj se mnou dřív, než by se do něj mohl zapojit Řek. Kroužky mé drátěné košile byly kluzké krví a z rány mi musel unikat život, protože jsem měl před očima mlhu a hlava se mi točila, jako by má duše byla už na půl cesty z těla ven. Pořád jsem se však snažil máchat mečem. Někdy jsem zasáhl Vendův štít, někdy nic a znovu jsem proklel bohy a norny, které mi upředly vlákno, jež mě dovedlo jen na tohle místo a dál už ne.

A pak byl vedle Berstuka Řek Theo, ale Vend na něj vyštěkl, aby se do jeho boje nemíchal. Chtěl mě zabít sám a připojit ke své slávě další triumf a ke svému bohatství další stříbro. Potácel jsem se dozadu. Zdálo se mi, že ztrácím cit v ruce a každou chvíli musím meč pustit. Upadal jsem do světa stínů a už jsem si ani neuvědomoval bolest, jak mé vědomí odplouvalo pryč.

Přesto jsem slyšel, jak naše meče opět třeskly o sebe, i když mi řev davu zněl jen jako vzdálená bouře. A stejně mlhavě jsem si uvědomil, že mi meč znovu visí na Olafově řemínku na konci zmrtnělé paže. Pak Berstuk vrazil svou čepel do smyčky a roztrhl ji, ale to, jak můj meč dopadl na zem, jsem už neslyšel. Přesto jsem přes Vendovo rameno zahlédl, že Sveinova sekera usekla Afričanovi hlavu a ta odletěla v proudu krve stranou. Sveinova ústa zela otevřená v triumfálním řevu, ale ten jsem také neslyšel. Berstuk odkopl můj meč a já jsem někde v záchvěvech vědomí zaslechl smích bohů nad tím, že nikdy nepřejdou po duhovém mostu Bifröstu a nezasednu ke stolu v Odinově hodovní síni.

Kousl jsem se do spodního rtu a prokousl ho, ale žádnou bolest jsem necítil. Zato jsem cítil Vendův páchnoucí dech, když na mě syčel kletby a chrлил mi s nimi do tváře sliny a sople. Pak mě uchopil za krk, zvedl svůj meč a rozmáchl se ke smrtící ráně. A v tu chvíli jsem mu vyprskl plná ústa krve do očí a zároveň jsem vytáhl nůž. Oslepený bodl mečem dolů, ale čepel mi sklouzla po rameni, zatímco já jsem mu vrazil nůž do otevřených úst s takovým návaem zběsilosti, že mu hrot pronikl týlem lebky ven. Z posledních sil jsem nůž vytrhl a ustoupil, nebo se spíš odpotácel dozadu a Berstukova mrtvola padla do prachu arény.

Řev davu se vrátil. Sehnul jsem se, zvedl jsem svůj meč a potácivým krokem jsem zamířil tam, kde nyní Svein, bez přilby a s

rudými vlasy zplihlými potem, bojoval s Řekem. Jeho sekera tkala ve vzduchu smrtelný vzor a Řek, už bez štítu, se nemohl s mečem ke Sveinovi přiblížit. Nevěděl o mně a zřejmě si myslel, že už ležím mrtvý. Sveinovi se podařilo otočit svého soka tak, že se Theova záda ocitla přímo proti mně, a já jsem se nemohl mýlit. Stačilo se rozmáchnout a rozseknout ho napůl od krku až po zadek. Jenže než jsem to mohl udělat, vystoupili muži s dlouhými štíty a s napřaženými kopími utvořili kruh z železa a těl, do něhož Theo couvl a zmizel v něm jako nůž v pochvě.

Rozzuřený Svein roztočil sekeru nad hlavou a vyzval dlouhé štíty, aby si přišli pro smrt. A pak se ozvalo vlčí vytí, a když jsem pohlédl, odkud přicházelo, uviděl jsem Sigurda, Flokiho, Pendu a všechny ostatní, jak se ženou přes arénu a v slunci se blýskají čepele jejich zbraní. Malý voják, který mě poučoval o vendském bohu lesa, křičel na vojáky, ale i na Guida, který mezitím tasil meč a byl připravený bojovat. Vojáci jako jeden muž odhodili kopí, setřásli z paží dlouhé štíty a zvedli ruce na znamení, že nejsou ozbrojeni. Ve chvíli, kdy se na ně hnala smečka Sigurdových vlků, to bylo velmi statečné, anebo možná velmi hloupé, ale Sigurd houkl a jeho muži ho slyšeli. Poručil jim schovat zbraně a naštěstí včas poslechli. Byla to kritická chvíle a kdoví, co by se dělo dál, protože někdy nedokáže zabíjení zastavit dokonce ani jarl.

Penda a Bjarni přiběhli ke mně a ještě než jsem mohl vyčerpáním padnout, vzali mě každý z jedné strany a přehodili si mé bezvládné paže kolem ramen. Jiní plácali Sveina po zádech zalitých potem a další se už shromažďovali kolem Bramovy mrtvolky.

„Ty jsi jarl Sigurd?“ zeptal se malý voják Sigurda. Guido stál za ním a upíral na Sigurda pohled plný zloby.

Jarl přikývl. „Ano, to jsou mí muži,“ prohlásil s hrdě vztyčenou hlavou a podíval se na Guida. „Přines peníze, zvítězili jsme,“ řekl a ukázal na Thea, který stál popelavě bílý mezi svými muži. „Kdyby tvoji vojáci nezasáhli a nezastavili boj, byl by ten červ už teď mrtvý.“

„Svoje peníze dostaneš, Nore,“ řekl Guido. „Ale musíš počkat.“ Ukázal na bouřící dav v hledišti, jenž se zřejmě cítil podivným závěrem boje ošizen o krev, kterou už skoro viděl téct. „Nemůžu riskovat předávání tolika peněz přímo před tou lůzou.“

Sigurd na něho chvíli hleděl. „Jeden z mých druhů právě přechází

po duhovém mostu a já se musím postarat o jeho tělo,“ řekl hlasem těžkým jako bouřkové mraky. „Náš tábor je na kamenném molu západně od Palatinu. Přines peníze zítra za úsvitu.“ Guido přikývl. Malý voják se díval na Sigurda jako ten, kdo pohlíží na oblohu a uvažuje, jestli přijde déšť.

„Neměj obavy, Sigurde,“ řekl. „Své peníze dostaneš.“

„To předpokládám,“ odpověděl jarl. „Kdybych je nedostal, stáhl bych z tebe kůži a přibil bych ji na lodní stěžeň.“ Pak se otočil a zamířil k mrtvému Bramovi, jehož krev vsakovala do prachu místa smrti.

OSMNÁCTÁ KAPITOLA

ZVÍTĚZILI JSME, ale já jsem to tak stěží cítil. Bramovu mrtvolu odnesli zpátky na kamenné molo, kde ji položili na medvědí kožešinu a omyli jí hlavu, tvář a vous od zasychající krve. Tělo už bylo ztuhlé a mrtvá ruka stále svírala jílec meče tak, že by bylo třeba muže ještě silnějšího než Svein, aby prsty uvolnil. Floki zamumlal, že tak je to správné u bojovníka, jakým byl Bram.

Já sám jsem se sotva držel při vědomí, když jsme došli k řece. Ale byl jsem živý a pořád jsem dokázal vnímat, co se děje kolem mě. Proto mě překvapilo, když Asgot přišel pomoci Olafovi s ošetřováním mé rány. Ležel jsem na hromadě kožešin na molu vedle zakotveného *Serpenta* a díval jsem se na modrou oblohu, na níž kroužili křičící racci. Bjarni mi řekl, že jsem bledý jako mrtvý Bram. Zřejmě to bylo tím, že jsem ztratil tolik krve, hlavně z rány mezi třetím a čtvrtým žebrem na pravé straně. Ale když jsem zamumlal rozpukanými zkrvavenými rty, že jsem možná pořád *feigr*, Bjarni se rozesmál.

„Tohle škrábnutí tě nezabije,“ řekl a ukázal na ránu, kterou mi Olaf vymyl čistou převařenou vodou. Rána pálila jako Hel, ale já jsem věděl, že to horší teprve přijde. „Zdá se, že tě ani bohové nedokážou připravit o život, Havrane,“ prohlásil Bjarni.

„Možná ho právě oni zachránili,“ poznamenal Asgot. Bjarni o tom chvíli uvažoval a pak se usmál.

„Ten trik, jak jsi na něj vyprskl krev, to byl úskok, za kterej by se nemusel stydět Loki,“ řekl. Nic jsem na to neodpověděl. Nemohl jsem, neboť jsem měl zuby zaťaté do kožené pochvy na nůž, protože Asgot se už blížil s rozžhaveným želízkiem, aby mi vypálil potrhanou tkáň, a já jsem věděl, že mě čeká strašlivá zkouška. Ta bolest se nedá popsat. Chybí mi um skaldů a jejich schopnost najít slova dost ostrá, aby to dokázala vystihnout. Ale ve chvíli, kdy mi Asgot přitiskl žhavé želízko k ráně, bych spíš dal přednost smrti před utrpením, jež jsem musel přestát. Navíc jsem ani neztratil vědomí, jak se obvykle

při takové bolesti stává, a zřejmě to mělo co společného s lektvarem, který mi Asgot nalil do krku ještě v aréně. Anebo mě tak ztrestal Otec veškerenstva za opovážlivost, s jakou jsem se vzepřel svému osudu. Nepochyboval jsem, že mi bylo předurčeno, abych se stal další obětí, která měla vykrváčet k zábavě římského lidu. Ve chvíli, kdy Asgot přiložil želízko k mé hrudi a z rány se vyvalil štiplavý kouř, jsem vyplivl koženou pochvu, strašlivě jsem vykřikl a oči mi zaplavily slzy. A jen mlhavě jsem si uvědomoval, že mi Olaf říká, ať pořád křičím a tak hlasitě, abych vzbudil dávno zetlelé římské mrtvé a vytáhl je z jejich hrobů.

„Aspoň nebudeš dva tři dny cítit všechny ty další rány,“ utěšoval mě Penda. „Panebože, Havrane, vždyť jsem ani nestačil počítat, kolik jsi jich schytil.“ Naštěstí byla většina z nich vedena patkou Berstukova dlouhého kopí.

„Ten bastard si se mnou pohrával,“ procedil jsem přes zaťaté zuby. „Chtěl si mě vychutnat a zabítet mě pomalu.“

„Jo, to chtěl,“ řekl Olaf, zatímco trhal nově koupené plátno na pruhy. „Ale už to nikdy znovu nezkusí.“

Asgot mi přiložil na zčernalou seškvářenou ránu páchnoucí placuku a Olaf ji pak pevně obvázal. Víno mě na zkrvavených rtech pálilo, ale ne tak, abych se nepokoušel vypít ho spoustu a otupit své smysly, aby nevnímaly bolest. A Penda byl tak dobrý, že mi stále a stále doléval. Taky spokojeně poznamenal, že mi rána nemokvá a nic z ní nevytéká, a já jsem si uvědomil, že se bál, abych neměl protřené břicho. „Sice na tebe vyplýtvám spoustu dobrého vína, ale co se dá dělat,“ řekl se smíchem a dolil si vlastní roh až po okraj.

Ostatní vršili pohřební hranici pro hrdinu. K tomu, aby se dobře spálilo lidské tělo, je třeba spousta dřeva. Jenže jediné dřevo, které jsme mohli kolem řeky sehnat, pocházelo z trnitých keřů a hodilo se tak na vaření, na nic jiného. A protože ani v samotném městě nebyly pořádné stromy, nabídl Sigurd posádce divoce vyhlízejících Frísů za jejich loď, zakotvenou kousek níž po proudu u dřevěného mola, víc stříbra, než mohli odmítnout. Byla ještě menší než naše dánské snekkary a jako loď už měla své lepší časy za sebou, takže se hodila jen pro plavbu po řece nebo mezi ostrůvky. Sigurd ji však nechtěl pro plavbu, a tak ji teď Svein, Knut, Bragi a Gunnar sekerami rozbíjeli a ostatní z jejího dřeva vršili pohřební hranici.

„Spálíme našeho bratra dnes večer a plameny z velkého bojovníka budou zářit ve tmě jako mocné znamení,“ řekl Sigurd, když se na mě přišel podívat. „Zvítězili jsme, Havrane,“ dodal, i když ta slova zněla prázdně jako roh, který jsem pořád držel.

„Ale jen tak tak,“ odpověděl jsem a snažil jsem se nekřivit před jarlem tvář bolestí. Skutečně, nikdo z nás to nevnímal jako vítězství, když o kus dál ležel Bram ztuhlý a studený.

„Bojoval jsi dobře,“ pokračoval Sigurd. „Jsi pořád neobratný jako bezvousý mladíček se svou první děvkou, ale boj s kopím ti jde už docela slušně. Ten Vend byl velký bojovník.“

„A taky ošklivý jako tejden starý hovno,“ řekl jsem. Pak jsem si vzpomněl na kožený váček, který mi Cynethryth pověsila na krk před bojem. Opatrně jsem ho nahmatal pod kožešinou, kterou jsem byl přikrytý, a překvapilo mě, jak se mi ulevilo, když jsem zjistil, že tam pořád je. „Můžeš říct Cynethryth, že bych s ní chtěl mluvit?“ požádal jsem Sigurda. Víno mi konečně utlumilo bolest a naplnilo mi hlavu malátnou úlevou.

„Jsou boje, od kterých by měl muž utéct,“ řekl Sigurd. „To už snad víš, ne? Když jde o ženy, nepomůže ti meč ani Lokiho lstivost.“

„Chci s ní jen mluvit, nic jiného,“ řekl jsem, i když jsem viděl, že ta slova po Sigurdovi sklouzla jako voda po kůži promazané lojem.

„Odpočíň si, Havrane,“ řekl a vstal. „Promluv s ní a pak spi. Probudím tě, až zapálíme oheň.“ Přikývl jsem a znovu jsem nechal hlavu klesnout na stočenou kožešinu, zatímco Sigurd poslal pryč Rolfa a pár dalších, kteří se přišli podívat, jak to se mnou vypadá.

Stačilo, abych nepatrně pohnul pravou paží a už mi tělem projela nová vlna mučivé bolesti, takže jsem se snažil nechávat ji v naprostém klidu. Vytáhl jsem tedy váček levou rukou, přetrhl jsem šňůrku z koňských žíní zuby a obsah váčku jsem si vysypal na hrud'. A pak jsem měl pocit, že se zřítíl strom světa Yggdrasil, jak se ve mně všechno otráslo. Na bílém plátěném obvazu na mé hrudi, oblýskaný tisíci dotyky jako mušle slávky, ležel medvědí dráp. Bramův talisman. Zachvěl jsme se pod dojmem osudové věštby, chladné jako vody fjordu.

„Řekla jsem ti, abys ho neotvíral,“ ozvalo se nade mnou. Vůbec jsem ji neslyšel přicházet, ale něco v jejím výrazu mi řeklo, že už u mě nějakou chvíli je. Stála na kraji mola a zapadající slunce zlatilo

prameny jejích vlasů, rozevlávané mírným větrem. Za ní, rovněž pozlacený sluncem, se spolu s ostatními loděmi, zakotvenými bok vedle boku, pohupoval *Serpent*. „Bylo by pro tebe lepší, kdyby ses to nikdy nedozvěděl,“ dodala.

„Co jsi to udělala, Cynethryth?“ vydechl jsem. Téměř jsem cítil magické kouzlo, které z talismanu vyzařovalo.

„Byl jsi *feigr*,“ řekla vyčítavým tónem. „Vzala jsem to od tebe a přenesla na Brama. Jinak bys už byl mrtvý.“ Pozorovala muže, kteří vytloukali poslední plaňky z fríské lodi. V místě, kde končil lem rukávů Cynethrythy tuniky, jsem uviděl zářezy runových znaků do kůže – linky tmavé od zaschlé krve a dřevěného uhlí.

Zavřel jsem oči v naději, že to všechno je jenom sen poznamenaný vínem a bolestí anebo možná cosi vyvolané Asgotovým lektvarem z bylin. Ale když jsem oči opět otevřel, Cynethryth tam stále byla. „Takže ty jsi teď *völva*?“ zeptal jsem se. Pro změnu zazněl vyčítavě můj hlas, protože *völva* je čarodějka, přitom ještě před nedávném byla Cynethryth křesťanská dívka.

„Asgot říká, že mám nadání,“ odpověděla. Upírala na mě podmracený pohled a její zelené oči v záři slunce za ní ztmavly.

„Asgot je smradlavý kozí hovno,“ řekl jsem. „Snažil se mě zabít a málem mu to vyšlo.“ Vytáhl jsem z hromady kožešinu, a i když jsem musel zatnout zuby bolesti, hodil jsem ji k ní. Položila ji vedle mě, posadila se na ni, a jak měla ve zvyku, objala si rukama kolena.

„Zkouší moc bohů, už jsem ti to říkala. Chce zjistit, jestli jsi opravdu Odinův oblíbenec, jak všichni tvrdí.“

„A co tedy zjistil?“ zeptal jsem se, aniž jsem se snažil potlačit nenávist ke godimu, která musela být patrná z každého mého slova.

Chvilí o tom uvažovala, pak naklonila hlavu na stranu a podívala se na mě.

„Neví o tom, co jsem udělala, takže si je jistější než kdykoliv předtím, že opravdu jsi Odinův oblíbenec.“ Pohrdlivě jsem odfrkl a zakroutil jsem hlavou. Jak jsem tu ležel, s ránou rozšklebenou, jako by mi někdo vrazil roh na pití mezi žebra, žádným oblíbencem bohů jsem se necítil. „Ale taky je přesvědčený, že kvůli tobě umírají jiní,“ pokračovala Cynethryth. „Víš přece, že Otec veškerenstva miluje chaos. A že žádá krev,“ dodala s jedovatým úsměvem. „A tak muži krvácejí a umírají.“ Muži jako Bram, pomyslel jsem si.

„Nemělas to dělat,“ řekl jsem. A pak, protože jsem na ni měl zlost a drtilo mě pomyšlení, že můj přítel musel zemřít kvůli mně, když na něj Cynethryth přenesla moje *feigr*, jsem se ji pokusil zranit. „Weohstan by tě nenáviděl, kdyby mohl vidět, co se s tebou stalo,“ vyhrkl jsem. Weohstan byl její bratr, kterého Cynethryth velmi milovala. Ale Weohstan ji už nemohl nenávidět, protože ležel v hrobě.

Odvrátila se ode mě, abych neviděl, že jí do očí vstoupily slzy. Přes všechno, co jsem byl ještě před okamžikem ochoten jí vyčíst, jsem si v tu chvíli přál, abych ta krutá slova mohl vzít zpátky, abych ji mohl obejmout a aby bylo mezi námi zase všechno jako dřív.

„Musím jim říct, cos udělala,“ povzdechl jsem. Svíral jsem medvědí spár, jako bych tím mohl Brama oživit. „Musejí se to dozvědět.“

Znovu se obrátila ke mně. „Jestli to uděláš, budou z jeho smrti vinit tebe,“ řekla. Věděl jsem, že má pravdu. A možná má pravdu i Asgot a skutečně jsem šíp s otráveným hrotem v zádech Sigurdových mužů. Třeba jsem havran, posel smrti, mrchožrout, který se slétá na těla mrtvých. Přinesl jsem smrt lidem Abbotsendu. Kvůli mně se stal potravou červů Bjorn a teď je mrtvý Bram, protože mé *feigr* přešlo na něj. Kolik dalších sedí v Odinově hodovní síni a čeká na mě, aby se mohli pomstít za svou smrt? „Vezmi si tohle,“ řekla Cynethryth a podávala mi jiný váček. „Je to proti bolesti.“ Ani jsem se nepohnul. „Jsou to jen byliny,“ dodala, položila mi váček na hrud' a vstala. „Když to rozmícháš ve vodě, chutná to odporně, ale ve víně nebo v medovině to tak hrozné není.“

Odešla a nechala mě samotného s balvanem Bramovy smrti. Zavolal jsem na Pendu, aby mi přinesl další víno.

Tentokrát bylo jasno a Bramovu pohřební hranici déšť neskrápl. Většina starého města tonula ve tmě, ale kamenné molo a tyčící se zdi, postavené kdysi dávno, aby chránily Řím před nepřáteli, vyvstávaly ze tmy osvětlené rudou září plamenů, které stravovaly tělo hrdiny. Tiber plynul jako pomalý proud roztaveného železa, na němž čekaly naše lodě, trpělivé, a přesto dychtivé znovu vyplout a zamířit zpátky na moře. A stejně dychtiví jsme byli my. Ještě předtím jsme však museli uctít svého druhu hostinou hodnou Ásů. Byla poražena zvířata a do tmy zazářily ohně, takže se odevšad

scházeli lidé, přitahováni jako můry k lampě neobvyklým světlem, jež zaplavovalo náš tábor. Přicházeli k nám, obchodovali s námi, dohadovali se, nabízeli nám děvky a jedli, ale především pili na počest velkého bojovníka Brama, který miloval medovinu víc než kdokoli na světě. Jeho jméno znělo táborem jako polibky meče. Z mastných rtů se řinuly příběhy, jež spřádaly ságu, že lepší by nedokázal žádný skald, a zlatým útkem všech byl Bram. Ten Bram, který zabil šampióna krále Hygelaka a přeplaval Kattegatské moře. Bram, který kdysi skolil býka jedinou ranou pěstí a jemuž se nikdo nevyrovnal v pití. Bram, který zabil trolla.

Přišel ke mně Penda. Vlasy mu trčely jako ježci bodliny a tvář měl rudou od záře ohně.

„Máš správněj nápad, chlapče,“ zamumlal opilecký, že mu bylo sotva rozumět, a když pozvedl roh, vyšpláchlo na mě víno. „Když piješ vleže, nemůžeš upadnout.“ Sigurd a Olaf mě donesli skoro až k navršené hranici mezi ostatní, abych i já mohl vzdát Brámovi poslední poctu předtím, než se na jeho mrtvé tělo vrhnou plameny. Vložil jsem mu váček s medvědíím spárem do ohybu složené paže a byl jsem rád, že se ani Sigurd, ani Olaf nezeptali, co v tom váčku je. Potom mě odnesli zpátky na lůžko, protože ve vzpřímené poloze se mi točila hlava a z rány na žebrech vystřelovala prudká bolest.

„Když už jsi tady, můžeš mi vyprázdnit tohle,“ řekl jsem Pendovi a ukázal jsem na zpola plný džber s močí u mých nohou. „To víno skrz mě protýká jako mořská voda rybě přes žábry.“

„To vidím, to vidím,“ zabručel. „Ale to je to nejmenší, co můžu udělat pro toho, kdo z nás udělal královský boháče. Už přišel s tím stříbrem, který jsi pro nás vyhrál.“

„On už tu je?“ Bez ohledu na bolest jsem se otočil a uviděl jsem mezi spoustou tváří osvětlených září ohňů Guidovu tvář. „Vždyť měl přijít až zítra.“

„Přece ho Sigurd nemoh poslat pryč s takovou spoustou stříbra,“ řekl Penda. „Bolí, co?“ ukázal na mou ránu, která stále páchla spáleninou. Zdálo se mi zbytečné na to odpovídat a místo toho jsem Pendu požádal, aby mi pomohl dostat se tam, kde Sigurd hostil Guida a jeho muže.

„To je Havran,“ představil mě Sigurd Guidovi. Říman si mě musel pamatovat z arény, protože mi ze svých kožešin kývl s úctou

na pozdrav.

„Doufám, že se tvé rány rychle a čistě zahojí, Havrane,“ řekl. „Bojoval jsi dnes statečně..., stejně tvůj druh,“ dodal a pohlédl přitom na Bramovo zčernalé tělo uprostřed plamenů. Šířil se od nich takový žár, že jsme se museli odvracet. Už tak stačilo, že většina z nás měla opálený vous.

Odpověděl jsem Guidovi kývnutím a pak jsem se podíval na muže podsaditější postavy se zapadlýma očima vedle něj. Uvědomil jsem si, že je to voják, který ke mně promluvil před bojem, i když teď měl na sobě dlouhou hedvábnou tuniku s tříčtvrtečními rukávy a na ní modrý plášť vyšívaný bílými křížky. Vysoké boty měl ozdobené perlami.

„To musí být sluha Bílýho Krista,“ zamumlal Svein, třebaže muž v modrém plášti nevypadal ani trochu jako otec Egfrith. V každém případě měl v Římě nějaké vyšívané postavení.

„Přinesli jsme vám to, co jste si svým bojovým umem a statečností vybojovali,“ řekl Guido a máchl rukou směrem k okované truhlici, kolem níž stálo sedmnáct jeho dlouhých štítů, zpocených jako Nor po laškování s děvkou. Všiml jsem si, že je mezi nimi i Řek Theo, a teď se díval, jak vyjadřujeme poctu ohněm a pitím muži, kterého zabil.

„Dělá to tisíc dvě stě padesát římských liber,“ řekl Guido. Z toho jsem nebyl moc chytrý, ale pak jsem si vzpomněl na Sigurdova slova, že je to váha pěti mužů ve stříbře, a tomu jsem rozuměl víc než dobře.

Sigurd přikývl. „Ale měl jsi přijít až zítra,“ řekl téměř vyčítavě. „Proč jsi tady už teď? Vidíš, že spalujeme svého druha. Nehodí se zabývat se současně s tím penězi.“ Z jarlova výrazu bylo zřejmé, že poznal Thea, který stál, podobně jako ostatní dlouhé štíty, se skloněnou hlavou.

Guido se už chystal odpovědět, ale menší muž vedle něho zvedl ruku a zarazil ho. Jeho vous se leskl jako mokrá vydra a zpola skrýval stejně mastný úsměv.

„Odpusť mi mou špatnou angličtinu, Sigurde,“ začal. „Učil jsem se ten jazyk před mnoha lety od kněze, ale...,“ odmlčel se a pokrčil rameny. „Meč taky brzy rezaví, když se nepoužívá.“ Zdálo se mi, že jeho angličtina je lepší než Sigurdova, a zřejmě si to uvědomil i jarl,

třebaže na to nic neřekl. Místo toho upřel na svého hosta pohled, kterým ho jasně vyzýval, aby vyklopil všechno, co má na jazyku.

„Jmenuji se Nikeforos a tohle je generál Bardanes Tourkos,“ řekl Říman.

„Takže ne Guido?“ zeptal se Sigurd muže, kterému jsme nejdříve říkali Červený plášť a pak jsme ho měli za Guida. Bardanes zavrtěl hlavou a naklonil se k Nikeforovi, jako by chtěl Sigurdovi naznačit, že jeho společník není z těch, které je možné přerušovat. Mezitím se k nám nenápadně jako tichý pšoukanec přikradl otec Egfrith.

„Jsem *Basileus Romaión*, římský císař a z Boží milosti ochránce pravé víry,“ řekl Nikeforos. Sigurd vyprskl trochu vína a pár kapiček zasáhlo Nikeforovu tvář. Bardanes se zatvářil zděšeně, ale Nikeforos si tvář a vous utřel dlouhým rukávem tuniky, aniž odvrátil od Sigurda pohled. „Ty nevěříš, že jsem tím, za koho se vydávám?“ zeptal se.

„Ale věřím,“ odpověděl Sigurd a zazubil se na Olafa. „A věříš ty, že můj druh Olaf je syn psa, kterého tady nazývají papežem?“

Nikeforos zavrtěl hlavou. „Tomu opravdu nevěřím, protože jsem se s papežem Lvem setkal před třemi dny a vím jistě, že se tomuhle divoce vyhlížejícímu muži ani trochu nepodobá.“

„Teď mě odhalil, Sigurde!“ zvolal Olaf a plácl se do stehů. „Toho neoblafneš.“ Všichni jsme se zubili jako houf bláznů, ale Nikeforos, Bardanes a vojáci, kteří zřejmě nerozuměli anglicky, zůstali vážní.

„Mimochodem já jsem se s císařem Karolem setkal,“ pokračoval Sigurd. „Dokonce jsem s ním... obchodoval. Jsme staří přátelé,“ dodal a v záři ohně zasvítily jeho vlčí úsměvy.

„Ano, přiznávám, že ten barbar Karolus má jistou moc,“ řekl Nikeforos. „Proto ho papež Lev potřebuje a proto mu vložil na hlavu korunu. Ale má říše na východě překonává všechno, čím se ta západní chlubí. Už po pět století ji lidé nazývají Nový Řím. Tohle město,“ máchl rukou do tmy, „jsou ruiny a všechno v nich je nakaženo bezvěrci. Papež Lev není dost silný, aby udržel vlky v bezpečné vzdálenosti od svého stáda.“ Sigurd jen zvedl obočí. „Ale Konstantinopol... Sláva mého města je oslnivá.“

„Konstantinopol?“ opakoval Sigurd a poškrábal se na tváři.

Nikeforos přikývl a krátce pohlédl na Bardanese. „Myslím, že vy

seveřané znáte naše město pod jiným jménem. Říkáte mu Miklagard, že?“ Usmál se příznačností toho jména. Musel vědět, že Miklagard znamená Velké Město.

T

„A ty jsi z Miklagardu?“ ozval se Olaf a podíval se na Římana očima ztěžklýma vínem.

Nikeforos s Bardanesem se na sebe podívali, jako by nechápali, že někdo může takovou otázku vyslovit. Nikeforos pak cosi poručil jednomu z dlouhých štítů, který svěsil ze zad kožený vak, přistoupil k Nikeforovi a vytáhl řemínky ze stříbrných spon. Nikeforos vstal, zatímco voják poklekl a vak před ním rozevřel.

Co v tom vaku přinesl? Odinův roh na medovinu? mumlal v mé mysli Bram. Pohlédl jsem na jeho pohřební hranici a uviděl jsem, jak se Bramova žebra chvějí a střídavě temní a zase se rozžhavují do barvy mědi. Zpátky mě vrátily užaslé povzdechy. Podíval jsem se na Nikefora a moje oči chvíli nevěřičně zíraly na to, co držel. Byla to koruna z krouceného zlata zakončená nahoře zlatým Kristovým křížem a s dvěma dalšími kříži, které volně visely zavěšené na šňůrkách z perel po obou stranách čelního pásku. Ano, byl to předmět plný symbolů Bílého Krista, ale ty je možné utrhout a hodit do řeky nebo roztavit a pak z toho vznikne bohatství, kvůli němuž jarl zvedl kotvy a vyplul po velrybí cestě. Bylo to bohatství, jaké si má mysl spojovala s příběhem o Beowulfovi – poklad, který tento hrdina našel v jeskyni obývané Grendelovou matkou. Stačilo na něj pohlédnout, aby ho člověk chtěl. Jeho lesk v záři plamenů vymanil muže z objetí děvek a přitáhl je k sobě blíž. Jejich tváře osvětlené ohněm byly tvrdé jako útesy a oči široké a dychtivé.

Nikeforos si vložil korunu na hlavu tak, že kříže visely podél jeho krátkého naolejovaného vousu, a všichni muži, jejichž pohledy se vpíjely do zlaté záře koruny, si v duchu představovali její váhu na vlastní hlavě. Ale nikdo z nich, dokonce ani Sigurd, by pod ní nedokázal sedět tak nevzrušeně jako Nikeforos a já jsem v tu chvíli věřil, že ta koruna opravdu patří k němu.

„Jestliže jsi vládce Miklagardu, tak co děláš tady?“ zeptal se Sigurd, když konečně odtrhl oči od lesku zlata.

„Jasně,“ přidal se Olaf. „Jestli je tvý město krásný jako Freya, jak

tvrdíš, proč tady teď sedíš s náma a s páchnoucíma říčníma krysama?“ Plácl si přes hřbet ruky. „A s těmahle zatracenýma blechama,“ dodal a smetl si prach z kalhot.

Nikeforos přimhouřil oči. „Možná by bylo lepší, kdybych přišel zítra, až uctíte svého mrtvého druha, jarle Sigurde,“ řekl.

Sigurd na něj chvíli mlčky hleděl s hlavou lehce nakloněnou napravo. „Stejně jako jiní muži měl Bram rád příběhy,“ řekl potom. „Jenže když příběh vypráví suchý jazyk, je i to vyprávění suché.“ Ohlédl se po Wiglafovi, který si pohrával s buclatou šedovlasou ženou, jež vypadala, že by mohla být jeho matkou. „Dolej našim hostům víno,“ řekl mu Sigurd. Pak se podíval na okovanou truhlu položenou mezi Nikeforem a Bardanesem. „A přines váhy.“

Nikeforův příběh byl plný zrádných intrik, vražd, msty a bojů, tedy přesně takový, jaký se Norům líbí bez ohledu na to, jestli je na něm špetka pravdy. Proto Sigurd prohlásil, že Nikeforovi rád věří, že je vládce Miklagardu. „Muži, kteří mají hodně co ztratit, mají také nejlepší příběhy k vyprávění,“ dodal. A v tom Nikeforově se ukázalo, že basilea připravil o trůn muž jménem Arsaber, kterého on sám vyzvedl mezi své nejbližší. Olaf na to poznamenal, že nikdo, komu aspoň trochu slouží rozum, nemůže věřit člověku, jehož jméno zní v angličtině skoro jako prdel. Zkrátka Arsaber a jeho zmijí hnízdo se obrátili proti svému pánu a basileus jen z milosti boží vyvázl s holým životem. „Z milosti boží a díky neochabující paži s mečem generála Bardanese,“ dodal Nikeforos a jeho druh s orlí tvářích to ocenění vděčně přijal. Vyšlo najevo, že se císař se skupinou svých věrných – s dlouhými štíty, kteří nyní stáli mezi námi – probil do královského přístaviště, a i když mnozí z těch, co zůstali s ním, padli pod kopími Arsaberových vojáků, přece jen se jim díky příhodnému větru podařilo uniknout.

„Aspoň že nemuseli veslovat,“ poznamenal Svein, když si zřejmě vzpomněl na to, jak jsme my prchali po řece před franckými pronásledovateli. Zdálo se, že Arsaber teď vládne v Miklagardu přesvědčený o tom, že když má klíč k císařské pokladnici, nic mu nehrozí. Což, jak řekl Sigurd, svědčí o tom, že přes všechnu lstivost a zrádnost to není muž, který uvažuje o budoucnosti.

„Když člověk někomu vezme bohatství, udělal by líp, kdyby mu zároveň vzal i život, protože jinak bude muset po zbytek svého

života spát s jedním okem otevřeným,“ poznamenal jarl. A mezi muži kolem se ozvalo souhlasné mmčeni, protože to byla tvrdá pravda.

Nikeforos pak zamířil se svou lodí k městu, kde mohl jako křesťanský vládce doufat, že najde přátele, peníze či muže, nebo nejlépe všechno to najednou – k Římu. Ale i když Karolus, papež Lev a Nikeforos sdíleli stejného boha, nezdálo se, že by stejně tak sdíleli roh s medovinou nebo s vínem, jak se dalo z Nikeforova vyprávění soudit.

„Vezmu si svůj trůn zpátky a zrádci budou ležet přede mnou mrtví, dřív než tu hanebnou zradu někdo objeví,“ řekl Nikeforos. „Nepřipustím, aby se lidé na mou říši dívali a viděli praskliny v kameni.“ Předpokládal jsem, že těmi lidmi myslí císaře Karola a papeže Lva. „Máme větší nepřátele, než je Arsaber a jeho lidé. Už mnoho let si na mé město dělají zálusk Maurové. Ale pokud budu živ, nedopustím, aby se ho zmocnili.“

To mohla být pravda, protože už předtím Nikeforos řekl, že odmítl platit chalífu Hárúnu ar-Rašídovi tribut, k němuž se zavázala jeho předchůdkyně na miklagardském trůnu, císařovna Irena. Jestliže tedy Maurové nedostanou zlato, budou si chtít vzít krev.

„Promiň mi, pane, ale neptal bych se na to, kdybych nemusel,“ ozval se Egfrith a vystoupil ze shluku mužů ve stínu. Viděl jsem, jak se Bardanesův ret ohrnul, jako by odmítal uznat Egfritha za hodného hovořit s jeho pánem. To mě nepřekvapilo, protože se svým řídkým vousem a s rozčuchaným pápěním vlasů bez tonzury teď Egfrith vypadal spíš jako starý otrok než mnich. Nikeforos však přikývl a pokynul mu, aby mluvil. „Ty bezbožné hry ve Flaviově amfiteátru,“ začal Egfrith, „ty barbarské boje, jež zatahují Řím zpátky do temných krvavých dob před vládou císařů, kteří našli pravdu v Kristu...“ Odmlčel se a nejistý, jak svou myšlenku dokončit, ji nechal nedopovězenou.

„Basileus neodpovídá žádnému člověku, pouze Bohu,“ vyštěkl Bardanes, ale Nikeforos ho gestem zarazil.

„Před sedmi týdny jsem připlul do Říma s plánem, který nám během plavby uzrál v hlavách,“ řekl a obrátil pohled zpátky k Sigurdovi, jehož považoval za svého partnera. „Z generála Bardanese se stal obchodník s látkami z Benátek pan Guido a ze mě zase

obyčejný voják v jeho stráži.“ V tu chvíli se Nikeforos pousmál a z toho jsem usoudil, že je to muž, který si přes všechnu lásku k Bílému Kristu libuje v Lokiho intrikách. Zřejmě jsou různí křesťané, pomyslel jsem si. „Měli jsme peníze,“ pokračoval. „Ne dost na to, abychom si koupili tolik vojáků, kolik jsme potřebovali, ale stačilo to, abychom převrhli vůz s obilím.“

„Převrhli vůz s obilím?“ opakoval Sigurd a kroutil si konec vousu na prst.

Nikeforos se samolibě usmál. „Mí lidé se rozběhli po městě, jako létají včely od květu ke květu, a skoupili všechn chleba, všechno obilí.“ Odmlčel se a pohlédl na Olafa. „Jestli potřebujete obilí, stačí říct,“ nadhodil se zdviženým obočím. „V noci jsme pak ničili akvadukty, házeli hniijící mrtvoly zvířat do veřejných studní a zakládali požáry. Zabíjeli jsme lidem prasata a dobytek a odháněli jim zvířata z ohrad, zkrátka dělali jsme všechno, co se dalo, abychom podnítili nedůvěru ve vládnoucí moc.“

„To věřím, že se museli lidi nasrat,“ pokýval uznale hlavou Olaf.

„Dělali jsme všechno, co nás napadlo“ pokračoval Nikeforos. „Vyvolávali jsme mezi lidmi nepokoje a ty po nějaké době začaly propukat v celém městě, takže po čtyřech týdnech byl Řím jako suchý troud připravený pro jiskru, která by ho zapálila. Všude bylo cítit napětí.“

„Ale ne chleba,“ zamumlal Olaf do svého rohu s medovinou. Vzpomněl jsem si, že jsem to napětí cítil i já, když jsem viděl dýmající dřevěné chatrče a studny strážené ozbrojenými muži.

Bardanes na Strýce ostře pohlédl, ale ten si jenom utřel hřbetem ruky rozsochatý vous a mávl na vládce Miklagardu rukou, aby pokračoval.

Pomyslel jsem si, že Nikeforos musí mít obrovskou trpělivost, aby takový plán uskutečnil. A trpělivý nepřítel je o to nebezpečnější, což byl další důvod k tomu, proč se měl Arsaber víc snažit Nikefora chytit a zabít ho ještě předtím, než se sám začal zařizovat na jeho trůnu.

„A pak mi Guido sjednal přijetí u papeže Lva,“ pokračoval basileus znovu s tím svým samolibým úsměvem. „Ulicemi města se potloukaly davy lůzy, na denním pořádku byly vraždy a zlodějny a zchudlí obyvatelé z toho všeho obviňovali bohaté a papeže Lva.“

„Papež má přece vojáky,“ řekl Sigurd, jako by tím považoval problém za vyřízený.

„Ano, nějaké má,“ souhlasil Nikeforos, „ale ne tolik, aby udržel ve městě klid a pořádek, protože všechny potřebuje na střežení svého paláce a svých kostelů.“

„Jako všichni bohatí chce si i on své bohatství udržet,“ poznamenal Bardanes a pokýval hlavou. „Samozřejmě poslal žádost o pomoc ke Karelovi, ale francký král má dost co dělat s nájezdy pohanů, a mezitím už římská lůza málem rozbíjela papežovy dveře.“ Bardanes usrkl vína, i když spíš jen proto, aby se mohl odmlčet. „A tak jsem přišel já a dal jsem mu, co potřeboval.“

To, co papež Lev potřeboval, byl mír ve městě. A pan Guido, obchodník s látkami z Benátek, mu vnutil myšlenku míru vykoupného krví. Přesvědčil papeže o tom, že když římskému lidu poskytne zábavu a rozptýlení, zapomene na hladový břicha. A nejen zábavu a rozptýlení, ale ještě možnost vydělat peníze. Myšlenka umístit boje do Flaviova amfiteátru papeže Lva vylekala a znechutila. Rozzlobila ho neřestnost toho nápadu a ohavnost využívat arény pro podívanou na smrt, jako to bylo ve starém Římě. Ale pan Guido ho dokázal přesvědčit, že když nechají několik ochotných bojovníků v aréně zemřít, zajistí tím pro poctivé občany Říma bezpečí na ulicích. Ujistil papeže, že budou stačit čtyři týdny, během nichž dorazí do Říma císař Karolus s tolika vojáky, aby obnovili pořádek silou.

To byla podstata celé věci, pokud jsem to stačil pochopit přes bolest tlumenou vínem a bylinným lektvarem. Nepochyboval jsem, že Bardanes je kluzký jako úhoř a je schopen přemluvit medvěda, aby vylezl ze své kůže a ještě ji pro něj sroloval. Pokud šlo o papeže Lva, zdálo se mi, že nemůže být hlupák, protože jinak by se nedostal mezi uctívači Bílého Krista tak vysoko. A přesto s Guidovým plánem souhlasil, nebo nad ním aspoň zamhouřil oči. To mi připadlo zvláštní, i když jen do chvíle, než jsem uslyšel, že Guido slíbil Lvovi podíl z peněz, které získá ze sázek. Papežova pokladna byla v tu dobu prázdná hlavně díky válečným lodím a posádkám, které vydržoval, aby chránily pobřeží před Maury.

„O bojovníky v aréně nebyla nikdy nouze,“ řekl Nikeforos. „Hlásily se jich desítky a na jejich boje se přicházely dívat tisíce lidí, takže mé truhlice se začaly plnit. Papež Lev ovšem boje v aréně

navenek odsoudil a zakázal je. Samozřejmě to musel udělat. Jeho vojáci rozbili pár hlav, aby ukázali, že to papež myslí vážně, a dav tak sledoval boje s jedním okem na vchodech. Ale sleduje je dodnes. Po dvou týdnech jsme dovolili, aby se obnovily dodávky obilí do města, a lidé měli znovu chleba. Potom se vyčistily tři studny a žádné další bouře se už nevyskytly.“

„A teď?“ zeptal se Sigurd, v jehož očích se zrcadlily plameny Bramovy pohřební hranice.

„Teď máme stříbro, abychom mohli postavit armádu, a papež má znovu město pod kontrolou,“ odpověděl Nikeforos prostě. „Papež se nikdy nedozví, že jsme tady byli. A všechny důkazy o tom, co se dělo ve Flaviově amfiteátru pohřbí. Možná nechá postavit za prolitou krev další kostel a bude dál sloužit svým ovečkám.“

„Proč jsi dnes boj zastavil?“ zeptal se Sigurd. Jeho pohled se na okamžik setkal s mým, ale hned se vrátil k Nikeforovi. Pomyslel jsem si, že je to správná otázka, protože to, jak dnešní boj skončil, přece jen ubralo našemu vítězství na lesku.

„Theofilos je jeden z mých nejlepších bojovníků,“ řekl Nikeforos. „Jak jste jistě pochopili, už nemám armádu, jako jsem míval, a Thea budu v budoucnu potřebovat.“

„To byla dobrá pohádka,“ řekl Sigurd a zvedl směrem k Nikeforovi a Bardanesovi svůj roh.

„Jo, mohlo se bojovat dál,“ zamumlal Olaf s jedním okem zavřeným a druhým obráceným Thor ví kam, protože byl opilý jako bůh hromu o slavnosti Yule. „Ještě mohla stříkat další krev.“

Sigurd se zamračil, zatímco Bjarni se natáhl pro měch, aby si dolil víno. „V každém případě ten konec byl špatný,“ prohlásil Sigurd. „Olaf má pravdu. V dobrém konci musí stříkat spousta krve, jinak nebude nikdo spokojený. Takže když o tom teď přemýšlím, nezdá se mi tvůj příběh vůbec dobrý.“

„Nemůžu ti povědět jeho konec, protože k němu ještě nedošlo, jarle Sigurde,“ řekl Nikeforos a zdvihl obočí na levém oku. „Ale ujišťuju tě, že až k němu dojde, krev v něm chybět nebude. Arsaber zemře a celé jeho zmijí hnízdo s ním.“

„Tak je to správné,“ přikývl Sigurd. „S tím jsem spokojený a můj druh Bram by byl taky. Měl rád příběhy, ve kterých teklo hodně krve.“ A jako na potvrzení ůkl Olaf svým rohem do jarlova rohu, až

víno vyšplácho.

„Možná bys chtěl vědět, jak ten příběh skončí pro tebe, Sigurde,“ nadhodil Nikeforos, a i když je mi hanba to přiznat, bylo to poprvé od chvíle, co Řekové přišli na kamenné molo a posadili se mezi nás, kdy jsem pochopil, o co jim jde. Náhle mi bylo jasné, proč ten velký vládce popíjí mizerné víno s hrubými muži, a navíc pohany. Mohl poslat kteréhokoliv ze svých mužů, aby donesli, co nám dlužil, ale přišel s tím on sám, kousal si ret a marnil s námi čas. A já jsem byl hlupák, že mi nedošlo dřív, proč to dělá. Tenhle muž, velký vládce, nás potřeboval.

„Tak, Strýci, teď se konečně dostáváme k podstatě věci!“ zvolal Sigurd. Muži se dívali jeden na druhého a rozpačitě se škrábali ve vousech. Namáhavě jsem se pozvedl na navršené kožešiny a proklínal jsem Halfdana a Gunnara, přes které jsem pořádně neviděl.

„Musím uznat, Sigurde, že tví muži dnes bojovali v aréně skvěle a že ti dělali velkou čest. Vážně jsem nepředpokládal, že by mohli mé bojovníky porazit.“

„A to s nimi chtěli bojovat všichni moji vlci, všichni do jednoho,“ řekl Sigurd, i když to nebyla tak docela pravda. „Proto jsme museli o tu čest tahat los.“ Nikeforos si vyměnil pohled s Bardanasem – zdálo, že to jejich mínění o nás ještě posílilo. Samozřejmě si předtím museli myslet, že jsme do boje poslali ty nejlepší z nás.

„Pak uznávám, že vaše pověst skvělých bojovníků je zasloužená,“ řekl basileus směrem k tlačenci kolem sebe, i když si tu lichotku mohl klidně odpustit, protože většina mužů už byla opilá pod obraz a další nerozuměli anglicky ani slovo. „Ale co na mě udělalo největší dojem,“ pokračoval, „je vzájemná věrnost vás všech. Když jsme vystoupili, abychom zachránili Theofila, všichni jste se vrhli dolů jako jestřábi těm dvěma z vás na pomoc. Přiznávám, že to pro mě nebyla zrovna lehká chvíle.“ Všiml jsem si, že Bardanes musel po jeho slovech potlačit grimasu – zřejmě se Nikeforova uznalá slova pro hordu pohanů dotkla jeho hrdosti. Jestliže byl opravdu basileovým vojevůdcem, musel v minulosti velet tisícům mužů. A teď jich měl všehovšudy osmnáct.

„Byli jsme jen bleší chlup od toho, abysme vás před těma římskýma mizerama rozsekali na dřevě,“ zamumlal Olaf opileckou

norštinou a Norové to hučením a výkřiky potvrdili. „To by ten dav v hledišti zíral, co?“ dodal Olaf a zahrozil zařatou pěstí.

Nikeforos na to nereagoval a ukázal na okovanou truhlici, kterou po převážení stříbra měli mezi sebou Sigurd a Olaf. „V porovnání s bohatstvím uloženým v mé pokladnici je to, co jste dnes vyhráli, jako plamen svíce proti slunci,“ řekl.

„Až na to, že teď už ta pokladnice není tvoje,“ poznamenal Sigurd.

„Mí lidé jsou mi věrní, jarle Sigurde,“ ozval se popuzeně Nikeforos. „Až se vrátím na svůj právoplatný trůn, přivítají mě s jásotem. A pokud jde o armádu, to jsou prostě vojáci. Bojují za toho, kdo je platí. A s tvou pomocí budou zase sloužit mně.“

Sigurd se zasmál. „Mám jen ty muže, které tady vidíš. Ano, všichni jsou to skvělí bojovníci, ale já už jsem viděl římské armády a vím, že v nich je vojáků jako much nad mršinou.“

Bardanes pohlédl na Nikefora, a když dostal svolení, ujal se slova on.

„Potřebujeme někoho, kdo by dokázal useknout hadovi hlavu, a tím celá vzpoura skončí,“ prohlásil. „Tak se to řeší v Konstantinopoli odjakživa.“

„To je pravda, Sigurde,“ přidal se Egfrith. „Ještě před třemi lety vládla v Konstantinopoli císařovna Irena.“ Nikeforos vykulil oči a Sigurd mávl na Egfritha rukou, aby mlčel.

„Je to křesťanský mnich,“ dodal směrem k hostům, jako by to považoval za dostatečné vysvětlení.

„Jak řekl císař,“ pokračoval Bardanes, „zabijeme Arsabera a zajistíme pokladnici. Tím všechno skončí. Pomozte nám s touhle jednoduchou věcí a my se vám odměníme tak, že budete bohatší než králové.“

„Mám dojem, že to už jsem jednou slyšel,“ zabručel Sigurd.

„Ale ne od vládce nejbohatšího města na světě,“ ozval se Bardanes.

Sigurd na to našpulil rty. „Čistě náhodou máme namířeno do Miklagardu,“ řekl a Olaf jen přikývl, protože si právě ukousl z kusu pečeného masa, které chladlo na jeho noži. „Plujeme tam za kořistí,“ dodal a vrhl na Bardanese vlčí úsměv. „Chceme si odvézt tolik bohatství, co jen naše lodě unesou. Ale zdá se, že je v tom ruka Otce

veškerenstva. Jak jinak si vysvětlit, že na mých kožešinách teď sedí vládce Miklagardu a pije s námi víno?“

„Takže jsi ochotný bojovat v mých službách?“ zeptal se Nikeforos a v očích mu zatančily malé plaménky.

„Dobrá, posadíme zpátky tvůj řecký zadek na zlaté křeslo,“ souhlasil Sigurd. „Pokud to bude Odinova vůle,“ dodal. „A ty na oplátku naplníš naše lodě až po vrch stříbrem a zlatem,“ ukázal na korunu na Nikeforově hlavě. „Co na to říkáš, Strýci?“

Olaf sraštil čelo.

„Když má někdo jméno, který zní jako prdel, je třeba ho do té prdele nakopat,“ odpověděl. Čtyři muži se tedy naklonili k sobě a po způsobu bojovníků se vzájemně chytili za předloktí.

A tak jsme mohli pokračovat do Miklagardu.

DEVATENÁCTÁ KAPITOLA

PŘEDTÍM JSME VŠAK STRÁVILI ještě dalších deset dní v Římě. Znovu jsme našli Gregororovia, nebo spíš on našel nás. Celé dny po něm nebylo vidu ani slechu a nakonec se ukázalo, že byl jmenován novým správcem přístaviště, protože po Gratosovi, jemuž jsme dlužili přístavní poplatek za několik týdnů, se slehla zem. Penda Gregorovi navrhl, že by udělal líp, kdyby si našel jinou obživu, pokud nechce skončit jako potrava říčních krys, což byl zřejmě osud posledního správce. Gregor se však jen usmál a ujistil Pendu, že teď, když se zdá, že problémy v Římě pominuly a v ulicích znovu hlídají vojáci Jeho Svatosti papeže, se už ničeho obávat nemusí. V každém případě nám dlužný poplatek odpustil, což svědčilo o tom, že dokáže poznat, odkud vane vítr, a nastavuje plachtu tak, aby jeho loď plula klidně a bez problémů. Také zavedl Sigurda k nejlepšímu kováři v Římě, který měl kovárnu ve stínu vysoké zdi východně od Flaviova amfiteátru, protože sedm Dánů stále ještě nemělo pořádnou zbroj. Kovář už měl čtyři drátěné košile hotové a jenom je na postavy Dánů upravil, ale zbývající tři od prvního kroužku po posledního udělal a nikdo z nás nechápal, jako to mohl dokázat za deset dní. Sigurda to stálo nemalou hromádku mincí z těch, které jsme krvavě vybojovali v aréně, a já bych se vsadil, že za takové bohatství by se kovář ochotně obešel i měsíc bez spánku.

V den, kdy jsme vypluli z kotviště a přídě našich čtyř lodí ucítily ve větru mořský vzduch, vstoupil do Říma severní bránou císař Karolus. Neměli jsme nejmenší chuť se s ním setkat a ani basileus Nikeforos po tom netoužil, ale přesto jsme si připadali jako nezbedné děti, které utíkají ze sadu, když na ně zašteká pes.

Ukázalo se, že císař východních Římanů potřebuje něco víc než jen naše meče. Aby se vůbec mohl do Miklagardu vrátit, potřeboval také

naše loď. Tu svou, velký císařský dromón, dal potopit u pobřeží jižně od Říma a po třídenní cestě pěšky pak dorazili do města s bolavýma nohama jako obyčejní poutníci. A že to byla nějaká loď, řekl nám smutně Nikeforos. Připlout na ní až do Říma si však nemohli dovolit, protože by se prozradili, kdo jsou, takže teď jejich dromón ležel s proraženým trupem na mořském dně zanesený chaluhami a obydlený rybami. Tuhle část příběhu Řeků shledal Sigurd nejsmutnější. „Je zlé, když člověk musí potopit vlastní loď,“ povzdechl. „Ale *Serpent* se vám bude líbit,“ dodal s patrnou hrdostí v hlase. „Je to nejlepší loď na světě.“ Bardanes zvedl dotčeně obočí, ale zdálo se, že Nikefora Sigurdova pýcha na loď potěšila, a když mu ji jarl ukazoval, pokyvoval uznale hlavou.

A tak s námi basileus, jeho generál a bojovník Theofilos pluli na palubě *Serpenta*, zatímco zbývajících šestnáct dlouhých štítů zasedlo k veslům na *Fjord-Elku*. Naše druhá loď už tedy měla plnou posádku, i když ne plnohodnotnou, protože to nebyli námořníci, a Bragi křikl z bojové plošiny na přídi *Fjord-Elka*, že už viděl krávy s větším citem pro moře, než mají ti noví u jeho vesel. Samozřejmě to, že *Fjord-Elk* neměl do té doby plně obsazená vesla, nebyl jediný důvod, proč Sigurd umístil vojáky na jinou loď, než na jaké se plavili jejich velitelé. Pořád jsme je neznali tak dobře, abychom jim mohli věřit a měli jistotu, že se nepokusí jedné naší lodi zmocnit. Ale takhle byla větší šance, že Bragimu vyrazí na holé hlavě cop. Když zakládali vesla, bylo to jako les v bouři, jak do sebe jejich žerdě vrážely, a Norové se museli krčit, aby nepřišli o hlavy. A při vlastním veslování zabírali příliš hluboko nebo zase příliš mělko, navíc nejednotně, takže listy jejich vesel dopadaly do vody jako hrst vržených oblázků.

„Jsou to vojáci, palácová stráž,“ vysvětloval rozpačitě Nikeforos, když viděl, jak se kapitán *Fjord-Elka* snaží zavést na lodi pořádek. „Jsou to dobří bojovníci s železnou disciplínou,“ dodal basileus a zařal pěst. „Však uvidíš, Sigurde.“

Jarl stále pozoroval *Fjord-Elka* z pravoboku naší zádě. „Možná,“ řekl, „pokud se neutopí a nepošlou mou loď ke dnu, než dorazíme do Miklagardu.“

Já jsem nevesloval. Naštěstí se nezdálo, že by rána na mém boku chtěla hnisat, i když ke mně každou chvílí přicházeli Penda, Olaf

nebo Egfrith a čichali k ní jako pes k zadku feny. Nevesloval jsem, protože by mi to mohlo nezacelenou ránu znovu otevřít, a tak jsem seděl na své cestovní truhle, vyhříval se na slunci a občas, když mi už byla dlouhá chvíle, jsem vybral trochu vody ze dna lodi. Stále se mi však vracely myšlenky k Bramově smrti a k mému podílu na ní. Hryzaly mě, spřádaly kolem mě temnou síť jako zlověstný pavouk a já jsem zoufale toužil vymanit se z ní a aspoň někomu říct, že Cynethryth přenesla mé *feigr* na Brama. Na druhou stranu jsem věděl, že to nemůžu udělat. Ne proto, že by mě za to ostatní nenáviděli, i když pomyšlení na to mi náladu taky nepozvedlo, ale protože by za to nenáviděli Cynethryth. Poněvadž Bram byl pro Sigurdovu vlčí smečku něco jako dubový kýl pro *Serpenta*.

Jednou během plavby po Tiberu zpátky k moři zvedl Bjarni hlavu od sošky Týra, kterou vyřezával z kusu dřeva, a řekl, že se už dlouho nikdo nezmínil o stříbru, o němž jsme mou vinou, jak byli všichni přesvědčeni, přišli na francké řece.

„Nikdo? Právě teď ses o tom zmínil ty, Bjarni,“ odpověděl jsem.

„Jo, to je pravda,“ připustil.

„Ale já ne,“ ozval se Svein.

„Já taky ne,“ přidal se Aslak. „Stejně všechno to stříbro, který jsi naházel do vody, už nikdy neuvidíme. Celý týdný jsem už o tom nepromluvil ani slovo.“

„Všichni jste ojebávači koz!“ zavrčel jsem na ně, když jsem viděl, jak se na můj účet baví. Ale aspoň si z toho už teď dělali legraci, neboť věděli, že jarlova truhlice je z poloviny plná mincí a že máme naději získat ještě mnohem víc. A mě hřálo vědomí, že jsem k bohatství a ke slávě, které jsme získali vítězným bojem v římské aréně, přispěl i svou krví.

Město dávných divů zůstalo daleko za námi a opět jsme se ocitli na moři, a to je pro Nora ze všeho nejlepší. Nad našimi hlavami kroužili křičící raci a teplé moře bylo ještě modřejší, takže se nepodobalo žádnému jinému moři, které jsme kdy viděli, a už vůbec ne temným, nekonečně hlubokým vodám severských fjordů, černým jako noc. Osk prohlásil, že pokud by měl osudem předurčeno se utopit, dal by přednost zdejšímu jasně modrému moři před tím černým norským.

„Aspoň bych ze dna viděl, jak pro mě truchlíte,“ dodal

zamyšleně.

„Možná bys spíš viděl, jak si rozdělujem tvoje věci a zapíjíme tvůj odchod medovinou,“ řekl Bothvar. Samozřejmě to všichni potvrdili smíchem, protože moře bylo klidné a veslovalo se jen zlehka. Ale i to bylo generálu Bardanesovi proti mysli. Sotva jsme totiž vypluli z ústí řeky, poručil Sigurd Bardanesovi a bojovníku Theovi, aby si vzali ze stojanu vesla a veslovali. Theo bez řečí poslechl a zaujal místo uprostřed lodi hned za Sveinem, ale Bardanes probodával jarla pohledem orlích očí a vsadil bych se, že jsem nebyl jediný, koho napadlo, jak ostré drápy asi tenhle muž má, kdyby se rozhodl je použít. V každém případě měl široká ramena a sporé, svalnaté tělo, i když to ještě nedělá z muže dobrého bojovníka. Někdy nejsou tyhle věci o nic užitečnější než zdobení na jílci meče, jak mi jednou řekl Bram. Jistě, vzhledem k Bardanesově postavení mohl Sigurd vůči generálovi projevít trochu víc úcty, ale na druhou stranu, proč by měl? Byla to jeho loď a platilo na ní, co řekl on. Jenže místo toho, aby svůj příkaz zopakoval nebo nechal Bardanese na jeho hřadu, aby si natřásal peří, dal mu jednoduše vybrat. Buď bude veslovat s ostatními, nebo dostane nůž a spustí ho přes okraj lodi, aby oškrabával z břicha *Serpenta* vilejše. Generál hledal pohledem zastání u svého pána, ale Nikeforos mu gestem naznačil, že s tímhle problémem nechce mít nic společného. Bardanes se však stále odmítal podvolit a bylo zřejmé, že to v něm vře, jako když se žhavé železo zchlazuje ve vodě. Nakonec jeho odpor Sigurd zlomil tím, že přišel se Sveinem a přinesl stočené lano a starý nůž. Nyní tedy generál vesloval a potil se spolu s námi. K jeho cti a k našemu překvapení musím říct, že vesloval slušně a držel rytmus, což je nejlepší způsob, jak si získat u Norů respekt.

Moje rána se hojila dobře, protože jsem byl mladý a protože Asgot a Olaf uměli rány ošetřovat. Tím, že mi ji vypálili, nejen zastavili krvácení, ale také ji uzavřeli, takže se hnisání nemohlo dostat dovnitř. Ostatně to bylo to nejmenší, co pro mě mohl godi udělat vzhledem k tomu, že jsem se v aréně ocitl jeho zásluhou.

Moje rána vypadala mnohem hůř, než jak jsem ji cítil, a už se na ní utvořil lesklý lem nové kůže, takže jsem se brzy mohl zapojit do veslování, i když jsem byl opatrný, abych nezvedal paže nad hlavu, protože jsem měl strach, aby mi jizva opět nepraskla.

Dny a týdny ubíhaly bez zvláštních událostí a my jsme si užívali pěkného počasí a klidného moře. Tvořili jsme v tu dobu opravdu zvláštní společenství. Norové, Angličané, Dánové, Řekové, žena, mnich, namodralý bojovník, císař a vlk. A všichni se dělili o práci, o jídlo a o pití a všichni se plavili po mořské cestě, na jejímž konci byl společný cíl: Velké město, Miklagard, Minuli jsme zemi Longobardů, obepluli jsme jižní cíp země, která určovala západní hranici římské říše basilea Nikefora, jak ji nazývali naši Řekové, a pak už jsme vpluli do velkého kotle kultur Západního moře, jak to zase nazval otec Egfrith. Použil také výraz lúno civilizace a mnoho dalších názvů, které mi šly jedním uchem dovnitř a druhým ven, a tvrdil, že všechny ty ostrovy spalované sluncem, jež jsme mýjeli, byly domovem hrdinů, myslitelů a mistrů řemesel dávno předtím, než jsme se my na severu naučili dobývat ze země železo nebo stavět z dubového dřeva lodě pro plavby po oceánu. O tom všem jsme nevěděli zhora nic, ale zato jsme věděli, že v těchto končinách je od slunce vše rozpálené jako kovadlina boha kovářské výhně Völunda. Proto jsme nacpali tuniky, pláště a další oděvy pro špatné počasí do truhlic. Na zádech a na ramenou se nám od slunce udělaly puchýře a kůže se nám v cárech loupala a potom zhnědla jako vyčíněná kůže zvířat. Pokud jsme neveslovali, schovávali jsme se do stínu plachty, nebo když se slunce sklánělo k západu, ale pořád páliło tak, že se roztékala smola mezi pláňkami, pověsili jsme na pažení štíty a stáhli se do jejich stínu.

V životě jsem neviděl tolik lodí a také všichni ostatní kromě Řeků se shodovali, že s takovým hemžením plavidel se nikdy nesetkali. Byly to lodě všech možných velikostí a tvarů. Na vlnách se zvedaly a klesaly vysoké přídě velkých dromónů, jejichž posádky veslovaly i při napnuté plachtě. Bachratá plavidla typu knarru se pohupovala na vlnách jako ženy s širokými boky na cestě na trh a mezi nimi se hemžily rybářské čluny smýkané závany větru. Všude se objevovaly bílé plachty a všichni jsme měli sto chutí nasoukat se do drátěných košil, postavit muže se sekerami na příď a pokusit se o nějakou kořist. Bothvar řekl, že je to, jako když se strčí kus masa psovi před čumák a chce se od něho, aby se ani neolízł. A měl pravdu, protože trpělivost je u nájezdníka stejně vzácná jako šťastné manželství. I když se o ni snaží, skoro vždycky se to ukáže jako

nadlidská námaha.

Pluli jsme dál a dál a vždy za soumraku jsme zakotvili v jiné chráněné zátocě, neboť stříbřitá hladina moře byla posetá tolika ostrůvky, že jsme nechávali vítr, aby nás unášel od jednoho k druhému jako včely mezi květy. Voda tady byla tak průzračná, že jsme se nakláněli přes okraj lodi a pohledy zkoumali, jestli nám nehrozí podmořské útesy, nebo jsme spouštěli závaží na měření hloubky pomazané lojem, abychom zjistili, co tvoří dno. Když jsme se nemohli dostat k pevnině tak blízko, abychom mohli přejít na břeh po prkně, zakotvili jsme kousek od břehu a pak nás na břeh dopravovaly snekkary Dánů, které měly ponor menší než *Serpent* a *Fjord-Elk*. Vystupovali jsme na pevninu, abychom si protáhli nohy, rozdělali ohně a připravili si něco k jídlu. Také jsme se snažili něco ulovit, většinou zajíce, lišky nebo i kance pobíhající mezi olivovníky, cedry a zelenými stromy, jejichž plodům říkal otec Egfrith svatojánský chléb podle jakéhosi dávno mrtvého kazatele, který křtil stoupence Bílého Krista a živil se jimi v pustině. Zjistili jsme, že když se opraží, opravdu se dají jíst, ale shodli jsme se, že kdyby to měla být naše jediná potrava, nestál by takový život za nic. Poznali jsme taky mnoho tvorů, které nikdo z nás nikdy neviděl, a snažili jsme se lovit všechny, kromě těch nejohezdnějších. Nejvíc nám však chutnalo maso z mořských zvířat, jež vylézala na pobřeží, aby nakladla vejce. Někteří z těchto tvorů byli velcí jako štít a chránil je široký tvrdý krunýř na hřbetu, který by žádný šíp neprostřelil. Naštěstí to byli pomalí, snad nejpomalejší tvorové, jaké jsem kdy viděl, takže by je chytil i jednonohý, aniž by se zapotil.

Řím byl daleko a zůstala nám z něj už jen vzpomínka vybledlá zdejším spalujícím sluncem. Ale stále ještě byl daleko i Miklagard, zlaté vlákno našeho budoucího osudu. Postupně na nás začaly doléhat horké dny, nálada se kazila jako staré mléko a šířil se mezi námi neklid, takže bylo jen otázkou času, než k něčemu dojde. Jiskru k tomu rozničil Bardanes, jako troud posloužila naše dychtivost po stříbru a kusem masa k opečení se stala maurská galéra. Začalo to tím, že jsme před třemi dny chytili nárazový západní vítr, který nás hnál napříč širokou rozlohou třpytícího se Egejského moře, jak ho pojmenoval otec Egfrith. Ale pak jsme obrátili přídě k severu a pluli jsme podél vyprahlého drsného pobřeží plného skalisek, jež tvořilo

východní hranici Nikeforovy říše.

Úsvit se přihlásil sytým odstínem roztavené mědi, který začal prosvítat na temně modrém lemu východní oblohy. Odplouvali jsme od opuštěného ostrůvku při pobřeží v blízkosti místa zvaného Efez a jako obvykle Olaf a Bardanes jeden druhého popichovali, že je třeba něco udělat. Tihle dva se snášeli asi jako drátěná košile a déšť a pro vzájemné ostřelování slovy využívali jako praku Egfrithovy latiny. To ráno Bardanes prohlásil, že měl o severských bojovnících lepší mínění a že se nemůžeme důmyslností a bojovým uměním Řekům rovnat. Olaf samozřejmě na jeho návnadu skočil a odpověděl, že je víc pravdy v páchnoucím pšouku než v čemkoli, co vyjde z řeckých úst. A pak se Bardanese zeptal, proč dopustil, když je tak důmyslný a skvělý bojovník, aby muž, jehož jméno zní jako prdel, ukradl jeho vládci a pánovi trůn pod zadkem. Jakmile se Olaf s Bardanesem dostali do sebe, Sigurd a Nikeforos se obvykle drželi stranou, ale tentokrát se do jejich hádky, jež se změnila v otázku mořeplaveckého umění, nechali vtáhnout. Možná se už jarl a basileus nudili, a když potom Rolf na *Sea-Arrowu* vykřikl a ukázal na plachtu, která se v horkém vzduchu chvěla na severním obzoru, bylo mi jasné, co bude následovat.

„Být na basileově lodi, už bychom na tu maurskou galéru zaútočili,“ prohlásil Bardanes.

„Pcha!“ mávl Olaf pohrdlivě rukou. „Chceš říct, že vaše lodě jsou rychlejší než naše?“ zeptal se a pohlédl na Sigurda, jako by ho vyzýval, aby se k tak zásadní věci vyjádřil i on.

„Mí lidé se v těchto vodách plavili už v době, kdy Kristovi učedníci vrhali sítě do Galilejského moře,“ řekl Nikeforos s hrdě vztyčenou bradou. Pak vystoupil na zvýšenou bojovou plošinu na přídi *Serpenta* a oběma rukama se chytil vrchního pásu obšívky. „Galéry jako tahle týrají můj lid, Sigurde,“ prohlásil. „Maurové jsou pro mou zem morová rána.“

„Hrabe se jako svině v bahně,“ poznamenal Sigurd na adresu cizí lodi. „Vsadím se, že nedokážou plout tak ostře proti větru jako my.“ Jarl měl pravdu, protože právě když jsme vzdálenou galéru pozorovali, nasadila k dalšímu táhlému obratu a ukázala nám, jak je dlouhá.

„A já se zase vsadím, Sigurde, že ji nechytíte,“ řekl Bardanes.

„Slyšels to, Sigurde?“ ozval se Olaf norský s palci zastrčenými za opaskem. „Ten řeckej mizera nám chce stůj co stůj dát další peníze. Kdo by si myslel, že k nám bude tak štedrej?“

„A kdo by si myslel, že té jeho štědrosti nevyužijeme, byl by hlupák, Strýci,“ odpověděl Sigurd, obrátil se k Bardanesovi a přijal jeho sázku s tím, že poražený bude muset naplnit přilbu toho druhého mincemi. Bardanes trochu znervózněl, neboť hrozilo, že by mohl přijít o hodně peněz, možná o víc, než může člověk získat ze čtyř nebo pěti dobrých nájezdů. Nakonec raději uhnul před pohledem svého pána, ale kdyby ho bral na vědomí, uviděl by, že basileus zavrtěl odmítavě hlavou. Ale jenom to, jinak Nikeforos mlčel. Dobře věděl, že když jde o bojovníky a jejich čest, nemá smysl se mezi ně plést, zvláště když si uvědomoval, že mu chybí jeho dřívější moc a jeho trůn zahřívá zadek někoho jiného.

Krátce po tom, co Osten zadul na válečný roh a ohlásil tak dalším našim lodím, že vyrážíme na lov, odpověděl Rolf trojím dlouhým zatroubením na znamení, že chce s jarlem mluvit. Ukázalo se, že Rolf a jeho Dánové žádají o poctu, aby mohli na galéru zaútočit první, jako když vůdčí vlk smečky zatne zuby do boku jelena a přerve mu šlachy zadních nohou, aby kořist nemohla uniknout. Teprve pak udeříme my zbývající a budeme rvát hrdlo a chlemtat teplou krev. Sigurd upozornil Rolfa na svou sázku s Bardanesem, ale to vyvolalo u Dána pouze úsměv, protože když byli nyní jeho muži vyzbrojeni jako bohové války, chtěl dokázat, že si novou zbroj zaslouží, a dychtil po krvi.

„Dobrá, Rolfe,“ křikl na něj Sigurd. „Budeme vám nablízku jako žárlivá žena.“

„Nedělej si starosti, Sigurde,“ odpověděl Rolf, „pár zbytků vám necháme a místo u stolu taky dostanete.“

A pak už na všech čtyřech lodích začaly horečné přípravy a napínaly se bojové plachty, které by lépe zachytily teplý vítr, abychom se mohli pustit do honu za kořistí a mohli jsme namyšleným Řekům ukázat, co severské dračí lodě dokáží. *Sea-Arrow*, loď hodná svého jména, se rozletěla po hladině jako šíp vystřelený z dobrého luku a muži její posádky se tlačili u okraje lodi jako zvířata u plotu ohrady. Vzpomněl jsem si, jak Dánové bojovali s namodralými, a přejel mi mráz po zádech, protože tehdy řádili jako

ulfhednarové, bojovníci ve vlčí kůži, jejichž bojová zuřivost dokáže nahnat hrůzu i těm nejlepším a nejstatečnějším mužům.

Oblékal jsem si drátěnou košili, třebaže jsem si přál, abych ji mohl nechat odpočívat v chladu své truhlice děle, protože ji slunce rozpalovalo tak, že se stěží dala na těle snést.

„Kdo se se mnou postaví na před?“ zeptal se Svein Sigurda, když si uvědomil, že tentokrát vedle sebe nebude mít Brama. Při útoku se vždy staví na každou stranu galionové figury ti nejsilnější bojovníci, aby nahnali nepříteli strach a zasadili mu první rány. Jenže Bram byl mrtvý a nikdo nepociťoval jeho ztrátu bolestněji než Svein, protože tihle dva si byli blízcí jako bratři. Obr Svein sevřel topor své dlouhé sekery, jejíž hlavice se v slunci blýskala stejně jako jeho drátěná košile. V horku, jaké panovalo, mu už teď kapal z rudého vousu pot.

Sigurd zaváhal, jako by i on předpokládal, že na přídi bude vedle Sveina Bram.

„Pendo, postav se k Jormungandovi ty,“ řekl nakonec. Wessexský bojovník se zazubil jako troll v klášteře jeptišek. Uznale jsem ho plácl po rameni, protože to byla pocta nahradit na přídi Brama, a on si ji zasloužil. Svein přikývl, spokojený se Sigurdovou volbou, i když někteří brumlali, že Penda není na předního muže dost velký. Na druhou stranu se možná mnohým ulevilo, že Sigurd neukázal na ně, protože být v boji na přídi bylo jako pomazat se medem a vkročit do medvědí sluje. A do toho se nikdo nehrnul. Navíc všichni na palubě věděli, že Penda je zabiják a bude Sveina doplňovat dobře.

„Na jejich místě bych skočil do vody, dokud můžu,“ zvolal Bjarni, když si utahoval řemínek přilby pod bradou a šklebil se, protože ho pátil nosní chránič.

„Taky si myslím,“ přidal jsem se. „Nechtěl bych být v jejich kůži, až mezi ně Dánové vtrhnou.“ Upevňoval jsem si k pasu jednoruční sekeru, protože krátká sekera je v boji v těsném prostoru paluby výhodnější než kopí, a dokonce i než meč.

Rychle jsme maurskou galéru doháněli a byli jsme jí už tak blízko, že jsme rozeznávali jednotlivé muže posádky. Na sobě měli bílé tuniky a na hlavě turbany, ale těžko se dalo odhadnout, jestli nemají pod tunikami zbroj. A to nám vnuklo nápad nechat si pláště, které budou z větší části zakrývat drátěnou košili a bránit tomu, aby

železné kroužky rozpalovalo slunce. Nadechl jsem se horkého vzduchu, ale připadal mi zatuchlý a neměl jsem pocit, že jsem naplnil plíce. Ve svrašťelé jizvě mezi žebry mi cukala bolest jako ve starcových kostech před bouřkou a náhle jsem dostal strach, že v boji utřím další ránu a znovu budu zakoušet muka, až mi ji budou vypalovat. Na druhou stranu jsem si říkal, že Rolf a Dánové nepřítelů rozsekají dřív, než se naše hákovací kotvice zaseknou do trupu jejich lodi, anebo že se Maurové vzdají, aniž by nám dopřáli pořádný boj.

„Jsou rychlí, Sigurde,“ připustil Bardanes s levou nohou na botce stěžně, protože si právě připínal na holeň železný chránič. Pod šarlatovým pláštěm se mu blýskal kyrys složený ze stovek zlatých šupin, z nichž každá zářila jako maličké slunce, takže vypadal jako Odinův syn a nejkrásnější z bohů Baldr oblečený do boje. Nebyl jsem sám, kdo si ho s úžasem prohlížel.

„Myslíš, že to zachytí pořádnou ránu mečem?“ zeptal se Wiglaf s tváří stále sežehnutou sluncem doruda, zatímco ostatním už kůže dávno zhnědla.

„Podle mě to má spíš na to, aby nepřítelů oslepil dřív, než se k němu dostane, takže mu tu ránu ani nezasadí,“ řekl jsem. Odtrhl jsem oči od Bardanesovy zbroje a vrátil jsem se pohledem zpátky k dánské lodi, která byla teď od galéry ani ne na dva dostřely šípem.

„Vypadají jako zlatý ryby,“ zabručel Baldred z hustého černého vousu, protože také Nikeforos už měl na sobě šupinatou zbroj, zlaté holenní chrániče a železnou přilbu se zlatým křížem, jehož svislý trámec se táhl od nosu až k temeni hlavy.

Na přídi galéry stál houf namodralých, kteří už zakládali na tětivy luků šípy a připravovali se k obraně lodi. V slunci, jež stoupalo na oblohu na našem pravoboku, se blýskaly puklice štítů, a bylo jisté, že než začne boj, bude ten žhavý kotouč pálit ještě nelítostněji.

„Vlínáte na ty mouřeníny, Rolfe, a rozsekejte je,“ zamumlal Bjarni s pěstí sevřenou kolem ratiště kopí. Muži věšeli na pažení náhradní štíty, aby zvýšili bok, protože nepřátelská galéra byla vyšší než *Serpent*. Na to jsme si už sice zvykli, ale i tak to stále byla nevýhoda. Teď jsme už viděli, že z příďe galéry vylétly černé šípy, svištěly modrou oblohou a snášely se dolů jako špačci na obilné strniště.

„Hlupáci, začali moc brzy,“ zamumlal Olaf. „Nejspíš se museli

něčeho vylekat,“ dodal s úšklebkem.

Maurové loď otočili a prchali teď s větrem směrem k pobřeží, zřejmě v naději, že se tam dostanou dřív než my. Dobře věděli, že na volném moři nám neuniknou. V každém případě se zdálo, že kdybychom nezískali nic jiného, můžeme se aspoň zmocnit jejich lodi. Také Rolf už uviděl, o co se galéra snaží. *Sea-Arrow* náhle chytil vítr do plachty a její kormidelník obrátil kormidlo na druhou stranu tak, že se loď prudce naklonila, až se horní okraj dostal těsně nad mořskou hladinu dychtivou pohltnout posádku. *Sea-Arrow* se však znovu narovnal a teď už i Dánové začali střílet šípy, což není na kolébající se lodi snadné, bušili meči do štítů a křičeli na namodralé nadávky. A pak už jsem uviděl, že Beiner a Gorm vrhli na příď galéry hákovací kotvice, a vzápětí se ozval jejich jásot, když se ostré zuby kotvic zasekly do dřeva a zůstaly v něm pevně vězet. Dánové tahali za lana, ale namodralým se je podařilo přeseknout a houf Dánů skončil v chumlu na palubě.

Také my jsme se otočili a zamířili ke břehu a zdálo se, že se můžeme k boji připojit dřív, než se opilec vymočí. Přitiskl jsem si přílbu pevně na hlavu a s dlouhým kopím a štítem jsem stál připravený mezi Flokim a Bjarnim. Ve vzduchu bylo cítit pach potu, kůže a železa. Za mnou už další muži nasazovali šípy na tětiny nebo se chystali vrhnout kopí, jiní čekali připraveni s hákovacími kotvicemi a s dlouhými kopími, která se hodila k bodání do obličejů přes ramena mužů vpředu, ale rovněž se dala využít tak, že se zabodla do planěk nepřátelské lodi a loď se jimi potom přitahovala. Na zádi klečel Egfrith a modlil se ke svému bohu, zatímco Cynethryth uklidňovala Skölla, protože vlčí šelma se s ušima přitisknutýma k velké hlavě chvěla jako pes před výpraskem.

Wave-Steed a *Fjord-Elk* útočily na levobok maurské lodi, jako když se orel vrhá střemhlav po kořisti, a jejich posádky mávaly zbraněmi a křičely vzrušením.

„Sigurde!“ houkl náhle Svein z bojové plošiny na přídi a ukazoval na nízký ostrov porostlý keři na pravoboku maurské lodi.

„Do Thorovy chlupatý prdele!“ zahřměl už také Olaf.

Neboť zpoza ostrůvku vyrazily dva dromóny a jejich vesla bila do vody jako obrovská křídla. Sigurd už křičel rozkazy, muži tahali za lana a snažili se přehodit plachtu, abychom se mohli obrátit zpátky

na moře, a Osten zadul rohem znamení pro kapitány ostatních lodí, aby věděli, že se měníme z pronásledovatelů v prchající, jako když vrány odlétají z mršiny, když se objeví liška. Protože jsme ani v nejmenším neměli zapotřebí pouštět se do velkého boje končícího hromadou mrtvých.

Nikeforos se protlačil k Sigurdovi a z úhledně zastřiženého černého vousu mu svítily bílé zuby. „Musíš ty Dány okamžitě odvolat,“ řekl.

„Rolf není žádný hlupák,“ odsekl Sigurd mezi udílením dalších rozkazů. „Víš, co má dělat.“ Jenže situace nebyla vůbec dobrá a jarl to věděl. Vítr jsme měli za sebou a trvalo by příliš dlouho, kdybychom se pokoušeli pod plachtou obrátit, a tak křikl na muže, aby stáhli ráhno, a jak šla plachta dolů, další ji rychle skasávali.

„Kriste na kříži!“ vykřikl Penda. „Oheň!“ Oba dromóny obepluly zád' galéry, takže měly vítr za sebou, a k našemu zděšenému úžasu začaly chrlit na palubu maurské lodě oheň. Posádka *Sea-Arrowa* přeřala lana od hákovacích kotvic, takže lodě už nebyly připoutané k sobě a obě se zoufale snažily dromónům uniknout.

„Nestůjte tu jako děvky na tržnici!“ houkl Olaf, chytil Oska v naší štítové hradbě a smýkl jím zpátky. „Chopte se vesel a veslujte, co to dá!“ A tak jsme odhodili zbraně, v horečném spěchu založili vesla, zasedli k nim a veslovali ze všech sil, i když jsme stále měli před očima děsivý obraz lodí, které chrlily oheň jako draci. Plachta už byla stažená, takže jsme měli volný výhled přes zád' *Serpenta*, ale radši bych to, co se tam dělo, neviděl. Protože *Sea-Arrow* byl v plamenech.

„Zatracená věc! Jak je to možné?“ mumlal přes zařáté zuby Sigurd. Veslovali jsme, jak jen jsme mohli, a od lodí chrlících oheň jsme se vzdalovali, ale *Wave-Steed* na Sigurdův rozkaz obrátit se k útěku nedbal. Naopak navzdory ohni a smršti šípů, které šlehal y z obou dromónů, se s hrdinstvím hodným samotného Týra vydal své sesterské lodi na pomoc.

„To jsou moje lodě, Sigurde!“ zvolal náhle Nikeforos z pravoboku, kde stál a křečovitě se držel obrubnice. „Znám jejich kapitány. Jsou zvyklí útočit na všechny válečné lodě, které se tu objeví.“

„Tvoje lodě?“ opakoval Sigurd, sňal přilbu a shrnul si z čela

vlasý spleené potem. „Řecké lodě, které chrlí oheň?“ Měřil si Nikefora, jako by se z něj chystal stáhnout kůži.

„Kdybychom neměli tekutý oheň, už by Maurové byli dávno před branami Konstantinopole, ne-li za nimi,“ ozval se Bardanes. Teď nevesloval, protože prohlásil, že jeho povinností je chránit svého císaře, a Sigurd nemohl marnit čas dohadováním.

„Co je to za svinstvo, ten tekutej oheň?“ zeptal se Olaf a měřil si oba Řeky sžíravým pohledem.

„Však uvidíš sám, Nore,“ odpověděl Bardanes. Olaf znovu pohlédl na ohnivé peklo, které už zachvátilo celou maurskou loď. Kolem ní se zmítali namodralí a jejich zoufalé výkřiky unášel vítr na východ. Chtěli uniknout smrti v plamenech, ale ani to se jim nepodařilo, protože se topili a hořeli zároveň.

„Tekutý oheň voda neuhasí,“ řekl Bardanes s patrnou hrdostí v hlase, za niž bych ho nejradši srazil pěstí, neboť v plamenech už byl i *Sea-Arrow*. Jeho plánky utěsněné borovou smolou divoce plály a z lodi se táhl k modré obloze černý kouř, který ještě zvyšoval panující zmatek. Řekové, jejichž lučištníci stáli namačkaní v úkrytu postaveném kolem stěžně, zasypávali namodralé deštěm šípů.

„Výborně, Burlufótre!“ zvolal Bothvar. Egil Ketilsson, zvaný kvůli tomu, že kulhal, Burlufótr neboli „pajdavá noha“, byl kapitán lodi *Wave-Steed* a jen díky statečnosti jeho posádky neskončili muži z jejich sesterské lodi *Sea-Arrow* děsivou smrtí ohněm i vodou zároveň jako namodralí. Burlufótr dokázal vmanévrovat záď své lodi k přídi *Sea-Arrowa*, jediné části Rolfovy lodi, kam se ještě oheň nestačil rozšířit, a odsud jeho muži pomáhali přetahovat své dánské druhy na palubu. Řekové stříleli šípy přes hořící lodě, ale v tuhle chvíli kouř Dánům pomáhal, protože Řekové museli střílet naslepo. I když ne dlouho, neboť dromóny už lodě zachvácené plameny obeplouvaly, aby zaútočily na *Wave-Steeda*.

Sigurd zuřil jako oheň na hořících lodích, i když stál na zádi mlčky a obrácený zády k nám pozoroval zkázu *Sea-Arrowa*. Věděli jsme, že se musí přemáhat, aby neobrátil naše zbývající lodě proti dromónům a se vši zuřivostí na ně neudeřil. Ale oheň je pro lodě ten nejhorší nepřítel. Oheň, jenž s nenasytnou dychtivostí stravuje vyschlé plánky utěsněné smolou, jak to dělal nyní na *Sea-Arrowovi* a maurské galéře, které jsme pozorovali s očima plnými planoucí

hrůzy.

Jeden z dromónů vychrlil další záplavu ohně, ale Řekové ve své netrpělivosti příliš spěchali a ani vítr jim nepřál, takže spalující mdý proud dosáhl jen na délku kopí od zádě prchajícího *Wave-Steeda*. Jeho vesla mávala jako křídla prchajícího ptáka, všechna, která loď měla, sekala do vody a někteří Dánové stříleli šípy, zatímco další štíty chránili veslaře. Moře za nimi hořelo a kolem mě muži kleli a kroutili hlavami, protože hořící voda byla pro každého z nás stejně nepřírozený úkaz jako mluvící mrtvola.

„V tomhle je ruka nějakýho jejích boha, jinak to není možný,“ zamumlal kdosi za mnou.

„Aspoň vidíš, Hasteine, jak by na tebe vydechla oheň Finna, kdyby tě přistihla, že jí pigluješ jednu z jejích otrokyň,“ pokusil se o žert Bjarni. Ale jen pár mužů se zachechtalo, protože jsme ze všech sil veslovali s pohledy upřenými na černý květ kouře, který zahalil modrou oblohu, protože teď už jsme přes zád' *Serpenta* hořící lodě neviděli. Ohlédl jsem se a uviděl jsem, že *Fjord-Elk* se ráz za rázem přibližuje k nám, takže Nikeforovi muži museli veslovat dobře. A nebylo divu, když jim hrozila smrt ohněm.

„Aspoň že ty bastardi nejsou vybavený na štvanici,“ řekl Penda o chvíli později, když začalo být jasné, že nás Řekové nepronásledují. Vytáhli obrovské bílé plachty, obrátili přídě k severozápadu a stahovali se zpátky do hloubi Egejského moře jako pavouk do středu své sítě. A to pro nás znamenalo složit vesla a znovu vytáhnout plachtu, i když jsme ji nechali částečně skasanou a chytali jsme jen tolik větru, aby nás hnál směrem k východnímu pobřeží, zatímco jsme se rozhodovali, co dál.

„Dobře vědí, že by z toho nic neměli, kdyby se za námi hnali,“ řekl Sigurd, když si svlékal drátěnou košili. „Je tu pro ně příliš moc ostrovů.“

„Taky si myslím,“ souhlasil Olaf. „Bylo by to jako honit někoho kolem stolu.“

Svein na sebe obrátil vědro mořské vody, zatřepal hlavou a shrnul si mokré vlasy z čela. Bylo zřejmé, že o něčem svým pomalým způsobem mudruje, a všichni jsme věděli, že musíme počkat, až co z něj vyleze. „Jestli to jsou císařovy lodě,“ začal, „proč na ně nemávl tou svou pitomou korunou a nepřiměl je, aby mu líbali jeho řeckou

prdel? Mně se zdá, že by s náma měl jednat trochu líp, když od nás něco chce, ne?“

Byla to správná otázka a Sigurd ji vzápětí položil Nikeforovi.

„Bylo by to, jako byste strčili ruku do vlčí tlamy a doufali, že vám ji šelma neukousne,“ odpověděl basileus a kývl hlavou směrem ke Sköllovi, který chlemtal vodu ze dna lodi, protože tam nebyla Cynethryth, aby mu v tom zabránila, a všem ostatním to bylo jedno. Ti, kteří pochopili, co Nikeforos řekl, přikývli. Všichni jsme znali příběh o tom, jak si Týr nechal ukousnout ruku od vlka Fenrira. Nikeforos se pohupoval v kolenou, jak se *Serpent* kolébal na vlnách, protože jsme nepluli dost rychle, aby loď klouzala hladce. „Nemůžu vědět, kdo mi zůstal věrný a kdo mě zradil,“ dodal. Vyměnil si zbroj ze zlatých šupin za tuniku z bílého plátna, kterou si stáhl v pase krvavě rudou šerpou. Všiml jsem si, že se na rozdíl od nás skoro vůbec nepotí. „Když se někdo dostane na trůn v Konstantinopoli, musí být dost moudrý, aby si zajistil penězi pár mocných spojenců ještě předtím, než si oblékne purpurový plášť,“ pokračoval a jeho rty zkřivil trpký úsměv. „Není pochyb, že Arsaber má už teď k dispozici mé peníze a nahradil mnoho dobrých a věrných mužů svými lidmi.“

„Stejně jako jsme to udělali my,“ poznamenal Bardanes, za což si vysloužil mrazivý pohled svého pána. Generál pokrčil rameny a plácl po mouše, která mu sedla na ruku.

„A jak se tedy dostaneme přes ty vaše obludy, co chrlí oheň?“ zeptal se císaře Olaf. „Já už bych se s nima nerad setkal.“ Nikeforos se zatvářil jako člověk, který nemá rád, když mu někdo klade otázky. A jestliže byl opravdu tak mocný, jak se nás snažil přesvědčit, určitě nebyl zvyklý na ně odpovídat.

„Přitulíme se k pobřeží jako k pěkným měkkým cecíkům,“ řekl Sigurd a ukázal směrem k hnědé linii pevniny na pravoboku *Serpenta*. Sotva patrné vlny ubíhaly k pobřeží, čeřily se na mělčinách a vrhaly na pobřežní písčiny bílou pěnu. Byli jsme tak blízko, že jsme slyšeli každý jejich vzdech, a už to nám přinášelo úlevu od spalujícího horka.

„To bude nejlepší, pane,“ souhlasil Bardanes v odpovědi na Nikeforův tázavý pohled. „Naše lodě mají hlubší ponor než tyhle a nedostanou se tak blízko ke břehu.“ Obrátil se k Sigurdovi a vousem mu škubl náznak úsměvu. „Před takovými nájezdníky, jako jste vy,

jsme zatím naše město bránit nemuseli, jarle Sigurde. Maurské lodě jsou jako naše a potřebují hlubší vodu. Proto naši kapitáni nehlídkují v mělčinách. Není to třeba.“

„Až budu mít syny a vyrostou, musím jim poradit, aby sem vyrazili na nájezdy,“ řekl jsem. Olaf a Sigurd se tomu usmáli, ale Bardanes na tom nic žertovného neshledal. Možná pochopil, že jsem to v žertu myslel jen zpola. Ale právě to jsem chtěl, protože jsem si začínal uvědomovat, že tenhle chlapík se mi ani trochu nelíbí.

DVACÁTÁ KAPITOLA

NĚKOLIK NÁSLEDUJÍCÍCH DNÍ jsme se plavili mělčinami na dostřel lukem od pobřeží plného oblázků, ohlazených neustávajícím příbojem. Knut zprvu kroutil hlavou a něco si mumlal, ale pak už nahlas prohlásil, že plavit se tak blízko neznámého pobřeží je stejně bezpečné jako obcovat s ženou jiného muže. „Jo, je v tom jistý vzrušení,“ řekl, „ale každé ví, že z toho nemůže vzejít nic dobrého.“ Přesto i on souhlasil, že kdyby na to přišlo, raději by se utopil, než se nechal zaživa spálit ohněm. Ještě teď nám všem běhal mráz po zádech při vzpomínce na hrůzy, které šířily řecké lodě chrlící oheň, a nikdo z nás se s nimi nechtěl znovu setkat. Jen díky neskutečnému štěstí a hrdinství posádky *Wave-Steeda* to nikdo z Dánů nezaplatil životem. Tři nebo čtyři to odnesli popáleninami na rukou a na tváři, a i když jim na těch místech naskákaly puchýře, z nichž vytékala čirá tekutina, nebylo to nic vážného. Tři muže také zasáhly šípy namodralých nebo Řeků, ale žádný nepronikl drátěnou košilí, za kterou vděčili svému jarlovi, jenž jim obstaral zbroj, jakou má jen málokterý bojovník. Nakonec i se ztrátou *Sea-Arowa* jsme se vyrovnali, protože na zbývajících našich lodích bylo dost neobsazených vesel, o něž se mohla osiřelá posádka podělit, takže teď byly všechny tři lodě plně obsazené. Ale namodralí už takové štěstí neměli a mně stále před očima vyvstával hrůzný obraz toho, jak na palubě pobíhají v hořících tunikách, mávají rukama jako šílení a pak se vrhají do vody, aby se pálicího ohně zbavili, ale přesto hořeli dál.

Rolfova hrdost však dostala tvrdou ránu tím, že musel ze svého pěkného snekkaru utéct a dívat se, jak hoří. A nic na tom neměnilo, že si tím on i jeho posádka o vlásek zachránili život. Přišel o loď a tím ztratil dost ze svého vůdcovského postavení, i když se mu Dánové snažili jeho obtížnou situaci ulehčit. „Kdo mohl předpokládat, že mají tekutý oheň?“ řekl ke ztrátě *Sea-Arowa*. To byla správná otázka, která vyvolala další potahování za vous a

mumlání, že Řekové musí znát nějaké mocné kouzlo a že na ně musíme být připraveni, až se s nimi příště setkáme.

A k tomu mělo dojít brzy. Protože moře bylo klidné a rovné jako jarlův hodovní stůl, drželi jsme se při pobřeží. Veslovali jsme, takže jsme měli *Serpenta* plně pod kontrolou a mohli jsme ho snadněji vést mělčinami. Sundali jsme z přídě Jormunganda a stejně tak *Fjord-Elk* a *Wave-Steed* odstranily své galionové figury, abychom nepopudili duchy téhle pevniny, neboť Asgot prohlásil, že soudě podle samotné země budou zdejší duchové staří, vrtošiví a ve svých rozmarech nevypočitatelní. Přitom jsme nikdy nebyli od své vlastní země víc vzdálení. Z jiskřícího moře se zvedaly světlé skály vybělené sluncem a porostlé tmavě zelenými keři. O něco výš za nimi bylo vidět topoly, kaštiny, borovice, jedle a spoustu dalších stromů a nízkých dřevin, které jsme ani neuměli pojmenovat. Nad kopci se v nekonečném modrém moři vzduchu vznášeli černí ptáci, dvakrát větší než největší havrani, opisovali na obloze obrovské kruhy a téměř přitom nemávlí křídly. Viděli jsme i mořské orly, ale také volavky, kormorány, konipasy a vlaštovky, které se míhaly tak rychle, když chytaly v horkém vzduchu hmyz, že je oko málem ani nestačilo sledovat. Za námi se táhli křičící raci v naději, že se přiživí na našich odpadcích, a stříkali nám na záď a na ty, co tam veslovali, bílý trus, takže někteří muži měli raději navzdory horku na hlavách kožené klobouky. Vlk Sköll občas zavrčel a vyskočil po nějakém ptáku, ale většinou si jejich křiku nevšímal, protože mu bylo v jeho hustém kožichu horko. A tak jen polehával a pokud vstal, potom jen proto, aby si našel nové místo v neustále se posouvajících stínech, i když i v nich bylo někdy nesnesitelně. Neboť slunce pálilo tak, že jsem se bál, aby nám vzduch nespálil plíce a nezalkli jsme se.

Spoustu dní už nepršelo a jediná voda, kterou jsme měli, byla zatuchlá a páchla. Pořád nám však zbývalo několik měchů římského vína, a tak jsme ho do vody přidávali, abychom zlepšili její chuť. Jenže v horku nám i ředěné víno stoupalo do hlavy, takže jediné, co si člověk přál, bylo ležet ve stínu a spát, a po čem jsme opravdu toužili, bylo chladné pivo z ječmene. Ale při vzpomínce na ztrátu *Sea-Arrowa*, která nás stále pálila v mysli jako čerstvá rána, jsme se neodvažovali přirazit k pevnině, abychom si doplnili zásoby.

„Až se vrátím na trůn, budou mít tví muži všechno, na co si

vzpomenou,“ řekl Nikeforos Sigurdovi, když se díval, jak se dělíme o to, co nám zbývalo. Ale jarl se tomu zasmál.

„Nor, který netouží po ničem dalším, než už má, je vzácný jako šťastný křesťan,“ odpověděl. Nikeforos jen svraští čelo a zřejmě přemýšlel, co tím Sigurd vlastně chtěl říct.

A tak jsme veslovali, potili se a pekli se pod nelítostným jižním sluncem, míjeli jsme rybářské čluny a malá obchodní plavidla, ale naštěstí ne dromóny chrlící oheň, až jsme dopluli k úžině zvané Helespont. Zakotvili jsme v čistých klidných vodách na východním okraji vstupu do úžiny v době, kdy se už slunce jako kulatý štít sklánělo k temnicímu se moři. Každý kovář ví, že když se barva rozžhaveného železa změní na zlatěrudou, je čas začít kovat. A právě takovou barvu měla nyní obloha, třebaže stejně jako rozžhavené železo brzy zchladne na temně rudou a ještě později na šedou. Těsně nad mořem se táhl napříč přes obzor úzký pruh tmavých mraků, takže když za něj slunce zacházelo, vypadalo to, jako kdyby na nás z okraje světa zlověstně shlíželo obrovské dračí oko.

„Tahle úžina tedy vede k Miklagardu?“ zeptal se Olaf s pohledem upřeným k severovýchodu.

„Vypadá to tak, Strýci,“ odpověděl Sigurd. „Do říše Řeků, kteří si říkají Římané.“

„Další uctívači Bílýho Krista, který nás chtěj schramstnout, požvýkat a vyplivnout, co?“ zabručel Olaf. Muži si pomalu připravovali pelechy mezi kůžemi a kožešinami a ukládali se k spánku, jako by měli veškeré pohodlí, jaké si jen člověk může přát.

„Myslím, že ryby můj háček vyplivnou, jinak to není možný, Strýci,“ povzdechl jsem. Stál jsem opřený o okraj lodi a upřeně se díval do vody. Držel jsem šňůru už tak dlouho, že se mi zarývala do prstů, ale stále marně. Jiným se občas podařilo vytáhnout rybu, jakou jsme nikdy neviděli, ale já pořád nic. Nejvíc jsme si oblíbili rybu s pruhy barvy zrezivělého železa, jejíž maso bylo jemné a náramně chutné.

„Asi vědej, že nejsi kdovíjaký rybář, chlapče,“ řekl Olaf zamyšleně. Moře bylo pořád tak čisté, že jsem viděl, jak kolem mé šňůry proplovají nevsímavě malé rybky, jako by potvrzovaly, že Olaf má pravdu.

„Ale Havran je trpělivý, Strýci,“ usmál se Sigurd. „A trpělivost je

při chytání ryb dobrá vlastnost.“

Olaf přikývl. „Já vím o rybách dvě věci,“ dodal a zvedl dva sukovité prsty. „První je, že ten nejmíň zkušený rybář vždycky chytí největší rybu.“ Několik mužů to potvrdilo souhlasným mumláním. „A druhá,“ pokračoval, „že ryba je jako ženská. Taky vrtí zadkem předtím, než ji člověk dostane.“ Všichni kolem se zasmáli a já jsem si uvědomil, jak nám poslední dobou smích chybí. Bramova smrt na nás stále doléhala jako tíživé břímě. A zvlášť na mě. Proto mě chechtot chlapů vzpružil a přece jen ve mně uvolnil cosi, co mě pořád svíralo.

Bjarni se na své cestovní truhlici otočil s nožem, kterým si pramen po pramenu seřezával vous a pak své dílo v lesku čepele kontroloval.

„Jednou jsem chytil rybu dlouhou jednu stopu,“ řekl.

„Pcha!“ mávl rukou Svein. „Stopu? To nic není.“

„Co? Noha mezi očima že nic není?“ zvolal Bjarni a znovu jsme se rozchechtali, protože Svein spolkl Bjarniho háček i s návnadou.

A mně pořád žádná ryba nezabrala, ale aspoň jsem nebyl mezi těmi, které budil Olaf rýpnutím patkou kopí do žeber. Ukázalo se totiž, že jsme nezakotvili na noc, jenom čekáme, až se setmí, i když nám to nikdo neřekl. A tak ti, co se už uložili ke spaní, se s klením a mumláním zvedali ze svých pelechů jako medvěd probuzený ze zimního spánku.

Nikeforos, Bardanes a Sigurd se rozhodli, že největší naději proklouznout úžinou do Miklagardu budeme mít za tmy. „Tam dál se to zužuje ještě víc,“ ukázal Olaf na temné hrdlo Helespontu za přídíl *Serpenta*. „Podle Bardanese je to v jednom místě tak úzký, že když má člověk dost velkou chlebárnu a vane příhodný vítr, dá se z jednoho břehu dovolat na druhý. A tady mají ty své lodě, co chrlí oheň, taky.“ Muži se dotkli Thorova kladiva na krku, aby od sebe odvrátili cizí mocná kouzla. Všichni jsme stále v duchu uvažovali, jak je možné, že oheň hoří i na vodě. „Takže bude lepší se jim vyhnout, aby nám nepopálili zadky,“ dodal Olaf a i ti, které tak nešetrně probudil, s tím souhlasili. Znovu jsme tedy zasedli k veslům.

Veslovat v noci je hrůza. Nikdo nemluví, nikdo ani nepomyslí na to, že by zanotoval nějakou píseň, každý jen poslouchá, jak žerďě

vesel vržou a klapají v otvorech, a mezi každým rázem napíná uši a úzkostně čeká, kdy se ozve nějaký podezřelý zvuk. Třeba zaskřípání kýlu o skalisko skryté pod vodou nebo šplouchání vln na pobřeží, které je náhle blíž, než si myslíte.

Stejně tak člověk každou chvíli očekává, že jeho veslo zachytí o skálu nebo že zazní praskot lámaného dřeva, a po těle mu stéká pot studený jako stružky z tajícího ledovce. *Serpent* plul v čele a za ním následovaly obě zbývající lodě. Všichni jsme měli schované zbraně, přilby a všechno další, co by mohlo odrážet matné světlo měsíce a hvězd. Na přídi, po obou stranách klounovce, stojí Sigurd a Olaf a střídavě zírali do tmy vpředu a pak zase dolů do vody. Z levoboční strany vše sledovali Cynethryth a Asgot – Cynethrythiny mladé oči v kombinaci se zkušeností starého godiho –, zatímco Nikeforos a Bardanes se opírali o obrušnici na pravoboční straně. Když jsme se nyní blížili k Miklagardu, Sigurd už nenutil generála veslovat, protože potřeboval víc jeho oči než paže. Bojovník Theo však vesloval a musím říct, že dobře. A to bylo správné vzhledem k tomu, že to byl on, kdo zabil Brama a nyní tahal za veslo na jeho místě.

Měli jsme štěstí, že nefoukal silnější vítr a vody Helespontu byly klidné, takže Knut a kormidelníci dalších dvou lodí mohli bez větších problémů držet kurz. Navíc naši řečtí společníci tvrdili, že znají tuhle úžinu líp, než ji znají ryby, které v ní žijí, i když já jsem o tom pochyboval. Má zkušenost se zdejšími rybami říkala, že to musí být náramně chytří tvorové, když poznají, co znamená háček s návnadou na konopné šňůře, a zřejmě se mi ještě teď někde dole v Ráině temné chladné vodní říši smějí. Přesto když jsme se dostali do nejužšího místa, nebyl jsem sám, kdo upíral oči na Řeky, protože teď jsme je opravdu potřebovali. Bylo to horší než veslovat do neznáma a strach s tím spojený byl také větší; strach, který člověku sevře útroby a pak se plíží jako slizký had po zádech až ke krku a zjeví mu na něm všechny chlupy jako ježčí bodliny. Miklagard, nebo podle římských Řeků Konstantinopole, byla říše tak mocná, že se jí žádná jiná nemohla rovnat. Za mohutnými hradbami města, o nichž Nikeforos tvrdil, že jsou nedobytné, žily desítky tisíc lidí. A protože jsem viděl na vlastní oči římské hradby a už jsem věděl, že některé věci, nad nimiž by většina lidí mávla rukou jako nad výmysly příliš bujně fantazie skaldů, jsou možné, zřejmě bych věřil i tomu, kdyby

Nikeforos prohlásil, že z miklagardských valů visí hvězdy jako lampičky.

Ted' jsme se potili a utírali si mokré tváře o rameno, protože jsme nemohli porušit rytmus vesel, která hnala naši loď nejužším úsekem úžiny. Po obou stranách se rýsovala temná země, v níž sem a tam probleskovaly drobné jiskřičky ohňů. Nikdo neřekl ani slovo. Bardanes nás varoval, že právě tady obvykle hlídkují tři jejich dromóny a i ted' mohou jejich kapitáni pátrat očima ve tmě podobně jako my s tím rozdílem, že oni mají připravená křesadla, aby zažehli tekutý oheň, kdyby se ze tmy vynořila maurská loď. Anebo vikinský drakar, když na to přijde. A tak jsme sebou při každém zaskřípění dřeva nebo vrznutí lan trhli. *Fjord-Elk* a *Wave-Steed* pluly v naší brázdě tiše jako stíny, jenom jejich vesla čeřila každým rázem vodu. A vždy když se vesla zvedla, crčely z nich stříbřité praménky a Mani, jemuž lidé říkají měsíc, mi občas dopřál pohled na záda veslaře přede mnou, matně lesklá potem.

Pořád jsem úzkostně čekal, že každou chvíli vyšlehnou ze tmy oslepující zář plamenů a my se ocitneme uprostřed ohnivé hrůzy. Očekával jsem to a strach, který mi svíral žaludek, sílil s každým rázem, neboť jsem byl přesvědčen, že se blížíme k řeckým lodím a jejich děsivému ohnivému kouzlu. Stále jsem měl před očima, jak se namodralí vrhají do vody a plameny z nich šlehají i tam.

Tělo mi rozechřivala námaha neustále se opakujícího úsilí, která mi posilovala svaly na hrudi, na ramenou, na zádech a v pažích, ale mou duši svíral mrazivý strach. Strach však není pouze jeden, ale má víc vrstev než cibule. Už ve chvíli, kdy si myslíte, že nemůže být větší, se stane něco, při čem se vám zastaví srdce a sevře vás to, že jste malí jako myš, která se snaží vklouznout do maličké díry ve zdi. A právě k tomu došlo, když Sigurd zasyčel jako podrážděná husa, zvedl ruku a obrátil ucho k otevřené vodní ploše na našem levoboku. Nechali jsme vesla viset ve vzduchu a podle sluchu jsme poznali, že totéž udělaly i ostatní naše posádky. A pak už jsme slyšeli jen tichý šum, jak si přídě razily cestu klidnou vodní hladinou.

Někde ve tmě vyšlehl plamen a zvedal se a klesal s tím, jak se loď kolébala. Oheň! Slyšel jsem jeho tlumený šum, jak vyšlehl do výšky, kratičkou chvíli tak plál a pak zase klesl. Nebyl to tekutý oheň, který nás všechny děsil, ale něco menšího, zřejmě zažehnutý

šíp obalený plátnem a vystřelený do houstnoucí tmy. Vzlétl další ohnivý šíp, za nímž se po stříbřité obloze táhl oblouk šedavého kouře, a pak opět zmizel. Zadržel jsem dech a napjatě jsem čekal na třetí šíp, ale potom jsem vydechl, protože ten letěl kamsi na jih. Řekové zřejmě tušili, že nejsou v Helespontu sami, ale nevěděli, kde jsme.

Vlny pleskaly do boků lodí a *Serpent* se teď poddal větru a proudu. A pořád jsme čekali. *Fjord-Elk* a *Wave-Steed* se tiše pohybovaly v temnotě za naší zádí. Musel jsem se přemáhat, abych nevykřikl a neprolomil ten tenký led němé hrůzy, neboť v takových chvílích má člověk pocit, že i chaos je lepší než úzkostné čekání na to, jestli ze tmy nevyšlehně ohnivý proud a zaživa nás nespálí. Ale neudělal jsem to a držel jsem zuby zaťaté stejně pevně, jako jsem svíral žerď vesla, a v mysli jsem slyšel vrčet Brama, že už toho má dost, že se už nebude schovávat jako nezbedný kluk a raději se těm Řekům s namaštěnými vousy postaví a bude to mít odbyté.

Někdo si upšoukl. Ozvalo se několik tlumených uchechtnutí a pak se Sigurd otočil a dal nám znamení, že můžeme znovu začít veslovat. Všem se nám ulevilo, že se můžeme opět opřít do vesel, neboť rázy byly dlouhé a silné, loď nabírala rychlost a její trup opět hladce klouzal po klidné hladině. Postřehl jsem, že Nikeforos kývl na Sigurda, a i když měl tvář pořád ještě staženou napětím, jeho rysy se už přece jen uvolňovaly úlevou z toho, že se nám podařilo proplout kolem jeho vlastních dromónů. Musel z toho všeho být zpocený jako kovářův zadek. My už jsme si na ledacos zvykli. Kdykoliv jsme zvedli kotvy a vydali se na plavbu do neznámých zemí, mohli jsme čekat problémy, protože jsme byli nájezdníci. Ale on byl vládce. Byl by to zvlášť krutý osud, kdyby ho zaživa spálili vojáci placení z jeho vlastní pokladnice.

„Nebudete mně věřit, ale já jsem tak trochu chtěl, aby ty jejich lodě znovu vychrlily tekutej oheň,“ ozval se Ingolf o chvíli později, kdy už se rytmus veslování ustálil a byli jsme si jistí, že řecké lodě jsou někde daleko za námi.

„Nejspíš proto, že máš rozum jako slepice, Ingolfe,“ odpověděl mu Floki, aniž se otočil. Ingolf zmlkl a jenom se mračil. Usoudil jsem, že udělám líp, když se k Ingolfovi nepřipojím a neřeknu, že vím, co cítil, a že i ve mně cosi křičelo a chtělo, aby se noc změnila v

ohnivé šílenství. A tak jsme pluli dál mlčky a každým rázem jsme se blížili k Miklagardu jako tři hladoví vlci, kteří se plíží k ovčí ohradě bohaté farmy.

DVACÁTÁ PRVNÍ KAPITOLA

BYLA STÁLE JEŠTĚ NOC, když jsme připluli k ostrovu jménem Elaea v Marmarském moři. Mohli jsme si vybrat z několika ostrůvků, u kterého zakotvit, ale tenhle měl členité pobřeží s množstvím chráněných zátok, v nichž jsme se mohli snadno ukrýt hned, jakmile jsme spustili kámen pomazaný lojem, abychom zjistili, jak vypadá dno. Ve dne bychom to byli schopni uvidět pouhým okem, jak byla voda ve všech těchhle mořích čistá, ale i tak by bylo lepší ověřit si hloubku provazem s uzly, než potom proklínat něčí špatné oči, až se dírou v trupu povalí do lodi voda.

Vypluli jsme z temné úžiny a měsíční světlo náhle zaplavilo Marmarské moře takovým jasnem, že jsme se cítili stejně nenápadní jako Svein v kostele Bílého Krista. Dokonce jsem jasně rozeznal Kjarovu tvář u kormidla *Fjord-Elka* a stejně tak musel rozeznávat i on naše tváře, protože jsme při veslování seděli obráceni k zádi *Serpenta*. Bylo to však široké moře v porovnání s tím, z kterého jsme připluli, a na otevřeném moři se nám Norům nikdo nevyrovná. Navíc jsme měli Sigurda a Sigurd byl ze všech Norů na moři nejneohroženější.

I když teď jsme místo neohroženosti potřebovali spíš spánek, který však nepřichází lehko, když máte rozbouřené smysly a pořád vás ještě nepustily spáry strachu. Podobně jako mír duše, který člověka zaplaví po milování s ženou, je zvuk převalujících se vln na pobřeží to nejlepší, co vás uklábá k spánku a udrží vás v něm. Někdo musel zůstat vzhůru, držet první hlídku a civět ze zádi na měnlivý lesk vln v měsíčním světle, ale na mě ta povinnost nevyšla. A taky mě nikdo nevzbudil na vystřídání, zřejmě proto, že noc už pokročila a někde na východní obloze pomalu prosakovaly do tmy náznaky šedavého světla.

Časná rána, když je vzduch ještě svěží, jsou tady příliš krátká. Byl jsem vzhůru sotva tak dlouho, abych si u vesla uvolnil ztuhlé svaly, a pak už svět znovu zalilo úmorné horko. Vzduch se nad

hnědými skalisky na pobřeží chvěl jako voda a Penda zaúpěl, že už týdny nepolkl ani kapku slušného pití a jazyk má suchý jako troud. Řekl jsem mu, že to je v pořádku, protože jsme vyprahlí jako troud všichni. Ta trocha vína, která nám zůstala, byla kyselá a nechutná a tak jsme čím dál častěji vzhlíželi k nekonečně modré obloze v naději, že uvidíme dešťové mraky. Ale ty se neobjevovaly. Muži odešli na pobřeží hledat vodu a jiní začali upevňovat na lanoví a všude, kam se dalo, kůže, aby získali stín.

Někteří z nás se shlukli kolem Sigurda a Řeků stojících na bojové plošině na přídi *Serpenta*. Byly to v ty dny stále tytéž tváře, muži, kteří měli k Sigurdovi blízko nebo se chtěli vyslovit k tomu, co jarl vymyslel. Samozřejmě u toho nemohli chybět Olaf, Floki a Asgot, stejně jako Svein, Bjarni, Aslak, Knut, Penda, Bragi a pár dalších z *Fjord-Elka*. A z Dánů byli vždycky nablízku Rolf, Beiner a Yngvar spolu s Völundem. Často se k nám také připojil Egfrith, i když byl v ty dny jiný. Zatímco dříve neustále brebentil jako švitořící pták, teď sotva promluvil a vůbec nevypadal jako mnich, neboť mu narostl vous protkaný šedivými prameny a řídnoucí neupravené vlasy mu splývaly skoro až na ramena.

Také Cynethryth přišla, i když jsem se tou dobou na ni nemohl podívat, abych si nevzpomněl na Brama a temné kouzlo, kterým ze mě sejmula můj osud a přenesla ho na něj. Tohle tíživé tajemství drtilo mou duši jako mlýnské kameny.

„To nebude jednoduchý nájezd,“ řekl Sigurd, aniž dbal na čůrky potu, které mu stékaly po opálené tváři a kapaly ze zlatavého vousu. Mluvil norsky a já jsem to Pendovi překládal, i když se mi zdálo, že teď už to ani nepotřebuje. Nikeforos, Bardanes a bojovník Theo stáli mlčky jako sochy, ale všechny nás pozorovali.

„Rád bych řekl, že to bude snadné jako vypálit síň jarla Alrika v Upplandu,“ pokračoval Sigurd. Všiml jsem si, že vzpomínka na to vyvolala u některých spokojené mumlání, třebaže jich nebylo mnoho a zdálo se, že i Sigurd se zarazil a chvíli přemýšlel, kolik jeho tehdejších mužů dnes popíjí v Odinově hodovní síni zabitých bojovníků. „Ale všichni víte, že čím dál člověk pluje velrybí cestou, tím větší nebezpečí před ním vyvstávají.“

„Způsobů, jak zemřít, je víc než blech na starém psu, říkával můj otec,“ poznamenal Olaf s nahou hrudí, která se mu leskla potem.

Skoro všichni jsme byli polonazí a nechávali jsme lehký větrík od moře, aby nás ochlazoval, ale Sigurd měl tuniku s límcem a rukávy obroubenými vzorovaným lemem a na hrdle se mu leskl stříbrný jarlovský pásek z krouceného kovu. Vypadal každým coulem jako pravý norský vůdce, a i když věděl, že jeho muži jsou mu vázáni přísahou a nepochyboval o jejich věrnosti, nebylo na škodu připomenout jim, komu slouží, zvláště když vedle něj stál vládce východořímské říše, třebaže sesazený z trůnu.

„Basileus Nikeforos to řekl na rovinu,“ pokračoval jarl. „Má syna a je možné, že muž, který teď hoduje u jeho stolu, má mladíka pod zámek a drží mu nůž na hrdle pro případ, že by se jeho otec vrátil a hledal svůj oblíbený roh na pití.“

„Přesně to bych udělal já,“ zamumlal Olaf, i když jsem si nebyl jistý, jestli myslí tu záležitost s nožem, nebo s rohem na pití. Přesto jsme všichni souhlasili, že otevřený útok plnou silou by s největší pravděpodobností skončil smrtí císařova syna Staurakia, pokud ho zrádce Arsaber drží v zajetí. Ale zatímco nás tato okolnost nijak netrápila, Řekové měli samozřejmě zájem za každou cenu se tomu vyhnout.

Byl tedy čas vymyslet něco, co by bylo hodné Lokiho lstivosti, a taky jsem to řekl. Sigurd přikývl.

Nikeforos se opřel o pažení a hleděl na moře. „Nejsme první, kdo spustil kotvu u břehů Elaei na cestě k boji,“ řekl, když se otočil zpátky k Sigurdovi. „Athénský král Menestheus připlul do velké války proti Tróji s padesáti loděmi, třebaže podle toho, co jsem četl, se zrovna nevyznačoval statečností.“

„Slyšel jsem tu historii,“ ozval se Egfrith a svažtil čelo, jak vzpomínal na podrobnosti. „Myslím, že to byla válka o nějakou ženu. Tisíce hlupáků kvůli ní padly.“

Nikeforos potvrdil, že je to pravda, ale dodal, že za Helenu Trójskou by byl ochoten položit život jakýkoliv muž, nejen hlupák. „Byla to žena, které se v celém světě nemohla krásou rovnat žádná jiná.“

„Ale potom taková smrt nemá smysl,“ prohlásil Olaf, pohlédl na Sveina a zakroutil nechápavě hlavou. „K čemu je člověku krásná ženská, když si s ní nemůže vlízt do postele, protože je mrtvej? Zatímco jeho budou žrát červi, ona se bude válet s jiným.“

„Být mrtvej je pro takovýho starýho páprdu, jako seš ty, v posteli výhoda,“ odpověděl Svein. „Jedině tak ho má tvrdýho, když ztuhne celej.“ Strýc se na něj zamračil, ale ostatní odměnili Sveina chechtotem. Sigurd však zvedl ruku a zjednal si ticho.

„Chtěl bych se o té ženě dozvědět víc,“ řekl a kývl na Nikefora, aby pokračoval. A zdálo se, že není sám, kdo by si rád poslechl dobrý příběh. Muži se přisunuli blíž a shlukli se kolem Řeka jako mouchy na mrtvole, aby jim neuniklo ani slovo. Protože tihle muži si poutavý příběh vychutnávali téměř stejně jako dobré pití nebo dobré jídlo.

Nikeforos přikývl, zato já jsem povzdechl, protože jsem už měl dost překládání z angličtiny do norštiny.

„Král Menestheus byl jedním z nápadníků Heleny Trójské,“ začal řecký vládce, „i když se provdala za spartského krále Menelaos. Pak ale trójský princ Paris po návštěvě u krále Menelaos Helenu unesl a odvezl ji k sobě do Tróje.“ Nikeforos se na nás podíval a usmál se. „Myslím, že se Helena do Parise zamilovala a o to bylo pro spartského krále těžší tuhle potupu spolknout.“

„Tyhle kecy o manželství a lásce mě nudí,“ ozval se Bjarni a díval se na mě, jako by to byla moje chyba. „Můžeš to vynechat, Havrane, nebo jinak u toho usnu.“

„Ber, co se ti dává, a buď za to vděčnej, Bjarni,“ odsekl jsem, zatímco Nikeforos už pokračoval.

„Tak či onak Řekové chtěli Helenu zpátky a král Menelaos shromáždil nejmocnější vojsko, jaké svět do té doby poznal.“

Příběh byl dlouhý a jak pokračoval, čím dál zajímavější. Ale to nejzajímavější přišlo nakonec. Řekové totiž použili při dobývání Tróje úžasnou lest, když sestrojili velkého dřevěného koně, do kterého umístili bojovníky. A když Trójané vtáhli koně dovnitř, bojovníci vyrazili ven a nastalo zabíjení a loupění, což je ten nejlepší závěr každého dobrého příběhu.

Když Nikeforos skončil, vypadal málem vyčerpaně. Egfrith se ke mně naklonil a zašeptal mi, že císařský jazyk není zvyklý v jednom kuse mlít, protože v Miklagardu na to měl jiné.

Zdálo se, že nejvíc ze všech se příběh o trójské válce líbil Sigurdovi, zvláště to, že před těmi dávnými lety král Menelaos zakotvil své loďstvo u stejného pobřeží.

„Půjdu do Miklagardu sám a na vlastní oči se přesvědčím, co nás tam čeká, až budeme pomáhat Nikeforovi zpátky na trůn,“ řekl Sigurd s pohledem upřeným k severu. Někteří muži přikývli, jiní zamručeli na souhlas, ale většinou se ozvaly povzdechy a reptání, jako by nechtěli, aby se jejich jarl vystavoval riziku. Anebo mu možná záviděli, že uvidí Velké město dřív než oni. „Císař zůstane tady,“ řekl Sigurd a zazubil se na Nikefora. „Jak by nám mohl zaplatit, kdyby ho chytili nebo zabili? To, co potřebuju vidět, mi ukáží generál Bardanes a bojovník Theo,“ dodal. S tím už souhlasili všichni. Nikeforos jenom přikývl a dál se potahoval palcem a ukazovákem za černý vous.

„Ale nemůžeš s nima jít sám,“ namítl Svein. „Žádnýmu z nich nevěřím. Ty dva jsou kluzký jako hadi ve vědru sraček.“

„Nebudu sám, půjdou se mnou Floki a Havran,“ odpověděl Sigurd. Ale ani to Sveina neuspokojilo, protože chtěl jít s jarlem on.

„Já umím trochu řecky,“ ozval se Egfrith.

Sigurd na něj chvíli hleděl a potom přikývl. „Takže s námi půjde i mnich,“ řekl a ještě tím posílil Sveinovu nelibost.

Pokud šlo o mě, při pomyšlení, že budu jedním z prvních, kdo uvidí zlaté město, mě už teď svédila kůže. A chlupy na krku se mi ježily vzrušením ještě i o dva dny později, když se *Wave-Steed* vrátil do naší zátoky a vlekl za sebou rybářský člun.

Rybář byl šedovlasý, hnědý jako stará kožená bota, hubený a scvrklý věkem. Jeho mnohokrát opravovaný člun příliš nevypadal, že by se s ním dalo vyplout na moře, ale Sigurd řekl, že to nám bude jenom vyhovovat, protože takové kocábky si aspoň nikdo nevšimne, až se bude blížit k Miklagardu. V každém případě byl její majitel lepší rybář než já, protože dno člunu bylo plné plácajícího se stříbra.

Zdálo se, že mu jeho úlovek budeme muset vzít, ale nakonec se o něj připravil sám, protože když mu Bardanes řekl, co od něj chceme, padl před Nikeforem na kolena a začal se chvět, až jsem myslel, že se mu z toho polámou jeho staré kosti. A třebaže neměl nic jiného než loď a ryby, nabídl je všechny svému císaři, což bylo pořád moudřejší než darovat mu člun. Bardanes ho vyslechl a podle toho mála, co nám Egfrith přeložil, a několika slov, které k nám utrousil sám Bardanes, se s ním generál moc nepáral. Muž mluvil zadržávajícím se hlasem hrubým jako dubová kůra a řekl nám, že je

obyčejný, ale věrný poddaný, který neví o záležitostech říše zholanic. Možná dokonce neměl ani tušení o tom, že na vladařském trůnu už nesedí basileus Nikeforos, jak tvrdil. A při pohledu na starce jsem věřil, že mluví pravdu.

„To je svobodnej člověk?“ zeptal se Bjarni.

„Jo,“ přikývl Olaf. „Ale já vím, co chceš říct. Že ani ten nejposlednější z mých otroků u nás doma mi neprokazuje takovou úctu, jako tenhle scvrklej stařík svému pánovi.“

„To je tím, že je podělanej strachy, Strýci,“ řekl Bjarni. „Tváří se úplně stejně, jak bych se tvářil já, kdyby se přede mnou objevil Thor s kladivem Mjöllnir, z kterýho by ještě kapala krev obrů.“ Všichni jsme si pomysleli, že to Bjarni řekl dobře, a to nás přimělo znovu se podívat na Nikefora. Před námi stál muž stejně mocný jako císař Karolus, nebo aspoň by byl stejně mocný, kdyby mu jeho zrádný druh neukradl trůn přímo pod jeho císařským zadkem. A teď bylo naším úkolem znovu ho na ten trůn posadit a jednou z prvních věcí, které jsme museli udělat, bylo nechat se starým rybářem dovézt na jeho kocábce do Velkého města.

DVACÁTÁ DRUHÁ KAPITOLA

BYLO TO DÁL, NEŽ JSEM SI MYSLEL, zvláště ve starém člunu páchnoucím rybami, který se nebezpečně zahoupal pokaždé, když se někdo z dalších pěti mužů potřeboval poškrábat na zadku nebo si upšouknout. Nakonec se ukázalo, že s námi Bardanes nepůjde. Nikeforos nechtěl riskovat, že jeho generála někdo ve městě pozná, a zřejmě to bylo moudré, protože kdyby císařovi nepřátelé Bardanese zajali, muselo by jim dojít, že někde nablízku je i jeho pán. Takže naším vůdcem v téhle výpravě byl bojovník Theo, a to nás nemálo popuzovalo. Je těžké chovat se přátelsky k muži, který zabil vašeho druha, třebaže k tomu došlo ve férovém boji. A tak nás pět, oblečených prostě a ozbrojených pouze noži, nastoupilo spolu s rybářem do loďky, v níž jsme byli nacpaní jako nasolené tresky v sudu, a doufali jsme, že se pod námi kocábka nerozpadne a neskončíme na dně moře jako osudem zatracení prokletci. Ale stařec, jehož jméno si nikdo neuchoval v paměti, se ukázal být stejně dobrý námořník jako rybář a ovládal malou plachtu obratně, i když se musel proplétat mezi změtí našich nohou a těl a vyrovnat se s tím, že s námi je jeho loď mnohem těžší než obvykle.

V mlze časného rána jsme spatřili řecké dromóny křižující proti větru podél východního pobřeží, z nichž jsme měli takovou hrůzu. V malé rybářské kocábce jsme však neměli důvod se jich bát. Floki dokonce poznamenal, že si nás spíš nějaká velká ryba splete s hmyzem, který spadl na hladinu, a spolkne nás, než že by nám hrozil tekutý oheň.

„Jako Jonáš a velryba,“ řekl na to Egfrith, i když nikdo z nás neměl tušení, o čem mluví, a taky se ho na to nikdo neobtěžoval zeptat.

V závoji ranní mlhy jsme viděli ještě mnoho dalších plavidel, ale žádné se o nás ani v nejmenším nezajímalo, a teprve když nastal rozbřesk a svět zaplavila zlatavá zář vycházejícího slunce, jsme to uviděli.

„U všech bohů!“ vydechl užasle Sigurd.

„Milosrdný Otče,“ zamumlal Egfrith a pokřižoval se.

Floki vypadal, jako by mu chtěly oči vylézt z důlků, protože jsou příliš malé, aby celý ten div obsáhly, a já jsem zase na to vše civěl s otevřenými ústy. Přesto jsem si stačil všimnout, že se Theo nad naším úžasem potěšeně usmívá.

Miklagard! Zlaté město se konečně objevilo před námi, jako když z kouře hořící síně probleskne zář otevřené truhlice s nesmírným bohatstvím. Zírali jsme na obrovské kopule Kristových chrámů a na paláce, které čnely nad pásem domů nakupených těsně na sobě, a všechno to jako by sestupovalo v třpytivých kaskádách ze svahů sedmi vrchů. Bylo to, jako by se nám naskytl pohled do Asgardu, světa bohů, a dlouho jsme jen zírali beze slova a se zadrženým dechem.

„Nevyklop nás, Řeku!“ zavrčel Floki k starci, když se trochu vzpamatoval. Rybář nastavoval pomocí lan plachtu tak, abychom se protáhli mezi dvěma velkými obchodními plavidly, která plula opačným směrem. Sem tam jsme upoutali pozornost někoho z posádky těchto lodí a pak se ozval smích, protože pět mužů a jeden mnich, nacpaných v malém člunu tak, že ho první větší vlna mohla převrhnout, to opravdu stálo za zasmání. Naštěstí ne za víc. Sigurd vrčel nad tím, v jakém postavení jsme se ocitli, a proklínal Rolfa, že nenašel na Elaei lepší loď, která by nás dopravila do Velkého města důstojnějším způsobem. Pak po nás jeden ze smějících se mužů na další obchodní lodi hodil zpola obranou kuřecí kostí a podařilo se mu zasáhnout Egfritha do hlavy. Mnich kost sebral ze dna člunu a zvedl ji do výšky jako runovou hůlku.

„*Utinam barbari spatium proprium tuum invadand!*“ zavolal.

„Nemarni modlitby na ty ojebávače koz,“ řekl jsem, aniž jsem přestal sledovat Řeku, kolem jejichž zádi jsme právě proplouvali.

„Modlitby?“ povzdechl Egfrith nad mou nevědomostí. „Jenom jsem jim řekl, že mezi ně možná vtrhnou barbaři.“ Zasmáli jsme se, ale hned jsme ztichli, protože jsme už vplouvali do velkého přístavu, v němž se mísil křik racků se skřípěním trupů lodí a s hlasy, které na sebe pokřikovaly z jedné paluby na druhou. Ještě zábavnější však bylo, že jsme chtěli podniknout nájezd do Miklagardu s pouhými padesáti muži. Když jsem se o tom zmínil, ohromený Sigurd jen

zakroutil hlavou a dál zíral na obrovské hradby, jež se tyčily hned za přístavištěm zalitým ranním sluncem.

„Nešlo by to ani s pěti sty,“ řekl potom, a byla to pravda.

Čím jsme připlouvali blíž, tím větší se nám Miklagard jevil. Zdálo se, jako by se před našima očima nadouval a zvedal se k obloze, takže jsem si pomyslel, že takhle se asi cítí hmyz, když se dívá na královskou síň. Člověk si takový div vůbec nedovede představit: všechen ten lesk, třpyt a oslnivě bílou zář pod oblohou zrůžovělou ranním světlem. A vše se to hrnulo ze sedmi vrchů na poloostrově, který vyčníval do moře jako tlustý palec. Z nesčetných domů se táhly vzhůru proužky kouře a vytvářely nad městem a jeho vrchy špinavě hnědý příkrov.

Ted' už jsme se dostali mezi menší plavidla, která se držela poblíž stěny útesu, jenž vystupoval z moře a sloužil jako přístavní hráz. Čluny dopravovaly k lodím nebo naopak z lodí na molo náklad potravin a jiného zboží a všude panoval zmatek. Z přístavní hráze i z několika lodí na nás mávali a něco volali, a tak jsem musel zdráhavě připustit, že bychom se bez Thea těžko obešli. Stačilo totiž pár slov, která na ně zavolal, aby nás nechali být. Hnáni jen slabým vánkem jsme pomalu vpluli do zátvrtí mohutné hráze, ale zároveň i do všeho toho zmatku, takže po chvíli stříbrovlasý rybář cosi vztekle zamumlal, prosmýkl se mezi námi s veslem a ponořil ho do vody. Jeho hubené paže však byly při veslování stejně užitečné jako topícímu se oba konce záchranného lana, jak řekl Sigurd, a tak jsem se starcova vesla chopil já a zbytek cesty jsem dovesloval. Musím přiznat, že to bylo těžší než zabírat za veslo na *Serpentovi*.

Několikrát jsem musel veslem odstrčit jiná plavidla, protože když jsme se blížili k jednomu z mnoha úvazišť, bylo kolem něj lodí hustěji než much na kravinci.

„Tady by možná šlo dostat se na molo suchou nohou,“ nadhodil Floki spíš jen ze žertu, ale v podstatě měl pravdu. Jenže kdybychom přelézali z jedné lodi na druhou, nemuselo by se to jejich majitelům líbit, a i Floki musel připustit, že hádka nebo jakýkoliv konflikt je to poslední, co potřebujeme, pokud se chceme dostat do města nepozorovaně. Theo ukázal na úzkou mezeru u mola mezi dvěma většími tybářskými čluny a já jsem tam zamířil. Jenže než jsem stačil třikrát zabrat veslem, dopadl do člunu konec lana, které vrhl jakýsi

chlapec z hráze. Theo se ho chopil, přitáhl člun až k molu a pak už jsme konečně vystoupili. Předtím však ještě Řek pohrozil našemu rybáři, že pokud někomu prozradí, že viděl basilea živého, čeká ho hrozná smrt.

„Mohl tomu ubohému muži aspoň zaplatit,“ řekl Egfrith. „Kvůli nám dnes nemá ze svého úlovku ani mřenku a ještě se s námi musel plahočit až sem.“

Sigurd ho plácl po zádech, až sebou Egfrith trhl. „Jenže ten tvůj ubohý muž by šel hned do krčmy, tam by se zlinkoval a každému, kdo by byl ochotný ho poslouchat, by vybrebtal, že dnes dodal ryby samotnému císaři.“ To byla samozřejmě pravda, i když se mi to zdálo vůči starému rybáři nespravedlivé, zvláště když Theo hodil malou minci chlapci, který nám pomohl přirazit k molu.

Masivní hradba z červeného kamene byla vysoká jako deset mužů nad sebou. Vydali jsme se podél ní východním směrem a střídavě jsme pohlíželi na její vrchol a pak zase sledovali ruch kolem sebe. Ozbrojenci v červených pláštích vybírali od kapitánů lodí přístavní poplatky a mezi nimi pobíhali chlapci, křičeli a honili se a pár z nich se nabízel jako průvodci cizincům, kteří právě připluli. Všude podél okraje přístavní hráze byly navršené spousty sudů, truhlic, beden a velkých hliněných nádob, odevšad se ozývalo vyvolávání prodavačů ve Stáncích se zbožím a výkřiky kapitánů a mužů posádek zakotvených lodí. Při každém kroku se na nás hrnuly nové vůně jídel, pečeného masa, různého koření a česneku, a to jsme se ještě nedostali do vnitřního města. Zaznamenali jsme však také pachy všeho možného odpadu, které vanuly ze stok s odpornou špinavou pěnou.

A pak jsme konečně došli k tlačenci lidí před jednou z masivních bran v červené zdi. Bylo zřejmé, že všichni se chtějí dostat do města, do Miklagardu. Nad jejich hlavami se v ranním slunci blýskaly hroty kopí, takže bránu střežili vojáci a kontrolovali, kdo do města vstupuje. Podíval jsem se na ruce a uvědomil jsem si, jak je mám po dlouhé plavbě v jižním moři hnědé. Přesto nás těžko někdo mohl pokládat za Řeky, a zvláště ne Sigurda s jeho vlasy zlatými jako vlasy Cynethryth, neboť skoro všichni Řekové, které jsem zatím viděl, měli vlasy černé. Ale hlavně nás odlišovaly jizvy a mohutné postavy, protože Řekové byli většinou menší. Na to vše jsem myslel,

když Floki chytil Sigurda za rameno a zastavil ho. Dav plynul kolem nás jako proud říčky kolem balvanu.

„Podle mě by i stará popletená bába poznala, že jsme bojovníci,“ řekl. „A stejně tak by jí došlo, že nejsme uctívající toho jejich ukřižovaného boha.“

„Má pravdu, Sigurde,“ přidal jsem se. „Poznají, že jsme cizinci, a nebudou nás mít rádi o nic víc, než nás měli rádi Frankové.“

„Jsme teď v Řekových rukou,“ řekl Sigurd. „Dokud se o tomhle městě nedozvíme víc, budeme jen kameny na jeho taflové desce.“ Rozhlédl jsem se a už jsem se chtěl zeptat, kde vlastně Theo je, když se náhle objevil s lehkým úsměvem na tváři a s nacpaným pytlem přes rameno. Za ním jsem přes hlavy lidí uviděl dva nuzně oblečené kupce, jak s ústy od ucha k uchu počítají peníze.

„Co to hraje za hru?“ zamumlal jsem popuzeně, protože jsem se stále těžko vyrovnával s tím, že jsme závislí na člověku, který zabil Brama, a ještě mu musíme být vděční, že nás dostane do města.

A to taky udělal. Strážci u brány nakoukli do pytle, pak jeden z nich zakroutil otráveně hlavou, vzal si pár mincí, které mu Theo nabídl, a mávl rukou, abychom šli. Teprve až jsme prošli bránou a ocitli se uvnitř, jsem uviděl, co nám zajistilo vstup do města. Theo sáhl do pytle a cosi z něj vytáhl. Byla to jakási cetka z vypálené hlíny nabílená vápnem, kopule velikosti mužské pěsti s plochým spodkem a s křížem na vrcholu.

„Co to u Heimdallovy chlupatý prdele je?“ zeptal se Sigurd a bezděčně se obrátil k otci Egfrithovi, protože všechno na té věci vypadalo na Bílého Krista. Místo Egfritha mu však odpověděl Theo. Ukázal na západ, a když jsme se tam otočili, uviděli jsme mezi paláci a domy s taškovými střechami na jednom z rniklagardských vrchů gigantickou obdobu toho, co Řek držel v ruce.

„To bude nejspíš chrám Bílého Krista pro mravence,“ ušklíbl se Floki a zakroutil nevěřícně hlavou. „Takže ani ubohej hmyz tomu jejich ukřižovanému bohu neunikne.“

„To se prodává poutníkům,“ řekl Egfrith, aniž odvrátil užaslý pohled od zázraku, kterým Zlaté město muselo být. „Kupují si to jako památku na svou návštěvu tady.“ Theův pytel byl plný těch věcí a všechny se podobaly jedna druhé jako vejce vejci.

„Pitomosti,“ řekl pohrdlivě Floki.

„Ten, kdo takový cetky kupuje, musí mít v hlavě místo mozku seno,“ řekl jsem a Sigurd i Floki s tím souhlasili, i když se zdálo, že Egfrith je těmi hliněnými hloupostmi z nepochopitelného důvodu uchvácený.

Město, do kterého jsme právě vstoupili, mi připomínalo Řím, i když na rozdíl od Říma, jehož úžasné stavby chátraly nebo se přestavovaly, na mě dělal Miklagard dojem, že prožívá své dny slávy právě teď.

Jeho široké ulice byly vydlážděné malými kamennými kostkami stejné velikosti, takže si člověk nemohl ušpinit boty od bláta. I když to tu vlastně ani nikde nebylo. Dokonce jsem viděl, jak chlapci sbírají lopatami do pytle koňské koblíhy. Ukázal jsem to Flokimu, a ten jenom nad tím vším kroutil hlavou. Ulice, kterou jsme šli, byla přečpaná lidmi, z nichž mnozí se zdáli ze všeho kolem sebe stejně užaslí jako my a zřejmě by si nás nikdo nevšiml, ani kdybychom byli tlupa trollů.

Po chvíli jsme zabočili do ulice, která byla mnohem užší, ale i tišší, takže jsem si mohl uklidnit roztěkané myšlenky a trochu si je utřídit. I tuhle ulici však lemovaly nesčetné sochy mužů ve skutečné velikosti, vytesané z lesklého bílého kamene, a já jsem uvažoval, jestli to opravdu nejsou živí lidé proměnění nějakým zvláštním kouzlem v kámen tam, kde právě byli.

Nějakou dobu jsme jen pozorovali davy lidí, které kolem nás procházely sem a tam, a možná bychom tam stáli s pokleslými bradami celý den, kdyby Thea nepřestalo čekání na nás bavit a nezamířil pryč. Podívali jsme se na sebe, pokrčili jsme rameny a nezbylo nám, než se vydat za ním dál do středu města. Splynuli jsme s davem lidí, z nichž téměř všichni měli pleť sežehnutou sluncem a oděvy ve všech barvách Bifröstu, a dál jsme s úžasem a zmatkem zírali na nekonečné řady kamenných domů třikrát vyšších než jarlova sň, s okny v několika úrovních, zakrytými sklem. Mnohé domy měly z průčelí vysunutou do ulice jakousi plošinu, z jejíchž okrajů visely dolů kaskády květin plných bzučících včel. Z ulice, kterou jsme šli, vybíhaly všemi směry další ulice, lemované ještě vyššími domy, i když mnohé z nich nebyly tak bohatě zdobené a zřejmě je postavili s úmyslem, aby nad sebou mohlo žít několik rodin. Stály v těsném sousedství bohatých chrámů a paláců a mě napadlo, jestli

tady nevyrostly jako velké bílé houby přes noc.

Tak trochu jsem čekal, že na ulicích uvidím ozbrojence připravené potlačit jakékoliv nepokoje, když byl císař zbaven trůnu a vlády se ujal nový muž. Egfrith nám však vysvětlil, že v takovém městě, jako je Konstantinopol, pokračuje život normálně bez ohledu na to, kdo se právě prohlašuje za vládce. „Nic nemůže stát v cestě chtivosti a i uzurpátor ví, že obchod musí plynout dál jako řeka,“ říkal udýchaně, jak se prodíral mezi lidmi, aby nám stačil. „Nic nedokáže zabránit poddaným, aby vydělávali peníze. Tady je dvakrát tolik bohatství než v Římě. Podívej se, Sigurde, čeho může člověk dosáhnout, když žije v pravé víře pod ochranou bohabojného panovníka.“ Myslel jsem, že se mnich dávno vzdal snahy udělat ze Sigurda křesťana, ale zdálo se, že Velké město mu k tomu dodalo novou sílu. A to mi stálo za to, abych zamumlal několik kleteb.

„Ale uctívači Bílého Krista v tvé zemi žijí pořád v hovnech, mnichu,“ odpověděl Sigurd. Jestli na to Egfrith něco řekl, to jsem už neslyšel, protože jsem si razil cestu mezi lidmi ke stánku s vínem, který stál ve stínu stromu s velkou zelenou korunou. Za dobu, co by člověk vypil roh dobré medoviny, jsme do sebe za Theovy mince obrátili tři číše vína ředěného vodou. Bylo sladké a lahodné, spláchlo nám v hrdle suchou palčivost mořské soli a rozzářilo nás, že jsme museli vypadat jako beznadějní hlupáci.

„Ach, teď mi to teprve bude myslet jasně,“ prohlásil Sigurd s úsměvem, když si utřel dlaní rty. Nechápatě jsem se na něj podíval.

„Nezdá se mi, že právě jasný myšlení je to pravý, co tady potřebujeme,“ řekl jsem a zvedl jsem obočí. Floki a Sigurd si vyměnili pohledy, pak se jarl otočil zpátky ke mně a jeho úsměv se ještě rozšířil.

„To jsi řekl dobře, Havrane,“ prohlásil. Protože i když jsme do Miklagardu připluli teprve před chvílí, už teď bylo jasné jako nový led, že jasným myšlením se tady toho mnoho nedosáhne.

Pokračovali jsme na východ širokou ulicí lemovanou stromy. Slunce se už vyhouplo nad obzor celé a začalo nás drtit svým vysilujícím horkem. Ale i přes vinný pot, který nás pátil v očích, jsme nepřestávali civět na všechno kolem. Každý dům vypadal, jako by patřil vládci. Každý se ztrácel mezi spoustou stromů a květin a

chránila ho zeď vysoká jako dva muži nad sebou. Dřevěná vrata v ní byla bohatě zdobená řezbami a tak velká, že by se jimi mohl dovnitř vpotácet opilý Thor a mávat přitom kladivem a pořád by zůstaly závěsy netknuté. Samotné domy měly nad okny a dveřmi malované trámce, a u některých dokonce stály po stranách oken a dveří sochy jako na stráži, nebo také zíraly dolů na nás smrtelníky z plochých střech plných květin.

Ale my jsme šli pořád dál, míjeli jsme fontány, z nichž vytékala chladná čistá voda, a s úžasem jsme zírali na mosty na vysokých sloupech, které, jak jsme se brzy dozvěděli, nesloužily pro přecházení lidí, ale pro dopravu vody do všech částí města. S podobnými divy jsme se setkali i v Římě, ale tam jsme viděli vedle honosných paláců ruiny nebo dřevěné chatrče opřené o zdi kamenných chrámů, kdežto tady téměř vše vypadalo, jako by jediným účelem toho bylo udělat dojem, jak řekl Sigurd. „Když má u nás doma bohatý jarl velkou síň, jednu nebo dvě dobré lodě a válečnou zbroj krásnou jako Baldr, je jen o něco míň než král. Ale tady se zdá, že bohatí jako severský jarl jsou všichni. Nebo spíš ještě bohatší!“

„Teď už je mi jasný, proč ten Arsaber chtěl tohle město pro sebe,“ řekl Floki, jako by zrádovu touhu po bohatství oceňoval.

„A taky proč ho chce Nikeforos zpátky,“ dodal jsem udýchaně, protože jsme právě vystoupili na kopec, na jehož vrcholu stál Kristův chrám. Zastavil jsem se a chvíli jsem si vychutnával větřík, jenž přinášel vítanou úlevu od vyčerpávajícího horka. V závanech vzduchu bylo cítit vůně květin a medu. Egfrith samozřejmě zamířil ke chrámu, který byl tak zářivě bílý, že se na něj pořádně nedalo podívat, zabouchal na dveře a po chvíli zmizel uvnitř. My ostatní jsme hleděli směrem na východ, kde se od úpatí kopce táhlo dál největší tržiště, jaké jsme kdy viděli. Jeho ruch se nesl až k nám a zněl jako moře, nebo jak řekl Sigurd, jako vzdálený boj. Mně to ale spíš připadlo jako hukot moře vzedmutého, protože ruch tržiště byl mnohem hlasitější než klidné šumění zdejšího moře. Ale předtím, než naše pohledy dospěly k mohutné hradbě s množstvím tyčících se bašt, se zastavily na tom, co nám měl Theo na Nikeforův příkaz ukázat – na Velkém paláci, který se tyčil na jihovýchodním okraji poloostrova za obrovskou arénou ve tvaru čepele meče. A dál na

sever, na úpatí nízkého kopce, stál největší chrám Bílého Krista, jaký jsem kdy viděl. Jeho střecha měla stejný tvar jako chrám namodralých, jemuž jsme říkali Gerðin þrs, s tím rozdílem, že střecha tohoto chrámu zářila zlatem a na jejím vrcholu stál kříž. Samotný palác sestával z množství budov se zaoblenými střechami, z nichž některé byly bílé, jiné červené, ale všechny nádherné a zdobené bohatěji než cokoliv, co jsme viděli v zemi Franků, nebo dokonce v Římě.

„Tam... basileus,“ ukázal Theo dolů na palác. Pochopili jsme, že tam žil Nikeforos, a Floki zamumlal něco o tom, že si toho pro sebe zabral zatraceně dost. Řecký bojovník však už napřáhl ruku někam dál. V první chvíli jsem myslel, že ukazuje na moře nebo na lodě, které tam právě pluly.

„Kde vězí ten zatracený mnich, když ho potřebujeme?“ zabručel Sigurd.

„Zřejmě myslí tu budovu oddělenou od hlavní části paláce,“ ozval jsem se a mžoural jsem do chvějícího se vzduchu poledního horka.

Theo něco řekl, z čehož jsem porozuměl jen slovu Arsaber, i když nenávist, která v tu chvíli zkřivila jeho tvář, mi napověděla víc.

„Je mi to líto, ale moje řečtina je velmi chabá,“ omlouval se Egfrith, když se konečně objevil. „Ale něco jsem přece jen stačil pochytit. Theofilos říká, že zrádce Arsaber raději žije v paláci Bucoleon tam na pobřeží,“ ukázal. „Vidíte ho? Stojí těsně u přístavní hradby.“

„Ano, vidím,“ přikývl Sigurd, zatímco si stahoval vlasy dozadu a svazoval si je koženým řemínkem. „A teď, Havrane, řekni Egfrithovi, proč je ten Arsaber hlupák, jakému není rovno,“ dodal a rty rozpukané od soli se mu roztáhly do spokojeného úsměvu.

Podíval jsem se na Flokiho a ten přikývl, neboť věděl, že už mám odpověď na jazyku.

„Je hlupák, protože se usadil v sídle, který je na dohod kopím od moře,“ řekl jsem Egfrithovi. „A my jsme mořští vlci.“

DVACÁTÁ TŘETÍ KAPITOLA

TU NOC JSME SPALI v krčmě zasazené ve frontě domů obrácených k vodě vně přístavní hradby. Byl to hlučný páchnoucí podnik plný děvek a opilců, hrubých mužů z přístavu, kteří si mohli dovolit víno, protože většina jich vykrádala zboží z vlastní lodi a prodávala ho levně majitelům přístavních krčem. Jakmile zboží prošlo některou z bran do města, jeho cena se ze dvou hlavních důvodů ztrojnásobila, jak jsem pochopil z Egfrithova hrubého překladu toho, co řekl Theo. Jednak obchodníci museli uhradit daň, aby mohli prodávat své zboží uvnitř Velkého města, a ceny zvedalo také to, že obyvatelé Miklagardu jsou bohatí a nedělá jim problém platit hodně.

Jenže my jsme tu nebyli kvůli levnému vínu, i když jsme ho vypili spoustu. Přišli jsme, abychom se něco dozvěděli, a než jsem se stačil opít, byl jsem nucen uznat, že bez Thea bychom tady mnoho nepořídili. Musely ho brnět uši, kolik toho vyslechl, a stejně tolik namluvil i on. Ukázalo se, že Staurakios není pouze Nikeforův syn, ale také spoluvládce Východořímské říše korunovaný před necelými dvěma lety samotným otcem.

„Nechápu, proč o tom Nikeforos ani necekl,“ zabručel Floki a říhl tak hlasitě, že by probudil mrtvého.

„Já vím proč,“ řekl Sigurd. „Protože se bál, abych se nedozvěděl, že klíče od pokladnice má ještě někdo jiný. Pak bych mohl začít pochybovat, jestli se k tomu stříbru, které nám slíbil, bude moct vůbec dostat.“

To mohla být pravda a Floki to dalším říhnutím potvrdil.

„Arsaber zajal Staurakia hned po tom, co se zmocnil trůnu,“ pokračoval Egfrith, zatímco Theo svlažoval jazyk a rozhlížel se po místnosti. „I když, jak se zdá, s ním nakládá dobře, aby si proti sobě nepopudil další miklagardské mocné muže a nevyprovokoval proti sobě vzpouru. Samozřejmě ho dnem i nocí střeží, třebaže nikdo zřejmě neví, kde přesně.“

Ale...“ mnich se odmlčel a usmál se, „povolují mu, aby se jednou denně modlil v chrámu Boží moudrosti, který Řekové nazývají Hagia Sofia.“ Všiml jsem si, že při téhle zmínce Sigurdovi zasvítilo v očích. „Takže kdybychom Staurakia osvobodili, vzali bychom Arsaberovi jeho rukojmí,“ dodal Egfrith.

V duchu jsem slyšel Brama, jak říká, že to zní docela jednoduše. *Rozsekat strážce a se synem zmizet*, zavrčel by. Ale já jsem věděl, že tak jednoduché to nebude, protože nikdy nedostaneme do města, a už vůbec ne z města ven dost ozbrojených mužů. Kromě toho kdyby se kolem osvobozování Nikeforova syna strhl boj, Arsaber by okamžitě věděl, že může čekat útok na sebe, a obklopil by se lesem kopí.

„Dobrá, zítra do toho chrámu zajdeme,“ rozhodl Sigurd a poškrábal se ve vousu, jako by doufal, že z něj vypadne nějaký plán. „Pokud bude nějaká naděje provést to tak, abychom Nikeforova syna unesli bez boje, můžeme do toho jít. Jestli ne, musíme hledat jiný způsob.“ Snad nikdy jsem neviděl dvě tváře, jejichž výraz by byl rozdílnější než tváře otce Egfritha a Flokiho, obě strnulé představou, že navštívíme největší chrám křesťanského boha v Miklagardu.

„Jestli mě chceš dostat do domu Bílýho Krista, musíš mi koupit ještě další víno,“ řekl Floki Sigurdovi. A já jsem se k němu připojil.

Možná se mi ještě točila hlava z té spousty vína, které jsem vypil předchozí večer, ale spíš se mi zdálo, že ve mně pocit závratí vyvolal pohled na chrám Boží moudrosti. Nemohl jsem pochopit, jak lidé dokázali něco takového vybudovat, a stejně tak nad tím žasli ostatní, včetně Egfritha. Když jsme se na chrám dívali včera z jednoho z miklagardských vrchů, zdál se nám obrovský, ale to nebylo nic proti dojmu, kterým působil teď, když jsme stáli jen pár desítek kroků od něj. Zakláněl jsem hlavu, až se mi napínalo hrdlo, že jsem nemohl polknout, a s otevřenými ústy jsem zíral vzhůru, ale přesto jsem nemohl dohlédnout na vrchol té obrovské masy sloupů, postavených jeden na druhém, jako by chtěly dosáhnout až k samotné obloze.

„Víš jistě, že tenhle kostel patří stejnému bohu, kterýho uctíváš ty, mnichu?“ zeptal se Floki Egfritha a díval se na něj, jako by ani nechtěl odpověď slyšet.

„Samozřejmě,“ přikývl Egfrith. Věděl jsem, o co Flokimu jde. Zdálo se mu, že Bílý Kristus musí mít ve zdejším světě mnohem

větší moc než na severu, když mu zdejší lidé postavili něco tak úžasného. A zřejmě byl stejně jako já přesvědčen, že v těch masivních kamenných sloupech musí být zakleté nějaké mocné kouzlo. Jak jinak by bylo možné, aby se zvedaly až k obloze?

Bylo už po poledni a tak horko, že by se v něm člověku uvařily koule natvrdo. Čekali jsme od rána u jihovýchodního vchodu chrámu ve stínu shluku stromů, jejichž koruny v ranním vánku šuměly a listy se stříbřitě třepetaly. Předstírali jsme, že prodáváme Theovy hliněné chrámy pro mravence uctívacům Bílého Krista, kteří kolem nás procházeli dovnitř. Egfrith se neustále snažil upoutat jejich pozornost a oslovoval je svou chabou řečtinou, ale ti o něj většinou ani nezavadili pohledem. Já a Floki jsme ty cetky otírali, jako by to byl stříbrný jarlovský náhrdelník, a usmívali jsme se přitom jako hlupáci.

Theo a Sigurd stáli opodál jen pár kroků od dveří jihovýchodního vchodu, protože podle Thea právě jím vcházejí do chrámu miklagardští vládci. Stáli opření o obrubu fontány a předstírali, že hrají hru na desce se samými čtverci, kterou Theo koupil u jednoho Stánku na ulici. Myslím, že to bylo něco podobného taflu, jenom místo taflových kamenů na ní byly malé figurky vyřezané z kosti, které představovaly koně, věže bašt a podobně. Jestli ale opravdu hráli, to jsem nedokázal poznat. Možná ano, ale v každém případě teď zvedli hlavy a sledovali, jak se blíží Staurakios s Arsaberovými muži.

Objevíli se pozdě odpoledne, když se už slunce sklánělo k západu a milosrdně s sebou bralo i svůj nelítostný žár. Nebylo pochyb, že je to Staurakios. Svědčila o tom skutečnost, že ho doprovázelo deset vojáků v červených pláštích s podlouhlými štíty, ale i bez toho jsem okamžitě poznal, že je to Nikeforův syn. Byl možná vyšší a samozřejmě mladší, ale měl stejnou hubenou tvář a bystré oči jako jeho otec. Krátký vous měl upravený a naolejovaný, jak je u Řeků obvyklé, a černé lesklé vlasy mu splývaly rovně jako šíp na úroveň brady, kde je měl nakroucené do stran. Také vypadal stejně panovnický jako jeho otec, a přestože měl na sobě jen prostou dlouhou tuniku a hnědý plášť, kráčel vzpřímeně jako muž, pro kterého je hrdost jediný způsob, jak čelit okolnostem, v nichž se ocitl.

Sigurd tiše hvízdal, aby nás upozornil. Schovali jsme pytel

hliněných cetek pod keř a vmísili jsme se do davu lidí, kteří se blížili k masivnímu kamennému vchodu chrámu. Zdálo se jako věčnost, než jsme se k němu dostali a překročili práh, protože u vchodu stáli vojáci, kteří každého, kdo chtěl vstoupit, prohledávali, jestli nemá zbraně. Nakonec jsme se však dovnitř dostali bez problémů, když se nám podařilo nože dobře ukrýt.

Jestliže ve mně pohled na tu obrovskou stavbu zvnějšku vyvolal úžas, vnitřek chrámu ten dojem ještě mnohokrát překonal. Obrovskou kopuli třpytící se zlatem nepodpíraly žádné trámy ani sloupy, a přesto nad námi visela, jako by neměla žádnou tíži, zatímco rozum říkal, že by se nám měla s obrovským rachotem zřítit na hlavu. A pak to světlo. Člověk je zvyklý, že když vstupuje do nějakého uzavřeného prostoru, opouští denní světlo a temnotu uvnitř osvětlují plameny svící nebo ohně. Jenže tady se na nás odevšad hrnula zář nejen slunečních paprsků, které vnikaly dovnitř jako šípy nesčetnými okny vysoko nad námi, ale i zlatých mozaik, třpytících se purpurových cihel, lesklých sloupů a obrovských bronzových dveří. Všude, kam člověk pohlédl, viděl obrazy Krista a jeho svatých a andělů a mě napadlo, jak se tady asi cítí Floki. Skoro jsem čekal, že mu na kůži naskáčí puchýře, protože nikdo nenáviděl ukřižovaného boha víc než on. Možná kromě Asgota. V chrámu však byly i obrazy jiných mužů, a dokonce i žen, a někteří vyobrazení muži vypadali jako Nikeforos. Z toho jsem usoudil, že to musí být dřívější vládci, kteří už dávno hnijí v hrobě.

Lidé zapalovali svíce a v obrovském chladném prostoru zněl šepot stovek těch, co se sem přišli modlit. Někde vysoko nad námi, v jedné z mnoha galerií, které obepínaly vnitřní prostor, vyzpěvovali mniši své ukňourané písně, jimiž kazili vzduch jako plesnivina. Někde jinde kdosi páčil koření, které naplňovalo prostor nasládlým pižmovým pachem. Ale já jsem neměl čas obdivovat tváře, které na mě shlížely z obrazů, ani třpyt zlata a všeho toho, co mě obklopovalo. Pátral jsem očima mezi pokorně skloněnými uctívači Krista po vojácích v červených pláštích, protože s nimi musel být Staurakios.

Našel ho Egfrith. Mnich zachytil můj pohled a ukázal hlavou k východnímu konci chrámu, kde Staurakios klečel v malé oddělené síni se skloněnou hlavou před oltářem ze zeleného kamene. Vypadal,

jako by spal nebo umíral nudou. Zašeptal jsem to Egfrithovi, ale on jenom popuzené sykl, neboť si myslel, že se opět snažím zneuctít to, co se tu děje. Samozřejmě měl pravdu. Staurakiovi strážci stáli opodál a tiše spolu rozmlouvali, i když co chvíli některý z nich přeletěl pohledem věřící, aby se ujistil, že je všechno, jak má být.

„O čem mudruješ?“ zeptal se mě Sigurd, když vložil do stříbrné misky minci a vzal si svíci z včelího vosku. „Už tenhle tvůj výraz znám, chlapče. Jako bych slyšel, co se ti honí hlavou.“

Já jsem za svíci nezaplatil nic, jenom jsem ji vzal a zapálil ji od jiné hořící svíce, i když jsem měl zvláštní pocit, že se dopouštím něčeho špatného. *To je Kristovo kouzlo a bude tě teď hřyzat, Havrane*, říkal jsem si v duchu a zachvěl jsem se. Pak, aniž jsem pohlédl na Sigurda, jsem hořící svíci vložil do svícnu.

„Myslím na to, že je tu moc vojáků,“ zamumlal jsem. Jarl přikývl, ale zřejmě mi nevěřil. Ve skutečnosti jsem myslel na Freyu zvanou Gefn – dárkyně, nebo Mardöll – ta, jenž rozjasňuje moře; bohyni krásnější než hladina fjordu třpytící se v ranním slunci. Všichni Norové vědí, že Freya je bohyně lásky, ale také bohyně války a vůdkyně valkýr, která vládne kopím a dělá si nárok na polovinu mužů padlých v boji, takže se o ně dělí s Odinem. Podivná myšlenka vzhledem k tomu, že jsem stál v mocném Kristově chrámu s mrtvými svatými, jejichž oči se do mě zabodávaly jako šípy. Myslel jsem na slzy bohyně, neboť se říká, že ronila slzy z červeného zlata. Ale proč jsem na ně myslel?

„Už bychom měli odejít, než začneme být někomu podezřelí,“ zasyčel Egfrith. Přikývl jsem, stejně tak Floki a soudě podle Theova výrazu, neměl ani on k téhle myšlence daleko.

„Je těžké vymýšlet plán tam, kde v jednom kuse mniši skuhrají ty své žalozpěvy,“ řekl Sigurd. „Vrátíme se sem zítra, až si promyslíme, jak na to.“ Opět jsme přikýkli. Egfrith se pokřižoval a obrátil se k východu.

A pak mi to došlo: *slzy z červeného zlata*.

Vykročil jsem. Slyšel jsem své kroky na kamenné podlaze a jen nejasně jsem si uvědomoval, že na mě Floki syčí, abych se vrátil. Svíce blikaly, v těžkém vzduchu se ozýval šum šeptaných modliteb a shora ke mně doléhaly truchlivé hlasy mnichů.

Červené zlato.

Byl jsem teď natolik blízko Staurakia, abych si všiml, že s jeho prostou tunikou a světlehnědým pláštěm výrazně kontrastují drahé boty z červeného plátna, perel a lesklých drahokamů. Viděl jsem také na jeho ruce zlatý prsten a slyšel jsem, jak mumlá modlitbu. Pak, zrovna když se dva jeho strážci v červených pláštích otočili a zvedli kopí, jsem uhnul doleva do sousední boční síně, v níž stála na podstavci bílá socha ženy osvětlená svícemi. Padl jsem před ní na kolena a doufal jsem, že dělám to, co by dělal běžný uctíváč Krista. Neměl jsem tušení, koho ta bílá socha představuje, ale s jistotou jsem věděl, že to nemůže být Freya. V tomhle chrámu ne. V každém případě však byla krásná. Ve tváři měla laskavost a klid, něco, co jsem u skutečné ženy poznal, jen když spala nebo chovala novorozeně. Ale zdála se také smutná a já jsem si přál, aby tu sochu viděl Bjarni a poznal, že z kamene se dá vytesat něco, co vypadá skoro jako skutečné živé tělo.

Socha smutné ženy stála zapomenutá a osamělá v malé sínce s popraskanými zdmi, které navíc obklopovalo lešení, aby se dělníci dostali k prasklinám a mohli je vyplnit, podobně jako my vyplňujeme trhliny ve zdi mazaninou nebo škvíry mezi plaňkami na lodi koňskými žíněmi se smolou. Jenže teď tam žádní dělníci nebyli. Byl jsem tam jen já se svými myšlenkami o bohyni. A tak jsem uhasil většinu svící, přistoupil jsem k lešení a začal jsem lézt. Lezl jsem vzhůru, prkna pode mnou skřípala jako loď na rozbouřeném moři, až jsem se dostal na ta nejhořejší, asi na tři výšky muže od podlahy. Usoudil jsem, že je to k tomu, k čemu jsem se rozhodl, nejlepší místo. Srdce mi bušilo jako kovářské kladivo do kovadliny a navzdory chladu, který tam panoval, mi po zádech stékal pot. Horní plošina lešení byla široká asi jako běžné dveře. Podíval jsem se přes okraj. Měl jsem strach, že by mě někdo mohl vidět, ale k mé úlevě dole nikdo nebyl.

A pak už byl. Ve ztemnělém prostoru se objevil otec Egfrith. Zastavil se a chvíli se rozhlížel.

„Tady!“ ozval jsem se tiše. Podíval se vzhůru a pak stejně jako já padl před sochou smutné ženy na kolena, takže jsem to udělal správně.

„Pojď dolů, hlupáku!“ zasyčel na mě přes stisknuté rty. „Vždyť nás zabijí, ty hlavo skopová!“ Rychle se otočil, aby zkontroloval,

jestli jsme pořád sami. „Okamžitě slez dolů!“

„To tě spíš zabiju já, jestli nezavřeš zobák, Egfrith,“ odpověděl jsem.

Slzy z červeného zlata. Neměl jsem u sebe nic než svůj malý nůž na jídlo, ale to bohatě stačilo. Řízl jsem se na ruce do masitého bříška mezi palcem a zápěstím. Z ranky vytryskla krev. Sevřel jsem dlaň v pěst a posunul se tak, abych byl přímo nad sochou smutné ženy. A pak dolů skanula první kapka.

Egfrith na to zíral s otevřenými ústy. Rudá krev se rozstříkla na bílém kameni a mnich na okamžik zavřel oči. Potom zvedl paže, a i když zůstal na kolenou, začal volat. Zřejmě latinsky nebo řecky – nebyl jsem si jistý, kterou z těch řečí, jenom jsem zaslechl slovo *miraculum*. Egfrith křičel, jeho hlas protínal prostor prosycený Kristem a mně se málem zastavilo srdce. Podle pleskání bosých nohou na kameni jsem poznal, že přibíhají lidé. Naposledy jsem pohlédl dolů a uviděl jsem, že většina kapek krve sochu ženy minula a rozstříkla se na podlaze, ale tři nebo čtyři přece jen stékaly po ženiných nadrech. Možná ne slzy, ale přesto něco podivného u kamenné sochy. Posunul jsem se zpátky, přikrčil jsem se a jenom jsem doufal, že mě nikdo zdola neuvidí.

Malou síň naplnily hlasy, a když si lidé uvědomili, co Egfrith křičí, rozkřičeli se další a ženy začaly kvílet a naříkat, takže to temné zapomenuté místo bylo náhle plné něčeho, co nemělo daleko k šílenství. A přibíhali noví lidé a s jejich výkřiky šílenství vzrůstalo. Udělal jsem z chrámu křesťanského boha krysí hnízdo, které zachvátil zmatek.

A právě to Sigurd, Floki a Theo potřebovali.

Jenže pak se lešení pode mnou začalo třást, prkna drkotala o sebe jako uvolněné zuby a já jsem se ještě víc přitiskl ke zdi.

„Havrane!“ *Proč mé ten zatracený hlupák volá?* pomyslel jsem si a v duchu jsem Egfritha proklínal. Ale vzápětí jsem si uvědomil proč. Protože lešení se začalo třást jako ve vichřici, prkna pode mnou poskakovala a chaos dole se změnil z užaslých výkřiků v zuřivý řev. Poznali, že jde o klam!

„Havrane, slez dolů!“ ozval se ze změti výkřiků Egfrithův mečivý hlas a já jsem se chytil svislých trámů, protože teď už jsem měl víc strach z toho, že spadnu a zpřerážím si údy, než z Kristových

uctívačů. Podíval jsem se přes okraj plošiny na stovky šokovaných tváří zkřivených nenávistí, právě když rám lešení udeřil o zeď, pak znovu a potom jsem už cítil, že se celé lešení odklonilo od zdi a začíná se nezadržitelně kácet. Zařal jsem zuby a držel se, protože nic jiného jsem dělat nemohl. Ještě jsem stačil zahlédnout, že se v davu mihly červené pláště. A pak už se lešení kácelo a já s ním.

Dopadl jsem na tři ženy a to bylo zlé pro ně, ale dobré pro mě. Kolem mě se s rachotem a praskáním dřeva lámalo lešení. Už však u mě byl Egfrith. Nemohl jsem popadnout vyražený dech, ale na to se mnich neohlížel a vytáhl mě na nohy. Divoce se oháněl kusem dřeva po lidech, křičel na ně, až mu odletovaly sliny od úst, a vlekl mě předkloněného vřícím šilenstvím pryč. Jakýsi muž po mně hmátl a pokusil se mě zadržet, ale Egfrith ho přetáhl dřevem přes hlavu a srazil ho k zemi, pak zavrčel na jiného muže a to stačilo. Vojáci bojovali uprostřed davu a jednoho jsem zahlédl ležet na zemi s Flokiho nožem zabodnutým v krku. To už jsme se dostali z nejhorší tlačence. Konečně jsem se nadechl a vyrazil jsem pryč.

Do horka pozdního odpoledne miklagardského dne.

„Kam teď?“ vyhrkl jsem a otočil jsem se, abych viděl, jestli nás někdo nepronásleduje. Prchali jsme stinnou cestou vně jižní strany nádvoří spolu s dalšími lidmi, kteří utíkali, aby unikli násilí. Nikde jsme však neviděli Sigurda a ostatní a bylo jasné, že schované zbraně si budeme muset vzít později.

„Někam, kde je klid,“ odpověděl mi Egfrith a sáhl si na obličej. Trochu krvácel, ale jenom ze škrábnutí, jak po něm někdo z davu hmátl, aby ho zadržel. Mě bolelo po pádu celé tělo, ale naštěstí jsem si nezlomil žádnou kost, aspoň pokud jsem zatím mohl říct.

„Ne, mnichu,“ zavrtěl jsem hlavou. „Naopak do davu. Potřebujeme kolem sebe co nejvíc ruchu.“ Věděl jsem, že to je nejlepší, co můžeme udělat, ztratit se mezi spoustami miklagardských obyvatel a návštěvníků města. Egfrith chvíli uvažoval, ale pak souhlasil a tak jsme se znovu rozběhli se sluncem v zádech směrem k Mese, což je, jak předtím řekl Egfrith, řecký výraz pro střed a v Miklagardu označoval pětadvacet kroků širokou hlavní ulici.

Tedť už v ní nepanoval takový ruch jako dopoledne, ale stále tam bylo dost lidí na to, abychom se mezi nimi ztratili jako nejtenčí šedá

nit v pestrobarevné tkanině kupců, poutníků, obchodníků a Řeků. Nešli jsme jejich středem, ale drželi jsme se ve stínu krytých sloupořadí, která ulici po obou stranách lemovala. Právě tam měli stálé stánky prodavači všeho možného zboží, jaké si jen lze představit.

„Na zemi není město, které by se Konstantinopoli mohlo rovnat,“ řekl Egfrith, když jsme se zastavili, abychom popadli dech a rozhlédli se, jestli nám nehrozí nějaké nebezpečí. Zdálo se, že pro tuto chvíli ne, a tak jsme pokračovali po cestě kolem hipodromu, arény ve tvaru čepele meče pro závody koní, a kolem dvou paláců, na něž by mohl být hrdý kterýkoliv obyvatel Asgardu. Asi po šesti stech krocích jsme přišli ke Konstantinovu fóru, které na mě udělalo svým způsobem stejně úžasný dojem jako ty nejnádhernější budovy, jež jsme viděli už dřív. Moři hladkého kamene s obrovskými velkolepými bránami směrem na východ i na západ dominoval třpytící se červený sloup, vyšší než kterýkoliv z Thorových nepřátel v Jotenheimu, a na vrcholu se tyčil nahý bronzový bojovník ozbrojený kopím. Stály zde hloučky lidí, kteří spolu hovořili a smáli se. Kristovi kněží řečnili, žebráci chrastili miskami na kolemjdoucí a všichni se drželi ve stínu nesčetných jiných soch a monumentů jako shluky slávek v tůňkách po odlivu. Pomyslel jsem si, že kdyby v Miklagardu žili seveřané, sem by zřejmě jarlové svolávali velká shromáždění, na nichž by se bojovníci radili o nájezdech, o lodích a o kořisti, kterou získají.

A tady také byly další zázraky Velkého města, jako třeba socha obrovského neohrabaného zvířete s velkýma ušima a neskutečně dlouhým nosem podobným hadu. Zvíře mělo jednu nohu zdviženou, jako by se jí chystalo dupnout a rozdrtit své nepřátele. Zeptal jsem se Egfritha, v jakém příběhu se o tomhle obrovském tvorů mluví.

„Řekové si taková monstra vymýšleli, aby byly jejich příběhy víc vzrušující,“ odpověděl a zatvářil se, jako by to odsuzoval. Já jsem se však usmál, protože jsem konečně objevil něco, co máme s Řeky společné, i když jsem ani teď nepochyboval, že ve vplétání barevných nití do tkaniny příběhu se Řekové nemohou s Nory měřit.

Shodli jsme se, že přístav musí ležet odtud na jih, a tak jsme pokračovali tím směrem v naději, že se tam setkáme s ostatními, pokud je vojáci nechtyli nebo se jim nestalo ještě něco horšího.

Nakonec jsme našli Sigurda a Flokiho, jak sedí na okraji rušné přístavní hráze. Mezi sebou měli zplihlý měch s vínem, dívali se na třpytící se vody přístavu plné lodí a popíjeli jako lidé, kteří nemají ani ty nejmenší problémy.

„Vidím, že jste celí nesví a strachujete se o náš osud,“ řekl jsem. Teprve teď se otočili a zazubili se na nás. „Ale protože nám nic nehrozilo a ani nehrozí, můžete se uklidnit,“ dodal jsem.

„Jenom jsme si říkali, jaký zlý osud ti norny utkaly, Havrane, že vlákno tvého života skončilo právě v chrámu Bílého Krista,“ odpověděl Sigurd. Oba měli na hlavě plstěné klobouky s širokou střechou, jaké jsme viděli ve Velkém městě u mnohých mužů, a zdálo se, že jarl je tím svým nadšený, i když podle mě v nich oba vypadali směšně. „Věřte nebo nevěřte, ale Floki se už chystal vyplout do Asgardu, aby nornám spálil tkalcovský stav za to, že jsou tak ukrutné děvky,“ řekl Sigurd a ukázal na člun, který se pohupoval na vodě. „Ale teď jste tady, takže je všechno v pořádku.“

„Ušetřili jste mě pěkný dřiny s veslováním,“ dodal Floki a ušklíbl se na nás.

„Rádo se stalo,“ odpověděl jsem mu se stejným úšklebkem. „Ale pravda je, že nebýt Egfritha, už by asi bylo po mně,“ dodal jsem stejně překvapený tím, že to slyším, jako tím, že to říkám. „Oháněl se kusem dřeva tak, že z něj šel strach.“ Oba se na mnicha zpod střech klobouků pochybovačně podívali. Egfrith odbyl mé ocenění mávnutím ruky.

„Nemám z Havranova bezbožného podvodu žádnou radost,“ řekl a pokřičoval se. „Takže mě netěší ani to, co jsem udělal potom. Násilí je poslední prostředek, když už nic jiného nezbyvá.“ Dotkl se škrábance na tváři, na kterém měl zaschlou krev. „Zkrátka okolnosti mě přinutily, abych trochu udeřil nevinného člověka,“ dodal smutně, i když já jsem byl přesvědčen, že zároveň pocítil aspoň záchvěv hrdosti.

„Trochu udeřil?“ zasmál jsem se. „Vzals ho po hlavě tak, že musel polykat zuby. Dokonce mám dojem, že mu uletělo ucho a plesklo jednu ženu přes tvář.“

„Už toho nech, Havrane!“ zabručel popuzeně a obrátil se k Sigurdovi. „Co Staurakios? A kde je Theo?“

„Sedni si, mnichu, a ty taky, Havrane, než nás prozradíte,“ řekl

Sigurd. Posadili jsme se tedy vedle nich a pozorovali jsme, jak připlouvají a odplouvají lodě, zatímco nám Sigurd líčil, jak to v chrámu Hagia Sofia skončilo pro ně. Když Egfrith vykřikl, že socha ženy pláče krvavé slzy – to už jsem od mnicha věděl, že to byla Kristova matka Marie –, všichni, co se v chrámu modlili a prosili svého boha o všechno možné, se začali sbíhat, aby viděli zázrak na vlastní oči. A v nastalém zmatku podlehl Staurakiovi strážci panice a snažili se se svým svěřencem protlačit davem k východu.

„Jenže někteří z Kristových uctíváčů si zřejmě mysleli, že jim vojáci chtějí zabránit, aby se dostali k plačící soše, a rozzuřili se jako podrážděné vosy,“ řekl Sigurd a zazubil se. „No a v tomhle zmatku si nevšimli, že se blížíme k nim.“

„Já jsem se k nim dostal tak blízko, že jsem musel jednoho překročit,“ řekl jsem a mrkl přitom na Flokiho. „Dokonce jsem poznal nůž, který mu trčel z hrdla.“

„Škoda, byl to dobřej nůž,“ pokýval hlavou Floki.

„Takže jste ho dostali?“ zeptal jsem se. Samozřejmě jsem mínil Staurakia.

„Jak jinak,“ přikývl Floki. „To víš, že jsme ho dostali.“

„Ale báli jsme se, že ho Řekové budou nejdřív hledat tady v přístavu,“ dodal Sigurd. „Nevědí, jak vypadáme my, ale Staurakia by poznali, takže Theo ho teď skrývá někde ve městě, kde ho hledat nebudou.“

Ukázalo se, že Staurakios v tom taky sehrál jistou roli tím, že srazil dva své strážce, navíc tak tvrdě, že tím udělal na Sigurda velký dojem.

„Ale teď mi, Havrane, pověz, jak jsi na to přišel,“ obrátil se Sigurd ke mně. „Na to jsem hrozně zvědavý.“

Sledoval jsem, jak na sebe dva kapitáni zuřivě křičí a gestikulují. Zřejmě se nemohli dohodnout, kdo byl u přístavní hráze dřív a má tak právo zaujmout místo, které se právě uvolnilo. Jedna z lodí už měla příď částečně v mezeře, ale druhá se tam nacpala taky, takže obě teď uvízly těsně u sebe a jejich posádky se připojily ke kapitánům a častovaly se zuřivými nadávkami.

„Vzpomněl jsem si na Freyu,“ odpověděl jsem upřímně. „Ta mi ten nápad vnukla do hlavy.“

„Takže ne Loki?“ zeptal se Floki překvapeně. Zavrtěl jsem

hlavou. „Zdá se, že máš větší štěstí u bohyň než u obyčejných smrtelných ženských,“ poznamenal Floki zřejmě v narážce na Cynethryth. S úšklebkem jsem připustil, že to tak asi je, a dodal jsem, že nebyť toho červa Ealdreda, už bych byl s Cynethryth ženatý a choval bych někde ve Wessexu prasata. Sigurd s Flokim se tomu zasmáli, a dokonce i Egfrith se pousmál, i když jsem příliš nepochopil, co je vlastně na tom tak směšného.

Zůstali jsme na tom místě tak dlouho, abychom viděli, která z obou lodí spor o místo v přístavišti vyhrála. Nakonec se však ukázalo, že ani jedna, protože se objevil správce přístavu s přilbou ozdobenou chocholem, vyšel na příď malého řeckého dromónu, něčím oběma kapitánům pohrozil a poslal je pryč. Pak ukázal, že na uvolněné místo může vplout obchodní bachratina plná sudů s vínem. A to bylo nejlepší řešení i pro nás, protože jsme potřebovali loď, která by nás dopravila zpátky na Elaeu. Kapitán svou loď sotva stačil uvázat a už zase odplouval s měšcem plným Sigurdova stříbra a s námi na palubě ochutnávajícími jeho zboží.

„Který bůh vnukl zase *tobě* do hlavy tenhle nápad?“ zeptal jsem se Sigurda, když jsem mu naléval do poháru víno. Takže zpáteční cesta byla tisíckrát příjemnější, než když jsme seděli nacpaní jako herinci v člunu páchnoucím rybími vnitřnostmi.

„Žádný,“ odpověděl Sigurd a přitukl si se mnou, až víno vyšpláchlo na palubu. „Na tohle jsem přišel sám.“ Pak se zahleděl k západu, kde slunce těsně nad obzorem měnilo hladinu moře v naleštěný bronz.

DVACÁTÁ ČTVRTÁ KAPITOLA

PO NÁVRATU NA ELAEU otevřel Sigurd svou truhlici a koupil všechno obchodníkovu víno a také skoro všechnu jeho vodu, což bylo rozumné nejméně ze dvou důvodů, které mě hned napadly. Jednak mohli muži uhasit žízeň a zároveň uspokojit svou zálibu v silném vínu a pak také, že když obchodník prodal všechn svůj náklad za dobrou cenu, mohl se druhý den ráno vypravit zpátky pro nové zásoby a nehrozilo tak nebezpečí, že se vrátí do Miklagardu se zprávou o hordě pohanů, kteří táboří na Elaei. Samozřejmě tu bylo nebezpečí, že na zpáteční cestě potká jinou loď a řekne o nás jejímu kapitánovi, který to pak rozšíří po celém Velkém městě. Ale Sigurd obchodníkovi prostřednictvím Egfritha naznačil, že při jeho další cestě bychom mohli mít opět žízeň. A člověk, který udělal dobrý obchod, málokdy říká jiným, kde najít dobré zákazníky. Kromě toho jsme měli mnohem větší problémy, než byl tenhle, jak teď Sigurd sděloval všem u blikající záře dohasínajícího ohně.

Během Sigurdovy řeči se výrazy mužů měnily a začínaly být chmurné jako temné útesy. Všichni na nás čekali na oblázkové pláži a zahrnuli nás otázkami ještě předtím, než jsme stačili vystoupit z příboje. Kupodivu byli ještě dychtivější po zprávách než po nákladu, který jsme přivezli. Chtěli vědět, jestli jsou domy v Miklagardu opravdu ze zlata, kolik sídel bohatých křesťanů je zralých na vyloupení nebo jaké tam jsou ženy a kolik je bude stát pěkná děvka. Dokonce i Svein zapomínal na nevrlost z toho, že ho Sigurd nevzal s sebou, a mrak na jeho tváři se pomalu rozplýval. A když potom Floki začal líčit, jaké pozdvižení jsme způsobili v chrámu Bílého Krista, zubil se jako Grendel okusující masitou kost.

S tím, jak ubývalo vína ve džbánech, dostávala fantazie vypravěčů křídla, takže vojáků v červených pláštích už pak bylo dvacet a lešení, z něhož jsem spadl, zase vysoké jako dub. Otec Egfrith dokonce při našem útěku zabil dva muže, nad čímž se někteří přece jen ošívali a škrábali se na bradě, ale na ostatní zjevně jeho

odhodlání, s jakým mě bránil, zapůsobilo. A tak jsme si užívali toho, že jsme středem pozornosti dychtivých posluchačů, a znovu jsme s nimi procházeli zázraky Velkého města, zatímco slunce se už schovalo pod hladinu západního moře. Všem se zvlášť líbilo vyprávění o mé lsti se sochou Kristovy matky a jejími krvavými slzami. Kroutili nad mým nápadem hlavami a šuškali si, že to byla snad nejprohnanější lest, o jaké kdy slyšeli.

Také Bardanes, který seděl mezi svými muži, se tvářil, že poslouchá, ale pak mu přece jen došla trpělivost a žádal, abychom konečně přešli k vyličení toho, jak jsme se zmocnili Staurakia. Sigurd mu však odmítl vyhovět a dodal, že kdo ruší dobrý příběh, vyvolá stejnou nevoli jako ten, kdo se chce dozvědět konec před koncem. Od té chvíle upíral Řek na jarla nasupený pohled orlích očí a svaly mu pod černým vousem pulzovaly, ale dosáhl jen toho, že se vyprávění ještě víc protáhlo. A když potom Sigurd konečně oznámil, že Theo Staurakia bezpečně ukryl, Bardanes a Nikeforos jenom přikývli a císař pak odešel stranou a poklekl, aby poděkoval svému bohu.

„Bastard jeden, měl poděkovat Sigurdovi,“ řekl mi Penda a já jsem s ním souhlasil.

Sigurd však skončil s příběhem ve stylu skaldů a přešel k tvrdé střízlivé pravdě, a to muže zchladilo jako procházka čerstvým sněhem. Řekl, že se v žádném případě nemůžeme dostat do města ve zbroji a se zbraněmi. I kdyby se nám podařilo proklouznout mezi dromóny do přístavu a na přístavní hráz, aniž bychom vzbudili podezření řeckých vojáků, zastavily by nás městské hradby. A možná bychom se i dokázali probít přes bránu dovnitř, ale to už by se odevšad sbíhali další vojáci a podle Bardanese jich tam jsou tisíce. Pak by mohli zavřít brány a držet nás uvnitř jako v pasti a dříve či později by nás pobili. A i kdybychom se nějakým zázrakem dostali do města a nějak si proklestili cestu až do paláce, dromóny by se vrátily do přístavu, spálily by naše lodě a vysadily by na břeh další vojáky, s nimiž bychom museli bojovat.

„V Miklagardu je větší bohatství, než o jakém se vám kdy snilo,“ pokračoval Sigurd a v září ohně zaskvíly vlčí úsměvy. „Ale město by tak nezbohatlo, kdyby jeho obyvatelé ucvrkávali do kalhot strachem z toho, že je někdo může okrást nebo zabít. Podle mě by Miklagard

nedokázal vyplnit ani císař Karolus se všemi svými Franky.“ Vlčí úsměvy opět zmizely a ozvaly se zklamané povzdechy a brblání.

„Takže jsi nám řekl, jak to není možný, a teď bys nám měl říct, jak to možný je,“ ozval se Beiner. To vyvolalo sborový souhlas, neboť všichni byb přesvědčeni, že Sigurd nad plánem dumal a už ho má v hlavě.

Jenže tentokrát Sigurd žádný plán v hlavě neměl a taky to řekl. Odpověděl Beinerovi, že ještě potřebuje čas, aby něco vymyslel. A tak nálada klesla, podobně jako klesl ke dnu chudák Tufi s Kristovým křížem zachyceným za opasek, i když mě napadlo, že nic není těžší než náhrdelník z krouceného kovu jako odznak jarlovské moci. Ale tohle Sigurd věděl líp než kdokoliv jiný. Muži skládají svému jarlovi přísahu věrnosti a on jim na oplátku dává slávu a stříbro. Jenže ani ze slávy ani ze stříbra se nemohou těšit, když jsou mrtví.

„A co ty, Hrafn Refr?“ obrátil se na mě Beiner. Hrafn Refr znamená Havran Liška – liška proto, že moje schopnost vymýšlet lsti a úskoky začínala být mezi Sigurdovými muži pověstná. Jenže já jsem se jako všichni ostatní spoléhal na to, že Sigurd pod svým směšným kloboukem, který mu pořád ještě seděl na hlavě, něco vymyslí.

„Arsaber se zdržuje v paláci Bucoleon a to je tak blízko vody, že by se dalo píchat vesly do oken,“ řekl jsem. „Co tak vrhnout se tam přímo z lodi jako jestřáb na kořist a skoncovat s ním?“ Jenže už ve chvíli, kdy jsem to říkal, mi bylo jasné, že by to nemělo naději na úspěch, i když do té doby jsem si myslel, že by to šlo.

Sigurd zavrtěl hlavou. „Přemýšlel jsem o tom, znovu a znovu jsem to rozvažoval a pokaždé mi vyšlo, že to nejde,“ řekl. Jeho tvář pod širokou střechou klobouku byla zachmuřená a stažená starostí. „Uvažoval jsem stejně jako ty, Havrane, když jsme stáli tam na kopci a dívali se dolů na Arsaberův palác a na přístav za ním. Ale právě to je ta zvláštní věc na Velkém městě, že když jsi tam, zdá se ti, že možné je všechno.“

„Bohové nám byli vždycky nakloněný, protože jsme byli smělý a neohrožený,“ prohlásil Svein. „Teď není vhodná doba na to, chovat se jako starý baby.“ Sem tam zaznělo mumlání na souhlas, ale vcelku byla podpora Sveinovi chabá. Všichni věděli, že když Sigurd řekne,

že něco nejde, tak to prostě nejde.

„Jsi moudrý, Sigurde, že nechceš riskovat otevřený útok na Bucoleon,“ ozval se Nikeforos a pokynul jednomu ze svých mužů, aby přiložil na oheň. „Jeho hradby se zvedají od vody do výšky větší, než je šestinásobek výšky muže, a se stovkou vojáků by je zrádce Arsaber dokázal bránit až do soudného dne.“ Oheň znovu vzplál a vrhl na Nikefora a jeho tmavooké Řeky rudou zář. „Je tam ještě i malý přístav,“ dodal, „ale v něm budou zakotvené tři nebo čtyři Arsaberovy dromóny a tvé drakary nemají šanci se do něj dostat.“

„Pokud by Arsaber zpozoroval, že se blížíme, byl by s námi konec,“ řekl Bardanes s pohledem upřeným do plamenů. „Jsme jako had, který má dávku jedu jen na jedno uštknutí. Jestliže zaútočíme a nepodaří se nám Arsabera dostat, dostane on nás.“

Penda mě rýpl loktem do žeber, až mi vystříklo víno na kalhoty. Řekl jsem mu, že je kozí hovno, ale pak jsem se podíval, kam zíral on. Na Sigurda. Už se setmělo a plameny vrhaly na tváře mužů poskakující stíny. Přesto jsem viděl, na co mě chtěl Penda upozornit – jarlovy rty lehce zkřivené do úsměvu jako úhoř na háčku v temné hlubině.

„Nikefore, pověz mi ještě jednou o válce mezi Trojany a Řeky,“ požádal Sigurd basilea. Všiml jsem si, že tím opět popudil Bardanese, a věděl jsem proč. Generál byl přesvědčen, že jarl by měl jeho pána oslovovat vladařskými tituly, jichž byly tucty. Sigurd si konečně sundal klobouk a v záři ohně se mu zaleskly oči, i když se mu dařilo potlačovat úsměv, který Penda postřehl. „Ale nemarni čas řečmi o ženách ani o tom polobožském bojovníkovi Achilleovi.“ Ozvalo se nespokojené mumlání, protože muži si Achillea velmi oblíbili. Zřejmě jim připomínal Beowulfa. „Pověz mi znovu o té lsti, kterou Řekové vymysleli na Trojany, když se už zdálo, že budou muset odtáhnout a válku prohrají.“ Sigurd si pohladil vous a přimhouřil oči. „Chtěl bych slyšet víc o tom dřevěném koni.“

Nikeforos chvíli přemýšlel, pak přikývl a mně se zdálo, že se v roli skalda vyžívá, i když byl mizerný vypravěč. Začal tedy a většina z nás si znovu dolila poháry, zatímco ostatní přiložili na oheň a moře na březích Elaei šplouchalo. A jak se noc táhla a muži začali pochrupovat, Sigurdův úhoř se měnil v tresku.

Připluli jsme v noci, úplná posádka u vesel *Serpenta* s dalšími muži, kteří stáli na cestovních truhlicích a na přídí i na zádi. Malované štíty jsme měli zavěšené na pažení a na klounovci se vypínal Jormungand. Měsíc už téměř dospěl k úplňku a visel na nesmírné černé klenbě noční oblohy jako velký naleštěný štít, zatímco obláčky, postříbřené jeho světlem, pomalu unášel teplý vítr, v němž byly cítit exotické vůně Miklagardu.

Zdálky se zdálo, že na severní obloze padají k zemi hvězdy, ale když jsme připluli blíž k velkému přístavu, uviděli jsme, že ta blikající světélka jsou plameny ohňů v tisících domů, palácích a Kristových chrámech, které se hrnuly jako kamenná lavina z miklagardských vrchů.

Nevím, jestli měl basileus Nikeforos strach, ale pokud ano, nedával to na sobě nijak znát. A vzhledem k riziku, které podstupoval, když se rozhodl osobně podílet na Sigurdovu plánu, to musel každý z nás ocenit. Být na jeho místě, zřejmě by se mi v to časné ráno, kdy jsme se s každým rázem vesel blížili k Miklagardu, svíraly útroby a chvěl bych se jako osika. Jenže Nikeforos, s pečlivě upraveným voussem, který se mu leskl olejem, a očima tvrdýma jako hlavy nýtů, stál pevně jako dub.

„Už jsme tady, chlapi!“ zvolal tiše Olaf z botky stěžně. Jeho tvář zalitá měsíčním světlem se zdála mrtvolně bledá. „Teď pomalu a opatrně.“

Na levoboku se vynořil temný stín a v noční tmě se ozvalo skřípání dřeva a šplouchání zčeřené vody.

„Vsadím se, že ti zkurvysyni už připravují tekutej oheň, aby z nás udělali hranici jako na královském pohřbu,“ ozval se Ingolf o tři místa za mnou.

„Drž hubu a vesluj, Ingolfe, nebo budeš zbytek noci civět na mou botu ve svý prdeli!“ okřikl ho Olaf.

Jenže Ingolf řekl jen to, na co jsme celou dobu mysleli všichni. Proto jsme vždy po několika rázech kroutili krky a čekali, že se v měsíčním světle objeví řecké dromóny a vyšlehne z nich ohnivý proud, aby nás upekl, jako se o slavnostech Yule opékají prasata. Přesto jsme veslovali dál, přitom my, kteří jsme tahali za vesla, jsme ještě byli šťastlivci, protože ti, co nedělali nic a jenom čekali, neměli čím zapudit děsivé myšlenky na spalující oheň.

Teď jsme však už mohli být přece jenom klidnější, protože jsme se dostali do chráněných vod přístavu mezi stovky jiných lodí, zakotvených, uvázaných a pohupujících se na klidné noční hladině, na nichž zůstala jen nejnutenější posádka. Kdyby se nás Řekové chystali spálit, už by to dávno udělali. Tady by riskovali, že s námi spálí celý přístav.

Zatím to jde dobře, pomyslel jsem si, když jsem se díval na Cynethryth, která stála na přídi, nehybná jako kamenná žena v chrámu, s rukou na stříbřitém kožichu krku vlka Skölla. Šelma byla napjatá, se vztyčeným ocasem jako vlk na lovu. Zachvěl jsem se, protože mě napadlo, že si Cynethryth a vlčí šelma nějakým způsobem vzájemně rozumí.

„Už jenom kousek, chlapi,“ zamumlal Olaf.

Cítil jsem, že se mi svírají útroby. Zdálo se mi, že jsem nahý jako malé dítě a skoro stejně tak bezmocný. Měli jsme na sobě tuniky a kalhoty a to bylo všechno. Neměli jsme jediný meč, jediný nůž, kopí ani drátěnou košili, jako bychom si vyjeli novou lodí na zkušební projížďku do mírumilovného letního íjordu. Byli jsme neozbrojení a téměř bezbranní, ale tak to Sigurd chtěl, aby byla naděje, že jeho plán vyjde.

Tahal jsem za veslo, dýchal zvláštní kořenité pachy Miklagardu a uvažoval, jestli nás pozorují naši bohové, pokud vůbec dohlédnou od severních íjordů tak daleko a připustí si, že až sem by se mohli dostat jejich severané. Na druhou stranu naše osudy spřádají norny, takže musejí znát, kde leží Miklagard. A jestliže to vědí ony, musejí to vědět i ostatní Ásové, takže nás bohové určitě sledují a obdivují nás za to, že máme odvahu jít mezi naše nepřátele bezbranní a zranitelní jako starci. A tahle myšlenka mi neustále vířila hlavou a snažila se odvrátit mou mysl od svíravého pocitu v útrobách.

„Teď už vím, jak se cítil Týr,“ řekl Beiner, když pozoroval řecké lodě, které jsme teď viděli lépe, protože z přístavní hráze se linula zář ohňů. To řekl Beiner dobře, protože Týr vložil paži do tlamy vlka Fenrira, a něco podobného jsme dělali my, s tím rozdílem, že jsme do tlamy nepřitele strkali ještě i hlavu a měli jsme v ní dobrý výhled. Jenom dodávám, že Týr o svou ruku přišel a tak svou statečnost draze zaplatil.

„Tak tohle je Miklagard,“ zamumlal Penda vedle mě. „Proti

němu vypadá Paříž jako hromada hnoje.“ Propluli jsme teď kolem hlavního přístavu plného lodí a chvíli k nám doléhaly z přístavních krčem hlasy a výkřiky rozjařených mužů, které však slabě, jak jsme se blížili k západnímu okraji paláce Bucoleon. Za vysokými hradbami se zvedaly k temné obloze kopule a paláce zahalené tmou a my jsme je tušili jen podle nesčetných blikajících světel ohňů.

„Paříž nevypadá jako hromada hnoje, Paříž ta hromada hnoje je,“ řekl jsem. „Jestli budeme za úsvitu ještě živí, ukážu ti věci, ze kterých se ti zatočí hlava.“

„Zavřete zobáky, žvatlavý baby!“ zavrčel Olaf.

Vesla se nořila v pravidelných rázech a já jsem se snažil upnout k rytmu šplouchání vody a na nic jiného nemyslet. Kdesi na pravoboční straně se s křikem a hlučným plácáním křídel vznesl nějaký pták. Uvažoval jsem, jak si tam někde ve tmě asi vedou Nikeforovy dlouhé štíty, protože ti veslovali na *Wave-Steedu* do miklagardského jihozápadního přístavu s úmyslem přesvědčit jeho správce, že jsou z jednoho z císařských dromónů, hlídkujících v Marmarském moři, a připluli na ukořistěné lodi. To byl Bardanesův nápad a musím připustit, že se mi zdál dobrý. A taky jsem doufal, že vyjde, protože tyhle muže budeme brzy potřebovat.

Sigurd, Bardanes a Nikeforos stáli na botce stěže a tiše spolu hovořili. Bardanes však vypadal nespokojeně. Vrtěl hlavou a s něčím na Nikefora naléhal, když náhle Sigurd přistoupil k basileovi a udeřil ho, až se Nikeforos zapotácel. Chvíli na Sigurda šokovaný zíral, pak si sáhl na tvář a uviděl na ruce krev. Také Bardanes na Sigurda civěl, jako by si nemohl srovnat v hlavě, co se stalo. Sigurd však znovu postoupil proti Nikeforovi a tentorát ho udeřil pěstí do pravého oka. Basileus padl na kolena a oběma rukama se chytil za tvář, zatímco Bardanes na Sigurda zuřivě plivl a pak se sehnul, aby svému pánovi pomohl na nohy. Ten však svého generála odstrčil a vstal sám. Zakrvácené rty měl semknuté v křečovitém úsměvu. Nedovedl jsem si vysvětlit, co se děje, protože Nikeforos na Sigurda kývl a ten mu stejným způsobem odpověděl. A nám u vesel nezbylo než doufat, že vlny našich životů poběží dál i po téhle mučivé noci.

„Zabrat zpátky!“ zvolal tiše Olaf. Ohlédl jsem se a uviděl jsem, že se blížíme k malému přístavišti paláce Bucoleon a v příštích chvílích budeme muset proplout mezi dvěma dromóny s vysokými boky. V

tom krátkém pohledu jsem také zahlédl, že na přístavní hrázi se v záři ohňů blýskají štíty, helmice a hroty kopí vojáků.

„Vypadá to, že na nás vyrukovali s celou armádou,“ zamumlal jsem.

„Padesát nebo pět set, tak jako tak jsme v prdeli,“ řekl Halfdan, když jsme zvířili vodu a zastavili pohyb *Serpenta*. Raději jsme vtáhli vesla do lodi v obavě, že bychom jimi mohli zachytit řecké lodě. Pak Olaf a Sigurd hodili mužům na hrázi z přídě lana a ti je bez jediného slova uvázali.

„Uložte vesla a vraťte se na lavice,“ zvolal Olaf další povel a ti vpředu ho předávali dozadu. Ukládání vesel nám trvalo déle než obvykle, protože jsme stále pokukovali po vojácích a po paláci. Řeční kopiníci, rozestavení podél přístavní hráze, mlčeli stejně jako lučičtíci, kteří se náhle objevili na bocích dromónů s nataženými luky a šípy namířenými na nás. *To není dobré*, pomyslel jsem si a zachvěl jsem se.

„Jarle Sigurde, vítej v Konstantinopoli!“ ozvalo se a řada řeckých štítů – vojáci stáli s mezerami asi dvě stopy mezi sebou, takže to nešlo nazvat štítovou hradbou – se rozevřela, aby mohl dopředu vystoupit muž naparáděný jako mladý kohoutek a sehrát scénu, kterou si bezpochyby promyslel už předtím. Měl na sobě šupinatou zbroj a přilbu ozdobenou velkým chocholem téže purpurové barvy jako plášť upevněný zlatou sponou, posázenou drahokamy. Po jeho pravém boku stál muž ve stejné zbroji, ale chochol na přilbě a plášť měl červený. Ostře řezanou tvář, jejíž tvrdé rysy vyvstávaly v záři ohňů, měl poznamenanou jizvami.

Sigurd vystoupil na příďovou bojovou plošinu a naparáděného kohouta, který se podivně hrdelní angličtinou představil jako Patrikios Arsaber, pozdravil. „Doufám, že cítíš naši dohodu a připlul jsi neozbrojený,“ řekl Arsaber a pokynem poslal dopředu muže s pochodněmi. Ti přistoupili až k okraji hráze, natáhli pochodně nad naši příď a pohledy zkoumali, jestli opravdu nemáme zbraně.

„Dej ty ohně pryč od mé lodi!“ vyštěkl Sigurd, ale Arsaber na to nedbal a nechal muže s pochodněmi dokončit prohlídku.

„Myslel jsem, že purpur mohou nosit jenom římsí císaři,“ řekl Sigurd. Zatím zcela pomíjel Nikefora, který stál se skloněnou hlavou a svěřenými rameny za ním.

Arsaber se lehce pousmál. „Jsem císař, Sigurde, i když ještě ne oficiálně korunovaný. Ale i k tomu brzy dojde.“

Sigurd přikývl, pak dal znamení Olafovi a ten postrčil Nikefora dopředu na plošinu. „Tady je císař,“ oznámil. Arsaber se jen ušklíbl. V tu chvíli Nikeforos hrdě zvedl hlavu, takže Arsaber a jeho muži museli vidět krev, která mu stekla z prasklého rtu do rozčuchaného vousu. A možná viděli i modřinu, jež se mu začala vybarvovat kolem pravého oka, i když jejich výrazy zůstávaly strnulé a nic neprozrazovaly.

„Počínal sis dobře, generále Bardanesi,“ řekl Arsaber. Na to Bardanes vystoupil z houfu Norů za Sigurdem.

„Můj pane,“ řekl prostě s lehkou úklonou, ale pak už se od Nikefora odvrátil, aby unikl jeho zničujícímu pohledu.

„Muže s tvou statečností budu potřebovat, i když se zdá, že na tebe budu muset jedním okem dohlížet,“ řekl Arsaber. Mohutný muž po jeho pravici se zazubil. Pak Arsaber pohlédl na Sigurda. „Tak co, pohane? Předej mi zajatce. Nemám čas tady lelkovat.“

„Nejdřív stříbro,“ řekl Sigurd.

Arsaber přistoupil k okraji mola, aby se mohl natáhnout a dotknout se klounovce *Serpenta*. „Rozhlédni se kolem, Sigurde,“ zvolal tak hlasitě, abychom to slyšeli i my ostatní. „I barbar, jako jsi ty, by měl být schopen posoudit svou situaci.“ Na jeho rtech se opět objevil lehký úsměv. „A ta, v které se nacházíš, ti neumožňuje cokoli ode mě požadovat.“ Sigurd předstíral, že si teprve teď všiml lučištníků na obou dromónech vedle nás.

„Olafe, předej mu to kozí hovno,“ řekl. Arsaber se otočil a pokynul svému druhovi. Vojáci položili na obrubnici *Serpenta* provizorní můstek z několika prken a Nikeforos po nich zdráhavě, ale přece jen přešel na molo. Tvářil se jako člověk, jenž dobře ví, že kráčí vstříc smrti.

„A teď to stříbro,“ řekl Sigurd. Arsaber dal znamení dvěma mužům, kteří nesli truhlici zdobenou slonovinou. Ti ji postavili na zem a zvedli víko. Sigurd vystoupil na molo a zároveň se k němu přiblížili čtyři kopiníci.

„A kde je zbytek?“ zeptal se Sigurd.

Arsaber zvedl ruce a zavrtěl hlavou, až se mu chochol na přilbě zakýval. „Myslím, že za jednoho muže je to víc než dost,“ řekl.

„Ne za jednoho muže, ale za císaře,“ opravil ho Sigurd.

„Teď už není o nic víc císař než ty, Sigurde,“ prohlásil Arsaber s úsměškem. „Vezmi si peníze a běž!“ máchl směrem k nám rukou, na níž se zablýsklo několik prstenů.

„Zaplať, co mi dlužíš!“ zahřměl Sigurd. Arsaber sebou trhl a my na lodi také.

„Nebo co?“ zeptal se Arsaber klidně. „Hodíš po nás svýma smradlavýma botama?“

To bylo ono. Mohl si se Sigurdem dělat, co chtěl, protože jsme neměli ani ohnuté kopí. „Tak pověz, co uděláš, jarle Sigurde?“ Díval jsem se na něj a viděl jsem muže tak slizkého, jako by byl vychován hady, které před odchodem z hnízda všechny zabil. Při pohledu na jeho tvář se člověka zmocňovala chuť vrazit mu do ní pěst.

Sigurd se škrábal ve vousu, jako by zvažoval situaci.

„Tak pojď, Sigurde. Jsme celí dychtiví dozvědět se, co nám hodláš udělat, když ti nedám, co ti podle tebe dlužím.“ Přejel pohledem po kopinících, ale žádný se ani nepousmál. Napadlo mě, jestli někteří z nich v sobě stále ještě nechovají loajalitu k Nikeforovi a neuvažují, jestli se přece jen někdy nevrátí na trůn.

„Mí muži, kteří mají toho druhého císaře, ho dopraví kamkoli si bude přát,“ řekl Sigurd s důrazem na slova „druhého císaře“ těžkým jako kotevní kámen. „Třeba mu papež nebo král Franků Karolus pomůže postavit vojsko, které by dokázalo zvednout tvůj zadek z lavice v hodovní síni.“

Bylo vidět, že Arsaber znejistěl, i když na druhou stranu pohled jeho přimhouřených očí naznačoval, že považuje Sigurdovu výhrůžku za pouhé blufování.

„Staurakia nemáte,“ namítl. „Ten hlupák nejspíš zalezl do nějakého kláštera a má kolena otláčená od modlení.“

Sigurd sáhl do tuniky, vytáhl cosi malého a lesklého a hodil to Arsaberovi. Ten se to pokusil chytit, ale nepodařilo se mu to, a tak se jeden z kopiníků sehnul, zvedl předmět ze země a uctivě ho podal svému pánovi. Byl to Staurakiův prsten – ten, který jsem na jeho ruce viděl v chrámu Hagia Sophia. Také Arsaber ho okamžitě poznal, i když se mu podařilo nedat na sobě znát překvapení.

„Já žádné řecké vládce s umaštěným vousem nepotřebuju,“ prohlásil Sigurd. „Dej mi zbytek stříbra, které mi dlužíš, a budeš mít

i Staurakia. Já o vašich křiváckých záležitostech nic nevím, ale řekl bych, že vládnout v Miklagardu je snazší, když nikde kolem není jiný vládce, který by se chystal pozvednout proti tobě zbraň.“

Arsaber se kroutil jako úhoř na háčku. Obrátil se ke svému zjizvenému společníkovi a něco mu říkal, zatímco my jsme se zatajeným dechem čekali, kdy dá povel svým lučištníkům, aby nás zasypali deštěm šípů. Po chvíli se vládce Miklagardu znovu obrátil k Sigurdovi.

„Dobrá, souhlasím,“ řekl tak hlasitě, aby to slyšeli všichni kolem. „Zítra dostaneš zbytek stříbra a pak nás dovedeš tam, kde držíš Staurakia.“

„Chceš říct, že tu zůstaneme přes noc?“ zeptal se Sigurd, jako by chtěl naznačit, že mu ta myšlenka páchne jako hromada prasečího hnoje.

„Pokud jen jediný tvůj muž vystoupí na mou půdu, bude mít v břiše kopí,“ řekl Arsaber. „Ale uvidíš, Sigurde, že jsem štedrý hostitel,“ dodal s úsměv. „Mám pro vás jídlo, jaké jste ještě nejedli, a víno, jaké jste dosud nepili. Vsadím se, že v porovnání s tím, na co jste zvyklí ze svého barbarského života, se vám to bude zdát jako mana spadlá z nebes a božský nektar.“

Sigurd zamumlal tichou kletbu, ale přikývl. Hrál svou roli omezeného barbara dokonale.

„A teď nás omluv,“ řekl Arsaber a znovu se usmál. „Už se nemůžu dočkat, až si budu moct s Nikeforem promluvit. A ty, Bardanesi,“ pohlédl na generála, „zůstaň dnes v noci se svými pohanskými přáteli. Ještě jsem se nerozhodl, co s tebou udělám.“ Bardanes poslušně sklonil hlavu. Arsaber se otočil, až se mu purpurový plášť zavlnil a purpurový chochol zhoupł, a vykročil zpátky k paláci Bucoleon. A Nikeforos ho jako poslušný pes následoval.

DVACÁTÁ PÁTÁ KAPITOLA

MUŽ SE ZJIZVENOU TVÁŘÍ byl Arsaberův osobní strážce a rádce ve válečných věcech a jmenoval se Karbeas. Sotva se k nám Arsaber otočil zády, přešel Karbeas s pěti vojáky na palubu *Serpent a* a prohledal loď, jestli na ní nejsou ukryté zbraně. Předtím než jsme vypluli, jsme z lodi vyložili tu nejbohatší kořist a nechali ji spolu s *Fjord-Elkem* a hrstkou mužů pod Bragiho velením, aby ji střežili. Chtěli jsme před Arsaberem působit dojmem, že jsme chudí a přes naše vychloubání jsme za trochu stříbra ochotni udělat všechno, co od nás bude chtít. Na Karbease těch pár kůží a kousků jantaru, které našel, žádný velký dojem neudělalo. Zato se tvářil spokojeně, že neobjevil zbraně. Když jeho vojáci zvedali víka našich cestovních truhlic, ozvalo se mumlání a kletby, ale našťastí na to ani v nejmenším nereagoval. Přesto se zdálo, že se snaží prohlídku rychle skončit a nechat nás, abychom čekali jako psi na pár kostí a uvažovali, jestli ten, kdo zradil svého pána, dodrží své slovo aspoň pokud jde o jídlo a víno.

„Vzpomínám si, že naposledy byl velitelem palácové stráže,“ řekl Bardanes a s úšklebkem ukázal na Karbea, který už udílel rozkazy kapitánovi dromónu napravo od nás. „Ale zdá se, že teď velí celému císařskému vojsku.“

„To by rostl rychleji než ten, kterýho má v kalhotách,“ zamumlal Olaf do vousu. „Ale umí bojovat?“

Bardanes přikývl.

„A půjdou červené pláště za ním?“ položil Sigurd Řekovi mnohem důležitější otázku.

Bardanes se potáhl za lesklý vous a pokrčil rameny. „Těžko říct. Uvidíme.“

„Chystají se odplout, Sigurde!“ hlásil Bothvar z přídě.

„U Odinovy prdele, vypadá to tak,“ řekl Olaf a z rozsochatého vousu mu zasvítíl úsměv. Posádka dromónu na našem pravoboku nasazovala vesla a zjevně se připravovala k odplutí. A netrvalo

dlouho, následoval je i dromón nalevo od nás, takže než Arsaberovi lidé přinesli na molo první džbány s vínem, stály oba dromóny zakotvené na dostřel šípem za naší zádi jako dva hlídací psi. Podle Sigurda to dokazovalo, že Karbeas není žádný hlupák.

„Dobře ví, že bez zbraní proti němu nic nezmůžeme,“ řekl, když se ho Svein zeptal, proč se řecké lodě odsunuly dál. „Na druhou stranu dokud nedostane, co od nás chce, nemíni nás nechat úplně bez dozoru.“ A to, co Arsaber chtěl, byl Staurakios.

„Zdá se, že přece jen umí držet slovo,“ poznamenal Sigurd, když Řekové přenesli na palubu několik vysokých džbánů s vínem. Ale Sigurdův úsměv nevyvolalo víno, a dokonce ani mosazné mísy s teplým jídlem, z kterého ještě stoupala pára a z jehož vůní se nám v ústech sbíhaly sliny. Usmíval se, protože na molu stály v povlávajících rouchách a závojích všech barev Bifröstu ženy. Bylo jich asi dvacet, všechny tmavovlasé a štíhlé jako vrbový proutek – takové, z jakých se musí každému muži zatočit hlava. A když tam tak čekaly, až je pozveme na palubu, přinášel k nám teplý noční vánek jejich vůně lahodnější než ta nejlepší jídla.

„Vytáhněte tu *tjaldu*, chlapi,“ řekl Sigurd a ukázal na náhradní plachtu, složenou v podpalubí na zádi. „A prohrábněte si vousy hřebenem, vy oškliví trollové,“ dodal. Mrkl na Olafa, který si dobře uvědomoval, jak nám přeje štěstí, když budeme mít na palubě děvky. Muži začali se zpěvem starých pijáckých písní vztyčovat tyče a upevňovat k nim náhradní plachtu *Serpenta* tak, aby tvořila plátěnou střechu, a já jsem si začal myslet, že nás naši bohové opravdu sledují. Neboť ten nadouvající se úkryt znamenal, že kopiníci na přístavním molu nebudou vidět, k čemu se chystáme.

Sveinovi, Bothvarovi, Beinerovi, Gythovi a mně chvíli trvalo, než jsme z černé hlubiny pod naší zádi vytáhli kotevní lano obalené zelenými řasami, a naše hekání se mísilo s tím, které se ozývalo zpod plátěné střechy.

„Není důvod nevyužít dobrých děvek, dokud to jde,“ prohlásil předtím Byrnjolf. Podpořil ho hlahol souhlasných hlasů a nemálo tváří se obrátilo na svého jarla s prosbou, aby jim dovolil jedno poslední číslo předtím, než začne téct krev. Takže zatímco my jsme vytahovali kotvu, ti šťastnější souložili, jako by na tom závisel jejich život, i když svým způsobem opravdu závisel. Protože kopiníci před

palácem Bucoleon viděli, že popíjíme, slyšeli zpěv a hekání souložníků a vůbec pozorovali všechny známky toho, že se posádka lodi dobře baví. Ale neviděli, co děláme my na zádi.

A o to nám šlo. Protože na konci lana, které jsme vytáhli, nebyla kotva, ale visel na něm svazek balíků, z nichž crčela voda, ještě když jsme je zvedali přes okraj lodi a přenášeli na palubu.

„Divný rybaření,“ zamumlal Olaf při pohledu na úlovek. Bylo to osm balíků kůží, všechny pevně svázané, takže jejich obsah nemohl vypadnout. Tím obsahem byly zbraně namazané tukem a my jsme teď balíky jeden po druhém odvazovali a přenášeli pod plátěnou střechu mezi souložící. Ti, kteří byli ještě v plné práci, rychle skončili, odložili ženy jako zpola okousané jablko a dívali se místo toho na nás. V šerém světle lamp z rohoviny se šklebili jako démoni.

To už jsme byli na kolenou, lopotili se s uzly nasáklými vodou a usilovně se snažili babky rozvázat. Nejdřív se to podařilo Flokimu a pak už jsme začali z vaku vytahovat mokré, studené, ale ostré meče, zatímco ostatní hrozili řeckým děvkám, že nesmí ani ceknout, a hlídali okraje provizorního plátěného stanu, aby je vítr nezvedl. V dalších vacích byly sekery, přílby a dlouhé nože, všechno zavěšené na lanech pod zádí *Serpenta*. Byl to šílený plán ponořit zbraně do slané mořské vody, i když jsme je namazali tukem, abychom je aspoň trochu chránili. Ale plán, který vyšel. Teď už jsme nebyli bezbranní. A bohové války se na nás dívali.

Jenom jedenáct z nás mělo drátěné košile, protože by zabíraly moc místa a vaky by příliš ztěžkly. Patřil jsem k nim i já, i když jsem nevěděl, jestli je to pro mě štěstí nebo smůla, neboť bylo jasné, že ti, na něž drátěná košile vyšla, půjdou do boje před ostatními, aby jim prosekali cestu. Doufali jsme, že šestnáct basileových dlouhých štítů už čeká někde na severní straně paláce v záloze jako jáma, do níž poženeme svou kořist, aby neměla možnost uniknout, kdyby dal Arsaber přednost útěku před bojem. Takhle tedy vypadal Sigurdův plán. Všichni jsme ale věděli, že je nás pořád příliš málo. Proto jsme museli nechat generála Bardanese naživu aspoň do doby, než zabijeme Arsabera a najdeme Nikefora, pokud ještě bude dýchat. Jenom Bardanes nás mohl vést, až se nám podaří probít do rozlehlých prostor paláce.

Moje drátěná košile byla studená a ztuhlá, takže jsem musel

zahýbat rameny, abych kroužky uvolnil. Přesto mi bylo všelijak, neboť jsem věděl, že už teď na nich pracuje rez. Ale když jsem stál v šeru stanu a cítil nasládlý pižmový pach krásných žen, nadouval jsem se hrdostí. Kolem mě teď byli jen ti, co měli drátěné košile, vybraní Sigurdem, aby vedli útok. Byli mezi nimi Svein, Beiner, Bothvar, Bjarni a Aslak, všechno mohutní muži samý sval. Olaf stíral z jílce meče tuk a něco si přitom mumlal. Penda, jemuž se ve světle svíce leskla dlouhá jizva na tváři, si utahoval řemínek přilby a z jeho výrazu vyzařovala hrozba, jako by chtěl už teď varovat každého, kdo by se mu odvážil postavit do cesty. Floki si připínal k pasu pochvu s dlouhým nožem a Sigurd dělal to, co vždycky: chystal se být bohem války. Posledním z nás, kdo měl krytou hrud', byl Bardanes v šupinaté zbroji, jejíž destičky se blýskaly jako stříbro v jarlově truhlici a stejně takovou musela mít cenu.

„Drž se hned za námi, generále,“ připomněl mu Sigurd. Bardanes přikývl. Sigurd krátce pohlédl na tmavovlasé děvky, které seděly schoulené v temném koutu, teď už svázané a s roubíkem v ústech, protože jsme nemohli riskovat, že nás prozradí, a v šeru jim svítily oči vytréštěné strachem. Stejně jako my odložil Bardanes pochvu, protože vlna uvnitř pochvy nasáklá mořskou vodou by mohla čepel sevřít a zbraň by se hůř vytahovala. Ostatně pochvy jsme teď nepotřebovali, neboť mi něco říkalo, že budeme mít meče v mce do doby, než bude po všem – tak, či onak.

V jednu chvíli jsem si všiml, že se plachta zavlnila, a připadlo mi to zvláštní, protože vítr před nějakou dobou ustal a noc byla klidná. Ale pak jsem pochopil a zježily se mi chlupy na krku. Bylo jasné, že plachtou nevlní vítr, ale valkýry, které mezi námi létají, přitahované pachem budoucích mrtvých. Takže Odinovy služebnice už tu byly.

„Jste mí bratři,“ řekl Sigurd a z temnoty se na něj upřely vlčí pohledy. „Spojuje nás přísaha. Jsme k sobě připoutáni jejími řetězy, které nikdo neroztrhne. Tahle noc může být pro mnohé z vás poslední, ale ten, kdo vstoupí do Odinovy síně, nemusí své smrti litovat.“ Jeho hlas zněl tiše, přesto však mocně jako vzdálené hřmění před bouří. „Naši předkové na nás čekají v síni, nad kterou se klene střecha ze štítů. Rohy všech jsou naplněné medovinou a jejich uvítání bude vřelé jako voda klokotající nad ohněm.“ Jarl se na okamžik odmlčel. V šeru mu zasvítily zuby a na tváři mu jako runy

na kameni vyvstaly jizvy z dřívějších bojů. „Ale na mě budou muset ještě nějakou dobu počkat,“ pokračoval a oči mu blýskly jako dvě čepele. „Přišel jsem do těchto končin, abych nakrmil vlky a havrany. Můj meč dychtí po krvi a já mu ji hodlám dopřát. Budu bojovat za vás, moji bratři, a mí nepřátelé budou muset prolít mou krev do poslední kapky, aby mě zastavili.“

V ústech jsem měl sucho, jako bych jedl pouštní písek, ale to bylo jedno, protože i kdybych měl slin na polykání dost, stejně bych nedokázal polknout hroudu, která mi vězela v hrdle. Zachytil jsem Pendův pohled. Wessexský bojovník přikývl. Bjarni mi sevřel rameno a já jsem se pokusil usmát.

„Až vyrazíme, půjdem vpřed jako Thor Hromovládce,“ zavrčel Olaf.

„Podle mě to bude jednoduchý,“ řekl Floki a ušklíbl se. „Stačí je pobít a bude to.“

Také štíty se už objevily, protože některým mužům se podařilo svésit je z pažení a dostat je pod stan, aniž by si toho někdo z palácové stráže všiml. Ostatní budou muset počkat do poslední chvíle. Hrdlo mi začal svírat žluklý zápach drátěných košil namazaných tukem.

„Jste připraveni?“ zeptal se Sigurd. Prostrčil jsem ruku oky řemínků, utřel jsem si pot z čela a tváří a přikývl jsem.

A pak jsme s řevem vyrazili za Sigurdem.

Přeběhli jsme z přídě *Serpenta* na molo tak rychle, že řeční vojáci měli stěží čas zvednout kopí. Sigurd udeřil jako první. Srazil napřažené kopí stranou, pak obrátil čepel meče a sekl jí přes tvář muže, který měl tu smůlu, že se ocitl před ním. Vystříkla krev a vyletěly vyražené zuby. Svein zařval jako rozzuřený býk a máchl sekerou s dlouhým toporem po muži, který sice stačil zvednout štít, ale těžká hlavice sekery štít jediným úderem rozsekla a ruku pod ním uřála. Voják padl na kolena a z pahýlu paže mu stříkala krev. Já jsem vložil pod štít rameno a vrazil jím do vojáka před sebou. Chtěl jsem ho odhodit stranou, ale stál pevně s nohou nakročenou a náraz vydržel. Byl přímo přede mnou a řval. Zahlédl jsem pod štítem jeho nohu a bez váhání jsem po ní sekl. Řekův bojový řev se změnil v bolestivý výkřik. Zasažená noha zmizela a teď už jsem ho odhodil a umožnil Bjarnimu, aby ho sekl do nekrytého krku. Ucítil jsem, že na

mě vystříkla teplá krev.

„Pobijte ty kozí hovna!“ křičel Olaf. „Všechny do posledního!“

Čepele mečů se blýskaly, muži hekali námahou a my jsme pronikli podivnou štítovou hradbou Řeků jako nůž máslem. A v patách nám šli další a všichni řvali, jak se valili vpřed jako smrtící vlna. Dvěma řeckým vojákům se podařilo uprchnout do sloupořadí, jež se táhlo od přístavního mola podél čelní fronty paláce, ale my jsme se hnali za nimi až do tunelu osvětleného pochodněmi a dál po širokých schodech, které vedly k okovaným dveřím. Vojáci na ně začali bušit v zoufalé naději, že se otevrou. Neotevřely se a oba se obrátili proti nám, padli na kolena a bez odporu se vzdali, i když se jeden z nich strachy pomočil. Zemřeli jako psi pod Pendovým a Flokiho mečem a jejich krev se rozstříkla na dveře, které drželi ti na druhé straně moudře zajištěné.

Už k nim však doběhli i Svein s Beinerem a pustili se do nich sekerami, až kolem odletovaly třísky. Věděli, že nemáme moc času. Posádky dromónů musely všechen ten řev, třeskot mečů a výkřiky umírajících slyšet a lodě už jistě připlouvají k molu.

„Ustupte!!“ křikl Sigurd. Ale Bothvar to musel houknout Sveinovi do ucha a teprve pak obr sklonil sekeru a ustoupil. Rudý vous měl plný zpěněných slin, oči vytřeštěné a hrud' se mu dmula jako rozbouřené moře.

Ke dveřím přistoupil Bardanes a vstrčil do zámku klíč. Kov cvakl a vzápětí jsme s řevem, který by otřásl nejsilnějšími větvemi Yggdrasilu, dveře rozrazili a vtrhli do paláce.

V chodbě osvětlené svícemi stáli za malou štítovou hradbou čtyři Řekové, teď už se štíty, jež se překrývaly, a s výrazy bojovníků, kteří vědí, že zemřou, a jsou odhodlaní vzít s sebou co nejvíc nepřátel. Jeden z nich mrštil kopí, ale to jen bouchlo do puklice Aslakova štítu. Nor se zasmál. Ani jsme se nezastavili, v chůzi jsme utvořili vlastní štítovou hradbu a vrazili jsme do těch čtyř a naše křídla se kolem nich sevřela. Tak jsme Řeky rozsekali na krvavé kusy.

Překročili jsme jejich mrtvoly a během chvíle, kdy jsme se snažili popadnout dech, jsme se rozhlíželi kolem sebe. Protože jsme přišli ze tmy, nedělalo nám potíže zorientovat se v prostoru osvětleném svícemi. Naše oči těkaly po mramorových sloupech a stěnách plných obrazů polonahých lovců tmavé pleti, kteří ubíjeli kopími šelmy

podobné velkým kočkám. Sigurd poručil pěti Dánům zatarasit dveře, jimiž jsme vnikli dovnitř, a bránit je, aby na nás přístavní stráž a vojáci z dromónů nemohli zaútočit zezadu. My ostatní jsme se vydali dál úzkou chodbou, která se postupně rozšiřovala, až nakonec vyústila do rozlehlého otevřeného prostoru, osvětleného tucty naleštěných svícňů. Odsud vedla dvě široká mramorová schodiště, jedno doleva a druhé doprava, mezi nimiž stála obrovská zlatá klec plná křičících ptáků všech možných barev. Nikdo z nás takové nikdy neviděl.

„Do Heimdalovy chlupatý prdele, co teď?“ vyrazil ze sebe Olaf a zhluboka oddychoval. Tvář měl postříkanou krví. Odněkud se ozývaly výkřiky, ale hlasy se odrážely od stěn, takže se dalo těžko říct, odkud přicházejí.

„Myslíte, že vědí, že jsme tady?“ zeptal se Bjarni a vesele se zašklebil.

„Tudy,“ řekl Bardanes a ukázal mečem na pravé schodiště. Vzápětí se na jeho vrcholu objevili ozbrojenci. Bylo jich hodně, všichni v matně lesklé šupinaté zbroji, s přilbami na hlavě. Vyrojili se tam, ale hned se několik stupňů pod vrcholem schodiště seskupili a utvořili ze svých dlouhých štítů hradbu, což bylo chytré, protože jsme je nemohli obejít a obklíčit. A pak na nás zpoza té štítové hradby začala létat kopí, bouchat do našich štítů a rachotit na lesklé mramorové podlaze. Další vojáci stáli podél mramorového zábradlí po obou stranách schodiště a postřehl jsem, že jsou mezi nimi dva lučištníci.

Sigurd poslal Rolfa s deseti muži vzhůru po levém schodišti a ti vyrazili s vytím a řevem, jako když jdou šelmy po kořisti. My, kteří jsme měli drátěné košile, jsme se semkli – pět mužů a za nimi dalších pět –, zvedli jsme štíty a začali jsme stoupat po kamenných schodech. Byl jsem v první řadě s Flokim a Pendou nalevo a se Sveinem a Aslakem napravo. Zdálo se mi, že schody nemají konce. Šel jsem s obličejem přitisknutým ke štítu, takže jsem cítil jeho lipové dřevo, kůži i kovový pach nýtů, a do každého schodu jsem dupl, abych z nohou setřásl rozechvělost. Něco mě do štítu tvrdě udeřilo, ale zastavit jsem se nemohl, protože jsem za sebou slyšel Beinera vrčet jako rozzuřená šelma. Už jsme byli blízko. Ucítil jsem nasládlý pach cibule, který se od Řeků šířil, ale také pach strachu a

slyšel jsem jejich přerývaný dech. Náhle Svein vyrazil, jako když plachta chytí vítr, a boj začal. Máchl jsem mečem přes štít jako slepý, který se snaží strefit při močení do džberu, ale mým hlavním úkolem bylo opřít se ramenem do štítu a tlačit, aby muži za mnou měli ochranný val, zpoza něhož budou zabíjet.

Čepele hledaly mezi hradbou dřeva a kovu těla nepřátel a pak do nich bodaly. Z čela se mi řinul pot, štípal mě v očích a mlžil mi výhled, ale na tom nezáleželo, pokud jsme nepřítelé tlačili. Když se staví štítová hradba, je třeba založit pevně její základ, a to znamená postavit dopředu ty nejpevnější, kteří za žádnou cenu neustoupí. Muži hekali námahou, svaly na šiji se jim napínaly a rty měli semknuté přes zuby.

„Bodejte do nich!“ zařval Beiner. „Vykuchejte jim ty jejich smradlavý střeva!“ Někdo Beinera poslechl doslova, protože o chvíli později pleskl na schody nafialovělý chumel střev a klouzal dolů mezi našima nohama. Ale my jsme postupovali vzhůru, jeden schod za druhým. Nohy se mi chvěly námahou, jak jsem spolu s ostatními tlačil Řeky zpátky, ale musel jsem dávat pozor, abych se nesmekl, protože schody byly kluzké krví a močí. Sigurd se vklínil mezi mě a Flokiho a sekal přes naše štíty. Z očí mu sršely blesky a z úst mu létaly spolu se slinami divoké kletby.

A pak jsem zaklel i já, když mi do přilby udeřil šíp vystřelený z několika kroků a zatmělo se mi před očima. Naši muži za námi se dosud rozumně drželi dál od řeckých kopí a teď je vrhali zpátky proti nim. Voják za štítem, do něhož jsem tlačil, náhle začal panicky křičet, zřejmě volat o pomoc, a hned jsem poznal proč. Nalevo od něj se objevila mezera. Svein, dychtivý dostat se do řeže, se na ně vrhl jako lavina a nikdo ho nedokázal zadržet, takže obr byl teď o dva stupně výš než my zbývající. Bjarni té trhliny okamžitě využil, vyrazil po mé pravé straně a bodl mého Řeka do krku. Řek pustil štít a já jsem poprvé pořádně uviděl jeho tvář. Zíral na mě, jako bych ho zabil já. Pak Bjarni meč vytrhl a z rozšklebené rány mi vystříkl proud teplé krve do obličeje. Zvedl jsem štít a překročil jsem mrtvého. Dech mě škrábal v krku a sliny jsem měl husté, že ani nešly polknout, a když jsem křikl na Flokiho a Pendu, aby se se mnou vklínili do průlomu nepřátelské hradby, zaznělo to jako zvířecí skřek.

Náhle jsem koutkem oka postřehl, že Svein klesl, zřejmě uklouzl

na kluzkém schodu. Řekové to uvítali řevem a vyrazili vpřed. Svein byl v tu chvíli na jednom kolenu, se štítem zvednutým před obličejem.

„Tlačte, chlapi, tlačte!“ řval Olaf, máchal mečem nad hlavou a snažil se dostat čepel nad štít muže, který stál proti Aslakovi. Aslak vrazil pod svůj štít rameno, opřel se pravou nohou o zeď a vši silou tlačil, aby umožnil Sveinovi vstát. A Svein, s tváří rudou námahou a s řevem, který se valil jako burácení hromu, vstával.

„Za Odina!“ zvolal kdosi. V hluku boje jsem někde vzadu zaslechl rány. Bylo jasné, že se Řekové snaží vyrazit dveře, u kterých jsme nechali hrstku mužů na stráž. Aslak zaklel, podíval se dolů a uviděl, že z nechráněné nohy vysunutě dopředu mu trčí šíp. Přesto ji vklínil do válů nepřátelských štítů, zatímco Svein se už zvedl. Znovu jsem se opřel do štítu a se zařatými zuby jsem ze všech sil tlačil. Náhle mi něco vrazilo do nohou, a když jsem se podíval dolů, uviděl jsem Asgota. Godi se se svým krvežíznivým nožem v ruce protahoval mezi nohama bojujících jako had mezi trnitými keři. Dostával rány, takže byl div, že mu žádná z jeho starých kostí nepraskla, ale lezl klikatě dál a náhle jeden z Řeků zoufale vykřikl. A pak další a Řekové klesali s přerezanými podkolenními šlachami nebo ušmíknutými koulemi a jejich štítová hradba, mrzačená Asgotovým nožem, zakolísala.

S obrovskou námahou hodnou Thora jsme stoupali vzhůru, ale pak kdosi vykřikl, že Řekové jsou za námi. Zřejmě se jim už podařilo prorazit obranu, kterou jsme nechali u vstupních dveří, a teď bojovali s muži v zadní části našeho útoku. Náhle jsem si uvědomil, že tam někde musí být Cynethryth, a polila mě ledová hrůza.

Ale s tím jsem nemohl nic dělat, protože my jsme šli dál. V jednu chvíli jsem se opět podíval pod nohy a uviděl jsem Asgota s tváří postříkanou krví, ale pak jsem byl za ním a vzápětí i na vrcholu schodiště. Teď už se ti za námi neudrželi, a když viděli, že mají prostor, zaútočili po stranách a vtrhli mezi Řeky, které zachvátila panika. Jeden z Řeků bez štítu na mě vyrazil kopím. Sehnul jsem se, takže mi hrot zbraně sjel po přilbě, a vzápětí jsem Řeka řal do levého ramene. Čepel meče se však zasekla do kosti a zůstala v ní vězet. Snažil jsem se zbraň vytrhnout, ale to už se proti mně rozmáchl další Řek a mně nezbylo než pustit meč a bránit se štítem. Řek máchl

znovu, rána však opět skončila na puklici mého štítu a potom ho Floki zezadu probodl takovou silou, že hrot meče vyrazil ve spršce železných šupin a krve z hrudi. Otočil jsem se zpátky, abych si sebral meč. Řek, v jehož rameni vazel, tam pořád ještě stál. Oči měl vyboulené jako vařená vejce, z úst mu vytékal hlen, ale stál uprostřed zmatku a vřavy, jako by nic z toho nevnímál.

„Už jsem u tebe!“ křikl Penda a příkrčený obhlížel spoušť kolem nás. „Ten meč budeš ještě potřebovat.“ Uchopil jsem jílec oběma rukama, opřel se kolenem o Řekův bok a prudce jsem mečem škulbl. Muž se konečně vytrhl ze strnulosti, jako by si teprve teď uvědomil, co se s ním děje, a začal kvílet. V první chvíli jsem myslel, že ho budu muset nejdřív dorazit nožem a až pak z něj meč vypáčit, ale boj je zběsilost a šílenství a člověk při něm nemůže uvažovat logicky. Musí jen sekat do nepřitele a nedovolit, aby nepřítel sekl do něj.

„Drž ho pevně!“ křikl Penda, pak máchl svým mečem a usekl Řekovi ruku u samého ramene. Ruka spadla i s mým mečem na zem, takže jsem mohl dupnout na šubající se zápěstí a čepel vytrhnout. Řek, jemuž z pahýlu po ruce stříkala krev, se mezitím zhroutil k zemi, ale to už jsem vrazil štítem do dalšího vojáka. K boji se nyní přidali i ti, co předtím postupovali po levém schodišti, utvořili štítovou hradbu a udeřili Řekům do boku.

„Musíme to ukončit!“ houkl Olaf. Kryl puklicí štítu ránu mečem a vzápětí na ni odpověděl tak mocným úderem do štítu soka, že mu ho rozštípl na dva kusy. Také dole v hlavní síni se už bojovalo a řev a křik raněných se mísil se zoufalým vriskáním vyděšených ptáků v kleci. Olaf měl pravdu. Bylo třeba s palácovou stráží skoncovat a najít Arsabera dřív, než bude pozdě.

Řekové se snažili znovu zformovat obranu. Semkli řadu, zvedli štíty a na povel jednoho z nich couvali. Poznal jsem, že tím, kdo jim velí, je Karbeas. Zahlédl jsem ho poprvé od chvíle, kdy začala téct krev, a zdál se tak klidný, jako by ani nebojoval o holý život. Viděl jsem, jak se srazil štít na štít s Bothvarem, který prahl po tom, aby ho zabil a umlčel jeho výsměšné výkřiky. Ale Karbeas byl silný a skvělý bojovník. Podařilo se mu Bothvarův útok krýt a umožnil tak jinému Řekovi, aby vrazil Bothvarovi do obličeje kopí. Bothvar strašlivě vykřikl a chytil se za tvář, kterou mu hrot kopí roztrhl tak, že z ní visely krvavé kusy kůže. Bylo mi jasné, že je to Bothvarův

konec.

„Tudy!“ křičel Bardanes. Meč měl rudý krví a oči mu divoce plály. Věděl, že nám nezbývá mnoho času. Sigurd tedy zamířil za ním a my, seskupeni v sevřené formaci kančího rypáku, jsme ho následovali jako semknutá masa železa, dřeva a oceli. Takhle jsme se vklínili do shluku Řeků, kteří se náhle rozestoupili, aby pustili dopředu mohutného muže s nahou hrudí, zřejmě dychtivého zemřít. Vystoupil proti nám, rozmáchl se obrovským mečem a těžkou ranou udeřil do Beinerova štítu tak, že ho rozštípl napůl, dřív než si Dán stačil udělat místo, aby se mohl rozmáchnout dlouhou sekerou. Beiner zbledl jako stěna a podíval se dolů. A viděl to, co já. Hrot meče, který mu rozpoltil štít, mu zároveň rozťal i drátěnou košili a pod ní břicho. V krvavé ráně se mezi kroužky protržené drátěné košile objevila namodralá střeva. To už však vrazil Penda do hrudi mohutného Řeka meč, zakroutil čepelí, vytrhl ji a pokračoval v postupu vpřed. Beiner klesl na kolena a oběma rukama se snažil udržet střeva v břiše, aby mu nevyhřezla ven.

Také Bjarni utržil těžké zranění, když se mu nepřátelské kopí zabodlo tak hluboko do vnitřní strany stehna, že mu hrot trčel na druhé straně ven. Přesto zůstal na nohou, i když nemohl dělat nic víc než držet štít nad sebou a odrážet jím rány. Postřehl jsem, že mu přiskočil na pomoc Ingolf a snažil se ratiště kopí useknout. A pak jsem zaslechl Bjarniho děsivý výkřik, ale na víc jsem neměl čas, protože jsem se musel soustředit na sebe. Ucítíl jsem, že něčí ruka uchopila okraj mého štítu a snažila se ho strhnout dolů. Bleskově jsem stáhl meč pod štít a prsty, které štít držely, jsem usekl. Odpadly jako runové kameny a na kraji štítu mi po nich zůstala krvavá šmouha. Vzápětí jsem vyrazil štítem vpřed a muži se zmrzačenou rukou jsem rozdrtil nos a lícni kosti a srazil ho k zemi. Tam jsem mu dupl levou nohou na krk, abych si ho přidržel, a potom jsem mu mečem vrazil kovové destičky jeho šupinové zbroje do břicha. To už se odpor Řeků zlomil a obraceli se na útěk. Pustili jsme se za nimi, zatímco ti za námi se bránili novým vojákům, kteří se hrnuli ze dveří.

Hnali jsme se chodbou vyzdobenou malbami bojujících mužů, němými scénami s dávno mrtvými hrdiny, jejichž boj vypadá stejně skutečně jako se pozlacená výletní loď podobá lodi vikinských nájezdníků. Pak jsme se ocitli v další velké síni s klenutou střechou

ve tvaru kopule podpíranou množstvím mramorových sloupů. Kam člověk pohlédl, všude viděl pohovky plné polštářů potažených hedvábím, takže kdyby se tu kdekoli upustilo čerstvě snesené vejce, nemohlo by se rozbít. Na stěnách visely hedvábné závěsy jasných barev a obrovské goblény tkané zlatými nitěmi a mezi vším tím chaosem barev stály spěšně odložené poháry naplněné po okraj vínem a misky s nedojedeným ovocem. Navíc ve vzduchu visel jako hustá mlha vzrušující pach žen, který ve mně ještě víc rozohňoval šelmu, už teď vyburcovanou bojem. Sem tam dohořival v pánvích oheň, po svících stékal vosk a na pohovkách se povalovala zmuchlaná ženská roucha. Svein jedno zvedl, přičichl k němu a jenom zamručel.

„Kdybys si měl vybrat svoje poslední pití v životě, dal bych přednost medovině,“ prohlásil Olaf, když do sebe obrátil obsah jedné číše. „Ale někdy musí člověk brát, co je.“ Zašklebil se a vyplivl, co mu zůstalo v ústech, na žlutý polštář. Také já jsem zvedl jeden pohár, ale polovinu jsem vybryndal, ještě než jsem se stačil napít, protože se mi po boji třásly ruce. Vína v poháru však stále zůstalo dost, abych jím spláchl z jazyka kovovou chuť cizí krve.

„Ještě jsme neskončili, Strýci,“ řekl Sigurd. Dva zlaté pletence vousu mu visely ztvrdlé a ztemnělé zasychající krví jeho soků a oči mu svítily jako šelmě. Zvedl jsem hlavu. Klenutý strop nad námi byl vymalován, aby vypadal jako noční obloha s tisíci zlatými skvrnkami, které se ve světle svíců třpytily jako skutečné hvězdy. „Ti Řekové padali jako mouchy,“ dodal Sigurd. „Takže to asi nebyli ti tví hrdinové z trójské války, Bardanesi. Život v tomhle paláci je změkčil jako změkčí psy, když je chovají příliš dlouho uvnitř.“

Jenže Bardanes se k němu obrátil zády a zvedl štít i meč směrem k chodbě, kterou jsme přišli, protože z ní doléhal sílící hluk boje, jako když se k oblázkovému pobřeží blíží mocná příbojová vlna. Všichni jsme strnuli. A vzápětí se už do velké síně nahrnuli naši muži s vytřeštěnýma očima a se štíty, které se ježily zabodnutými kopími.

„Nedokážem je zastavit, Sigurde,“ vyrazil ze sebe Wiglaf a ztěžka oddychoval, zatímco Osk a Hedin křičeli na ostatní, aby si pospíšili, protože chtěli zatarasit dveře. „Jsou jich stovky!“

Sigurd se zamračil, i když nebylo zřejmé, jestli vyčítá Wiglafovi

a jeho mužům, že mu nedopřáli víc času, nebo se zlobí na bohy za to, že dovedli jeho plán do krvavého zmatku.

„Tamty vedou do císařových soukromých komnat,“ ukázal Bardanes na prostřední ze tří dveří na severní straně místnosti. Stačil jsem postřehnout, že generál zabil dva řecké vojáky; jednoho čistou ranou mečem do krku a druhého smrští ran, jimiž ho doslova rozsekal na kusy. To svědčilo o tom, že má v sobě stejně tolik zuřivosti jako bojového umu. „Jestli je zrádce pořád tam, dostaneme se jimi přímo k němu,“ dodal a utřel si hřbetem ruky z čela pot.

Mezi muži, kteří přiběhli z chodby, jsem zahlédl Gunnara, Halfdana, Ingolfa a Ostena. Tváře dalších, zbrcené potem a postříkané krví, ale také plné potlačovaného strachu, se obracely k Sigurdovi v naději, že jarl zná způsob, jak je z toho dostat. Byli mezi nimi Yngvar, Arngrim a Völund s nahou hrudí lesklou potem a se zaťatými zuby, jež mu svítily z černého vousu a z kůže tmavé jako dehet. Několik jich krvácelo z ran, které si neměli čas obvázat, ale i další křivili tváře bolestí, třebaže na nich žádné rány nebyly patrné.

A pak jsem uviděl Cynethryth a chvíli jsem na ni zíral. Byla celá v tuhé kůži, v ruce držela lehké kopí a na hlavě měla přilbu vyloženou tlustou plstí, aby jí seděla. Vedle ní stál jako ochránce otec Egfrith, rovněž s kopím, i když jsem si nedovedl představit, co by s ním dělal. A také s ní byl ten zatracený vlk, ačkoli jsem musel uznat, že pro ní je Sköll určitě lepší ochránce než otec Egfrith, nebo možná kdokoliv z nás. Všiml jsem si, že se všichni muži drží od vlka dál, protože teď už to nebyl ten schoulený kňučící tvor z posledních týdnů na lodi, ale naježená vrčící šelma s ostrými žlutými tesáky a zlatýma očima, jejíž vlčí duši si Cynethryth zřejmě dokázala získat. Stejně jako si získala duši mou. Zaklel jsem, zvedl jsem štít a vykročil za Sigurdem.

Šlapali jsme po hedvábí a po polštářích, odkopávali jsme poháry a mísy, povalující se mezi nimi, až jsme došli ke zlatým dveřím, které, jak řekl Bardanes, měly vést do císařových soukromých komnat.

„Počkejte na mě,“ prosil Aslak a snažil se protlačit dopředu s tváří zkřivenou bolestí, protože měl v pravém lýtku zabodnutý šíp. Také Bjarni kulhal, i když mu už Ingolf uťal hrot kopí na vnější straně stehna a ratiště se jim pak společnými silami podařilo

vytáhnout. Jasně zelená látka, kterou ránu obvázáli, byla nasáklá krví a Bjarniho tvář měla barvu zchladlého popela. Přesto bylo z výrazu obou raněných zřejmé, že jsou odhodlaní bojovat dál a dokončit, co jsme začali.

„Zase jednou dobrej boj, co, bratříčku!“ zahřměl Svein a plác Bjarniho po rameni, až mu drátěná košile zachrastila.

„Jo,“ souhlasil Bjarni s kyselým úsměvem. „Myslím, že by si ho Bjorn užil,“ dodal a všichni kolem vážně pokývali hlavami. Bothvara jsem neviděl, ani Beinera nebo Ogna a několik dalších, ale bylo příliš brzy mluvit o tom, kdo padl a zůstal ležet. Protože Řekové už bušili do dveří. Obával jsem se, že proti nám jdou všichni císařovi vojáci, co jich v Miklagardu je. A Asgot to také řekl. Kůstky zapletené v cůpcích měl rudé od krve a leskly se jako čerstvě vytažené z tvorů, z nichž je godi vzal.

V Sigurdově hlavě musely vířit myšlenky jako svíjející se klubko hadů v hnízdě a já jsem si uvědomil, že bych teď nechtěl být na jeho místě, protože on musel rozhodnout, co dál. Dobře věděl, že zatarasené dveře nemohou nápor Řeků dlouho vydržet. Už teď se v prasklinách objevovala lesklá ostří seker a odletovaly z nich třísky a bylo jasné, že nás čeká další tvrdý boj. A stejně tak jsme všichni věděli, že bychom měli dostat Arsabera co nejdřív. Jenže pokud opravdu byl za těmi zlatými dveřmi, zřejmě už měl kolem sebe ozbrojenou stráž, a to znamenalo začít nový boj a ocitnout se tak mezi kladivem a kovadlinou.

„*Skjaldborg!* Štítovou hradbu!“ zavelel Sigurd mocným hlasem, který nás zasáhl jako vlna ledové vody v bouři. Všichni se sráželi do řady, odkopávali hedvábné polštáře a podhlavníky, jež se jim pletly pod nohama, a zvedali otlučené štíty. „Těsněji, Boe! Zvedni štít, Yngvare!“ Muži se vzájemně povzbuzovali a vykřikovali nadávky směrem ke zpola rozštípaným dveřím, za nimiž jsme už škvírami zahlédli tváře vojáků a jejich šupinatou zbroj.

Někteří Dánové si dodávali odvahy tím, že vrčeli jako šelmy, jiní mlčeli jako hrob a rozkročení svírali jílec meče, až jim bělely klouby. Všichni jsme cítili, že se vlákna našich životů mohou blížít ke svému konci. Přadena našich osudů nás dovedla do Miklagardu, do Velkého města, a tady, daleko od domova, budeme zabíjet, nebo budeme zabiti.

„Floki, Sveine, Havrane, Pendo!“ křikl Sigurd a my čtyři jsme se protlačili kolem svých druhů dopředu. Také Aslak odmítl zůstat vzadu a vystoupil s námi. „Olafe, vezmi Bjarniho a pět dalších a hlídejte zlaté dveře,“ udělal Sigurd další rozkazy. Olaf přikývl, vytáhl ze štítové hradby pět mužů a vykročil v jejich čele přes provoněnou a goblény ověšenou místnost.

„Jsme mečovní bratři ze severu!“ zvolal Sigurd a udeřil jílcem meče do štítu. „Přišli jsme nakrmit vlky a havrany. Naše zbraně jsou ostré a touží po krvi. A my jim ji dopřejeme.“

A všichni to po něm opakovali:

„Jsme mečovní bratři ze severu.
Přišli jsme nakrmit vlky a havrany.
Naše zbraně jsou ostré a touží po krvi.
A my jim ji dopřejeme.“

Řvali jsme to, až nám odletovaly sliny od úst, a k tomu jsme do rytmu bušili do štítů. Místnost naplnily naše hlasy a údery do lipového dřeva, tvrdé jako mramorové sloupy, které držely klenbu střechy. A stejně tak ta slova a dunění úderů podpírala nás a zbavovala nás strachu. Řekové už dveře téměř vyrazili, ale zřejmě si uvědomili, že mezi barevným hedvábím a měkkými polštáři nenajdou žádné rozkoše, a neměli příliš chuť nahrnout se dovnitř. Někteří naši muži už čekali po obou stranách dveří s meči a sekerami připravenými sekat a zabíjet.

Padly poslední rány, dveře se zbortily a Řekové stále váhali. Cítil jsem, že se mi žaludek svírá jako pěst kolem zlaté mince. Ale pak konečně Řekové vtrhli s řevem dovnitř, i když ti první padli pod čepelemi našich zbraní dřív, než stačili pořádně překročit práh. Zaslechl jsem, jak Cynethryth křičí, abychom je všechny do jednoho pobili. A potom už útok vrazil do naší *skjaldborg*. A my jsme vydrželi. Stáli jsme opření jednou nohou dozadu jako vrostlí do země, jako spletené kořeny Yggdrasilu, se svaly napnutými k prasknutí. Muži hekali, vráželi do sebe, hledali čepelemi mečů mezery mezi štíty a nad tím vším se jako hustá mlha vznášel pach strachu. Už předtím jsme naši štítovou hradbu zakřivili jako napnutý luk, aby nás Řekové nemohli obejít z boku, a zpoza valu z lipového

dřevo jsme sekali do jejich štítů i do černých tváří s černými vousy za nimi.

„Jenom je držte, chlapi, a já je pobiju!“ zařval Penda mezi dvěma ranami mečem do řeckých řad. Od čepele meče mu stříkala krev, ale jakou spoušť páchal v řadách nepřátel jsem neviděl, protože jsem měl hlavu dole, ramenem jsem se opíral do štítu a jenom jsem ze všech sil tlačil. Zabíjení jsem nechával mužům jako Penda, Floki a Aslak, kteří v tom vynikali. Také Svein napínal všechny svaly mohutného těla a tlačil, protože v těsném boji štítových hradeb nebylo pro jeho dlouhou sekeru dost místa. Na tu přijde řada později, až naše štítová hradba zřídne jako obilí zasažené plísni a bude se umírat.

„Vykuchejte ty svině,“ křičel Gytha. „Pusťte jim krev, ať zdechnou jako prašiví psi!“ Wessexský bojovník se natahoval přes mé levé rameno a bodal přes naši *skjaldborg*, takže i v hluku boje jsem slyšel, jak hrot jeho zbraně zvoní o železo přileb nepřátel. Così udeřilo do horní poloviny mého štítu a vrazilo mi dřevo do nosu, až mi zajiskřilo v očích a hlavou mi projela bolest. Teprve když jsem se vzpamatoval, ucítil jsem na rtech teplou lepkavou krev smíšenou s potem.

„Odin! Odin!“ křičel kdosi chraptivým hlasem. V boji štítových hradeb se často stává, že po prvním zběsilém náporu, kdy se do sebe oba vály štítů zaklesnou, začne jedna strana ustupovat. Obvykle jsou to ti, co si myslí, že by měli mít navrch, ale nemůžou pochopit, proč se tak neděje. A v tomhle boji to byli Řekové.

„Držte!“ zařval Sigurd. „Ani krok zpátky!“ A my jsme drželi, lapali po dechu, utírali si hřbetem ruky pot z očí a letmo si prohlíželi utržené rány, jestli nejsou vážné, protože jsme už každý někdy viděl muže, kterému probodli kopím břicho a on si myslel, že ho jen trápí větry z nervozity. Mezi hedvábím a polštáři se teď váleli mrtví. Věděli jsme, že bychom měli každému pro jistotu protnout hrdlo, ale na druhou stranu jsme se báli řeckých šípů. A tak jsme raději zůstali za štítovou hradbou, protože dobrá *skjaldborg*, složená z mečových bratří, které k sobě váže přísaha a hrdost, je pevná jako valy Asgardu.

Ale i Sigurd si uvědomil, že bychom měli vrazit meče do „mrtvých“, a dal povel, abychom postoupili dopředu a zahnali Řeky

vyraženými dvěma zpátky, dokud jsou ochromení nejistotou. Teď dostal Svein příležitost vystoupit před nás a s divokým úsměvem zakroužil nad hlavou dlouhou sekerou.

„Rozsekej ty hajzly na sračku, Sveine!“ zařval kdosi.

Vtom jsem uviděl, že „mrtvola“ vedle Sveina sebou škubla, a to další už bylo jako ve zlém snu. Řek zbrocený krví se náhle pozvedl a vrazil ruku pod Sveinovu drátěnou košili. Svein sebou divoce trhl, pak se podíval dolů a chvíli na to zíral, jako by nemohl uvěřit, co se mu stalo. Na nohavicích kalhot se objevily krvavé skvrny a rychle se šířily. Krev prosakovala látkou a řinula se po ní dolů. Svein zavrávorál, potom s řevem máchl sekerou a strašlivou ranou rozpoltil Řekovi lebku tak, že se rozskočila na dvě krvavé poloviny jako zralý meloun, každá s jedním civícím okem. Jenže vzápětí nato se do Sveinovy hrudi zabodl šíp. Obr znovu zařval divokou kletbu a Řekové jásali a opět se pohnuli proti nám.

„Vpřed!“ houkl Sigurd, zatímco se Svein potácel na stranu. Ryšavému obrovi se však podařilo udržet na zkrvavených nohou, dokonce se vzpamatoval, zařval jako bůh hromu a znovu zakroužil v smrtící smyčce dlouhou sekerou, takže jsme se museli zastavit a držet se od něj dál, aby nezasáhl i nás. Do štítů nám bouchaly šípy, zvonily o naše přilby a jeden z nich opět zasáhl Sveina do hrudi. Obr se zase zapotácel a tentokrát klesl na kolena, i když ani teď nepustil sekeru.

„Odin!“ zvolal mocným hlasem Sigurd a vyrazil z naší štítové hradby proti nepříteli. Bylo to šílenství rozdělit *skjaldborg*, ale Sigurd byl můj jarl, a tak jsem vyrazil za ním. Do štítu se mi zabodávaly šípy, ale stále jsem byl na nohou a pak už jsem máchl mečem po nejbližším Řekovi, zatímco Floki vedle mě vrazil svůj dlouhý nůž jinému Řekovi do krku. Koutkem oka jsem postřehl, že se Aslak potácí pryč se zkrvaveným obličejem, z něhož mu až na hrud' visela na kousku kůže spodní čelist a děsivě se mu tam kývala. Naše štítová hradba se už rozpadla a vše se změnilo v chaos a divokou řež muže proti muži, v níž se blýskající čepele zasekávaly do těl a kolem stříkala krev. Zabil jsem mladého Řeka tak, že jsem mu vrazil okraj štítu do hrdla a rozdrtil mu hrtan. Padl na zem, lapal po dechu jako chycená ryba a umíral. Dalšího z nepřátel jsem zabil dlouhým nožem po tom, co jsem už setřásl z ruky zbytky rozbitého

štítu a dál bojoval v jedné ruce s mečem a v druhé s nožem. Řeků však neubývalo. Stále šli proti nám a zdálo se, že na místo každého, koho jsme zabili, okamžitě nastoupili dva noví. Zahlédl jsem, jak Ingolf klesl pod třemi ranami mečem vedenými rychle za sebou a Pendův wessexský druh Baldred se zvrátil dozadu s šípem zabodnutým do krku. Olaf křičel, abychom znovu utvořili štítovou hradbu, ale to se mohl zrovna tak snažit nasadit Jormungandovi uzdu nebo chytit do vědra hrom.

Floki zabíjel, jako když liška vraždí v kurníku slepice, a jak se otáčel a sekal, na hlavě mu poskakovaly černé copy. Penda bojoval po mém boku a oba jsme se probíjeli mezi Řeky, kterých se dovnitř hrnulo stále víc. A naši muži umírali.

A potom zazněl uprostřed hekání, řevu a třeskotu zbraní výkřik podobný skřeku dravce, který mnou projel jako ledový šíp, protože jsem v něm poznal Cynethryth. Otočil jsem se a Penda bezděčně skočil přede mě, aby mě chránil štítem. Uviděl jsem, že v blízkosti vyražených dveří dopadla na podlahu jedna z pánví s ohněm a žhavé uhlíky se ve spršce jisker rozlétly mezi Řeky. Cynethryth stála a s divoce vytřeštěnými očima chrlila na Řeky nadávky a zaklínadla, až jí odletovaly sliny od úst. To už začaly doutnat polštáře a hedvábné látky poházené na podlaze.

A vzápětí vzplály plamenem. Oheň se rychle šířil, ke klenutému stropu stoupal černý kouř a všichni bez rozdílu začali kašlat a dusit se. Přikrčil jsem se, ale bojovat jsem se už neodvážil, abych v tom zmatku nezasáhl někoho z našich. Dány však nedokázal zastavit ani kouř a oheň a dál kolem sebe sekali jako šílení a donutili Řeky ustupovat zpátky, odkud přišli.

„Další polštáře! Házejte tam další polštáře!“ křičel Olaf mezi kašláním, s tváří černou od sazí a zaschlé krve a ti, co si v tom šílenství zachovali aspoň trochu zdravého rozumu, se rozběhli po místnosti a snášeli všechno, co jim přišlo pod ruku. Dokonce strhávali ze zdí velké goblény a vrhali je do zuřícího ohně u dveří, takže během chvíle se tam utvořil ohnivý val, kterým nebylo možné proniknout.

„Skjaldborg!“ zařval Floki. „Hod'te sebou! Rychle!“ A muži ze zdecimované Sigurdovy vlčí smečky se seběhli, zvedli štíty a znovu se začali řadit do pevné štítové hradby.

Dopotácel jsem se kouřem k Cynethryth, která stále zírala do ohně a valícího se kouře. Její kostnatá tvář se leskla potem a v zelených očích a na přilbě se jí zrcadlily šlehající plameny.

„Nejsi zraněná?“ vyhrkl jsem chraptivě, i když jsem věděl, že je to hloupá otázka, protože jsem na ní žádné zranění neviděl.

Slehla po mně pohledem a vycenila zuby jako šelma.

„O mě se nestarej, hlupáku. Tam!“ vyštěkla a ukázala přes místnost ke zlatým dveřím. „Toho musíte dostat! Císaře!“

DVACÁTÁ ŠESTÁ KAPITOLA

NECHALI JSME ZBYTKY VLČÍ SMEČKY ve štítové hradbě zírat do ohně, do jehož plamenů jsme naházeli také rozbité štíty a rozlámaná kopí. Někteří dokonce svlékali mrtvé a házeli do ohně jejich oblečení, i když nám všem bylo jasné, že věčně udržovat oheň nedokážeme a Řekové se dříve či později vrátí a pobijí nás, pokud tu práci za ně neudělá kouř.

Sigurd, rozzuřený jako medvěd s šípem v kožichu, zavrčel, že zlatými dveřmi vrazí dovnitř jako první. Floki se sice odvážil žádat, že první půjde on, ale Sigurd mu odpověděl, že to by ho musel nejdřív zabít a stát se místo něj jarlem. Floki se nasupil, zvedl štít poznamenaný bezpočtem ran a přitiskl si pevně na hlavu otlučenou přílbou. Já jsem se držel stranou, polykal jsem krev ze zlomeného nosu a dýchal ústy, v nichž jsem měl větší sucho, než je v poháru na medovinu po slavnosti Yule. Ani teď mě však neopouštěla bojová zuřivost, takže jsem si ani nestačil uvědomit, jakému zázraku můžu být vděčný, že jsem pořád ještě naživu. Na druhou stranu kdybych o tom byl schopen střízlivě uvažovat, musel bych v štiplavém kouři cítit pach našeho konce.

„Tak si aspoň vezmi tohle, Sigurde,“ řekl Olaf a podal jarlovi jeden z mála dobrých štítů, který by dokázal krýt ránu mečem, pokud by ho držela pevná ruka. Sigurd přikývl, vzal štít a přistoupil k zlatým dveřím.

Samozeřejmě byly zamknuté. Sigurd se rozhlédl a zřejmě chtěl zavolat na pomoc Sveina s jeho dlouhou sekerou. Jenže Svein byl mrtvý. Vykrvácel z rány v rozkroku, kterou mu způsobil ubohý mladíček obyčejným nožem. Sveinovy sekery se však chopil Olaf, mávl na muže kolem, aby ustoupili, rozmáchl se a udeřil ploskou stranou hlavice do zámku. Dveře nepovolily, ale Olaf se rozmáchl znovu a bušil do nich, až se otrásaly v závěsech. Už po první ráně bylo jasné, že nejsou zlaté, ale z pozlaceného dřeva, a po několika dalších ranách se zámek zlomil, takže stačilo, aby do nich Sigurd

kopl, a doširoka se rozletěly.

Vzápětí se jen na šířku palce od Sigurdovy tváře zabodlo do rámu kopí. Jarl zaklel a se štítem před sebou vstoupil do místnosti. Hned za ním šel Floki, pak já a za mnou následovali Olaf, Penda, Bardanes, Hastein a Yrsa.

„Možná by bylo nejlepší rozmlátit takhle celej Miklagard,“ zamumlal Yrsa, když jsme před sebou uviděli další řecké kopiníky. Stáli v řadě vedle sebe jako ochranná hráz před trůnem umístěným na vyvýšeném stupínku. A na trůnu seděl Arsaber. Noční vánek rozevlával záclony ve třech velkých oknech, kterými zvenku doléhal hluk davu.

„Jsem císař!“ zvolal Arsaber. „Jsem vládce na úrovni apoštolů! Jak se odvažujete na mě útočit?“ Byl zahalený v purpurovém plášti a přes ramena měl přehozenou tuhou zlatou látku na lemu pošítou perlami. Na rukou se mu blýskaly drahokamy různých barev a vous měl natočený a naolejovaný, takže se v něm všechny blechy musely dávno udusit. Jenom koruna mu chyběla. Ale s tím nemohl nic dělat, protože symbol moci miklagardského vládce byl bezpečně uložený mimo jeho dosah v podpalubí *Fjord-Elka*.

„Jsi zrádce a mizerný červ!“ vyštěkl Sigurd opovržlivě, jako by se těch slov štítil. Po obou stranách trůnu seděly v přikrčených pozicích hrozivě vypadající zlaté šelmy, které vypadaly ve světle svíce jako živé. „Tohle je vládce Velkého města,“ ukázal Sigurd na Nikefora, jenž stál spoutaný a zkrvavený před napřaženým kopím jednoho z vojáků. Mezi námi a Arsaberem bylo jen šest ozbrojenců, každý z nich v šupinaté zbroji, s přilbou na hlavě a s kopím nebo mečem v ruce. „Rozkaž jim, aby odhodili zbraně, jestli chtějí zůstat naživu,“ řekl Sigurd. Zvenku doléhal třeskot mečů a hluk boje, takže se už zřejmě k útoku na palác připojily i Nikeforovy dlouhé štíty.

Arsaber si Sigurda měřil nasupeným pohledem, hryzal se do lesklého vousu a nervózně ho kroutil v prstech.

„A co já? Co bude se mnou?“ zeptal jako ten, kdo hledá cestu z díry, do níž sám zalezl.

Sigurd se zasmál. „Ty jsi mrtvý muž,“ řekl. „Tebe čeká jen studený hrob.“

V Arsaberových očích zaplál hněv. Otočil se ke svým vojákům a něco vykřikl. Ti na okamžik zaváhali, ale pak vyrazili proti nám.

Sigurd kryl první kopí štítem, pak máchl mečem a těžkou ranou rozťal vojákovi před sebou šupinatou zbroj i žebra. Já mečem odrazil ránu řeckého meče, i když byla tak mocná, že mi po nárazu na chvíli zmrtvěla ruka. Přesto jsem šlehl po útočnickovi dlouhým nožem, ale Řek stačil uskočit. Koutkem oka jsem postřehl, že Penda uhnul před kopím a vzápětí sekl vojáka do kolena, a Floki v poslední chvíli kryl ránu mečem, která by mu nejspíš rozpoltila hlavu. Yrsa švihl mečem po mém Řekovi, ale ten se už otáčel a stačil zachytit Yrsovu ránu štítem a pak máchl svým mečem jako kosou přes Yrsovu tvář. Vrhл jsem se na Řeka, chytil jsem ho pravou rukou kolem krku a držel ho a vši silou ho svíral, abych z něj vyždímal život jako vodu z kůže, protože jsem byl příliš blízko a dlouhý nůž jsem nemohl použít. Pověsil jsem se na něj a celou svou vahou jsem ho stahoval dolů. Cítil jsem pach jeho panického strachu. Zoufale sebou škubal, ale já jsem nepovolil, až jsem zaslechl, že v něm cosi prasklo, jako když se šlápne na suchou větev. Držel jsem ho však dál a svaly na pažích mi málem praskaly napětím, protože rozdrtit muže k smrti je těžší, než by si kdo myslel. Ale nakonec Řek zemřel se slzami na tvářích a pomočenými kalhotami a já jsem se na studené kamenné podlaze převalil a lapal po dechu. V duchu jsem proklínal všechny kolem, že Řeka nezapíchl, když jsem ho držel, aby mě toho všeho ušetřili. Téměř jsem necítil paže a prsty, a tak jsem jimi zacvičil, abych v nich znovu rozproudil krev. Teprve teď jsem se podíval vzhůru a uviděl jsem Flokiho, jak tiskne Arsaberovi na hrdlo dlouhý nůž. Voják, který střežil Nikefora, odhodil kopí, padl na kolena a cosi řecky kňučel. Bardanese tím však neobměkčil a generál ho jedinou ranou zabil. Z vojákovy lebky vystříkl mozek smíšený s krví a pod zhrouceným tělem se rozlila louže čehosi, co bych nechtěl uklízet. Potom generál opatrně vytáhl z úst svého pána roubík a přeřezal mu pouta. Nikeforos se napřímil a chvíli si podobně jako já třel ruce, takže jsme museli vypadat, jako bychom přišli z mrazivé zimy a nad ohništěm se snažili zahřát.

„Přived’ ostatní, Havrane,“ řekl Sigurd a kývl hlavou směrem k vyraženým pozlaceným dveřím a k síni za nimi, v níž zbytek vlčí smečky stále ještě čekal ve štítové hradbě na to, až pohasne oheň a Řekové znovu vtrhnou jako železná vlna dovnitř. Vzal jsem si od jednoho z mrtvých Řeků dlouhý štít, propletl jsem se mezi mrtvými a

vrávoraje na nohou, které mi náhle připadly těžké jako dva pytle kamení, jsem prošel do velké síně. Tam se všude váleli mrtví. Pod velkou kopulí střechy visel šedočerný kouř hustý jako mořská mlha a v horkém vzduchu, v němž se už teď mísily pachy spáleniny a smrti, poletovaly jako černé mûry ohořelé kousky hedvábných látek. Sem tam ještě hořely nějaké svíce, i když většina jich skončila v plamenech, takže rozlehlá místnost pomalu zapadala do šera.

„Rolf, Bjarni, máme Arsabera!“ zavolal jsem. Nejasně jsem si uvědomoval, že stojím na velkém obraze mužské tváře sestaveném z tisíců malých kamenných čtverečků různých barev. Předtím ho zakrývaly polštáře a látky, z nichž teď zbyla před naší štítovou hradbou hromada žhnoucího popela. Obrátilo se ke mně několik divokých tváří plných stříkanců zaschlé krve a šmouh od sazí, ze kterých jako jediná čistá místa svítily oči.

„Ustupte do vedlejší místnosti a znovu tam postavte štítovou hradbu,“ řekl jsem Rolfovi. Vůdce Dánů měl tak napuchlé levé oko, že na něj nemohl vidět. Rolf přikývl a vyštěkl několik rozkazů mužům kolem sebe. Ti sice brblali, neboť jim bylo jasné, že když ustoupí, umožní Řekům znovu vtrhnout dovnitř, ale nezbyvalo jim než poslechnout. Přesun se musel odbyt rychle, protože oheň už opravdu dohoříval. Zpola ohořelé mrtvolky zkroutil žár do groteskních pozic a táhl se z nich děsivý puch spáleniny a roztavené mědi. Za vyraženými dveřmi jsem viděl změř mužů v šupinaté zbroji, s dlouhými štíty, jasně červenými chocholy na přilbách a s kopími v rukou, připravených k novému útoku. Možná čekali jen na Karbeasův rozkaz, pokud byl Karbeas stále ještě naživu, anebo se jim i přesto, že jich byly stovky, do útoku příliš nechtělo. Dobře věděli, že proti nim stojí nepřítel, který nemá jinou volbu než bojovat do posledního dechu. Kňour, kolem něhož se ježí hroty kopí, mnohem spíš zaútočí na lovce a rozpárá mu kly břicho, než aby hledal cestu k úniku z obklíčení. A Bjarni, opřený o kopí a se zkrvavenou nohou staženou nad ranou řemenem, aby krev neunikala z těla, to taky řekl.

„A co císař?“ zeptal se mě otec Egfrith. „Je v bezpečí?“ Táhl z něj puch spálených vlasů a teprve teď jsem uviděl, že má polovinu vousu sežehnutou.

„Který císař?“ zeptal jsem se nedůtklivě, protože jsem právě

pozoroval Cynethryth stojící za Asgotem a Arnvidem. Na hrotu svého kopí měla napíchnutou uťatou ruku, spálenou a zčernalou tak, že vypadala spíš jako pařát nějakého netvora ze zlých snů. „Je žívej,“ odpověděl jsem Egfrithovi. Dobře jsem věděl, že myslí Nikefora. „Ale Arsabera máme taky, i když bych se nedivil, kdyby mu už Floki podřízl krk.“ Egfrith zamrkal zděšením, pak se otočil a snažil se protlačit štítovou hradbou. Nikdo ho však nepustil, a tak musel celou řadu obejít. Zaslechl jsem, že přitom přes mrtvé a dýmající hromadu popela říká cosi řecky.

Rolf se na mě podíval a zakroutil hlavou. Napuchlé oko mu slzelo, a když si ho hřbetem ruky utřel, rozmázl si po tváři šmouhy vlhkých sazí.

„Snaží se ty řecký ojebávače koz přesvědčit, že Arsaber je mrtvej a na trůn se vrátil jejich správnej císař,“ řekl a zvedl obočí, jako by chtěl dodat, že úspěch Egfrithovy snahy považuje za stejně pravděpodobný, jako že Bjarni z rány na stehně velké jako pěst nevykrvácí.

„Takže jdeme zpátky, chlapi!“ zavelel Rolf. „Pomalů a držte řadu těsně semknutou.“ Štítová hradba začala ustupovat a opouštěla pozici, o níž jsme předtím tak těžce bojovali.

„No tak, dámy, nestyďte se,“ popichoval Wiglaf Řeky, kteří vykukovali nad okraji svých štítů. „Pojďte se podívat, kdo na vás čeká. Já jsem Wiglaf, syn Godwina, a chci vám ukázat, jak se bojuje u nás ve Wessexu.“ Skoro se zdálo, že miklagardští Godwinovu synu rozuměli a poslechli ho, protože první z nich už začali postupovat vpřed, i když se zvednutými štíty a s hlavami schovanými za nimi, a překračovali mrtvé, své i naše.

„Držte řadu sevřenou!“ houkl Bjarni, když spolu s ostatními ustupoval a táhl za sebou po mozaikové podlaze raněnou nohu. Štítová hradba se posouvala ztemnělou síní, ještě před několika chvílemi zaplavenou světlem jako moře za jasného dne a ještě předtím vystlanou množstvím polštářů a měkkých hedvábných látek všech možných barev, zatímco teď se změnila v páchnoucí spáleniště plné sazí a mrtvol v kalužích výkalů a zasychající krve jako připomínka živým toho, co mnohé z nich možná v příštích chvílích čeká.

Někde v polovici vzdálenosti ke vstupu do císařovy komnaty se

naše štítová hradba zakřivila do oblouku, aby nás Řekové nemohli obejít, protože se jich mezitím dostalo do síně dost na to, aby se začali řadit štít vedle štítu s kopími trčícími z mezer. Ale pak se jejich hradba rozdělila a dopředu vystoupili muži s koženými měchy, z nichž začali zalévat zbytky ohně vodou. Ze žhavého popela se vyvalila oblaka páry a mísila se s kouřem, který se převaloval v horkém vzduchu pod kopulí střechy. A protože já jsem ve štítové hradbě nestál, vrátil jsem se do císařovy komnaty, kde mezitím Sigurd s Flokim pověsili Arsabera za nohy z velkého okna. Vedle nich stál Nikeforos, zahalený do purpurového roucha, jež mu splývalo přes levé rameno jako vodopád. Také už na sobě měl přehoz z tuhé zlaté látky a šperky, které jsem ještě před pár okamžiky viděl na Arsaberovi. Ten teď zoufale křičel do teplé miklagardské noci a dovolával se pomoci davu pod sebou, i když to bylo stejně marné počínání jako snažit se utišit rozbouřené moře.

„Nahej jako prst,“ řekl Penda s úšklebkem a tím odpověděl na mou nevyslovenou otázku, co Arsaberovi nechali, protože jsem viděl jen jeho nahé nohy, za něž ho Sigurd s Flokim drželi. Zato jsem slyšel, že vříská jako chycená liška. Přistoupil jsem k vedlejšímu oknu, podíval jsem se dolů a v tu chvíli se mi zjezily chlupy na krku, protože nádvoří paláce s fontánami lemovanými cizokrajnými stromy bylo plné řeckých vojáků. Jejich tváře obrácené vzhůru ozařovaly plameny a ve tmě se jim blýskaly zbroj a zbraně. A když jsem se vyklonil ještě víc, uviděl jsem další množství ozbrojenců shromážděných u západního vchodu do paláce. Bylo jasné, že čekají jen na to, až na ně přijde řada, aby vtrhli do paláce a pobili nás. Zmocnila se mě panika. Teprve teď jsem si uvědomil, že naše štítová hradba za rozbitými pozlacenými dveřmi je jako hrázka z písku, kterou navršily děti proti vlnám příboje. Penda řekl, že naše životy visí na zatraceně tenkém vlásku, a měl pravdu. Protože ten vlásek nebyl silnější než pavoučí vlákno. Na druhou stranu Nikeforos žil. A Nikeforos byl vládce Miklagardu.

Zpráva o císařově návratu se šířila rojící se masou, jako když blecha přeskakuje z hlavy na hlavu, a k Nikeforově zjevné radosti nad tím začali Řekové jásat. Jakmile to uslyšel Bardanes, kývl na Sigurda a ten, spolu s Flokim, vytáhl nahého zrádce zpátky do místnosti. Jeho tělo bylo bílé a ochablé jako tělo nějakého

obchodníka, a jak tam stál a snažil se zakrývat si mužství, vypadal uboze. Sigurd ho postrčil k Bardanesovi, ten ho chytil za hubený krk a táhl ho z komnaty do velké síně. Zvedli jsme štíty a vyšli jsme za nimi, abychom se připojili ke svým druhům ve štítové hradbě a dívali se, co se bude dít, až Bardanes ukáže zlomeného uzurpátora vojákům. Ti teď stáli ani ne na tři délky kopí od naší hradby, tedy dost blízko, abychom viděli jednotlivé zíně jejich chocholů a cítili víno z jejich dechu. Z vousu mi kapal pot strachu. Pevně jsem svíral meč a čekal jsem, co bude dál. Bardanes promlouval k vojákům a já jsem doufal, že proud jeho slov konečně dokáže plameny celé té krvavé záležitosti uhasit.

„Vypadá to, že ho část těch bastardů zná,“ řekl Penda, když pozoroval nepřátelskou štítovou hradbu, připravený vrhnout kopí, kdyby to bylo třeba. V chaosu boje přišel o přílbu a s vlasy trčícími jako bodliny a s tvářím umazanou krví vypadal ještě hrozivěji než obvykle.

„Možná jsou o to odhodlanější nás pobít,“ řekl jsem. Neměl jsem Bardanese rád a bylo mi jedno, jestli ho někdo zná, nebo ne.

Byl to však Nikeforos, kdo tu krvavou noc ukončil. Vyšel za námi a Sigurd na nás zavolal, abychom štítovou hradbu rozevřeli a umožnili císaři projít. Jakmile ho Řekové uviděli, zašumělo to v jejich řadách jako nápor mořského příboje. Chvilí na svého vládce zírali s vytřeštěnýma očima a pak jeden po druhém s vrzáním kůže a s řinčením zbroje padli na kolena.

„Jako jeho otroci,“ prohlásil Olaf a znechuceně zakroutil hlavou. Většina z nás se však usmívala a jak jsme roztáhli ústa, zaschlá krev na tvářích se nám drolila a v šupinách opadávala. Protože Řekové klečeli s čely přitisknutými k podlaze postříkané krví, schoulení před svým pánem jako psi, kteří čekají, až je jeho ruka ztrestá.

A my jsme byli živí.

Po několik následujících dnů jsme se od císaře skoro nehnuli. Bardanes chtěl, abychom Nikefora střežili dnem i nocí, zatímco sám se snažil zúčtovat se všemi, o nichž věděl nebo se domníval, že pomohli Arsaberovi zmocnit se trůnu. Prohlásil, že teprve až s tímhle skončí, může další svěřit svým mužům. A my, jak řekl Sigurd s ústy staženými smutkem, jsme dokázali svou loajalitu císaři krví našich

mužů. Ztratili jsme jich tolik, skvělých druhů, jako byl Ingolf nebo Yrsa. Také Dánové měli spoustu padlých, protože přes všechnu svou divokost jim chyběl bojový um a disciplína Sigurdových Norů. Mezi mrtvými byl i Beiner, jehož střeva jeho druhové sebrali a nastrkali velkou zející ránou zpátky do břicha, aby mohl vstoupit do Valhally celý. Z našeho života zmizeli velcí bojovníci, jejichž tváře už nikdy neuvidíme: muži jako Bothvar, který uměl stejně skvěle bojovat jako vařit, Aslak, jeden z nejlepších bojovníků, jaké jsem kdy poznal, nebo Baldred z Wessexu, jenž kdysi sloužil ealdormanovi Ealdredovi, ale pak se stal jedním z nás, jezdcem na vlnách. Ale já jsem věděl, že tím, kdo mi bude chybět nejvíc, je Svein, jehož ztráta tížila mou duši jako balvan v rybářské síti. Ryšavý obr mi byl vždycky přítelem a dodnes pro mě zůstal nejstatečnějším bojovníkem, s jakým jsem se kdy setkal. Přiznám se, že jsem pro Sveina plakal, a slzy se mi řinuly po tvářích jako kapky vody v hustém dešti.

Bez Brama a Sveina mi Sigurdova smečka připadala jako stín toho, co byla předtím. Oba pluli se Sigurdem od samého počátku, ale nikdo pro ně netruchlil tak jako já. Spálili jsme všechny mrtvé na hranici hrdinů uprostřed Miklagardu prolezlého uctívači Bílého Krista jako dubový trám červy. Tito lidé, většinou kněží, na nás křičeli posměšky a mávali proti nám kříži, dokonce spílali i otci Egfrithovi za to, že stál a hleděl do plamenů spolu s námi. Neodvážili se však blíž, protože jsme na ně vrčeli jako šelmy a zaháněli je kletbami, které považovali za pohanská zaříkávadla se zlovolnou mocí, a navíc jim ještě Asgot hrozil svým obětním nožem. Nikeforos nám poslal dřevo na hranici a s ním i císařské vojáky, aby nám pomohli, takže Ježíšovi lidé věděli, že se svými protesty nemohou zajít příliš daleko. Císař nám věnoval spoustu dřeva, a tak plameny vyšlehly do miklagardské noci vysoko a odnesly duše našich padlých druhů přímo do Asgardu, aby se nemohlo stát, že se tam nedostanou, protože je Odinovy valkýry v téhle vzdálené zemi nenajdou.

A nás, co jsme zůstali, zahrnul vděčný Nikeforos všemi vzácnostmi, jaké jsme si jen mohli přát: krásnými tkaninami, řeckými mincemi, bohatým jídlem, nevysychajícími džbány červeného vína i ženami. Zůstali jsme v paláci Bucoleon, i když se nám v něm zprvu vracela trpká chuť toho, co jsme tam museli

vytrpět. Ale připomínky krvavého boje brzy zmizely a do paláce se opět vrátilo hedvábí a všechna další nádhera, takže bylo těžké představit si, co se na mramorových schodech a v rozlehlých síních událo. A tak jsme žili v přepychu, o jakém se nám nikdy nesnilo, a jediné, co jsme museli dělat, bylo dívat se ven z oken obrácených na jih, z nichž se otvíral výhled na císařův přístav, kde se na jiskřící hladině klidného modrého moře pohupovaly *Serpent*, *Fjord-Elk* a *Wave-Steed*.

Drželi jsme se v blízkosti Nikefora jako pochva meče, zatímco císař se snažil znovu převzít otěže vlády nad svou východní říší. Zatím jsme však nezaznamenali žádné náznaky odporu, žádné hrozby vůči němu. O to se postaral Bardanes. Generál postavil podél hlavní ulice procházející napříč Miklagardem víc než tři desítky dřevěných křížů, každý dvakrát vyšší než mužská postava, a na ně dal přibít ty, jež podezíral z podílu na svržení Nikefora a jeho syna a spoluvládce Staurakia. A byly mezi nimi i ženy. Visely na křížích ve vší nahotě vystavené kolemjdoucím, aby lidé viděli a slyšeli, jak trpí a umírají. To mě proti Bardanesovi popudilo ještě víc. Zdálo se však, že to plní svůj účel, protože se proti Nikeforovi nikdo neodvážil ani upsouknout. A my jsme trávili dny v nejbohatším městě na zemi obklopeni jídlem, pitím a děvkami.

Dny pohodlí, hojnosti a klidu se postupně měnily v týdny, během nichž dva naši muži zemřeli na zanícené rány. Jedním z nich byl Nor Kalf, který předtím přežil ránu šípem do ramene ve Frankii. Tentokrát už mu štěstí tak neprálo, protože rána ve stehně se mu v hrozném miklagardském horku zanítila a Kalf zemřel v horečkách, zalitý potem a blábolící řeči, jež nedávaly smysl. Druhým nešťastníkem byl také Dán jménem Kolfinn, který přišel v boji o tři prsty na levé ruce. Asgot mu zranění vyčistil a obvázal a Kolfinn si dlouho nestěžoval, dokonce žertoval, že mohl dopadnout mnohem hůř, kdyby přišel o prsty na pravé ruce a nemohl by ani uchopit roh na pití. Jenže během dvou týdnů mu ruka až k lokti zezelenala, v dalších třech dnech to postoupilo až k rameni a zachránit ho nedokázali ani císařovi doktoři se všemi svými vědomostmi. Jedné noci tedy vypil tolik vína, že by na něm mohla plout válečná loď, a jeho druhové mu pak podřízli hrdlo. Takhle tedy skončil Kolfinn.

Ale Bjarniho řeční doktoři zachránit dokázali a tím nám způsobili

radost, kterou by ani sebevětší bohatství nevyvážilo. Bjarni věděl, že se mu rána zanítí, zvláště v horku, jaké jsme v Miklagardu zažívali. Kromě toho si hned potom, co ránu utrpěl, nohu stáhl, aby nevykrvácel, ale utáhl řemen příliš a zcela zastavil proudění krve do zbytku nohy, takže bylo jasné, že už mu v budoucnu může sloužit jen jako varování před deštěm nebo jako vděčný objekt k očíhávání psy. Proto se rozhodl vyřešit to rázně.

„Uřízněte mi ji,“ řekl Sigurdovi čtyři dny po boji, když ležel zalitý potem ve stínu a díval se, jak připlouvají a odplouvají císařské dromóny. Nohu měl obvázanou čistým plátnem, ale šířil se od ní zápach a mouchy se kolem ní jen rojily. Nad námi kroužili v teplém větru křičící raci, jako by chtěli všem sdělit zprávy o rybářských člunech, které připlouvaly do hlavního přístavu.

„Čekal jsem, že k tomu dospěješ,“ řekl Sigurd a pokýval hlavou. Ale Sigurd to neudělal, ujali se toho císařovi lékaři se svými noži a nástroji ostrými tak, že by dokázaly napůl rozříznout pšoukanec. Uříznutou nohu potom spálili a místo ní mu dali dřevěnou z tmavého lesklého dřeva. Bjarni pak do ní vyřezal runové znaky, zřejmě nějaké mocné kouzlo nebo připomínku boje, v němž ztratil svou skutečnou nohu. Bjarni tedy žil, pokoušel se belhat na nové noze a brumlal, že ho svědčí, jako by mu v ní vrtali červi, i když my jsme nechápali, jak ho může svědit noha z mrtvého dřeva.

Císař Nikeforos a jeho syn Staurakios se nám odměnili takovým bohatstvím, o jakém se nám nikdy ani nesnilo.

Kdykoli pomyslím na Miklagard, vybaví se mi zlato. Zářív v truhlici mé paměti i v oku mé mysli. Zlaté střechy, zlaté sochy a dveře, zlatými nitěmi tkané goblény, zlaté mozaiky a mince, a hlavně zlaté slunce, které od rána do večera spaluje zemi a jehož zář se odráží od hladiny Marmarského moře a od bílých zdí paláce i obyčejných domů. Oba vládci, otec i syn, odměnili Sigurda a Sigurd potom odměnil nás. A žádný jarl nebyl nikdy štedřejší než on. Sigurd však věděl, že přísaha věrnosti, kterou si nás všechny zavázal, si žádá svou cenu, a ne malou. Smrt takových mužů, jako byli Bjorn, Halldor, Bram, Bothvar, Ingolf, Yrsa, Svein nebo Aslak, jeho vlčí smečku těžce zasáhla. Všichni to byli skvělí bojovníci, které nelze vyřezat z tmavého řeckého dřeva jako Bjarniho nohu, a Sigurd možná doufal, že lesk množství mincí nás od myšlenek na mrtvé

druhy odvede. A také jsme měli příběh, který budeme moct vyprávět, až se vrátíme domů, a zlato, jímž budeme moct zaplatit skaldům, aby ho šířili ve svých písních. Nepochybovali jsme, že sága o našem hrdinství bude znít u všech severských ohnišť, a i když možná vyvolá žárlivost, budou lidé hltat každé její slovo. Dostali jsme se mořskou cestou tak daleko, že někteří si už jen těžko vybavovali podoby svých žen nebo dětí. A já jsem na tom byl podobně s Ealhstanem, svým pěstounem, který se mě ujal a vychoval mě. Myslel jsem si, že mám vzpomínku na něj uloženou v mysli pevně, ale pak jsem se ji jednou pokusil vyvolat a uviděl jsem obraz tak nezřetelný, jako bych se díval na něco uloženého pod hladinou moře.

Nikdo však nikdy nenašel bohatství pod svou postelí, jak řekl Olaf. Dopluhli jsme daleko, ztratili jsme mnoho a zbohatli jsme tak, že se o tom nikomu ani nesnilo. A možná by to byl konec našeho příběhu, kdyby nás bohové nechali v klidu si užít těžce vybojovaného bohatství.

Další barva, která se mi kromě zlaté při vzpomínce na Velké město vybavuje, je černá. Možná proto, že je to barva zhouby, zmaru a konce všech věcí. Anebo je to také temnota zuřivého hněvu, kdy mysl klesá do nejchladnějších hlubin a člověk už není pánem toho, co dělá.

Protože bohové s námi ještě neskončili.

DVACÁTÁ SEDMÁ KAPITOLA

TO LÉTO V MIKLAGARDU bylo jako jeden z goblénů plných jasných barev, které visely na stěnách hodovní síně Velkého paláce. Jakmile jsme se Nikeforovi zavázali, že nebudeme vyvolávat žádné problémy, mohli jsme se toulat městem, jak se nám zachtělo, a brzy začalo být jasné, že někteří muži začínají zapouštět do zdejší tvrdé půdy kořeny. Byli jsme bohatí, vysocí a většinou světlolasí a tím vším jsme se od místních lidí odlišovali. A to, že na nás pohlíželi jako na barbary, nás ještě víc ozvlášťovalo a zvyšovalo naši popularitu, takže jsme často ani nemuseli sáhnout do váčku pro minci, i když jsme to chtěli udělat. Řekové nám kupovali pití a vnucovali nám jídlo a nejrůznější zboží, s nímž obchodovali, jako třeba kůže, mýdlo, koření, ovoce nebo nasolené ryby. Všechno nám dávali zadarmo z vděčnosti za to, že jsme dosadili zpátky na trůn vládce, kterého považovali za zástupce boha na zemi. A to se samozřejmě mužům, zvyklým tvrdě veslovat, odolávat nepřízní počasí nebo stát ve štítové hradbě, líbilo a netrvalo dlouho a všichni jsme si pořídili sluhy – otroci nebyli v Miklagardu povoleni –, kteří se starali o naše pohodlí, takže jsme nemuseli zvednout ani prst a mohli jsme celý den jenom sedět, popíjet víno a pšoukat po cizokrajném koření.

Také jsme už trávili méně času spolu. Deset z nás muselo vždy zůstat v drátěné košili a se zbraněmi a být připraveni sřezit Nikefora a Staurakia, když se museli věnovat vladařským záležitostem. Tahle služba však padla každý den na jiných deset mužů, takže zbývající si mohli dělat, co chtěli, a vyhledávat možnosti, jak odlehčit tíži svých truhlic nebo ulevit svým koulím od napětí ve společnosti stále krásnějších žen, ale též utrácet za zbraně, směšné řecké klobouky, nebo dokonce za křiklavě žluté a červené ptáky, které Řekové chovali v klecích a tvrdili, že umí mluvit, i když já jsem žádného neslyšel říct jediné srozumitelné slovo. Někteří naši také začali nosit řecké tuniky a tvrdili, že jsou ve zdejším horku lepší než naše vlněné

věci. To byla zřejmě pravda, ale protože si tím od nás užili posměšků, když jsme je v té maškarádě viděli, raději se opět vrátili k obyčejné tunice a kalhotám a potili se v nich.

Nikdo nemluvil o návratu domů. Všichni jsme propadli kouzlu zázraku jménem Miklagard a drželi jsme se ho s umanutostí, s jakou se pes honí za vlastním ocasem.

A po celou tu dobu se schylovalo k bouři, která měla brzy zasáhnout právě mě.

V tu dobu jsem na Cynethryth celé týdny sotva pohlédl. Za normálních okolností bych tomu byl docela rád, neboť jsme se postupně tak odcizili, že by propast mezi námi nedokázal překlenout ani duhový most Bifröst. Od té nešťastné události ve Frankii, nebo možná ještě dřív, mi začala Cynethryth dávat najevo, že se mnou nechce nic mít. Zpočátku jsem to cítil jako nůž vražený do mých útrob, kterým Cynethryth kroutí, ale později jsem tu nejhorší bolest překonal a zdálo se mi, že se rána zaceluje. Dokonce jsem si občas pomyslel, že je lepší být sám, protože taková, jaká byla Cynethryth dnes, pokřivená a zkažená Asgotem, by mi byla jen přítěží. Po většinu času jsem si tedy žil dobře a Miklagard byl ze všech míst na světě tím nejpráhodnějším, aby v něm člověk pustil z hlavy trpké vzpomínky.

Ale v ten den, o kterém chci mluvit, jsem se opil. Víc než obvykle díky hloupé sázce s Pendou o to, kdo vypije víc řeckého vína a pořád dokáže přejít po celé délce kopí, aniž by se dotkl země. Byl jsem opilý a Cynethrythin nůž mi znovu drásal útroby.

Tu sázku jsem prohrál, a i když na tom ani zbla nezáleželo, nálada se mi tím samozřejmě nezlepšila. A právě tehdy jsem usoudil, že je čas vyhledat Cynethryth a o noži v mých útrokách si s ní promluvit. Chtěl jsem vědět, proč zapomněla na doby, kdy jsme leželi mezi žebry *Serpenta* a vzájemně se za chladných deštivých nocí hřáli. Milovala mě vůbec někdy? Anebo mě na tom franckém pobřeží stáhla na písek jen proto, aby nade mnou získala moc a využila mě k záchraně svého otce, toho červa Ealdreda? Protože když se žena jako Cynethryth někomu oddá, ocitne se ten nešťastník chycený v síti pevnější než je přísaha věrnosti jarlovi. Pro takovou ženu je člověk ochotný udělat cokoli, možná i plivnout do očí bohům nebo zradit své druhy. Zkrátka odsoudit se k zkáze.

Všechno jsem si zavinil sám, ale zároveň se musím ptát, který bůh měl v celé té nešťastné záležitosti prsty, protože v ní bylo příliš mnoho náhod, které se těžko mohou udát jen tak samy od sebe. Ale v ten den se udály a já jsem se s hlavou zmatenou vínem vydal hledat Cynethryth.

Nikeforos jí přidělil ložnici ve východní části paláce, protože podle něj nejen že není správné, aby žena žila mezi muži, ale navíc je to prý hřích proti Bohu. Sigurd mu na to připomněl, že Cynethryth už není otrokyní jeho ukřižovaného boha, tak proč by se měla starat o to, co on považuje za hřích. Doslova řekl, že Bílý Kristus unikl Cynethryth mezi prsty. Toho se okamžitě chytil Olaf a dodal, že to se stává, když má někdo v rukou díru.

Nikeforos však trval na svém a tvrdil, že když nic jiného, musí žena chránit svou ctnost a já jsem měl podezření, že basileus je Cynethryth zároveň znechucený i fascinovaný. Protože i teď, po své proměně, kdy byla kost a kůže a tvářila se jako ztělesněná nevlídnost, byla stále velmi hezká a představovala ten druh zbloudilé duše, který křesťané tak rádi v dobrém i ve zlém zachraňují.

Neměl jsem tušení, kde její pokoj je, a málem jsem si prošoupal podrážky nových kožených bot, než jsem nakonec po dlouhém bloudění nekonečnými chodbami plnými sloupů a blikajících nástěnných svícňů usoudil, že se musím zeptat jednoho ze sluhů. Už skoro mizel v jiné chodbě, obtížený hromadou čistého ložního prádla, když jsem na něj zavolal. Ten smradlavý tchoř se však ani neohlédl a pokračoval dál. To mě namíchlo tak, že jsem na něj zařval, až se to rozlehlo po celém paláci a připomnělo mi to šílenství boje, který v těch místech zuřil a připravil nás o tolik dobrých mužů.

Malý Řek se konečně zastavil a otočil se. V první chvíli se mi z jeho výrazu zdálo, že má strach, ale pak jsem poznal, že je spíš popuzený. U Nikefora jsme se těšili oblibě, a také měl proč nám ji projevovat, když jsme znovu dosadili jeho císařský zadek na trůn. Jenže mnozí Řekové, zvláště palácoví psíci a všichni ti dvořané v šustícím hedvábí, kteří neměli nic jiného na práci, než se klanět a líbat podlahu, nás jen tak tak snášeli, a to jen proto, že si proti nám nemohli nic dovolit. V jejich očích jsme byli nekulturní cizáci a pohanští barbaři, zkrátka něco stěží lepšího než divoké šelmy. Mně to nevadilo, protože pro mě zase byli oni změkčilí, naolejovaní a

navonění panáci, kteří nejsou k ničemu dobří, i když Bjarni řekl, že by si jednoho takového odvezl domů do Norska a choval si ho v domě, aby mu tam voněl.

Sluha povzdechl, zakroutil hlavou, opatrně položil náruč prádla na podlahu a vykročil pryč. Šel jsem tedy za ním.

Ten zatracený palác byl jako liščí doupě plné točitých chodeb. A plné lišek. Přesto jsem poznal, že mě Řek dovedl na správné místo, ještě dřív, než jsme zatočili za poslední roh, protože jsem uviděl dveře, na nichž byla namalovaná žena s dítětem. Teď už jsem věděl, že je to Kristova matka se svým božským synem. Ale ty správné dveře jsem poznal podle vůně, která se z nich linula. A právě ta vůně mě zasáhla jako kopanec do břicha.

„A teď si můžeš jít po svých,“ řekl jsem Řekovi a ukázal jsem do ztemnělé chodby. Pokrčil rameny, našpulil ret, jak by mi chtěl naznačit, že mu můžu být ukradený, a zmizel. Zůstal jsem stát před dveřmi jako ten, kdo si není jistý, jestli chce vědět, co ho za nimi čeká. Možná bych zaklepal, kdybych nebyl tak nalitý vínem, ale místo toho jsem se nadechl vzduchu plného vůní bylin, které dveřmi pronikaly, a otočil jsem kovovým kruhem. Dveře se bez vrznutí otevřely a já jsem vešel do místnosti se stěnami obloženými stejným tmavým dřevem, z jakého měl Bjarni vyřezanou nohu. Vzduch byl plný hustého kouře, kterým jsem téměř tápal dál kolem bohatě našaseného pruhu povlávající látky, jež splývala dolů. A to, co jsem uviděl pak, ve mně zůstalo po všechny roky mého dalšího života. Mohl bych si vypíchnout oči, vymáchat je ve slané vodě a pak je držet nad plamenem, a stejně bych se toho obrazu nezbavil.

Cynethryth ležela na posteli. Byla nahá, jen částečně přikrytá čapími křídly s peřím potřísněným krví, jak je někdo vytrhl z ptačího těla. Zdálo se, že spí, nebo dokonce že je mrtvá, zato Asgot byl dokonale živý. Klečel v nohách postele, a když mě zaslechl, otočil prudce hlavu, až mu kůstky ve vlasech zachřestily, a upřel na mě zuřivý pohled. Jenže on neznal tu pravou zuřivost, jaké je schopen bojovník.

Vrhl jsem se na něj a ještě nestačil zcela vstát, když jsem ho udeřil a smýkl jím proti zdi. Zavřeštěl jako divé zvíře a vzápětí hekl a zlomil se pod další mou ranou pěstí do břicha. Ale pak na jeho výkřik odpovědělo vzteklé zavrčení, při kterém stydla krev. Otočil

jsem se a uviděl jsem Skölla. Chlupy měl zježené a v očích mu plála nenávist vlčí šelmy. Skočil po mně dřív, než jsem mohl tasit meč, ale v posledním okamžiku se mi podařilo instinktivně zvednout pravou ruku, jako bych si myslel, že se jí můžu ubránit. Nemohl jsem, protože se mi do ní vzápětí zaryly vlčí tesáky a na okamžik mi na ní vrčící šelma zůstala viset. A potom už jsme oba spadli na zem. Převalil jsem se na pravý bok, vrazil jsem levé rameno vlkovi do břicha a zběsile jsem ho tloukl, až mě pustil a vysmekl se mi. Jenže okamžitě se mi zahryzl do ruky znovu a rval mi ji, jako by mi ji chtěl utrhnout od těla. Zvedl jsem se na kolena a tloukl jsem ho pěstí do hlavy, zběsilý bolestí i strachem, ale šelma mě nepouštěla. Řval jsem a zmítal jsem sebou, abych se té bestie zbavil, a při tom všem jsem si stačil uvědomit, že v místnosti je kromě Asgota a Cynethryth ještě někdo jiný. Byl to jen nejasný dojem, ale v tu chvíli jsem víc vnímat nestačil, protože jsem byl slepý a hluchý bolestí a hrůzou a viděl jsem jen žluté oči a tesáky, které mi drtily ruku.

V zoufalství jsem znovu a znovu tloukl do vlčí tlamy hlavou, až jsem málem ztrácel vědomí, protože lebka té bestie byla tvrdá jako ze žuly. Sköll mnou smýkal ze strany na stranu a tehdy jsem si myslel, že je se mnou konec. Nebyl jsem však ochotný zemřít na kolenou, a tak jsem zařval a zařal prsty do toho žlutého oka a rval jsem ho ven, až se mi podařilo dostat dva prsty do důlku v lebeční kosti, a silou, kterou je člověku schopná dodat jenom panická hrůza nebo zuřivý hněv, jsem oko vyrval ven. Pak jsem zkrvavenou rukou sáhl po dlouhém noži, vytrhl jsem ho z pochvy a vrazil ho vlkovi do břicha a znovu a znovu jsem ho bodal, až jsem měl ruku až po loket zbrocenou krví a šelma se pode mnou zmítala a škrábala drápy po podlaze.

Konečně mi ruku pustila. Vstal jsem a vtom jsem uviděl, že stojím proti Asgotovi. V ruce držel nůž, kterým zabil tolik mužů a tolik zvířat. Ale mě jím nezabije, blesklo mi hlavou.

„Jsem tvůj godi,“ zasyčel. „Dotkni se mě a odsoudíš se k záhubě, hlupáku.“

„Možná by to za to stálo, kdybych tě viděl mrtvého!“ vyrazil jsem ze sebe ještě bez dechu po předchozím boji s vlkem. Cítil jsem, že mi pod tunikou teče po pravé paži krev. A v tu chvíli jsem přes kouřovou mlhu uviděl Egfritha. Stál tam v podivné pozici přitisknutý

ke zdi, i když jsem si vzápětí uvědomil, že nestojí, ale visí. Ruce měl rozpažené, jako je to na všech obrazech ukřižovaného boha, které jsem viděl, ale místo hřebů je měl k dřevěnému obložení stěny přibodnuté tenkými noži. Nohy měl zkroucené na jednu stranu a ohnuté patami vzhůru, takže se jimi nemohl opřít a odtrhnout od stěny, a tak tam visel a zíral na nás s tváří pomazanou krví. Nedovedl jsem si představit, jak to mohl Asgot sám dokázat, ale v tu chvíli na tom nezáleželo, protože godi byl nebezpečný jako oheň na doškové střeše. Nemohl jsem váhat a vrhl jsem se na něj. Ale Asgot byl rychlý, příliš rychlý na starce. Uskočil stranou, šlehl mi nožem po levé paži a rozsekl mi ji. Otočil jsem se a pokusil jsem se ho seknout přes tvář, opět jsem však minul a on mě vzápětí zasáhl nožem do zápěstí. Oči měl divoce vytřeštěné, u úst pěnu jako šílenec a stejně tak se usmíval. Znovu po mně máchl nožem, ale tentokrát se mi podařilo chytit ho za hubené zápěstí a teď jsem se na něj usmíval já, protože jsem byl mladý a silný a hořel jsem vůči tomu odpornému starému skřetovi nenávistí. Drtil jsem mu zápěstí železným stiskem tak dlouho, až mu nůž vypadl z ruky, pak jsem si ho přitáhl a vrazil mu čelem do tváře. Ze zlomeného nosu a z úst se mu vyvalila krev. Měl jsem ho zcela ve své moci, ale v tu chvíli mě nemohl nikdo zadržet, abych s ním jednou provždy neskoncoval. Bodl jsem ho ranou vedenou zespodu vzhůru do břicha. Stále jsem ho držel těsně u sebe a cítil jsem jeho zkažený dech. Ale taky jsem z něj cítil Cynethryth a v tu chvíli jsem měl chuť stáhnout z něj kůži a hodit ji psům. Vyškubl jsem nůž z jeho těla, chytil jsem ho za vlasy s chřestícími kůstkami a strhl mu hlavu dozadu, takže se na mě musel dívat. Na mých botách a na kamenné podlaze se rozlévala jeho krev.

„Už teď jsi mrtvej, Asgote,“ zasyčel jsem mu do zkrvavené tváře. „Až budeš ležet, nachčiju ti do očí a naseru ti na tvý svrasklý srdce.“

„Proklínám tě!“ vyrazil ze sebe přes krev, která se mu valila z úst. Byl bledý jako vyhaslý popel.

„Jsem tvoje smrt, Asgote,“ pokračoval jsem a mrštil jsem jím proti stěně. Sesul se po ní na podlahu a svíral si strašnou ránu na břichu. Hodnou chvíli tak seděl a jenom na mě zíral a potom na mě ukázal zkrvavenou rukou. V první chvíli jsem myslel, že se pokouší vrhnout na mě nějaké kouzlo, ale pak jsem pochopil, že chce můj nůž, bez nějž by nemohl vstoupit do Odinovy síně mrtvých

bojovníků. A to pro něj bylo děsivější než sama smrt.

Vycenil jsem na něj zuby a to stačilo. Pochopil, že s ním nemíním mít soucit, a z očí mu pomalu unikal život. Ještě však obrátil pohled k Cynethryth, která se pohnula, jako by pomíjel účinek lektvaru, který jí zřejmě dal Asgot vypít. Podíval jsem se na Egfritha, na jeho tvář zkřivenou utrpením. Pak jsem přistoupil ke godimu a poklekl jsem vedle něj.

„Uchop ho,“ řekl jsem, vzal jsem mu ruku a sevřel mu prsty kolem jílce svého nože. Zdálo se mi, že se usmál, ale mohl to být klamný dojem. „Počkej na mě v síni Otce veškerenstva, godi,“ řekl jsem. „Ještě jsem s tebou neskončil.“ Potom jsem zvedl ze země jeho nůž, vrátil jsem se a vrazil jsem mu čepel do hrdla. Nechal jsem ji tam a díval jsem se, jak kolem ní naskakují krvavé bubliny posledního Asgotova dechu.

Náhle jsem cítil, že se mi dělá mdlo – z kouře, z pokousané ruky, ale především z rány na levé paži, kterou mi Asgot rozsekl nožem. Podíval jsem se na ni a viděl jsem, že se v ní bělá kost. Proklel jsem ten zatracený godiho nůž. Vždycky se mi rány hojily dobře, a díky bohyni léčitelce Eir za to, ale tentokrát jsem dostal strach, že by se mi rána mohla zanítit jako nikdy předtím. Přistoupil jsem k Egfrithovi. Doufal jsem, že je ještě živý. Byl živý, ale chvěl se bolestí, kterou musel kdovíjak dlouho snášet. Utrhl jsem ze svého pláště kus látky, nacpal mu ji složenou do úst a řekl mu, aby do ní zařal zuby. Chvíli se na mě díval očima plnými utrpení a pak krátce přikývl. To bylo dobré znamení. Jenže ať jsem se snažil jak snažil, nedokázal jsem zvednout pravou ruku. Znamenalo to, že mám kost zlomenou, rozdrcenou tesáky toho prašivého vlka, který teď ležel v louži krve mrtvý. Aspoň že jsem mohl hýbat levou rukou, i když jsem přitom viděl bolestí mlhu, ale přesto se mi podařilo uchopit nůž, kterým měl Egfrith probodnutou pravou dlaň. A právě jsem ho chtěl vytrhnout, když se vedle mě spolu se závanem štiplavého pachu bylin objevila Cynethryth. Byla nahá. Ani se na mě nepodívala a oběma rukama uchopila nůž, kterým měl Egfrith přibodnutou druhou ruku.

Společnými silami jsme tedy nože vytáhli a já jsem si pak opatrně položil sténajícího mnicha na rameno.

Cynethryth zírala na Asgotovu zhroucenou mrtvolu, s rukou stále

ještě sevřenou kolem jílce mého dlouhého nože. *Brzy tu musí být Odinovy služebnice*, pomyslel jsem si.

„Bylo mi potěšením ho zabít,“ řekl jsem Cynethryth s úšklebkem. Podívala se na mě. Její oči byly mdlé a kalné jako starý led. Nechal jsem ji tam stát nahou, s řadry potřísněnými čapí krví, a odnášel jsem Egfritha pryč.

Našel jsem řeckého sluhu, který mi ukázal cestu k Cynethrythině pokoji, a když uviděl Egfritha, mohl se ochotou přetrhnout. Zavedl mě do jiné místnosti a hned poručil dalšímu sluhovi, aby někoho přivedl. Nevěděl jsem koho, ale oba se snažili jednat rychle. Řekové věděli, že otec Egfrith je sluha Bílého Krista a vzdělaný muž, i když v ty dny se od nás na pohled lišil snad jen tím, že byl starší a hubený. Pak už jsem si uvědomoval pouze to, že se do místnosti nahrnuli lékaři, kteří se nad mnichem skláněli a kroutili hlavami. Mě si téměř nevšíмали, a tak jsem seděl zakrvácený na měkké zdobené pohovce a místnost a všechno v ní se mi postupně vytrácelo jako noční sen.

Další, co jsem si později vybavoval, bylo, že jsem ležel na lůžku s šustícím povlečením a oknem vedle mé hlavy vnikaly dovnitř závaný vzduchu s mořskými pachy. Bílé plátno pode mnou bylo potřísněné krví a já jsem se neubráníl úsměvu, když jsem si představil, jak se na to bude malý řecký sluha tvářit. Pak se mi sevřel žaludek, naklonil jsem se a zvracel jsem do džberu, který se náhle objevil přede mnou.

„To je ono, chlapče,“ řekl kdosi. „Jen ven s tím.“ Koutkem oka jsem uviděl Egfritha. Kupodivu se usmíval. „Bůh ví, co do tebe nalili, ale zdá se, že to účinkuje.“

„Jenže to chutná, jako kdybych žvýkal koule chcíplýho psa,“ zabručel jsem a utřel jsem si ústa do prostěradla. Byla to malá, jednoduše zařízená místnost v horním poschodí paláce Bucoleon s výhledem na přístav. Všiml jsem si, že moje oblečení je přehozené přes opěradlo starého křesla u nohou postele, a vypadalo vyprané.

„Ale jsi živý,“ řekl Egfrith. „A to je hlavní.“

Čichl jsem k obvazu a Egfrith si zřejmě všiml strachu v mých očích. „Neboj se, nehnisá ti to, i když to je skoro zázrak. Musím přiznat, že Řekové jsou v těchhle věcech mnohem zkušenější, než bych si vůbec dovedl představit. Z toho, co jsem viděl, se zdá rána čistá, chlapče.“

Přikývl jsem. „A co ty?“ zeptal jsem se.

Zvedl obvázané ruce. Pouze uprostřed levé dlaně bylo vidět malou skvrnu prosáklé krve.

„Díky bohu se cítím dobře, i když veslovat bych v dohledné době nemohl.“

„Vypadáš ale stejně škaredě jako kočičí zadek,“ řekl jsem. Mnich zvedl konce prstů, které mu vyčnívaly z obvazu, a opatrně se jimi dotkl strupů po škrábancích ve tváři. Předpokládal jsem, že pocházejí od Asgotových nehtů.

„Krása je prázdný pohár, Havrane“ řekl káravým tónem. „Pohár, z něhož ty nikdy nebudeš muset pít,“ dodal se svým typickým úsměvem v lasiččí tváři. Pak se náhle zamračil a mávl rukou na sluhy, aby odnesli džber pryč. Nic tak nenutí člověka ke zvracení jako odporný puch zvratků. „Myslím, že brzy budeš zdravý jako rybka,“ pokračoval. „Musel jsem se dívat, jak ten pohanský ďábel otravoval Cynethrythinu duši svými odpornými kouzly. Ubohé děvče,“ povzdechl a zakroutil hlavou. „To bylo horší než ty nože,“ dodal s pohledem na obvázané dlaně. Věřil jsem mu.

„Přišel jsem tam jen proto, že jsem do sebe předtím nalil sud vína a prohrál sázkou s Pendou,“ řekl jsem. „A podívej se, co z toho vzešlo.“

Vytáhl huňaté obočí a zamumlal cosi o tom, že skutky Páně jsou někdy opravdu zvláštní. Nechal jsem ho při tom a zeptal jsem se ho, co na to říkají ostatní. Zabil jsem našeho godiho, a to mi leželo v rozbolavělých útrobách jako těžký kámen.

Egfrith sraštil čelo. „Zasáhlo je to jako nečekaná bouře,“ řekl. „Někteří nemohli uvěřit, že je Asgot mrtvý, dokud neviděli jeho mrtvolu na vlastní oči. A nejspíš i potom čekali, že znovu vstane. Spálili ho jako ty ostatní. Před dvěma dny.“

„Takže ten starej smradlavej pes měl hranici jako hrdina?“ vyrazil jsem ze sebe vztekle a myslel jsem, že budu znovu zvracet.

Egfrith se ke mně naklonil blíž. „Musím tě varovat, Havrane, že to teď budeš mít těžké,“ řekl tiše, jako by se bál, že ho někdo uslyší. „Někteří chtěli hned potom jít a utrhat ti ruce i nohy. Říkali, že je třeba dokončit, co začala ta vlčí šelma.“ Odmlčel se a znovu zakroutil hlavou. „Bože, vy severané jste tak prchliví! Otroci svých základních instinktů jako divá zvěř!“

„A proč to tedy neudělali?“

„Floki to nedovolil,“ řekl. Zdálo se, že je tím stejně překvapený jako já.

„A co Sigurd?“ zeptal jsem se. „Co ten si o tom myslí?“

„Kdo ví? I když se mi zdá, že je v tom zajedno s těmi zbývajícími.“

V jejich očích jsi spáchal neodpustitelný zločin. Pořád mluví o kletbách, o kouzlech a o všech těch vašich pohanských nesmyslech.“ Náhle se na mě podíval a v očích se mu na okamžik objevila stejná hrůza, jakou jsem v nich viděl, když visel přibitý noži ke stěně jako ten jeho bůh na kříži. „Neměl bych to coby křesťan říkat, protože to odporuje božímu přikázání, ale řeknu to. Jsem rád, že jsi Asgota zabil.“ Zvedl obvázanou ruku k hrudi a pokřížoval se. „Byl to satan v lidské podobě.“

„Na tom, co si myslíš ty, mnichu, nezáleží,“ řekl jsem. „Ty mi ruce a nohy trhat nechceš.“

Zůstal jsem v té místnosti další tři dny a nechal jsem řecké lékaře, aby mě krmili, měnili mi obvazy a lili mi do krku své lektvary, protože jsem neměl chuť setkat se s ostatními. Zabil jsem jejich godiho a bylo mi jasné, že nevědí, co si o tom myslet. Protože godi mluvil za nás všechny s Ásy, takže bez něj se nedozvíme, jak na nás Odin, Thor nebo Njord pohlížejí. Všichni se teď budou bát, že jsme jako loď bez kormidla a plujeme tam, kam nás unášejí proudy a větry, aniž bychom měli možnost dozvědět se, jak vypadají vlákna našich osudů. Ale co se stalo, stalo se a bylo mi jasné, že dříve či později se se svými druhy budu muset setkat. Se svými druhy a se svým jarlem.

DVACÁTÁ OSMÁ KAPITOLA

PRVNÍ ZA MNOU PŘIŠEL BJARNI. Přibelhal se na své dřevěné noze s tváří napjatou jako plachta ve větru.

„Bude se konat porada,“ řekl a rozpačitě se škrábal ve vousu. „Svolává ji Sigurd.“

„Kdy?“ zeptal jsem se rozechvěle. V ústech jsem měl sucho, že jsem nemohl ani polknout, a tak jsem se natáhl ke stolku vedle postele, kde jsem měl víno zředěné vodou. Doufal jsem, že si Bjarni nevšimne strachu, který mi stoupal do celého těla jako zhoubná záplava.

„Dnes večer,“ řekl. „Vedou se všelijaký řeči.“

„Jaký?“ zeptal jsem se, i když jsem to věděl až moc dobře. Bjarni vytáhl obočí jako dva luky. I on dobře věděl, že já vím, jaké řeči se vedou.

„Asgot tady byl od doby, kdy byl Yggdrasil ještě tak malej, že bys dochcal na jeho horní větve,“ řekl. „Ten starej kozel si splétal vous, když ještě Thor dostával rákoskou na zadek za to, že honil malý holky.“ Zakroutil hlavou, jako by stále nemohl pochopit, co jsem to udělal. „Byl to náš godi, Havrane.“

„Byl to odpornej starej zlovolnej skřet,“ řekl jsem. Díval jsem se přitom z okna na přístav, v němž se to jen ježilo stěžni lodí všech druhů.

„Jak to vypadá?“ zeptal se Bjarni po delším napjatém tichu. Teprve teď jsem se na něj podíval – ukazoval na mou pravou ruku zavěšenou na hrudi v plátěné pásce.

„Zlomená kost,“ odpověděl jsem a trhl jsem ramenem, protože předloktím jsem nemohl ani pohnout. „Ale Řekové říkají, že zase sroste.“ Usmál jsem se. „Ten vlk měl na mě chuť jako Svein na pečený sele.“ Jenže můj vtípek napětí mezi mnou a Bjarnim příliš neuvolnil. Bjarni jen maličko škulb koutkem úst a to bylo všechno. Pořád tu byla ta Asgotova smrt, navíc po tolika dalších ztrátách, které jsme v Miklagardu utrpěli. Původní Sigurdova smečka v těchto

dnech zřídla jako chudá ovesná kaše.

Vrzly dveře a vstoupil starý Řek, který mě ošetřoval nejčastěji. Když uviděl Bjarniho, zamračil se a jeho tvář vypadala jako stará svrasklá kůže. Na rozdíl od většiny Řeků měl vous dlouhý a šedivý, ale pořád dokonale upravený, takže z něj netrčel ani chlup. Kromě prvního pohledu si Bjarniho nevšímal a začal mi prohlížet obvaz na levém rameni.

„Takže dnes večer na lodích,“ řekl Bjarni. Přikývl jsem. Krátce se rozhlédl po místnosti, pak uchopil oběma rukama dřevěnou nohu a otočil ji směrem ke dveřím – ještě se nenaučil pohybovat pahýlem zároveň s dřevěným nástavcem nohy. „Nemůžeš se tady schovávat věčně,“ dodal před odchodem. Měl pravdu, ale co jsem na to měl říct? „Bjarni,“ zavolal jsem na něj, když došel ke dveřím. Zastavil se, ale zůstal ke mně otočený zády.

„Co tvoje rameno?“ zeptal jsem se. Kdysi – už se mi to zdálo jako před sto lety – jsem ho střelil loveckým šípem do ramene. Tehdy jsem žil v Abotsendu a on byl na straně mých nepřátel, ale později nás osud svedl dohromady a stali jsme se přáteli. Jenže teď jsem nevěděl, co vlastně jsme.

„Ozývá se vždycky, když má pršet,“ odpověděl. „Ale starý rány jsou dobrý k tomu, aby nájezdníkovi připomínaly, kde všude byl. A taky se s nima líp vypravuje, co člověk zažil.“ Neviděl jsem mu do tváře, ale z hlasu jsem slyšel, že se v tu chvíli usmívá. „Už tě slyším, jak vypravuješ šedivým vousům a mladým holobrádkům, že tě zaživa spolkl vlk a pak tě zase vyvrhl živýho zpátky,“ dodal. Potom už vyšel ze dveří a nechal mě s Řekem, který se pro změnu mračil nad tím, že jsem se ani nedotkl příšerně kyselého ovoce, které mi nechal na misce vedle postele.

A já jsem cítil, že mi o jeden těžký kámen v útrokách ubylo. Neboť Bjarni byl pořád mým přítelem.

Cítil jsem, že má duše pookřála, když jsem opět vtáhl do nosu pachy *Serpenta*, jeho starého dřeva a smoly mezi plaňkami, slizkého povlaku zátěžových kamenů na dně i vlněné plachty, která pevně svinutá trpělivě čekala, až opět vyplujeme. Ano, má duše pookřála, ale nebyla v tom ta pravá radost z návratu na loď, protože jsem měl poprvé po tom, co se stalo, stanout před svými druhy a nevěděl jsem,

jak mě přijmou. Zdálo se, že kromě Cynethryth se na *Serpentovi* shromáždili všichni, což byl malý zázrak vzhledem k tomu, že se v té době pohybovali po celém Miklagardu, jako když včely poletují na rozkvetlé letní louce. Ale teď už čekali na přístavní hrázi – někteří se rozhlíželi po přístavu, jiní se dívali přes Miklagard k západu a pozorovali, jak slunce klesá za kopule chrámů a bělostné domy na úbočí kopce. Ale jakmile jsem se objevil, všechny pohledy se obrátily ke mně. Vívalo mě mrazivé ticho.

Muži, s nimiž jsem mnohokrát stál ve štítové hradbě, teď jako by v ní stáli znovu, ale obrácení proti mně, s tvářemi tvrdými jako žulové útesy a se zařatými pěstmi. *To nevypadá dobře*, napadlo mě. Podíval jsem se na Egfritha. Pokynul mi hlavou na znamení, že aspoň on stojí při mně. *Takže nakonec musím být vděčný za to, že mám zastánce ve sluhovi Bílého Krista*, pomyslel jsem si.

„Svolal jsem tuhle poradu, protože každý z nás má právo vyslovit se k tomu, co se stalo,“ začal Sigurd a oči přítomných se teď obrátily k němu. „A co se stalo, víme všichni. Havran porušil přísahu, která nás svazuje.“ Jeho slova mi téměř vyrazila dech, ale přiměl jsem se držet hlavu vzhůru a dívat se na muže kolem sebe, jako bych je vyzýval, aby mě odsoudili. „Zabil našeho bratra,“ pokračoval Sigurd a odmlčel se, aby si všichni stačili uvědomit závažnost toho, co řekl. V mysli se mi vybavila slova přísahy, kterou jsme složili v zemi Franků. *Jestliže tuto přísahu poruším a zradím svého jarla a své druhy, ať se ze mě stane nic naplněné hněsem a Otec veškerenstva mi zaživa proděraví oči červy jako řešeto*.

„Křivopřísežník,“ zamumlal kdosi.

„Muselo mu přeskočit v hlavě, když zabil godiho,“ ozval se Dán jménem Skap.

Do hrdla se mi tlačila slova protestu, ale zadržel jsem je za hradbou zařatých zubů. Nevěděl jsem co říct, aby to, co se stalo, na nás všechny doléhalo méně tíživě. Také jsem nehodlal prosit, aby pochopili, proč jsem Asgota zabil a proč bych to udělal znovu, kdyby se to dalo vrátit. A tak jsem tam jen stál a nechával běhu věcí volnost, i když jsem tušil, že to pro mě nemůže dopadnout dobře.

„Asgot sloužil jako godi už mému otci, když podnikal nájezdy na Sjaelland a Lolland,“ pokračoval Sigurd, „a ještě předtím, když vypaloval síně v Borre a Osebergu a bojoval s králem Hjorleifem

Hjorssonem.“ Sem tam se ozval potlačovaný smích, protože Hjorsson si vysloužil víc slávy za to, že sklátil snad každou ženskou na jižním pobřeží Norska, než že by zvítězil v nějakém tvrdém boji nebo přivezl truhlice plné stříbra. „Nebudu tady stát a říkat vám, že Asgot byl můj oblíbenec,“ mluvil dál Sigurd, „protože jsem často shledával v jeho lačnosti po krvi málo cti.“ Všiml jsem si, že na to několik hlav přikývlo, zvlášť v hloučku, kde stáli původní Sigurdovi muži jako Bjarni, Osk nebo Gunnar. „Ale,“ Sigurd zvedl prst, na němž se zablýskl prsten, „byl to godi, člověk, který stál blíž Ásům než kdokoliv z nás. A zabít takového muže, ať už z jakéhokoliv důvodu, je zločin.“

„Možná přivolal záhubu na nás všechny, nejen na sebe,“ ozval se Osten, třebaže se vyhnul mému pohledu. Ale těžko jsem mu to mohl vyčítat, a možná měl i pravdu.

„Musí zaplatit cenu za krev,“ prohlásil Dán Arngrim. Věděl jsem, že na něj muži dají, protože z nás všech dovedl nejlíp zacházet se slovy, skoro jako skaldové, i když v těchhle jeho slovech bylo jen málo toho, co je třeba pro oslavnou báseň, a byla ostrá jako hřeby.

Takže zbývali už jen muži oddaní Bílému Kristu jako Penda, Gytha a Wiglaf, kteří stáli stranou a snažili se pochytit, co se říká, protože jim to nikdo nepřekládal do angličtiny.

„Udělejme zkoušku,“ řekl Floki. Muži se otočili k němu. Stál tam a splétal si černé vlasy do jednoho tlustého provazce, který mu visel po levé straně tváře, jak jsem to viděl u Vendů v Římě. „Havran je Odinův oblíbenec. Kdo to neví, je hlupák.“

„A zabiják vlků,“ dodal Bjarni, jako by chtěl podpořit, co naznačil Floki – že zase nejsem jen tak někdo. I když já jsem dobře věděl, že jsem měl štěstí, protože Sköll byl pouhý pytel kostí v porovnání s tím, jak vypadal, než si ho Cynethryth ochočila. Na rozdíl od mužů, kteří si říkají mořští vlci, se zdálo, že skutečnému vlkovi pobyt na moři vůbec neprospíval.

„Takže ho podrobme zkoušce,“ navrhl Floki. „Jestli budou Ásové žádat svou cenu za Asgotovu krev, budiž. Ale pokud ne, celá věc skončí.“

Ostatní s tím souhlasili, protože i když se nezdálo, že by se někdo z nich chystal vrazit do mě kopí, všichni dychtivě přijali, že by na mě pomstu za smrt godiho měli vykonat bohové, pokud budou chtít.

Bylo to pro ně nejlepší řešení už proto, že by jim nehrozilo, že budou chyceni do pastí mých kouzel, a nikdo je nebude moct z ničeho vinit.

r

Následující den mě tedy vzali na palubu *Wave-Steeda* a jediná dobrá věc na tom byla, že foukal čerstvý jižní vítr, a tak jsem aspoň nemusel cestou ke své zkoušce veslovat, i když by to bylo pouhé plivnutí do očí proti tomu, co mělo následovat.

Už jsem věděl, co je to *ordael*, který obviněnému ukládá přejít po radlicích pluhu rozžhavených doruda nebo přenést horké železo devět kroků, aby byl považován za nevinného, nebo naopak vinného podle toho, jak se mu potom hojí rány. Naopak křesťané se spoléhají na to, že vše vyřeší jejich bůh, který nevinného ušetří a viníka ztrestá. A mně porada určila, abych podstoupil zkoušku, jež byla svým způsobem *ordael* a vyvolávala ve mně hrůzu.

Dopluli jsme k malému ostrůvku severně od Elaei a tam, u háje pokroucených olivovníků, sám Sigurd spolu s Olafem vykopali v suché půdě ztvrdlé sluncem jámu hlubokou o něco míň než na výšku muže, aby mě bylo ještě vidět. Byli u toho Floki a Rolf a někteří další a všichni stáli kousek stranou a s chmurnými výrazy mě pozorovali.

Předtím jsem si řekl, že se budu držet hrdě a se vztyčenou hlavou je nechám dělat, co musejí. Jenže když přišlo na to, abych se spustil do jámy, začal jsem se vzpírat, a přestože jsem mohl použít jen jednu ruku, bojoval jsem s nimi jako zběsilý. Dokonce se mi podařilo nakopnout Olafa do zadku a vyrazit Byrnjolfovi dva zkažené zuby a za to jsem zaplatil roztrženým rtem. Ale pak mě už do jámy dostali, a zatímco mě v ní Bragi a Skap pevně drželi, ostatní mě začali zahazovat hlínou a nic nedbali na to, že jsem je v hrůze a zuřivosti všechny proklínal.

„Za tři dny se vrátíme, Havrane,“ oznámil mi Sigurd s vážnou tváří, ještě když Byrnjolf udupával hlínu kolem mé hlavy. Zjevně mu to činilo nemalé potěšení soudě podle toho, co si přitom zkrvavenými ústy mumlal. Když skončili, mohl jsem se stěžít nadechnout, jak mi navršená hlína svírala hrud'. Bradu jsem měl nad horkým pískem pouze na délku prstu a ruce – z nichž jedna byla

zlomená, takže bych s ní stejně nic nezmohl – jsem měl pohřbené kdesi dole vedle boků a byly mi stejně užitečné jako prsa starému kanci.

„To je stříbro, který mi dáváš... to, že mě předhazuješ... jako potravu ptákům?“ chrлил jsem na Sigurda přerývaně, protože jsem neměl dost dechu. „K psovi by ses choval líp! Všichni jste synové děvek! Čekejte na mě... na onom světě... zkurvysyni zasraný!“

„Kvůli jednomu muži neuvrhnou do zkázy celou vlčí smečku,“ odpověděl mi Sigurd s pohledem upřeným k slunci, které se už sklánělo k západu a chystalo se sklouznout za okraj světa. „A to ani kvůli tobě, Havrane, i když jsem tě měl jako svého syna.“ Smutně zakroutil hlavou. „O tvém osudu rozhodnou bohové, pokud jsou pořád ještě s námi a jestli na nás dohlédnou tak daleko.“

Olaf se potahoval za svůj rozsochatý vous a škrábal se na opálené tváři pod světlejšími vráskami, které měl pod očima od neustálého mžourání proti jižnímu slunci. Potom si mezi sebou něco zamumlali, kývli směrem ke svému dílu a pak mě nechali bezmocného na opuštěném místě pod pálicím sluncem. A mně vstoupily do očí slzy.

„Strýci!“ zavolal jsem zoufale. „Nenechávej mě tady! Strýci! Seš stejnej sráč jako ostatní!“ Ani se však neohlédli. Pak zmizeli mezi stromy a byli pryč. A já jsem musel zavřít oči proti záři zapadajícího slunce, třebaže i potom jsem viděl rudá vlákna žilek uvnitř víček.

Byl jsem sám, ponechaný osudu, o němž měli rozhodnout škodolibí a nevypočitatelní bohové. Ale i kdyby mě chtěli zachovat živého, protože nás rádi podrobují trýznění a mukám, jak by mě mohli udržet naživu? Čtyři dny a tři noci v tom horku bez jediného doušku vody, bez jídla a stínu, navíc bezbranný proti zvěři, která mě sem přijde za tmy očichávat. I vrány by se na mě mohly slétnout a vykulovat mi oči, aniž bych proti tomu mohl něco dělat.

Když teď všichni odešli, proměnila se má zuřivost v ledový strach. Tohle má být smrt, která ukončí můj pozemský život? To bych raději zezelenal od hnisající rány a dovolil Pendovi, aby mi prořal nožem hrdlo, než být zaživa pohřben a ponechán napospas červům a žízni, aby se postarali o mou smrt. Přemohl mě takový strach, že jsem se pomočil a vůbec jsem se za to nestyděl.

Protože jsem byl mrtvý muž

DVACÁTÁ DEVÁTÁ KAPITOLA

NEJDŘÍV PŘILETLI RACCI s černými hlavičkami, dokonce hned celé křičící hejno, a chvíli nade mnou kroužili, jako by sbírali odvahu spustit se dolů a dát se do mě. První, který se toho odvážil, se příkradl k mému obličejí, i když v jeho korálkových očích byla vedle chtivosti patrná nedůvěra. Ostatní zatím kroužili nade mnou a dál vzrušeně křičeli. A já jsem se taky rozkřičel, protože to byla má jediná obrana. A pak jsem si uvědomil, že všude kolem mě je spousta další havěti, která přijde a nedá se jen tak snadno odehnat jako ten hloupý racek.

Chvíli jsem se snažil hýbat v naději, že si tím kolem sebe udělám trochu prostoru a pak se mi nějak podaří vysoukat ven. Jenže jedinými částmi těla, kterými jsem dokázal pohnout, byly prsty, a tím jsem všechno ještě zhoršil, protože všechny ostatní údy a svaly mě začaly bolet, jako by si teprve teď uvědomily svou bezmoc. Možná to byl tlak země na hrud' nebo to, že jsem mohl dýchat jen povrchně, co způsobilo, že jsem střídavě usínal a opět se probouzel. Někdy později jsem se však probudil s pocitem, že mě něco bodlo, a ve zmatku myslí jsem se zoufale snažil uvědomit si, co se se mnou stalo. Strach byl jako šelma, která se mi zakousla do duše a divoce jí smýkala, i když tělo bylo nehybné jako mrtvola v hrobě.

Snesla se bezměsíčná noc. V trávě, která se vlnila v mírném větru, bzučel hmyz a z oblázkové pláže ke mně doléhaly táhlé vzdechy mořského příboje. Zkřivil jsem ústa a pokoušel jsem se odfouknout cosi, co mi lezlo po tváři. Ale brouk, nebo co to bylo, měl zřejmě dost noh na to, aby se na mé kůži udržel, a tak jsem se snažil nemyslet na něj a říkat si, že je to ten nejmenší problém ze všech, které se na mou hlavu snesly.

Napjatě jsem poslouchal zvuky kolem sebe, jako třeba šustění v keřích nebo občasné zapraskání větvičky v olivovém háji. Nebyl to však sluch, co mě po nějaké době varovalo, že je tu se mnou ve tmě ještě někdo jiný. Sám nevím, jak jsem to poznal. Možná to byl

instinkt nebo lehké svědění vzadu na krku. Zatajil jsem dech a snažil jsem se mezi přirozenými zvuky noci postřehnout, kde ten někdo nebo to něco je. Srdce mi bušilo jako splašené, neboť jsem věděl, že ať je to, co je, jeho zájmem jsem já. Znovu jsem napjal celé tělo v naději, že se mi nějakým zázrakem podaří dostat se ze svého hrobu, když ne hrubou silou svalů, tak třeba silou vůle. Ale všechno bylo marné, a tak jsem se mrkáním zbavoval studeného potu v očích a čekal jsem. A pak jsem to ucítil. Vlčí pach. Nemohl jsem se mýlit, protože kdo jiný by měl znát odporný vlčí pach líp než já? Zavřel jsem oči a zadržel dech a jenom jsem čekal, kdy se mi do tváře zahryznou vlčí tesáky a budou mi rvát maso z lebky. Kdy budu zaživa sežrán. Tohle byl zřejmě osud, který mi ty děvky norny upředly.

Žádná šelma se však neobjevovala, a tak jsem pomalu otevřel oči. Ve tmě přede mnou zasvítily zuby, ale oči nad nimi nebyly vlčí. To jsem poznal i v matném světle hvězd. Byly zelené. A krásné.

„Cynethryth,“ vydechl jsem užasle.

Skláněla se nade mnou a s hlavou na stranu na mě zírala, jako by nikdy předtím neviděla muže zakopaného až po krk v zemi. I když pokud někdo zíral, byl jsem to já, protože Cynethryth měla na zádech vlčí kůži a na hlavě mordy i s tesáky, ze kterých jsem měl takovou hrůzu. Všiml jsem si, jak se v nočním vánku vlní stříbrné chlupy. Byl to Sköll, nebo spíš to, co z něj zbylo, ale ani tak jsem netoužil, aby to bylo blízko mě.

Teprve teď jsem uviděl v Cynethrythině ruce Asgotův nůž a znovu mi na čele vyrazil studený pot. Co jiného mě mohlo napadnout, než že sem za mnou Cynethryth přišla, aby pomstila godiho?

„Lepší zemřít nožem, než aby mě k smrti uklovali rackové,“ vyrazil jsem ze sebe roztřeseným hlasem.

„Nepřišla jsem tě zabít, Havrane,“ řekla a koutky úst jí cukly v náznaku úsměvu. „Přišla jsem se ujistit, jestli jsi živý..., nebo spíš jestli bohové chtějí, abys zůstal živý.“

„To víš, že chtějí,“ zabručel jsem. „Tak mě z té zatracený jámy dostaň.“

„Ne,“ zavrtěla hlavou, „musíš zůstat zakopaný. Ale mám pro tebe jídlo a vodu a ještě se vrátím.“ Zaplavil mě strach, jako zaplavuje

mořská voda proražený trup lodi.

„Pomoz mi ven, Cynethryth!“ zvolal jsem zoufale. Znovu však zavrtěla hlavou. „Jak ses sem dostala?“ zeptal jsem se jí. Nikoho dalšího jsem neviděl, ale co jsem také v té tmě mohl vidět?

„Dovezl mě sem jeden rybář. Čeká tam za tím hájem. Sigurd mu zaplatil.“

„Sigurd?“ opakoval jsem. Myšlenky mi v hlavě vířily jako klubko úhořů v sudu.

„Nemůžu tu zůstat dlouho. Ostatní by mě mohli začít podezírat.“

„Ať jdou k čertu!“ vyhrkl jsem. „Zakopali mě a nechali mě tady, abych zaživa shnil!“

„Poslouchej mě, Havrane,“ řekla a z jejího hlasu na mě zavál chlad. Znovu se mě zmocnil strach, protože byla jediná, koho jsem teď měl. Proto jsem zmlkl. „Sigurd mě poslal, abych ti pomohla. Musel to udělat,“ ukázala nožem na udupanou hlínu kolem mé hlavy. „Kvůli svým vlkům. Uvědom si, že jsi zabil našeho godiho.“

„Mám dojem, žeš kdysi byla vyznavačkou Bílýho Krista,“ neudržel jsem se. Dělal, jako by to neslyšela.

„Tvůj jarl mi řekl, abych tě udržela naživu, jestli to půjde. Olaf o tom taky ví a myslím, že i několik dalších.“

„Floki?“ zeptal jsem se. Přikývla a zaryla Asgotův nůž do země vedle mých úst. Vyhrabala jím mělkou prohlubeň, pak svésila z ramene měch s vodou a položila ho do prohlubně tak, aby mi mohla přiblížit hrdlo měchu k ústům.

„Pij,“ řekla. Přisál jsem se vyprahlými rty k měchu a nechal jsem proudit chladnou vodu do úst. „A teď jez.“ Strkala mi do úst kousky sýra a sušeného masa. Snažil jsem se jíst rychle a polykal jsem sousta zpola rozzžvýkaná, protože jsem věděl, že se Cynethryth musí co nejdřív vrátit. Když jsem dojedl, vytáhla směšný řecký klobouk, který měla zastrčený za pasem, a nasadila mi ho na hlavu. „To tě bude aspoň trochu chránit před sluncem,“ řekla. „Pokusím se přijít zase zítra touhle dobou..., když to půjde.“

„Mohla bys mě vykopat,“ zamumlal jsem s plnými ústy. Znovu naklonila hlavu na stranu a v tu chvíli v ní bylo tolik vlčího, že jsem se zachvěl.

„Jak bychom se potom dozvěděli, co chtějí bohové?“ řekla a vstala. „Zítra se vrátím, Havrane. Snaž se to do té doby vydržet.“

„Opravdu tě poslal Sigurd?“ zeptal jsem se v zoufalé snaze držet se té nové naděje, i když jsem se jí stěží odvažoval věřit. A také jsem nechtěl, aby Cynethryth odešla.

„A kdo jiný? Kdo jiný by se mohl vměšovat do toho, co pro nás připravují bohové? Zabils jeho godiho,“ připomněla mi znovu. Místo Sköllových očí zely jen dvě díry. „A koho jiného by mohl poslat, než svoji *völvu*?“ To bylo jako šíp do mého bušícího srdce a vysvětlovalo to vlčí kůži i její rituály, neboť je známo, že čarodějky se oblékají do kůží zvířat nebo do modrých barev – barev smrti.

„Ty jsi Sigurdova *völva*?“ Málem se mi to slovo zadrhlo v hrdle.

„Vydrž, Havrane. Tvůj jarl tě potřebuje.“

Pak se už otočila a zmizela ve tmě. A já jsem zůstal sám.

TŘICÁTÁ KAPITOLA

TAK, JAK JSEM BYL, zakopaný po krk, jsem usnul, nebo spíš usínal neklidným přerušovaným spánkem, z něhož jsem se znovu a znovu budil. Nebyl to posilující spánek, ale co jiného jsem mohl dělat? A ve chvílích, kdy mě opouštělo vědomí, se mi zdálo o Cynethryth. Jenomže v mých snech to byla zlatovlasá dívka se světlou pletí a stále ještě vyznavačka Bílého Krista. Možná mě v těch snech stále milovala, i když možná ne. Ale na tom nezáleželo, protože v mlhavých a zmatených obrazech těch snů jsme byli spolu a ona nebyla *völva*. Sny jsou někdy kruté. Nabízejí člověku k nahlédnutí něco, co mohlo být, a naplňují jeho duši zvláštní čistou radostí, z které ho pak ale příliš brzy a příliš tvrdě vytrhnou. Je to něco podobného, jako když jsme přišli o své těžce vybojované stříbro v zemi Franků, jen ještě o něco horší.

Většinu noci jsem však strávil v bdělém stavu a v bolestech. Když mě zahazovali hlínou, měl jsem pravou ruku, kterou mi rozdrásaly Sköllovy tesáky, zavěšenou na pásce a položenou na hrudi, takže mi do ní neproudilo dost krve a teď mě pod tlakem hlíny nesnesitelně bolela. To horší však mělo teprve přijít. Úsvit se přihlásil vlhkou mlhou, ale ta se brzy rozplynula a nad stále ještě zastíněné kopce začalo stoupat slunce, až se objevilo jako velký zlatý štít, jenž zaplavil svět žhnoucím žářem, před nímž nebylo úniku. Klobouk s širokou střechou, který mi nechala Cynethryth, mi chránil před sluncem aspoň hlavu a obličej, ale tomu, že se písčité půda kolem mě rozpálila a sevřela mě horkým krunýřem, zabránit nemohl, takže mi po tváři stékaly do vousu stružky potu.

Pil jsem jen málo, protože jsem si nemohl být jistý, že se Cynethryth podaří znovu přijít, a dával jsem úzkostlivý pozor, abych měch s vodou neshodil z nízkého kopečku hlíny, který Cynethryth navršila, aby mi mohla voda stékat do úst. Naštěstí večer přišla, jak slíbila. Přes den se mi v spalujícím slunci v lebce téměř uvařil mozek, ale v době, kdy Cynethryth vyšla jako stín z olivového háje

se Skokovými předními tlapami zkříženými a sepnutými na hrudi, už nesnesitelné horko opadlo.

Znovu jsem ji prosil, aby mě ze sevření země vysvobodila, a ona to opět odmítla s tím, že za to, co jsem udělal Asgotovi, si trpět zasloužím.

„Kdyby to starý kozí hovno pořád ještě dýchalo, žádná *völva* bys nebyla,“ odsekl jsem.

„Kdybych ti nenosila vodu, už bys zase nedýchal ty,“ odpověděla. Jenom jsem se tomu ušklíbl. Ale aspoň jsme spolu opět mluvili.

„Musela jsem o tom říct Pendovi,“ dodala po chvíli. „Chtěl vědět, co s tebou je. Dokonce vytáhl na Flokiho meč. Myslím, že ten hlupák by se pustil do boje se všemi, i se Sigurdem, kdybych mu neřekla, jak je to zařízené.“

Starý dobrý Penda, pomyslel jsem si, i když jsem se bál, co by se stalo, kdyby se Floki nechal vyprovokovat. Protože Floki nepatřil k těm, co takové věci nechávají jen tak klidně odplout za obzor.

„A tohle ti Penda posílá,“ řekla a nastavila mi k ústům hrdlo měchu. Dychtivě jsem se napil a tělem se mi rozlilo nádherné teplo, takže jsem měl na chvíli pocit, že mám opět údy volné. Protože v tom novém měchu bylo čisté víno. „Nesu ti i vodu, ale Penda říkal, že bez pořádného pití nikdo zakopaný v zemi nevydrží.“

„Má pravdu,“ souhlasil jsem a Cynethryth mě znovu začala krmit. „Ale ty drobky kolem mě zahrabej,“ požádal jsem ji. „V noci jsem měl vousy plný mravenců.“ Ještě mi vstrčila do úst pár soustuzené ryby a sýra a potom mě už znovu nechala napospas noci.

Přišla pak ještě jednou, a když odcházela, vzala s sebou měchy s pitím a klobouk a také upravila hlínu kolem mě tak, jak byla, když mě v jámě zasypali. A následující den se ke mně vrátili Sigurd a ostatní, aby se podívali, co se se mnou stalo. Někteří byli překvapeni, že jsem stále naživu, a také se tím netajili. Odpověděl jsem jim, že byly chvíle, kdy jsem se díky nim cítil spíš mrtvý než živý.

Sigurd se jen usmíval stejně jako Olaf, a ani Floki nedokázal skrýt ve svém černém vousu úsměv, když kolem mě chodili a shlíželi na mě z výšky, jako by to ještě byla součást trestu.

„Přestaňte se tak hloupě usmívat, vy mizerové, a už mě konečně vykopejte!“ vyštěkl jsem na ně. Všiml jsem si, že Byrnjolf a Skap

zvedli úžasem obočí. Zřejmě nechápali, jak je možné, že nemám jazyk scvrklý jako suchý list. „Vykopej mě a pak utíkej, Byrnjolf, protože jestli rychle nezmizíš, budeš lézt po kolenou a sbírat své smradlavý zuby.“

Ale i Byrnjolf se usmál, protože dobře věděl, že se mé pomsty bát nemusí. Když kolem mě odkopali hlínu asi k mému pasu, klekli si a zbytek vyhrabávali rukama, protože ani potom jsem nemohl vylézt sám. Svaly jsem měl ztuhlé a ochablé, a tak mě Sigurd a Olaf popadli za ramena a konečně mě vytáhli. Položili mě na zem, a když jsem zůstal ležet bezmocně jako chycená ryba, vrhl se na mě Olaf a začal mě tlouct, jak se to dělá, když je někdo promrzlý k smrti.

„Zdá se, že starej Jednookej pořád ještě netouží popíjet s tebou medovinu, chlapče,“ řekl Olaf a zubil se, jako by už dávno nezažil tak dobrou zábavu. Jenže já jsem ty jeho rány sotva cítil.

„Vsadím se, že ti v tý hlíně pořádně vyhládlo,“ řekl Bragi s plnou pusou čehosi, aniž se obtěžoval mi taky nabídnout.

„Ani ne,“ lhal jsem. „Najedl jsem se dosyta vzduchu.“

Arnvid a Rolf si vyměnili pohledy, oba o pár kroků ustoupili a zacpali si nos.

„Smrdíš jako žumpa,“ řekl Rolf. To byla pravda, protože nos byla jedna z mála částí mého těla, která fungovala normálně, a teď mi říkal, že páchnu močí a výkaly.

„A cos čekal, ty dánskej mizero?“ zavrčel jsem na něj. Věděl jsem, že chtějí, abych se styděl, ale to potěšení jsem jim nemínil dopřát. „Vězel jsem v tý díře čtyři dny. Otec veškerenstva mi sice šeptal, že mě nechá naživu, ale odmítal mi utírat zadek,“ dodal jsem a krátce jsem pohlédl na Sigurda.

Někteří stále nevěděli, jak si vysvětlit, že nejsem mrtvý, a já jsem je nechal, aby si to přebrali sami. V každém případě si museli myslet, že je v tom nějaké kouzlo. Jak jinak by bylo možné, že jsem zůstal natolik živý, abych jim za to, že mě strčili do hlíny, ještě odpovídal urážkami? Člověk přece musí po čtyřech dnech bez vody zemřít, zvlášť v končinách, kde celý den pálí horké slunce. A přesto jsem měl v ústech dost slin na to, abych řekl Bragimu, že má hlavu jako dětská prdýlka, a Byrnjolfovi, že každý troll je proti němu krasavec.

Ale jinak se všichni zdáli šťastní, že to takhle skončilo, a když jsem se vzpamatoval natolik, že jsem dokázal vstát, dovlekl jsem se

na břeh a ponořil se do příboje, abych ze sebe smyl špínu i vzpomínku na to celé. Floki mě pak vytáhl na palubu *Wave-Steeda* a ostatní veslovali zpátky k přístavní hrázi paláce Bucoleon, zatímco já jsem seděl a vychutnával si pocit mravenčení v údech, jak mi do nich proudila krev.

„Takže Cynethryth je teď tvá *völva*?“ zeptal jsem se Sigurda, když mě i ostatní přivítali s úsměvy a poplácáváním po zádech. Slunce stálo vysoko a my jsme seděli ve stínu portika jižní brány paláce, právě té, na kterou jsme před mnoha týdny vedli útok a kdy byli Svein, Aslak a Bothvar ještě naživu.

„Lidé potřebují někoho, kdo jim říká, jaká je vůle bohů,“ odpověděl Sigurd.

„A ty věříš, že Cynethryth dokáže mluvit s bohy?“ ptal jsem se dál a podal jsem mu měch s vínem, kterým jsem se naléval, abych ztlumil pulzující bolest ve zlomené ruce.

Kousek od nás hovořil Penda s Wiglafem a Gythou, jedinými Wessexskými, kteří kromě Egfritha ještě zbyli. Věděl jsem, že na mě Penda čeká, a také jsem znal výraz, který jsem teď na jeho tváři viděl. Takový míval vždy po dlouhém nočním pití.

„Zatím mi byla užitečná,“ řekl Sigurd. „A myslím, že tobě taky.“ Skoro se přitom usmál.

„Má mou duši ve svých rukou,“ řekl jsem s lehkým úšklebkem. Nebylo pro mě lehké svěřit se s tím jarlovi, ale na druhou stranu mi to přineslo skoro takovou úlevu, jako když mě tahali za ramena z jámy.

Sigurd přikývl. Věděl, odkud a kam vanou větry. Znal mě.

„Musíme spolu něco vymyslet,“ řekl a přimhouřenýma očima se díval na Marmarské moře, jako vždycky plné lodí, které připlouvaly a odplouvaly, aby plnily císařskou pokladnici bohatstvím, na němž Velké město stálo. „Muži leniví a ztrácejí tvrdost bojovníků. Koupou se v teplé vodě a oblékají se jako Řekové.“ Odmlčel se a zakroutil hlavou. „Nezvednou prst, pokud můžou po někom hodit mincí, aby ho zvedl za ně. Bojím se, že se z našich vlků brzy stanou ovce. A tlusté.“ Našpulil zamyšleně rty. „Ale měli bychom je nejdříve nechat, aby trochu vyprázdnili své cestovní truhlice. Muži jsou jako lodě, Havrane. Plují lehčeji, když mají podpalubí prázdné.“

„Myslíš, že už je čas odplout?“ zeptal jsem se. Znal jsem

odpověď, ale přesto jsem ji chtěl slyšet od něj. Protože Miklagard byl cíl, za kterým jsme tak dlouho šli. Sigurd neodpověděl, jenom si hladil vous a dál hleděl na moře.

„Jsme bohatí, Havrane,“ promluvil až po chvíli. „Bohatší, než jsme kdy mohli doufat. Svými činy jsme utkali příběh, který se změní v ságu a po mnoho a mnoho dalších let bude za chladných večerů rozechřívát srdce mužů u nás doma.“ Odmlčel se a upřel na mě pohled svých modrých očí. „Myslíš, že už to stačí?“ zeptal se mě.

Ted' jsem zase neodpověděl já, protože to nebylo třeba. Díval jsem se na náramek bojovníka na své ruce, na stříbrný kruh, který mi dal Sigurd před dávnou dobou, když jsem se poprvé osvědčil v boji. Ale pak jsem zvedl hlavu a stejně jako Sigurd jsem sledoval obchodní lodě, jež se kolébaly na drobných vlnkách. Usmál jsem se.

Nikdy to nebude stačit.

EPILOG

MÁM POKRAČOVAT? Víte dobře, že bych mohl, protože jsem stále v počátcích toho všeho. Zdá se mi však, že jsem se dostal k tomu správnému místu, kdy je dobré skončit, třebaže jen prozatím. A taky máme za sebou dlouhou noc, i když se ještě neobjevují známky úsvitu, pokud se vůbec ráno odváží vystrčit svou tvář do té sloty venku. Jsi tady, mnichu? Aha, tamhle se krčíš v koutě, kde věčně táhne, a potahuješ špinavou rákosinu jako krysa, která hryže starou botu. Ale co si to pořád píšeš? Vlastně je mi to jedno, nechci to vědět. Ani si nad tím neupšouknu, pokud jsi udělal všechno, oč jsem tě žádal. Dostaneš slíbené stříbro, i když vím, že ho promarníš za modlitební knihy nebo ho rozdáš ubožákům, kteří klekají ve špíně před tvým ukřižovaným bohem. Ale to už je tvoje věc. Musíš se v mé síni cítit jako jehně v temné noci. Přesto se těchhle mužů nemusíš bát, otče. Většina z nich by si usekla vlastní koule, kdyby jim člověk dal meč. A ty Hallfrede, synu kozla, neciv na mě tak hloupě. Viděl jsem, jak jsi spadl ze stromu a ani ses nestrefil na zem. Ano, mnichu, tihle muži nejsou žádná vlčí smečka, i když někdy vrčí a ježí se.

Takže kde jsem to přestal? Aha, u konce, který je vlastně začátkem. Dosadili jsme císaře řeckých Římanů zpátky na jeho trůn. Musím říct, že i mým uším to zní jako příběh, do něhož si toho skaldi přidali příliš moc. A přesto je to tak, jak si vzpomínám, a ještě dnes mám mince, kterými to můžu doložit. Byli jsme bohatí. Bože, jak jsme byli bohatí! Měli jsme plné truhlice třpytícího se stříbra, ale z Miklagardu jsme si také odváželi lesk slávy. Široko daleko jsme se proslavili jako tvrdí muži. Vybojovali jsme si pověst válečníků, jimž se nikdo nevyrovná, i když železo té pověsti bylo zakaleno krví našich bratrů, jejichž ztrátu jsme pociťovali stejně bolestně jako ránu mečem mezi žebra. Bram, Bjorn, Svein a Aslak, muži, kteří se plavili se Sigurdem od samého počátku, byli pryč. Když vás norny připraví o věrné druhy, poznáte tu nejtvrďší pravdu, jakou si jen můžete představit. Pravdu, která je těžká jako kotevní kámen a temná jako

bouřková mračna. A pak si uvědomíte, že všechen lesk stříbra je jen chladná útěcha, jestliže ti, co se o jeho získání zasloužili nejvíc, se jím už chlubit nemůžou.

Ještě i dnes, když se někdy zaposlouchám, stále slyším Brama nebo Sveina, třebaže jejich tváře se mi jeví nezřetelné jako duch v hustém dešti. Slyším však jejich smích. Slyším, jak klejí, dobírají si jeden druhého a stěžují si na jídlo, na medovinu nebo na bouřlivé moře. A přesto jsou dávno mrtví. Všichni jsou mrtví...

Zavřete někdo ty zatracené dveře, buďte tak hodní, nebo nás to tady u medoviny zasněží. Aha, to jsi ty, chlapče. Nestůj tam jako sloup a pojď dál. Udělejte mu místo, vy mizerové. To je jeden z mých havranů! Tak jakou novinu mi neseš? Pojď blíž, já tě neukousnu. Blíž, ať slyším přes hukot ohně každé slovo.

Vedl sis dobře, chlapče. Ty tam, podej mi meč. A ty, Arnore, mi podej štít. Ten meč je Sigurdův, zděděný po otci. Jeho čepel nikdy nepřestala prahnout po krvi.

Tak co, vy babské povahy? Hodláte sedět věčně u ohně, nebo se odvážíte do mrazivé temnoty, abyste viděli, jak vlk zabíjí svou kořist?

PODĚKOVÁNÍ

Cítím povinnost poděkovat tobě, drahý čtenáři, za to, že jsi se mnou absolvoval celou tu neuvěřitelnou dlouhou cestu. Zatímco já jsem hledal její směr, tvé paže a tvá ramena tahala za vesla mé lodi. Vy všichni jste byli mou nejlepší vlčí smečkou, nejlepším bratrstvem dobrodruhů, jaké jsem si na své mořské cestě mohl přát, a věřte mi, že mi bylo ctí na ní plout s vámi. Vždycky jsem toužil napsat román o Vikinzích. Mám to doslova v krvi a příběhy o nich se mi samy spřádaly v mysli už od chlapeckých let. Ale kdybyste nevstoupili na palubu mého prvního příběhu *Krvavé oko*, žádná další sága by nevznikla. Děkuji vám za to, že jste se k tomu odhodlali, i když jste neměli tušení, co vás čeká. To, že jste zůstali se mnou i na dalších dvou cestách, mě naplňuje pokorou. Psaní těchto knih byla pro mě vzrušující zábava. Je to radost a velká čest mít takovou práci. Rád bych si také myslel, že mé knihy jsou stále lepší, a i když trilogie *Odinovými vlky* končí, myslím, že norny spřádají lidské osudy dál a s mou posádkou ještě neskončily. Cítím to ve vzduchu jako sníh, slyším to, jako když chladný severák šustí v borových lesích, a doufám, že až zazní válečný roh, opět přijdete.

Rád bych také poděkoval svým přátelům, autorům M. C. Scottovi, Robertu Lowovi, Bernardu Cornwellovi, Lesley Downerové, Paulu Sussmanovi a Benu Kaneovi, kteří mě se vši laskavostí a vřelostí přijali mezi sebe. Vy všichni jste mě inspirovali a jsem šťastný, že jsem vás mohl poznat.

Mé díky patří jako vždy i mé ženě Sally, která mi neustále poskytuje inspiraci a sdílí se mnou všechno zlé i dobré. A své malé vikinské dívce Freyi Rose vzkazuji, že je mi dražší, než mé chabé umění slova dokáže vyjádřit, a přinesla do našeho života nevýslovnou radost.

Stejně tak musím poděkovat svému nakladateli, vydavatelství Transworld Publishers, za to, že věřil v úspěch mých příběhů a podělil se o ně s vámi všemi. Já a Havran máme za sebou skvělý

tým, jehož členové znají svou práci stejně dobře jako Vikingové moře. Děkuji Linsey, že mi pomohla dovést text k vydání, a Simonovi, který se trápil s mým stylem psaní. Jeho červené tužce nyní bezvýhradně věřím. A co říct Katii Espinerové, která to vše pro mě rozjela? Díky. Doufám, že víš, co pro mě tvá důvěra v mé psaní znamená.

Tak tedy na shledanou, milí čtenáři, u našeho příštího setkání. Pište mi, oceňuji každý váš mail. Brzy se spolu vydáme na další cestu, i když necháme štítové hradby a vikinské válečné lodě daleko za sebou, protože slyším vzdálené bubny a rachot kulí z mušket v lese kopí. Brzy nastane čas vydat se na pochod.